Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Energetskega zakona obsega:

- Energetski zakon – EZ-1 (Uradni list RS, št. 17/14 z dne 7. 3. 2014),
- Zakon o spremembah Energetskega zakona – EZ-1A (Uradni list RS, št. 81/15 z dne 30. 10. 2015),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona – EZ-1B (Uradni list RS, št. 43/19 z dne 28. 6. 2019),
- Energetski zakon – uradno prečiščeno besedilo – EZ-1-UPB2 (Uradni list RS, št. 60/19 z dne 8. 10. 2019),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona – EZ-1C (Uradni list RS, št. 65/20 z dne 8. 5. 2020).

ENERGETSKI ZAKON
(EZ-1)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 4)

Prvi del
SPLOŠNE DOLOČBE

I. poglavje: VSEBINA IN PODROČJE UPORABE

1. člen
(vsebina zakona)

Ta zakon določa načela energetske politike, pravila delovanja trga z energijo, načine in oblike izvajanja gospodarskih javnih služb na področju energetike, načela in ukrepe za doseganje zanesljive oskrbe z energijo, za povečanje energetske učinkovitosti in varčevanja z energijo ter za večjo rabo energije iz obnovljivih virov, določa pogoje za obratovanje energetskih naprav, ureja pristojnosti, organizacijo in delovanje Agencije za energijo (v nadaljnjem besedilu: agencija) ter pristojnosti drugih organov, ki opravljajo naloge po tem zakonu.

2. člen
(prenos in izvrševanje predpisov Evropske unije)

(1) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo naslednje direktive Evropske unije:

- Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L št. 211 z dne 14. 8. 2009, str. 55; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/72/ES),
- Direktiva 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES (UL L št. 211 z dne 14. 8. 2009, str. 94; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/73/ES),

- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/89/ES o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z električno energijo in naložb v infrastrukturo (UL L št. 33 z dne 18. 1. 2006, str. 22; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2005/89/ES),
- Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, str. 16; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/28/ES),
- Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (UL L št. 285 z dne 31. 10. 2009, str. 10; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2005/89/ES),
- Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetski učinkovitosti stavb (UL L št. 153 z dne 18. 6. 2010, str. 13; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2010/31/EU),
- Direktiva 2012/27/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetski učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/EU in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L št. 315 z dne 14. 11. 2012, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2012/27/ES),
- Direktiva 2004/8/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o spodbujanju soproizvodnje, ki temelji na rabi koristne toplote, na notranjem trgu z energijo in o spremembi Direktive 92/42/EGS (UL L št. 52 z dne 21. 4. 2004, str. 50; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2004/8/ES),
- Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, Direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006 (UL L št. 140 z dne 5. 6. 2009, str. 114; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2009/31/ES),
- Direktiva (EU) 2019/692 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o spremembi Direktive 2009/73/ES o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom (UL L št. 117 z dne 3. 5. 2019, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2019/692/EU).

(2) Ta zakon določa tudi pristojne organe za izvajanje in sankcije za kršitve naslednjih Uredb Evropske unije:

- Uredbe (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1228/2003 (UL L št. 211 z dne 14. 8. 2009, str. 15; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 714/2009),
- Uredbe (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005 (UL L št. 211 z dne 14. 8. 2009, str. 36; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 715/2009),
- Uredbe (EU) 2017/1938 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2017 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom in o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 994/2010 (UL L št. 280 z dne 28. 10. 2017, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/1938/EU),
- Uredbe (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (UL L 211 z dne 14. 8. 2009, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba (ES) št. 713/2009),
- Uredbe (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (UL L št. 326 z dne 8. 12. 2011, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) št. 1227/2011),
- Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega

parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018 str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2018/1999/EU),

- Uredbe (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2017 o vzpostavitvi okvira za označevanje z energijskimi nalepkami in razveljavitvi Direktive 2010/30/EU (UL L št. 198 z dne 28. 7. 2017, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/1369/EU).

3. člen
(namen zakona)

Namen zakona je zagotoviti konkurenčno, varno, zanesljivo in dostopno oskrbo z energijo in energetskimi storitvami ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja.

4. člen
(pomen izrazov)

Če ni v posameznem delu zakona pomen izraza določen drugače, imajo v zakonu uporabljeni izrazi naslednji pomen:

1. »ACER« pomeni Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev, ustanovljena z Uredbo (ES) št. 713/2009;
2. »biogorivo« je tekoče ali plinasto gorivo, namenjeno uporabi v prometu, proizvedeno iz biomase;
3. »daljinsko hlajenje« pomeni distribucijo ohlajenih tekočin iz centralnih proizvodnih virov po omrežju do končnih odjemalcev v več zgradbah ali lokacijah;
4. »daljinsko ogrevanje« pomeni distribucijo pare, vroče ali tople vode iz centralnih proizvodnih virov po omrežju do končnih odjemalcev v več zgradbah ali lokacijah;
5. »distribucija tekočih goriv« pomeni distribucijo tekočih goriv do končnih uporabnikov, ki se ne izvaja po distribucijskih cevnih omrežjih;
6. »distribucija toplote« pomeni prenos toplote po distribucijskem sistemu, ki vključuje tudi dobavo končnim odjemalcem;
7. »distribucijski operater« pomeni pravno ali fizično osebo, ki izvaja dejavnost distribucijskega operaterja električne energije in je odgovorna za obratovanje, vzdrževanje in razvoj distribucijskega sistema električne energije na določenem območju, za medsebojne povezave z drugimi sistemi, kadar je ustrezno, in za zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti sistema za zadovoljitev razumnih potreb po distribuciji električne energije;
8. »dolgoročno načrtovanje« pomeni dolgoročno načrtovanje potrebnih naložb v proizvodnjo, prenosne in distribucijske zmogljivosti ter druge objekte, za zadostitev povpraševanja sistema po električni energiji, zemeljskem plinu in drugih energentih, in za zagotovitev zanesljive oskrbe odjemalcev;
9. »elektrika« pomeni električno energijo;
10. »elektrooperater« pomeni sistemskega operaterja ali distribucijskega operaterja;
11. »energetski pregled« pomeni sistematični postopek za namene seznanitve z obstoječo porabo energije stavbe ali skupine stavb, industrijskega ali komercialnega procesa, obrata, zasebne ali javne storitve, s katerim se opredelijo in ocenijo stroškovno učinkovite možnosti za prihranek energije, ter v okviru katerega se poroča o ugotovitvah;
12. »energija« pomeni vse oblike energentov, kakor so opredeljene v d) točki 2. člena Uredbe (ES) št. 1099/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o statistiki energetike (UL L 304 z dne 14. 11. 2008, str. 1);
13. »gospodinjski odjemalec« pomeni odjemalca, ki kupuje električno energijo, zemeljski plin, toploto ali drug energetski plin za svojo lastno rabo v gospodinjstvu, kar izključuje rabo za opravljanje trgovskih ali poklicnih dejavnosti;

14. »končna bruto poraba energije« pomeni energijo ali energent, dobavljen za energetske namene industriji, prometu, gospodinjstvom, storitvenemu sektorju, vključno z javnim sektorjem, kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu, vključno z električno energijo in toploto, ki jo porabi sektor pretvorbe energije za proizvodnjo električne energije in toplote, ter izgubami električne energije in toplote pri distribuciji in prenosu;
15. »končna poraba energije« pomeni energijo ali energent, dobavljen za energetske namene industriji, prometu, gospodinjstvom, storitvenemu sektorju, vključno z javnim sektorjem, kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu, razen dobave sektorju pretvorbe energije;
16. »končni odjemalec« pomeni fizično ali pravno osebo, ki kupuje energijo za lastno končno rabo;
17. »lokalna skupnost« pomeni samoupravno lokalno skupnost;
18. »lokalni energetski koncept« je koncept razvoja lokalne skupnosti ali več lokalnih skupnosti na področju oskrbe in rabe energije, ki vključuje ukrepe za učinkovito rabo energije ter način oskrbe z energijo iz obnovljivih virov, soproizvodnje, odvečne toplote in iz drugih virov;
19. »napredni merilni sistem« pomeni elektronski sistem, ki lahko meri porabo energije, ob čemer doda več informacij kot običajni števec ter lahko pošilja in prejema podatke z uporabo elektronske komunikacije;
20. »nizkoogljične tehnologije« pomeni tehnologije, ki med proizvodnjo toplote ali električne energije ne povzročajo emisij ogljikovega dioksida;
21. »obnovljivi viri energije« so obnovljivi nefosilni viri energije (veter, sonce, aerotermalna, hidrotermalna in geotermalna energija, energija oceanov, vodna energija, biomasa, plin, pridobljen iz odpadkov, plin iz naprav za čiščenje odplak in bioplin);
22. »obveznost glede obnovljivih virov energije« pomeni program podpore, ki zahteva od:
    a. proizvajalcev energije, da v proizvodnjo vključijo določen delež energije iz obnovljivih virov;
    b. dobaviteljev energije, da v dobavo vključijo določen delež energije iz obnovljivih virov;
    c. od porabnikov energije, da v porabo vključijo določen delež energije iz obnovljivih virov;
23. »odjemalec« je pravna ali fizična oseba, ki kupuje energijo ali gorivo za lastno rabo ali za nadaljnjo prodajo;
24. »operater« pomeni elektrooperater ali operater sistema zemeljskega plina;
25. »operater distribucijskega sistema« pomeni pravno ali fizično osebo, ki izvaja dejavnosti distribucije zemeljskega plina in je odgovorna za obratovanje, vzdrževanje in razvoj distribucijskega sistema na določenem območju, za medsebojne povezave z drugimi sistemi, kadar je ustrezno, in za zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti sistema za zadovoljitev razumnih potreb po distribuciji plina;
26. »operater prenosnega sistema« pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnosti prenosa zemeljskega plina in je odgovorna za obratovanje, vzdrževanje in razvoj prenosnega sistema na določenem območju, za medsebojne povezave z drugimi sistemi, kadar je ustrezno, in za zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti sistema za zadovoljitev razumnih potreb po transportu plina;
27. »operater sistema« je operater prenosnega sistema zemeljskega plina ali operater distribucijskega sistema zemeljskega plina;
28. »podjetje za maloprodajo energije« pomeni pravno ali fizično osebo, ki prodaja energijo končnim odjemalcem;
29. »pogodbeno zagotavljanje prihranka energije« pomeni pogodbeni dogovor med koristnikom in ponudnikom ukrepa za izboljšanje energetske učinkovitosti, ki se preverja in spremlja v vsem obdobju pogodbe in v okviru katerega se naložbe (delo, dobava ali storitev) v ukrep plačujejo sorazmerno s stopnjo izboljšanja energetske učinkovitosti, dogovorjeno s pogodbo, ali drugim dogovorjenim merilom za energetsko učinkovitost, kot so finančni prihranki;

30. »ponudnik energetskih storitev« pomeni fizično ali pravno osebo, ki opravlja energetske storitve ali druge ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti v objektu ali prostorih končnega odjemalca;
31. »prihranek energije« pomeni količino prihranjene energije, določeno z meritvijo ali oceno porabe pred izvedbo ukrepa za izboljšanje energetske učinkovitosti in po njej, ob zagotovljenih normalnih zunanjih pogojih, ki vplivajo na porabo energije;
32. »revizor« je revizijska družba ali samostojni revizor, ki ima po zakonu, ki ureja revidiranje, dovoljenje za opravljanje revidiranja;
33. »sistemski operater« pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnost sistemskega operaterja prenosa električne energije in je odgovorna za obratovanje, vzdrževanje in razvoj na določenem območju, za medsebojne povezave z drugimi sistemi, kadar je ustrezno, in za zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti sistema za zadovoljitev razumnih potreb po transportu električne energije;
34. »soproizvodnja« pomeni postopek sočasne proizvodnje toplote in električne ali mehanske energije;
35. »toplota« pomeni toploto v obliki pare, vroče vode, tople vode ali ohlajenih tekočin;
36. **(črtana)**;
37. »učinkovito individualno ogrevanje in hlajenje« pomeni sistem dobave za individualno ogrevanje in hlajenje, ki v primerjavi z učinkovitim daljinskim ogrevanjem in hlajenjem znatno zmanjša vnos primarne energije iz neobnovljivih virov, potrebne za dobavo enote energije znotraj ustrezne sistemske meje, ali zahteva enak vnos primarne energije iz neobnovljivih virov, vendar ob nižjih stroških, pri čemer se upošteva energija, potrebna za pridobivanje, pretvorbo, prevoz in distribucijo energije;
38. »ukrep politike« pomeni regulativni, finančni, davčni, prostovoljni instrument ali instrument o obveščanju, ki ga država ali lokalna skupnost uvede in izvaja, da ustvari podporni okvir, zahteve ali spodbude, s katerimi zagotovi, da udeleženci na trgu nudijo ali kupujejo energetske storitve ter izvajajo druge ukrepe za izboljšanje energetske učinkovitosti.

5. člen
(cilji zakona)

Cilji na področju oskrbe in rabe energije so zlasti:

- zanesljiva oskrba z energijo,
- zagotavljanje učinkovite konkurence na trgu energije,
- konkurenčnost pri izvajanju netržnih dejavnosti,
- učinkovita pretvorba energije,
- zmanjšanje rabe energije,
- učinkovita raba energije,
- energetska učinkovitost,
- večja proizvodnja in raba obnovljivih virov energije,
- prehod na nizkoogljično družbo z uporabo nizkoogljičnih energetskih tehnologij,
- zagotavljanje energetskih storitev,
- zagotavljanje socialne kohezivnosti,
- varstvo potrošnikov kot končnih odjemalcev energije,
- zagotavljanje učinkovitega nadzora nad izvajanjem določb tega zakona.

6. člen
(uporaba zakona)

(1) Določbe tega zakona se, če ni v posameznih členih drugače določeno, uporabljajo za pravne osebe javnega in zasebnega prava ter fizične osebe, ki opravljajo

dejavnosti na naslednjih področjih energetskih dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: izvajalci energetskih dejavnosti):
- predelava nafte ali naftnih derivatov,
- skladiščenje plinastih, tekočih in trdih goriv,
- transport energije in goriv po omrežjih,
- proizvodnja, pridobivanje, trgovanje in distribucija tekočih in plinastih goriv,
- proizvodnja električne energije,
- proizvodnja in distribucija toplote za daljinsko ogrevanje in hlajenje,
- dejavnost operaterja,
- dobava električne energije, plina ali toplote,
- dejavnost operaterja trga z električno energijo,
- trgovanje, zastopanje in posredovanje na trgu z električno energijo oziroma zemeljskim plinom.

(2) Določbe tega zakona se, če ni v posameznih členih drugače določeno, uporabljajo tudi za druge pravne osebe javnega in zasebnega prava ter fizične osebe (v nadaljnjem besedilu: drugi zavezanci), in sicer za:
- gospodarske subjekte, ki opravljajo dejavnost pridobivanja premoga, nafte in zemeljskega plina,
- izvajalce energetskih storitev, energetskega svetovanja in energetskih pregledov,
- inštalaterje naprav na obnovljive vire energije,
- proizvajalce ali njihove pooblaščene zastopnike ali uvoznike ali distributerje ali trgovce, ki dajejo na trg proizvode, povezane z energijo,
- proizvajalce ali njihove pooblaščene zastopnike ali uvoznike, ki dajejo na trg naprave za proizvodnjo toplote iz obnovljivih virov energije,
- upravljavce oziroma lastnike javnih parkirišč in parkirišč, ki so dostopna javnosti, ter parkirišč stavb oseb javnega sektorja,
- osebe javnega sektorja,
- Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad,
- lastnike stavb,
- uporabnike stavb,
- pravne osebe javnega in zasebnega prava ter fizične osebe, ki so lastniki oziroma uporabniki energetskih postrojev, naprav in napeljav,
- končne odjemalce energije.

II. poglavje: TEMELJNA NAČELA

7. člen
(načelo prioritete)

(1) Ukrepi za povečanje energetske učinkovitosti in zmanjšanje rabe energije imajo pri primerljivih stroških, upoštevanih v življenjski dobi ukrepa, prednost pred zagotavljanjem novih zmogljivosti za oskrbo z energijo.

(2) Ukrepi za zagotavljanje novih zmogljivosti za oskrbo z energijo iz obnovljivih in nizkoogljičnih virov imajo pri primerljivih stroških, upoštevanih v življenjski dobi naprave, prednost pred zagotavljanjem novih zmogljivosti za oskrbo z energijo iz drugih virov.

8. člen
(načelo stroškovne učinkovitosti)

Državni organi in organi lokalnih skupnosti si morajo pri sprejemanju politik, strategij, programov, načrtov, splošnih in konkretnih pravnih aktov ter pri izvedbi ukrepov na podlagi tega zakona, prizadevati doseči čim nižje neposredne stroške ukrepov za pravne in fizične osebe in čim nižje zunanje stroške glede na dosežene rezultate, ob upoštevanju načela stroškov v celotni življenjski dobi.

9. člen
(načelo socialne kohezivnosti)

Oskrba z energijo omogoča primerne življenjske pogoje revnejšim skupinam prebivalstva oziroma gospodinjstvom.

10. člen
(načelo enakega obravnavanja)

Postopki, ki so povezani z gradnjo zmogljivosti za oskrbo z energijo, z oskrbo z energijo ali z rabo energije, ki jih vodi država ali lokalne skupnosti, morajo biti vodeni na način, ki zagotavlja enakopravno obravnavanje vseh udeležencev v postopku.

11. člen
(načelo preglednosti)

Postopki, ki so povezani z gradnjo zmogljivosti za oskrbo z energijo, z oskrbo z energijo ali z rabo energije, ki jih vodi država ali lokalne skupnosti, morajo biti vodeni na način, ki zagotavlja preglednost vodenja postopkov in sprejemanja odločitev.

12. člen
(načelo javnosti)

(1) Količinski podatki o dobavah energije po vrstah odjemnih skupin in po skupinah končnih odjemalcev, so javni, če ni z zakonom drugače določeno.

(2) Javnost je vključena v postopke sprejemanja politik, strategij, programov in načrtov, ki se nanašajo na oskrbo in rabo energije, skladno s tem zakonom.

(3) Javnost je vključena v postopke izdajanja splošnih pravnih aktov, ki se nanašajo na oskrbo in rabo energije, skladno s tem zakonom.

13. člen
(načelo varstva potrošnikov)

Pri oskrbi z energijo morajo biti upoštevane pravice potrošnikov kot končnih odjemalcev energije.

14. člen
(načelo celovitosti)

Država in lokalna skupnost morata pri sprejemanju politik, strategij, programov, načrtov in splošnih pravnih aktov ter pri izvajanju drugih zadev iz svoje pristojnosti upoštevati

njihove vplive na doseganje ciljev s področja energijske učinkovitosti, obnovljivih virov energije in okoljske sprejemljivosti.

15. člen
(načelo spodbujanja)

(1) Država in lokalna skupnost v skladu s svojimi pristojnostmi spodbujata dejavnosti za povečanje energetske učinkovitosti in deleža obnovljivih ter drugih nizkoogljičnih virov energije.

(2) Pri določanju spodbud morajo biti okolju prijaznejše naprave, tehnologije, oprema, proizvodi in storitve ter dejavnosti deležne večjih ugodnosti od okolju manj prijaznih.

(3) Država in lokalne skupnosti spodbujajo ozaveščanje, informiranje in izobraževanje o energetski učinkovitosti in obnovljivih virih energije.

16. člen
(načelo pregledne in nepristranske oskrbe z energijo)

Odjemalci energije iz omrežij imajo pravico do oskrbe na pregleden in nepristranski način pod pogoji, določenimi s tem zakonom in na njegovi podlagi sprejetimi predpisi ter s splošnimi akti, izdanimi po javnem pooblastilu.

17. člen
(načelo konkurenčnosti)

(1) Država je dolžna uveljavljati tržna pravila in spodbujati konkurenco pri oskrbi z energijo.

(2) Proizvajalce ali dobavitelje energije je treba obravnavati nepristransko v okviru pogojev za obratovanje sistemov, določenih s tem zakonom.

18. člen
(načelo onesnaževalec plača)

Proizvajalci energije morajo nositi bremena in tveganja onesnaževanja okolja, ki jih njihova proizvodnja povzroča. Pri tem je potrebno upoštevati okoljska bremena in tveganja, ki nastajajo v celotnem življenjskem ciklu od proizvodnje surovin, med obratovanjem, v primeru nesreč, po zaključku delovanja, ob sanaciji okolja in odlaganju odpadkov.

19. člen
(načelo okoljske trajnosti)

Državni organi in organi lokalnih skupnosti si morajo pri sprejemanju politik, strategij, programov, načrtov, splošnih in konkretnih pravnih aktov ter pri izvedbi ukrepov na podlagi tega zakona, prizadevati doseči čim nižje negativne učinke na okolje, pri čemer se upoštevajo okoljska bremena v celotnem življenjskem ciklu. V primeru politik, strategij, programov, načrtov, splošnih in konkretnih pravnih aktov, ki imajo dolgoročne učinke na okolje, si je potrebno prizadevati za zmanjšanje okoljskega bremena na prihodnje generacije.

III. poglavje: ENERGETSKA POLITIKA

20. člen
(energetska politika)

(1) Energetska politika je izvajanje ukrepov v skladu z načeli tega zakona, s katerimi se zagotavlja doseganje zanesljive, trajnostne in konkurenčne oskrbe države z energijo, in sicer s spodbujanjem:
- zanesljive in kakovostne oskrbe z energijo,
- dolgoročne uravnoteženosti razvoja energetskega gospodarstva glede na gibanje porabe energije,
- načrtne diverzifikacije različnih primarnih virov energije, upoštevajoč njihovo ekonomiko,
- konkurenčne oskrbe z energijo,
- rabe obnovljivih in nizkoogljičnih virov energije,
- zagotavljanja prednosti učinkovite rabe energije pred oskrbo z energijo,
- okoljske sprejemljivosti pri pridobivanju, proizvodnji, transportu in rabi vseh vrst energije,
- konkurence na trgu z energijo,
- prilagodljivih porabnikov energije,
- varstva potrošnikov.

(2) Ukrepi za doseganje ciljev iz prejšnjega odstavka se določijo v naslednjih dokumentih dolgoročnega načrtovanja: v energetskem konceptu Slovenije, celovitem nacionalnem energetskem in podnebnem načrtu ter v operativnih in akcijskih načrtih za posamezna področja oskrbe in ravnanja z energijo. Ukrepi morajo zajemati regulativno urejanje oskrbe z energijo, sklepanje in izvajanje mednarodnih pogodb s področja energije, izvajanje investicij in spodbujanje investicij na področju energije ter druge aktivnosti.

(3) Izvajanje ukrepov za doseganje ciljev iz prvega odstavka tega člena je v splošnem gospodarskem interesu države.

21. člen
(prednostna raba energije)

Ob enakih specifičnih stroških za doseganje prihrankov energije v primerjavi s stroški za zagotavljanje novih zmogljivosti za enako količino energije imajo prednost ukrepi za doseganje prihrankov energije, ob hkratni zahtevi po ohranjanju obstoječe zanesljivosti energetskega sistema.

22. člen
(mednarodne obveznosti)

Obveznosti, ki izhajajo iz mednarodnih pogodb in sporazumov, predvsem glede trga energije, naložb, prenosa energije in energentov ter povezovanja v mednarodne energetske sisteme, so sestavni del energetske politike in načrtovanja razvoja energetskih dejavnosti.

23. člen
(Energetski koncept Slovenije)

(1) Energetski koncept Slovenije (v nadaljnjem besedilu: EKS) je osnovni razvojni dokument, ki predstavlja nacionalni energetski program in ga na predlog Vlade Republike

Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) z resolucijo sprejme Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Državni zbor).

(2) Z EKS se na podlagi projekcij gospodarskega, okoljskega in družbenega razvoja države ter na podlagi sprejetih mednarodnih obvez določijo cilji zanesljive, trajnostne in konkurenčne oskrbe z energijo za obdobje prihodnjih 20 let in okvirno za 40 let.

(3) Z EKS se določijo:

- projekcija energetske bilance in način oskrbe ter ravnanja z energijo, ki temeljita na dvajsetletni razvojni projekciji države, upoštevajoč tehnološke, okoljske in geopolitične smeri razvoja;
- cilji države pri oskrbi in ravnanju z energijo;
- potrebni ukrepi za doseganje ciljev iz prejšnje alineje;
- obveznosti glede obnovljivih virov energije;
- kazalniki po pripadajočih ciljih energetske politike programskega proračuna Republike Slovenije.

(4) EKS vlada obnovi vsakih deset let, razen v primeru iz šestega odstavka tega člena.

(5) Za izvajanje ukrepov EKS je odgovorna vlada. Vlada vsake tri leta poroča Državnemu zboru o doseganju ciljev nacionalne energetske politike in o izvajanju ukrepov iz EKS.

(6) V primeru, da je na podlagi poročila iz prejšnjega odstavka potrebno veljavni EKS pri določenih ciljih ali ukrepih spremeniti oziroma dopolniti, vlada predlaga Državnemu zboru sprejem novega EKS.

24. člen
(Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt)

(1) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt (v nadaljnjem besedilu: NEPN) v skladu s 3. členom Uredbe 2018/1999/EU pripravi ministrstvo, pristojno za energijo, in ga predloži vladi v sprejem.

(2) Projekti in ukrepi določeni v NEPN so v javnem interesu z vidika energetske in podnebne politike.

25. člen
(letna energetska bilanca)

(1) Letna energetska bilanca napoveduje skupno letno porabo posameznih virov energije in načine zagotavljanja oskrbe z energijo v državi.

(2) Ministrstvo, pristojno za energijo, predloži vsakoletno energetsko bilanco v sprejem vladi.

(3) Obvezne sestavine energetske bilance so bilance količin primarne in končne energije, izražene v naravnih količinah in ekvivalentni energijski vrednosti, po posameznih virih v državi, in sicer realizacije za predpreteklo leto, oceno za preteklo leto ter napovedi za tekoče in prihodnje leto. Energetske bilance morajo vsebovati tudi načrt za delovanje podporne sheme za električno energijo iz obnovljivih virov in iz soproizvodnje z visokim izkoristkom ter napoved razpoložljivih virov sredstev za doseganje predvidenih letnih ciljev podporne sheme.

26. člen
(akcijski načrti in operativni programi)

(1) Za izvedbo EKS ali za izvrševanje obveznosti iz ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb, predpisov, strategij in programov Evropske unije, ki se nanašajo na oblikovanje programov na področju oskrbe z energijo in rabe energije, vlada na predlog ministrstva, pristojnega za energijo, sprejme akcijske načrte ali operativne programe za oskrbo oziroma rabo energije, in sicer:
- akcijski načrt energetske učinkovitosti;
- akcijski načrt za obnovljive vire;
- akcijski načrt za skoraj nič-energijske stavbe;
- druge akcijske načrte ali operativne programe za oskrbo oziroma rabo energije.

(2) V operativnem programu ali akcijskem načrtu iz prejšnjega odstavka se določijo cilji, programi in ukrepi politike za doseganje ciljev, izvajalci ter višina in viri financiranja izvajanja programov in ukrepov politike.

27. člen
(akcijski načrt energetske učinkovitosti)

(1) Vlada na predlog ministrstva, pristojnega za energijo, vsaka tri leta sprejme akcijski načrt energetske učinkovitosti za obdobje do leta 2020.

(2) Akcijski načrt energetske učinkovitosti vključuje cilje povečanja energetske učinkovitosti, programe in ukrepe politike za doseganje ciljev pri oskrbi z energijo in pri rabi energije ter ciljno porabo primarne energije in porabo končne energije leta 2020.

(3) Ministrstvo, pristojno za energijo, vsako leto do 30. aprila pripravi poročilo o napredku pri povečanju energetske učinkovitosti in o tem obvesti Evropsko komisijo.

28. člen
(akcijski načrt za obnovljive vire)

(1) Vlada na predlog ministrstva, pristojnega za energijo, sprejme akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje do leta 2020 in ga posreduje Evropski komisiji.

(2) Akcijski načrt za obnovljive vire vključuje nacionalne in sektorske cilje obnovljivih virov, programe in ukrepe za doseganje ciljev ter kadrovske in finančne vire za izvedbo programov in ukrepov za doseganje ciljev.

(3) Vlada v akcijskem načrtu za obnovljive vire za vsako leto do leta 2020 določi naslednje sektorske cilje:
- končne bruto porabe električne energije iz obnovljivih virov;
- končne bruto porabe energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje ter
- končne porabe energije iz obnovljivih virov v prometu.

(4) Akcijski načrt za obnovljive vire vključuje tudi oceno potrebnih gradenj nove infrastrukture za daljinsko ogrevanje in hlajenje, proizvedeno iz obnovljivih virov energije, za doseganje ciljev iz drugega odstavka tega člena, ki se prilagaja razvoju proizvodnje toplote v obratih na biomaso, sončno energijo in geotermalno energijo.

(5) Akcijski načrt za obnovljive vire vključuje tudi ustrezne ukrepe za razvoj omrežne infrastrukture za prenos in distribucijo inteligentnih omrežnih storitev, skladiščnih objektov in elektroenergetskega sistema, ki omogočajo varno delovanje elektroenergetskega

sistema in njegovo prilagoditev nadaljnjemu razvoju na področju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije, vključno z medsebojnimi povezavami med državami članicami Evropske unije ter med državami članicami Evropske unije in tretjimi državami.

(6) Minister, pristojen za energijo, določi način izračuna nacionalnih in sektorskih ciljev iz tretjega odstavka tega člena in kazalnike za preverjanje izpolnjevanja teh ciljev.

(7) Ministrstvo, pristojno za energijo, vsaki dve leti do 31. decembra oceni napredek pri doseganju ciljev s področja obnovljivih virov energije in o tem obvesti Evropsko komisijo.

29. člen
(lokalni energetski koncept)

(1) Lokalna skupnost sprejme lokalni energetski koncept (v nadaljnjem besedilu: LEK) kot program ravnanja z energijo v lokalni skupnosti po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za energijo, in ga objavi na svojih spletnih straneh.

(2) Na podlagi LEK se načrtujejo prostorski in gospodarski razvoj lokalne skupnosti, razvoj lokalnih energetskih gospodarskih javnih služb, učinkovita raba energije in njeno varčevanje, uporaba obnovljivih virov energije ter izboljšanje kakovosti zraka na območju lokalne skupnosti.

(3) V LEK se opredelijo cilji in ukrepi za doseganje teh ciljev, ki morajo biti v skladu z EKS in akcijskimi načrti iz 26. člena tega zakona in cilji za izboljšanje kakovosti zraka. LEK vključuje posebne cilje in ukrepe za prihranek energije in za povečanje energetske učinkovitosti stavb v lasti lokalnih skupnosti in stanovanjskih skladov ter lokalne načrte za energetsko učinkovitost, ki upoštevajo dolgoročne strategije za spodbujanje naložb prenove stavb in možnost učinkovitega individualnega ogrevanja in hlajenja.

(4) Minister, pristojen za energijo, predpiše metodologijo priprave, ki vključuje sodelovanje javnosti, ter obvezno vsebino LEK.

(5) Lokalne skupnosti so dolžne uskladiti LEK z novo sprejetim EKS ali akcijskim načrtom v roku enega leta od sprejetja EKS ali akcijskega načrta.

(6) Več lokalnih skupnosti lahko sprejme skupen LEK, iz katerega morajo biti razvidni cilji in ukrepi posamezne lokalne skupnosti.

(7) LEK se sprejme na vsakih deset let oziroma tudi pogosteje, če se z EKS ali akcijskimi načrti spremenijo cilji in ukrepi ali če se spremenijo podlage za urejanje prostora in razvoja v lokalni skupnosti.

(8) Lokalna skupnost lahko na podlagi usmeritev iz LEK z upoštevanjem okoljskih kriterijev ter tehničnih karakteristik stavb, z odlokom predpiše prioritetno uporabo energentov za ogrevanje.

(9) Organi lokalne skupnosti ter izvajalci energetskih dejavnosti na območju, ki ga pokriva LEK, so dolžni svoje razvojne dokumente ter delovanje uskladiti s cilji in ukrepi, predvidenimi v LEK.

(10) LEK predstavlja obvezno strokovno podlago za pripravo prostorskih načrtov lokalnih skupnosti. Lokalna skupnost je dolžna svoje prostorske načrte usklajevati z LEK, ki velja na njihovem območju. V primeru neskladnosti med LEK in prostorskim načrtom, lokalna skupnost neskladnosti upošteva v postopku priprave oziroma sprememb in dopolnitev

prostorskega načrta. Če lokalna skupnost v času sprejema LEK ne vodi postopka priprave oziroma sprememb in dopolnitev prostorskega načrta, začne ta postopek na podlagi ugotovljenih neskladnosti v LEK.

30. člen
(razvojni načrti operaterjev in drugih izvajalcev energetskih dejavnosti)

(1) Operater prenosnega sistema ter sistemski in distribucijski operater morajo na podlagi metodologije iz petega odstavka tega člena v devetih mesecih po sprejetju NEPN izdelati razvojne načrte sistema in zanje pridobiti soglasje ministra, pristojnega za energijo. Razvojni načrti morajo biti narejeni za najmanj deset let in morajo biti usklajeni z NEPN.

(2) Operaterji iz prejšnjega odstavka morajo razvojne načrte sistema sprejeti vsaki dve leti.

(3) O soglasju k razvojnemu načrtu mora minister, pristojen za energijo, odločiti v roku treh mesecev od prejema vloge, sicer se šteje, da je bilo soglasje dano.

(4) Razvojni načrt mora opredeliti glavno infrastrukturo za prenos elektrike in zemeljskega plina in za distribucijo elektrike, ki jo je treba v naslednjih desetih letih zgraditi ali posodobiti za zanesljivo oskrbo z elektriko in zemeljskim plinom, varno delovanje omrežij in prilagajanje nadaljnjemu razvoju na področju proizvodnje elektrike iz obnovljivih virov, ob uvajanju inteligentnih omrežnih storitev in zagotavljanju skladiščnih objektov. Pri tem mora izhajati iz napovedi prevzema energije in moči ali zemeljskega plina, ter iz napovedi pokrivanja prevzete elektrike in moči ter zemeljskega plina. Razvojni načrt mora vsebovati oceno možnosti za povečanje energetske učinkovitosti plinske in električne infrastrukture z uravnavanjem obremenitev in interoperabilnostjo, povezanostjo z obrati za proizvodnjo energije, vključno z mikroproizvodnjo ter opredeliti časovno dinamiko in finančno ovrednotenje načrtovanih investicij in dejanskih ukrepov za stroškovno učinkovite izboljšave v omrežni infrastrukturi.

(5) Minister, pristojen za energijo, predpiše metodologijo za izdelavo razvojnih načrtov.

31. člen
(strokovna usposobljenost)

(1) Za zagotavljanje varnosti in zanesljivosti obratovanja energetskih naprav ter učinkovite rabe energije morajo biti delavci, ki opravljajo dela in naloge upravljanja energetskih naprav, strokovno usposobljeni.

(2) Minister, pristojen za energijo, predpiše način izpolnjevanja pogoja strokovne usposobljenosti iz prejšnjega odstavka.

(3) Za namen priznavanja strokovne usposobljenosti upravljavcev energetskih naprav iz drugih držav članic Evropske unije, se smiselno uporablja 343. člen tega zakona.

32. člen
(naloge ministrstva, pristojnega za energijo)

(1) Ministrstvo, pristojno za energijo, v zvezi z energetskim načrtovanjem in spremljanjem izvajanja energetske politike opravlja naslednje naloge:

- spremlja naložbe v energetsko infrastrukturo in daje soglasje k desetletnemu načrtu razvoja operaterja iz prvega odstavka 30. člena tega zakona,
- zbira in analizira podatke o proizvodnji, pridobivanju, skladiščenju, transportu, distribuciji, uvozu, izvozu, porabi, cenah energije in goriv in trgovanju z njimi ter druge podatke, potrebne za energetsko načrtovanje,
- izvaja aktivnosti v zvezi s spodbujanjem proizvodnje električne energije in toplote iz obnovljivih virov energije ter učinkovito rabo primarne energije za proizvodnjo električne energije in toplote,
- izdeluje poročila s področja energetike in jih v okviru informacij javnega značaja objavlja na spletnih straneh,
- izvaja naloge nosilca urejanja prostora skladno s predpisi, ki urejajo urejanje prostora,
- sodeluje pri pripravi državnega prostorskega načrta ter odgovarja za njegovo strokovno in učinkovito pripravo v skladu s predpisi, ki urejajo načrtovanje prostorskih ureditev državnega pomena v prostor s področja energetske infrastrukture za oskrbo z elektriko in zemeljskim plinom ter nafto,
- izvaja sektorsko politiko iz EKS, akcijskih načrtov in operativnih programov.

(2) Minister, pristojen za energijo, za ugotavljanje primernosti oziroma zadostnosti ukrepov za učinkovito izvajanje sprejete energetske politike predpiše obseg in vrsto potrebnih podatkov, ki so mu jih dolžni sporočati izvajalci energetskih dejavnosti in drugi zavezanci.

(3) Minister, pristojen za energijo, izdaja tehnične predpise za postavitev, načrtovanje, gradnjo, obratovanje in vzdrževanje energetskih naprav, postrojev, objektov, napeljav, omrežij in sistemov, s katerimi lahko dobaviteljem, upravljavcem in uporabnikom predpiše pogoje za zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja oziroma uporabe energetskih naprav, postrojev, napeljav, omrežij, sistemov in energentov.

(4) Če se tehnični predpis sklicuje na standarde in so energetske naprave, postroji, objekti, napeljave, omrežja in sistemi skladni z njimi, velja domneva, da so energetske naprave, postroji, objekti, napeljave, omrežja in sistemi skladni z zahtevami tehničnega predpisa.

33. člen
(izmenjava podatkov)

(1) Državni organi, agencija in drugi nosilci javnih pooblastil, ki na podlagi tega zakona zbirajo podatke od izvajalcev energetskih dejavnosti in drugih zavezancev za poročanje, so dolžni zagotoviti učinkovito medsebojno sodelovanje pri izmenjavi podatkov.

(2) Pri medsebojni izmenjavi podatkov se lahko organom in osebam iz prejšnjega odstavka posredujejo samo tisti podatki, ki jih ta organ ali oseba potrebuje za opravljanje svojih nalog po tem zakonu ali drugih nalog s področja energetike. Podatki se posredujejo na način, ki ne obsega posredovanja ali razkritja osebnih podatkov, razen če je to nujno za izvrševanje zakonskih pristojnosti uporabnika podatkov ali če zakon izrecno določa posredovanje osebnih podatkov drugim osebam iz prejšnjega odstavka.

(3) Ministrstvo, pristojno za energijo, usklajuje in skrbi za poenotenje postopkov izmenjave podatkov med organi in osebami iz prvega odstavka tega člena.

Drugi del
ELEKTRIČNA ENERGIJA

I. poglavje: SPLOŠNE DOLOČBE

1. oddelek: Uvodne določbe

34. člen
(uporaba določb tega dela)

Določbe tega dela zakona se uporabljajo za elektroenergetska podjetja in za končne odjemalce elektrike.

35. člen
(elektroenergetske dejavnosti)

(1) Elektroenergetske dejavnosti obsegajo:
- proizvodnjo elektrike,
- dobavo elektrike,
- dejavnost sistemskega operaterja,
- dejavnost distribucijskega operaterja,
- dejavnost operaterja trga z električno energijo.

(2) Dejavnosti proizvodnje in dobave elektrike se opravljata prosto na trgu, na katerem se udeleženci med seboj svobodno dogovorijo o količini in ceni dobavljene elektrike, končni odjemalci imajo pravico izbire in zamenjave dobavitelja uporabnikom, od katerega kupujejo elektriko, proizvajalci pa imajo pravico izbire in zamenjave dobavitelja uporabnikom, kateremu elektriko prodajajo. Trgovci sklepajo pogodbe med seboj, razen v primeru prezasedenosti v sistemu iz c) točke drugega odstavka 2. člena Uredbe (ES) št. 714/2009, kjer se pravica do sklepanja pogodb dodeljuje skladno z 58. členom tega zakona. Dobavitelji uporabnikom sklepajo odprte pogodbe o dobavi končnim odjemalcem in o odkupu od proizvajalcev, ne glede na mesto priključitve. Dobavitelji morajo imeti izravnano bilanco, v primeru neizravnane bilance se odstopanja obračunavajo skladno s pravili, ki jih na podlagi četrtega odstavka 97. člena tega zakona sprejme operater trga.

(3) Dejavnosti sistemskega operaterja, distribucijskega operaterja in dejavnost operaterja trga z električno energijo so obvezne državne gospodarske javne službe.

(4) Sistemski operater izvaja gospodarsko javno službo na prenosnem sistemu, ki obsega elemente elektroenergetskega sistema na 400 in 220 kilovoltni ravni, distribucijski operater pa na distribucijskem sistemu, ki obsega elemente na napetostnih ravneh, nižjih od 110 kilovoltov. Vlada z uredbo podrobneje opredeli, elemente na 110 kilovoltni ravni, ki spadajo v prenosni oziroma v distribucijski sistem, pri čemer upošteva zlasti dejansko funkcionalnost vodov in stikališč, obstoječe stanje, minimizacijo potrebnih lastniških prenosov in plačil ter lastniško enotnost posameznih zank.

36. člen
(pomen izrazov)

V tem delu zakona imajo posamezni izrazi naslednji pomen:
1. »bilančna pogodba« pomeni pravni posel, s katerim pravna ali fizična oseba z operaterjem trga za električno energijo uredi dobavo izravnalne energije in finančno poravnavo odstopanj v primeru neizravnane bilance, s čimer se pravna ali fizična oseba uvrsti v bilančno shemo in pridobi status člana bilančne sheme;
2. »certifikat« pomeni odločbo, s katero agencija certificira sistemskega operaterja;

3. »distribucija« pomeni razdeljevanje elektrike po distribucijskem sistemu;
4. »dobava« pomeni prodajo, vključno z nadaljnjo prodajo, elektrike odjemalcem;
5. »dobavitelj« pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnost dobave, in ne pomeni proizvajalca, razen če se proizvajalec uvrsti v bilančno shemo in pridobi status člana bilančne sheme;
6. »dolgoročno načrtovanje« pomeni dolgoročno načrtovanje potrebnih naložb v proizvodnjo ter prenosne in distribucijske zmogljivosti za zadostitev povpraševanja sistema po elektriki in zagotovitev zanesljive oskrbe odjemalcev;
7. »elektroenergetsko podjetje« pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja vsaj eno od dejavnosti proizvodnje, prenosa, distribucije, dejavnost operaterja trga z električno energijo, elektrooperaterja, dobave ali nakupa elektrike in je odgovorna za komercialne, tehnične in vzdrževalne naloge, povezane s temi dejavnostmi, in ne vključuje končnih odjemalcev;
8. »horizontalno integrirano podjetje« pomeni podjetje, ki izvaja vsaj eno od dejavnosti proizvodnje za prodajo, prenosa, distribucije, elektrooperaterja, dejavnost operaterja trga z električno energijo ali dobave elektrike in neelektroenergetsko dejavnost;
9. »integrirano elektroenergetsko podjetje« pomeni vertikalno ali horizontalno integrirano podjetje;
10. »izravnalna energija« pomeni električno energijo, ki je v določeni uri potrebna za izravnavo odstopanj odjema, oddaje in čezmejnih prenosov od napovedanih;
11. »izravnalni trg z električno energijo« pomeni organizirani trg izravnalne energije;
12. »izvedeni finančni instrument za trgovanje z električno energijo« pomeni finančni instrument, opredeljen v 5., 6. ali 7. točki drugega odstavka 7. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 108/10 – uradno prečiščeno besedilo, 78/11, 55/12, 105/12 – ZBan-1J in 63/13 – ZS-K), če se nanaša na električno energijo;
13. »mali poslovni odjemalec« je odjemalec na nizki napetosti, ki ni gospodinjski odjemalec in ima priključno moč manjšo od 41 kW;
14. »nadzor« pomeni pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki vsako zase ali skupaj in ob upoštevanju ustreznih dejanskih ali pravnih okoliščin omogočajo izvajanje odločilnega vpliva v podjetju, zlasti z:
    a) lastništvom ali pravico do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja;
    b) pravicami ali pogodbami, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali odločitve organov podjetja;
15. »neposredni vod« pomeni vod, ki povezuje izdvojeno elektrarno z izdvojenim odjemalcem, ali vod, ki povezuje proizvajalca elektrike in dobavitelja z elektriko zaradi neposredne oskrbe njegovih lastnih objektov, hčerinskih podjetij in odjemalcev;
16. »območje distribucijskega sistema« pomeni funkcionalni del distribucijskega sistema električne energije s svojim nadzornim sistemom, na katerem se lahko ločeno izvaja dejavnost distribucijskega operaterja;
17. »odjemalec« pomeni dobavitelja ali končnega odjemalca električne energije. Vsi odjemalci so upravičeni odjemalci;
18. »odprta pogodba o dobavi« pomeni pravni posel na trgu z elektriko, ki določa bilančno pripadnost prevzemno-predajnih mest;
19. »omrežnina« pomeni znesek, ki ga je za uporabo sistema elektrike dolžan plačati uporabnik sistema;
20. »operater trga« pomeni izvajalca obvezne državne gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko;
21. »pogodba o članstvu v bilančni shemi« pomeni pravni posel, na podlagi katerega operater trga z električno energijo fizično ali pravno osebo uvrsti v bilančno shemo;
22. »pogodba o dobavi« pomeni odprto ali zaprto pogodbo o dobavi elektrike, brez izvedenih finančnih instrumentov za trgovanje z elektriko;
23. »pogodba o izravnavi« pomeni pravni posel, s katerim pravna ali fizična oseba s članom bilančne sheme trga z elektriko uredi dobavo izravnalne energije in poravnavo v primeru neizravnane bilance, s čimer se pravna ali fizična oseba uvrsti v bilančno shemo in pridobi status člana bilančne sheme;

24. »pogodba o uporabi sistema« pomeni pogodbo, ki jo skleneta elektrooperater in uporabnik sistema, na podlagi katere se uporabnik sistema zaveže plačevati omrežnino za uporabo omrežja, elektrooperater pa se uporabniku zaveže omogočiti oddajo elektrike v sistem oziroma odjem elektrike iz sistema;
25. »pogodba o priključitvi« pomeni pogodbo, ki jo skleneta elektrooperater in imetnik soglasja za priključitev, na podlagi katere se urejajo odnosi v zvezi s priključkom, omrežnino za priključno moč in plačilom za priključitev na omrežje;
26. »poslovni odjemalec« pomeni odjemalca, ki kupuje elektriko za lastno rabo, ki ni namenjena za rabo v gospodinjstvu;
27. »povezani sistem« pomeni prenosne in distribucijske sisteme, ki so povezani z enim ali več povezovalnimi vodi;
28. »povezano podjetje« pomeni nadrejeno ali podrejeno družbo v smislu 56. ali 69. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odločba US in 82/13) ali podjetje, ki pripada istim delničarjem;
29. »povezovalni vod« pomeni električni vod, ki povezuje elektroenergetska sistema;
30. »proizvajalec« pomeni pravno ali fizično osebo, ki proizvaja elektriko;
31. »prenos« pomeni prenos elektrike po prenosnem sistemu;
32. »prevzemno-predajno mesto« pomeni mesto na prenosnem ali distribucijskem sistemu, kjer se izvajata prevzem in predaja elektrike in na katerem se izvajajo meritve ali drug način ugotavljanja realiziranih količin o oddaji in odjemu elektrike;
33. **(črtana)**;
34. »regulirani letni prihodek« pomeni reguliran letni prihodek elektrooperaterja posameznega leta regulativnega obdobja iz zaračunanih omrežnin za sistem in drugih prihodkov ter je namenjen pokrivanju upravičenih stroškov tega operaterja;
35. »regulativno obdobje« pomeni obdobje enega ali več zaporednih koledarskih let, za katero se določa regulativni okvir;
36. »regulativni okvir« pomeni vrednostno opredelitev načrtovanih upravičenih stroškov elektrooperaterja po posameznih letih regulativnega obdobja, načrtovanih omrežnin, načrtovanih drugih prihodkov iz izvajanja dejavnosti elektrooperaterja, presežkov ali primanjkljajev omrežnin iz preteklih let;
37. »sistem« pomeni elektroenergetske objekte, naprave in omrežja, ki se uporabljajo za dejavnost elektrooperaterja;
38. »sistemske storitve« pomenijo storitve, ki so nujne za zagotavljanje zanesljivega in varnega obratovanja prenosnih in distribucijskih sistemov ter se podrobneje opredelijo v sistemskih obratovalnih navodilih iz 144. člena tega zakona;
39. »tarifa« pomeni strukturirani seznam tarifnih elementov, ki na podlagi tarifnih postavk omogočajo izračun omrežnine za sistem elektrike;
40. »tarifna postavka« je vrednost posameznega tarifnega elementa za uporabo omrežja, izražena v denarni enoti na obračunsko enoto;
41. »trgovec« pomeni fizično ali pravno osebo, ki po zaprti pogodbi kupuje elektriko za nadaljnjo prodajo znotraj ali zunaj sistema, kjer ima sedež;
42. »uporabnik sistema« pomeni proizvajalca ali končnega odjemalca;
43. »upravičeni odjemalec« pomeni odjemalca, ki kupuje električno energijo od dobavitelja po lastni izbiri;
44. »vertikalno integrirano podjetje« pomeni elektroenergetsko podjetje ali skupino elektroenergetskih podjetij, v katerih lahko nadzor iz 14. točke tega člena izvaja ista oseba ali iste osebe, in sicer neposredno ali posredno, in v katerih podjetje ali skupina podjetij opravlja vsaj eno od dejavnosti prenosa ali distribucije in vsaj eno od dejavnosti proizvodnje ali dobave elektrike;
45. »vrstni red gospodarnosti« pomeni razvrstitev virov dobave električne energije skladno z gospodarskimi merili;
46. »zanesljivost« pomeni zanesljivost oskrbe z elektriko;

47. »zaprta pogodba o dobavi« pomeni pravni posel med člani bilančne sheme trga z električno energijo, pri katerem je količina dobavljene elektrike v relevantnem časovnem obdobju določena za vsak obračunski interval;
48. »zaprt distribucijski sistem« je od javnega distribucijskega omrežja izdvojeno omrežje, ki je pod pogoji iz tega zakona namenjeno distribuciji električne energije na geografsko zaokroženem industrijskem ali trgovskem območju, ali območju skupnih storitev in ki praviloma ne oskrbuje gospodinjskih odjemalcev, ter je neposredno priključen na prenosno omrežje.

2. oddelek: Naloge v javnem interesu in izvajanje gospodarske javne službe

37. člen
(naloge elektroenergetskih podjetij)

(1) Elektroenergetska podjetja morajo v javnem interesu izvajati naloge, ki se nanašajo na zanesljivost, rednost, kakovost in ceno oskrbe ter na varovanje okolja, vključno z učinkovito rabo energije, energijo iz obnovljivih virov in varstvom podnebja.

(2) Elektroenergetska podjetja, ki izvajajo gospodarske javne službe iz tega zakona, morajo zagotoviti:
- trajno in nepretrgano obratovanje sistema v okviru omejitev, ki jih določajo stanje tehnike in standardi kakovosti oskrbe;
- varno in zanesljivo obratovanje ter vzdrževanje sistema;
- razvoj sistema;
- priključitev uporabnikov sistema pod splošnimi in nediskriminatornimi pogoji;
- zagotavljanje sistema, ki omogoča odjemalcem prosto izbiro dobavitelja, proizvajalcem in dobaviteljem pa prosto prodajo ter nakup elektrike;
- zaračunavanje uporabe sistema;
- dolgoročno načrtovanje razvoja sistema;
- zagotavljanje nujne oskrbe ranljivih odjemalcev;
- zagotavljanje zasilne oskrbe;
- druge obveznosti, določene z zakonom ali drugim predpisom.

38. člen
(izključne pravice)

Zaradi zagotavljanja opravljanje obveznosti obveznih državnih gospodarskih javnih služb iz prejšnjega člena vlada skladno s predpisi o gospodarskih javnih službah in o javno-zasebnem partnerstvu ter skladno s tem zakonom podeli izključno pravico opravljati gospodarsko javno službo dejavnost sistemskega operaterja, izključno pravico za opravljanje dejavnosti distribucijskega operaterja ter izključno pravico za opravljanje dejavnosti operaterja trga z elektriko.

3. oddelek: Varstvo končnih odjemalcev in potrošnikov

1. pododdelek: Splošne določbe o varstvu končnih odjemalcev

39. člen
(pravica do sklenitve pogodbe z dobaviteljem)

(1) Končni odjemalci elektrike imajo pravico do dobave elektrike na podlagi odprte pogodbe o dobavi z dobaviteljem, ne glede na državo članico Evropske unije, v kateri je dobavitelj registriran.

(2) Dobavitelj mora pred sklenitvijo pogodbe o dobavi iz prejšnjega odstavka izpolnjevati zahteve glede članstva v bilančni shemi in druge zahteve, ki so določene s tem zakonom in drugimi predpisi o izvajanju dejavnosti dobave na trgu z elektriko v Republiki Sloveniji.

(3) Distribucijski operater mora pred priključitvijo na sistem obvestiti odjemalca o njegovih pravicah in obveznostih v zvezi z izbiro dobavitelja in v zvezi z zasilno oziroma nujno oskrbo, skladno s tem zakonom.

(4) Za dobavo elektrike odjemalcem in za nakup elektrike od proizvajalcev, ki so priključeni na prenosni ali distribucijski sistem v Republiki Sloveniji, se uporabljajo določbe tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil, ne glede na to, kje je pogodba o dobavi sklenjena.

40. člen
(menjava dobavitelja)

(1) Končni odjemalec, ki želi zamenjati dobavitelja, posreduje zahtevo za zamenjavo elektrooperaterju sistema, na katerega je priključen. V imenu in za račun končnega odjemalca lahko na podlagi pooblastila zahtevo posreduje tudi novi dobavitelj.

(2) Elektrooperater, ki je prejel zahtevo, mora izvesti vse potrebno, da lahko končni odjemalec začne izvrševati pogodbo o dobavi elektrike z novim dobaviteljem najkasneje v 21 dneh od vložitve popolne zahteve. Končnim odjemalcem se menjava dobavitelja ne sme zaračunati.

(3) Elektrooperater zavrne menjavo dobavitelja, če novi dobavitelj ne izpolnjuje zahtev, določenih s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil.

(4) Končni odjemalec mora prejeti zaključni račun po vsaki menjavi dobavitelja najkasneje šest tednov po začetku dobave elektrike s strani novega dobavitelja.

(5) Podrobnejši način menjave dobavitelja določi elektrooperater v sistemskih obratovalnih navodilih.

41. člen
(dostop do podatkov o porabi)

(1) Dobavitelj mora končne odjemalce brezplačno periodično obveščati o njihovi porabi elektrike, o značilnostih porabe ter o možnostih učinkovite rabe energije, in sicer dovolj pogosto, da lahko odjemalci sami uravnavajo svojo porabo elektrike.

(2) Elektrooperater mora odjemalcem, ki so uporabniki sistema, na katerem opravlja dejavnost operaterja, omogočiti dostop do podatkov o porabi. Podatke o tem mora zagotoviti v primernem roku, pri čemer se upoštevajo zmogljivost opreme odjemalca za merjenje porabe, zadevni produkt elektrike in stroškovna učinkovitost takšnih ukrepov. Elektrooperater mora dostop do podatkov omogočiti tudi drugi pravni ali fizični osebi, ki zahtevi za dostop do podatkov o porabi odjemalca predloži pooblastilo odjemalca za vsak primer posebej ali za vse bodoče primere do preklica.

(3) Stroški dostopa iz prejšnjega odstavka morajo ustrezati neposrednim stroškom storitve operaterja. Končnim odjemalcem te storitve ni mogoče dodatno zaračunati.

(4) Podrobnejši način dostopa do podatkov o porabi uredi elektrooperater v sistemskih obratovalnih navodilih.

42. člen
(prikaz sestave proizvodnih virov energije na računu dobavitelja)

(1) Dobavitelji elektrike morajo končnim odjemalcem na izdanih računih za dobavljeno elektriko, na promocijskih gradivih in na spletu prikazati:

- delež posameznega proizvodnega vira energije v celotni strukturi elektrike, ki jo je dobavitelj koristil v predhodnem letu, tako da je mogoča razumljiva primerjava med različnimi dobavitelji na državni ravni;
- vsaj navedbo sklica na obstoječe referenčne vire (npr. spletne strani, kjer so javno dostopni podatki o vplivih na okolje, izraženih z emisijami CO_2 in količinami radioaktivnih odpadkov, ki so posledica proizvodnje elektrike iz celotne strukture proizvodnih virov elektrike, ki jo je dobavitelj koristil v predhodnem letu);
- informacije o pravicah končnih odjemalcev v zvezi z metodami reševanja morebitnih sporov.

(2) Glede obveznosti iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka se lahko v zvezi z elektriko, kupljeno na borzi z električno energijo ali uvoženo iz podjetja, ki je zunaj Evropske unije, uporabijo zbirne številke, ki jih borza ali podjetje posreduje za predhodno leto.

(3) Če dobavitelj elektrike v svojem naboru energetskih virov uporablja tudi elektriko iz obnovljivih virov, delež ali količino elektrike iz obnovljivih virov energije dokazuje z uporabo potrdil o izvoru iz svojega računa, vodenega v registru iz 368. člena tega zakona. Količina energije iz obnovljivih virov, ki ustreza potrdilom o izvoru in jo dobavitelj prenese na tretjo osebo, se odšteje od deleža energije iz obnovljivih virov v njegovem naboru energetskih virov.

(4) Agencija s splošnim aktom podrobneje predpiše način določanja deležev posameznih proizvodnih virov in način njihovega prikazovanja.

(5) Agencija spremlja izvajanje obveznosti dobaviteljev, zlasti pa preverja verodostojnost podatkov, ki jih dobavitelji posredujejo svojim odjemalcem, in ali so podatki posredovani na način, ki omogoča enostavno primerjavo na državni ravni.

43. člen
(zagotavljanje energetske učinkovitosti)

Elektroenergetska podjetja morajo zagotoviti čim večjo energetsko učinkovitost s tem, da skladno s priporočili agencije optimizirajo porabo elektrike, zlasti z nudenjem storitve upravljanja porabe elektrike, razvojem inovativnih formul za oblikovanje cen in uvajanjem naprednih merilnih sistemov ali omrežij, kadar je to primerno.

2. pododdelek: Zasilna oskrba

44. člen
(zasilna oskrba)

(1) Distribucijski operater mora samodejno in brez prestopnih rokov zagotoviti dobavo končnim odjemalcem, ki so priključeni na njegov sistem, če jim preneha veljavnost pogodbe o dobavi zaradi ukrepov, ki so posledica insolventnosti ali nelikvidnosti dobavitelja, v skladu s predpisom, ki ureja delovanje trga z električno energijo. O prenehanju veljavnosti pogodbe o dobavi in začetku izvajanja zasilne oskrbe mora distribucijski operater takoj obvestiti odjemalca.

(2) Distribucijski operater mora na zahtevo odjemalca zagotoviti dobavo tudi vsakemu:
- odjemalcu gospodinjskega odjema;
- malemu poslovnemu odjemalcu.

(3) Cena dobave iz prvega in drugega odstavka tega člena mora biti javno objavljena in višja od tržne cene za dobavo primerljivemu odjemalcu, ne sme pa je presegati več kot 25 %. Ceno elektrike za zasilno oskrbo določi distribucijski operater v višini, ki pokriva dolgoročno ceno nabave elektrike ter dodatne stroške zagotavljanja in izvajanja zasilne oskrbe. Pogoji zasilne oskrbe se natančneje določijo v sistemskih obratovalnih navodilih.

(4) Če distribucijski operater ne določi cene elektrike za zasilno oskrbo ali jo določi v nasprotju s prejšnjim odstavkom, jo določi agencija.

(5) Distribucijski operater mora odjemalce obvestiti o možnosti in pogojih zasilne oskrbe ter o obveznostih v zvezi z oskrbo ranljivih odjemalcev iz 51. člena tega zakona.

3. pododdelek: Posebne določbe o varstvu gospodinjskih in malih poslovnih odjemalcev ter drugih uporabnikov sistema

45. člen
(splošno)

(1) Določbe 45. do 51. člena tega zakona se uporabljajo za gospodinjske odjemalce, določbe 46. in 48. člena tega zakona pa tudi za male poslovne odjemalce, razen kolikor se nanašajo na obravnavo pritožb iz 50. člena tega zakona. Določba 49. člena tega zakona se uporablja za vse uporabnike sistema.

(2) Dobavitelj ali distribucijski operater lahko nediskriminatorno zagotovita pravice, ki so v tem pododdelku določene za gospodinjske odjemalce, tudi drugim končnim odjemalcem.

46. člen
(skupna kontaktna točka)

(1) Agencija mora gospodinjskim odjemalcem na enem mestu zagotoviti dostop do informacij glede njihovih pravic, veljavnih predpisov in splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil ter metod za obravnavo pritožb iz 50. člena, ki so jim na voljo v primeru spora z dobaviteljem ali distribucijskim operaterjem (v nadaljnjem besedilu: skupna kontaktna točka).

(2) V skupni kontaktni točki mora agencija zagotoviti dostop najmanj do informacij o:
- načinih obravnave pritožb iz prejšnjega odstavka;
- veljavnih tarifah omrežnine ter splošnoveljavnih pogojih v zvezi z uporabo omrežja;

- primerjavi veljavnih cenikov ponudnikov elektrike za gospodinjske in male poslovne odjemalce;
- načinu pridobitve podatkov o njihovi porabi;
- pravicah do zasilne oskrbe iz 44. člena ali nujne oskrbe iz 51. člena tega zakona;
- kakovosti napetosti, zanesljivosti oskrbe ter komercialni kakovosti, ki jih je dolžan zagotavljati elektrooperater;
- pravici do menjave dobavitelja.

(3) Dobavitelji morajo za izvajanje nalog iz tretje alineje prejšnjega odstavka na elektronski način, kot ga s splošnim aktom določi agencija, najkasneje z začetkom uporabe spremenjene cene posredovati podatke o spremenjeni ceni agenciji.

(4) Agencija s splošnim aktom določi način elektronskega posredovanja podatkov za izvajanje nalog iz tretje alineje drugega odstavka tega člena, v katerem določi sistem za posredovanje podatkov o cenah in način uporabe sistema oziroma določi obliko za elektronsko pošiljanje podatkov.

47. člen
(energetski kontrolni seznam)

(1) Dobavitelji elektrike končnim odjemalcem so dolžni javno objaviti in vsakemu gospodinjskemu odjemalcu, ki mu dobavljajo energijo, posredovati energetski kontrolni seznam, ki ga vzpostavi Evropska komisija na podlagi šestnajstega odstavka 3. člena Direktive 2009/72/ES, skupaj s podatki za njegovo uporabo.

(2) Podrobneje uredi vprašanja načina in pogostosti pošiljanja energetskega kontrolnega seznama agencija s splošnim aktom. Agencija energetski kontrolni seznam objavi na svoji spletni strani.

48. člen
(pogodba o dobavi in splošni pogodbeni pogoji)

(1) Pogodba o dobavi med gospodinjskim odjemalcem in dobaviteljem mora biti sklenjena v pisni ali elektronski obliki skladno s predpisi o elektronskem poslovanju.

(2) Pogodba iz prejšnjega odstavka mora določati najmanj naslednje:
- ime in naslov dobavitelja,
- ceno in plačilne pogoje,
- pravice in obveznosti pogodbenih strank v zvezi z neizpolnjevanjem pogodbe,
- vrste storitev, ki ji nudi dobavitelj, in ponujeno raven kakovosti storitev,
- načine za pridobitev podatkov o vseh veljavnih tarifah in stroških nudenega vzdrževanja,
- trajanje pogodbe, pogoje za podaljšanje in odpoved pogodbe ali storitev ter navedbo, ali je dovoljen brezplačen odstop od pogodbe,
- dogovore o nadomestilu in povračilu, v primeru da ni dosežena raven kakovosti storitev iz pogodbe, vključno z nenatančnim ali zapoznelim obračunavanjem dobavljene elektrike in dodatnih storitev,
- način za sprožitev postopkov za obravnavo pritožb v skladu s 50. členom tega zakona ter
- informacije o pravicah gospodinjskih odjemalcev, vključno z obravnavanjem pritožb iz 50. člena tega zakona in vsemi informacijami, ki jih morajo dobavitelji pregledno sporočati ob posredovanju računov in na svojih spletnih straneh.

(3) Gospodinjski odjemalec lahko odstopi od pogodbe o dobavi brez plačila pogodbene kazni, odškodnine, nadomestila ali kakršnega koli drugega plačila iz naslova odstopa od pogodbe pred določenim rokom, če odpoved začne učinkovati najmanj eno leto po sklenitvi pogodbe.

(4) Zaradi menjave dobavitelja lahko gospodinjski odjemalec od pogodbe o dobavi odstopi brez odpovednega roka. Če v primeru iz prejšnjega odstavka odstop učinkuje prej kot eno leto po sklenitvi pogodbe, nosi odjemalec posledice, ki jih za predčasni odstop od pogodbe o dobavi določa pogodba.

(5) Sestavni del pogodbe o dobavi so splošni pogodbeni pogoji, ki morajo biti pravični in znani vnaprej, dobavitelj pa jih mora gospodinjskemu odjemalcu zagotoviti pred sklenitvijo pogodbe, tudi če se pogodbe sklepajo po posrednikih. Splošni pogodbeni pogoji morajo biti pregledni, objavljeni v jasnem in razumljivem jeziku ter ne smejo vsebovati nepogodbenih ovir za uveljavljanje pravic odjemalcev, na primer preobsežno pogodbeno dokumentacijo. Dobavitelj mora gospodinjskim odjemalcem najmanj z objavo na svoji spletni strani zagotoviti pregledne informacije o veljavnih cenah in tarifah ter splošnoveljavnih pogojih v zvezi z dobavo elektrike.

(6) Spremembo splošnih pogodbenih pogojev mora dobavitelj neposredno ter na pregleden in razumljiv način sporočiti gospodinjskemu odjemalcu najmanj en mesec pred njihovo uveljavitvijo, če se sprememba nanaša na izpolnjevanje pogodbe z gospodinjskim odjemalcem.

(7) Zaradi spremembe splošnih pogodbenih pogojev iz prejšnjega odstavka ima gospodinjski odjemalec pravico odstopiti od pogodbe o dobavi v roku enega meseca po začetku veljave spremenjenih splošnih pogojev, brez odpovednega roka in brez obveznosti plačila pogodbene kazni, o čemer ga mora dobavitelj v obvestilu iz prejšnjega odstavka tudi obvestiti.

(8) Šesti in sedmi odstavek tega člena veljata tudi za spremembo cen elektrike, ki lahko pomeni povišanje plačila za elektriko gospodinjskega odjemalca.

(9) Dobavitelj mora gospodinjskemu odjemalcu ponuditi možnost široke izbire načinov plačevanja, vključno s sistemom akontacij, ki morajo biti pravični in odražati verjetno porabo. Plačilni sistem ne sme povzročiti neupravičenega diskriminiranja odjemalcev, morebitne razlike v ceni in drugih pogojih plačila pa morajo odražati stroške dobavitelja zaradi različnih plačilnih sistemov.

(10) Če dobavitelj gospodinjskim odjemalcem zaračuna pavšalne stroške poslovanja, ne glede na njihovo poimenovanje, morajo le-ti odražati dejanske stroške, ki jih načini obračunavanja povzročajo dobaviteljem. Stroški opomina v primeru zamude plačila se ne štejejo med pavšalne stroške poslovanja.

(11) Dobavitelj ne sme sam ali preko posrednikov oziroma zastopnikov pri prodaji elektrike uporabljati zavajajočih ali nepoštenih poslovnih praks, ki vključujejo zlasti:
- neresnično ali zavajajočo predstavitev družbe, ki jo oseba, ki nagovarja končnega odjemalca zastopa, oziroma v imenu in za račun katere deluje,
- zavajajočo predstavitev ponudbe dobavitelja končnemu odjemalcu,
- navajanje neresničnih razlogov za obisk končnega odjemalca,
- neresnične ali zavajajoče navedbe v zvezi s pogodbenim razmerjem.

49. člen
(napredni merilni sistemi)

(1) Distribucijski operater mora gospodinjskim odjemalcem in drugim uporabnikom sistema zagotoviti uvajanje naprednih merilnih sistemov, ki spodbujajo dejavno sodelovanje odjemalcev na trgu elektrike, omogočajo obračunavanje po dejanski porabi, uporabo novih načinov obračunavanja, ki so prilagojeni ponudbi in povpraševanju na trgu, ter izvajanje storitev s strani ponudnikov na trgu.

(2) Agencija mora izdelati ekonomsko oceno dolgoročnih stroškov in koristi za trg in posamičnega odjemalca, ekonomsko oceno, katera oblika naprednega merjenja je ekonomsko razumna in stroškovno učinkovita ter kakšen časovni okvir je izvedljiv za njihovo uvedbo. V primeru, da je uvedba pozitivno ocenjena, se do leta 2020 najmanj 80 % odjemalcev opremi z naprednimi merilnimi sistemi.

(3) Vlada z uredbo predpiše ukrepe in postopke, da se zagotovi uvedba in povezljivost naprednih merilnih sistemov na območju Republike Slovenije, pri čemer upošteva ekonomsko oceno iz prejšnjega odstavka, najboljše prakse pa tudi pomembnost razvoja notranjega trga z elektriko.

50. člen
(izvensodno reševanje sporov z gospodinjskimi odjemalci v zvezi z dobavo elektrike)

(1) Dobavitelj elektrike zagotovi pregleden, enostaven in brezplačen notranji postopek obravnave pritožb gospodinjskih odjemalcev.

(2) Dobavitelj elektrike sam ali skupaj z drugimi dobavitelji v okviru združenja zagotovi postopek izvensodnega reševanja sporov s potrošniki v zvezi z dobavo elektrike gospodinjskim odjemalcem po tem zakonu pred neodvisnim izvajalcem izvensodnega reševanja sporov, ki izpolnjuje pogoje in zagotavlja postopek v skladu z določbami zakona, ki ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov. V primeru, ko dobavitelj v postopku iz prejšnjega odstavka pritožbi ne ugodi najkasneje v roku enega meseca ali zahtevku gospodinjskega odjemalca ne ugodi v celoti, lahko gospodinjski odjemalec vloži pobudo za začetek postopka v zvezi z domnevnimi kršitvami dobavitelja elektrike pri izvajanju pogodbe o dobavi elektrike pri neodvisnem izvajalcu izvensodnega reševanja sporov.

(3) Izvajalca izvensodnega reševanja sporov, pri katerem gospodinjski odjemalec vloži pobudo za začetek postopka, dobavitelj elektrike določi za dobo štirih let.

(4) Sodelovanje dobavitelja elektrike v postopku, ki ga sproži gospodinjski odjemalec pred neodvisnim izvajalcem izvensodnega reševanja sporov, je obvezno.

(5) Stroške postopka neodvisnega izvajalca izvensodnega reševanja sporov plača dobavitelj elektrike oziroma združenje dobaviteljev elektrike.

(6) Dobavitelj elektrike ali združenje dobaviteljev elektrike lahko določi sistem povračil in odškodnin, ki jih zagotavlja gospodinjskim odjemalcem za posamezne kršitve svojih obveznosti v zvezi z dobavo elektrike, če je to upravičeno glede na višino škode, težo kršitve in stopnjo odgovornosti.

51. člen
(ranljivi odjemalci in nujna oskrba)

(1) Ranljivi odjemalec je gospodinjski odjemalec, ki si zaradi svojih premoženjskih razmer, dohodkov in drugih socialnih okoliščin ter bivalnih razmer ne more zagotoviti drugega vira energije za gospodinjsko rabo, ki bi mu povzročil enake ali manjše stroške za najnujnejšo gospodinjsko rabo.

(2) Distribucijski operater ne sme ranljivemu odjemalcu odklopiti elektrike oziroma odjema omejiti pod količino oziroma moč, ki je glede na okoliščine (letni čas, temperaturne razmere, kraj prebivanja, zdravstveno stanje in druge podobne okoliščine) nujno potrebna, da ne pride do ogrožanja življenja in zdravja odjemalca ter oseb, ki z njim prebivajo.

(3) Distribucijski operater mora odjemalca pred odklopom obvestiti o možnosti nujne oskrbe, o dokazilih, ki jih mora odjemalec predložiti operaterju, da mu operater odobri nujno oskrbo, in o rokih, v katerih je treba ta dokazila predložiti. Podrobnejše pogoje in ceno nujne oskrbe, ki pokriva stroške nabave energije, predpiše operater v sistemskih obratovalnih navodilih iz 144. člena tega zakona v skladu s pravili in kriteriji, ki jih predpiše Agencija za energijo.

(4) Če distribucijski operater ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za nujno oskrbo, o tem nemudoma obvesti odjemalca in mu v podpis predloži pogodbo o nujni oskrbi. Če distribucijski operater presodi, da pogoji za nujno oskrbo niso izpolnjeni, o tem nemudoma pisno obvesti odjemalca in nadaljuje postopek odklopa. O sporih v zvezi z upravičenostjo do nujne oskrbe odloča agencija po postopku iz 414. do 419. člena tega zakona.

(5) Stroški nujne oskrbe ranljivih odjemalcev so upravičeni stroški operaterja.

II. poglavje: PROIZVODNJA ELEKTRIKE

52. člen
(energetsko dovoljenje za proizvodne zmogljivosti)

(1) Za gradnjo objektov za proizvodnjo elektrike nazivne električne moči, večje od 1 MW, ki so priključeni na javno omrežje, mora investitor pred pričetkom gradnje imeti dokončno energetsko dovoljenje, ki ga izda minister, pristojen za energijo.

(2) V primeru gradnje objekta iz prejšnjega odstavka, za katerega je treba pridobiti gradbeno dovoljenje, lahko investitor zahteva izdajo gradbenega dovoljenja po pridobitvi dokončnega energetskega dovoljenja, oziroma v primeru gradnje objekta, ki je prostorska ureditev državnega pomena, se lahko postopek za pripravo prostorskega načrta uvede po pridobitvi dokončnega energetskega dovoljenja.

(3) Z energetskim dovoljenjem se določijo:
- lokacija in območje, na katero se energetsko dovoljenje nanaša;
- vrsta objekta, goriva, naprave, na katere se energetsko dovoljenje nanaša;
- način in pogoji opravljanja energetske dejavnosti v objektu, napravi;
- pogoji v zvezi z objektom, napravo po prenehanju njunega obratovanja;
- pogoji v zvezi z uporabo javnega dobra ali javne infrastrukture;
- obveznosti imetnika energetskega dovoljenja v zvezi s posredovanjem podatkov ministru, pristojnemu za energijo.

(4) Minister, pristojen za energijo, predpiše pogoje in vsebino vloge za izdajo energetskega dovoljenja za posamezne vrste objektov iz prvega odstavka tega člena, ki se nanašajo na:
- opredelitev meril in pogojev za določitev izpolnjevanja pogoja iz prvega odstavka tega člena o moči, večji od 1 MW;
- vpliv objekta na varnost in zanesljivost elektroenergetskega sistema, naprav in pripadajoče opreme;
- zahtevano energetsko učinkovitost tehnologije ali upoštevanja zadnjega stanja tehnike;
- vrsto primarnih virov energije s poudarkom na obnovljivih virih in domačih virih energije;

- tehnično, gospodarsko in finančno usposobljenost vlagatelja zahteve za energetsko dovoljenje za dokončanje objekta;
- usklajenost objekta z ukrepi za zagotavljanje obveznosti iz prvega odstavka 35. člena tega zakona, v smislu zagotavljanja zanesljive, redne, kakovostne in cenovno ustrezne proizvodnje, vključno z uporabo obnovljivih virov energije, učinkovite rabe energije in varstva okolja;
- vrste lokacij in območja, na katerih se bo izvajala energetska dejavnost;
- prispevek proizvodne zmogljivosti objekta k izpolnjevanju ciljev države o deležu obnovljivih virov energije v končni bruto porabi energije Evropske unije leta 2020;
- prispevek proizvodne zmogljivosti k zmanjšanju emisij.

(5) Energetsko dovoljenje je treba pridobiti tudi za vsako rekonstrukcijo objektov iz prvega odstavka tega člena, ki spreminja energetske parametre objekta in katere obseg sprememb je tak, da je za rekonstrukcijski poseg potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje.

(6) Če investitor, ki mu je bilo izdano energetsko dovoljenje, pred začetkom gradnje ali med gradnjo prenese pravico gradnje za proizvodni objekt, na katerega se energetsko dovoljenje nanaša, na drugo osebo, energetsko dovoljenje ostane v veljavi in se sme na zahtevo novega investitorja spremeniti. Novi investitor mora zahtevi za spremembo predložiti dokazilo o pravici graditi. Za dokazilo pravice graditi veljajo poleg dokazil iz 56. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 92/05 – ZJC-B, 93/05 – ZVMS, 111/05 – odločba US, 126/07, 108/09, 61/10 – ZRud-1, 20/11 – odločba US, 57/12, 101/13 – ZDavNepr in 110/13; v nadaljnjem besedilu: ZGO-1) tudi listine iz 475. člena tega zakona. V tem primeru se energetsko dovoljenje spremeni po skrajšanem postopku in brez zaslišanja strank.

(7) Ministrstvo, pristojno za energijo, vodi register energetskih dovoljenj. Kadar je imetnik energetskega dovoljenja fizična oseba, se v register vpišejo naslednji podatki: osebno ime imetnika dovoljenja in naslov stalnega ali začasnega prebivališča imetnika dovoljenja. Podatki iz registra so javni.

53. člen
(javni razpis za manjkajoče nove zmogljivosti)

(1) Če obseg zmogljivosti za proizvodnjo elektrike, za katere je bil sprejet državni prostorski načrt oziroma za katere je bilo izdano gradbeno dovoljenje, če državni prostorski načrt ni obvezen, in ukrepi za energetsko učinkovitost, sprejeti na podlagi tega zakona, ne zagotavljajo zanesljive oskrbe z elektriko, lahko za nove proizvodne zmogljivosti ali za izvedbo ukrepov učinkovite rabe elektrike ministrstvo, pristojno za energijo, ali po njegovem pooblastilu operater trga, izvede javni razpis.

(2) Pred začetkom postopka javnega razpisa iz prejšnjega odstavka mora ministrstvo, pristojno za energijo, ugotoviti, ali ni mogoče zanesljive oskrbe z elektriko zagotoviti z ukrepi učinkovite rabe energije.

(3) Javni razpis se mora objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije in Uradnem listu Evropske unije. Rok za predložitev vlog (ponudb) mora biti najmanj šest mesecev. Postopek javnega razpisa, pogoji za sodelovanje in merila za izbiro morajo biti transparentni in nediskriminatorni.

(4) Javni razpis za nove zmogljivosti ali za izvedbo ukrepov učinkovite rabe energije mora vsebovati podroben opis pogodbenih pogojev in postopek izbire ponudnika, izčrpen seznam meril, ki veljajo za izbor ponudnikov, vključno z opredelitvijo predvidenih

oblik spodbud, ki jih bodo deležni izbrani ponudniki. Med kriteriji mora biti tudi zahteva, da se z novim proizvodnim objektom povečuje konkurenčnost na trgu z elektriko.

(5) Kandidat lahko namesto nove proizvodne zmogljivosti ponudi elektriko iz obstoječih proizvodnih zmogljivosti, če je pri tem zagotovljena dolgoročnost, enaka zanesljivost oskrbe in okoljska sprejemljivost proizvodnje elektrike.

(6) V javnem razpisu se med pogoji za sodelovanje kandidatov na javnem razpisu določijo tudi pogoji, ki jih mora za pridobitev energetskega dovoljenja v skladu s četrtim odstavkom 52. člena tega zakona izpolnjevati objekt, ki je predmet javnega razpisa.

(7) Postopek odločanja o izbiri kandidata za novo zmogljivost se izvede po predpisih o javno-zasebnem partnerstvu, če bo med investitorjem in Republiko Slovenijo v zvezi z novo zmogljivostjo nastalo javno-zasebno partnerstvo.

III. poglavje: PRENOS

1. oddelek: Gospodarska javna služba dejavnost sistemskega operaterja

54. člen
(dejavnost sistemskega operaterja)

(1) Dejavnost sistemskega operaterja je obvezna državna gospodarska javna služba.

(2) Gospodarska javna služba dejavnost sistemskega operaterja obsega:

1. varno, zanesljivo in učinkovito obratovanje in vzdrževanje prenosnega sistema;
2. razvoj sistema ob upoštevanju predvidenih potreb uporabnikov sistema, zahtev varnega in zanesljivega obratovanja sistema ter usmeritev razvojnega načrta sistemskega operaterja iz 30. člena tega zakona;
3. zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti prenosnega sistema, tako da ta omogoča razumne zahteve za priključitev na sistem in za prenos energije;
4. upravljanje pretokov električne energije v prenosnem sistemu in zagotavljanje sistemskih storitev;
5. izravnavo odstopanj odjema, oddaje in čezmejnih prenosov v sistemu;
6. posredovanje informacij, potrebnih za zagotovitev varnega in učinkovitega obratovanja, usklajenega razvoja in skladnega delovanja povezanih sistemov kateremu koli drugemu operaterju;
7. zagotavljanje podatkov, potrebnih za učinkovito sklepaje pogodb o dobavi in uveljavljanje pravice do priključitve, uporabnikom sistema in dobaviteljem;
8. nediskriminatorno obravnavo uporabnikov sistema in dobaviteljev;
9. napoved porabe elektrike ter potrebnih energetskih virov z uporabo metode celovitega načrtovanja, z upoštevanjem varčevalnih ukrepov pri uporabnikih sistema;
10. pobiranje plačil za prezasedenost in plačil v mehanizmu nadomestil med upravljavci prenosnih omrežij v skladu s 13. členom Uredbe (ES) št. 714/2009;
11. nakup elektrike za pokritje izgub v prenosnem sistemu in nakup sistemskih storitev v prenosnem sistemu po preglednih, nediskriminatornih in tržno zasnovanih postopkih;
12. zagotavljanje kakovosti oskrbe v skladu z minimalni standardi.

(3) Sistemski operater mora opravljati naloge na način, s katerim se zlasti spodbuja integracija trga z električno energijo.

55. člen
(način opravljanja gospodarske javne službe)

(1) Za izvajanje obvezne gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja Republika Slovenija kot koncedent podeli koncesijo pravni ali fizični osebi za celotno območje Republike Slovenije, in sicer za obdobje največ 50 let.

(2) Za koncesijo iz prejšnjega odstavka se ne plačuje koncesijske dajatve.

(3) Dejavnost sistemskega operaterja lahko izvaja koncesionar, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
- ima v lasti prenosni sistem,
- ima certifikat sistemskega operaterja in
- je imenovan za sistemskega operaterja.

56. člen
(podelitev koncesije)

(1) Glede podelitve koncesije za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja se uporabljajo predpisi o gospodarskih javnih službah in o javno-zasebnem partnerstvu, če ni s tem zakonom posamezno vprašanje urejeno drugače.

(2) Za podelitev koncesije se izvede postopek javnega razpisa ali drugega konkurenčnega postopka, določenega s predpisi o javno-zasebnem partnerstvu, razen če se koncesija podeli gospodarski družbi, ki je v celoti v lasti Republike Slovenije, in če ne opravlja tržnih energetskih dejavnosti. V slednjem primeru se koncesija podeli z neposredno sklenitvijo koncesijske pogodbe.

(3) Če je za pridobitev koncesije predviden konkurenčni postopek, se v koncesijskem aktu določijo splošni, pregledni, nediskriminatorni in sorazmerni pogoji, ki jih mora izpolnjevati pravna ali fizična oseba za pridobitev koncesije. Lastništvo prenosnega sistema oziroma njegovega dela, certifikat operaterja prenosnega sistema in imenovanje za operaterja prenosnega sistema ni pogoj za pridobitev koncesije.

(4) Postopek podelitve koncesije na javnem razpisu vodi ministrstvo, pristojno za energijo. Odločbo o izbiri koncesionarja izda vlada.

(5) Po dokončnosti odločbe o izbiri koncesionarja skleneta koncesionar in koncedent koncesijsko pogodbo.

57. člen
(financiranje gospodarske javne službe)

Dejavnost sistemskega operaterja se financira iz omrežnine in iz drugih prihodkov za izvajanje gospodarske javne službe.

58. člen
(čezmejne izmenjave elektrike)

(1) Sistemski operater zagotavlja in ureja pogoje za dodeljevanje pravic za uporabo čezmejnih prenosnih zmogljivosti in za sklepanje pogodb o čezmejnih prenosih elektrike v skladu z Uredbo (ES) št. 714/2009.

(2) Sistemski operater mora sprejeti in na spletnih straneh objaviti pravila dodeljevanja in uporabe zmogljivosti povezovalnih vodov, če so te zmogljivosti premajhne, da bi zadostile vsem zahtevam za dostop do omrežja. Ta pravila morajo biti objektivna, nediskriminatorna in v skladu s smernicami iz Priloge 1 k Uredbi (ES) št. 714/2009.

(3) Pred objavo pravil iz prejšnjega odstavka mora sistemski operater pridobiti soglasje agencije.

59. člen
(gradnja in obratovanje prenosnega sistema)

(1) Pri izdaji gradbenega dovoljenja za gradnjo ali rekonstrukcijo objekta ali naprave, ki je del prenosnega sistema, je lahko investitor samo sistemski operater.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek, je lahko v primeru gradnje ali rekonstrukcije objekta ali naprave, ki povezuje proizvajalca, distribucijski sistem ali porabnika s prenosnim sistemom, pa ta objekt ali naprava še ni v lasti sistemskega operaterja, investitor tudi proizvajalec, distribucijski operater ali porabnik.

(3) Prvi in drugi odstavek tega člena se uporabljata tudi za izdajo uporabnega dovoljenja ali drugega posamičnega akta, s katerim je dovoljeno obratovanje objekta ali naprave, ki je del prenosnega sistema.

(4) Ta člen se ne uporablja za nove povezovalne vode, ki so upravičeni do izvzetja v skladu s 139. členom tega zakona.

2. oddelek: Ločevanje prenosnih sistemov in operaterjev prenosnih sistemov

1. pododdelek: Lastniška ločitev

60. člen
(lastnina prenosnega sistema)

(1) Pravna ali fizična oseba, ki ima v lasti prenosni sistem, mora izvajati dejavnost sistemskega operaterja. Druga oseba, razen sistemski operater, ne sme imeti deloma ali v celoti v lasti prenosnega sistema, na katerem ta sistemski operater izvaja dejavnost sistemskega operaterja, razen če ta zakon ne določa drugače.

(2) Šteje se, da je zahteva iz prejšnjega odstavka izpolnjena, če dvoje ali več pravnih ali fizičnih oseb, ki imajo v lasti prenosni sistem, ustanovijo skupno podjetje, ki deluje kot sistemski operater v dveh ali več državah članicah Evropske unije. Nobeno drugo podjetje ne more biti udeleženo v skupnem podjetju. Lastnika ali lastniki prenosnega sistema, ki so ustanovili skupno podjetje, morajo izpolnjevati pogoje iz 61., 63. in 64. člena tega zakona.

61. člen
(prepovedi glede nadzora)

(1) Ista pravna ali fizična oseba oziroma iste pravne ali fizične osebe ne smejo:

- izvajati neposrednega ali posrednega nadzora iz 14. točke 36. člena tega zakona nad podjetjem, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave, in hkrati ne smejo izvajati

neposrednega ali posrednega nadzora iz 14. točke 36. člena tega zakona nad sistemskim operaterjem ali prenosnim sistemom ali uveljavljati kakršne koli pravice nad njima ali
- izvajati neposrednega ali posrednega nadzora iz 14. točke 36. člena tega zakona nad sistemskim operaterjem ali prenosnim sistemom in hkrati ne smejo izvajati neposrednega ali posrednega nadzora iz 14. točke 36. člena tega zakona nad podjetjem, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave, ali uveljavljati kakršne koli pravice nad njim.

(2) Podjetje, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave iz prejšnjega odstavka ne zajema končnih odjemalcev, ki opravljajo dejavnost proizvodnje ali dobave elektrike, neposredno ali prek podjetij, nad katerimi izvajajo individualni ali skupni nadzor, če so končni odjemalci, vključno z njihovim deležem električne energije, proizvedene v nadzorovanih podjetjih, v letnem povprečju neto odjemalci električne energije in če gospodarska vrednost električne energije, ki jo prodajo tretjim stranem, ni bistvenega pomena v razmerju do njihovega preostalega poslovnega delovanja.

(3) Za podjetje, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave iz prvega odstavka tega člena se šteje podjetje, ki opravlja katero koli dejavnost proizvodnje in dobave v smislu tretjega dela tega zakona, ki ureja zemeljski plin. Za sistemskega operaterja in prenosni sistem iz prvega odstavka tega člena se štejeta tudi operater prenosnega sistema in prenosni sistem v smislu tretjega dela tega zakona, ki ureja zemeljski plin.

(4) Ista pravna ali fizična oseba oziroma osebe ne morejo imenovati članov nadzornega sveta, uprave ali organov, ki pravno zastopajo podjetje, pri sistemskem operaterju ali prenosnem sistemu in hkrati ne smejo izvajati neposrednega ali posrednega nadzora iz 14. točke 36. člena tega zakona ali uveljavljati pravic nad podjetjem, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave.

62. člen
(opredelitev pravic)

Pravice iz prvega in četrtega odstavka prejšnjega člena vključujejo zlasti:
a) pravico do izvrševanja glasovalnih pravic,
b) pravico do imenovanja članov nadzornega sveta, uprave ali organov, ki pravno zastopajo podjetje, ali
c) pravico na poslovnem deležu, ki presega polovico osnovnega kapitala ali delnic družbe.

63. člen
(prepovedi glede članstva v organih)

Ista pravna ali fizična oseba ne sme biti hkrati:
- član uprave, nadzornega sveta ali drugega organa, ki je zakoniti zastopnik podjetja, pri sistemskem operaterju ali osebi, ki ima v lasti prenosni sistem, ali predstavnik v zvezi z lastniškim upravljanjem prenosnega sistema električne energije ali prenosnega sistema električne energije ali zemeljskega plina in
- član uprave, nadzornega sveta ali drugega organa, ki je zakoniti zastopnik podjetja, ki izvaja dejavnost proizvodnje ali dobave zemeljskega plina ali električne energije.

64. člen
(posebna določba v primeru državnega lastništva)

Če je oseba iz 61. ali 63. člena Republika Slovenija ali druga država članica Evropske unije, lokalna skupnost ali organ teh oseb, se šteje, da so zahteve iz 61. in 63. člena tega zakona izpolnjene, če dva ločena organa teh oseb izvajata nadzor iz 14. točke 36. člena tega zakona nad sistemskim operaterjem ali prenosnim sistemom in nad podjetjem, ki opravlja dejavnost na področju proizvodnje ali dobave.

65. člen
(dolžnost ukrepanja za odpravo razlogov, ki predstavljajo kršitve prepovedi)

(1) Pravna ali fizična oseba, pri kateri nastane razlog, ki predstavlja kršitev v zvezi z zahtevami iz 60., 61., 63. ali 64. člena tega zakona, mora takoj ukreniti vse potrebno, da se razlog odpravi, ter o nastanku razloga in ukrepih obvestiti agencijo.

(2) Sistemski operater mora obvestiti agencijo po prejšnjem odstavku takoj, ko izve za razlog, ki predstavlja kršitev v zvezi z zahtevami iz 60., 61., 63. ali 64. člena tega zakona, in pri tem ukreniti, kar lahko, da se razlog odpravi.

(3) Sistemski operater mora agencijo obvestiti tudi o vsaki načrtovani transakciji, zaradi katere bi lahko bila potrebna ponovna proučitev izpolnjevanja zahtev iz 60., 61., 63. ali 64. člena tega zakona.

(4) Agencija nadzira izpolnjevanje v zvezi z zahtevami iz 60., 61., 63. in 64. člena tega zakona. Če pri nadzoru ugotovi, da je pri določeni osebi nastal razlog, ki predstavlja kršitev, jo opozori na razlog in na dolžnost ukrepanja po prvem oziroma drugem odstavku tega člena.

66. člen
(ukrepi agencije)

(1) Če v razumnem času, ki ni krajši od enega in ne daljši od šest mesecev od dneva obvestitve o razlogu v skladu s prvim, drugim ali tretjim odstavkom prejšnjega člena ali če v času, ko je agencija opozorila na razlog v skladu s četrtim odstavkom prejšnjega člena, razlog v zvezi z zahtevami iz 60., 61., 63. ali 64. člena tega zakona ni odpravljen, agencija z odločbo:

- prepove izvrševanje glasovalnih pravic ali izvrševanje lastniških upravičenj v zvezi z upravljanjem manj kot polovičnega lastniškega deleža v nasprotju s 61. členom tega zakona;
- naloži prodajo deleža na osnovnem kapitalu ali lastniškega deleža na prenosnem sistemu, kolikor presega polovico osnovnega kapitala ali delnic družbe;
- ugotovi, da je bil član uprave, nadzornega sveta ali drugega organa, ki zastopa podjetje, imenovan v nasprotju s tem zakonom, ali da je bila oseba, ki predstavlja lastnika prenosnega sistema, pooblaščena v nasprotju s tem zakonom ter pristojnemu organu predlaga uvedbo postopka za razrešitev ali odvzem pooblastila;
- prepove izvrševanje posrednega ali neposrednega nadzora iz 14. točke 36. člena tega zakona.

(2) Agencija lahko z odločbo naloži enega ali več ukrepov iz prejšnjega odstavka, kolikor je to nujno potrebno, da se odpravi razlog kršitve zahtev iz 60., 61., 63. ali 64. člena tega zakona.

(3) Če je odločbo iz prvega odstavka tega člena treba izvršiti s prisilitvijo, ne glede na zakon, ki ureja splošni upravni postopek, posamična denarna kazen v postopku izvršbe s prisilitvijo ne sme presegati 100.000 eurov.

(4) Če z ukrepi iz tega člena ni mogoče odpraviti razloga kršitve z zahtevami iz 60., 61., 63. ali 64. člena tega zakona, začne agencija postopek preizkusa pogojev za certifikat.

2. pododdelek: Certificiranje in imenovanje sistemskega operaterja

67. člen
(certifikat)

(1) Sistemski operater mora biti certificiran.

(2) Certificiran je sistemski operater, ki ima certifikat.

(3) V postopku certificiranja agencija ugotavlja, ali vlagatelj zahteve za izdajo certifikata izpolnjuje pogoje za sistemskega operaterja iz 60., 61., 63. in 64. člena tega zakona.

68. člen
(zahteva za certifikat)

(1) Postopek certificiranja se začne z vložitvijo popolne vloge za izdajo certifikata s strani lastnika prenosnega sistema ali sistemskega operaterja. Vloga je popolna, ko se k vlogi predložijo dokazila o izpolnjevanju zahtev iz 60., 61., 63. in 64. člena tega zakona.

(2) Agencija ob prejemu popolne vloge za certificiranje izda potrdilo o prejemu popolne vloge, ki mora vsebovati rok odločitve o zahtevi za certificiranje in informacijo, pod kakšnimi pogoji se uporabi pravna domneva izdaje certifikata.

(3) Agencija mora o zahtevi odločiti v štirih mesecih od prejema popolne vloge. Če agencija do preteka tega roka stranki ne vroči odločitve o zahtevi za certificiranje, se domneva, da je agencija izdala certifikat.

(4) Rok za izdajo odločbe ne teče, če je postopek prekinjen ali če je bilo zadržano izvajanje predpisa, na podlagi katerega mora agencija odločiti.

(5) V postopku certificiranja ni mogoče zahtevati vrnitve v prejšnje stanje.

(6) V primeru domneve iz tretjega odstavka tega člena se popolna vloga in potrdilo o prejemu popolne vloge, po preteku roka iz drugega odstavka 69. člena tega zakona štejeta za izdan certifikat, razen če je agencija izdala zavrnilno odločbe v tem postopku.

(7) Rok za vložitev pravnih sredstev zoper certifikat, ki ima pravno veljavo na podlagi prejšnjega odstavka, začne teči naslednji dan po preteku roka iz drugega odstavka 69. člena tega zakona.

(8) Pravna domneva o izdanem certifikatu iz šestega odstavka tega člena se ne uporabi v postopkih na podlagi izrednih pravnih sredstev.

(9) Sistemski operater in podjetja, ki opravljajo dejavnost proizvodnje ali dobave morajo agenciji in Evropski komisiji posredovati vse zahtevane informacije, ki jih potrebujeta za izvajanje nalog v postopku certificiranja.

(10) V postopku certificiranja mora agencija varovati zaupnost poslovno občutljivih podatkov.

69. člen
(posredovanje Evropski komisiji)

(1) Odločitev agencije ali domnevo o izdaji certifikata iz tretjega odstavka 68. člena tega zakona agencija nemudoma posreduje Evropski komisiji, skupaj s podatki, ki se nanašajo na odločitev.

(2) Odločitev agencije ali domneva izdaje certifikata iz tretjega odstavka 68. člena tega zakona začneta učinkovati po izdaji mnenja Evropske komisije ali po preteku roka iz prvega odstavka 3. člena Uredbe (ES) št. 714/2009.

70. člen
(certificiranje v zvezi s tretjimi državami)

(1) Če certificiranje zahteva lastnik prenosnega sistema ali sistemski operater, ki ga nadzoruje oseba ali osebe iz države ali držav, ki niso članice Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: tretja država) ali ki je sam iz tretje države oziroma držav, se za postopek certificiranja in preizkus pogojev za certifikat uporabljajo 67., 68., 69. in 71. člen tega zakona, če ni drugače določeno. Za tretjo državo šteje tudi država članica Evropske unije, za katero velja odstopanje iz 44. člena Direktive 2009/72/ES.

(2) Agencija o prejemu vloge in o okoliščinah, zaradi katerih bi oseba ali osebe iz tretje države ali tretjih držav lahko pridobile nadzor iz 14. točke 36. člena tega zakona nad prenosnim sistemom ali sistemskim operaterjem nemudoma obvesti Evropsko komisijo.

(3) Sistemski operater je dolžan nemudoma obvestiti agencijo o okoliščinah, zaradi katerih bi oseba ali osebe iz tretje države ali tretjih držav lahko pridobile nadzor iz 14. točke 36. člena tega zakona nad prenosnim sistemom ali sistemskim operaterjem.

(4) V postopku certificiranja po tem členu se ne uporablja domneva izdaje certifikata iz tretjega odstavka 68. člena tega zakona.

(5) Vlagatelj zahteve za izdajo certifikata iz prvega odstavka tega člena mora v postopku certificiranja agenciji dokazati, da izpolnjuje pogoje iz 60., 61., 63. ali 64. člena tega zakona ter da izdaja certifikata ne bo ogrozila zanesljivosti oskrbe Republike Slovenije, druge države članice Evropske unije in Evropske unije z energijo. Pri tem agencija upošteva:
- pravice in obveznosti Evropske unije v zvezi s to tretjo državo, ki izhajajo iz mednarodnega prava ter iz sporazumov, sklenjenih z eno ali več tretjimi državami, katerih podpisnica je Evropska unija, in ki obravnavajo zanesljivost oskrbe z energijo;
- pravice in obveznosti držav članic do te tretje države, ki izhajajo iz sporazumov, sklenjenih z njo, če so v skladu s pravom Evropske unije, in
- druge posebne lastnosti primera in zadevne tretje države.

(6) Agencija mora sprejeti osnutek odločitve v štirih mesecih po prejemu vloge in nemudoma seznaniti Evropsko komisijo z njim in z vsemi informacijami v zvezi z njim.

(7) Agencija mora pred sprejetjem odločitve o certificiranju Evropsko komisijo zaprositi za mnenje o tem, ali stranka izpolnjuje prepovedi iz 60., 61., 63. ali 64. člena tega zakona in ali lahko odobritev certificiranja ogrozi zanesljivost oskrbe Evropske unije z energijo.

(8) Agencija izda odločbo v postopku certificiranja po tem členu v dveh mesecih po izteku roka za izdajo mnenja Evropske komisije skladno s šestim odstavkom 11. člena Direktive 2009/72/ES, pri čemer v čim večji meri upošteva mnenje Evropske komisije. Agencija Evropsko komisijo nemudoma seznani z odločitvijo in z vsemi informacijami v zvezi z njo.

(9) Agencija lahko zavrne izdajo certifikata, če bi njegova izdaja ogrozila zanesljivost oskrbe Republike Slovenije ali druge države članice Evropske unije z energijo.

(10) Dokončna odločba agencije in mnenje Evropske komisije se objavita skupaj v Uradnem listu Republike Slovenije. Če se dokončna odločba razlikuje od mnenja Evropske komisije, se objavi tudi obrazložitev odločbe agencije.

71. člen
(postopek preizkusa pogojev za certifikat)

(1) Agencija spremlja, ali sistemski operater izpolnjuje zahteve iz 60., 61., 63. in 64. člena tega zakona. Agencija po uradni dolžnosti začne postopek preizkusa pogojev za certifikat, če:
- prejme obvestilo sistemskega operaterja iz drugega odstavka 65. člena tega zakona;
- je seznanjena z načrtovano transakcijo iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona;
- ugotovi, da obstaja utemeljen razlog za domnevo, da je prišlo ali bi lahko prišlo zaradi načrtovane spremembe pravic ali vpliva nad lastniki prenosnega sistema ali sistemskega operaterja do kršitve zahtev iz 60., 61., 63., ali 64. člena tega zakona, skladno s četrtim odstavkom 66. člena tega zakona;
- tako utemeljeno zahteva Evropska komisija.

(2) V postopku za preizkus pogojev za certifikat se uporabljajo določbe tega zakona o rednem postopku certificiranja, če ni v tem členu ta postopek urejen drugače.

(3) Domneva iz tretjega odstavka 68. člena tega zakona se uporablja v postopku preizkusa pogojev za certifikat le v primeru iz prve in četrte alineje prvega odstavka tega člena. Štirimesečni rok za uveljavitev domneve izdaje certifikata začne teči z dnem, ko agencija prejme obvestilo sistemskega operaterja ali zahtevo Evropske komisije.

(4) Agencija z odločbo:
- odloči o skladnosti načrtovane transakcije z zahtevami iz 60., 61., 63. in 64. člena tega zakona;
- potrdi certifikat;
- odvzame certifikat.

(5) Odvzem certifikata začne učinkovati z dnem pravnomočnosti odločbe.

72. člen
(imenovanje sistemskega operaterja)

(1) Če so po dokončnosti odločbe o izdaji certifikata ali po vzpostavitvi domneve iz tretjega odstavka 68. člena tega zakona, pri določeni pravni ali fizični osebi izpolnjeni pogoji iz prve in druge alineje tretjega odstavka 55. člena tega zakona, jo imenuje vlada na predlog agencije za sistemskega operaterja s sklepom.

(2) Vlada na predlog agencije na podlagi dokončne odločbe o ugotovitvi neizpolnjevanja pogojev, razveljavi sklep o imenovanju sistemskega operaterja, če sistemski operater ne izpolnjuje katerega od pogojev za izvajanje dejavnosti sistemskega operaterja iz

tretjega odstavka 55. člena tega zakona, pa ni mogoče pričakovati, da bo ta pogoj v razumnem času izpolnjen.

(3) Sklep o imenovanju oziroma sklep o razveljavitvi imenovanja se objavi v Uradnem listu Evropske unije in Uradnem listu Republike Slovenije ter posreduje Evropski komisiji.

73. člen
(ukrepi v primeru prenehanja izvajanja dejavnosti sistemskega operaterja)

(1) Če kateri od pogojev za izvajanje dejavnosti sistemskega operaterja iz tretjega odstavka 55. člena tega zakona ni izpolnjen, pa v razumnem času ni mogoče pričakovati izpolnitve pogoja ali če sistemski operater preneha izvajati dejavnost sistemskega operaterja in v razumnem času ni pričakovati nadaljevanja izvajanja dejavnosti, agencija z odločbo:

- določi certificiranega sistemskega operaterja v Republiki Sloveniji ali drugi državi članici Evropske unije, da začasno prevzame izvajanje dejavnosti sistemskega operaterja na prenosnem sistemu, na katerega se nanaša razlog neizpolnjevanja pogojev ali prenehanje izvajanje dejavnosti sistemskega operaterja;
- določi pogoje, pod katerimi je lastnik ali so solastniki dolžni dati v uporabo prenosni sistem sistemskemu operaterju, ki bo prevzel izvajanje dejavnosti po prejšnji alineji tega odstavka, ter rok, v katerem je lastnik ali so solastniki to dolžni storiti;
- odloči o drugih vprašanjih razmerja med lastnikom ali solastniki prenosnega sistema in operaterjem iz prve alineje tega odstavka v zvezi z začasnim izvajanjem dejavnosti sistemskega operaterja.

(2) Operater iz prve alineje prejšnjega odstavka opravlja dejavnost sistemskega operaterja do prevzema opravljanja dejavnosti s strani drugega sistemskega operaterja, ki izpolnjuje pogoje iz tretjega odstavka 55. člena tega zakona.

(3) Če lastnik ali lastniki prenosnega sistema v enem letu od dokončnosti odločbe iz prvega odstavka tega člena, ne zagotovijo, da začne dejavnost sistemskega operaterja na njihovem prenosnem sistemu izvajati sistemski operater, ki izpolnjuje pogoje iz tretjega odstavka 55. člena tega zakona, pa je obratovanje tega prenosnega sistema nujno za varno in zanesljivo oskrbo z elektriko v Republiki Sloveniji ali delu njenega ozemlja ali gre za povezovalni vod, predlaga agencija Republiki Sloveniji kot razlastitvenemu upravičencu, začetek postopka razlastitve ali omejitve lastninske pravice.

(4) Razlastitev ali omejitev lastninske pravice v primeru iz prejšnjega odstavka je v javno korist.

3. oddelek: Zagotavljanje sistemskih storitev

74. člen
(način zagotavljanja sistemskih storitev in naložitev obveznosti sklenitve pogodbe za zagotovitev sistemskih storitev)

(1) Sistemski operater pri zagotavljanju sistemskih storitev spodbuja vključevanje naprednih tehnologij ter zagotavljanje nediskriminatorne obravnave udeležencev glede na uporabljeno tehnologijo.

(2) Kadar sistemski operater na trgu ne uspe zagotoviti zadostnih sistemskih storitev ali če jih ne uspe nabaviti pod konkurenčnimi pogoji, lahko agencija po uradni dolžnosti ali na zahtevo sistemskega operaterja brez poseganja v sklenjene pogodbe o

dobavi z odločbo naloži enemu ali več proizvajalcem ali odjemalcem elektrike, ki lahko glede na tehnična in ekonomska merila pod najugodnejšimi pogoji ponudijo ustrezne količine sistemskih storitev (v nadaljnjem besedilu tega člena: zavezanec), naj nemudoma sklenejo pogodbo za zagotavljanje sistemskih storitev s sistemskim operaterjem.

(3) Odsotnost konkurenčnih pogojev iz prejšnjega odstavka se ugotavlja zlasti glede na strukturo upoštevnega trga, število ponudnikov na trgu, togost ponujenih cen, vstopnih ovir na trg ter glede na druga merila, od katerih je odvisno delovanje učinkovite konkurence.

(4) Z odločbo iz drugega odstavka tega člena agencija na podlagi metodologije iz petega odstavka tega člena določi vrsto, ceno in količino sistemskih storitev, čas trajanja pogodbe in rok za sklenitev pogodbe.

(5) Agencija s splošnim aktom določi metodologijo določanja cen sistemskih storitev. Pri določitvi metodologije agencija izhaja iz stroškov zagotavljanja sistemskih storitev, vključno s primerno stopnjo donosnosti naložbe glede na vložena sredstva, pri čemer upošteva s tem povezana tveganja. Pri tem lahko agencija upošteva tudi cene, ki so za primerljive sistemske storitve na voljo pri sistemskih operaterjih v regiji.

(6) Agencija lahko v postopku izdaje odločbe zahteva od zavezanca podatke, potrebne za odločitev o zahtevi sistemskega operaterja iz drugega odstavka tega člena.

(7) Če je zaradi zanesljive oskrbe z elektriko neogibno potrebno, da se še pred koncem postopka zagotovijo sistemskemu operaterju sistemske storitve, agencija izda začasno odločbo, s katero začasno uredi razmerja v skladu s tem členom. V postopku izdaje začasne odločbe po tem členu se uporablja Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08 in 8/10; v nadaljnjem besedilu: ZUP), razen drugega odstavka 221. člena ZUP.

(8) Če iz razlogov, ki so na strani zavezanca, ne pride do sklenitve pogodbe, se zavezanca prisili k izpolnitvi obveznosti po izvršljivi odločbi z denarno kaznijo v skladu z ZUP o izvršitvi upravnih odločb s prisilitvijo. Ne glede na tretji odstavek 298. člena ZUP, prva denarna kazen, ki se izreče za prisilitev, ne sme presegati 100.000 eurov.

(9) Zavezanec, ki ravna v nasprotju z odločbo, s katero mu je bil naložen ukrep po tem členu, je dolžan udeležencem trga z elektriko in sistemskemu operaterju povrniti vso škodo, ki jim je bila s tem povzročena.

(10) Če agencija zavezancu naloži obveznost po tem členu, ima zavezanec pravico od Republike Slovenije zahtevati primerno odškodnino, če mu zaradi izvrševanja ukrepa nastane škoda.

75. člen
(nabava rezervne delovne moči)

(1) V obsegu, ki ga terja interes zanesljivega izvajanja sistemskih storitev in ki ga pogojujejo objektivni razlogi tehnične narave, kot na primer tehnične omejitve prenosnega sistema oziroma omejitve čezmejnih povezovalnih vodov, sistemski operater zagotavlja rezervno delovno moč iz razpoložljivih rezervnih zmogljivosti, ki se nahajajo znotraj regulacijskega območja prenosnega sistema Republike Slovenije.

(2) Kadar na razpisu za nakup rezervne zmogljivosti sodelujejo ponudniki proizvodnih enot lociranih zunaj regulacijskega območja, s katerim upravlja sistemski operater, morajo v postopku oddaje naročila izkazati:

- da imajo v obsegu ponujenih količin sistemskih storitev zagotovljene prenosne čezmejne zmogljivosti na mejah med različnimi regulacijskimi območji,
- da je ponujeni obseg rezervne zmogljivosti namenjen izključno samo za zagotavljanje razpisanih potreb po rezervni delovni moči (prepoved večkratne prodaje istih zmogljivosti različnim naročnikom) in
- da izpolnjujejo minimalne zahteve glede tehnične usposobljenosti za nudenje rezervne delovne moči, ki so opredeljene v sistemskih obratovalnih navodilih.

(3) Sistemski operater prenosnega omrežja mora pred odločitvijo o izbiri kandidata iz prejšnjega odstavka preveriti izpolnjevanje tehnične sposobnosti in druge navedbe v ponudbi. Če ni mogoče na drug način, kot na primer s certifikati o skladnosti tehnične opremljenosti kandidata, ki jih izdajo uradne pooblaščene ustanove, zanesljivo preveriti resničnost podatkov o tehnični sposobnosti iz izbrane ponudbe, se opravi ogled in testiranje proizvodnih zmogljivosti, ki ga opravijo pooblaščeni predstavniki sistemskega operaterja prenosnega omrežja. Če obstaja utemeljen dvom v poštenost ponudbe izbranega ponudnika, sistemski operater prenosnega omrežja zaprosi za informacije o zakupljenih rezervnih zmogljivosti pri drugih naročnikih pristojne operaterje sistema v drugih državah oziroma sistemskega operaterja prenosnega omrežja iz katerega se nudi rezerva delovne moči.

(4) Če obseg ustreznih rezervnih zmogljivosti iz obstoječih proizvodnih enot ne zadošča za zagotavljanje zadostnega obsega rezervne delovne moči za proizvodnjo izravnalne energije, ki je potrebna za zanesljivo obratovanje sistema, lahko sistemski operater spodbudi vlaganje v manjkajoče rezervne zmogljivosti z dolgoročno pogodbo o zakupu rezervne delovne moči iz nove proizvodne enote.

4. oddelek: Zaupnost podatkov za sistemskega operaterja in za lastnike prenosnih sistemov

76. člen
(obveznost varovanja zaupnosti)

(1) Sistemski operater je dolžan varovati tajnost poslovno občutljivih podatkov, ki jih dobi med izvajanjem svoje poslovne dejavnosti, ne glede na to, ali so določeni kot poslovna tajnost.

(2) Sistemski operater je dolžan preprečevati diskriminatorno razkrivanje poslovno koristnih podatkov o svojih dejavnostih, zlasti pa ne sme razkriti poslovno občutljivih podatkov drugim delom podjetja, ki se ne ukvarjajo z dejavnostjo sistemskega operaterja, razen če in kolikor je to nujno potrebno za izvedbo pravnega posla.

(3) Lastnik prenosnega sistema in v primeru operaterja kombiniranega sistema tudi distribucijski operater ter ostali deli podjetja, ki se ne ukvarjajo z dejavnostjo sistemskega operaterja, ne smejo imeti skupnih služb, kot so skupne pravne službe, razen upravnih služb ali služb za informacijsko tehnologijo.

(4) Določbe tega člena ne posegajo v dolžnost razkritja podatkov agenciji in pristojnim organom.

77. člen
(prepoved zlorabe podatkov in dolžnost objave)

(1) Sistemski operater pri prodaji ali nabavi elektrike prek povezanih podjetij ne sme zlorabiti poslovno občutljivih podatkov, pridobljenih od tretjih oseb v okviru zagotavljanja dostopa do sistema ali pogajanja o njem.

(2) Sistemski operater je dolžan objaviti podatke, potrebne za učinkovito konkurenco in uspešno delovanje trga. Ta obveznost ne posega v dolžnost varovanja poslovno občutljivih podatkov iz prejšnjega člena.

IV. poglavje: DISTRIBUCIJA

1. oddelek: Gospodarska javna služba dejavnost distribucijskega operaterja

78. člen
(naloge gospodarske javne službe)

(1) Dejavnost distribucijskega operaterja je obvezna državna gospodarska javna služba.

(2) Gospodarska javna služba dejavnost distribucijskega operaterja obsega:

1. varno, zanesljivo in učinkovito obratovanje in vzdrževanje distribucijskega sistema;
2. razvoj distribucijskega sistema ob upoštevanju:
   - predvidenih potreb uporabnikov sistema,
   - zahtev varnega in zanesljivega obratovanja sistema, ter
   - usmeritev iz razvojnega načrta distribucijskega operaterja iz 30. člena tega zakona;
3. zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti distribucijskega sistema, tako da omogoča razumne zahteve za priključitev na sistem in distribucijo energije;
4. zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z elektriko z ustrezno zmogljivostjo in zanesljivostjo omrežja;
5. upravljanje pretokov elektrike v sistemu in zagotavljanje sistemskih storitev;
6. zagotavljanje potrebnih podatkov uporabnikom sistema in dobaviteljem, da lahko učinkovito sklepajo pogodbe o dobavi in uveljavljajo pravico do priključitve;
7. napovedovanje porabe elektrike ter potrebnih energetskih virov z uporabo metode celovitega načrtovanja in z upoštevanjem varčevalnih ukrepov pri porabnikih;
8. posredovanje informacij, potrebnih za zagotovitev varnega in učinkovitega obratovanja, usklajenega razvoja in skladnega delovanja povezanih sistemov kateremu koli drugemu operaterju;
9. zagotavljanje kakovosti oskrbe v skladu z minimalni standardi;
10. nakup elektrike za pokritje izgub in sistemskih storitev v distribucijskem sistemu po preglednih, nediskriminatornih in tržno zasnovanih postopkih.

(3) Pri načrtovanju razvoja distribucijskega sistema distribucijski operater upošteva ukrepe za energetsko učinkovitost oziroma uravnavanje odjema ali porazdeljeno proizvodnjo, s katerimi nadgradnja ali nadomeščanje elektroenergetskih zmogljivosti ne bi bila potrebna.

(4) Distribucijski operater lahko po predhodnem soglasju vlade s pogodbo začasno prenese izvajanje nalog iz drugega odstavka tega člena na drugo fizično ali pravno osebo, ki razpolaga z ustreznimi kadri in tehnično opremo, ki je potrebna za izvajanje prenesenih nalog, in ki v isti osebi ne izvaja dejavnosti dobave ali proizvodnje elektrike. Ta mora distribucijskemu operaterju omogočiti neposreden in stalen dostop do vseh podatkov, ki jih uporablja in jih pridobiva za potrebe izvajanja nalog distribucijskega operaterja.

(5) V primeru prenosa nalog na osebo iz prejšnjega odstavka lahko v okviru strokovnih nalog za izvrševanje javnih pooblastil distribucijskega operaterja vodijo in odločajo v postopkih iz 147. in 465. člena tega zakona osebe, ki so zaposlene pri tej tretji osebi in izpolnjujejo pogoje za vodenje in odločanje v upravnem postopku.

(6) Distribucijski operater je dolžan kvartalno izvajati nadzor nad izvajanjem prenesenih nalog, fizična ali pravna oseba iz četrtega odstavka tega člena pa je dolžna distribucijskemu operaterju omogočiti celoten vpogled za potrebe izvajanja nadzora.

(7) Distribucijski operater nabavi elektriko, ki jo potrebuje pri opravljanju dejavnosti, po preglednih, nediskriminatornih in tržno zasnovanih postopkih.

(8) Distribucijski operater ne sme diskriminirati posameznih uporabnikov sistema ali dobaviteljev, zlasti ne v korist svojih povezanih podjetij.

(9) Distribucijski operater je zadolžen za razvoj osnovne javne infrastrukture hitrih polnilnic cestnih vozil na električni pogon na avtocestnem križu.

79. člen
(financiranje gospodarske javne službe)

Dejavnost distribucijskega operaterja se financira iz omrežnine in iz drugih prihodkov za storitve gospodarske javne službe.

80. člen
(območje gospodarske javne službe)

(1) Izvajanje gospodarske javne službe dejavnost distribucijskega operaterja lahko zagotovi država na delu svojega območja ali na celotnem območju države na način, določen z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe.

(2) Za koncesijo iz prejšnjega odstavka se ne plačuje koncesijska dajatev ali drugo plačilo, ki bi bilo z njo po učinku izenačeno.

81. člen
(pogoji za izvajanje dejavnosti distribucijskega operaterja)

Dejavnost distribucijskega operaterja lahko izvaja oseba, ki od vlade pridobi koncesijo za opravljanje te gospodarske javne službe in ki ima v lasti ali najemu distribucijski sistem.

82. člen
(najem distribucijskega sistema in plačilo za izvajanje nalog)

(1) Če distribucijski operater ni lastnik distribucijskega sistema ali njegovega dela, ki ima javni značaj, mora z lastnikom ali drugo osebo, ki z lastnino upravlja ali razpolaga, skleniti pogodbo, s katero uredi vsa vprašanja uporabe tega sistema za opravljanje nalog distribucijskega operaterja po tem zakonu. V pogodbi se zlasti uredi obseg in namen uporabe sistema, višino najemnine oziroma drugega plačila distribucijskega operaterja, pogoje in način tekočega in investicijskega vzdrževanja omrežja in druga vprašanja, ki distribucijskemu operaterju omogočajo, da učinkovito opravlja svoje naloge po tem zakonu. Agencija nadzira vsebino pogodbe in način njenega izvrševanja z vidika skladnosti s

splošnimi akti agencije. Sistem ali del sistema ima javni značaj, če je potreben za napajanje več kot enega uporabnika sistema. Skupni deli, namenjeni napajanju posameznih uporabnikov sistema v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli, in priključni vod, ki je v skupnem lastništvu lastnikov takšne stavbe, nimajo javnega značaja.

(2) Pogodbeni stranki s pogodbo ne smeta določiti višje obveznosti plačila najemnine oziroma plačila za izvajanje nalog, ki jih je distribucijski operater na podlagi četrtega odstavka 78. člena tega zakona prenesel na najemodajalca, kot jo določi agencija z odločbo o regulativnem okviru v skladu s 123. členom tega zakona. Določbe pogodbe, ki so v nasprotju s to pogodbo, so nične, namesto njih pa se za obveznosti strank glede plačila najemnine oziroma storitev uporablja odločba agencije o regulativnem okviru.

(3) Če distribucijski operater z lastnikom ali drugo osebo, ki upravlja sistem ali njegov del oziroma razpolaga z njima, ne doseže soglasja o sklenitvi najemne pogodbe v treh mesecih po tem, ko je operater ugotovil obstoj takega sistema ali dela sistema in o tem obvestil agencijo in lastnika, agencija na zahtevo distribucijskega operaterja naloži lastniku ali drugi osebi, ki upravlja lastnino oziroma razpolaga z njo (v nadaljnjem besedilu tega člena: zavezanec), dolžnost oddati sistem ali njegov del v uporabo distribucijskemu operaterju. Sestavni del odločbe je tudi seznam objektov, naprav in drugih sredstev, na katere se ta ukrep nanaša.

(4) Distribucijski operater mora v zahtevi za naložitev obveznosti iz prejšnjega odstavka natančno opredeliti objekte, naprave in druga sredstva, na katere se obveznost nanaša, z navedbo enoličnih identifikacijskih znakov, ki se uporabljajo v prometu s temi sredstvi. Če teh sredstev ni mogoče ugotoviti z ogledom kraja ali na drug način, ki ne posega v pravice zavezanca, lahko agencija v postopku ugotavljanja po pridobitvi odločbe sodišča mimo volje zavezanca vstopi v prostore in objekte, na zemljišča ter k opremi in napravam zavezanca. Stroške vstopa in morebitno škodo, ki pri tem neizogibno nastane, nosi zavezanec.

(5) Če so sredstva v prostorih oziroma na zemljiščih, ki ne pripadajo zavezancu, mora lastnik ali posestnik teh prostorov oziroma zemljišč dovoliti ogled distribucijskemu operaterju, če so tam stvari zavezanca, ki so predmet postopka iz tretjega odstavka tega člena. Če oseba ne dovoli ogleda, se zoper njo in na njene stroške po pridobitvi odločbe sodišča lahko ogled opravi tudi mimo njene volje.

(6) Če distribucijski operater ob vložitvi zahteve iz tretjega odstavka tega člena nima na razpolago ustreznega števila kadrov, s katerimi lahko prevzame v uporabo sistem ali njegov del, ali če je to iz dejanskih razlogov neizvedljivo, agencija na njegovo zahtevo naloži obveznost lastniku ali drugi osebi, ki upravlja lastnino oziroma z njo razpolaga in ki je do vložitve zahteve opravljal storitve v zvezi z vzdrževanjem in obratovanjem distribucijskega sistema, ki so potrebne za izvajanje gospodarske javne službe, da te storitve še naprej opravlja pod pogoji in na način, kot jih določi agencija v odločbi, če je to nujno potrebno za nemoteno in varno obratovanje sistema. Agencija v tem primeru z odločbo opredeli vrsto teh storitev in pogoje njihovega izvajanja.

(7) Če zavezanec ne ravna v skladu z izvršljivo odločbo, s katero so mu bili naloženi ukrepi po tem členu, se zavezanca prisili k izpolnitvi obveznosti z denarno kaznijo v skladu z ZUP o izvršitvi upravnih odločb s prisilitvijo. Ne glede na tretji odstavek 298. člena ZUP, prva denarna kazen, ki se izreče za prisilitev, ne sme presegati 50.000 eurov.

(8) Zavezanec, ki ravna v nasprotju z odločbo, s katero so mu bili naloženi ukrepi po tem členu, je dolžan uporabnikom sistema, dobaviteljem in distribucijskemu operaterju povrniti vso škodo, ki jim je bila s tem povzročena.

(9) Zavezancu, ki so mu bile naložene obveznosti po tem členu, pripada pravica do plačila za uporabo njegovega sistema v višini najemnine, ki jo določi agencija z odločbo o regulativnem okviru oziroma odločbo iz tretjega odstavka tega člena. Enako velja tudi za plačilo storitev v zvezi z vzdrževanjem in obratovanjem, ki se nanašajo na opravljanje nalog distribucijskega operaterja, pri čemer lahko plačilo določi agencija tudi v odločbi iz šestega odstavka tega člena.

(10) Ukrep agencije iz tretjega odstavka tega člena traja do sklenitve najemne ali druge potrebne pogodbe, pravnomočnega dokončanja razlastitvenega postopka iz četrtega odstavka 83. člena tega zakona ali dokler distribucijski operater ne zgradi svojega sistema, na katerega priključi vse uporabnike sistema na zadevnem območju.

83. člen
(ukrepi v primeru prenehanja izvajanja dejavnosti operaterja distribucijskega sistema)

(1) Če kateri od pogojev za izvajanje dejavnosti distribucijskega operaterja iz 81. člena tega zakona ni izpolnjen, pa v razumnem času ni mogoče pričakovati izpolnitve pogoja ali če distribucijski operater preneha izvajati dejavnosti distribucijskega operaterja in v razumnem času ni pričakovati nadaljevanja izvajanja dejavnosti, agencija z odločbo:

- določi distribucijskega operaterja v Republiki Sloveniji ali drugi državi članici Evropske unije, da začasno prevzame izvajanje dejavnosti distribucijskega operaterja na distribucijskem sistemu, operaterja na katerega operaterja se nanaša razlog neizpolnjevanja pogojev ali prenehanje izvajanja dejavnosti sistemskega operaterja;
- določi pogoje, pod katerimi je lastnik ali so solastniki dolžni dati v uporabo distribucijski sistem distribucijskemu operaterju, ki bo prevzel izvajanje dejavnosti po prejšnji alineji, ter rok, v katerem so dolžni to storiti;
- odloči o drugih vprašanjih razmerja med lastnikom ali solastniki distribucijskega sistema in operaterjem iz prve alineje tega odstavka v zvezi z začasnim izvajanjem dejavnosti distribucijskega operaterja.

(2) Operater iz prve alineje prejšnjega odstavka opravlja dejavnosti distribucijskega operaterja do takrat, ko prevzame distribucijski operater, ki izpolnjuje pogoje iz 81. člena tega zakona.

(3) Če lastnik ali solastniki distribucijskega sistema v enem letu od dokončnosti odločbe iz prvega odstavka tega člena ne zagotovijo, da začne dejavnost distribucijskega operaterja na njihovem distribucijskem sistemu izvajati distribucijski operater, ki izpolnjuje pogoje iz 81. člena tega zakona, lahko država kot razlastitveni upravičenec začne postopek razlastitve ali omejitve lastninske pravice.

(4) Razlastitev ali omejitev lastninske pravice v primeru iz prejšnjega odstavka je v javno korist.

2. oddelek: Ločevanje distribucijskih operaterjev

84. člen
(funkcionalna ločitev)

(1) Če je distribucijski operater sestavni del vertikalno integriranega podjetja, mora biti neodvisen od drugih dejavnosti, ki niso povezane z distribucijo glede pravne oblike, organizacije, sprejemanja odločitev in informacijskega sistema.

(2) Ta zahteva ne predstavlja obveznosti po lastniškem ločevanju nad sredstvi distribucijskega sistema od vertikalno integriranega podjetja.

(3) Določbe 84. in 85. člena tega zakona se ne uporabljajo za distribucijskega operaterja, ki ima manj kot 1000 priključenih odjemalcev.

85. člen
(zahteve glede ločitve dejavnosti)

(1) Dejavnost distribucijskega operaterja mora distribucijski operater izvajati v ločeni pravni osebi, ki ne opravlja druge dejavnosti.

(2) Če je distribucijski operater sestavni del vertikalno integriranega podjetja, mora biti poleg zahteve iz prejšnjega odstavka neodvisen od drugih dejavnosti, ki niso povezane z distribucijo, tudi glede organizacije in sprejemanja odločitev. V ta namen mora zagotoviti izvajanje najmanj naslednjih ukrepov:

a) osebe, ki so odgovorne za upravljanje distribucijskega operaterja, ne smejo sodelovati v organih integriranega elektroenergetskega podjetja, ki so posredno ali neposredno odgovorni za tekoče operacije proizvodnje, prenosa in dobave električne energije;
b) poklicni interesi oseb, pristojnih za upravljanje distribucijskega operaterja, se upoštevajo na način, ki zagotavlja njihovo sposobnost za neodvisno delovanje;
c) distribucijski operater mora imeti, neodvisno od integriranega elektroenergetskega podjetja, dejanske pravice sprejemanja odločitev glede sredstev, ki so potrebna za obratovanje, vzdrževanje in razvoj omrežja.

(3) Za izpolnjevanje nalog iz c) točke prejšnjega odstavka mora imeti distribucijski operater na voljo tudi potrebne človeške, tehnične, finančne in fizične vire. Matično podjetje potrjuje letni finančni načrt ali drug enakovreden instrument distribucijskega operaterja, določa omejitve zadolževanja distribucijskega operaterja kot hčerinskega podjetja ter ohranja pravice do ekonomskega nadzora in nadzora upravljanja v zvezi z donosom sredstev v hčerinskem podjetju. Matično podjetje ne sme dajati navodil v zvezi z vsakodnevnim poslovanjem ali s posameznimi odločitvami o gradnji ali nadgradnji distribucijskih vodov, ki ne presegajo omejitev v potrjenem finančnem načrtu ali v drugem enakovrednem instrumentu.

(4) Distribucijski operater mora oblikovati program za doseganje skladnosti, ki določa ukrepe za preprečevanje diskriminatornega ravnanja in zagotavlja ustrezen nadzor nad izvajanjem programa. Program za doseganje skladnosti določa posebne obveznosti, ki jih morajo zaposleni izpolniti za uresničitev tega cilja. K programu za doseganje skladnosti mora distribucijski operater pred začetkom njegove veljavnosti pridobiti soglasje agencije.

(5) Distribucijski operater mora imeti nadzornika za skladnost, ki mora biti popolnoma neodvisen od distribucijskega operaterja in mora imeti dostop do vseh informacij distribucijskega operaterja in morebitnih povezanih podjetij, ki jih potrebuje za izpolnjevanje svojih nalog. Ukrepi za zagotovitev neodvisnosti nadzornika za skladnost in učinkovitosti njegovega nadzora morajo biti določeni v programu za doseganje skladnosti.

(6) Oseba ali organ, ki je odgovoren za nadzor nad programom za doseganje skladnosti, pošlje agenciji letno poročilo o sprejetih ukrepih, ki se objavi.

86. člen
(preprečevanje izkrivljanja konkurence)

(1) Če je distribucijski operater del vertikalno integriranega podjetja, mora agencija spremljati dejavnosti distribucijskega operaterja, da vertikalne integracije ne izrablja za izkrivljanje konkurence.

(2) Vertikalno integrirani distribucijski operaterji ne smejo z dejavnostmi na področju komuniciranja in trženja blagovne znamke ustvarjati zmede v zvezi z ločeno identiteto dela vertikalno integriranega podjetja, ki se ukvarja z dobavo.

3. oddelek: Zaupnost podatkov za distribucijskega operaterja

87. člen
(zahteve glede zaupnosti podatkov)

(1) Distribucijski operater je dolžan varovati zaupnost poslovno občutljivih podatkov, ki jih pridobi med izvajanjem svoje poslovne dejavnosti, in preprečiti, da bi se poslovno koristni podatki o njegovih dejavnostih razkrili, tako da bi povzročali diskriminacijo uporabnikov distribucijskega sistema.

(2) Distribucijski operater v zvezi s prodajo ali nabavo elektrike prek povezanih podjetij ne sme zlorabljati poslovno občutljivih podatkov, pridobljenih od tretjih oseb, pri izvajanju dejavnosti distribucijskega operaterja.

(3) Določbe tega člena ne posegajo v dolžnost razkritja podatkov agenciji in pristojnim organom.

4. oddelek: Operater kombiniranega sistema

88. člen
(operater kombiniranega sistema)

Ne glede na 84. člen tega zakona lahko ista pravna ali fizična oseba hkrati opravlja dejavnost sistemskega operaterja in dejavnost distribucijskega operaterja, če deluje v skladu s 60., 61., 63. in 64. členom tega zakona.

5. oddelek: Zaprti distribucijski sistemi

89. člen
(splošna določba)

Distribucija električne energije znotraj malih in zaprtih sistemov za distribucijo električne energije, ki v skladu s tem zakonom pridobijo status zaprtega distribucijskega sistema, se ne opravlja kot gospodarska javna služba dejavnost operaterja distribucijskega sistema iz 78. člena tega zakona.

90. člen
(pogoji za pridobitev statusa zaprtega distribucijskega sistema)

(1) Sistem za distribucijo elektrike, ki je s skupnim odjemnim mestom priključen neposredno na prenosni sistem in je namenjen distribuciji elektrike na geografsko

zaokroženem industrijskem ali poslovnem območju ali območju za skupne storitve, in ki praviloma ne oskrbuje gospodinjskih odjemalcev, pridobi status zaprtega distribucijskega sistema z dovoljenjem agencije, če:

- so iz posebnih tehničnih ali varnostnih razlogov operacije ali proizvodni procesi končnih odjemalcev tega sistema integrirani, ali
- sistem distribuira elektriko predvsem lastniku ali operaterju sistema ali njegovim povezanim podjetjem. Ta pogoj je izpolnjen, če vsaj 80 % vsote letno porabljene in proizvedene energije odpade na lastnika sistema in njegova povezana podjetja.

(2) Če sistem za distribucijo elektrike iz prejšnjega odstavka postransko uporablja majhno število gospodinjskih odjemalcev, ki so v zaposlitvenem ali drugačnem razmerju z lastnikom tega omrežja, to ne onemogoča pridobitev statusa zaprtega distribucijskega sistema.

91. člen
(dovoljenje o pridobitvi statusa zaprtega distribucijskega sistema)

(1) Agencija izda dovoljenje o pridobitvi statusa zaprtega distribucijskega sistema na podlagi zahteve lastnika tega sistema ali druge osebe, ki bo upravljala zaprt distribucijski sistem (v nadaljevanju: operater zaprtega distribucijskega sistema).

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka se izda za obdobje 10 let.

(3) Dovoljenje o pridobitvi statusa zaprtega distribucijskega sistema mora poleg sestavin, ki so z zakonom o splošnem upravnem postopku predpisane za pisne odločbe, v izreku vsebovati tudi opredelitev zaokroženega geografskega območja, ki je jasno ločeno od preostalega območja.

(4) V postopku izdaje dovoljenja se lahko distribucijski operater, ki opravlja to dejavnost na geografskem območju, kjer se nahaja zaprt distribucijski sistem kot stranski udeleženec udeležuje postopka.

(5) Agencija na zahtevo operaterja zaprtega distribucijskega sistema podaljša dovoljenje vsakokrat za 10 let, če so izpolnjeni vsi pogoji, ki so ob izteku veljavnosti dovoljenja predpisani za pridobitev statusa zaprtega distribucijskega sistema.

92. člen
(posledice pridobitve statusa zaprtega distribucijskega sistema)

(1) Operater prenosnega sistema mora operaterju zaprtega distribucijskega sistema pod pogoji iz tega zakona omogočiti dostop do prenosnega sistema skladno s tem zakonom.

(2) Operater zaprtega distribucijskega sistema ima enake pravice in obveznosti ter odgovornosti, kot jih ima po tem zakonu in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih aktih distribucijski operater, razen izjem, ki jih z odločbo odobri agencija skladno z 93. členom tega zakona.

(3) Pridobitev statusa zaprtega distribucijskega sistema ni ovira, da se končnemu odjemalcu, ki se nahaja na geografsko zaokroženem območju, na njegovo zahtevo skladno s tem zakonom omogoči dostop do distribucijskega sistema ali do prenosnega sistema.

93. člen

(izjeme operaterja zaprtega distribucijskega sistema)

(1) Agencija lahko na zahtevo operaterja zaprtega distribucijskega sistema odloči, da:

- operaterju zaprtega distribucijskega sistema ni potrebno kupovati elektrike, ki jo potrebuje za pokritje izgub energije in rezervne zmogljivosti v svojem sistemu, po preglednih, nediskriminatornih in tržno zasnovanih postopkih;
- agencija ne določa omrežnine na področju zaprtega distribucijskega sistema.

(2) Ne glede na odločbo iz prejšnjega odstavka, agencija določi omrežnino na podlagi zahteve uporabnika zaprtega distribucijskega sistema.

(3) Agencija v splošnem aktu določi kriterije za določanje omrežnine v zaprtih distribucijskih sistemih, pri tem pa mora uporabljati metodologijo iz akta o metodologiji iz 116. člena tega zakona.

94. člen
(prenos dovoljenja na drugo osebo)

(1) Operater zaprtega distribucijskega sistema lahko prenese dovoljenje o pridobitvi statusa zaprtega distribucijskega sistema na novega operaterja zaprtega distribucijskega sistema z dovoljenjem agencije.

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka se izda na zahtevo prenosnika ali prevzemnika dovoljenja, v kateri mora biti izkazano, da:

- prevzemnik izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti operaterja zaprtega distribucijskega sistema;
- sta prenosnik in prevzemnik uredila vsa razmerja z odjemalci v zvezi s prenosom dovoljenja.

95. člen
(razlogi za odvzem statusa zaprtega distribucijskega sistema)

(1) Agencija z odločbo odvzame status zaprtega distribucijskega sistema na zahtevo operaterja zaprtega distribucijskega sistema, distribucijskega operaterja, ali po uradni dolžnosti, če niso več izpolnjeni pogoji za status zaprtega distribucijskega sistema iz tega zakona.

(2) Operater zaprtega distribucijskega sistema mora vsako spremembo izpolnjevanja pogojev iz 90. člena tega zakona nemudoma sporočiti agenciji.

96. člen
(posledice prenehanja statusa zaprtega distribucijskega sistema)

Po prenehanju dovoljenja o pridobitvi statusa zaprtega distribucijskega sistema ali v primeru, če je bila zahteva za podaljšanje pravnomočno zavrnjena, ali po pravnomočnosti odločbe o odvzemu statusa zaprtega distribucijskega sistema, se za ureditev razmerij med lastnikom zaprtega distribucijskega sistema in operaterjem distribucijskega sistema, na območju katerega se nahaja zaprt distribucijski sistem, uporabi 82. člen tega zakona.

V. poglavje: DEJAVNOST OPERATERJA TRGA Z ELEKTRIKO

97. člen
(gospodarska javna služba)

(1) Dejavnost operaterja trga z elektriko je obvezna državna gospodarska javna služba.

(2) Gospodarska javna služba dejavnost operaterja trga z elektriko obsega:
- upravljanje bilančne sheme trga z elektriko;
- evidentiranje pogodb o članstvu v bilančni shemi, obratovalnih napovedi in zaprtih pogodb;
- izvajanje izravnalnega trga z elektriko;
- izvajanje dejavnosti centra za podpore iz 376. člena tega zakona;
- izvajanje bilančnega obračuna;
- izvajanje obračuna in poravnave poslov, povezanih z nalogami iz prejšnjih alinej;
- zbiranje, analiza in objava podatkov z namenom zagotavljanja preglednosti delovanja trga z elektriko.

(3) Operater trga mora svoje dejavnosti opravljati tako, da omogoča pošteno, nediskriminatorno in pregledno delovanje trga.

(4) Operater trga za izvajanje gospodarske javne službe po javnem pooblastilu izdaja naslednje predpise:
- pravila za delovanje trga z elektriko, za katera mora pred njihovo objavo v Uradnem listu Republike Slovenije pridobiti soglasje agencije;
- pravila za izvajanje izravnalnega trga z elektriko, ki jih izda po predhodnem usklajevanju s sistemskim operaterjem in za katera mora pred njihovo objavo v Uradnem listu Republike Slovenije pridobiti soglasje agencije;
- pravila za delovanje centra za podpore, za katera mora pred njihovo objavo v Uradnem listu Republike Slovenije pridobiti soglasje vlade.

(5) Kadar terjatve oseb v okviru izvajanja dejavnosti iz drugega odstavka tega člena preidejo na operaterja trga in slednji prevzame denarne obveznosti teh oseb zaradi pobotanja vzajemnih denarnih terjatev in obveznosti, se v stečajnem postopku nad temi osebami ne uporabljajo določbe predpisa, ki ureja stečajni postopek o nedovoljenosti pobota terjatev ob začetku stečajnega postopka in prepovedi pobota terjatev stečajnega dolžnika, nastalih po začetku stečajnega postopka.

(6) Prejšnji odstavek se uporablja tudi za terjatve oseb, ki v okviru izvajanja dejavnosti energetske borze in kliringa borznih poslov preidejo na izvajalca te dejavnosti in slednji prevzame denarne obveznosti teh oseb zaradi pobotanja vzajemnih denarnih terjatev in obveznosti.

(7) Izvajalci energetskih dejavnosti so operaterju trga dolžni omogočiti sproten in neomejen dostop do podatkov, ki jih operater trga potrebuje za izvajanje nalog v okviru gospodarske javne službe operaterja trga. Vrste podatkov in način dostopa se uredijo s predpisi iz četrtega odstavka tega člena.

98. člen
(financiranje gospodarske javne službe)

(1) Dejavnost operaterja trga z elektriko se financira iz:
- prispevka za delovanje operaterja trga;
- plačil članov bilančne sheme za evidentiranje zaprtih pogodb;

- dela prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji elektrike v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije, ki se določi na podlagi sedmega odstavka 378. člena tega zakona;
- iz drugih plačil uporabnikov za uporabo storitev gospodarske javne službe.

(2) Prispevek za delovanje operaterja trga je namenjen pokrivanju stroškov operaterja trga, ki se nanašajo na opravljanje nalog gospodarske javne službe. Prispevek plačujejo končni odjemalci po posameznem odjemnem mestu glede na prevzeto delovno električno energijo (kWh). Končni odjemalec plačuje prispevek kot posebno postavko na mesečnem računu za omrežnino. Oseba, ki prejme prispevek skupaj s plačilom računa, ga mora nemudoma in brezplačno prenesti v korist operaterja trga.

(3) K plačilu za evidentiranje zaprtih pogodb iz druge alineje prvega odstavka tega člena so zavezani člani bilančne sheme, ki v zaprtih pogodbah nastopajo na strani dobave, razen izvajalcev gospodarske javne službe iz 54., 78. in 97. člena tega zakona ter energetske borze. Plačila članov bilančne sheme so odvisna od obsega evidentiranih zaprtih pogodb, brez upoštevanja zaprtih pogodb za uvoz elektrike.

(4) Višino virov financiranja iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena določi vlada ob upoštevanju obsega del posameznih vrst nalog operaterja trga in upravičenih stroškov poslovanja skladno z načeli racionalnosti in učinkovitosti poslovanja. Ob tem vlada upošteva predviden obseg stroškov, ki se razdelijo na posamezne prispevke. Če viri financiranja v posameznem obdobju presežejo stroške, se to upošteva ob naslednji spremembi višine virov.

99. člen
(izključna pravica)

(1) Za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko Republika Slovenija kot koncedent podeli koncesijo enemu operaterju trga za celotno območje Republike Slovenije.

(2) Za koncesijo iz prejšnjega odstavka se ne plačuje koncesijska dajatev ali drugo plačilo, ki bi bilo z njo po učinku izenačeno.

100. člen
(način podelitve koncesije)

Glede podelitve koncesije za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z električno energijo se uporabljajo predpisi o gospodarskih javnih službah in o javno-zasebnih partnerstvih, če ni s tem zakonom posamezno vprašanje urejeno drugače.

101. člen
(vloge na trgu električne energije)

(1) Udeleženci na trgu poslujejo z elektriko na naslednji način:
- proizvajalec: prodaja v svojem imenu po odprti pogodbi;
- končni odjemalec: kupuje v svojem imenu po odprti pogodbi;
- dobavitelj uporabnikom sistema: prodaja končnim odjemalcem ali kupuje od proizvajalcev po odprti pogodbi;
- trgovec: kupuje in prodaja elektriko po zaprti pogodbi.

(2) Posamezna pravna ali fizična oseba lahko hkrati posluje z elektriko v več različnih vlogah iz prejšnjega odstavka.

(3) Pri operaterju trga se količinsko in terminsko evidentirajo vse sklenjene zaprte pogodbe, potrebne za oskrbo z elektriko na celotnem območju Republike Slovenije, vključno z zaprtimi pogodbami z uporabo čezmejnih prenosnih zmogljivosti, najmanj enkrat dnevno za naslednji dan.

102. člen
(bilančna shema)

(1) Trg z elektriko je hierarhično urejen v bilančno shemo, v kateri so razmerja med člani bilančne sheme ter vodenje bilanc prilivov in odlivov članov bilančne sheme enolično določena s pogodbami o članstvu v bilančni shemi. Članstvo v bilančni shemi in njena struktura sta določena z bilančnimi pogodbami in pogodbami o izravnavi, ki so podrobneje urejene s predpisom iz prve alineje četrtega odstavka 97. člena tega zakona.

(2) V bilančno shemo se posamezna fizična ali pravna oseba vključi kot član bilančne sheme le z eno bilančno pogodbo ali eno pogodbo o izravnavi, razen izvajalcev gospodarske javne službe iz 54., 78. in 97. člena tega zakona, ki lahko za potrebe transparentnega in ekonomsko učinkovitejšega izvajanja posameznih nalog iz obsega gospodarske javne službe poleg obvezne ustanovitve lastne bilančne skupine oblikujejo ločene bilančne skupine ali podskupine. S pravili za delovanje trga z elektriko iz prve alineje četrtega odstavka 97. člena tega zakona se lahko določijo posebni statusi članov bilančne sheme, ki izvajajo gospodarsko javno službo po tem zakonu.

(3) Operater trga mora bilančni obračun voditi na način in v rokih, ki ne predstavljajo ovire za pravico končnega odjemalca, da se zamenjava dobavitelja izvede v roku iz drugega odstavka 40. člena tega zakona.

(4) Udeleženci trga, ki želijo aktivno poslovati na trgu in s tem prevzeti odgovornost za izravnavo odstopanj in finančno poravnavo bilančnega obračuna v primeru neizravnane bilance, se morajo uvrstiti v bilančno shemo.

(5) Organizator trga s sklenitvijo bilančne pogodbe z udeležencem trga oziroma na podlagi pogodbe o izravnavi uvrsti v bilančno shemo tistega udeleženca trga, ki izpolnjuje predpisane pogoje.

(6) Članstvo v bilančni shemi preneha s prenehanjem veljavnosti bilančne pogodbe ali pogodbe o izravnavi.

(7) Za namene upravljanja bilančne sheme, vpisa podatkov o pravnih poslih in drugih razmerjih, ki vplivajo na bilanco prilivov in odlivov članov bilančne sheme, operater trga na podlagi druge alineje drugega odstavka 97. člena tega zakona vzpostavi in vodi evidenco, ki obsega najmanj naslednje podatke o:
- pogodbah o članstvu v bilančni shemi,
- obratovalnih napovedih,
- zaprtih pogodbah ter
- obstoju in uporabi pravic uporabe čezmejnih prenosnih zmogljivosti.

(8) Zaprta pogodba se lahko sklene le med dvema članoma bilančne sheme, razen zaprtih pogodb z uporabo čezmejnih prenosnih zmogljivosti, kjer je ena izmed strank član bilančne sheme, druga pa udeleženec tujega trga.

(9) Odprta pogodba se lahko sklene le med članom bilančne sheme in pravno ali fizično osebo, ki je upravičena skleniti odprto pogodbo za prevzemno-predajno mesto v Republiki Sloveniji, ki je predmet pogodbe. V odprtih pogodbah in zaprtih pogodbah z uporabo čezmejnih prenosnih zmogljivosti lahko na obeh straneh nastopa ista pravna ali fizična oseba.

(10) Dejanska realizacija prevzemno-predajnega mesta se upošteva v bilanci člana bilančne sheme, ki mu prevzemno-predajno mesto pripada.

103. člen
(vzajemnost)

Operater trga lahko zavrne ali omeji vključitev v bilančno shemo zaradi vzajemnosti. Operater trga lahko odloči, da se ta pravica ne podeli pravni osebi, ustanovljeni v državi, v kateri nimajo vsi odjemalci pravice do proste izbire dobavitelja. Operater trga lahko takemu dobavitelju prepove dobavo tistim odjemalcem v Republiki Sloveniji, ki ne bi mogli kupovati elektrike od dobavitelja po lastni izbiri v državi, v kateri je dobavitelj ustanovljen.

104. člen
(tržni plan in vozni red)

(1) Vsaka zaprta pogodba mora biti evidentirana pri operaterju trga na način, določen s pravili za delovanje trga z električno energijo iz prve alineje četrtega odstavka 97. člena tega zakona. Operater trga na podlagi količin prodane in kupljene elektrike v evidentiranih zaprtih pogodbah izračunava tržni plan članov bilančne sheme, ki je osnova za bilančni obračun.

(2) Obratovalno napoved oddaje ali odjema vsakega prevzemno-predajnega mesta mora odgovorni bilančne skupine, čigar bilančni skupini ali bilančni podskupini oziroma hierarhično nižji bilančni podskupini prevzemno-predajno mesto pripada, dnevno napovedati operaterju trga na način, določen s pravili za delovanje trga z elektriko iz četrtega odstavka 97. člena tega zakona.

(3) Število prevzemno-predajnih mest, ki jih ima lahko član bilančne sheme, ni omejeno.

(4) Operater trga na podlagi evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi sestavi okvirni vozni red prenosnega in distribucijskega omrežja. Sistemski operater izdela končni vozni red tako, da v okvirni vozni red doda rešitve morebitnih tehničnih ovir in sistemskih storitev ter ga takoj posreduje v vednost operaterju trga. Končni vozni red je osnova za obratovanje prenosnega sistema in izvajanje izravnalnega trga.

105. člen
(obvezen izravnalni trg)

Za potrebe učinkovitega in transparentnega delovanja izravnalnega trga so proizvajalci in odjemalci dolžni sodelovati na izravnalnem trgu glede na tehnične parametre njihovih naprav ter druge relevantne lastnosti in okoliščine. Način sodelovanja proizvodnih in porabniških enot na izravnalnem trgu se podrobneje uredi s pravili za izvajanje izravnalnega trga z elektriko iz četrtega odstavka 97. člena tega zakona.

106. člen
(poravnava in presežek bilančnega obračuna)

(1) Operater trga izvaja obračun in finančno poravnavo bilančnega obračuna odgovornih bilančnih skupin.

(2) Presežki prihodkov nad odhodki iz naslova bilančnega obračuna so namenjeni za zavarovanje in kritje tveganj operaterja trga in jih operater trga vodi na posebnem računu. Določitev višine potrebnih sredstev za namene zavarovanja in kritja tveganj operaterja trga se podrobneje uredi s pravili za delovanje trga z elektriko iz četrtega odstavka 97. člena tega zakona.

(3) Sredstva, ki v posameznem koledarskem letu presegajo namene iz prejšnjega odstavka, agencija razporedi med udeležence bilančnega obračuna glede na dejanske stroške, ki jih je imel v istem letu sistemski operater iz naslova izravnave.

(4) Sistemski operater posreduje operaterju trga podatke o dejanjih izravnave elektroenergetskega sistema Republike Slovenije, iz katerih izvirajo stroški izravnave odstopanj, tako da sta razvidna namen nakupa oziroma prodaje elektrike in izvor oziroma ponor elektrike.

107. člen
(spremljanje restriktivnih pogodbenih praks)

(1) Operater trga spremlja pojave restriktivnih pogodbenih praks, ki lahko velikim poslovnim odjemalcem preprečijo sklenitev pogodb z več kot enim dobaviteljem hkrati ali jih pri tem omejujejo, ter o tem obvešča agencijo in organ pristojen za varstvo konkurence.

(2) Zbrane podatke operater trga posreduje agenciji.

(3) Operater trga mora zagotavljati varstvo poslovno občutljivih podatkov, ki jih pridobi pri izvajanju svojih nalog.

VI. poglavje: LOČEVANJE IN PREGLEDNOST RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

108. člen
(revidiranje in objava letnih računovodskih izkazov)

(1) Elektroenergetska podjetja morajo ne glede na lastništvo ali pravno obliko pripraviti, predložiti v revizijo in objaviti revidirane letne računovodske izkaze v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Elektrooperater in najemodajalci in vzdrževalci iz prvega in tretjega odstavka 121. člena tega zakona, morajo ne glede na velikost pripraviti, revidirati in javno objaviti letne računovodske izkaze in letno poročilo na način, ki ga določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, za velike družbe.

(3) Elektrooperater in najemodajalci in vzdrževalci iz prvega in tretjega odstavka 121. člena tega zakona predložijo agenciji nerevidirano letno poročilo v treh mesecih po preteku koledarskega leta, revidirano letno poročilo in revizorjevo poročilo pa v roku osem dni od prejema revizorjevega poročila oziroma najkasneje v šestih mesecih po izteku koledarskega leta.

(4) Pri reviziji letnih računovodskih izkazov se zlasti preveri upoštevanje zahtev iz 86. člena tega zakona glede izogibanja diskriminaciji in navzkrižnemu subvencioniranju ter zahtev iz četrtega in petega odstavka 120. člena tega zakona glede izkazovanja ugotovljenih odstopanj od regulativnega okvira.

(5) Elektroenergetska podjetja, ki po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, niso zavezana objavljati letnih računovodskih izkazov, morajo njihovo kopijo hraniti na sedežu, tako da je dostopna javnosti.

109. člen
(ločene dejavnosti)

(1) Elektroenergetska podjetja morajo skladno z računovodskimi standardi voditi ločene računovodske evidence in v pojasnilih k računovodskim izkazom razkriti ločene računovodske izkaze za prenosne in distribucijske dejavnosti, kot bi se to od njih zahtevalo, če bi te dejavnosti opravljala ločena podjetja.

(2) Če elektroenergetska podjetja opravljajo druge dejavnosti, ki niso prenosne ali distribucijske, morajo tudi za te dejavnosti voditi ločene računovodske evidence in v pojasnilih k računovodskim izkazom razkriti računovodske izkaze skladno s prejšnjim odstavkom.

(3) Elektroenergetska podjetja morajo v pojasnilih k računovodskim izkazom izkazati prihodke in stroške iz najemnine prenosnega ali distribucijskega sistema.

(4) Če opravljajo elektroenergetska podjetja tudi dejavnosti, ki niso elektroenergetske dejavnosti, lahko vodijo zbirne računovodske evidence in v pojasnilih k računovodskim izkazom razkrijejo računovodske izkaze za te dejavnosti skladno s prvim odstavkom tega člena.

(5) Za ločene računovodske izkaze iz prvega in drugega odstavka tega člena se štejejo: bilanca stanja, izkaz poslovnega izida in izkaz denarnih tokov.

(6) Elektroenergetska podjetja, na katera se nanaša zakon, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje dejavnosti, so dolžna voditi računovodske evidence in izkaze tudi po navedenem zakonu, če to ni v nasprotju s tem zakonom.

110. člen
(sodila za razporejanje po dejavnostih in prikaz poslov s povezanimi družbami)

(1) Elektroenergetska podjetja morajo v notranjih aktih opredeliti sodila za razporejanje sredstev in obveznosti, stroškov ter odhodkov in prihodkov, ki jih upoštevajo pri vodenju ločenih računovodskih evidenc in pri sestavi ločenih računovodskih izkazov za energetske dejavnosti.

(2) Za določanje sodil iz prejšnjega odstavka se uporablja zakon, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje dejavnosti.

(3) Sodila iz prvega odstavka tega člena se lahko spremenijo samo izjemoma, pri čemer morajo biti spremembe utemeljene ter v letnem poročilu pojasnjene.

(4) Elektroenergetska podjetja morajo v pojasnilih k računovodskim izkazom razkriti vse posle, opravljene s povezanimi podjetji, katerih posamična vrednost presega 100.000 eurov.

(5) Elektroenergetska podjetja morajo v pojasnilih k računovodskim izkazom skupaj z ločenimi računovodskimi izkazi za energetske dejavnosti, za katere se zahteva ločeno razkrivanje, v celoti razkriti tudi sodila iz prvega odstavka tega člena. Ustreznost sodil in pravilnost njihove uporabe mora revizor letno revidirati in o tem podati posebno poročilo.

(6) Agencija nadzira primernost in izvajanje sodil skladno z določbami tega zakona o nadzoru.

111. člen
(pravica do vpogleda v računovodske izkaze)

(1) Agencija ima pravico do vpogleda v računovodske izkaze elektroenergetskih podjetij, vodenih skladno s 108., 109. in 110. členom tega zakona, kolikor je to potrebno za opravljanje njenih nalog.

(2) Če elektroenergetsko podjetje ne omogoči vpogleda v svoje računovodske izkaze, opravi agencija vpogled po določbah tega zakona o nadzoru agencije.

(3) Agencija je dolžna varovati zaupnost poslovno občutljivih podatkov, ki jih pridobi z vpogledom v računovodske izkaze. Ta določba ne preprečuje agenciji, da posreduje podatke pristojnemu državnemu organu, organu lokalne skupnosti ali nosilcu javnih pooblastil, če jih ta v skladu z zakonom potrebuje za izvrševanje svojih pristojnosti.

VII. poglavje: DOSTOP DO SISTEMA

1. oddelek: Organiziranje dostopa do sistema

1. pododdelek: Splošne določbe o dostopu do sistema

112. člen
(načelo reguliranega dostopa do sistema)

(1) Oskrba z elektriko se izvaja po načelu reguliranega dostopa tretje strani do sistema. Uporabniki sistema plačujejo stroške sistema na podlagi tarifnih postavk, predhodno objavljenih skladno s 138. členom tega zakona.

(2) Osebe, ki želijo postati uporabniki sistema in elektrooperaterji, imajo pravico do priključitve na sistem, skladno z merili v sistemskih obratovalnih navodilih.

(3) Elektrooperater vsakemu uporabniku sistema ali elektrooperaterju v soglasju za priključitev na sistem iz 147. člena tega zakona določi obseg pravice do uporabe sistema, tako da določi največjo priključno moč ali drugo obratovalno omejitev.

(4) Pred pričetkom oddaje elektrike v sistem ali odjema elektrike iz sistema oziroma pred priključitvijo na sistem skleneta elektrooperater in uporabnik sistema pogodbo o uporabi sistema v okviru omejitev iz prejšnjega odstavka. Elektrooperater mora pred sklenitvijo pogodbe o uporabi sistema obvestiti uporabnika sistema o pravicah in obveznostih izbire dobavitelja in seznaniti končnega odjemalca s seznamom dobaviteljev končnim odjemalcem.

(5) Pred priključitvijo na sistem mora uporabnik sistema skleniti tudi pogodbo o dobavi.

113. člen
(zavrnitev priključitve)

(1) Elektrooperater lahko zavrne priključitev ali zmanjšanje obratovalne omejitve uporabnika sistema zaradi pomanjkanja zmogljivosti ali če bi mu povečan odjem oziroma oddaja energije onemogočil izvajanje obveznosti javne službe iz 54. in 78. člena tega zakona.

(2) Razloge za zavrnitev priključitve ali zavrnitev zmanjšanja obratovalne omejitve mora elektrooperater ustrezno utemeljiti na podlagi objektivnih ter tehnično in ekonomsko upravičenih meril in te razloge nemudoma pisno sporočiti osebi, ki zahteva priključitev ali zmanjšanje obratovalne omejitve. Zavrnjeni osebi mora operater omogočiti tudi vpogled v vso dokumentacijo, ki je povezana z zavrnitvijo.

(3) O sporih v zvezi s priključitvijo ali zmanjšanjem obratovalne omejitve odloča agencija po postopku iz 414. do 419. člena tega zakona.

(4) Elektrooperater, ki zavrne priključitev ali zmanjšanje obratovalne omejitve zaradi pomanjkanja zmogljivosti ali pomanjkanja povezav, je dolžan na zahtevo zavrnjene osebe izvesti potrebne razširitve sistema, če je to gospodarno ali če je ta oseba, lahko tudi skupaj z drugimi osebami, pripravljena plačati stroške razširitve.

(5) Če po pogajanjih med elektrooperaterjem in osebo iz prejšnjega odstavka ne pride do sklenitve pogodbe o povečanju zmogljivosti sistema, odloči o tem na zahtevo te osebe agencija po postopku iz 414. do 419. člena tega zakona ter določi pogoje povečanja zmogljivosti sistema ali zavrne zahtevo.

2. pododdelek: Pogodba o uporabi sistema in dobavi elektrike končnim odjemalcem

114. člen
(pogodba o uporabi sistema)

(1) Če elektrooperater zahteve za priključitev ali zmanjšanje obratovalne omejitve ne zavrne v skladu s prejšnjim členom, mora uporabniku sistema zagotoviti uporabo prenosnega ali distribucijskega sistema s sklenitvijo pogodbe o uporabi sistema, na podlagi katere se uporabnik zavezuje plačevati omrežnino, elektrooperater pa se zaveže uporabniku omogočiti oddajo elektrike v sistem oziroma odjem elektrike iz sistema v okviru postavljene obratovalne omejitve. Če se spremenijo obratovalne omejitve prevzemno-predajnega mesta skladno s 147. členom tega zakona, je to razlog za spremembo pogodbe o uporabi sistema.

(2) Uporabnik sistema lahko pogodbo o uporabi distribucijskega sistema z distribucijskim operaterjem sklene sam ali pa jo po njegovem pooblastilu zanj sklene dobavitelj, ki mu dobavlja elektriko.

(3) Če uporabnik sistema ni imetnik soglasja za priključitev na sistem iz 147. člena tega zakona, mora za sklenitev pogodbe o uporabi sistema pridobiti soglasje osebe, ki je imetnik soglasja za priključitev, iz katerega mora izhajati, da soglasodajalec dovoljuje uporabniku sistema, da uporablja njegovo prevzemno-predajno mesto.

(4) Dobavitelj lahko končnim odjemalcem izdaja enotni račun za dobavljeno elektriko in za omrežnino. Elektrooperater mora omogočiti izdajanje enotnega računa s strani dobavitelja za prevzemno-predajna mesta, za katera je dobavitelj pridobil soglasje končnega odjemalca. Elektrooperater lahko zavrne sklenitev pogodbe z dobaviteljem o plačevanju omrežnine ali od te pogodbe odstopi, če dobavitelj ne zagotavlja ustreznega zavarovanja za pogodbene obveznosti.

(5) Podrobnejša pravila o sklepanju in izvajanju pogodb o uporabi sistema ter načinu plačevanja omrežnine in merilih ter vrstah oblik za zagotavljanje ustreznega zavarovanja določi elektrooperater v sistemskih obratovalnih navodilih.

115. člen
(pogodba o dobavi)

(1) Dobavitelj in uporabnik sistema skleneta pogodbo o dobavi elektrike, ki določa bilančno pripadnost posameznega prevzemno-predajnega mesta uporabnika (v nadaljnjem besedilu: odprta pogodba).

(2) Če uporabnik sistema ni imetnik soglasja za priključitev na sistem iz 147. člena tega zakona, mora za sklenitev pogodbe o dobavi pridobiti soglasje osebe, ki je imetnik soglasja za priključitev, iz katerega mora izhajati, da soglasodajalec dovoljuje uporabniku sistema, da odjema elektriko preko njegovega prevzemno-predajnega mesta.

(3) Z uporabnikom sistema lahko odprto pogodbo sklene samo dobavitelj, ki je član bilančne sheme.

(4) Uporabnik sistema mora imeti za posamezno prevzemno-predajno mesto sklenjeno odprto pogodbo o dobavi.

(5) Za posamezno prevzemno-predajno mesto na distribucijskem sistemu je istočasno lahko sklenjena samo ena odprta pogodba z enim dobaviteljem. Za prevzemno-predajno mesto s priključno močjo, višjo od 40 MW, lahko uporabniki sistema istočasno sklenejo odprto pogodbo z več dobavitelji. V tem primeru je bilančna pripadnost vnaprej porazdeljena med dobavitelje.

(6) Evidenco prevzemno-predajnih mest in njihove bilančne pripadnosti vodijo elektrooperaterji, ki morajo zagotoviti dostop do podatkov iz evidence operaterju trga in agenciji.

(7) Podrobnejša pravila o evidentiranju odprtih pogodb določi elektrooperater v sistemskih obratovalnih navodilih iz 144. člena tega zakona.

2. oddelek: Omrežnina za prenosni in distribucijski sistem

1. pododdelek: Regulativni okvir

116. člen
(metodologija za določitev regulativnega okvira)

(1) Uporabnik sistema je dolžan za uporabo sistema elektrike plačati omrežnino, ki je eden izmed virov, namenjenih pokrivanju upravičenih stroškov elektrooperaterjev.

Upravičene stroške elektrooperaterjev, omrežnino in druge vire za pokrivanje teh stroškov določi agencija v regulativnem okviru.

(2) Agencija s splošnim aktom predpiše metodologijo za določitev regulativnega okvira na način, ki spodbuja učinkovitost elektrooperaterjev in uporabe sistema. Agencija pri določitvi metodologije izhaja iz metode reguliranega letnega prihodka in reguliranih omrežnin elektrooperaterja, ki operaterju zagotavlja pokritje vseh letnih upravičenih stroškov, vključno z reguliranim donosom.

(3) Agencija s splošnim aktom iz prejšnjega odstavka podrobneje predpiše:
- trajanje regulativnega obdobja,
- vrste elementov regulativnega okvira,
- kriterije za določitev posameznih elementov regulativnega okvira,
- način izračunavanja posameznih elementov regulativnega okvira,
- vrste upravičenih stroškov, vključno z reguliranim donosom, kriterije za njihovo ugotavljanje in način njihovega določanja,
- pravila in način ugotavljanja odstopanj od regulativnega okvira ter način upoštevanja ugotovljenih odstopanj,
- parametre posameznih dimenzij kakovosti, njihove referenčne vrednosti ter načine in standarde njihovega izračunavanja,
- pravila za izračunavanje vpliva kakovosti na upravičene stroške,
- minimalne standarde kakovosti različnih storitev elektrooperaterjev in
- višino nadomestila ter način in roke za plačilo nadomestila iz tretjega odstavka 130. člena tega zakona.

117. člen
(določitev regulativnega okvira)

(1) Agencija določi regulativni okvir z odločbo, v kateri vrednostno opredeli načrtovane upravičene stroške elektrooperaterja po posameznih letih regulativnega obdobja, načrtovane omrežnine, načrtovane druge prihodke iz izvajanja dejavnosti elektrooperaterja, presežke ali primanjkljaje omrežnin iz preteklih let. Če je regulativno obdobje daljše od enega leta, regulativni okvir, z namenom preprečitve skokovitega spreminjanja tarifnih postavk omrežnine po posameznih letih regulativnega obdobja, lahko določa tudi izravnavo tarifnih postavk.

(2) Agencija določi vrednosti regulativnega okvira tako, da omrežnina skupaj z drugimi prihodki iz opravljanja dejavnosti elektrooperaterja in upoštevaje ugotovljeni kumulativni presežek oziroma primanjkljaj omrežnin elektrooperaterja iz preteklih let pokrije načrtovane upravičene stroške elektrooperaterja, kot jih določi agencija, upoštevaje vse predvidene okoliščine stroškovno učinkovitega poslovanja elektrooperaterja.

(3) Pri določitvi regulativnega okvira se drugi prihodki iz upravljanja prezasedenosti, po predhodni napovedi sistemskega operaterja, upoštevajo v tistem letu regulativnega obdobja, ko se načrtujejo upravičeni stroški iz namenov, določenih v šestem odstavku 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009 ter skladno s smernicami iz Priloge 1 Uredbe (ES) št. 714/2009, in se v regulativnem okviru razkrijejo ločeno.

(4) Sistemski operater ločeno spremlja zneske prihodkov iz upravljanja prezasedenosti čezmejnih zmogljivosti, ki začasno še ne bodo porabljeni za enega od namenov, določenih v šestem odstavku 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009, za katere upravičeni stroški še ne bodo nastali, vključno z zneski na ločenem računu po tretjem pododstavku šestega odstavka 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009, ki se do nastanka upravičenih stroškov spremljajo zunaj regulativnega okvira.

(5) Sistemski operater pred začetkom novega regulativnega obdobja zagotovi in agenciji napove:

- ločene podatke o načrtovanih prihodkih iz upravljanja prezasedenosti čezmejnih vodov po posameznih letih regulativnega obdobja;
- zneske prihodkov iz upravljanja prezasedenosti, ki še niso bili vključeni v pretekle regulativne okvire skladno s prejšnjim odstavkom, vključno z zneskom začasno neporabljenih prihodkov iz preteklih let iz ločenega računa po tretjem pododstavku šestega odstavka 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009;
- zneske odstopanj od regulativnega okvira iz 120. člena tega zakona, ki se nanašajo na področje upravljanja prezasedenosti čezmejnih vodov;
- ločene podatke o namenih porabe prihodkov od prve do tretje alineje tega odstavka za namene iz šestega odstavka 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009 in o zneskih načrtovanih upravičenih stroškov za te namene po posameznih letih regulativnega obdobja.

(6) Agencija pri določitvi regulativnega okvira, pod pogoji iz Uredbe (ES) št. 714/2009, odobri namensko porabo prihodkov iz upravljanja prezasedenosti čezmejnih vodov za pokrivanje omrežnine po drugem pododstavku šestega odstavka 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009, če sistemski operater izkaže, da prihodkov iz upravljanja prezasedenosti čezmejnih vodov ni mogoče učinkovito uporabiti za namene iz a) in b) točke šestega odstavka 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009.

(7) Agencija pri določitvi regulativnega okvira ločeno razkrije prihodke iz upravljanja prezasedenosti čezmejnih vodov, vključno z neporabljenimi prihodki iz upravljanja prezasedenosti zaradi odstopanj od regulativnega okvira in z začasno neporabljenimi prihodki iz preteklih let na ločenem računu po tretjem pododstavku šestega odstavka 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009, ter upravičene stroške po namenih iz šestega odstavka 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009.

(8) Za posameznega elektrooperaterja določi agencija regulativni okvir z odločbo, ki jo izda elektrooperaterju najkasneje do 15. novembra v letu pred prvim letom regulativnega obdobja, na katero se nanaša (v nadaljnjem besedilu: odločba o regulativnem okviru). Za operaterja distribucijskega sistema se lahko regulativni okvir razdeli na posamezna območja distribucijskega sistema.

(9) Odločbo o regulativnem okviru izda agencija po uradni dolžnosti. Najkasneje do 15. septembra v letu pred prvim letom naslednjega regulativnega obdobja agencija uvede postopek odločanja o regulativnem okviru s sklepom, v katerem določi elektrooperaterju, katere podatke mora v določenem roku poslati agenciji za odločanje v postopku, vključno z naložbenim načrtom iz 118. člena tega zakona.

118. člen
(naložbeni načrt elektrooperaterja)

(1) Zaradi določitve regulativnega okvira pripravi elektrooperater naložbeni načrt in ga predloži agenciji do 31. januarja v letu, v katerem agencija odloča o regulativnem okviru. V naložbenem načrtu elektrooperater finančno ovrednoti naložbe iz veljavnega desetletnega razvojnega načrta, ki jih bo izvedel v naslednjem regulativnem obdobju. V naložbenem načrtu sistemski operater posebej razkrije naložbe, ki jih bo financiral iz namenskih prihodkov za upravljanje prezasedenosti čezmejnih vodov po Uredbi (ES) št. 714/2009.

(2) V postopku določitve regulativnega okvira agencija preveri in oceni naložbeni načrt. Navedena ocena je podlaga za določitev načrtovanih upravičenih stroškov elektrooperaterja v naslednjem regulativnem obdobju. Pri oceni naložbenih načrtov in

določitvi upravičenih stroškov elektrooperaterja agencija ni vezana na vrednosti naložb in dinamiko njihove izvedbe iz EKS, drugih načrtov razvoja na področju energetike ali načrtov razvoja elektrooperaterjev.

(3) Če agencija pri oceni naložbenih načrtov ugotovi, da ima upoštevanje vseh naložb iz naložbenega načrta v upravičenih stroških elektrooperaterja prevelik vpliv na omrežnino, lahko upošteva le določene naložbe po prioritetnem vrstnem redu, kot so opredeljene v naložbenem načrtu.

(4) Distribucijski operater mora v naložbenem načrtu posebej razkriti investicije, ki so namenjene za ohranjanje obratovalne sposobnosti obstoječe infrastrukture (rekonstrukcije) in investicije v novo infrastrukturo.

(5) Če sistemski operater ne realizira načrtovanih naložb v povečanje povezovalnih zmogljivosti, ki naj bi jih skladno z naložbenim načrtom financiral iz namenskih prihodkov za upravljanje prezasedenosti čezmejnih vodov po Uredbi (ES) št. 714/2009, jih obravnava kot še neporabljene prihodke iz upravljanja prezasedenosti, ki se lahko porabijo le za namene iz šestega odstavka 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009 ter njene Priloge 1 oziroma jih agencija uporabi za znižanje omrežnin pri določitvi regulativnega okvira.

(6) Agencija s splošnim aktom določi metodologijo za pripravo in ocenitev naložbenih načrtov, v katerem določi vsaj:
- metodološke osnove za ocenjevanje in vrednotenje naložb;
- vrste in obvezno vsebino naložbenih načrtov;
- postopke za pripravo in ocenjevanje naložbene dokumentacije ter odločanje o naložbah;
- minimum meril za ugotavljanje učinkovitosti projektov.

119. člen
(upravičeni stroški elektrooperaterja)

(1) Upravičeni stroški elektrooperaterja za izvajanje dejavnosti elektrooperaterja, se ugotavljajo in določajo za posamezno leto regulativnega obdobja. Kadar elektrooperater poleg storitev dejavnosti elektrooperaterja opravlja tudi druge dejavnosti, mora tem dejavnostim ustrezno pripisati sorazmerni del stroškov.

(2) Upravičeni stroški obsegajo tudi reguliran donos elektrooperaterja.

(3) Način ugotavljanja in določanja upravičenih stroškov mora spodbujati elektrooperaterja k stroškovno učinkovitemu poslovanju in mu omogočati, da doseže višji realiziran donos od priznanega v regulativnem okviru, če so prihranki pri upravičenih stroških rezultat njegovih prizadevanj za večjo stroškovno učinkovitost. Če elektrooperater posluje s stroški, ki so višji od upravičenih, razliko krije iz priznanega reguliranega donosa na sredstva.

(4) Pri določitvi upravičenih stroškov agencija upošteva, da mora elektrooperater učinkovitost svojega poslovanja izboljšati za določen faktor, ki ga v splošnem aktu opredeli agencija, upoštevaje načrtovano splošno produktivnost gospodarstva in učinkovitost elektrooperaterja, ki izhaja iz primerjalnih analiz učinkovitosti po strokovnih metodah.

(5) Reguliran donos elektrooperaterja in upravičeni strošek amortizacije se določita na način, da omogočata ekonomsko upravičenost vlaganja v razvoj sistema in sta odvisna od regulirane višine opredmetenih osnovnih sredstev v uporabi in neopredmetenih sredstev v uporabi v odvisnosti od uporabe sistema, narave dejavnosti elektrooperaterja ter regulirane strukture virov financiranja in učinkovite uporabe sistema. Reguliran donos na sredstva se ne prizna za del vrednosti sredstev v višini brezplačno prevzetih sredstev,

pridobljenih s plačili nesorazmernih stroškov za priključitev na sistem, na sredstva v gradnji in izdelavi, sredstva, zgrajena iz sredstev od prezasedenosti, sredstva, zgrajena s sofinanciranjem, brezplačno prevzeta evropska sredstva in druga nepovratna sredstva ter sredstva, ki niso neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti sistemskega operaterja. Za brezplačno prevzeta sredstva se operaterju sistema prizna posebna stimulacija za pridobitev takih sredstev v deležu od njihove višine. Ta stimulacija se vključi v regulativni okvir v letu, ko se sredstva, zgrajena iz teh virov, predajo v uporabo.

120. člen
(odstopanja od regulativnega okvira)

(1) Elektrooperater je dolžan ugotavljati odstopanja od regulativnega okvira za posamezno leto, ki se odražajo v presežku ali primanjkljaju omrežnin, in ugotovljena odstopanja razkriti v pojasnilih k računovodskim izkazom.

(2) Presežek omrežnin je presežek reguliranega letnega prihodka nad dejanskimi letnimi upravičenimi stroški elektrooperaterja. Ugotovi se kot presežek celotnega letnega zneska zaračunanih omrežnin (zmanjšanega za primanjkljaj omrežnin iz preteklih let ali povečanega za presežek omrežnin iz preteklih let) in zneska drugih letnih prihodkov iz dejavnosti elektrooperaterja nad zneskom dejanskih letnih upravičenih stroškov.

(3) Primanjkljaj omrežnin je presežek dejanskih letnih upravičenih stroškov nad reguliranim letnim prihodkom elektrooperaterja. Ugotovi se kot presežek dejanskih letnih upravičenih stroškov nad celotnim letnim zneskom omrežnin (povečanim za primanjkljaj omrežnin iz preteklih let ali zmanjšanim za presežek omrežnin iz preteklih let) in drugimi letnimi prihodki iz dejavnosti elektrooperaterja.

(4) Presežek omrežnin je dolžan elektrooperater uporabiti kot plačilo za storitve gospodarske javne službe dejavnost elektrooperaterja naslednjega ali naslednjih let, zato mora presežek omrežnin izkazati kot preplačilo tistega leta regulativnega obdobja za katerega je presežek ugotovljen. Agencija znesek presežka omrežnin upošteva pri določitvi omrežnin v naslednjem regulativnem obdobju kot že zaračunano omrežnino v preteklih obdobjih.

(5) Primanjkljaj omrežnin ima elektrooperater pravico prejeti v naslednjem letu oziroma zaradi preprečitve skokovitega spreminjanja tarifnih postavk omrežnin v naslednjih letih kot plačilo za storitve gospodarske javne službe dejavnost elektrooperaterja tistega leta, za katero je primanjkljaj ugotovljen. Primanjkljaj omrežnin elektooperater izkaže kot terjatev tistega leta regulativnega obdobja, za katerega je primanjkljaj omrežnin ugotovljen, če zanesljivo pričakuje, da bo primanjkljaj omrežnine zaračunan in plačan v naslednjih obdobjih. Agencija znesek primanjkljaja omrežnin upošteva pri določitvi omrežnin v naslednjem regulativnem ali naslednjih regulativnih obdobjih.

(6) Elektrooperater je dolžan agenciji posredovati izračun presežka oziroma primanjkljaja omrežnin posameznega leta regulativnega obdobja v 15 dneh od prejema revizorjevega poročila oziroma najkasneje v šestih mesecih po izteku koledarskega leta. Če agencija v postopku ugotavljanja odstopanja ugotovi drugačne presežke oziroma primanjkljaje omrežnin, kot jih je ugotovil elektrooperater, o tem izda posebno odločbo, s katero v skladu z določbami drugega in tretjega odstavka tega člena ugotovi višino presežka oziroma primanjkljaja.

(7) Ne glede na osmi odstavek 117. člena tega zakona lahko agencija med regulativnim obdobjem izda odločbo, s katero določi nov regulativni okvir za preostala leta regulativnega obdobja, če je zaradi nepričakovanih sprememb v obsegu uporabe sistema ali

drugih nepričakovanih okoliščin nastal tolikšen presežek ali primanjkljaj omrežnin, da ga ni mogoče izravnati pri določitvi regulativnega okvira v naslednjem regulativnem obdobju.

(8) Sistemski operater v izračunu odstopanj od regulativnega okvira za posamezno leto ločeno razkrije prihodke in upravičene stroške za področje upravljanja prezasedenosti čezmejnih vodov.

(9) Sistemski operater v letnem poročilu ločeno razkrije tudi letne zneske prejemkov in izdatkov iz plačil za pridobitev pravice do uporabe čezmejne prenosne zmogljivosti skladno z nameni iz šestega odstavka 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009.

(10) Agencija preverja dejansko namensko porabo prihodkov iz upravljanja prezasedenosti čezmejnih vodov, pri čemer preveri ter potrdi, ali je skupni dejanski znesek prihodkov od prezasedenosti, ki izhaja iz dodeljevanja čezmejnih vodov, namenjen enemu od namenov iz šestega odstavka 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009.

(11) Določbe o poračunavanju presežka oziroma primanjkljaja omrežnin se uporabljajo tudi v primeru, da dejavnost operaterja na zadevnem sistemu začne izvajati drug izvajalec. Dosedanji izvajalec je dolžan morebitni presežek plačati novemu izvajalcu, morebitni primanjkljaj pa lahko zahteva od novega izvajalca, oboje najkasneje do konca regulativnega obdobja, v katerem se ta primanjkljaj oziroma presežek upoštevata pri določitvi omrežnine.

2. pododdelek: Posebne določbe o določitvi regulativnega okvira, če distribucijski operater ni lastnik pomembnega dela distribucijskega sistema ali če bistvene naloge distribucijskega operaterja izvaja druga oseba

121. člen
(določitev regulativnega okvira na distribucijskem sistemu, ki ga operater nima v lasti)

(1) Če distribucijski operater ni lastnik vsega ali pomembnega dela distribucijskega sistema, na katerem opravlja dejavnost, in najame pomemben del ali celoto distribucijskega sistema od lastnika ali druge pravne ali fizične osebe, ki ga upravlja ali z njim razpolaga (v nadaljnjem besedilu: najemodajalec), oziroma ga uporablja na drugi pravni podlagi, ki ni lastninska pravica, se za določitev regulativnega okvira na takem distribucijskem sistemu, za ugotavljanje odstopanj od regulativnega okvira in za obračunavanje omrežnine poleg 116. do 120. in 127. do 130. člena tega zakona, uporablja tudi 121. do 126. člen tega zakona.

(2) Pomemben del distribucijskega sistema iz prejšnjega odstavka je del sistema, ki izpolnjuje naslednja pogoja:
- da je nanj v koledarskem letu pred letom, v katerem se določi omrežnina za naslednje regulativno obdobje, bilo v katerem koli dnevu priključenih najmanj 1000 končnih odjemalcev in
- da je letno prenesena električna energija po tem omrežju obsegala v koledarskem letu pred letom, v katerem se določi omrežnina za naslednje regulativno obdobje, najmanj 5 % vse prenesene električne energije po distribucijskem sistemu v Republiki Sloveniji.

(3) Prvi odstavek tega člena velja tudi za primer, ko naloge distribucijskega operaterja, vključno s strokovnimi nalogami za izvrševanje javnih pooblastil, izvaja druga pravna ali fizična oseba, na katero je distribucijski operater prenesel opravljanje nalog ali te naloge opravlja na drugi pravni podlagi (v nadaljnjem besedilu: vzdrževalec).

(4) Distribucijski operater mora razmerje z najemodajalcem in vzdrževalcem iz prvega in tretjega odstavka tega člena urediti za celotno naslednje regulativno obdobje najkasneje do začetka postopka za določitev regulativnega okvira. Agencija vroči sklep iz devetega odstavka 117. člena tega zakona tudi najemodajalcem in vzdrževalcem iz prvega in tretjega odstavka tega člena, če ob izdaji sklepa razpolaga s podatki, ki jih potrebuje za določitev regulativnega okvira, sicer pridobi te podatke od distribucijskega operaterja in pozove te stranke v postopek po pridobitvi podatkov.

(5) Distribucijski operater razmerij z najemodajalcem in vzdrževalcem iz prvega in tretjega odstavka tega člena med regulativnim obdobjem ne sme spreminjati. Če je zaradi razlogov, ki so nastali po začetku regulativnega obdobja, na katere distribucijski operater ni mogel vplivati, treba med regulativnim obdobjem spremeniti razmerja z najemodajalcem in vzdrževalcem iz prvega in tretjega odstavka tega člena, pa to bistveno vpliva na veljavni regulativni okvir, izda agencija novo odločbo o regulativnem okviru s smiselno uporabo sedmega odstavka 120. člena tega zakona.

122. člen
(ločeno vodenje računovodskih izkazov)

(1) Najemodajalci in vzdrževalci iz prvega in tretjega odstavka 121. člena tega zakona morajo v poslovnih knjigah zagotavljati ločene računovodske evidence in sestavljati ločene računovodske izkaze skladno s 109. do 111. členom tega zakona, tudi če ne opravljajo energetske dejavnosti s področja električne energije.

(2) Najemodajalci in vzdrževalci iz prvega in tretjega odstavka 121. člena tega zakona v poslovnih knjigah zagotavljajo ločene računovodske evidence in sestavljajo ločene računovodske izkaze od drugih dejavnosti za distribucijski sistem in njegov razvoj ter ločeno za opravljanje nalog.

(3) Pri izdaji odločbe iz osmega odstavka 117. člena tega zakona lahko agencija uporabi drugačna sodila za razporeditev stroškov, odhodkov in prihodkov na različne dejavnosti, če najemodajalec in vzdrževalec iz prvega in tretjega odstavka 121. člena tega zakona ne uporablja sodil, ki bi bila skladna s 109. do 111. členom tega zakona o ločenih računovodskih izkazih elektroenergetskih podjetij.

123. člen
(pravila za določitev najemnine oziroma plačila za izvajanje nalog)

(1) Za določitev najemnine distribucijskega operaterja za uporabo distribucijskega sistema (v nadaljnjem besedilu: plačilo za najem sistema), in za plačila za izvajanje nalog, ki jih opravlja druga oseba, se uporablja 116. do 120. člen tega zakona o določitvi regulativnega okvira.

(2) Plačilo za najem sistema in plačilo za izvajanje nalog se določita v odločbi o regulativnem okviru po posameznih pomembnih delih distribucijskega sistema tako, da v regulativnem obdobju pokrijeta načrtovane upravičene stroške za distribucijski sistem in izvajanje nalog distribucijskega operaterja, skupaj z reguliranim donosom.

(3) Določbe pogodbe med najemodajalci in vzdrževalci iz prvega in tretjega odstavka 121. člena tega zakona ter distribucijskim operaterjem, ki določajo višje plačilo za najem sistema ali plačilo za izvajanje nalog kot jih določa odločba o regulativnem okviru iz prejšnjega odstavka, so nične.

124. člen
(določitev plačila za najem in izvajanje nalog v odločbi o regulativnem okviru)

V primeru iz prvega in drugega odstavka 121. člena tega zakona agencija z odločbo iz osmega odstavka 117. člena tega zakona določi tudi višino plačila za najem sistema ali plačila za izvajanje nalog za najemodajalca in vzdrževalca iz prvega in tretjega odstavka 121. člena tega zakona. To plačilo je upravičeni strošek distribucijskega operaterja.

125. člen
(pošiljanje podatkov in nadzor)

Določbe tega zakona o obveznosti posredovanja podatkov agenciji iz 407. člena tega zakona in o nadzoru agencije iz 421. do 433. člena tega zakona se uporabljajo tudi za najemodajalce in vzdrževalce iz prvega in tretjega odstavka 121. člena tega zakona.

126. člen
(najem drugih delov distribucijskega omrežja ali opravljanje storitev)

(1) Če ima distribucijski operater v najemu ali v uporabi del distribucijskega sistema, ki ni pomemben del distribucijskega sistema v smislu prvega odstavka 121. člena tega zakona, ali če opravlja na takem delu distribucijskega sistema posamezne naloge za distribucijskega operaterja druga pravna ali fizična oseba, mora v postopku določitve regulativnega okvira predložiti agenciji vse potrebne podatke za določitev višine upravičenih stroškov za najem takega dela sistema ali take storitve.

(2) Če distribucijski operater ne predloži podatkov iz prejšnjega odstavka, se za določitev regulativnega okvira uporabljajo najmanjši upravičeni stroški za najem takega dela sistema ali za take storitve, ki so bili ugotovljeni za primerljiv del distribucijskega sistema ali primerljive storitve.

3. pododdelek: Določbe o reguliranju s kakovostjo

127. člen
(reguliranje s kakovostjo)

(1) Pri določitvi upravičenih stroškov za namen določitve regulativnega okvira na distribucijskem sistemu elektrike agencija upošteva tudi reguliranje s kakovostjo oskrbe z elektriko v okviru dejavnosti distribucijskega operaterja.

(2) Kakovost oskrbe v okviru izvajanja dejavnosti distribucijskega operaterja se ugotavlja glede na naslednje dimenzije kakovosti:
- kakovost napetosti,
- komercialno kakovost in
- neprekinjenost napajanja.

(3) Za posamezne dimenzije kakovosti agencija za distribucijskega operaterja oziroma za posamezno območje distribucijskega sistema določi referenčne vrednosti parametrov dimenzij kakovosti, ki glede na stanje sistema, dosedanje izvajanje dejavnosti in poslovanje sistema predstavljajo realen cilj zagotavljanja kakovosti oskrbe.

(4) Distribucijski operater je odgovoren za kakovost oskrbe, tudi v primeru, če sam ne opravlja vseh storitev, glede katerih se ugotavljajo dosežene vrednosti parametrov

posameznih dimenzij kakovosti, razen kolikor gre za najemodajalce in vzdrževalce iz prvega in tretjega odstavka 121. člena tega zakona, ki odgovarjajo za kakovost skupaj z operaterjem sistema.

128. člen
(monitoring kakovosti oskrbe in nadzor monitoringa)

(1) Distribucijski operater oziroma najemodajalci in vzdrževalci iz prvega in tretjega odstavka 121. člena tega zakona so za distribucijski sistem oziroma posamezno območje distribucijskega sistema dolžni izvajati monitoring kakovosti oskrbe, ki obsega:
- meritve kakovost napetosti,
- izračunavanje parametrov dimenzij kakovosti iz drugega odstavka 127. člena tega zakona in
- sporočanje rezultatov meritev in parametrov dimenzij kakovosti agenciji.

(2) Agencija nadzoruje monitoring kakovosti pri distribucijskem operaterju oziroma najemodajalcu in vzdrževalcu iz prvega in tretjega odstavka 121. člena tega zakona.

(3) Postopek nadzora mora biti voden tako, da ne ovira poslovanja in izvajanja dejavnosti distribucijskega operaterja ter ne nalaga operaterju nesorazmernih bremen v zvezi s presojo monitoringa.

(4) Pooblaščena oseba agencije po opravljenem nadzoru sestavi poročilo, v katerem oceni ustreznost monitoringa.

(5) Če agencija pri nadzoru monitoringa ugotovi nepravilnosti pri njegovem izvajanju, se glede vpliva na upravičene stroške upošteva največji negativni vpliv, ki ga določa splošni akt agencije.

(6) Agencija s splošnim aktom predpiše pravila monitoringa kakovosti oskrbe, s katerim določi:
- postopke in načine monitoringa kakovosti oskrbe ter izračunavanja različnih parametrov kakovosti,
- način in roke posredovanja teh podatkov agenciji in
- postopek in način presoje monitoringa kakovosti ter ukrepe za njegovo izboljšanje.

129. člen
(vpliv kakovosti oskrbe na regulativni okvir)

(1) Agencija pri določitvi omrežnine za prihodnje regulativno obdobje upošteva vpliv dosežene vrednosti parametrov posameznih dimenzij kakovosti v razmerju z referenčnimi vrednostmi teh parametrov, ki jih določajo minimalni standardi kakovosti na upravičene stroške, razen v primeru iz petega odstavka 128. člena tega zakona.

(2) Spodbuda za boljšo kakovost oziroma sankcija za slabšo kakovost se določa glede na odstopanje dosežene ravni kakovosti od referenčne ravni in se odraža v deležu upravičenih stroškov elektrooperaterja.

130. člen
(zajamčeni standardi kakovosti oskrbe)

(1) Minimalni standardi kakovosti oskrbe distribucijskega operaterja v obliki zajamčenih standardov, ki jih mora zagotavljati operater, so določeni z minimalnimi

vrednostmi parametrov kakovosti storitev, ki jih mora distribucijski operater zagotavljati za vsako prevzemno-predajno mesto.

(2) Če distribucijski operater posameznemu uporabniku sistema krši zajamčeni standard kakovosti, in je kršitev nastala iz razlogov na njegovi strani, je dolžan uporabniku sistema na njegovo pisno zahtevo plačati nadomestilo.

(3) Višino nadomestila ter način in roke plačila nadomestila za posamezno vrsto kršitve določi agencija s splošnim aktom iz 116. člena tega zakona tako, da odvrača operaterje sistema od ponavljanja teh kršitev.

(4) Če operater uporabniku sistema ne plača nadomestila v predpisanem roku po vložitvi pisne zahteve, odloči o pravici do nadomestila na zahtevo uporabnika sistema agencija. Postopka določitve nadomestila agencija ne more uvesti po uradni dolžnosti.

(5) Ne glede na plačilo nadomestila, lahko uporabnik sistema od elektrooperaterja po splošnih predpisih o odškodninski odgovornosti zahteva povrnitev škode zaradi kršitve zajamčenega standarda kakovosti, če škoda presega plačano nadomestilo.

131. člen
(določbe, ki veljajo za sistemskega operaterja)

Prva in tretja alineja drugega odstavka 127. člena, četrti odstavek 127. člena ter prvi, drugi, tretji, četrti, peti in sedmi odstavek 128. člena tega zakona se uporabljajo tudi za sistemskega operaterja.

4. pododdelek: Obračunavanje omrežnine in drugih storitev elektrooperaterja

132. člen
(načelo določitve metodologije)

(1) Uporabniki sistema plačujejo omrežnine, ki predstavljajo plačilo za storitve elektrooperaterja, ki jih je ta dolžan izvajati skladno s tem zakonom.

(2) Kategorije uporabnikov sistema in medsebojna razmerja njihovih tarifnih postavk predpiše agencija tako, da odražajo stroške, ki jih povzročajo pri uporabi sistema električne energije.

(3) V tarifnih postavkah za proizvajalce iz obnovljivih virov morajo biti upoštevane uresničljive stroškovne koristi, ki izhajajo iz vključitve elektrarne v omrežje.

(4) Agencija s splošnim aktom podrobneje predpiše metodologijo obračunavanja omrežnine, in sicer za prenosni in distribucijski sistem, čezmerno prevzeto jalovo energijo in za druge storitve ter za priključno moč na način, ki spodbuja učinkovitost elektrooperaterjev in uporabe sistema.

133. člen
(omrežnina za prenosni sistem)

(1) Omrežnina za prenosni sistem je namenjena pokrivanju stroškov sistemskega operaterja, ki se nanašajo na vzdrževanje, delovanje in razvoj sistema. Omrežnina za prenosni sistem je namenjena tudi pokrivanju stroškov sistemskega operaterja za sistemske

storitve, katerih namen je izravnavanje nihanj moči v sistemu, regulacija napetosti in jalove moči ter angažiranje zagona agregatov brez zunanjega napajanja.

(2) Omrežnino za prenosni sistem, ki se zaračunava periodično, plačujejo končni odjemalci po posameznem prevzemno-predajnem mestu.

(3) Tarifne postavke za omrežnino za prenosni sistem so določene glede na obračunsko moč (kW) in prevzeto delovno električno energijo (kWh).

134. člen
(omrežnina za distribucijski sistem)

(1) Omrežnina za distribucijski sistem je namenjena pokrivanju stroškov distribucijskega operaterja, ki se nanašajo na vzdrževanje in delovanje ter razvoj sistema.

(2) Omrežnino za distribucijski sistem, ki se periodično zaračunava, plačujejo končni odjemalci po posameznem prevzemno-predajnem mestu.

(3) Tarifne postavke za omrežnino za distribucijski sistem so določene glede na obračunsko moč (kW) in prevzeto delovno električno energijo (kWh).

135. člen
(omrežnina za priključno moč)

(1) Omrežnina za priključno moč je namenjena pokrivanju stroškov elektrooperaterja, ki se nanašajo na vzdrževanje in delovanje ter razvoj sistema.

(2) Omrežnino za priključno moč mora plačati vsak končni odjemalec kot enkratni pavšalni znesek glede na priključno moč (kW) ob prvi priključitvi na omrežje in ob vsakem povečanju priključne moči že obstoječega priključka, razen za začasne priključitve, določene s sistemskimi obratovalnimi navodili iz 144. člena tega zakona.

(3) Višino omrežnine za priključno moč določi agencija glede na vpliv moči priključka uporabnika sistema na potrebne razširitve, ojačitve in razvoj sistema.

136. člen
(omrežnina za čezmerno prevzeto jalovo energijo)

(1) Omrežnina za čezmerno prevzeto jalovo energijo je namenjena pokrivanju stroškov elektrooperaterja za zagotavljanje napetostnih razmer v omrežju, hkrati pa spodbuja uporabnike k ukrepom za zmanjšanje porabe jalove energije.

(2) Omrežnino za čezmerno prevzeto jalovo energijo, ki se periodično zaračunava, plačujejo uporabniki sistema glede na čezmerno prevzeto ali oddano jalovo energijo (kvarh) po posameznem prevzemno-predajnem mestu.

137. člen
(plačilo za druge storitve)

Cene za ostale storitve, ki niso vsebovane v omrežnini in jih elektrooperater sistema zaračunava uporabnikom sistema, določi agencija tako, da upošteva dejanske stroške teh storitev.

138. člen
(določitev tarifnih postavk)

(1) Za omrežnine iz 133. do 136. člena tega zakona agencija določi tarifne postavke z odločbo o regulativnem okviru iz 117. člena tega zakona. Plačilo za druge storitve iz 137. člena tega zakona določi agencija po uradni dolžnosti ali na zahtevo elektrooperaterja s posebno odločbo.

(2) Agencija določi tarifne postavke za omrežnine iz prejšnjega odstavka po uradni dolžnosti ali na zahtevo elektrooperaterja tudi v primeru, če ne izda nove odločbe o regulativnem okviru, pa je to potrebno zaradi nepredvidenih odstopanj dejanske uporabe sistema od načrtovane.

(3) Tarifne postavke za omrežnine iz prvega odstavka tega člena objavi agencija v Uradnem listu Republike Slovenije najmanj pet dni pred začetkom veljavnosti.

VIII. poglavje: DRUGE DOLOČBE

1. oddelek: Izvzetje za novo infrastrukturo– novi povezovalni vodi

139. člen
(obseg in pogoji izvzetja)

(1) Za novo elektroenergetsko infrastrukturo večjega obsega, če gre za nove povezovalne vode za enosmerni tok ali pomembna povečanja zmogljivosti na obstoječih povezovalnih vodih, lahko agencija v skladu s 17. členom Uredbe (ES) št. 714/2009 za določeno obdobje na zahtevo stranke dovoli izvzetje iz obsega uporabe določb šestega odstavka 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009 ter 60. do 64., 112. in 116. do 138. člena tega zakona.

(2) Odločbo o izvzetju agencija objavi na svoji spletni strani in v Uradnem listu Republike Slovenije najkasneje v enem mesecu po njeni dokončnosti.

140. člen
(postopek agencije po odločitvi Evropske komisije)

(1) Ne glede na zakon, ki ureja splošni upravni postopek, agencija po uradni dolžnosti uvede obnovo postopka izdaje odločbe o dovolitvi izvzetja v enem mesecu po prejemu odločitve Evropske komisije, v kateri Evropska komisija od agencije zahteva, naj spremeni ali odpravi odločbo o odobritvi izvzetja.

(2) V obnovljenem postopku agencija odloča brez posebnega ugotovitvenega postopka, mora pa omogočiti stranki, da se izjavi o dejstvih in okoliščinah, pomembnih za odločitev.

2. oddelek: Distribucijski čezmejni vod

141. člen
(distribucijski čezmejni vod)

(1) Če se preko distribucijskega voda, ki prečka državno mejo, oskrbujejo z elektriko odjemalci zunaj Republike Slovenije, je zavezanec za plačilo omrežnine dobavitelj, ki po čezmejnem distribucijskem vodu tem odjemalcem dobavlja elektriko.

(2) Glede plačevanja omrežnine se dobavitelj iz prejšnjega odstavka šteje za končnega odjemalca ali proizvajalca s prevzemno-predajnim mestom na meji z odjemom oziroma proizvodnjo v višini pretoka elektrike na distribucijskem čezmejnem vodu. Dobavitelj na čezmejnem distribucijskem vodu je oproščen plačila prispevkov iz 377. člena tega zakona.

(3) Za priključitev in način obratovanja čezmejnega distribucijskega voda je potrebno pridobiti tudi soglasje sistemskega operaterja.

3. oddelek: Neposredni vodi

142. člen
(dopustnost neposrednega voda)

(1) Oskrba z elektriko po neposrednem vodu je dopustna za:
- pravne ali fizične osebe, ki izvajajo dejavnost proizvodnje in dobave končnim odjemalcem s sedežem v Republiki Sloveniji, da oskrbijo svoje obrate, podružnice in odjemalce;
- končne odjemalce na ozemlju Republike Slovenije, ki se želijo po neposrednem vodu oskrbovati z elektriko neposredno od pravne ali fizične osebe, ki izvaja dejavnost proizvodnje in dobave končnim odjemalcem.

(2) Možnost dobave elektrike po neposrednem vodu iz prejšnjega odstavka ne vpliva na možnost sklenitve pogodb o dobavi elektrike v skladu z 39. členom tega zakona.

143. člen
(dovoljenje za neposredni vod)

(1) Neposredni vod lahko zgradi elektroenergetsko podjetje ali odjemalec, če pridobi dovoljenje agencije.

(2) Agencija izda dovoljenje za neposredni vod le, če je bila pravnim ali fizičnim osebam ali končnim odjemalcem iz prvega odstavka 142. člena tega zakona pravnomočno zavrnjena priključitev na sistem po 113. členu tega zakona ali če potrebni sistem ne obstaja in če agencija ne odloči, da se poveča zmogljivosti sistema po petem odstavku 113. člena tega zakona.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek, lahko agencija zavrne dovoljenje za neposredni vod, če bi se občutno poslabšali pogoji za opravljanje dejavnosti sistemskega operaterja.

(4) Agencija podrobneje določi merila za izdajo dovoljenja za gradnjo neposrednega voda, ki morajo biti objektivna in nediskriminatorna.

4. oddelek: Sistemska obratovalna navodila in tehnična varnost obratovanja

144. člen
(sistemska obratovalna navodila)

(1) Sistemska obratovalna navodila urejajo obratovanje in način vodenja prenosnih in distribucijskih sistemov. Sistemska obratovalna navodila morajo zagotavljati zmožnost skupnega delovanja sistemov ter morajo biti pregledna, objektivna in nediskriminatorna.

(2) S sistemskimi obratovalnimi navodili se zlasti uredijo:
- tehnični in drugi pogoji za varno obratovanje sistemov z namenom zanesljive in kakovostne oskrbe z elektriko;
- način zagotavljanja sistemskih storitev;
- postopki za obratovanje sistemov v kriznih stanjih;
- pogoji za priključitev na sistem in način priključitve na sistem;
- tehnični pogoji za medsebojno priključitev in delovanje sistemov različnih elektrooperaterjev;
- monitoring kakovosti storitev oskrbe z elektriko;
- vrsta, struktura, frekvenca in način izmenjave podatkov med elektrooperaterji, potrebnih za varno obratovanje in učinkovito vodenje sistemov.

(3) Sistemska obratovalna navodila morajo urejati stroške tehničnih ukrepov, ki so potrebni za priključitev novih proizvajalcev elektrike.

(4) V sistemskih obratovalnih navodilih morajo biti vloge in odgovornosti sistemskih operaterjev, distribucijskih operaterjev, dobaviteljev, končnih odjemalcev, proizvajalcev in operaterja trga opredeljene glede na pogodbene dogovore, obveznosti do odjemalcev, izmenjavo podatkov, lastništvo podatkov in odgovornost za merjenje porabe, vključno s postopki, ko dobavitelj ali končni odjemalec odstopi od pogodbe o dobavi.

(5) Sistemska obratovalna navodila za posamezen prenosni ali distribucijski sistem izda po javnem pooblastilu elektrooperater, ki na tem sistemu izvaja dejavnost operaterja, in jih objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(6) Pred objavo sistemskih obratovalnih navodil mora elektrooperater pridobiti soglasje agencije in vlade.

145. člen
(tehnična varnost obratovanja)

(1) Elektrooperater ali druga oseba, ki vodi obratovanje energetskih postrojev, naprav in omrežij, mora zagotoviti varnost njihovega delovanja.

(2) Tehnični predpisi iz 32. člena tega zakona, ki se nanašajo na področje oskrbe z električno energijo, morajo zagotavljati interoperabilnost sistemov ter morajo biti objektivni in nediskriminatorni.

5. oddelek: Zaščitni ukrepi zaradi kriznih stanj v elektroenergetskem sistemu

146. člen
(izjemna stanja v sistemu)

(1) Če na energetskem trgu nastopi nenadna kriza in so ogroženi zdravje ljudi, varnost opreme in naprav ali celovitost elektroenergetskega sistema, lahko sistemski operater uvede ukrepe, s katerimi omeji dobavo energije določenim kategorijam odjemalcev, določi vrstni red omejitev, določi način uporabe energije in obvezno proizvodnjo energije. Sistemski operater izvaja ukrepe v sodelovanju z distribucijskim operaterjem.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek uvede ukrepe distribucijski operater, če so pogoji za uvedbo ukrepov iz prejšnjega odstavka omejeni na distribucijski sistem.

(3) Ukrepi iz prvega odstavka tega člena morajo biti izvedeni na način, da se v najmanjši meri povzroča motnje v delovanju notranjega trga z elektriko, ter po obsegu in trajanju ne smejo preseči okvira, ki je nujno potreben za odpravo posledic pomanjkanja in vzpostavitev normalnega delovanja sistema.

(4) Način izvajanja in razloge za uvedbo ukrepov iz prvega in drugega odstavka tega člena določi vlada z uredbo, natančneje pa jih v okviru sistemskih obratovalnih navodil določijo elektrooperaterji. Pri določanju obsega in vrstnega reda omejevanja mora elektrooperater upoštevati varnostne, zdravstvene, tehnične in ekonomske kriterije in pri tem enakopravno upoštevati odjem v državi in čezmejne izmenjave.

(5) V primeru omejevanja obtežb v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena je operater, ki izvaja omejevanje obtežb, oproščen morebitne odškodninske odgovornosti oziroma odškodninskih zahtev s strani odjemalcev, proizvajalcev, trgovcev, posrednikov, dobaviteljev in operaterjev povezanih omrežij.

(6) Elektrooperater mora o uvedbi ukrepov iz prvega in drugega odstavka tega člena in pogojih njihovega izvajanja nemudoma obvestiti ministrstvo, pristojno za energijo, to pa mora o sprejetih ukrepih nemudoma obvestiti druge države članice Evropske unije in Evropsko komisijo.

(7) Elektrooperater mora nemudoma spremeniti ali ukiniti ukrepe iz prvega in drugega odstavka tega člena, če Evropska komisija ugotovi, da so v nasprotju s pravili o varstvu konkurence na notranjem trgu.

6. oddelek: Priključevanje na sistem in možnost odklopa uporabnika sistema

147. člen
(priključitev na sistem)

(1) Za priključitev na prenosni ali distribucijski sistem ali njeno spremembo mora potencialni uporabnik sistema pridobiti soglasje za priključitev, skladno z zakonom, ki ureja graditev objektov, in tem zakonom. Soglasje za priključitev po tem zakonu se šteje za soglasje za priključitev na elektroenergetsko omrežje po zakonu, ki ureja gradnjo objektov. Za pridobitev soglasja pri novogradnji je potrebno elektrooperaterju predložiti idejno zasnovo ali idejni projekt, skladno z zakonom, ki ureja graditev objektov. Elektrooperater v soglasju za priključitev določi priključno mesto in pogoje za priključitev. Podrobnejše pogoje za soglasje za priključitev določajo sistemska obratovalna navodila.

(2) Dokončno soglasje za priključitev velja dve leti. V tem roku mora imetnik soglasja za priključitev obstoječega objekta izpolniti vse pogoje, predpisane v soglasju za priključitev, in izvesti priključitev.

(3) Če imetnik soglasja za priključitev gradi nov objekt, mora v roku iz prejšnjega odstavka predložiti dokončno gradbeno dovoljenje, s čimer se izdanemu soglasju za priključitev veljavnost podaljša za obdobje veljavnosti predloženega gradbenega dovoljenja.

(4) Veljavnost soglasja za priključitev lahko elektrooperater na zahtevo imetnika soglasja za priključitev podaljša največ dvakrat, vendar vsakič največ za eno leto. Zahtevo za podaljšanje mora imetnik soglasja za priključitev podati 30 dni pred iztekom veljavnosti soglasja za priključitev.

(5) Če je imetnik soglasja za priključitev pred potekom veljavnosti soglasja za priključitev sklenil pogodbo o priključitvi in plačal omrežnino za priključno moč, te za isto merilno mesto ni več dolžan plačati.

(6) Po izvedbi priključitve veljajo pogoji iz soglasja za priključitev do ukinitve oziroma spremembe na merilnem mestu.

(7) O izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev odloča po javnem pooblastilu elektrooperater z odločbo v upravnem postopku.

(8) Potencialni uporabnik sistema nima pravice do priključitve, če:
- ne izpolnjuje predpisanih pogojev za priključitev,
- bi zaradi priključitve prišlo do večjih motenj v oskrbi ali
- bi priključitev elektrooperaterju povzročila nastanek nesorazmernih stroškov.

(9) Nesorazmerni stroški iz prejšnjega odstavka pomenijo stroške gradnje priključitvenega voda do točke v sistemu, kjer je priključitev možna, ali stroške, ki so potrebni zaradi ojačitve obstoječega omrežja, ali kombinacijo obojega, pri čemer ni pričakovati, da bi v razumnem času prišlo do povečanja uporabe sistema na novem priključitvenem vodu oziroma obstoječem omrežju v tolikšnem obsegu, ki omogoča normalno amortizacijo naložbe.

(10) V primeru iz tretje alineje osmega odstavka tega člena ima uporabnik sistema pravico do priključitve v skladu s sistemskimi obratovalnimi navodili, če sam krije stroške, ki so višji od sorazmernih.

(11) O pritožbi zoper odločbo o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev odloča agencija. Zavrnjeni uporabnik sistema ima pravico do vpogleda v vso tehnično dokumentacijo elektrooperaterja v zvezi z zavrnitvijo soglasja za priključitev.

(12) Po dokončnosti odločbe o soglasju za priključitev skleneta elektrooperater in uporabnik sistema, v korist katerega je bilo izdano soglasje za priključitev (v nadaljnjem besedilu: imetnik soglasja za priključitev), pogodbo o priključitvi, s katero pogodbeni stranki uredita medsebojna razmerja, ki se nanašajo na izvedbo priključka in priključitev, ter medsebojna razmerja v zvezi z vzdrževanjem priključka.

(13) Uporabnik sistema mora zaprositi za novo soglasje za priključitev, če želi spremeniti obratovalne omejitve, zapisane v soglasju za priključitev.

(14) Če elektrooperater končnemu odjemalcu zavrne priključitev ali zmanjšanje obratovalne omejitve, ker sistem nima zadostne zmogljivosti ali mu to onemogoča izvajanje obveznosti javne službe iz 37. člena tega zakona, se za zavrnitev uporablja 113. člen tega zakona. Glede višine sredstev, potrebnih za ojačitev sistema, se uporablja deveti odstavek tega člena o nesorazmernih stroških.

148. člen
(prenos priključka)

(1) Soglasje za priključitev se lahko prenese na pravno ali fizično osebo, ki pridobi objekte, naprave ali napeljave, če:
- imetnik soglasja, ki je fizična oseba, umre,
- imetnik soglasja, ki je pravna oseba, preneha obstajati,
- se spremeni gradbeno dovoljenje zaradi spremembe investitorja,
- se izvrši pravni promet z objektom, napravo ali napeljavo.

(2) Novi uporabnik sistema mora najkasneje v 30 dneh po prejemu sodne oziroma upravne odločbe ali sklenitve pogodbe o nastali spremembi obvestiti elektrooperaterja in o tem predložiti ustrezne listine, ki dokazujejo zatrjevane spremembe, sicer mora zaprositi za novo soglasje za priključitev.

(3) Prenos soglasja za priključitev, ki ni posledica univerzalnega pravnega nasledstva, je dopusten le pod pogojem, če so v roku, ki ga v postopku za prenos soglasja določi elektrooperater in ki ne sme biti krajši od deset dni, poravnane vse obveznosti iz naslova pogodbe o uporabi sistema in pogodbe o priključitvi na sistem v zvezi s priključkom, ki se prenaša, razen če se v tem roku prevzemnik priključka in elektrooperater ne dogovorita o prevzemu dolga ali pristopu k dolgu.

149. člen
(tehnične zahteve za naprave uporabnika sistema)

(1) Postroji, naprave in napeljave uporabnika sistema morajo izpolnjevati predpisane tehnične zahteve, s katerimi se zagotavljata njihovo nemoteno delovanje ter varnost ljudi in premoženja. Za izpolnjevanje tehničnih zahtev za objekt, napravo ali napeljavo je odgovoren lastnik.

(2) Elektrooperater sme začasno odkloniti priključitev novih objektov, naprav in napeljav na svoj sistem oziroma sme uporabnika sistema odklopiti, če ugotovi, da objekti, naprave ali omrežje uporabnika sistema ne izpolnjujejo predpisanih tehničnih zahtev, ali če ugotovi, da gre za nedovoljeno gradnjo po predpisih o graditvi objektov.

(3) Priključitev na sistem ali ponovni priklop izvede elektrooperater po odpravi pomanjkljivosti.

(4) Energetski inšpektor (v nadaljnjem besedilu: inšpektor) nadzira skladnost energetskih postrojev, naprav in napeljav uporabnika.

150. člen
(začasni odklop)

(1) Elektrooperater sme začasno odklopiti uporabnika sistema zaradi:
- rednega ali izrednega vzdrževanja,
- pregledov ali remontov,
- preizkusov ali kontrolnih meritev,
- razširitev omrežja.

(2) Za predvideni odklop mora elektrooperater izbrati čas, ki čim manj prizadene uporabnika sistema.

(3) Elektrooperater mora o predvidenem odklopu pravočasno obvestiti uporabnika sistema v pisni obliki ali na drug oseben način. V primeru večjega števila odjemalcev in v primeru, da osebno obveščanje ni stroškovno učinkovito, pa v sredstvih javnega obveščanja in na spletu vsaj 48 ur pred odklopom.

151. člen
(odklop po predhodnem obvestilu)

(1) Elektrooperater odklopi uporabnika sistema na posameznem prevzemno-predajnem mestu po predhodnem obvestilu, če ta v roku, določenem v obvestilu, ne izpolni svoje obveznosti, če uporabnik sistema:

a) moti oskrbo z elektriko drugih uporabnikov sistema;
b) odreče ali onemogoči osebam, ki imajo pooblastilo operaterja sistema, dostop do vseh delov priključka, do zaščitnih in merilnih naprav in do energetskih objektov, naprav ali napeljav, kadar obstaja sum, da te naprave povzročajo motnje;
c) omogoči prek svojih energetskih naprav priključitev energetskih naprav drugih uporabnikov;
č) na opomin elektrooperaterja ne zniža odjema ali oddaje moči oziroma količine na dogovorjeno vrednost v zahtevanem roku;
d) onemogoča pravilno registriranje obračunskih količin elektrike ali če uporablja elektriko brez zahtevanih oziroma dogovorjenih merilnih naprav ali mimo njih;
e) ne plača omrežnine v predpisanem roku;
f) v roku, ki ga določi elektrooperater oziroma pristojni inšpekcijski organ, ne odstrani oziroma ne zniža do dovoljene meje motenj, ki jih povzročajo njegovi objekti, naprave ali napeljave ali odjemalci;
g) nima veljavne pogodbe o dobavi elektrike na določenem prevzemno-predajnem mestu ali dobavitelj pisno obvesti operaterja, da je dobavitelj ali končni odjemalec odstopil od pogodbe o dobavi elektrike na določenem prevzemno-predajnem mestu uporabnika sistema, razen v primerih iz 44. člena tega zakona.

(2) Distribucijski operater ne sme odklopiti ranljivega odjemalca iz razloga iz e) in g) točke prejšnjega odstavka, če so izpolnjeni pogoji iz 51. člena tega zakona.

(3) Dobavitelj, ki je odstopil od pogodbe o dobavi, ali dobavitelj, kateremu je končni odjemalec sporočil, da odstopa od pogodbe o dobavi, je dolžan distribucijskega operaterja obvestiti o odstopu najkasneje zadnji delovni dan tekom odpovednega roka.

(4) V primeru, ko dobavitelj odstopi od pogodbe o dobavi iz razlogov na strani končnega odjemalca, je zavezanec za plačilo vseh stroškov, ki iz tega naslova nastanejo distribucijskemu operaterju, končni odjemalec.

(5) V primeru odstopa od pogodbe o dobavi s strani dobavitelja ali končnega odjemalca, distribucijski operater prevzemno-predajno mesto, ki je predmet te pogodbe o dobavi, izključi iz bilančne skupine dosedanjega dobavitelja z dnem odčitka zaključnega stanja merilne naprave, ne glede na to, ali je distribucijski operater dejansko izvedel odklop skladno s tem členom. Distribucijski operater je dolžan zaključni odčitek merilne naprave opraviti najkasneje v petih delovnih dneh pred ali po zadnjem dnevu v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem je bil distribucijski operater obveščen o odstopu, oziroma zadnjem dnevu dobave, če je že prej urejena zamenjava dobavitelja ali sklenjena nova pogodba o dobavi z obstoječim dobaviteljem.

(6) Dobavitelj, ki je odstopil od pogodbe o dobavi iz razlogov neplačila stroškov dobavljene elektrike, lahko do izvedbe odčitka zaključnega stanja merilne naprave s strani distribucijskega operaterja, z enostransko izjavo odstop prekliče.

(7) Distribucijski operater v sistemskih obratovalnih navodilih iz 144. člena tega zakona podrobneje določi obveznosti in postopek ravnanja distribucijskega operaterja in dobavitelja v primeru odstopa od pogodbe o dobavi s strani dobavitelja ali končnega odjemalca, ter vrste stroškov iz četrtega odstavka tega člena.

(8) Če traja odklop iz prvega odstavka tega člena dlje kot tri leta, mora uporabnik sistema pred ponovnim priklopom pridobiti novo soglasje za priključitev na sistem iz 147.

člena tega zakona in skleniti novo pogodbo o priključitvi brez plačila omrežnine za priključno moč.

(9) Elektrooperater mora gospodinjskega odjemalca o odklopu obvestiti vsaj 15 dni vnaprej, poslovnega odjemalca pa vsaj osem dni vnaprej.

152. člen
(odklop brez predhodnega obvestila)

(1) Elektrooperater odklopi uporabnika sistema brez predhodnega obvestila, če:
- uporabnik sistema z obratovanjem svojih energetskih objektov, naprav ali napeljav ogroža življenje ali zdravje ljudi ali ogroža premoženje;
- uporabnik sistema ob pomanjkanju elektrike ne upošteva zaščitnih ukrepov o omejevanju odjema elektrike iz sistema iz 146. člena tega zakona;
- brez soglasja elektrooperaterja priključi na omrežje svoje energetske naprave ali napeljave.

(2) Elektrooperater je dolžan uporabnika sistema na njegove stroške ponovno priklopiti na sistem. Če traja odklop iz prejšnjega odstavka dlje kot tri leta, mora uporabnik sistema pred ponovnim priklopom pridobiti novo soglasje za priključitev na sistem iz 147. člena tega zakona in skleniti novo pogodbo o priključitvi, brez plačila omrežnine za priključno moč.

(3) Če uporabnik sistema elektrooperaterju oziroma pooblaščeni osebi elektrooperaterja ne dovoli izvesti odklopa skladno s tem členom in s 150. in 151. členom tega zakona ali mu grozi, lahko pooblaščena oseba operaterja izvede odklop s pomočjo policije.

153. člen
(odklop na zahtevo uporabnika sistema)

(1) Uporabnik sistema, ki je imetnik soglasja za priključitev, lahko zahteva od elektrooperaterja, naj njegovo prevzemno-predajno mesto odklopi od omrežja.

(2) Elektrooperater je dolžan uporabnika sistema na njegove stroške ponovno priklopiti na sistem. Če traja odklop iz prejšnjega odstavka dlje kot tri leta, mora uporabnik sistema pred ponovnim priklopom pridobiti novo soglasje za priključitev na sistem iz 147. člena tega zakona in skleniti novo pogodbo o priključitvi, brez plačila omrežnine za priključno moč.

(3) Elektrooperater lahko uporabniku sistema, ki je zahteval odklop, zavrne ponovno priključitev na sistem ali izdajo novega soglasja za priključitev, dokler uporabnik sistema ne poravna vseh zapadlih obveznosti iz pogodbe o uporabi sistema in pogodbe o priključitvi na sistem.

(4) Elektrooperater v sistemskih obratovalnih navodilih podrobneje uredi medsebojna razmerja in plačilo stroškov v primeru ponovnega priklopa, če je bil odklop izveden na zahtevo uporabnika sistema.

154. člen
(ponovni priklop ter odklop in priklop po odločbi pristojnega organa)

(1) Elektrooperater je dolžan uporabnika sistema, ki je bil odklopljen, na njegove stroške ponovno priklopiti na sistem, ko ugotovi, da je uporabnik sistema odpravil razloge za odklop, in sicer najkasneje v treh dneh po plačilu stroškov odklopa in ponovnega priklopa.

(2) Elektrooperater, ki je uporabnika sistema neutemeljeno odklopil, mora v 24 urah od ugotovitve neutemeljenega odklopa na svoje stroške znova priklopiti objekte, naprave ali napeljave uporabnika sistema na svoj sistem.

(3) Elektrooperater je dolžan uporabnika sistema odklopiti ali priklopiti tudi na podlagi odločbe pristojnega organa.

155. člen
(povračilo škode zaradi odklopa)

(1) Elektrooperater ima pravico do povračila škode, ki je nastala zaradi ravnanja uporabnika sistema, zaradi katerih je elektrooperater odklopil uporabnika sistema po predhodnem obvestilu oziroma brez predhodnega obvestila.

(2) Uporabnik sistema ima pravico do povračila škode, ki mu je bila povzročena zaradi neutemeljenega odklopa elektrooperaterja.

7. oddelek: Evidence

156. člen
(hramba in posredovanje podatkov)

(1) Dobavitelji so dolžni najmanj pet let hraniti podatke v zvezi s pravnimi posli o dobavi elektrike in z izvedenimi finančnimi instrumenti za trgovanje z elektriko, ki so jih imeli z drugimi dobavitelji in sistemskimi operaterji, ter omogočiti dostop do teh podatkov agenciji, državnim organom, organom, pristojnim za varstvo konkurence, in Evropski komisiji v zvezi z opravljanjem njihovih pristojnosti.

(2) Podatki iz prejšnjega odstavka vključujejo podrobnosti o transakcijah, kot so trajanje, pravila za dobavo in poravnavo, količina, datum in ura izvedbe, cene transakcij in način identifikacije trgovca, pa tudi podrobnosti o neporavnanih pogodbah o dobavi elektrike in izvedenih finančnih instrumentih za trgovanje z elektriko.

(3) Agencija s splošnim aktom za izvrševanje javnih pooblastil določi vrste informacij, ki se lahko posredujejo udeležencem na trgu, pod pogojem, da se ne razkrijejo poslovno občutljivi podatki o posameznih akterjih na trgu ali posameznih transakcijah. Ta odstavek se ne uporablja za podatke o finančnih instrumentih, ki spadajo na področje uporabe zakona, ki ureja trg finančnih instrumentov.

157. člen
(izvedeni finančni instrumenti)

(1) Hramba in dostop do podatkov v zvezi s izvedenimi finančnimi instrumenti za trgovanje z elektriko iz prejšnjega člena se zagotovi po sprejemu smernice iz četrtega odstavka 40. člena Direktive 2009/72/ES.

(2) Določbi prejšnjega in tega člena subjektom, za katere se uporablja zakon, ki ureja trg finančnih instrumentov, ne nalagata dodatnih obveznosti do organov iz prvega odstavka 156. člena tega zakona.

(3) Če organi iz prvega odstavka 156. člena tega zakona potrebujejo dostop do podatkov, ki jih hranijo subjekti, za katere se uporablja zakon, ki ureja trg finančnih instrumentov, organ, pristojen za regulacijo trga finančnih instrumentov, organom iz prvega odstavka 156. člena tega zakona posreduje zahtevane podatke.

8. oddelek: Osebni podatki uporabnikov sistema

157.a člen
(vrste osebnih podatkov)

Osebni podatki uporabnikov sistema, ki se obdelujejo na podlagi tega zakona, so:
- ime in priimek, naslov, davčna številka,
- številka merilnega mesta in z njim povezanih enoličnih identifikatorjev, naziv in naslov merilnega mesta,
- merilni in obračunski podatki, ki jih je mogoče nedvoumno povezati z uporabnikom sistema, in sicer:
  a) izmerjena delovna energija v intervalu 15 minut ali krajšem časovnem intervalu, ki ga omogoča stanje tehnike in
  b) časovni agregati izmerjene delovne energije, ki se nanašajo na uporabnika sistema.

157.b člen
(upravljavci in uporabniki osebnih podatkov)

(1) Osebne podatke uporabnikov sistema iz prejšnjega člena obdelujejo naslednji upravljavci:
- distribucijski operater in fizične ali pravne osebe, na katere je distribucijski operater skladno s četrtim odstavkom 78. člena tega zakona prenesel izvajanje nalog iz drugega odstavka 78. člena tega zakona, za namen izvajanja nalog gospodarske javne službe dejavnosti distribucijskega operaterja iz 78. člena tega zakona,
- operaterji zaprtega distribucijskega sistema za namen izvajanja nalog iz 92. člena tega zakona.

(2) Osebne podatke uporabnikov sistema iz prejšnjega člena obdelujejo tudi naslednji uporabniki:
- sistemski operater za namen izvajanja nalog gospodarske javne službe dejavnosti sistemskega operaterja iz 54. člena tega zakona,
- operater trga z elektriko za izvajanje nalog gospodarske javne službe dejavnosti operaterja trga z elektriko iz 97. člena tega zakona,
- dobavitelji elektrike za namen izvajanja pogodbe o dobavi z uporabnikom sistema na podlagi 115. člena tega zakona in za namen izdelave obratovalnih napovedi iz 104. člena tega zakona.

(3) Upravljavci iz prvega odstavka tega člena obdelujejo osebne podatke uporabnikov sistema, ki so priključeni na omrežje, ki je v njihovi pristojnosti. Uporabniki iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka obdelujejo osebne podatke uporabnikov sistema za celotno območje Republike Slovenije. Uporabniki iz tretje alineje prejšnjega odstavka obdelujejo osebne podatke uporabnikov sistema, s katerimi imajo sklenjeno pogodbo o dobavi.

(4) Upravljavci iz prvega odstavka tega člena obdelujejo osebne podatke uporabnikov sistema tudi z namenom zagotavljana le-teh uporabnikom sistema ter subjektom, ki so upravičeni do dostopa do osebnih podatkov na podlagi pogodbenega razmerja, sklenjenega z uporabnikom sistema ali njegovega pooblastila.

(5) Upravljavci iz prvega in uporabniki iz drugega odstavka tega člena obdelujejo osebne podatke iz 157.a člena tega zakona v obsegu, ki ga potrebujejo za doseganje namenov iz prvega in drugega odstavka tega člena.

157.c člen
(rok hrambe osebnih podatkov)

(1) Merilni podatki iz 157.a člena tega zakona se zaradi zagotavljanja podatkov za učinkovito delovanje trga z električno energijo, izvajanje energetskih storitev ter za namen obratovanja in zagotavljanja zanesljivosti oskrbe hranijo največ dve leti.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se časovni agregati na ravni od vključno enega meseca, ki se nanašajo na uporabnika sistema, hranijo največ pet let.

(3) Drugi osebni podatki uporabnikov sistema, ki izhajajo iz pogodbenega razmerja, se hranijo tako dolgo, kot je nujno za izvajanje ukrepov na zahtevo posameznika pred sklenitvijo pogodbe, za izvajanje pogodbe in uveljavljanje pravic ter obveznosti iz sklenjene pogodbe, oziroma do poteka roka za uveljavljanje pravnega varstva pogodbenih strank.

157.č člen
(posredovanje podatkov)

(1) Upravljavec osebnih podatkov v okviru sistema za enotni dostop do podatkov na podlagi standardiziranih podatkovnih storitev uporabnikom sistema in drugim subjektom, ki so upravičeni do dostopa do osebnih podatkov na podlagi tega zakona, pogodbenega razmerja sklenjenega z uporabnikom sistema ali njegovega pooblastila, zagotavlja varen, učinkovit in brezplačen dostop do osebnih podatkov preko enotne vstopne točke nacionalnega podatkovnega vozlišča.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka upravljavec osebnih podatkov uporabnikom sistema in drugim subjektom, ki so upravičeni do dostopa do osebnih podatkov na podlagi tega zakona, pogodbenega razmerja sklenjenega z uporabnikom sistema ali njegovega pooblastila, omogoči dostop do osebnih podatkov preko vmesnika pametnega sistemskega števca za lokalni dostop do podatkov.

Tretji del
ZEMELJSKI PLIN

I. poglavje: SPLOŠNE DOLOČBE

1. oddelek: Uvodne določbe

158. člen
(uporaba določb tega dela)

(1) Določbe tega dela zakona se uporabljajo za podjetja plinskega gospodarstva na področju zemeljskega plina in odjemalce zemeljskega plina.

(2) Energetske dejavnosti, ki jih opravljajo podjetja na področju plinskega gospodarstva iz prejšnjega odstavka, obsegajo:
- pridobivanje zemeljskega plina,
- dejavnost operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina,
- dejavnost operaterja distribucijskega sistema zemeljskega plina,
- dobavo zemeljskega plina,
- dejavnost operaterja skladišča zemeljskega plina,
- dejavnost operaterja terminala za utekočinjen zemeljski plin (v nadaljnjem besedilu: UZP).

(3) Določbe tega dela zakona se uporabljajo tudi za bioplin ali druge vrste plinov, če jih je tehnično mogoče varno dodajati v sistem zemeljskega plina in jih prek njega prenašati.

159. člen
(pomen izrazov)

V tem delu zakona imajo posamezni izrazi naslednji pomen:
1. »bioplin« pomeni energetski plin, pridobljen iz biomase ali iz biološko razgradljivih odpadkov, ali lesni plin, ki ga je mogoče prečistiti do kakovosti, da je zamenljiv z zemeljskim plinom;
2. »bilančna pogodba« je pogodba o izravnavanju in obračunavanju odstopanj med uporabnikom sistema in operaterjem prenosnega sistema;
3. »bilančna shema zemeljskega plina« je seznam udeležencev na trgu, ki imajo sklenjeno bilančno pogodbo z operaterjem prenosnega sistema ali pogodbo o izravnavi z nosilcem bilančne skupine;
4. »bilančna skupina« je skupina uporabnikov sistema, za katero se izravnavajo in obračunavajo količinska odstopanja odjema in oddaje zemeljskega plina v okviru obračunskega intervala;
5. »certifikat« pomeni odločbo, s katero agencija certificira operaterja prenosnega sistema;
6. »distribucija« pomeni transport zemeljskega plina po lokalnih ali regionalnih plinovodnih omrežjih z namenom oskrbe odjemalcev, razen dobave;
7. »dobava« pomeni prodajo odjemalcem, tudi nadaljnjo prodajo zemeljskega plina in UZP;
8. »dobavitelj« pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnost dobave;
9. »dolgoročno načrtovanje« pomeni dolgoročno načrtovanje oskrbovalnih in prenosnih zmogljivosti podjetij plinskega gospodarstva za zadostitev povpraševanja po zemeljskem plinu iz sistema, z namenom zagotoviti raznolike dobavne vire in zanesljivo oskrbo odjemalcev;
10. »horizontalno integrirano podjetje« pomeni podjetje, ki izvaja vsaj eno od dejavnosti pridobivanja, prenosa, distribucije, dobave ali skladiščenja zemeljskega plina in neplinsko dejavnost;
11. »integrirano podjetje plinskega gospodarstva« pomeni vertikalno ali horizontalno integrirano podjetje;
12. »izstopne točke« so vsa odjemna mesta na prenosnem sistemu in vse točke v katerih je prenosni sistem v Republiki Sloveniji povezan s prenosnimi sistemi v sosednjih državah, drugimi prenosnimi sistemi v Republiki Sloveniji ali skladišči zemeljskega plina;
13. »izvedeni finančni instrument za trgovanje s plinom« pomeni finančni instrument, opredeljen v 5., 6. ali 7. točki drugega odstavka 7. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 108/10 – uradno prečiščeno besedilo, 78/11, 55/12, 105/12 – ZBan-1J in 63/13 – ZS-K), če se ta instrument nanaša na zemeljski plin;

14. »izravnalni trg« je namenjen trgovanju s količinami zemeljskega plina, ki so potrebne za izravnavo odstopanj pri operaterju prenosnega sistema med prevzetimi in predanimi količinami v plinovodnem sistemu;
15. »končni odjemalec« pomeni odjemalca, ki ima sklenjeno pogodbo o dobavi in kupuje zemeljski plin za svojo lastno rabo;
16. »mali poslovni odjemalec« je negospodinjski odjemalec zemeljskega plina, katerega predvidena povprečna letna poraba ne presega 100.000 kWh;
17. »nadzor« pomeni, pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki vsako zase ali skupaj in ob upoštevanju ustreznih dejanskih ali pravnih okoliščin omogočajo izvajanje odločilnega vpliva v podjetju, zlasti z:
    a) lastništvom ali pravico do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja;
    b) pravicami ali pogodbami, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali odločitve organov podjetja;
18. »nastajajoči trg« pomeni državo članico, v kateri je bila prva trgovska dobava v okviru prve dolgoročne pogodbe za oskrbo z zemeljskim plinom izvršena pred manj kot desetimi leti;
19. »negospodinjski odjemalec« pomeni odjemalca, ki kupuje zemeljski plin, ki ni namenjen za rabo v lastnem gospodinjstvu;
20. »neposredni plinovod« pomeni plinovod zemeljskega plina, ki dopolnjuje povezani sistem;
21. »nosilec bilančne skupine« je uporabnik sistema, ki ima sklenjeno bilančno pogodbo;
22. »nova infrastruktura« pomeni plinsko infrastrukturo, ki ni bila dokončana do 4. avgusta 2003;
23. »obračunski interval« pomeni časovno obdobje, za katero se ugotavljajo količinska odstopanja odjema in oddaje zemeljskega plina in je obdobje izravnave odstopanj v smislu Uredbe (ES) št. 715/2009;
24. »obrat za UZP« pomeni terminal, ki se uporablja za utekočinjanje zemeljskega plina, uvoz, raztovarjanje in ponovno uplinjanje UZP ter vključuje sistemske storitve in prehodna skladišča, ki so nujni pri postopku ponovnega uplinjanja in kasnejšem dovajanju zemeljskega plina v prenosni sistem, vendar ne sme vključevati nobenega dela terminalov za UZP, ki se uporablja za skladiščenje. Izraz se ne nanaša na postroje, namenjene utekočinjanju zemeljskega plina in distribuciji UZP v posodah končnim odjemalcem ali končnim odjemalcem na nepovezanem omrežju;
25. »oddaja zemeljskega plina« je pretok zemeljskega plina v sistem na vstopni točki;
26. »odjem zemeljskega plina« je pretok zemeljskega plina iz sistema na izstopni točki;
27. »odjemno mesto« pomeni mesto na prenosnem ali distribucijskem sistemu, kjer končni odjemalec odjema zemeljski plin iz omrežja, ali mesto, na katerem se izvajajo meritve ali drug način ugotavljanja količin zemeljskega plina za končnega odjemalca;
28. »odjemalec« pomeni trgovca, končnega odjemalca zemeljskega plina ali podjetje plinskega gospodarstva, ki kupuje zemeljski plin;
29. »odprta pogodba« je pogodba o dobavi zemeljskega plina, ki določa pripadnost odjemnega mesta bilančni skupini;
30. »omrežnina« pomeni znesek, ki ga je za uporabo sistema zemeljskega plina dolžan plačati uporabnik sistema in ki se izračuna na podlagi tarifnih postavk omrežnine in obsega uporabe tega sistema;
31. »operater sistema za UZP« pomeni pravno ali fizično osebo, ki izvaja dejavnosti utekočinjanja zemeljskega plina ali dejavnosti uvoza, raztovarjanja in ponovnega uplinjanja UZP in je odgovorna za upravljanje obrata za UZP;
32. »operater skladiščnega sistema« pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnosti skladiščenja in je odgovorna za delovanje skladišča;
33. »podjetje plinskega gospodarstva« pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja vsaj eno od naslednjih dejavnosti: pridobivanje, prenos, distribucija, dobava, nakup ali skladiščenje zemeljskega plina, vključno z UZP, ki je odgovorna za komercialne, tehnične ali vzdrževalne naloge, povezane s temi dejavnostmi, vendar ne vključuje končnih odjemalcev;

34. »pogodba o dobavi plina« pomeni pogodbo za dobavo zemeljskega plina, ki ne vključuje izvedenih finančnih instrumentov za trgovanje s plinom;
35. »pogodba o prenosu« pomeni pogodbo, ki jo operater prenosnega sistema sklene z uporabnikom sistema z namenom izvajati prenos zemeljskega plina;
36. »povezani sistem« pomeni več sistemov, ki so povezani drug z drugim;
37. »povezano podjetje« pomeni nadrejeno ali podrejeno družbo v smislu 56. ali 69. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odločba US in 82/13) ali podjetje, ki pripada istim delničarjem;
38. »povezovalni plinovod« pomeni prenosni plinovod, ki prečka ali povezuje mejo med Republiko Slovenijo in drugo državo članico Evropske unije zaradi povezave nacionalnih prenosnih omrežij teh držav, ali prenosni plinovod med Republiko Slovenijo in tretjo državo do ozemlja Republike Slovenije ali teritorialnega morja Republike Slovenije;
39. »prenos« pomeni transport zemeljskega plina po omrežju, ki v pretežni meri zajema visokotlačne plinovode, z namenom dostave odjemalcem, ki ne vključuje dobave. Prenos ne pomeni transporta po pridobivalnem plinovodnem omrežju in po delu visokotlačnih plinovodov, ki se uporabljajo predvsem za lokalno distribucijo zemeljskega plina;
40. »pridobivalno plinovodno omrežje« pomeni plinovod ali plinovodno omrežje, uporabljeno ali zgrajeno kot del projekta za pridobivanje nafte ali zemeljskega plina, ali pa se uporablja za prenos zemeljskega plina od enega ali več takih projektov do obrata za pripravo ali terminala ali do končnega obalnega terminala;
41. »priključek« pomeni plinovod, ki je namenjen povezavi distribucijskega ali prenosnega plinovoda in odjemnega mesta;
42. »prosti trg« je trg, na katerem lahko udeleženci neposredno med seboj sklepajo pogodbe o dobavi zemeljskega plina. Dobavitelj in odjemalec se prosto dogovorita o ceni in količini dobavljenega zemeljskega plina;
43. »ranljivi odjemalec« je gospodinjski odjemalec, ki si zaradi svojih premoženjskih razmer, dohodkov in drugih socialnih okoliščin ter bivalnih razmer ne more zagotoviti drugega vira energije za ogrevanje, ki bi mu povzročil enake ali manjše stroške za ogrevanje stanovanjskih prostorov;
44. »regulirani letni prihodek« pomeni reguliran letni prihodek operaterja sistema zemeljskega plina posameznega leta regulativnega obdobja iz zaračunanih omrežnin za sistem in drugih prihodkov in je namenjen pokrivanju upravičenih stroškov tega operaterja;
45. **(črtana)**;
46. »regulativni okvir« pomeni vrednostno opredelitev načrtovanih upravičenih stroškov operaterja sistema zemeljskega plina po posameznih letih regulativnega obdobja, načrtovanih omrežnin, drugih prihodkov iz izvajanja dejavnosti operaterja sistema zemeljskega plina, presežkov ali primanjkljajev omrežnin iz preteklih let;
47. »regulativno obdobje« je obdobje enega ali več zaporednih koledarskih let, za katero se določa regulativni okvir;
48. »sistem« pomeni prenosno omrežje, distribucijsko omrežje, obrat za UZP oziroma skladišče, ki je v lasti podjetja plinskega gospodarstva ali ki ga upravlja podjetje plinskega gospodarstva, vključno s skladiščno zmogljivostjo plinovoda in njenimi objekti, ki opravljajo sistemske storitve, ter s tistimi objekti povezanih podjetij, ki so potrebni za zagotavljanje dostopa do prenosa, distribucije in UZP;
49. »sistemske storitve« pomenijo vse storitve, ki so nujne za zagotavljanje dostopa do in obratovanje prenosnih omrežij, distribucijskih omrežij, obratov za UZP ali skladišč, vključno z izravnavo obremenitve, mešanjem in vbrizgavanjem inertnih plinov, razen objektov, ki so rezervirani izključno za operaterje prenosnih sistemov in izvajanje njihovih dejavnosti;
50. »skladišče« pomeni objekt za skladiščenje zemeljskega plina, ki je v lasti podjetja plinskega gospodarstva ali ki ga upravlja podjetje plinskega gospodarstva, vključno z delom obrata za UZP, ki se uporablja za skladiščenje, razen tistega dela, ki je namenjen

dejavnostim pridobivanja, in razen objektov, ki so namenjeni izključno za operaterje prenosnih sistemov in izvajanje njihovih dejavnosti;

51. »skladiščna zmogljivost plinovoda« pomeni zmogljivost skladiščenja zemeljskega plina s kompresijo v prenosnih in distribucijskih sistemih, razen skladiščnih zmogljivosti, ki so namenjene za operaterje prenosnih sistemov in izvajanje njihovih dejavnosti;
52. »tarifa« je strukturirani seznam tarifnih elementov, ki na podlagi tarifnih postavk omogočajo izračun omrežnine za uporabo sistema zemeljskega plina;
53. »tarifna postavka omrežnine« je znesek za uporabo sistema na obračunsko enoto;
54. »transakcija« je vsak pravni posel, ki ga sklene udeleženec na trgu z zemeljskim plinom, na podlagi katerega se spremeni pravica do razpolaganja z določeno količino zemeljskega plina v prenosnem sistemu v enem ali več obračunskih intervalih, vključno s pravnimi posli, ki lahko privedejo do take spremembe, tudi če celotno zaporedje pravnih poslov od oddaje do odjema ni povzročilo spremembe končnega odjemalca;
55. »trgovec na debelo« pomeni fizično ali pravno osebo, razen operaterja prenosnega sistema ali operaterja distribucijskega sistema, ki kupuje zemeljski plin za nadaljnjo prodajo znotraj ali zunaj sistema, kjer ima sedež;
56. »uporabnik sistema« pomeni pravno ali fizično osebo, ki dobavlja v sistem ali ki se ji dobavlja iz sistema;
57. »upravičeni odjemalec« pomeni odjemalca, ki lahko kupuje plin od dobavitelja po lastni izbiri;
58. »vertikalno integrirano podjetje« pomeni podjetje ali skupino podjetij plinskega gospodarstva, v katerih lahko nadzor iz 17. točke tega člena izvaja ista oseba ali iste osebe, in sicer neposredno ali posredno, in v katerih podjetje ali skupina podjetij opravlja vsaj eno od dejavnosti prenosa, distribucije, utekočinjanja zemeljskega plina ali skladiščenja in vsaj eno od dejavnosti pridobivanja ali dobave zemeljskega plina;
59. »virtualna točka« je navidezna točka med vstopnimi in izstopnimi točkami prenosnega sistema, v kateri se šteje, da so podjetja plinskega gospodarstva in končni odjemalci v Republiki Sloveniji izvedli vse transakcije s količinami zemeljskega plina;
60. »vstopne točke« prenosnega sistema so točke, v katerih je prenosni sistem v Republiki Sloveniji povezan s prenosnimi sistemi v sosednjih državah, drugimi prenosnimi sistemi v Republiki Sloveniji ali dobavnimi viri, skladišči in terminali za utekočinjen zemeljski plin v Republiki Sloveniji;
61. »zaprta pogodba« je pogodba o dobavi zemeljskega plina, v kateri je količina dobavljenega zemeljskega plina v relevantnem časovnem obdobju fiksno določena za vsak obračunski interval in za katero se šteje, da je bila v celoti realizirana;
62. »zanesljivost« pomeni zanesljivost oskrbe z zemeljskim plinom in tehnično varnost;
63. »zaprt distribucijski sistem« je od distribucijskega sistema v lokalni skupnosti izločen distribucijski sistem, ki je namenjen distribuciji zemeljskega plina na geografsko zaokroženem industrijskem ali poslovnem območju ali območju za skupne storitve in ki praviloma ne oskrbuje gospodinjskih odjemalcev na tem območju ter je priključen neposredno na prenosni sistem na izstopni točki.

2. oddelek: Naloge v javnem interesu in izvajanje gospodarske javne službe

160. člen
(naloge podjetij plinskega gospodarstva)

(1) Podjetja plinskega gospodarstva morajo v javnem interesu izvajati naloge, ki se nanašajo na zanesljivost oskrbe, na rednost, kakovost in ceno oskrbe in na varovanje okolja, vključno z učinkovito rabo energije, energijo iz obnovljivih virov in varstvom podnebja.

(2) Podjetja plinskega gospodarstva, ki izvajajo gospodarske javne službe iz tega zakona, morajo zagotoviti:

- trajno in nepretrgano obratovanje sistema okviru omejitev, ki jih določajo stanje tehnike in standardi kakovosti oskrbe;
- varno in zanesljivo obratovanje ter vzdrževanje sistema;
- priključevanje uporabnikov sistema pod splošnimi in nediskriminatornimi pogoji;
- omogočanje dostopa do sistema pod splošnimi in nediskriminatornimi pogoji;
- zaračunavanje dostopa do sistema po regulirani omrežnini;
- dolgoročno načrtovanje razvoja sistema;
- druge obveznosti, določene z zakonom ali drugim predpisom;
- zagotavljanje sistema, ki omogoča odjemalcem prosto izbiro dobavitelja, proizvajalcem in dobaviteljem pa prosto prodajo ter nakup zemeljskega plina.

(3) Ministrstvo, pristojno za energijo, vsaki dve leti obvešča Evropsko komisijo o novih ukrepih za zagotavljanje javnih storitev, vključno z namenom varstva potrošnikov in okolja, in o njihovem možnem vplivu na nacionalno in mednarodno konkurenco.

3. oddelek: Varstvo odjemalcev in potrošnikov

1. pododdelek: Splošne določbe o varstvu odjemalcev

161. člen
(pravica do sklenitve pogodbe z dobaviteljem)

(1) Odjemalci zemeljskega plina, ki so priključeni na prenosni ali distribucijski sistem, imajo pravico do dobave zemeljskega plina na podlagi pogodbe z dobaviteljem, ne glede na to, v kateri državi članici Evropske unije je dobavitelj registriran.

(2) Dobavitelj mora pred sklenitvijo pogodbe iz prejšnjega odstavka izpolnjevati zahteve glede izravnave odstopanj in druge zahteve, ki so določene s tem zakonom ter drugimi predpisi o izvajanju dejavnosti dobave zemeljskega plina v Republiki Sloveniji.

(3) Za dobavo zemeljskega plina odjemalcem, ki so priključeni na prenosni ali distribucijski sistem v Republiki Sloveniji, se uporabljajo določbe tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil, ne glede na to, kje je pogodba o dobavi sklenjena.

(4) Operater distribucijskega sistema mora pred priključitvijo na sistem obvestiti odjemalca o njegovih pravicah in obveznostih v zvezi z izbiro dobavitelja in v zvezi z nujno oskrbo, skladno s tem zakonom.

162. člen
(menjava dobavitelja)

(1) Končni odjemalec, ki želi zamenjati dobavitelja, posreduje zahtevo za zamenjavo operaterju sistema, na katerega je priključen.

(2) V imenu in za račun končnega odjemalca lahko na podlagi pooblastila zahtevo posreduje tudi novi dobavitelj.

(3) Operater, ki je prejel zahtevo o menjavi dobavitelja, mora izvesti vse potrebno, da lahko končni odjemalec začne izvrševati pogodbo o dobavi zemeljskega plina z novim dobaviteljem v 21 dneh od vložitve popolne zahteve. Končnemu odjemalcu se menjava dobavitelja ne sme zaračunati.

(4) Operater sistema zagotovi odčitek števca ob menjavi. Stroški, ki jih ima operater sistema z odčitavanjem stanja na merilni napravi se krijejo iz zneska za meritve. Če dobavitelj v zvezi z menjavo dobavitelja zahteva izvedbo dodatne meritve, lahko operater sistema stroške te meritve zaračuna dobavitelju, skladno s cenikom, ki ga potrdi agencija.

(5) Operater zavrne menjavo dobavitelja v primeru, če novi dobavitelj ne izpolnjuje zahtev, določenih s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil.

(6) Končni odjemalec mora prejeti zaključni račun po vsaki menjavi dobavitelja najkasneje šest tednov po začetku dobave zemeljskega plina s strani novega dobavitelja.

(7) Podrobnejši način menjave dobavitelja uredi vlada z uredbo iz 240. člena tega zakona.

163. člen
(obveščanje o porabi)

(1) Operater sistema mora brezplačno periodično obveščati končne odjemalce, ki so uporabniki sistema, na katerem opravlja dejavnost operaterja sistema, o njihovi porabi zemeljskega plina ter o značilnostih te porabe in sicer tako pogosto, da lahko sami uravnavajo svojo porabo zemeljskega plina.

(2) Na zahtevo končnega odjemalca ali na podlagi soglasja končnega odjemalca drugi pravni ali fizični osebi mora operater sistema obvestiti končnega odjemalca oziroma drugo pravno ali fizično osebo o njegovi porabi plina ter o značilnostih te porabe. Podatke o tem mora zagotoviti v primernem roku, pri čemer se upoštevata zmogljivost opreme končnega odjemalca za merjenje porabe in stroškovna učinkovitost takšnih ukrepov.

(3) Stroški obvestila iz prejšnjega odstavka morajo ustrezati neposrednim stroškom storitve operaterja. Končnim odjemalcem se stroški obvestila ne smejo zaračunati.

(4) Podrobnejši način obveščanja končnih odjemalcev o porabi določi operater sistema v sistemskih obratovalnih navodilih.

164. člen
(zagotavljanje energetske učinkovitosti)

Podjetja plinskega gospodarstva si morajo prizadevati za zagotavljanje energetske učinkovitosti na način, da skladno s priporočili agencije optimizirajo porabo zemeljskega plina, zlasti z nudenjem energetskih storitev upravljanja energije, razvojem inovativnih formul za oblikovanje cen ali uvajanjem naprednih merilnih sistemov ali naprednih omrežij, kadar je primerno.

165. člen
(energetski kontrolni seznam)

(1) Dobavitelji so dolžni vsakemu končnemu odjemalcu, ki mu dobavljajo zemeljski plin, poslati energetski kontrolni seznam, ki ga vzpostavi Evropska komisija na podlagi dvanajstega odstavka 3. člena Direktive 2009/73/ES, skupaj s podatki za njegovo uporabo.

(2) Podrobneje uredi način in pogostost pošiljanja energetskega kontrolnega seznama agencija s splošnim aktom. Agencija energetski kontrolni seznam objavi na svoji spletni strani.

2. pododdelek: Zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom

166. člen
(splošna določba o zagotavljanju zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom)

(1) Zanesljivost oskrbe z zemeljskim plinom se zagotavlja v skladu z Uredbo 2017/1938/EU.

(2) Za zagotovitev zanesljive oskrbe na trgu z zemeljskim plinom Republika Slovenija sodeluje z drugimi državami članicami Evropske unije zaradi spodbujanja regionalne in dvostranske solidarnosti.

(3) Sodelovanje vključuje dogovore o pomoči pri oskrbi solidarnostno zaščitenih odjemalcev, obveščanje o razmerah, katerih kratkoročna posledica so ali verjetno bodo resne motnje v dobavi, ki prizadenejo Republiko Slovenijo, in sicer zlasti:
a) usklajevanje ukrepov za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom;
b) določitev in po potrebi razvoj ali nadgradnjo povezav za oskrbo z električno energijo in zemeljskim plinom ter
c) dogovore o pogojih in praktičnih podrobnostih za medsebojno solidarnostno pomoč.

(4) Ministrstvo, pristojno za energijo, o sodelovanju iz prejšnjega odstavka obvesti Evropsko komisijo in druge države članice Evropske unije.

(5) Če je v preteklem koledarskem letu en dobavitelj zagotavljal dobavo zemeljskega plina za končne odjemalce v Republiki Sloveniji, mora v tekočem koledarskem letu zagotavljati dobavo zemeljskega plina po sklenjenih dobavnih pogodbah iz vsaj dveh različnih dobavnih virov, pri čemer največji dobavni vir ne presega 70 % dobavljenih količin tega dobavitelja za končne odjemalce v Republiki Sloveniji.

167. člen
(imenovanje pristojnega organa iz Uredbe 2017/1938/EU)

(1) Pristojni organ iz drugega odstavka 3. člena Uredbe 2017/1938/EU je agencija.

(2) Agencija lahko posebne naloge iz drugega odstavka 3. člena Uredbe 2017/1938/EU prenese na druge organe.

168. člen
(zaščiteni odjemalci)

(1) Zaščiteni odjemalci iz 5. točke 2. člena Uredbe 2017/1938/EU so poleg gospodinjskih odjemalcev, ki so priključeni na distribucijski sistem, tudi:
- distributerji toplote za daljinsko ogrevanje v napravah, ki ne morejo preiti na drugo gorivo oziroma vir toplote kot zemeljski plin, če dobavljajo toploto gospodinjskim odjemalcem in osnovnim socialnim službam, razen izobraževalnih ali javnoupravnih služb;
- osnovne socialne službe, ki so priključene na distribucijski ali prenosni sistem zemeljskega plina in niso izobraževalne ali javnoupravne službe.

(2) Osnovne socialne službe iz prejšnjega odstavka so izvajalci zdravstvene dejavnosti, dijaški in študentski domovi ter izvajalci socialnovarstvenih storitev institucionalnega varstva, vsi s stalno ali začasno nastanitvijo varovancev, ter zapori.

(3) Solidarnostno zaščiteni odjemalci iz 6. točke 2. člena Uredbe 2017/1938/EU so zaščiteni odjemalci iz prvega odstavka tega člena.

(4) O sporih, ali je neka oseba zaščiteni odjemalec, odloča agencija po postopku iz 414. do 419. člena tega zakona.

(5) Operater sistema vodi evidenco odjemnih mest in na podlagi svojih podatkov in podatkov končnih odjemalcev evidentira, katera odjemna mesta oskrbujejo zaščitene odjemalce in solidarnostno zaščitene odjemalce iz tega člena. Odjemalec mora o vsakokratni spremembi podatka o odjemnem mestu za zaščitene in solidarnostno zaščitene odjemalce to sporočiti operaterju sistema najkasneje v 30 dneh od spremembe na obrazcu, ki ga pripravi operater sistema in objavi na spletnih straneh.

(6) Odjemno mesto, prek katerega se oskrbuje z zemeljskim plinom zaščiteni odjemalec, je v evidenci odjemnih mest označeno z ločeno oznako »Z«. Operater sistema odjemalcem in njihovim dobaviteljem brezplačno zagotovi podatek o tem, ali je odjemalec zaščiten.

(7) Odjemalci, razen gospodinjskih odjemalcev, morajo operaterju sistema, na čigar sistem so priključeni, sporočiti podatke o svojih plinskih napravah zaradi izvedbe ukrepa neprostovoljnega zmanjšanja ali prekinitve odjema iz šestega odstavka 169. člena tega zakona. Če podatki niso sporočeni, operater sistema odloči na podlagi podatkov, ki jih ima na razpolago, in splošnih značilnostih plinskih naprav posamezne vrste odjemalca. Obrazce za sporočanje podatkov o plinskih napravah pripravijo operaterji sistema in jih objavijo na spletnih straneh.

169. člen
(nujni ukrepi za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe)

(1) Pristojni organ iz 167. člena tega zakona v skladu z Uredbo 2017/1938/EU za področje zagotavljanja zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom pripravi oceno tveganj in sprejme načrt preventivnih ukrepov in načrt za izredne razmere.

(2) Če je zaradi obsega in trajanja motenj pri oskrbi z zemeljskim plinom ali drugih okoliščin ogrožena zanesljiva oskrba zemeljskega plina v Republiki Sloveniji, pristojni organ iz 167. člena tega zakona ukrepa v skladu z 11. členom Uredbe 2017/1938/EU in načrtom za izredne razmere iz 8. člena Uredbe 2017/1938/EU ter razglasi eno izmed opredeljenih stopenj krize.

(3) V primeru motenj pri oskrbi z zemeljskim plinom iz prejšnjega odstavka morajo operaterji sistema storiti vse, da ob varnem obratovanju sistema omogočajo prenos in distribucijo zemeljskega plina za dobavo odjemalcem, dokler je to mogoče. Dobavitelji zemeljskega plina v Slovenijo morajo aktivno sodelovati med seboj, s pristojnim organom iz 167. člena tega zakona in operaterji sistemov pri iskanju rešitev za zagotavljanje oskrbe z zemeljskim plinom odjemalcev v Sloveniji.

(4) Za zagotovitev cilja iz prejšnjega odstavka morajo operaterji sistema pripraviti načrt nujnih ukrepov, ki mora vsebovati okoliščine za uporabo nujnih ukrepov ter način, čas in obseg njihove izvedbe in biti usklajen z načrtom za izredne razmere, ki ga sprejme pristojni organ iz 167. člena tega zakona. Ukrepi morajo biti nediskriminatorni in pregledni ter

smejo prizadeti odjemalce le toliko, kolikor je potrebno, da se zagotovi zanesljiva oskrba. Načrt nujnih ukrepov mora operater sistema objaviti na svoji spletni strani in ga poslati pristojnemu organu iz 167. člena tega zakona. Operater sistema mora o vsakem primeru izvedbe nujnih ukrepov nemudoma obvestiti pristojni organ iz 167. člena tega zakona.

(5) Pristojni organ iz 167. člena tega zakona v skladu s 13. členom Uredbe 2017/1938/EU ter postopki in ukrepi iz načrta za izredne razmere določi ukrepe, ki jih morajo izpolniti podjetja plinskega gospodarstva, da bi se zagotovila oskrba odjemalcev zemeljskega plina, še posebej zaščitenih odjemalcev.

(6) Če zaradi obsega in trajanja motenj pri oskrbi z zemeljskim plinom podjetjem plinskega gospodarstva ne uspe zagotoviti oskrbe odjemalcev zemeljskega plina, se v načrtu za izredne razmere predvidi ukrep neprostovoljnega zmanjšanja ali prekinitve odjema. V tem primeru morajo podjetja plinskega gospodarstva ne glede na svoje pogodbene obveznosti v razmerju do dobaviteljev, uporabnikov sistema in odjemalcev v skladu z načrtom za izredne razmere in navodili pristojnega organa iz 167. člena tega zakona zmanjšati ali prekiniti odjem zemeljskega plina na odjemnih mestih posameznih vrst odjemalcev oziroma njihovih plinskih naprav.

(7) Vrstni red zmanjšanja ali prekinitve odjema zemeljskega plina posameznim vrstam odjemalcev glede na njihove plinske naprave določi pristojni organ iz 167. člena tega zakona v načrtu za izredne razmere, pri čemer mora upoštevati način uporabe zemeljskega plina pri posamezni vrsti odjemalcev, nujnost odjema zemeljskega plina za zagotavljanje življenja in zdravja ljudi ter vrsto in obseg škode, ki jo pri posamezni vrsti odjemalcev povzroči zmanjšanje ali prekinitev odjema zemeljskega plina.

(8) Operater sistema, dobavitelj ali odjemalec zemeljskega plina krije svoje stroške izvedbe nujnih ukrepov oziroma ukrepov zmanjšanja ali prekinitve odjema iz šestega odstavka tega člena in nosi škodo, ki mu nastane zaradi tega. V primeru nastopa višje sile ne nosi odgovornosti za škodo, ki nastane tretjim osebam zaradi kršitve oziroma neizpolnjevanja pogodbe.

(9) Neprostovoljno zmanjšanje ali prekinitev dobave zemeljskega plina končnemu odjemalcu zaradi okoliščin iz šestega odstavka tega člena se šteje za višjo silo.

(10) Če je za zagotavljanje solidarnostne pomoči za oskrbo solidarnostno zaščitenih odjemalcev v sosednji državi članici EU treba izvesti ukrep neprostovoljnega zmanjšanja ali prekinitve odjema končnemu odjemalcu, so posledice za podjetja plinskega gospodarstva in odjemalce enake, kot če bi nastopila višja sila.

(11) Solidarnostna pomoč med državami članicami EU pri oskrbi z zemeljskim plinom poteka v skladu s 13. členom Uredbe 2017/1938/EU in z bilateralnimi sporazumi, sklenjenimi v skladu z Uredbo 2017/1938/EU. Pristojni organ iz 167. člena tega zakona v načrtu za izredne razmere določi podrobnejši način izvajanja meddržavne solidarnostne pomoči med državami članicami EU in morebitne dodatne ukrepe, ki so potrebni za izvajanje te pomoči. O načinu izvajanja solidarnostne pomoči se lahko dogovori tudi s pristojnimi organi sosednjih držav, s katerimi ima Slovenija sklenjene z bilateralne sporazume iz tega odstavka.

(12) Pristojni organ iz 167. člena tega zakona o kriznih razmerah in ukrepih ter solidarnostni pomoči obvešča ministrstvo, pristojno za energijo, druge organe in javnost. Ministrstvo, pristojno za energijo, lahko vladi predlaga sprejem odločitev v zvezi s financiranjem solidarnostne pomoči in ohranjanjem delovanja kritične infrastrukture.

3. pododdelek: Posebne določbe o varstvu gospodinjskih in malih poslovnih odjemalcev ter drugih uporabnikov sistema

170. člen
(splošno)

(1) Določbe 171. do 176. člena tega zakona se uporabljajo za gospodinjske odjemalce, določbi 171. in 172. člena tega zakona pa tudi za male poslovne odjemalce, razen kolikor se nanašajo na obravnavo pritožb iz 175. člena tega zakona. Določba 174. člena tega zakona se uporablja za vse uporabnike sistema.

(2) Dobavitelj ali operater distribucijskega sistema lahko nediskriminatorno zagotovita pravice, ki so v tem pododdelku določene za gospodinjske odjemalce, tudi drugim končnim odjemalcem.

171. člen
(skupna kontaktna točka)

(1) Agencija mora gospodinjskim odjemalcem na enem mestu omogočiti dostop do informacij glede njihovih pravic, veljavnih predpisov in splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil in metod obravnave pritožb iz 175. člena tega zakona, ki so jim na voljo v primeru spora z dobaviteljem ali operaterjem distribucijskega sistema (v nadaljnjem besedilu: skupna kontaktna točka).

(2) V skupni kontaktni točki mora agencija zagotoviti dostop najmanj do naslednjih informacij o:
- načinih obravnave pritožb iz prejšnjega odstavka;
- veljavnih tarifah omrežnine ter splošnoveljavnih pogojih v zvezi z uporabo omrežja;
- primerjavi veljavnih cenikov ponudnikov zemeljskega plina za gospodinjske in male poslovne odjemalce;
- načinu pridobitve podatkov o njihovi porabi;
- pravici do menjave dobavitelja;
- pravicah do oskrbe z zemeljskim plinom določene kakovosti po razumni ceni v skladu z veljavnimi predpisi in splošnimi akti;
- pravici do nujne oskrbe iz 176. člena tega zakona.

(3) Dobavitelji morajo za izvajanje nalog iz druge alineje prejšnjega odstavka na elektronski način, kot ga s splošnim aktom določi agencija, najkasneje z začetkom uporabe spremenjene cene posredovati podatke o spremenjeni ceni agenciji.

(4) Agencija s splošnim aktom določi način elektronskega posredovanja podatkov za izvajanje nalog iz druge alineje drugega odstavka tega člena, v katerem določi sistem za posredovanje podatkov o cenah in način uporabe sistema oziroma določi obliko za elektronsko pošiljanje podatkov.

172. člen
(pogodba o dobavi in splošni pogodbeni pogoji)

(1) Pogodba o dobavi zemeljskega plina med gospodinjskim odjemalcem in dobaviteljem zemeljskega plina mora biti sklenjena v pisni ali elektronski obliki skladno s predpisi o elektronskem poslovanju.

(2) Pogodba iz prejšnjega odstavka mora določati najmanj naslednje:

- ime in naslov dobavitelja,
- ceno in plačilne pogoje,
- pravice in obveznosti pogodbenih strank v zvezi z neizpolnjevanjem pogodbe,
- vrste storitev, ki ji nudi dobavitelj, in ponujeno raven kakovosti storitev,
- načine pridobivanja podatkov o veljavnih tarifah in stroških vzdrževanja,
- trajanje pogodbe, pogoje za podaljšanje in odpoved pogodbe ali storitev, ter navedbo, ali je dovoljen brezplačen odstop od pogodbe,
- dogovore o nadomestilu in povračilu v primeru, da ni dosežena raven kakovosti storitev iz pogodbe, vključno z nenatančnim ali zapoznelim obračunavanjem dobavljenega zemeljskega plina ali vzdrževalnih storitev,
- način za sprožitev postopkov za obravnavo pritožb v skladu s 175. členom tega zakona ter
- informacije o pravicah gospodinjskih odjemalcev, vključno z obravnavanjem pritožb iz 175. člena tega zakona in vsemi informacijami, ki jih morajo dobavitelji pregledno sporočati ob posredovanju računov in na spletnih straneh.

(3) Gospodinjski odjemalec lahko odstopi od pogodbe o dobavi brez plačila pogodbene kazni, odškodnine, nadomestila ali kakršnega koli drugega plačila iz naslova odstopa od pogodbe pred določenim rokom, če odpoved začne učinkovati najmanj eno leto po sklenitvi pogodbe.

(4) Zaradi menjave dobavitelja lahko gospodinjski odjemalec od pogodbe o dobavi odstopi brez odpovednega roka. Če v primeru iz prejšnjega odstavka odstop učinkuje prej kot eno leto po sklenitvi pogodbe, nosi odjemalec posledice, ki jih za predčasni odstop od pogodbe o dobavi določa ta pogodba.

(5) Sestavni del pogodbe o dobavi so splošni pogodbeni pogoji, ki morajo biti pravični in znani vnaprej, dobavitelj pa jih mora gospodinjskemu odjemalcu zagotoviti pred sklenitvijo pogodbe, tudi če se pogodbe sklepajo po posrednikih. Splošni pogodbeni pogoji morajo biti pregledni, objavljeni v jasnem in razumljivem jeziku ter ne smejo vsebovati nepogodbenih ovir za uveljavljanje pravic odjemalcev, na primer preobsežno pogodbeno dokumentacijo. Dobavitelj mora gospodinjskim odjemalcem zagotoviti pregledne informacije o veljavnih cenah in tarifah ter splošnoveljavnih pogojih v zvezi z dobavo zemeljskega plina najmanj z objavo na svoji spletni strani.

(6) Spremembo splošnih pogodbenih pogojev mora dobavitelj neposredno ter na pregleden in razumljiv način sporočiti gospodinjskemu odjemalcu najmanj en mesec pred njihovo uveljavitvijo, če se sprememba nanaša na izpolnjevanje pogodbe z gospodinjskim odjemalcem.

(7) Zaradi spremembe splošnih pogojev iz prejšnjega odstavka ima gospodinjski odjemalec pravico odstopiti od pogodbe o dobavi zemeljskega plina v roku enega meseca po začetku veljave spremenjenih splošnih pogojev, brez odpovednega roka in brez obveznosti plačila pogodbene kazni, o čemer ga mora dobavitelj v obvestilu iz prejšnjega odstavka tudi obvestiti.

(8) Vsako povišanje cene zemeljskega plina mora dobavitelj neposredno ter na pregleden in razumljiv način sporočiti vsakemu gospodinjskemu odjemalcu pred iztekom obračunskega obdobja, ki sledi povišanju cene. Določbe prejšnjega odstavka veljajo tudi za vsako povišanje cene zemeljskega plina, ki lahko pomeni povišanje plačila za zemeljski plin gospodinjskega odjemalca.

(9) Dobavitelj mora gospodinjskemu odjemalcu ponuditi možnost široke izbire načinov plačevanja, vključno s sistemom akontacij, ki morajo biti pravični in odražati verjetno porabo. Plačilni sistem ne sme povzročiti neupravičenega diskriminiranja odjemalcev,

morebitne razlike v ceni in drugih pogojih plačila pa morajo odražati stroške dobavitelja zaradi različnih plačilnih sistemov.

(10) Če dobavitelj gospodinjskim odjemalcem zaračuna pavšalne stroške poslovanja, ne glede na njihovo poimenovanje, morajo le-ti odražati dejanske stroške, ki jih načini obračunavanja povzročajo dobaviteljem. Stroški opomina v primeru zamude plačila se ne štejejo med pavšalne stroške poslovanja.

(11) Dobavitelj ne sme sam ali preko posrednikov oziroma zastopnikov pri prodaji zemeljskega plina uporabljati zavajajočih ali nepoštenih poslovnih praks, ki vključujejo zlasti:
- neresnično ali zavajajočo predstavitev družbe, ki jo oseba, ki nagovarja končnega odjemalca zastopa, oziroma v imenu in za račun katere deluje,
- zavajajočo predstavitev ponudbe dobavitelja končnemu odjemalcu,
- navajanje neresničnih razlogov za obisk končnega odjemalca,
- neresnične ali zavajajoče navedbe v zvezi s pogodbenim razmerjem.

173. člen
(obveščanje in dostop do podatkov o porabi)

(1) Operater distribucijskega sistema mora ob priključitvi na sistem zemeljskega plina obvestiti gospodinjskega odjemalca o njegovih pravicah do oskrbe z zemeljskim plinom določene kakovosti po razumni ceni v skladu z veljavnimi predpisi in splošnimi akti.

(2) Operater distribucijskega sistema mora na zahtevo gospodinjskega odjemalca ali na podlagi njegovega pooblastila za vsak primer posebej ali za vse bodoče primere do preklica, določenemu podjetju plinskega gospodarstva brezplačno omogočiti dostop do podatkov o porabi tega odjemalca. Operater distribucijskega sistema, ki je odgovoren za obdelavo podatkov, mora te podatke posredovati podjetju plinskega gospodarstva v roku petih delovnih dni.

(3) Minister, pristojen za energijo, predpiše obliko za predstavitev podatkov in postopek, s katerim se dobaviteljem in odjemalcem zagotovi dostop do podatkov iz prejšnjega odstavka. Zagotovitve dostopa do podatkov operater distribucijskega sistema ne sme dodatno zaračunati.

(4) Operater distribucijskega sistema mora gospodinjske odjemalce, ki so priključeni na distribucijski sistem, na katerem opravlja dejavnost operaterja sistema, obveščati o dejanski porabi zemeljskega plina in stroških, in sicer najmanj enkrat letno. Podatke o tem mora zagotoviti v primernem roku, pri čemer se upoštevata zmogljivost opreme odjemalca za merjenje porabe in stroškovna učinkovitost takšnih ukrepov. Te storitve odjemalcem operater distribucijskega sistema ne sme dodatno zaračunati.

174. člen
(napredni merilni sistemi)

(1) Operater distribucijskega sistema mora gospodinjskim odjemalcem zagotoviti napredne merilne sisteme, ki spodbujajo dejavno sodelovanje odjemalcev na trgu dobave zemeljskega plina.

(2) Vlada predpiše ukrepe in časovni razpored uvajanja naprednih merilnih sistemov, pri čemer upošteva dolgoročno ekonomsko oceno primernosti oblike, časovnega okvira in povezanega delovanja naprednih merilnih sistemov za razvoj notranjega trga z zemeljskim plinom, ki jo izdela agencija.

175. člen
(izvensodno reševanje sporov z gospodinjskimi odjemalci v zvezi z dobavo zemeljskega plina)

(1) Dobavitelj zemeljskega plina zagotovi pregleden, enostaven in brezplačen notranji postopek obravnave pritožb gospodinjskih odjemalcev.

(2) Dobavitelj zemeljskega plina sam ali skupaj z drugimi dobavitelji v okviru združenja zagotovi postopek izvensodnega reševanja sporov s potrošniki v zvezi z dobavo zemeljskega plina gospodinjskim odjemalcem po tem zakonu pred neodvisnim izvajalcem izvensodnega reševanja sporov, ki izpolnjuje pogoje in zagotavlja postopek v skladu z določbami zakona, ki ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov. V primeru, ko dobavitelj v postopku iz prejšnjega odstavka pritožbi ne ugodi najkasneje v roku enega meseca ali zahtevku gospodinjskega odjemalca ne ugodi v celoti, lahko gospodinjski odjemalec vloži pobudo za začetek postopka v zvezi z domnevnimi kršitvami dobavitelja zemeljskega plina pri izvajanju pogodbe o dobavi zemeljskega plina pri neodvisnem izvajalcu izvensodnega reševanja sporov.

(3) Izvajalca izvensodnega reševanja sporov, pri katerem gospodinjski odjemalec vloži pobudo za začetek postopka, dobavitelj zemeljskega plina določi za dobo štirih let.

(4) Sodelovanje dobavitelja zemeljskega plina v postopku, ki ga je sprožil gospodinjski odjemalec pred neodvisnim izvajalcem, je obvezno.

(5) Stroške postopka neodvisnega izvajalca izvensodnega reševanja sporov plača dobavitelj oziroma združenje dobaviteljev zemeljskega plina.

(6) Dobavitelj zemeljskega plina ali združenje dobaviteljev zemeljskega plina lahko določi sistem povračil in odškodnin, ki jih zagotavlja gospodinjskim odjemalcem za posamezne kršitve svojih obveznosti v zvezi z dobavo zemeljskega plina, če je to upravičeno glede na višino škode, težo kršitve in stopnjo odgovornosti.

176. člen
(ranljivi odjemalci in nujna oskrba)

(1) Operater distribucijskega sistema ne sme ranljivega odjemalca odklopiti oziroma mu omejiti odjem zemeljskega plina pod količino, ki je glede na okoliščine (letni čas, temperaturne razmere, kraj prebivanja, zdravstveno stanje in druge podobne okoliščine) nujno potrebna, da ne pride do ogrožanja življenja in zdravja odjemalca in oseb, ki z njim prebivajo.

(2) Stroške odjema zemeljskega plina ranljivih odjemalcev nosi operater distribucijskega sistema do takrat, ko jih plača ranljivi odjemalec.

(3) Stroški iz prejšnjega odstavka, ki jih operater distribucijskega sistema ne more izterjati od ranljivega odjemalca, so upravičeni stroški tega operaterja.

(4) Operater distribucijskega sistema mora odjemalca pred odklopom obvestiti o možnosti nujne oskrbe, o dokazilih, ki jih mora odjemalec predložiti operaterju, da mu operater odobri nujno oskrbo, in o rokih, v katerih je treba ta dokazila predložiti. Podrobnejšo ureditev varstva ranljivih odjemalcev v zvezi z zagotavljanjem nadaljnje dobave zemeljskega plina določi operater distribucijskega sistema v sistemskih obratovalnih navodilih.

II. poglavje: PRENOS, SKLADIŠČENJE IN UZP

1. oddelek: Gospodarska javna služba dejavnost operaterja prenosnega sistema

177. člen
(gospodarska javna služba)

(1) Dejavnost operaterja prenosnega sistema je obvezna državna gospodarska javna služba.

(2) Gospodarska javna služba dejavnost operaterja prenosnega sistema obsega:
- izvajanje prenosa;
- varno, zanesljivo in učinkovito obratovanje in vzdrževanje prenosnega sistema;
- razvoj sistema ob upoštevanju predvidenih potreb uporabnikov sistema, zahtev varnega in zanesljivega obratovanja sistema in usmeritev razvojnega načrta operaterja prenosnega sistema iz 30. člena oziroma 200. člena tega zakona;
- zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti prenosnega sistema, da omogoča razumne zahteve za priključitev in dostop do sistema;
- zagotavljanje zanesljivosti dobave zemeljskega plina z ustrezno zmogljivostjo in zanesljivostjo sistema;
- zagotavljanje sistemskih storitev;
- ugotavljanje in obračunavanje izravnave odstopanj odjema in oddaje zemeljskega plina od napovedi;
- posredovanje kateremu koli drugemu operaterju prenosnega sistema, operaterju skladiščnega sistema, operaterju sistema za UZP in operaterju distribucijskega sistema dovolj informacij, da se lahko zagotovita prenos in skladiščenje zemeljskega plina, ki bosta združljiva z varnim in učinkovitim obratovanjem povezanega sistema;
- pravočasno zagotavljanje potrebnih podatkov uporabnikom sistema, da lahko učinkovito uveljavljajo dostop do sistema;
- vzpostavitev in nadzor mehanizmov za upravljanje pretokov in izravnave odstopanj v omrežju, opredeljenih v sistemskih obratovalnih navodilih prenosnega omrežja zemeljskega plina;
- napoved porabe zemeljskega plina ter potrebnih virov z uporabo metode celovitega načrtovanja, z upoštevanjem varčevalnih ukrepov pri uporabnikih sistema;
- nediskriminatorno obravnavanje posameznih uporabnikov sistema ali vrst uporabnikov sistema, posebno ne v korist svojih povezanih podjetij;
- druge naloge, določene z zakonom, predpisom in splošnim aktom za izvrševanje javnih pooblastil;
- organiziranje izravnalnega trga zemeljskega plina.

(3) Gospodarsko javno službo dejavnost operaterja prenosnega sistema izvaja operater prenosnega sistema, ki pridobi koncesijo in izpolnjuje pogoje iz tretjega odstavka 178. člena tega zakona.

(4) Operater prenosnega sistema je dolžan vzpostaviti zadostno čezmejno zmogljivost za vključitev evropske prenosne infrastrukture, prilagojene vsem ekonomsko upravičenim in tehnično izvedljivim zahtevam po zmogljivosti, upoštevaje zanesljivost oskrbe z zemeljskim plinom.

(5) Operaterji prenosnih sistemov nabavljajo energijo, ki jo potrebujejo za opravljanje svojih dejavnosti, po preglednih, nediskriminatornih in tržno zasnovanih postopkih.

(6) Operater prenosnega sistema lahko sklepa tehnične dogovore glede delovanja povezovalnih plinovodov med Republiko Slovenijo in državami članicami Evropske unije ali med Republiko Slovenijo in tretjimi državami, ki morajo biti v skladu s predpisi Republike

Slovenije in Evropske unije ter odločitvami agencije. Operater prenosnega sistema v osmih dneh od sklenitve tehničnega dogovora o vsebini seznani ministrstvo, pristojno za energijo, in agencijo.

178. člen
(način izvajanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja prenosnega sistema)

(1) Za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja prenosnega sistema Republika Slovenija kot koncedent podeli koncesijo za celotno območje Republike Slovenije, in sicer za obdobje največ 35 let.

(2) Za koncesijo iz prejšnjega odstavka ni dovoljeno podeljevati posebnih ali izključnih pravic.

(3) Dejavnost operaterja prenosnega sistema lahko izvaja koncesionar, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
- ima v lasti prenosni sistem,
- ima certifikat operaterja prenosnega sistema in
- je imenovan za operaterja prenosnega sistema.

(4) Če lastnik prenosnega sistema ne izpolnjuje pogojev za izvajanje dejavnosti operaterja prenosnega sistema iz prejšnjega odstavka, mora najkasneje v enem letu od veljavnosti uporabnega dovoljenja za prenosni sistem, izpolniti te pogoje, sicer se uporabi 210. člen tega zakona o ukrepih v primeru prenehanja izvajanja dejavnosti operaterja prenosnega sistema.

(5) Vlada z uredbo predpiše podrobnejša pravila načina izvajanja gospodarske javne službe dejavnost operaterja prenosnega sistema.

179. člen
(podelitev koncesije)

(1) Glede podelitve koncesije za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja prenosnega sistema se uporabljajo predpisi o gospodarskih javnih službah in o javno-zasebnem partnerstvu, če ni s tem zakonom posamezno vprašanje urejeno drugače.

(2) V koncesijskem aktu, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, se določijo splošni, pregledni, nediskriminatorni in sorazmerni pogoji, ki jih mora izpolnjevati pravna ali fizična oseba za pridobitev koncesije. Lastništvo prenosnega sistema oziroma njegovega dela, certifikat operaterja prenosnega sistema in imenovanje za operaterja prenosnega sistema ni pogoj za pridobitev koncesije. Če koncedent omogoči koncesionarju pridobitev stvarnih pravic na nepremičninah v lasti države ali drugih ugodnosti v zvezi z izvajanjem koncesije, mora te ugodnosti nuditi vsakemu koncesionarju pod enakimi pogoji.

(3) Koncesijo lahko pridobi vsaka pravna ali fizična oseba, ustanovljena v državi članici Evropske unije.

(4) O podelitvi koncesije odloči na zahtevo stranke vlada z odločbo. Za podelitev koncesije se ne izvede postopek javnega razpisa ali drug konkurenčni postopek, določen s predpisi o javno-zasebnem partnerstvu. Za postopek izdaje odločbe iz tega odstavka se uporabljajo tudi določbe zakona, ki ureja storitve na notranjem trgu.

(5) O razlogih za zavrnitev podelitve koncesije mora ministrstvo, pristojno za energijo, v 30 dneh po dokončnosti odločbe, s katero je podelitev koncesije zavrnjena, obvestiti Evropsko komisijo.

(6) Po dokončnosti odločbe o podelitvi koncesije skleneta koncesionar in koncedent koncesijsko pogodbo.

180. člen
(financiranje gospodarske javne službe)

(1) Dejavnost operaterja prenosnega sistema se financira iz omrežnine in iz drugih prihodkov za izvajanje gospodarske javne službe.

(2) Med druge prihodke iz prejšnjega odstavka spadajo tudi prihodki iz avkcij zaradi prezasedenosti čezmejnih vodov.

181. člen
(gradnja in obratovanje prenosnega sistema)

(1) V postopku izdaje gradbenega dovoljenja za gradnjo objekta ali naprave, ki je del prenosnega sistema, lahko kot investitor nastopa koncesionar gospodarske javne službe, ki opravlja dejavnost operaterja prenosnega sistema ali tretja osebe na podlagi b) točke petega odstavka 201. člena tega zakona.

(2) Prejšnji odstavek se uporablja tudi za izdajo uporabnega dovoljenja ali drugega posamičnega akta, s katerim je dovoljeno obratovanje objekta ali naprave, ki je del prenosnega sistema.

(3) Ministrstvo, pristojno za energijo, v 30 dneh po dokončnosti odločbe državnega organa, organa lokalne skupnosti ali nosilca javnih pooblastil, s katerimi je bilo koncesionarju gospodarske javne službe dejavnost operaterja prenosnega sistema onemogočena izvedba investicije oziroma obratovanje objekta ali naprave, ki je del prenosnega sistema, obvesti Evropsko komisijo.

2. oddelek: Ločevanje prenosnih sistemov in operaterjev prenosnih sistemov

1. pododdelek: Lastniška ločitev

182. člen
(lastnina prenosnega sistema)

(1) Pravna ali fizična oseba, ki ima v lasti prenosni sistem, mora v skladu s tem zakonom izvajati dejavnost operaterja prenosnega sistema. Druga oseba, razen operater prenosnega sistema, ne sme imeti deloma ali v celoti v lasti prenosnega sistema, na katerem ta operater prenosnega sistema izvaja dejavnost operaterja prenosnega sistema, razen, če ni v tem delu zakona drugače določeno.

(2) Zahteva iz prejšnjega odstavka je izpolnjena, če dve ali več pravnih ali fizičnih oseb, ki imajo v lasti prenosni sistem, ustanovijo skupno podjetje, ki deluje kot operater prenosnega sistema v dveh ali več državah članicah Evropske unije. Drugo podjetje ne more biti udeleženo v skupnem podjetju, razen če je bilo certificirano kot neodvisni operater

prenosnega sistema. Lastnika ali lastniki prenosnega sistema, ki so ustanovili skupno podjetje, morajo izpolnjevati pogoje iz 183., 185. in 186. člena tega zakona ali pogoje za neodvisnega operaterja prenosnega sistema iz 189. člena tega zakona.

183. člen
(prepovedi za proizvajalce, dobavitelje, operaterje sistema ter osebe, ki jih nadzirajo)

(1) Ista pravna ali fizična oseba oziroma iste pravne ali fizične osebe ne smejo:
- izvajati neposrednega ali posrednega nadzora iz 17. točke 159. člena tega zakona nad podjetjem, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave, in hkrati ne smejo izvajati neposrednega ali posrednega nadzora iz 17. točke 159. člena tega zakona nad operaterjem prenosnega sistema ali prenosnim sistemom ali uveljavljati pravice nad njima ali
- izvajati neposrednega ali posrednega nadzora iz 17. točke 159. člena tega zakona nad operaterjem prenosnega sistema ali prenosnim sistemom in hkrati ne smejo izvajati neposrednega ali posrednega nadzora iz 17. točke 159. člena tega zakona nad podjetjem, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave, ali uveljavljati pravice nad njim.

(2) Za podjetje, ki opravlja katero koli dejavnost proizvodnje ali dobave iz prejšnjega odstavka se šteje tudi podjetje, ki opravlja katero koli dejavnost proizvodnje in dobave v smislu drugega dela tega zakona, ki ureja električno energijo. Za operaterja prenosnega sistema in prenosni sistem iz prejšnjega odstavka se štejeta tudi sistemski operater in prenosni sistem v smislu drugega dela tega zakona, ki ureja električno energijo.

(3) Ista pravna ali fizična oseba oziroma osebe ne morejo imenovati članov nadzornega sveta, uprave ali organov, ki pravno zastopajo podjetje, pri operaterju prenosnega sistema ali prenosnem sistemu in hkrati ne smejo izvajati neposrednega ali posrednega nadzora iz 17. točke 159. člena tega zakona ali uveljavljati pravic nad podjetjem, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave.

(4) Določbe tega člena ne pomenijo odstopa od zahteve iz prvega odstavka 182. člena tega zakona.

184. člen
(opredelitev pravic)

Pravice iz prvega in tretjega odstavka prejšnjega člena vključujejo zlasti:
a) pravico do izvrševanja glasovalnih pravic,
b) pravico do imenovanja članov nadzornega sveta, uprave ali organov, ki pravno zastopajo podjetje, ali
c) pravico na poslovnem deležu, ki presega polovico osnovnega kapitala ali delnic družbe.

185. člen
(prepovedi glede članstva v organih)

Ista pravna ali fizična oseba ne sme biti hkrati:
- član uprave, nadzornega sveta ali drugega organa, ki je zakoniti zastopnik podjetja, pri operaterju prenosnega sistema ali osebi, ki ima v lasti prenosni sistem, ali predstavnik v zvezi z lastniškim upravljanjem prenosnega sistema električne energije ali prenosnega sistema zemeljskega plina in
- član uprave, nadzornega sveta ali drugega organa, ki je zakoniti zastopnik podjetja, ki izvaja dejavnost proizvodnje ali dobave zemeljskega plina ali električne energije.

186. člen
(posebna določba v primeru državnega lastništva)

Če je oseba iz 183. ali 185. člena tega zakona Republika Slovenija ali druga država članica Evropske unije, lokalna skupnost ali organ teh oseb, se šteje, da so zahteve iz 183. in 185. člena tega zakona izpolnjene, če dva ločena organa teh oseb izvajata nadzor iz 17. točke 159. člena tega zakona nad operaterjem prenosnega sistema ali prenosnim sistemom in nad podjetjem, ki opravlja dejavnost na področju proizvodnje ali dobave.

187. člen
(dolžnost ukrepanja za odpravo razlogov, ki predstavljajo kršitve prepovedi)

(1) Oseba, pri kateri nastane razlog, ki predstavlja kršitev v zvezi z zahtevami iz 182., 183., 185. ali 186. člena tega zakona, mora takoj ukreniti vse potrebno, da se razlog odpravi, ter o nastanku razloga in ukrepih obvestiti agencijo.

(2) Operater prenosnega sistema mora obvestiti agencijo po prejšnjem odstavku, takoj ko izve za razlog, ki predstavlja kršitev v zvezi z zahtevami iz 182., 183., 185. ali 186. člena tega zakona, in pri tem ukreniti, kar more, da se razlog odpravi.

(3) Operater prenosnega sistema mora agencijo obvestiti tudi o vsaki načrtovani transakciji, zaradi katere bi lahko bila potrebna ponovna proučitev izpolnjevanja zahtev iz 182., 183., 185. ali 186. člena tega zakona.

(4) Agencija nadzira izpolnjevanje v zvezi z zahtevami iz 182., 183., 185. in 186. člena tega zakona. Če pri nadzoru ugotovi, da je pri določeni osebi nastal razlog, ki predstavlja kršitev teh zahtev, opozori osebo na razlog in na dolžnost ukrepanja po prvem oziroma drugem odstavku tega člena.

188. člen
(ukrepi agencije)

(1) Če v razumnem času, ki ni krajši od enega in ne daljši od šest mesecev od dne, ko je bila agencija obveščena o razlogu po prvem, drugem ali tretjem odstavku prejšnjega člena ali ko je agencija opozorila na razlog po četrtem odstavku prejšnjega člena, razlog v zvezi z zahtevami iz 182., 183., 185. ali 186. člena tega zakona ni odpravljen, agencija z odločbo:

- prepove izvrševanje glasovalnih pravic ali izvrševanje lastniških upravičenj v zvezi z upravljanjem manj od polovičnega lastniškega deleža v nasprotju s 183. členom tega zakona;
- naloži prodajo deleža na osnovnem kapitalu ali lastniškega deleža na prenosnem sistemu, kolikor presega delež, ki ne predstavlja kršitve 183. člena tega zakona;
- ugotovi, da je bil član uprave, nadzornega sveta ali drugega organa, ki zastopa podjetje, imenovan v nasprotju s tem zakonom, ali da je bila oseba, ki predstavlja lastnika prenosnega sistema, pooblaščena v nasprotju s tem zakonom ter pristojnemu organu predlaga uvedbo postopka za razrešitev ali odvzem pooblastila;
- prepove izvrševanje posrednega ali neposrednega nadzora iz 17. točke 159. člena tega zakona.

(2) Agencija lahko z odločbo naloži enega ali več ukrepov iz prejšnjega odstavka, vendar v obsegu, kolikor je to nujno potrebno, da se odpravi razlog kršitve zahtev iz 182., 183., 185. ali 186. člena tega zakona.

(3) Če je odločbo iz prvega odstavka tega člena treba izvršiti s prisilo, ne glede na zakon, ki ureja splošni upravni postopek, posamična denarna kazen v postopku izvršbe s prisilo ne sme presegati 100.000 eurov.

(4) Če z ukrepi iz tega člena ni mogoče odpraviti razloga kršitve z zahtevami iz 182., 183., 185. ali 186. člena tega zakona, začne agencija postopek preizkusa pogojev za certifikat.

2. pododdelek: Neodvisni operater prenosnega sistema

189. člen
(izjema od lastniškega ločevanja)

(1) Ne glede na 182., 183. in 185. člen tega zakona mora operater prenosnega sistema, ki deluje kot vertikalno integrirano podjetje, ki je imelo 3. septembra 2009 v lasti prenosni sistem, izpolnjevati zahteve iz 189. do 202. člena tega zakona.

(2) Podjetja, ki opravljajo dejavnost proizvodnje ali dobave, ne smejo prevzeti neposrednega ali posrednega nadzora iz 17. točke 159. člena tega zakona ali uveljavljati pravic iz 184. člena tega zakona nad operaterji prenosnega sistema, ki delujejo na podlagi 182. do 188. člena tega zakona.

190. člen
(pravni status, identiteta in dejavnost neodvisnega operaterja prenosnega sistema)

(1) Operater prenosnega sistema mora imeti pravno obliko delniške družbe, družbe z omejeno odgovornostjo ali komanditne družbe.

(2) Dejavnost operaterja prenosnega sistema obsega naslednje naloge:

a) zastopanje operaterja prenosnega sistema v pravnem prometu in v kakršnih koli komunikacijah z agencijo, drugimi regulativnimi organi ter tretjimi osebami;
b) zastopanje operaterja prenosnega sistema v Evropski mreži operaterjev prenosnih sistemov za zemeljski plin (ENTSO za plin);
c) odločanje o dostopu do sistema in izvrševanje dejanj, potrebnih za njegovo izvajanje, pri čemer ne diskriminira posameznih uporabnikov sistema ali vrst uporabnikov sistema, posebno ne v korist svojih povezanih podjetij;
č) pobiranje vseh plačil v zvezi s prenosnim sistemom;
d) obratovanje, vzdrževanje in razvoj varnega, učinkovitega in ekonomičnega prenosnega sistema;
e) načrtovanje naložb za zagotovitev dolgoročne zmogljivosti sistema, da zadosti razumnemu povpraševanju in zanesljivosti oskrbe;
f) vzpostavitev ustreznih družb, tudi z enim ali več operaterji prenosnih sistemov, borzami zemeljskega plina in drugimi ustreznimi akterji za napredek pri vzpostavljanju regionalnih trgov ali olajšanje procesa liberalizacij;
g) opravljanje skupnih storitev, tudi pravnih, računovodskih in informacijskih storitev, ter
h) druge naloge, ki jih določa ta zakon za operaterja prenosnega sistema.

(3) Operater prenosnega sistema ne sme v firmi družbe, v celostni podobi podjetja, v komunikacijah, pri trženju blagovne znamke in na objektih delovati tako, da ustvarja zmedo v zvezi z ločeno identiteto vertikalno integriranega podjetja ali njegovega dela.

(4) Ne glede na pravno obliko družbe, ki je operater prenosnega sistema, mora imeti ta družba organe, kot jih zakon, ki ureja gospodarske družbe, določa za delniško družbo. Če ta zakon ne določa drugače, se za vlogo, naloge in odgovornost organov operaterja prenosnega sistema, smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, o organih delniške družbe.

(5) Operater prenosnega sistema ne sme imeti enotirnega sistema upravljanja v smislu zakona, ki ureja gospodarske družbe.

(6) Družbeniki operaterja prenosnega sistema ne smejo neposredno upravljati družbe ali voditi njenih poslov.

191. člen
(sredstva, oprema in osebje operaterja prenosnega sistema)

(1) Operater prenosnega sistema mora imeti človeške, tehnične, fizične in finančne vire, potrebne za izpolnjevanje svojih obveznosti in za opravljanje dejavnosti prenosa zemeljskega plina.

(2) Operater prenosnega sistema mora imeti v celoti v lasti prenosni sistem in druga sredstva, potrebna za opravljanje dejavnosti prenosa zemeljskega plina. Druga oseba ne sme imeti deloma ali v celoti v lasti prenosni sistem, na katerem ta operater prenosnega sistema izvaja dejavnost operaterja prenosnega sistema.

(3) Osebje, potrebno za izvajanje dejavnosti prenosa zemeljskega plina, vključno z opravljanjem vseh nalog družbe, mora biti zaposleno pri operaterju prenosnega sistema.

(4) Del vertikalno integriranega podjetja ne sme drugemu delu podjetja dajati ali zagotavljati osebja, zanj opravljati storitev, najemati osebja, zaposlenega v drugem delu tega podjetja, ali opravljati storitev, ki jih opravlja drugi del podjetja.

(5) Operater prenosnega sistema lahko opravlja storitve za vertikalno integrirano podjetje, če:

a) opravljanje teh storitev ni diskriminatorno do uporabnikov sistema, je vsem uporabnikom sistema na voljo pod enakimi pogoji, pogoji pa ne omejujejo, izkrivljajo ali onemogočajo konkurence pri proizvodnji ali dobavi, in
b) je k pogojem za opravljanje teh storitev agencija dala soglasje pred začetkom opravljanja storitev.

(6) Operater prenosnega sistema ne sme deliti sistemov ali opreme informacijske tehnologije, fizičnih prostorov in sistemov za varnostni dostop z drugim delom vertikalno integriranega podjetja ali jih uporabljati skupaj z njim, ter ne sme imeti istih svetovalcev ali zunanjih izvajalcev za sisteme ali opremo informacijske tehnologije in sisteme za varnostni dostop.

192. člen
(finančni viri in finančna neodvisnost operaterja prenosnega sistema)

(1) Operater prenosnega sistema zagotavlja finančna in druga sredstva, potrebna za ustrezno in učinkovito opravljanje dejavnosti operaterja prenosnega sistema ter za razvoj in vzdrževanje učinkovitega, varnega in ekonomičnega prenosnega sistema.

(2) Brez poseganja v odločitve nadzornega organa iz 196. člena tega zakona mora vertikalno integrirano podjetje operaterju prenosnega sistema dati na voljo ustrezne finančne

vire za naložbene projekte in za nadomestitev obstoječih sredstev v zadostnem času in na zahtevo operaterja prenosnega sistema.

(3) Operater prenosnega sistema obvesti agencijo o finančnih virih iz prejšnjega odstavka.

(4) Brez poseganja v odločitve nadzornega organa iz 196. člena tega zakona mora imeti operater prenosnega sistema pooblastilo za pridobivanje denarja na trgu kapitala, zlasti z izposojanjem in povečanjem kapitala. Ne glede na zakon, ki ureja gospodarske družbe, odločitev o najemu posojila ali izdaji dolžniških vrednostnih papirjev sprejme uprava operaterja prenosnega sistema, odločitev o povečanju kapitala operaterja prenosnega sistema pa nadzorni organ iz 196. člena tega zakona.

(5) Operater prenosnega sistema mora imeti neodvisno od vertikalno integriranega podjetja dejanske pravice sprejemanja odločitev v zvezi s sredstvi, potrebnimi za obratovanje, vzdrževanje ali razvoj sistema. Brez poseganja v odločitve nadzornega organa iz 196. člena tega zakona sprejema odločitve v zvezi s sredstvi, potrebnimi za obratovanje, vzdrževanje ali razvoj sistema, uprava operaterja prenosnega sistema samostojno v okviru svojih pristojnosti in odgovornosti.

(6) Računovodske izkaze operaterja prenosnega sistema revidira revizor, ki ne revidira vertikalno integriranega podjetja ali njegovega dela.

193. člen
(komercialna, finančna in kapitalska razmerja v vertikalno integriranem podjetju)

(1) Komercialna in finančna razmerja med vertikalno integriranim podjetjem in operaterjem prenosnega sistema, morajo biti v skladu s tržnimi pogoji. Posojila operaterja prenosnega sistema vertikalno integriranemu podjetju niso dovoljena.

(2) Operater prenosnega sistema mora voditi evidenco komercialnih in finančnih razmerij iz prejšnjega odstavka ter agenciji na zahtevo omogočiti dostop do njih.

(3) Operater prenosnega sistema mora predložiti agenciji v soglasje komercialne in finančne pogodbe ali sporazume z vertikalno integriranim podjetjem.

(4) Pogodba ali sporazum iz prejšnjega odstavka, h kateremu ni dala soglasja agencija, je ničen.

(5) Hčerinska podjetja vertikalno integriranega podjetja, ki opravljajo dejavnost proizvodnje ali dobave, ne smejo neposredno ali posredno imeti v lasti delnic ali deležev operaterja prenosnega sistema.

(6) Operater prenosnega sistema ne sme imeti neposredno ali posredno v lasti delnic ali deležev hčerinskega podjetja vertikalno integriranega podjetja, ki opravljajo dejavnost proizvodnje ali dobave, ter ne sme prejemati dividend tega podjetja in ne sme imeti drugih finančnih koristi od tega podjetja.

194. člen
(neodvisnost delovanja operaterja prenosnega sistema)

(1) Splošna struktura upravljanja in akt o ustanovitvi oziroma statut družbe operaterja prenosnega sistema morata zagotavljati dejansko neodvisnost operaterja prenosnega sistema v skladu s 189. do 202. členom tega zakona.

(2) Vertikalno integrirano podjetje ne sme neposredno ali posredno po svojih predstavnikih v organih operaterja prenosnega sistema določati ravnanja operaterja prenosnega sistema pri dejavnostih in upravljanju sistema ter zagotavljanju konkurenčnosti tega delovanja ali pri dejavnostih, potrebnih za pripravo desetletnega načrta za razvoj omrežja na podlagi 200. člena tega zakona.

(3) Operater prenosnega sistema mora pri opravljanju nalog iz tega zakona ter pri upoštevanju prvega odstavka 13. člena, a) točke prvega odstavka 14. člena, drugega, tretjega in petega odstavka 16. člena, šestega odstavka 18. člena ter prvega odstavka 21. člena Uredbe (ES) št. 715/2009 različne osebe ali subjekte obravnavati brez diskriminacije ter ne sme omejevati, izkrivljati ali preprečevati konkurence na področju proizvodnje ali dobave.

(4) Vertikalno integrirano podjetje se mora vzdržati dejanj, ki operaterja prenosnega sistema ovirajo pri izpolnjevanju obveznosti iz tega zakona ali nanj vplivajo, ter od operaterja prenosnega sistema ne sme zahtevati, da mora od vertikalno integriranega podjetja pridobiti dovoljenje za izpolnjevanje teh obveznosti.

(5) Uprava operaterja prenosnega sistema samostojno v okviru svojih pristojnosti in odgovornosti sprejema potrebne odločitve in izvršuje potrebna dejanja za zagotavljanje neodvisnega ravnanja operaterja prenosnega sistema.

195. člen
(neodvisnost osebja)

(1) Odločitve v zvezi z imenovanjem, plačilom in prenehanjem mandata članov uprave operaterja prenosnega sistema sprejema nadzorni organ operaterja prenosnega sistema iz 196. člena tega zakona.

(2) Nadzorni organ mora pisno obvestiti agencijo o vsakem imenovanju, prenehanju mandata ali drugih odločitvah o pogojih za mandat članov uprave operaterja prenosnega sistema in oseb, odgovornih za izvršno upravljanje, njegovo trajanje in prenehanje, ter o razlogih za vsak predlog za prenehanje mandata teh oseb.

(3) Odločitev nadzornega organa iz prvega odstavka tega člena učinkuje, če ji agencija v treh tednih po prejemu obvestila o odločitvi ne nasprotuje.

(4) Agencija lahko nasprotuje odločitvi iz prvega in drugega odstavka tega člena, če se pojavijo dvomi o:
a) strokovni neodvisnosti osebe, imenovane za člana uprave, ali
b) upravičenosti predčasnega prenehanja mandata.

(5) Za osebo, pristojno za upravljanje posameznega področja in člana uprave operaterja prenosnega sistema je lahko imenovana oseba, ki v obdobju treh let pred imenovanjem ni imela strokovne funkcije ali odgovornosti, neposrednega ali posrednega interesa ali poslovnega odnosa z vertikalno integriranim podjetjem ali njegovim delom, delničarji oziroma družbeniki s kontrolnim deležem, razen z operaterjem prenosnega sistema.

(6) Prejšnji odstavek se uporablja za večino oseb, pristojnih za upravljanje, in večino članov uprave operaterja prenosnega sistema. Za preostale člane uprave operaterja prenosnega sistema se uporablja zahteva, da v obdobju šest mesecev pred njihovim imenovanjem niso opravljali nobene vodstvene ali druge pomembne dejavnosti v vertikalno integriranem podjetju.

(7) Osebe, pristojne za upravljanje, člani uprave ter zaposleni pri operaterju prenosnega sistema ne smejo imeti druge poklicne funkcije ali odgovornosti, neposrednega ali posrednega interesa v delu vertikalno integriranega podjetja, ki ni operater prenosnega sistema, od njega ne smejo pridobivati finančnih koristi ali imeti poslovnega odnosa z njegovimi delničarji oziroma družbeniki s kontrolnim deležem.

(8) Plačilo oseb, odgovornih za upravljanje, in članov uprave ter zaposlenih pri operaterju prenosnega sistema ne sme biti odvisno od dejavnosti ali rezultatov vertikalno integriranega podjetja, ki ni operater prenosnega sistema.

(9) Predsednik ali član uprave oziroma druga oseba, odgovorna za upravljanje posameznega področja operaterja prenosnega sistema, ki ima časovno omejen mandat, lahko zoper odločitev operaterja prenosnega sistema ali njegovega organa, s katero ji je predčasno prenehal mandat, zahteva varstvo v sporu pred agencijo. O zahtevi za pravno varstvo zaradi predčasnega prenehanja mandata odloča agencija po postopku, določenem v 414. do 419. členu tega zakona.

(10) Osebe, odgovorne za upravljanje posameznega področja, in člani uprave operaterja prenosnega sistema vsaj štiri leta po koncu svojega mandata pri operaterju prenosnega sistema ne smejo imeti poklicne funkcije, odgovornosti ali interesa v delu vertikalno integriranega podjetja, ki ni operater prenosnega sistema, in ne smejo imeti poslovnega odnosa z njegovimi delničarji oziroma družbeniki s kontrolnim deležem.

(11) Delničarji oziroma družbeniki s kontrolnim deležem v smislu petega, sedmega in desetega odstavka tega člena so oseba ali osebe, katerih delež glasovalnih pravic posamično ali skupaj dosega prevzemni prag v smislu zakona, ki ureja prevzeme.

(12) Peti do enajsti odstavek tega člena se uporabljajo za osebe, ki skrbijo za izvršno upravljanje operaterja prenosnega sistema, in osebe, ki tem osebam neposredno poročajo o zadevah, povezanih z obratovanjem, vzdrževanjem in razvojem omrežja.

(13) Odločitve iz sedmega in osmega odstavka 196. člena tega zakona sprejema uprava operaterja prenosnega sistema samostojno v okviru svojih pristojnosti in odgovornosti.

196. člen
(nadzorni organ)

(1) Operater prenosnega sistema mora imeti nadzorni organ, oblikovan skladno s tem členom.

(2) Nadzorni organ je nadzorni svet operaterja prenosnega sistema. Nadzorni svet lahko izvršuje naloge in pristojnosti nadzornega sveta po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, če to ni v nasprotju z določbami tega zakona ali uredb Evropske unije.

(3) Nadzorni organ sestavljajo naslednji člani:
- predstavniki vertikalno integriranega podjetja ali predstavniki podjetja, za katerega po zakonu, ki ureja prevzeme, velja domneva, da deluje usklajeno z vertikalno integriranim podjetjem;
- predstavniki delničarjev tretjih strani skladno s pravili akta operaterja prenosnega sistema;
- predstavniki delavcev v skladu z zakonom, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju.

(4) Glede odločitve o predčasnem prenehanju mandata predsednika ali člana nadzornega organa se uporablja b) točka četrtega odstavka 195. člena tega zakona.

(5) Vsaj za predsednika, njegove namestnike in toliko drugih članov nadzornega organa, da skupaj s predsednikom in njegovimi namestniki tvorijo več kot polovico vseh članov nadzornega organa, se uporabljajo drugi, tretji, peti in sedmi do enajsti odstavek 195. člena tega zakona. Vsi člani nadzornega organa morajo varovati tajnost poslovno občutljivih podatkov, ki jih dobijo na podlagi članstva v nadzornem organu.

(6) Nazorni organ sprejema odločitve, ki lahko bistveno vplivajo na vrednost sredstev delničarjev v okviru operaterja prenosnega sistema, zlasti naslednje odločitve v zvezi z:
- odobritvijo letnih in dolgoročnejših finančnih načrtov,
- stopnjo zadolževanja operaterja prenosnega sistema in
- določitvijo zneska dividend, ki se razdeli delničarjem.

(7) Odločitve, ki so v pristojnosti nadzornega organa, ne smejo vključevati odločitev, povezanih z rednim poslovanjem in vsakodnevnimi dejavnostmi operaterja prenosnega sistema in upravljanjem omrežja, vključno s sklepanjem pravnih poslov v zvezi s tem in sprejemanjem odločitev za njihovo izvrševanje.

(8) Nadzorni organ ne sme sprejemati odločitev, ki bi vplivale na dejavnosti, ki so potrebne za pripravo desetletnega razvojnega načrta omrežja v skladu z 200. členom tega zakona, ali bi bile povezane z njimi.

197. člen
(program za zagotavljanje skladnosti)

(1) Operater prenosnega sistem mora pripraviti program za zagotavljanje skladnosti, ki določa cilje in ukrepe za preprečevanje diskriminatornega ravnanja in določa obveznosti, ki jih morajo zaposleni izpolniti za uresničitev teh ciljev.

(2) K programu za zagotavljanje skladnosti mora pred začetkom njegove uporabe dati soglasje agencija.

(3) Operater prenosnega sistema mora zagotoviti izvajanje programa za zagotavljanje skladnosti in spremljanje njegovega izpolnjevanja. Sistem in ukrepi za izvajanje programa in spremljanje njegovega izpolnjevanja morajo biti sestavni del programa.

(4) Brez poseganja v pristojnosti agencije, izvajanje programa za zagotavljanje skladnosti neodvisno spremlja nadzornik za skladnost v skladu s 198. in 199. členom tega zakona.

(5) Kadar operater prenosnega sistema sodeluje pri skupnem podjetju iz 182. člena tega zakona, oblikuje in izvaja program za zagotavljanje skladnosti skupno podjetje. Program za zagotavljanje skladnosti določa obveznosti, ki jih morajo zaposleni v skupnem podjetju izpolniti za uresničitev cilja preprečitve diskriminatornega in protikonkurenčnega ravnanja. Program iz prejšnjega stavka odobri ACER in se zanj ne uporablja drugi odstavek tega člena. Upoštevanje zastavljenih ciljev programa neodvisno spremljajo nadzorniki za skladnost v skupno podjetje vključenih operaterjev prenosnih sistemov.

198. člen
(nadzornik za skladnost)

(1) Nadzorni organ operaterja prenosnega sistema mora imenovati nadzornika za skladnost, ki je lahko fizična ali pravna oseba.

(2) K odločitvi o imenovanju nadzornika za skladnost mora dati soglasje agencija.

(3) Agencija lahko zavrne soglasje k odločitvi o imenovanju nadzornika za skladnost zaradi pomanjkanja njegove neodvisnosti ali strokovne usposobljenosti.

(4) Nadzorni organ lahko po predhodnem soglasju agencije razreši nadzornika za skladnost. Na predlog agencije mora nadzorni organ razrešiti nadzornika za skladnost, če je razlog za predlog njegove razrešitve pomanjkanje neodvisnosti ali strokovne usposobljenosti.

(5) Pogoje, ki veljajo za mandat, za zaposlitev nadzornika za skladnost, in trajanje njegovega mandata, sprejme nadzorni organ po predhodnem soglasju agencije.

(6) Pogoji iz prejšnjega odstavka morajo zagotavljati neodvisnost nadzornika za skladnost tako, da se mu zagotovijo vsa potrebna sredstva za izpolnjevanje njegovih nalog.

(7) Nadzornik za skladnost med mandatom ne sme imeti druge poklicne funkcije, odgovornosti, neposrednega ali posrednega interesa v nobenem delu ali z nobenim delom vertikalno integriranega podjetja ali njegovimi delničarji oziroma družbeniki s kontrolnim deležem.

(8) Za nadzornika za skladnost se uporabljajo drugi in četrti do enajsti odstavek 195. člena tega zakona.

199. člen
(naloge in pooblastila nadzornika za skladnost)

(1) Nadzornik za skladnost je odgovoren za:

a) spremljanje izvajanja programa za zagotavljanje skladnosti;
b) pripravo letnega poročila, v katerem so določeni ukrepi za izvajanje programa za zagotavljanje skladnosti, ki ga predloži agenciji;
c) poročanje nadzornemu organu in izdajo priporočil o programu za zagotavljanje skladnosti in njegovem izvajanju;
č) pisno obveščanje agencije o večjih kršitvah, storjenih pri izvajanju programa za doseganje skladnosti, in
d) poročanje agenciji o komercialnih in finančnih odnosih med vertikalno integriranim podjetjem in operaterjem prenosnega sistema.

(2) Nadzornik za skladnost predlagane odločitve glede naložbenega načrta ali posameznih naložb v sistem predloži agenciji najpozneje takrat, ko jih uprava operaterja prenosnega sistema predloži nadzornemu organu.

(3) Če vertikalno integrirano podjetje na skupščini operaterja prenosnega sistema ali z glasovanjem članov nadzornega organa, ki jih je imenovala, prepreči sprejetje odločitve, zaradi česar se preprečijo ali zadržujejo naložbe, ki bi jih bilo v skladu z desetletnim razvojnim načrtom omrežja treba izvesti v naslednjih treh letih, nadzornik za skladnost o tem poroča agenciji, ki ravna v skladu z 201. členom tega zakona.

(4) Nadzornik za skladnost mora redno ustno ali pisno poročati agenciji in ima pravico do rednega ustnega ali pisnega poročanja nadzornemu organu operaterja prenosnega sistema.

(5) Nadzornik za skladnost se lahko udeležuje sej uprave operaterja prenosnega sistema, nadzornega organa in skupščine družbe.

(6) Nadzornik za skladnost se mora udeležiti sej, na katerih se obravnavajo naslednje zadeve:

a) pogoji za dostop do omrežja iz Uredbe (ES) št. 715/2009, zlasti v zvezi s tarifami, storitvami, povezanimi z dostopom tretjih strani, dodeljevanjem zmogljivosti in upravljanjem prezasedenosti, preglednostjo, usklajevanjem in sekundarnimi trgi;
b) projekti za obratovanje, vzdrževanje in razvoj prenosnih omrežij, tudi naložbe v nove prenosne povezave, povečanje zmogljivosti in izboljšanje uporabe obstoječih zmogljivosti;
c) nakupi ali prodaja energije, ki so potrebni za delovanje prenosnega sistema.

(7) Nadzornik za skladnost spremlja, ali operater prenosnega sistema izpolnjuje zahteve iz 214. in 215. člena tega zakona.

(8) Nadzornik za skladnost mora imeti dostop do ustreznih podatkov in prostorov operaterja prenosnega sistema ter do vseh informacij, ki so potrebne za opravljanje njegove naloge. Nadzornik za skladnost mora imeti dostop do pisarn operaterja prenosnega sistema brez vnaprejšnjega obvestila.

200. člen
(razvoj omrežja)

(1) Operater prenosnega sistema pripravi desetletni razvojni načrt omrežja v skladu s četrtim odstavkom 30. člena tega zakona in tem členom.

(2) Operater prenosnega sistema mora vsako leto najkasneje do 1. junija, po posvetovanju z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi, sprejeti in predložiti agenciji desetletni razvojni načrt omrežja. Za prva tri leta tega načrta mora operater prenosnega sistema priložiti tudi naložbeni načrt, usklajen z desetletnim razvojnim načrtom in izdelan v skladu z metodologijo iz četrtega odstavka 252. člena tega zakona.

(3) Desetletni razvojni načrt omrežja mora temeljiti na obstoječi in predvideni ponudbi in povpraševanju in mora vsebovati učinkovite ukrepe za zagotovitev ustreznosti sistema in zanesljivosti oskrbe.

(4) Desetletni razvojni načrt omrežja zlasti:

a) za udeležence na trgu opredeli glavno infrastrukturo za prenos, ki jo je treba v naslednjih desetih letih zgraditi ali posodobiti;
b) vsebuje že sprejete naložbe in opredeli nove, ki jih je treba izvesti v naslednjih treh letih, ter
c) zagotovi časovni okvir za vse naložbene projekte.

(5) Operater prenosnega sistema pri pripravi desetletnega razvojnega načrta omrežja oblikuje tudi razumne predpostavke o razvoju proizvodnje, oskrbe, porabe in izmenjav z drugimi državami, pri tem pa upošteva naložbene načrte za omrežja v Republiki Sloveniji, regionalna omrežja in omrežja, ki pokrivajo celotno Evropsko unijo, ter naložbene načrte za skladišča in obrate za UZP.

(6) Agencija se mora o desetletnem razvojnem načrtu omrežja posvetovati z vsemi dejanskimi in možnimi uporabniki sistema, in sicer na odprt in pregleden način. Od oseb ali podjetij, ki izjavijo, da so možni uporabniki sistema, lahko zahteva, da svoje trditve utemeljijo.

(7) Agencija mora objaviti rezultate posvetovalnega postopka in zlasti možne potrebe po naložbah na svoji spletni strani, ter o njih obvestiti operaterja prenosnega sistema.

(8) Agencija preuči, ali desetletni razvojni načrt omrežja pokriva potrebe po naložbah, ki so bile opredeljene v posvetovalnem postopku, in ali je razvojni načrt omrežja v skladu z nezavezujočim desetletnim razvojnim načrtom omrežja za Evropsko unijo iz b) točke tretjega odstavka 8. člena Uredbe (ES) št. 715/2009. Če obstajajo dvomi glede skladnosti z razvojnim načrtom omrežja za Evropsko unijo, se agencija o tem posvetuje z ACER.

(9) Agencija lahko od operaterja prenosnega sistema zahteva spremembo desetletnega razvojnega načrta in naložbeni načrt za njegova prva tri leta. Operater prenosnega sistema mora predložiti agenciji z njenimi zahtevami usklajen desetletni razvojni načrt in naložbeni načrt, najkasneje v dveh mesecih od prejema zahtev agencije.

(10) Na desetletni razvojni načrt omrežja mora dati soglasje agencija.

201. člen
(pristojnosti glede naložbenih odločitev)

(1) Agencija mora spremljati in ocenjevati izvajanje desetletnega razvojnega načrta omrežja.

(2) Če operater prenosnega sistema zaradi razlogov, na katere ne more vplivati ne izvede naložbe, ki jo je potrebno v skladu z desetletnim razvojnim načrtom omrežja izvesti v naslednjih treh letih in je še vedno pomembna na podlagi najnovejšega desetletnega razvojnega načrta omrežja, agencija od operaterja prenosnega sistema zahteva:

a) izvedbo naložbe ali
b) sprejem povečanja kapitala za financiranje potrebnih naložb ter neodvisnim vlagateljem omogoči, da sodelujejo pri kapitalu.

(3) O ukrepu iz prejšnjega odstavka agencija odloči z odločbo.

(4) Če operater v roku, določenem z odločbo iz prejšnjega odstavka, ne ravna skladno z odločbo, agencija organizira razpisni postopek, ki je odprt za vse vlagatelje za navedene naložbe iz drugega odstavka tega člena.

(5) V primeru iz prejšnjega odstavka, lahko agencija operaterju prenosnega sistema z odločbo naloži, da:

a) omogoči financiranje s strani tretje strani z dolžniškim ali lastniškim kapitalom v operaterju prenosnega sistema;
b) omogoči gradnjo s strani tretje strani ter v primeru, če le ta ni operater prenosnega sistema, prenos lastninske in drugih stvarnih pravic na objektih in napravah, ki sestavljajo omrežje, na operaterja prenosnega sistema ter vzpostavitev ustreznih obligacijskih razmerij med operaterjem sistema in investitorjem;
c) sam zgradi zadevne nove objekte in naprave;
č) sam upravlja zadevne nove objekte in naprave.

(6) Določbe prejšnjega odstavka ne pomenijo odstopanja od zahteve drugega odstavka 191. člena tega zakona.

(7) Operater prenosnega sistema mora vlagateljem zagotoviti informacije, ki so potrebne za izvedbo naložbe ter vključiti nove naprave v prenosni sistem in si na splošno v največji možni meri prizadevati, da olajša izvajanje naložbenega projekta.

(8) K pogodbam o financiranju naložb iz tega člena mora pred sklenitvijo dati soglasje agencija.

(9) Stroški naložb iz tega člena se krijejo iz omrežnine ne glede na obseg uporabe naložbe.

202. člen
(priključevanje skladišč, obratov za UZP in industrijskih odjemalcev)

(1) Operater prenosnega sistema mora v sistemskih obratovalnih navodilih določiti pregledne in učinkovite postopke ter tarife za nediskriminatorno priključevanje skladišč, obratov za UZP in industrijskih odjemalcev na prenosni sistem.

(2) Operater prenosnega sistema ne sme zavrniti priključitve novega skladišča, obrata za UZP ali industrijskega odjemalca na podlagi morebitnih prihodnjih omejitev glede razpoložljivih zmogljivosti omrežja ali dodatnih stroškov, povezanih s potrebnim povečanjem zmogljivosti.

(3) Operater prenosnega sistema mora za novo priključitev zagotoviti zadostno vstopno in izstopno zmogljivost.

203. člen
(nadzor in ukrepi agencije)

(1) Agencija nadzira izpolnjevanje zahtev iz 189. do 202. člena tega zakona.

(2) Poleg pooblastil iz tega zakona ima agencija pri nadzoru iz prejšnjega odstavka še naslednja pooblastila:

a) spremlja komunikacijo med operaterjem prenosnega sistema in vertikalno integriranim podjetjem;
b) spremlja komercialne in finančne odnose med vertikalno integriranim podjetjem in operaterjem prenosnega sistema, vključno s posojili;
c) zahteva utemeljitev s strani vertikalno integriranega podjetja na podlagi obvestila nadzornika za skladnost v skladu s 195. členom tega zakona.

(3) Pri izvajanju pooblastil agencija nadzira operaterja prenosnega sistema, vertikalno integrirano podjetje in z njim povezane družbe ali druge osebe, na katere se nanašajo zahteve iz 189. do 202. člena tega zakona.

(4) O sporu med vertikalno integriranim podjetjem in operaterjem prenosnega sistema v zvezi z izpolnjevanjem zahtev iz 189. do 202. člena tega zakona odloča agencija v postopku odločanja o sporih.

(5) H komercialnemu in finančnemu sporazumu med vertikalno integriranim podjetjem in operaterjem prenosnega sistema mora dati soglasje agencija. Agencija izda soglasje, če je sporazum v skladu s tržnimi pogoji.

(6) Agencija lahko vse ali posamezne naloge operaterja prenosnega sistema dodeli drugemu operaterju prenosnega sistema skladno z drugim in tretjim odstavkom 210. člena tega zakona, če operater prenosnega sistema krši svoje obveznosti iz tega zakona, zlasti če gre za ponavljajoče se diskriminatorno ravnanje v prid vertikalno integriranemu podjetju.

(7) Če pri nadzoru agencija ugotovi, da je pri operaterju prenosnega sistema, njegovem organu ali članu tega organa, pri vertikalno integriranem podjetju ali njegovem organu ali pri drugi osebi nastal razlog, ki predstavlja kršitev v zvezi s temi zahtevami, ji oziroma mu z odločbo naloži, naj v določenem roku, ki ni krajši od enega in ne daljši od šest mesecev od dokončnosti odločbe, odpravi razlog kršitve.

(8) Če je odločbo iz prvega odstavka tega člena treba izvršiti s prisilo, ne glede na zakon, ki ureja splošni upravni postopek, posamična denarna kazen v postopku izvršbe s prisilo ne sme presegati 100.000 eurov.

(9) Če z ukrepi iz tega člena ni mogoče odpraviti razloga kršitve zahtev iz 189. do 202. člena tega zakona, začne agencija postopek preizkusa pogojev za certifikat.

3. pododdelek: Certificiranje in imenovanje operaterja prenosnega sistema

204. člen
(certifikat)

(1) Operater prenosnega sistema mora biti certificiran.

(2) Certificiran je operater prenosnega sistema, ki ima certifikat.

(3) V postopku certificiranja agencija ugotavlja, ali vlagatelj zahteve za izdajo certifikata izpolnjuje pogoje za operaterja prenosnega sistema iz 182., 183., 185. in 186. člena tega zakona ali za izpolnjevanje zahtev iz 189. do 202. člena tega zakona.

205. člen
(zahteva za certifikat)

(1) Postopek certificiranja se začne z vložitvijo popolne vloge za izdajo certifikata s strani lastnika prenosnega sistema ali operaterja prenosnega sistema. Vloga je popolna, ko se k vlogi predložijo dokazila o izpolnjevanju zahtev iz 182., 183., 185. in 186. člena tega zakona oziroma dokazila o izpolnjevanju zahtev iz 189. do 202. člena tega zakona.

(2) Agencija ob prejemu popolne vloge za certificiranje izda potrdilo o prejemu popolne vloge, ki mora vsebovati rok odločitve o zahtevi za certificiranje in informacijo, pod kakšnimi pogoji se uporabi pravna domneva izdaje certifikata.

(3) Agencija mora o zahtevi odločiti v štirih mesecih po prejemu popolne vloge. Če agencija do preteka tega roka stranki ne vroči odločitve o zahtevi za certificiranje, se domneva, da je agencija izdala certifikat.

(4) Rok za izdajo odločbe ne teče, če je postopek prekinjen ali če je bilo zadržano izvajanje predpisa, na podlagi katerega mora agencija odločiti.

(5) V postopku certificiranja ni mogoče zahtevati vrnitve v prejšnje stanje.

(6) V primeru domneve iz tretjega odstavka tega člena se popolna vloga in potrdilo o prejemu popolne vloge, po preteku roka iz drugega odstavka 206. člena tega zakona štejeta za izdan certifikat, razen če je agencija izdala zavrnilno odločbe v tem postopku.

(7) Rok za vložitev pravnih sredstev zoper certifikat, ki ima pravno veljavo na podlagi prejšnjega odstavka, začne teči naslednji dan po preteku roka iz drugega odstavka 206. člena tega zakona.

(8) Pravna domneva o izdanem certifikatu iz šestega odstavka tega člena se ne uporabi v postopkih na podlagi izrednih pravnih sredstev.

(9) Sistemski operater in podjetja, ki opravljajo dejavnost proizvodnje ali dobave morajo agenciji in Evropski komisiji posredovati vse zahtevane informacije, ki jih potrebujeta za izvajanje nalog v postopku certificiranja.

(10) V postopku certificiranja mora agencija varovati zaupnost poslovno občutljivih podatkov.

206. člen
(posredovanje Evropski komisiji)

(1) Odločitev agencije ali domnevo o izdaji certifikata iz tretjega odstavka 205. člena tega zakona agencija nemudoma posreduje Evropski komisiji, skupaj s podatki, ki se nanašajo na odločitev.

(2) Odločitev agencije ali domneva izdaje certifikata iz tretjega odstavka 205. člena tega zakona začneta učinkovati po izdaji mnenja Evropske komisije ali po preteku roka iz prvega odstavka 3. člena Uredbe (ES) št. 715/2009.

207. člen
(certificiranje v zvezi s tretjimi državami)

(1) Če certificiranje zahteva lastnik prenosnega sistema ali operater prenosnega sistema, ki ga nadzoruje oseba ali osebe iz države ali držav, ki niso članice Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: tretja država) ali ki je sam iz tretje države oziroma držav, se za postopek certificiranja in preizkus pogojev za certifikat uporabljajo 204. do 207. člen tega zakona, če ni drugače določeno. Za tretjo državo šteje tudi država članica Evropske unije, za katero velja odstopanje iz 49. člena Direktive 2009/73/ES.

(2) Agencija o prejemu vloge in o okoliščinah, zaradi katerih bi oseba ali osebe iz tretje države ali tretjih držav lahko pridobile nadzor iz 17. točke 159. člena tega zakona nad prenosnim sistemom ali operaterjem prenosnega sistema nemudoma obvesti Evropsko komisijo.

(3) Operater prenosnega sistema je dolžan nemudoma obvestiti agencijo o okoliščinah, zaradi katerih bi oseba ali osebe iz tretje države ali tretjih držav lahko pridobile nadzor iz 17. točke 159. člena tega zakona nad prenosnim sistemom ali operaterjem prenosnega sistema.

(4) V postopku certificiranja po tem členu se ne uporablja domneva izdaje certifikata iz tretjega odstavka 205. člena tega zakona.

(5) Vlagatelj zahteve za izdajo certifikata iz prvega odstavka tega člena mora v postopku certificiranja agenciji dokazati, da izpolnjuje pogoje iz 182., 183., 185. in 186. člena ali zahteve iz 189. do 202. člena tega zakona ter da izdaja certifikata ne bo ogrozila zanesljivosti oskrbe Republike Slovenije, druge države članice Evropske unije in Evropske unije z energijo. Pri tem agencija upošteva:

- pravice in obveznosti Evropske unije v zvezi s tretjo državo, ki izhajajo iz mednarodnega prava ter iz sporazumov, sklenjenih z eno ali več tretjimi državami, katerih podpisnica je Evropska unija in ki obravnavajo zanesljivost oskrbe z energijo;
- pravice in obveznosti držav članic Evropske unije do tretje države, ki izhajajo iz sporazumov, sklenjenih z njo, če so v skladu s pravom Evropske unije, in
- druge posebne lastnosti primera in zadevne tretje države.

(6) Agencija mora sprejeti osnutek odločitve v štirih mesecih po prejemu vloge in nemudoma seznaniti Evropsko komisijo z njim in z vsemi informacijami v zvezi z njim.

(7) Agencija mora pred sprejetjem odločitve o certificiranju Evropsko komisijo zaprositi za mnenje o tem, ali stranka izpolnjuje prepovedi iz 182., 183., 185. in 186. člena tega zakona ali zahteve iz 189. do 202. člena tega zakona in ali lahko odobritev certificiranja ogrozi zanesljivost oskrbe Evropske unije z energijo.

(8) Agencija izda odločbo v postopku certificiranja po tem členu v dveh mesecih po izteku roka za izdajo mnenja Evropske komisije skladno s šestim odstavkom 11. člena Direktive 2009/73/ES, pri čemer v čim večji meri upošteva mnenje Evropske komisije. Agencija Evropsko komisijo nemudoma seznani z odločitvijo in z vsemi informacijami v zvezi z njo.

(9) Agencija lahko zavrne izdajo certifikata, če bi njegova izdaja ogrozila zanesljivost oskrbe Republike Slovenije ali druge države članice Evropske unije z energijo.

(10) Dokončna odločba agencije in mnenje Evropske komisije se objavita skupaj v Uradnem listu Republike Slovenije. Če se dokončna odločba razlikuje od mnenja Evropske komisije, se objavi tudi obrazložitev odločbe agencije.

208. člen
(postopek preizkusa pogojev za certifikat)

(1) Agencija spremlja, ali sistemski operater izpolnjuje zahteve iz 180., 181., 183. in 186. člena tega zakona. Agencija po uradni dolžnosti začne postopek preizkusa pogojev za certifikat, če:
- prejme obvestilo operaterja prenosnega sistema iz drugega odstavka 187. člena tega zakona;
- je seznanjena z načrtovano transakcijo iz tretjega odstavka 187. člena tega zakona;
- ugotovi, da obstaja utemeljen razlog za domnevo, da je prišlo ali bi lahko prišlo zaradi načrtovane spremembe pravic ali vpliva nad lastniki prenosnega sistema ali operaterja prenosnega sistema do kršitve zahtev iz 182., 183., 185. in 186. člena tega zakona ali zahtev iz 189. do 202. člena tega zakona skladno z devetim odstavkom 203. člena tega zakona;
- tako utemeljeno zahteva Evropska komisija.

(2) V postopku za preizkus pogojev za certifikat se uporabljajo določbe tega zakona o rednem postopku certificiranja, če ni v tem členu ta postopek urejen drugače.

(3) Domneva iz tretjega odstavka 205. člena tega zakona se uporablja v postopku preizkusa pogojev za certifikat le v primeru iz prve in četrte alineje prvega odstavka tega člena. Štirimesečni rok za uveljavitev domneve izdaje certifikata začne teči z dnem, ko agencija prejme obvestilo operaterja prenosnega sistema ali zahtevo Evropske komisije.

(4) Agencija z odločbo:

- odloči o skladnosti načrtovane transakcije z zahtevami iz 182., 183., 185. in 186. člena tega zakona;
- potrdi certifikat;
- odvzame certifikat.

(5) Odvzem certifikata začne učinkovati z dnem pravnomočnosti odločbe.

209. člen
(imenovanje operaterja prenosnega sistema)

(1) Če so po dokončnosti odločbe o izdaji certifikata ali po vzpostavitvi domneve iz tretjega odstavka 205. člena tega zakona, pri določeni pravni ali fizični osebi izpolnjeni pogoji iz prve in druge alineje tretjega odstavka 178. člena tega zakona, jo imenuje vlada na predlog agencije, za operaterja prenosnega sistema s sklepom.

(2) Vlada na predlog agencije, na podlagi dokončne odločbe o ugotovitvi neizpolnjevanja pogojev, razveljavi sklep o imenovanju operaterja prenosnega sistema, če operater prenosnega sistema ne izpolnjuje katerega od pogojev za izvajanje dejavnosti operaterja prenosnega sistema iz tretjega odstavka 178. člena tega zakona, pa ni mogoče pričakovati, da bo ta pogoj v razumnem času izpolnjen.

(3) Sklep o imenovanju oziroma sklep o razveljavitvi imenovanja se objavi v Uradnem listu Evropske unije in Uradnem listu Republike Slovenije ter posreduje Evropski komisiji.

210. člen
(ukrepi v primeru prenehanja izvajanja dejavnosti operaterja prenosnega sistema)

(1) Če kateri od pogojev za izvajanje dejavnosti operaterja prenosnega sistema iz tretjega odstavka 178. člena tega zakona ni izpolnjen, pa v razumnem času ni mogoče pričakovati izpolnitve pogoja ali če operater prenosnega sistema preneha izvajati dejavnosti operaterja prenosnega sistema in v razumnem času ni pričakovati nadaljevanja izvajanja dejavnosti, agencija z odločbo:
- določi certificiranega operaterja prenosnega sistema v Republiki Sloveniji ali drugi državi članici Evropske unije, da začasno prevzame izvajanje dejavnosti operaterja prenosnega sistema na prenosnem sistemu operaterja na katerega se nanaša razlog neizpolnjevanja pogojev ali prenehanje izvajanja dejavnosti operaterja prenosnega sistema;
- določi pogoje, pod katerimi je lastnik ali so solastniki dolžni dati v uporabo prenosni sistem operaterju prenosnega sistema, ki bo prevzel izvajanje dejavnosti po prejšnji alineji, ter rok, v katerem je lastnik ali so solastniki to dolžni storiti;
- odloči o drugih vprašanjih razmerja med lastnikom ali solastniki prenosnega sistema in operaterjem iz prve alineje tega odstavka v zvezi z začasnim izvajanjem dejavnosti operaterja prenosnega sistema.

(2) Operater iz prve alineje prejšnjega odstavka opravlja dejavnosti operaterja prenosnega sistema do prevzema opravljanja dejavnosti s strani drugega operaterja prenosnega sistema, ki izpolnjuje pogoje iz tretjega odstavka 178. člena tega zakona.

(3) Če lastnik ali solastniki prenosnega sistema v enem letu od dokončnosti odločbe iz prvega odstavka tega člena ne zagotovijo, da začne dejavnost operaterja prenosnega sistema na njihovem prenosnem sistemu izvajati operater prenosnega sistema, ki izpolnjuje pogoje iz tretjega odstavka 178. člena tega zakona, pa je obratovanje tega prenosnega sistema nujno za varno in zanesljivo oskrbo z zemeljskim plinom v Republiki

Sloveniji ali delu njenega ozemlja ali gre za povezovalni plinovod, predlaga agencija Republiki Sloveniji kot razlastitvenemu upravičencu, začetek postopka razlastitve ali omejitve lastninske pravice.

(4) Razlastitev ali omejitev lastninske pravice za namen iz prejšnjega odstavka je v javno korist.

3. oddelek: Operaterji skladiščnih sistemov in sistemov UZP

211. člen
(imenovanje operaterjev skladiščnih sistemov in sistemov za UZP)

(1) Lastnik oziroma lastniki skladiščnega sistema ali sistema za UZP so dolžni pred začetkom obratovanja imenovati najmanj enega operaterja skladiščnega sistema oziroma sistema za UZP.

(2) Obdobje za katerega se imenuje operater skladiščnega sistema oziroma sistema za UZP določi agencija na zahtevo lastnika ali lastnikov skladiščnega sistema ali sistema za UZP z odločbo, pri čemer upošteva oceno učinkovitosti in gospodarskega ravnotežja.

212. člen
(naloge operaterja skladiščnega sistema in sistema za UZP)

(1) Operater skladiščnega sistema ali sistema za UZP mora obratovati z varnimi, zanesljivimi in učinkovitimi napravami za prenos, skladiščenje ali obrati za UZP, vzdrževati in razvijati naprave glede na gospodarske razmere in upoštevanje varovanja okolja ter zagotoviti ustrezne načine za izpolnitev obveznosti storitev.

(2) Operater skladiščnega sistema ali sistema za UZP ne sme diskriminirati uporabnikov sistema ali vrst uporabnikov sistema, zlasti ne v korist svojih povezanih podjetij.

(3) Operater skladiščnega sistema ali sistema za UZP mora posredovati operaterju prenosnega sistema, drugemu operaterju skladiščnega sistema, drugemu operaterju sistema za UZP ali operaterju distribucijskega sistema informacije za zagotovitev prenosa in skladiščenja zemeljskega plina, ki bo združljiv z varnim in učinkovitim obratovanjem povezanega sistema.

(4) Operater skladiščnega sistema ali sistema za UZP mora uporabnikom sistema zagotoviti informacije, ki jih potrebujejo za učinkovit dostop do sistema.

213. člen
(ločevanje operaterjev skladiščnih sistemov)

(1) Operater skladiščnega sistema, katerega objekti so tehnično ali gospodarsko potrebni za zagotavljanje učinkovitega dostopa do sistema zaradi oskrbe odjemalcev v skladu s tretjim odstavkom 246. člena tega zakona, ki je del vertikalno integriranega podjetja, mora biti neodvisen od drugih dejavnosti, ki niso povezane s prenosom, distribucijo in skladiščenjem zlasti glede pravne oblike, organizacije in sprejemanja odločitev.

(2) Za zagotovitev neodvisnosti operaterja skladiščnega sistema mora operater iz prejšnjega odstavka pri organizaciji in delovanju zagotoviti izvajanje najmanj naslednjih ukrepov:

a) osebe, ki so odgovorne za vodenje operaterja skladiščnega sistema, ne smejo sodelovati v organih integriranega podjetja plinskega gospodarstva, ki so neposredno ali posredno odgovorni za vsakodnevno pridobivanje in dobavo zemeljskega plina;
b) poklicni interesi oseb, odgovornih za vodenje operaterja skladiščnega sistema, morajo biti upoštevani na način, ki jim omogoča neodvisno delovanje;
c) operater skladiščnega sistema mora imeti neodvisno od integriranega podjetja plinskega gospodarstva pravico odločanja o sredstvih, ki so potrebna za upravljanje, vzdrževanje in razvoj objektov za skladiščenje.

(3) Za izpolnjevanje nalog iz c) točke prejšnjega odstavka so dovoljeni mehanizmi za zaščito pravice matičnega podjetja do ekonomskega nadzora in nadzora upravljanja v zvezi z donosom sredstev v hčerinskem podjetju. Matičnemu podjetju mora biti omogočena predvsem potrditev letnega finančnega načrta ali drugega enakovrednega instrumenta operaterja skladiščnega sistema in določitev splošnih omejitev stopnje zadolževanja njegovega hčerinskega podjetja, razen pravice dajanja navodil za vsakodnevno poslovanje ali za posamezne odločitve o gradnji ali nadgradnji objektov za skladiščenje, ki ne presegajo omejitev v potrjenem finančnem načrtu ali drugem enakovrednem instrumentu.

(4) Operater skladiščnega sistema mora oblikovati program za zagotovitev skladnosti, ki podrobneje določa ukrepe iz prejšnjega odstavka in ukrepe za preprečevanje diskriminatornega ravnanja, ter mora zagotoviti ustrezen nadzor nad izvajanjem tega programa. Program za zagotavljanje skladnosti mora določiti posebne obveznosti, ki jih morajo zaposleni izpolniti za uresničitev teh ciljev. Oseba ali organ, ki je v operaterju odgovoren za spremljanje izvajanja programa za zagotovitev skladnosti, pošlje agenciji letno poročilo o sprejetih ukrepih, katerega objavi tudi na njegovi spletni strani.

(5) Če Evropska komisija sprejme smernice za zagotovitev učinkovitega izpolnjevanja zahtev iz tega člena, je operater skladiščnega sistema dolžan ravnati v skladu s temi smernicami.

4. oddelek: Zaupnost podatkov za operaterje prenosnih sistemov, skladiščnih sistemov in sistemov za UZP in za lastnike prenosnih sistemov

214. člen
(obveznost varovanja zaupnosti)

(1) Operater prenosnega sistema, operater skladiščnega sistema ali sistema za UZP ter lastnik prenosnega sistema je dolžan varovati zaupnost poslovno občutljivih podatkov, ki jih dobi med izvajanjem svoje poslovne dejavnosti, ne glede na to, ali so določeni kot poslovna tajnost.

(2) Operater iz prejšnjega odstavka je dolžan preprečevati diskriminatorno razkrivanje poslovno koristnih podatkov o svojih dejavnostih, zlasti pa ne sme razkriti poslovno občutljivih podatkov drugim delom podjetja, ki niso povezani z opravljanjem dejavnosti operaterja prenosnega sistema, ali operaterja skladiščnega sistema ali operaterja sistema za UZP, razen če in kolikor je to nujno potrebno za izvedbo pravnega posla.

(3) Lastnik prenosnega sistema, operater skladiščnega sistema ali sistema za UZP, in v primeru operaterja kombiniranega sistema tudi operater distribucijskega sistema, ter ostali deli podjetja, ki niso povezani z opravljanjem dejavnosti operaterja prenosnega

sistema, ali operaterja skladiščnega sistema ali operaterja sistema za UZP, ne smejo imeti skupnih služb, kot so skupne pravne službe, razen upravnih služb ali služb za informacijsko tehnologijo.

(4) Določbe tega člena ne posegajo v dolžnost razkritja podatkov agenciji, ministrstvu in pristojnim organom ter koncedentu v okviru izvajanja gospodarske javne službe na podlagi koncesije.

215. člen
(prepoved zlorabe podatkov in dolžnost objave)

(1) Operater prenosnega sistema, operaterji skladiščnih sistemov ali operaterji sistemov za UZP pri prodaji ali nabavi zemeljskega plina prek povezanih podjetij ne smejo zlorabiti poslovno občutljivih podatkov, pridobljenih od tretjih oseb v okviru zagotavljanja dostopa do sistema ali pogajanja o njem.

(2) Operater prenosnega sistema, operaterji skladiščnih sistemov ali operaterji sistemov za UZP so dolžni objaviti podatke, potrebne za učinkovito konkurenco in uspešno delovanje trga, razen poslovno občutljivih podatkov iz prejšnjega odstavka.

III. poglavje: DISTRIBUCIJA

1. oddelek: Gospodarska javna služba dejavnost operaterja distribucijskega sistema

216. člen
(gospodarska javna služba)

(1) Dejavnost operaterja distribucijskega sistema je izbirna lokalna gospodarska javna služba.

(2) Gospodarska javna služba dejavnost operaterja distribucijskega sistema obsega:
- izvajanje distribucije;
- varno, zanesljivo in učinkovito obratovanje in vzdrževanje distribucijskega sistema v ekonomsko sprejemljivih pogojih, z obveznim upoštevanjem varovanja okolja in energetske učinkovitosti;
- razvoj distribucijskega sistema ob upoštevanju predvidenih potreb uporabnikov sistema ter zahtev varnega in zanesljivega obratovanja sistema;
- zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti distribucijskega sistema, da omogoča razumne zahteve za priključitev na sistem in dostop do njega;
- zagotavljanje zanesljivosti dobave zemeljskega plina z ustrezno zmogljivostjo in zanesljivostjo omrežja;
- zagotavljanje potrebnih podatkov uporabnikom sistema, da lahko učinkovito uveljavljajo dostop do sistema in njegovo uporabo.

(3) Operater distribucijskega sistema ne sme diskriminirati uporabnikov sistema ali vrst uporabnikov sistema, zlasti ne v korist svojih povezanih podjetij.

(4) Izvajanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja distribucijskega sistema lahko zagotovi lokalna skupnost na delu svojega območja ali na celotnem svojem območju na način, določen z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe, in zakonom, ki ureja javno-zasebno partnerstvo.

(5) Če lokalna skupnost podeli za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja distribucijskega sistema koncesijo, se za podelitev koncesije uporabljajo tudi določbe zakona, ki ureja gospodarske javne službe, in zakona, ki ureja javno-zasebno partnerstvo.

(6) Distribucijski sistem je praviloma priključen na prenosni sistem najmanj z enim priključkom. Distribucijski sistem je lahko priključen na drug distribucijski sistem le na podlagi predhodnega soglasja agencije in v primeru istega operaterja distribucijskega sistema.

(7) Agencija pri izdaji soglasja iz prejšnjega odstavka upošteva desetletni razvojni načrt prenosnega plinovodnega omrežja in razvojni načrt distribucijskega omrežja ter izda soglasje, če je:

- povezovanje distribucijskih sistemov stroškovno in razvojno smiselno in
- zagotovljena ustrezna varnost in zanesljivost obratovanja vseh zadevnih distribucijskih sistemov.

Za tako povezane distribucijske sisteme operater distribucijskega sistema sprejme enoten akt o določitvi tarifnih postavk omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina.

(8) Ne glede na določbe zakona, ki ureja gospodarske javne službe v zvezi s postopkom podelitve koncesije, lahko lokalna skupnost, v primeru pozitivnega soglasja agencije iz šestega odstavka tega člena, neposredno podeli koncesijo izvajanja gospodarske javne službe distribucije zemeljskega plina operaterju distribucijskega sistema, na katerega se novi sistem navezuje.

(9) Spremembe glede povezanih distribucijskih sistemov, zaradi ustanovitve novih lokalnih skupnosti ali njihovega preoblikovanja in spremembe koncesijskega razmerja v zadevnih lokalnih skupnostih po izdaji soglasja iz šestega odstavka tega člena, ne vplivajo na veljavnost soglasja, če te spremembe ne spreminjajo varnosti in zanesljivosti obratovanja zadevnih distribucijskih sistemov. Če povezani distribucijski sistemi ne izpolnjujejo katerega izmed pogojev iz sedmega odstavka tega člena, agencija razveljavi izdano soglasje.

(10) Operater distribucijskega sistema zemeljskega plina posreduje drugim operaterjem distribucijskih sistemov, operaterju prenosnega sistema zemeljskega plina, operaterju sistema za UZP in operaterju skladiščnega sistema dovolj informacij, s katerimi zagotovi prenos in skladiščenje zemeljskega plina tako, da bo zagotovljeno tudi zanesljivo in učinkovito obratovanje povezanega sistema.

217. člen
(financiranje gospodarske javne službe)

Dejavnost operaterja distribucijskega sistema se financira iz omrežnine in iz drugih prihodkov za izvajanje gospodarske javne službe.

218. člen
(izključna pravica)

(1) Lokalna skupnost lahko skladno s predpisi o gospodarskih javnih službah na delu ali celotnem območju lokalne skupnosti podeli izključno pravico opravljati izbirno lokalno gospodarsko javno službo dejavnost operaterja distribucijskega sistema za največ 35 let.

(2) Če lokalna skupnost skladno s prejšnjim odstavkom podeli za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja distribucijskega sistema na določenem območju izključno pravico, sme na tem območju priključevati končne odjemalce zemeljskega

plina na sistem le operater distribucijskega sistema, ki je imetnik te izključne pravice, razen če je operater distribucijskega sistema zavrnil priključitev na sistem ali dostop do sistema zaradi premajhne zmogljivosti distribucijskega sistema.

(3) Izključna pravica iz prvega odstavka tega člena se ne nanaša na območje zaprtega distribucijskega sistema.

219. člen
(imenovanje operaterja distribucijskega sistema)

(1) Dejavnost operaterja distribucijskega sistema lahko izvaja pravna ali fizična oseba, ki:
- ima pravico izvajati to gospodarsko javno službo,
- ima v lasti ali najemu distribucijski sistem, ki sme obratovati skladno s predpisi, in
- je imenovana za operaterja distribucijskega sistema.

(2) Če operater distribucijskega sistema ni lastnik tega sistema ali njegovega dela, mora z lastnikom skleniti pogodbo, s katero uredi vsa vprašanja uporabe tega sistema za opravljanje nalog operaterja distribucijskega sistema po tem zakonu. V pogodbi se zlasti uredi obseg in namen uporabe sistema, pravice in obveznosti glede priključevanja novih odjemalcev in kritja nesorazmernih stroškov priključevanja, obveznosti glede bodočih razširitev omrežja, višino najemnine oziroma drugega plačila operaterja distribucijskega sistema, pogoje in način tekočega in investicijskega vzdrževanja omrežja in druga vprašanja, ki operaterju distribucijskega sistema omogočajo, da učinkovito opravlja svoje naloge po tem zakonu. Agencija nadzira vsebino pogodbe in način njenega izvrševanja v okviru nadzornih pooblastil po tem zakonu.

(3) Osebo, ki izpolnjuje pogoja iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena, imenuje na zahtevo te osebe agencija za določeno obdobje za operaterja distribucijskega sistema z odločbo. Pri določitvi obdobja, za katero agencija imenuje operaterja distribucijskega sistema, upošteva agencija oceno učinkovitosti in gospodarskega ravnotežja, pri čemer je v primeru podelitve koncesije to obdobje enako trajanju koncesije. Najdaljše obdobje za katero agencija imenuje operaterja distribucijskega sistema je 35 let.

(4) Agencija razveljavi akt imenovanja operaterja distribucijskega sistema, če preneha kateri od pogojev za izvajanje dejavnosti operaterja distribucijskega sistema iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena in ni mogoče pričakovati, da bo ta pogoj v razumnem času izpolnjen, ter če ravna v nasprotju z 216. in 221. do 225. členom tega zakona.

220. člen
(ukrepi v primeru prenehanja izvajanja dejavnosti operaterja distribucijskega sistema)

(1) Če kateri od pogojev za izvajanje dejavnosti operaterja distribucijskega sistema iz prvega odstavka 219. člena tega zakona ni izpolnjen, pa v razumnem času ni mogoče pričakovati izpolnitve pogoja ali če operater distribucijskega sistema preneha izvajati dejavnost operaterja distribucijskega sistema in v razumnem času ni pričakovati nadaljevanja izvajanja dejavnosti, agencija z odločbo:
- določi operaterja distribucijskega sistema v Republiki Sloveniji ali drugi državi članici Evropske unije, da začasno prevzame izvajanje dejavnosti operaterja distribucijskega sistema na distribucijskem sistemu, operaterja na katerega se nanaša razlog neizpolnjevanja pogojev ali prenehanje izvajanja dejavnosti sistemskega operaterja;

- določi pogoje, pod katerimi je lastnik dolžan ali so solastniki dolžni dati v uporabo distribucijski sistem operaterju distribucijskega sistema, ki bo prevzel izvajanje dejavnosti po prejšnji alineji, ter rok, v katerem so to dolžni storiti;
- odloči o drugih vprašanjih razmerja med lastnikom ali solastniki distribucijskega sistema in operaterjem iz prve alineje tega odstavka v zvezi z začasnim izvajanjem dejavnosti operaterja distribucijskega sistema.

(2) Operater iz prejšnjega odstavka opravlja dejavnosti operaterja distribucijskega sistema do takrat, ko prevzame drug operater distribucijskega sistema, ki izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka 219. člena tega zakona.

(3) Če lastnik ali solastniki distribucijskega sistema v enem letu od dokončnosti odločbe iz prvega odstavka tega člena ne zagotovijo, da začne dejavnost operaterja distribucijskega sistema na njihovem distribucijskem sistemu izvajati operater distribucijskega sistema, ki izpolnjuje pogoje iz 219. člena tega zakona, lahko lokalna skupnost kot razlastitveni upravičenec začne postopek razlastitve ali omejitev lastninske pravice.

(4) Razlastitev ali omejitev lastninske pravice za namen iz prejšnjega odstavka je v javno korist.

2. oddelek: Ločevanje operaterjev distribucijskih sistemov

221. člen
(splošna določba in dejavnost operaterja kombiniranega sistema)

(1) Če je operater distribucijskega sistema sestavni del vertikalno integriranega podjetja, mora biti neodvisen od drugih dejavnosti, ki niso povezane z distribucijo, vsaj kar zadeva pravno obliko, organizacijo in sprejemanje odločitev.

(2) Ta zahteva ne predstavlja obveznosti po lastniškem ločevanju sredstev operaterja distribucijskega sistema od vertikalno integriranega podjetja.

(3) Prvi odstavek tega člena ne preprečuje delovanja operaterja kombiniranega sistema prenosa, UZP, skladiščenja in distribucije, če ta operater izpolnjuje zahteve lastniške ločitve dejavnosti operaterja prenosnega sistema iz 182. do 185. člena tega zakona ali zahteve za neodvisnega operaterja prenosnega sistema iz 190. do 202. člena tega zakona.

222. člen
(zahteve glede ločitve dejavnosti)

(1) Dejavnost operaterja distribucijskega sistema mora operater distribucijskega sistema izvajati v ločeni pravni osebi, ki ne opravlja druge dejavnosti.

(2) Če je operater distribucijskega sistema sestavni del vertikalno integriranega podjetja, mora biti poleg zahtev iz prejšnjega odstavka neodvisen od drugih dejavnosti, ki niso povezane z distribucijo, tudi glede organizacije in sprejemanja odločitev. Zato mora zagotoviti izvajanje najmanj naslednjih ukrepov:

a) osebe, ki so odgovorne za upravljanje operaterja distribucijskega sistema, ne smejo sodelovati v organih integriranega podjetja plinskega gospodarstva, ki so posredno ali neposredno odgovorni za tekoče operacije pridobivanja, prenosa in dobave zemeljskega plina;
b) poklicni interesi oseb, pristojnih za upravljanje operaterja distribucijskega sistema, morajo biti upoštevani na način, ki jim omogoča neodvisno delovanje;

c) operater distribucijskega sistema mora imeti neodvisno od integriranega podjetja plinskega gospodarstva dejanske pravice sprejemanja odločitev glede sredstev, ki so potrebna za obratovanje, vzdrževanje in razvoj omrežja.

(3) Za izpolnjevanje nalog iz c) točke prejšnjega odstavka mora imeti operater distribucijskega sistema na voljo potrebne človeške, tehnične, finančne in fizične vire. Matično podjetje potrjuje letni finančni načrt ali drug enakovreden dokument distribucijskega operaterja, določa splošne omejitve stopnje zadolževanja distribucijskega operaterja kot hčerinskega podjetja, ter ohranja ekonomski nadzor in nadzor upravljanja v zvezi z donosom sredstev v hčerinskem podjetju. Matično podjetje ne sme dajati navodil v zvezi z vsakodnevnim poslovanjem ali s posameznimi odločitvami o gradnji ali nadgradnji distribucijskih vodov, ki ne presegajo omejitev v potrjenem finančnem načrtu ali v drugem enakovrednem instrumentu.

(4) Operater distribucijskega sistema mora oblikovati program za doseganje skladnosti, ki določa ukrepe za preprečevanje diskriminatornega ravnanja in zagotavlja ustrezen nadzor nad izvajanjem programa. Program za doseganje skladnosti določa posebne obveznosti, ki jih morajo zaposleni izpolniti za uresničitev tega cilja. K programu za doseganje skladnosti mora operater distribucijskega sistema pred začetkom njegove veljavnosti pridobiti soglasje agencije.

(5) Operater distribucijskega sistema mora imeti nadzornika za skladnost, ki mora biti popolnoma neodvisen od operaterja distribucijskega sistema in mora imeti dostop do vseh informacij operaterja distribucijskega sistema in morebitnih povezanih podjetij, ki jih potrebuje za izpolnjevanje svojih nalog. Ukrepi za zagotovitev neodvisnosti nadzornika za skladnost in učinkovitost njegovega nadzora morajo biti določeni v programu za doseganje skladnosti.

(6) Oseba ali organ, ki je odgovoren za nadzor nad programom za doseganje skladnosti pošlje agenciji letno poročilo o sprejetih ukrepih, ki se objavi.

223. člen
(preprečevanje izkrivljanja konkurence)

(1) Če je operater distribucijskega sistema del vertikalno integriranega podjetja, agencija spremlja dejavnosti operaterja distribucijskega sistema, da svoje vertikalne integracije ne izrablja za izkrivljanje konkurence.

(2) Vertikalno integrirani operaterji distribucijskega sistema ne smejo z dejavnostmi na področju komuniciranja in trženja blagovne znamke ustvarjati zmede v zvezi z ločeno identiteto dela vertikalno integriranega podjetja, ki se ukvarja z dobavo.

224. člen
(izjema za pravno neodvisnost operaterja distribucijskega sistema)

Določbe 221. do 223. člena tega zakona se ne uporabljajo za integrirana podjetja plinskega gospodarstva, ki imajo priključenih manj kot 100.000 končnih odjemalcev.

3. oddelek: Zaupnost podatkov za operaterje distribucijskih sistemov

225. člen
(zahteve glede zaupnosti podatkov)

(1) Operater distribucijskega sistema je dolžan varovati zaupnost poslovno občutljivih podatkov, ki jih pridobi med izvajanjem svoje poslovne dejavnosti, in preprečiti, da bi se poslovno koristni podatki o njegovih dejavnostih razkrili tako, da bi povzročali diskriminacijo uporabnikov distribucijskega sistema oziroma odjemalcev.

(2) Operaterji distribucijskih sistemov v zvezi s prodajo ali nabavo zemeljskega plina prek povezanih podjetij ne smejo zlorabljati poslovno občutljivih podatkov, pridobljenih od tretjih oseb pri zagotavljanju dostopa do sistema ali pogajanjih o njem.

(3) Določbe tega člena ne posegajo v dolžnost razkritja podatkov agenciji, ministrstvu in drugim pristojnim organom ter koncedentu v zvezi z izvajanjem gospodarske javne službe v okviru koncesijskega razmerja.

4. oddelek: Zaprti distribucijski sistemi

226. člen
(splošna določba)

Distribucija zemeljskega plina znotraj malih in zaprtih sistemov za distribucijo zemeljskega plina, ki v skladu s tem zakonom pridobijo status zaprtega distribucijskega sistema, se ne opravlja kot gospodarska javna služba dejavnost operaterja distribucijskega sistema iz 216. člena tega zakona.

227. člen
(pogoji za pridobitev statusa zaprtega distribucijskega sistema)

(1) Sistem za distribucijo zemeljskega plina, ki je s skupnim odjemnim mestom priključen neposredno na prenosni sistem in je namenjen distribuciji zemeljskega plina na geografsko zaokroženem industrijskem ali poslovnem območju ali območju za skupne storitve in ki praviloma ne oskrbuje gospodinjskih odjemalcev, lahko pridobi status zaprtega distribucijskega sistema z dovoljenjem agencije, če:

- so zaradi posebnih tehničnih ali varnostnih razlogov operacije ali proizvodni procesi končnih odjemalcev tega sistema integrirani ali
- omrežje distribuira zemeljski plin predvsem lastniku sistema ali njegovim povezanim podjetjem. Ta pogoj je izpolnjen, če vsaj 80 % vsote letno porabljenega zemeljskega plina odpade na lastnika sistema in njegova povezana podjetja.

(2) Če sistem za distribucijo zemeljskega plina iz prejšnjega odstavka postransko uporablja majhno število gospodinjskih odjemalcev, ki so v zaposlitvenem ali drugačnem razmerju z lastnikom tega omrežja, to ne onemogoča pridobitev statusa zaprtega distribucijskega sistema.

228. člen
(dovoljenje o pridobitvi statusa zaprtega distribucijskega sistema)

(1) Agencija izda dovoljenje o pridobitvi statusa zaprtega distribucijskega sistema na podlagi zahteve lastnika tega sistema ali druge osebe, ki bo upravljala zaprt distribucijski sistem (v nadaljnjem besedilu: operater zaprtega distribucijskega sistema).

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka se izda za deset let.

(3) Dovoljenje o pridobitvi statusa zaprtega distribucijskega sistema mora poleg sestavin, ki so z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, predpisane za odločbe, v izreku vsebovati tudi opredelitev zaokroženega geografskega območja, ki je jasno ločeno od preostalega območja.

(4) V postopku izdaje dovoljenja se lahko udeležuje postopka kot stranski udeleženec operater distribucijskega sistema, na območju katerega je zaprt distribucijski sistem, če mu je lokalna skupnost v skladu z 218. členom tega zakona za izvajanje dejavnosti operaterja distribucijskega sistema podelila izključno pravico, ki obsega tudi območje predvidenega zaprtega distribucijskega sistema.

(5) Agencija na zahtevo operaterja zaprtega distribucijskega sistema podaljša dovoljenje vsakokrat za deset let, če so izpolnjeni vsi pogoji, ki so ob izteku veljavnosti dovoljenja predpisani za pridobitev statusa zaprtega distribucijskega sistema.

229. člen
(posledice pridobitve statusa zaprtega distribucijskega sistema)

(1) Operater prenosnega sistema mora operaterju zaprtega distribucijskega sistema omogočiti dostop do prenosnega sistema skladno s tem zakonom.

(2) Operater zaprtega distribucijskega sistema ima enake pravice in obveznosti ter odgovornosti, kot jih ima po tem zakonu in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih aktih operater distribucijskega sistema, razen izjem, ki jih z odločbo odobri agencija skladno z 230. členom tega zakona.

(3) Pridobitev statusa zaprtega distribucijskega sistema ni ovira, da se končnemu odjemalcu, ki je na zaokroženem območju, na njegovo zahtevo skladno s tem zakonom omogoči dostop do distribucijskega sistema oziroma do prenosnega sistema.

230. člen
(izvzem od obveznosti)

(1) Če s tem soglašajo končni odjemalci zaprtega distribucijskega sistema, ki razpolagajo z več kot 90 % pogodbene prenosne zmogljivosti na izstopni točki prenosnega sistema v zaprti distribucijski sistem, agencija z odločbo izvzame operaterja zaprtega distribucijskega sistema obveznosti po 254. členu tega zakona, o pridobitvi soglasja agencije k omrežnini in k tarifi za njeno obračunavanje. Izvzetje agencije je potrebno pridobiti pred vsako spremembo omrežnine oziroma tarife.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka lahko končni odjemalec zaprtega distribucijskega sistema, ki ni soglašal z odobritvijo izjeme, zahteva od agencije, naj v postopku nadzora ugotovi, ali je omrežnina oziroma tarifa za njeno obračunavanje določena v skladu s splošnimi akti agencije, ki urejajo metodologijo za določitev in za obračunavanje omrežnine.

231. člen
(prenos dovoljenja na drugo osebo)

(1) Operater zaprtega distribucijskega omrežja lahko prenese dovoljenje o pridobitvi statusa zaprtega distribucijskega sistema na novega operaterja z dovoljenjem agencije.

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka se izda na zahtevo prenosnika ali prevzemnika dovoljenja, v kateri mora biti izkazano, da:

- prevzemnik izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti operaterja zaprtega distribucijskega sistema;
- sta prenosnik in prevzemnik uredila vsa razmerja z odjemalci v zvezi s prenosom dovoljenja.

232. člen
(razlogi za odvzem statusa zaprtega distribucijskega sistema)

(1) Agencija z odločbo odvzame status zaprtega distribucijskega sistema na zahtevo operaterja zaprtega distribucijskega sistema, operaterja distribucijskega sistema v lokalni skupnosti, lokalne skupnosti ali po uradni dolžnosti, če niso več izpolnjeni pogoji iz 227. člena tega zakona.

(2) Operater zaprtega distribucijskega sistema mora vsako spremembo izpolnjevanja pogojev iz 227. člena tega zakona nemudoma sporočiti agenciji.

233. člen
(posledice prenehanja statusa zaprtega distribucijskega sistema)

Po prenehanju dovoljenja o pridobitvi statusa zaprtega distribucijskega sistema, ki ni bilo podaljšano skladno s petim odstavkom 228. člena tega zakona ali je bila zahteva za podaljšanje pravnomočno zavrnjena, ali po pravnomočnosti odločbe o odvzemu statusa zaprtega distribucijskega sistema, se za ureditev razmerij med lastnikom zaprtega distribucijskega sistema in operaterjem distribucijskega sistema, na območju katerega je zaprt distribucijski sistem, uporabi drugi odstavek 219. člena tega zakona.

IV. poglavje: LOČEVANJE IN PREGLEDNOST RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

234. člen
(revidiranje in objava letnih računovodskih izkazov)

(1) Podjetja plinskega gospodarstva morajo ne glede na lastništvo ali pravno obliko pripraviti, predložiti v revizijo in objaviti revidirane letne računovodske izkaze v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, razen, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Operater sistema, ne glede na velikost, pripravi, predloži v revizijo in javno objavi letne računovodske izkaze in letno poročilo na način, kot to zahteva zakon, ki ureja gospodarske družbe, za velike družbe.

(3) Operater sistema predloži agenciji revidirano letno poročilo in revizorjevo poročilo v roku osem dni od prejema revizorjevega poročila oziroma najkasneje v šestih mesecih po izteku koledarskega leta.

(4) Pri reviziji letnih računovodskih izkazov se zlasti preveri upoštevanje zahtev iz 235. in 236. člena tega zakona glede izogibanja diskriminaciji in navzkrižnemu subvencioniranju ter zahtev iz četrtega in petega odstavka 255. člena tega zakona glede izkazovanja ugotovljenih odstopanj od regulativnega okvira.

(5) Podjetja, ki po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, niso zavezana objavljati svojih letnih računovodskih izkazov, morajo njihovo kopijo hraniti na svojem sedežu, tako da je na voljo javnosti.

235. člen
(ločene dejavnosti)

(1) Podjetja plinskega gospodarstva morajo v svojem računovodstvu, skladno z računovodskimi standardi, voditi ločene računovodske evidence in v pojasnilih k računovodskim izkazom razkriti ločene računovodske izkaze za prenosne, distribucijske, UZP ali skladiščne dejavnosti, kot bi se to od njih zahtevalo, če bi te dejavnosti opravljala ločena podjetja.

(2) Podjetja plinskega gospodarstva morajo na način iz prejšnjega odstavka voditi ločene računovodske evidence in v pojasnilih k računovodskim izkazom razkriti ločene računovodske izkaze za druge plinske dejavnosti, ki niso povezane s prenosom, distribucijo, UZP ali skladiščenjem.

(3) Podjetja plinskega gospodarstva morajo v pojasnilih k računovodskim izkazom navesti prihodke ali stroške iz naslova najemnine prenosnega ali distribucijskega sistema.

(4) Če opravljajo podjetja plinskega gospodarstva tudi druge dejavnosti, ki niso dejavnosti plinskega gospodarstva (v nadaljnjem besedilu: neplinske dejavnosti), lahko vodijo zbirne računovodske evidence in v pojasnilih k računovodskim izkazom razkriti zbirne računovodske izkaze za neplinske dejavnosti.

(5) Za ločene računovodske izkaze iz prvega in drugega odstavka tega člena se štejejo bilanca stanja, izkaz poslovnega izida in izkaz denarnih tokov.

(6) Podjetja plinskega gospodarstva, na katera se nanaša zakon, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje dejavnosti, so dolžna voditi računovodske izkaze tudi po navedenem zakonu, če to ni v nasprotju s tem zakonom.

236. člen
(sodila za razporejanje po dejavnostih in prikaz poslov s povezanimi družbami)

(1) Podjetja plinskega gospodarstva morajo skladno z računovodskimi standardi v notranjih aktih opredeliti sodila za razporejanje sredstev in obveznosti, stroškov, odhodkov in prihodkov, ki jih upoštevajo pri vodenju ločenih računovodskih evidenc in pri sestavi ločenih računovodskih izkazov iz prejšnjega člena.

(2) Za določanje sodil iz prejšnjega odstavka se uporablja zakon, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje dejavnosti.

(3) Sodila iz prvega odstavka tega člena se lahko spremenijo samo v izjemoma, pri čemer mora podjetje plinskega gospodarstva take spremembe ustrezno utemeljiti ter jih v letnem poročilu posebej pojasniti.

(4) Podjetja plinskega gospodarstva morajo v pojasnilih k računovodskim izkazom razkriti vse posle, opravljene s povezanimi podjetji, katerih posamična vrednost presega 20.000 eurov.

(5) Podjetja plinskega gospodarstva morajo v pojasnilih k računovodskim izkazom skupaj z ločenimi računovodskimi izkazi za energetske dejavnosti, za katere se zahteva

ločeno razkrivanje, v celoti razkriti sodila za razporejanje po dejavnostih. Ustreznost sodil in pravilnost njihove uporabe mora letno revidirati revizor, ki mora o tem podati posebno poročilo.

(6) Agencija nadzira primernost in izvajanje sodil skladno z določbami tega zakona o nadzoru.

237. člen
(pravica do vpogleda v računovodske izkaze)

(1) Agencija ima pravico do vpogleda v računovodske izkaze podjetij plinskega gospodarstva in v ostalo dokumentacijo podjetij plinskega gospodarstva, vodene skladno z 234. in 235. členom tega zakona, kolikor je to potrebno za opravljanje njenih nalog.

(2) Če podjetje plinskega gospodarstva ne omogoči vpogleda v svoje računovodske izkaze, opravi agencija vpogled po določbah tega zakona o nadzoru agencije.

(3) Agencija je dolžna varovati zaupnost poslovno občutljivih podatkov, ki jih pridobi z vpogledom v dokumentacijo podjetja plinskega gospodarstva. Ta določba ne preprečuje agenciji, da posreduje podatke pristojnemu državnemu organu, organu lokalne skupnosti ali nosilcu javnih pooblastil, če jih ta v skladu s predpisi potrebuje za izvrševanje svojih pristojnosti.

V. poglavje: DOSTOP DO SISTEMA

1. oddelek: Organiziranje dostopa do sistema

1. pododdelek: Splošne določbe o dostopu do prenosnega in distribucijskega sistema

238. člen
(načelo reguliranega dostopa do sistema)

(1) Oskrba z zemeljskim plinom se izvaja po načelu reguliranega dostopa tretje strani do sistema. Uporabniki sistema plačujejo stroške sistema na podlagi tarifnih postavk, predhodno objavljenih skladno z 257. členom tega zakona.

(2) Pravico dostopa do prenosnih sistemov drugih operaterjev imajo tudi operaterji prenosnih sistemov, če je to potrebno zaradi opravljanja njihovih dejavnosti, v zvezi s prenosom zemeljskega plina čez meje Republike Slovenije.

(3) Operater distribucijskega sistema ima pravico dostopa do izstopnih točk prenosnega sistema, na katerih je priključen distribucijski sistem, na katerem izvaja dejavnost operaterja distribucijskega sistema.

(4) Operater sistema mora objektivno in nediskriminatorno omogočati dostop do sistema uporabnikom sistema.

239. člen
(zavrnitev dostopa)

(1) Operater sistema lahko zavrne dostop do sistema:

- zaradi pomanjkanja zmogljivosti,
- če dostop do sistema onemogoča izvajanje naloženih obveznosti javne službe iz 177. ali 216. člena tega zakona ali
- zaradi resnih ekonomskih ali finančnih težav podjetij plinskega gospodarstva v povezavi s pogodbami »vzemi ali plačaj«.

(2) Pri zavrnitvi dostopa do sistema zaradi ekonomskih ali finančnih težav s pogodbami »vzemi ali plačaj« mora operater sistema upoštevati merila in postopke iz 278. člena tega zakona.

(3) Razloge za zavrnitev dostopa do sistema mora operater sistema utemeljiti na podlagi objektivnih ter tehnično in ekonomsko upravičenih meril in jih nemudoma pisno sporočiti osebi, ki zahteva dostop do sistema. Zavrnjeni osebi mora operater omogočiti tudi vpogled v vso dokumentacijo, ki je povezana z zavrnitvijo.

(4) O sporih v zvezi z zavrnitvijo dostopa do sistema odloča agencija po postopku iz 414. do 419. člena tega zakona.

(5) Operater sistema, ki zavrne dostop do sistema zaradi pomanjkanja zmogljivosti ali pomanjkanja povezav, je dolžan na zahtevo osebe, ki ji je dostop zavrnil, izvesti potrebne razširitve sistema, če je to gospodarno ali če je zavrnjena oseba, lahko tudi skupaj z drugimi osebami, pripravljena plačati stroške razširitve sistema.

(6) Če po pogajanjih med operaterjem sistema in osebo iz prejšnjega odstavka ne pride do sklenitve pogodbe o povečanju zmogljivosti sistema, o tem odloči na zahtevo te osebe agencija po postopku iz 414. do 419. člena tega zakona. Agencija določi pogoje povečanja zmogljivosti sistema ali zavrne zahtevo.

240. člen
(trg z zemeljskim plinom in pogodbe o dobavi)

(1) V bilančno shemo se posamezna fizična ali pravna oseba vključi le z eno bilančno pogodbo ali eno pogodbo o izravnavi. Članstvo bilančne sheme preneha s prenehanjem veljavnosti bilančne pogodbe ali pogodbe o izravnavi.

(2) Dobavitelj in uporabnik sistema skleneta pogodbo o dobavi zemeljskega plina.

(3) Z uporabnikom sistema lahko odprto pogodbo sklene samo dobavitelj, ki je član bilančne sheme.

(4) Končni uporabnik sistema mora imeti za posamezno odjemno mesto sklenjeno odprto pogodbo, ki določa bilančno pripadnost posameznega odjemnega mesta. Za posamezno odjemno mesto na sistemu je istočasno lahko sklenjena samo ena odprta pogodba z enim dobaviteljem. Končni uporabnik ne sklepa zaprtih pogodb o dobavi. Vsi odjemalci so upravičeni odjemalci.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek se za odjemno mesto odjemalca, na katerem letno porabi več kot 2 mio Sm3 zemeljskega plina, lahko nanaša več odprtih pogodb z več dobavitelji. V tem primeru mora odjemalec sistemskemu operaterju in dobaviteljem za vsak obračunski interval vnaprej sporočiti razmerje med bilančnimi skupinami na odjemnem mestu, sicer sistemski operater upošteva zadnje sporočeno razmerje.

(6) Dejanska realizacija odjemnega mesta se upošteva v bilanci bilančnih skupin, skladno s pripadnostjo odjemnega mesta.

(7) Podrobnejša pravila o izvajanju oziroma prijavljanju pogodb o dobavi zemeljskega plina določi operater prenosnega sistema v sistemskih obratovalnih navodilih.

(8) Vlada z uredbo predpiše podrobna pravila o delovanju trga z zemeljskim plinom, obračunavanju odstopanj prevzema in predaje zemeljskega plina, zamenjavi dobavitelja ter ostale elemente delovanja trga z zemeljskim plinom.

2. pododdelek: Dostop do prenosnega sistema zemeljskega plina

241. člen
(sistem vstopnih in izstopnih točk ter virtualna točka)

(1) Operater prenosnega sistema zagotovi dostop do prenosnega sistema s sklepanjem pogodb o prenosu na vstopnih in izstopnih točkah prenosnega sistema.

(2) Tehnične zmogljivosti posameznih vstopnih in izstopnih točk prenosnega sistema ter njihove omejitve določa in dnevno objavi operater prenosnega sistema na svoji spletni strani. Prenos zemeljskega plina med vstopnimi in izstopnimi točkami se izvaja v okviru tehnične zmogljivosti prenosnega sistema in v skladu z Uredbo (ES) št. 715/2009.

(3) Relevantne točke, ki jih operater prenosnega sistema določi in objavi v skladu z Uredbo (ES) št. 715/2009, potrdi agencija po predhodnem posvetovanju z uporabniki omrežja.

(4) Šteje se, da so vse transakcije z zemeljskim plinom ne glede na vstopno ali izstopno točko izvedene v virtualni točki.

242. člen
(pogodbe o prenosu)

(1) Uporabniki prenosnega sistema lahko sklenejo ločeno pogodbo o prenosu za eno ali več vstopnih točk oziroma ločeno pogodbo o prenosu za eno ali več izstopnih točk iz prenosnega sistema.

(2) Posamezne pogodbe, ki jih uporabniki sistema sklenejo za vstopne oziroma izstopne točke, so lahko sklenjene za različne prenosne zmogljivosti in za različna časovna obdobja.

(3) Pogodba o prenosu se lahko sklene, če to dopuščajo tehnična zmogljivost prenosnega sistema in omejitve tehnične zmogljivosti posamezne vstopne oziroma izstopne točke.

(4) Pogodbo o prenosu na izstopnih točkah prenosnega sistema v Republiki Sloveniji, na katere so neposredno priključeni končni odjemalci, sklepajo končni odjemalci, priključeni na prenosni sistem, oziroma dobavitelji zemeljskega plina v imenu in za račun končnega odjemalca.

(5) Pogodbo o prenosu na izstopnih točkah prenosnega sistema v Republiki Sloveniji, na katere je priključen distribucijski sistem, lahko sklene le operater tega distribucijskega sistema. Predmet pogodbe o prenosu je lahko skupna zmogljivost distribucijskega omrežja za več izstopnih točk.

(6) Operater prenosnega sistema mora predpisati postopke dodeljevanja zmogljivosti prenosnega sistema, upravljanja prezasedenosti sistema in trgovanja z zmogljivostmi na sekundarnem trgu skladno z Uredbo (ES) št. 715/2009 ter nanje pridobiti soglasje agencije. Pri tem mora predvideti ukrepe in aktivnosti za preprečevanje špekulativnih praks uporabnikov sistema.

243. člen
(izravnava odstopanj)

(1) Uporabnik sistema si mora zagotoviti izravnavo količinskih odstopanj odjema in oddaje zemeljskega plina v okviru obračunskega intervala (v nadaljnjem besedilu: izravnava odstopanj) s sklenitvijo bilančne pogodbe ali vključitvijo odjemnega mesta v bilančno skupino s sklenitvijo odprte pogodbe.

(2) Dobavitelj zemeljskega plina, ki dobavlja plin v prenosni sistem v Republiki Sloveniji, mora skleniti bilančno pogodbo, s katero oblikuje bilančno skupino.

(3) Nosilec bilančne skupine sklene bilančno pogodbo ter izvaja napovedi odjema in oddaje zemeljskega plina za člane bilančne skupine za vsak obračunski interval, operater prenosnega sistema pa nosilcu bilančne skupine obračunava odstopanja med odjemom in oddajo zemeljskega plina za bilančno skupino.

(4) Nosilec bilančne skupine je dolžan operaterju prenosnega sistema napovedati količine zemeljskega plina za bilančno skupino na posamezni vstopni točki v prenosni sistem, in sicer ločeno za posamezno pogodbo o dobavi, skladno s sistemskimi obratovalnimi navodili. Za uporabnika sistema v bilančni skupini na izstopni točki iz prenosnega sistema je nosilec bilančne skupine dolžan operaterju prenosnega sistema napovedati količine zemeljskega plina, skladno s sistemskimi obratovalnimi navodili in ločeno za posamezno pogodbo o dobavi v primeru, da:

a) je izstopna točka povezana s prenosnim sistemom v sosednji državi,
b) za posamezno izstopno točko v Republiki Sloveniji obstaja več kot ena pogodba o dobavi ali
c) je pogodbena zmogljivost za posamezno izstopno točko v Republiki Sloveniji, na katero je priključen končni odjemalec, pomembna za nemoteno delovanje prenosnega sistema.

(5) Operater prenosnega sistema je dolžan skladno s sistemskimi obratovalnimi navodili preveriti usklajenost napovedi iz prejšnjega odstavka. Če operater prenosnega sistema ugotovi, da napovedi odjema in oddaje niso skladne, napovedi zavrne. Zavrnjenih napovedi uporabniki sistema ne smejo izvesti.

(6) Nosilec bilančne skupine je dolžan vzpostaviti in voditi evidenco odjemnih mest, ki neposredno ali posredno pripadajo njegovi bilančni skupini, in podatke redno pošiljati v skladu s sistemskimi obratovalnimi navodili operaterju sistema, na čigar omrežju so pripadajoča odjemna mesta. Evidenco in podatke iz prejšnjega stavka mora voditi in pošiljati nosilec bilančne skupine organizirane po strukturi bilančne skupine in bilančnih podskupin.

(7) Operaterji distribucijskih sistemov posredujejo operaterju prenosnega sistema in nosilcu bilančne skupine potrebne podatke za izvedbo obračuna odstopanj med odjemom in oddajo zemeljskega plina na prenosnem sistemu ločeno po bilančnih skupinah in podskupinah na distribucijskem sistemu.

(8) Podrobnejša pravila o izravnavi odstopanj, ki so objektivna, pregledna in nediskriminatorna, določi operater prenosnega sistema v sistemskih obratovalnih navodilih.

244. člen
(transakcije z zemeljskim plinom v prenosnem sistemu)

(1) Podjetja plinskega gospodarstva in končni odjemalci na prenosnem sistemu izvajajo transakcije s količinami zemeljskega plina v prenosnem sistemu v virtualni točki, ki jo uvede operater prenosnega sistema.

(2) Šteje se, da so vse transakcije količin zemeljskega plina v prenosnem sistemu med posameznimi udeleženci trga izvedene v virtualni točki in na ravni obračunskega intervala, ne glede na vstopno ali izstopno točko prenosnega sistema in ne glede na določbe posameznih pogodb o dobavi zemeljskega plina.

(3) Pri transakcijah s količinami zemeljskega plina v virtualni točki je dopustna tudi transakcija brez sklenjene pogodbe o prenosu zemeljskega plina, če je za obseg količin, ki so predmet transakcije, sklenjena pogodba o prenosu na vstopni točki in pogodba o prenosu na izstopni točki za obračunsko obdobje ali obdobja, na katera se transakcija nanaša.

(4) Podjetja plinskega gospodarstva in končni odjemalci lahko izvedejo transakcijo s količinami zemeljskega plina v virtualni točki pod pogojem, da svojo udeležbo v virtualni točki registrirajo pri operaterju prenosnega sistema in prijavijo želeno transakcijo v skladu s pravili o delovanju virtualne točke, ki so določena v sistemskih obratovalnih navodilih.

(5) Operater prenosnega sistema je dolžan preizkusiti skladnost napovedane transakcije ali transakcij podjetij plinskega gospodarstva ali končnih odjemalcev skladno s pravili o delovanju virtualne točke. Če operater prenosnega sistema ugotovi, da se veriga transakcij podjetij plinskega gospodarstva ali končnih odjemalcev ne zaključi oziroma je ni mogoče uskladiti, zavrne vse prijavljene transakcije v taki verigi.

245. člen
(storitve virtualne točke)

(1) Operater prenosnega sistema mora za transakcije na virtualni točki zagotoviti obravnavo vseh udeležencev na trgu pod transparentnimi in nediskriminatornimi pogoji.

(2) Uporabniki virtualne točke morajo operaterju prenosnega sistema plačati stroške registracije udeležbe in stroške za posamezne transakcije. Plačilo za storitve virtualne točke določi operater prenosnega sistema po predhodnem soglasju agencije.

246. člen
(posebna določba za sisteme za UZP, pridobivalna plinovodna omrežja in skladišča)

(1) Določba 239. člena tega zakona se uporablja tudi za dostop do sistema za UZP in do pridobivalnih plinovodnih omrežij, razen za dele omrežij in naprav, ki se uporabljajo za lokalno obratovanje na mestu, kjer se pridobiva plin.

(2) V čezmejnih sporih se uporabljajo postopki za reševanje sporov države članice Evropske unije, ki je pristojna za pridobivalno plinovodno omrežje, in zavrne dostop. Če je več držav članic Evropske unije pristojnih za pridobivalno plinovodno omrežje, se zadevne države članice med seboj posvetujejo. Če pridobivalno plinovodno omrežje izvira iz tretje države in je na ozemlju ali v teritorialnem morju Republike Slovenije prva vstopna točka v omrežje držav članic Evropske unije, se na podlagi posvetovanja med zadevnimi državami članicami, Republika Slovenija posvetuje z zadevno tretjo državo.

(3) Določba 239. člena tega zakona se uporablja tudi za dostop do skladišča zemeljskega plina ali skladiščne zmogljivosti plinovodov, kadar je zagotovitev učinkovitega dostopa do tega sistema nujna zaradi oskrbe odjemalcev iz tehničnih ali ekonomskih razlogov, in za organiziranje dostopa do sistemskih storitev.

(4) Določbe tega člena ne veljajo za sistemske storitve in za prehodna skladišča, ki so povezana z obrati za UZP in se uporabljajo pri postopku ponovnega uplinjanja in pri kasnejšem dovajanju zemeljskega plina v prenosni sistem.

(5) Uporabnik skladiščnega sistema lahko sklene pogodbo o dobavi s konkurenčnim podjetjem plinskega gospodarstva, ki ni lastnik ali operater sistema ali z njim povezano podjetje.

3. pododdelek: Dostop do distribucijskega sistema zemeljskega plina

247. člen
(dostop na izstopnih točkah iz prenosnega sistema)

(1) Operater distribucijskega sistema zagotavlja dostop do prenosnega sistema na izstopnih točkah iz prenosnega sistema, na katerih je na prenosni sistem priključen distribucijski sistem, na katerem izvaja dejavnost operaterja distribucijskega sistema, vsem uporabnikom distribucijskega sistema.

(2) Druga oseba ne more sama neposredno pridobiti dostopa iz prejšnjega odstavka.

248. člen
(dostop do distribucijskega sistema)

(1) Končni odjemalec ima s priključitvijo na distribucijski sistem omogočen dostop do sistema skladno s pogoji za priključitev, sistemskimi obratovalnimi navodili in pogodbo o dostopu. Končni odjemalec lahko sklene pogodbo o dostopu za manjšo zmogljivost kot je tehnična zmogljivost priključka.

(2) Končni odjemalec lahko za sklenitev pogodbe o dostopu do distribucijskega sistema z operaterjem distribucijskega sistema pooblasti dobavitelja, ki mu dobavlja zemeljski plin, ki pogodbo sklene v imenu in za račun končnega odjemalca.

(3) Zavrnitev sklenitve pogodbe o dostopu za zahtevano zmogljivost pomeni zavrnitev dostopa po 239. členu tega zakona.

249. člen
(enotni račun)

(1) Dobavitelj lahko končnim odjemalcem izdaja enotni račun za dobavljen zemeljski plin in za uporabo sistema. Operater distribucijskega sistema mora omogočiti izdajanje enotnega računa s strani dobavitelja za odjemna mesta, za katera je dobavitelj pridobil soglasje končnega odjemalca.

(2) Operater distribucijskega sistema in dobavitelj skleneta sporazum o izdajanju enotnega računa s strani dobavitelja po vzorcu, ki ga objavi agencija na svoji spletni strani, v roku enega meseca od prejema dobaviteljeve zahteve za sklenitev sporazuma.

(3) Operater distribucijskega sistema lahko zavrne sklenitev pogodbe ali odstopi od sporazuma o izdajanju enotnega računa, če dobavitelj ne zagotavlja ustreznega zavarovanja za obveznosti iz sporazuma. Agencija v vzorcu sporazuma iz prejšnjega odstavka določi merila za zagotavljanje ustreznega zavarovanja in vrste ustreznih oblik zavarovanja.

2. oddelek: Omrežnina za prenosni in distribucijski sistem

1. pododdelek: Regulativni okvir

250. člen
(metoda regulacije)

(1) Uporabnik sistema je dolžan za uporabo sistema zemeljskega plina plačati omrežnino za pokrivanje upravičenih stroškov operaterjev sistema. Upravičene stroške operaterjev sistema, omrežnino in druge vire za pokrivanje teh stroškov določi operater sistema v regulativnem okviru po predhodnem soglasju agencije.

(2) Agencija s splošnim aktom predpiše metodologijo za določitev regulativnega okvira na način, ki spodbuja učinkovitost operaterjev sistema in uporabe sistema.

(3) Agencija s splošnim aktom iz prejšnjega odstavka podrobneje predpiše:
- vrste, kriterije za določitev in način izračuna elementov regulativnega okvira,
- vrste upravičenih stroškov, vključno z reguliranim donosom, kriterije za njihovo ugotavljanje in način njihovega določanja,
- način vključitve stimulacije za pridobitev evropskih sredstev,
- trajanje regulativnega obdobja,
- vsebino zahteve operaterja sistema za izdajo soglasja k regulativnemu okviru,
- vrsto, format in način posredovanja podatkov, potrebnih za določitev regulativnega okvira,
- podrobnejša pravila in način ugotavljanja odstopanj od regulativnega okvira,
- parametre posameznih dimenzij kakovosti, njihove referenčne vrednosti ter načine in standarde njihovega izračunavanja,
- minimalne standarde kakovosti različnih storitev operaterja sistema,
- višino nadomestila ter način in roke za plačilo nadomestila iz tretjega odstavka 260. člena tega zakona.

(4) Agencija pri določitvi metodologije uporablja metodo reguliranega letnega prihodka in reguliranih omrežnin operaterja sistema, ki operaterju sistema zagotavlja pokritje vseh letnih upravičenih stroškov, vključno z reguliranim donosom, razen če ta zakon ne zagotavlja pokritja upravičenih stroškov v daljšem časovnem obdobju.

251. člen
(upravičeni stroški operaterja sistema)

(1) Upravičeni stroški operaterja sistema, za izvajanje nalog v okviru dejavnosti operaterja sistema, se ugotavljajo in določajo za posamezno leto regulativnega obdobja. Kadar operater sistema poleg storitev dejavnosti operaterja sistema opravlja tudi druge dejavnosti, mora tem dejavnostim pripisati sorazmerni del stroškov.

(2) Upravičeni stroški obsegajo tudi reguliran donos operaterja sistema.

(3) Način ugotavljanja in določanja upravičenih stroškov mora spodbujati operaterja sistema k stroškovno učinkovitemu poslovanju in mu omogočati višji realiziran donos od priznanega v regulativnem okviru, če so prihranki pri upravičenih stroških rezultat njegovih prizadevanj za večjo stroškovno učinkovitost. Če operater sistema posluje s stroški, ki so višji kot upravičeni, razliko krije iz priznanega reguliranega donosa na sredstva.

(4) Pri določitvi upravičenih stroškov se upošteva, da mora operater sistema učinkovitost svojega poslovanja izboljšati za določen faktor (v nadaljnjem besedilu: faktor učinkovitosti). Agencija v splošnem aktu opredeli način določanja faktorja učinkovitosti ob upoštevanju načrtovane splošne produktivnosti gospodarstva in učinkovitost operaterja sistema, ki izhaja iz primerjalnih analiz učinkovitosti po strokovnih metodah.

(5) Reguliran donos operaterja sistema in upravičeni strošek amortizacije se določita na način, da omogočata ekonomsko upravičenost vlaganja v razvoj sistema in sta odvisna od regulirane višine opredmetenih osnovnih sredstev v uporabi in neopredmetenih sredstev v uporabi brez dobrega imena, ki so neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti. Reguliran donos je odvisen tudi od narave in tveganosti dejavnosti operaterja sistema in regulirane strukture virov financiranja ter od učinkovitosti uporabe sistema. Reguliran donos na sredstva se ne prizna na sredstva v gradnji in izdelavi, na sredstva oziroma del vrednosti sredstev v višini brezplačno prevzetih sredstev od posameznikov in pravnih oseb zasebnega prava, na brezplačno prevzeta evropska sredstva, druga nepovratna sredstva države, lokalnih skupnosti ter pravnih oseb javnega prava, sredstva oziroma del sredstev, pridobljenih s plačili nesorazmernih stroškov za priključitev na sistem, in na sredstva, ki niso neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti operaterja sistema. Za brezplačno prevzeta evropska sredstva se prizna operaterju sistema posebna stimulacija za pridobitev takih sredstev v deležu od njihove višine. Ta stimulacija se vključi v regulativni okvir enkrat, in sicer v letu, ko se sredstva, zgrajena iz teh virov, predajo v uporabo.

(6) Če zaradi primerjalne analize tarifnih postavk omrežnine učinkovitega in strukturno primerljivega operaterja omrežja sistema za posamezno regulativno obdobje ni mogoče zagotoviti take spremembe tarifnih postavk, ki zagotavljajo pokritje celotnega upravičenega stroška amortizacije, se upravičeni strošek skladno z 255. členom tega zakona poračuna v naslednjih regulativnih obdobjih, vendar najkasneje v obdobju dobe uporabnosti sredstev.

252. člen
(naložbeni načrt operaterjev sistema)

(1) Zaradi določitve regulativnega okvira pripravi operater sistema naložbeni načrt, v katerem finančno ovrednoti naložbe iz desetletnega razvojnega načrta, ki jih bo izvedel v naslednjem regulativnem obdobju.

(2) V postopku določitve regulativnega okvira agencija preveri in oceni naložbeni načrt. Navedena ocena je podlaga za določitev načrtovanih upravičenih stroškov operaterja sistema v naslednjem regulativnem obdobju. Pri oceni naložbenih načrtov in določitvi upravičenih stroškov operaterja sistema agencija ni vezana na vrednosti naložb in dinamiko njihove izvedbe iz EKS, drugih načrtov razvoja na področju energetike ali načrta razvoja operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina.

(3) Če agencija pri oceni naložbenih načrtov ugotovi, da ima upoštevanje vseh naložb iz naložbenega načrta v upravičenih stroških operaterja sistema prevelik vpliv na omrežnino, lahko naloži operaterju sistema, naj pri določitvi predloga regulativnega okvira upošteva le določene naložbe po prioritetnem vrstnem redu, kot so opredeljene v naložbenem načrtu.

(4) Agencija s splošnim aktom določi metodologijo za pripravo in ocenitev naložbenih načrtov, v katerem določi:
- metodološke osnove za ocenjevanje in vrednotenje naložb;
- vrste in obvezno vsebino naložbenih načrtov;
- postopke za pripravo in ocenjevanje naložbene dokumentacije ter odločanje o naložbah;
- minimum meril za ugotavljanje učinkovitosti projektov;
- roke za pripravo naložbenega načrta in njegovo posredovanje agenciji v preveritev in oceno.

(5) Prvi in drugi odstavek tega člena se ne uporabljata za operaterja prenosnega sistema, ki pripravi desetletni razvojni načrt omrežja skladno z 200. členom tega zakona.

253. člen
(določitev regulativnega okvira)

(1) Regulativni okvir je v soglasju z agencijo določena vrednostna opredelitev načrtovanih upravičenih stroškov operaterja sistema po posameznih letih regulativnega obdobja, načrtovanih omrežnin, načrtovanih drugih prihodkov iz izvajanja dejavnosti operaterja sistema, presežkov ali primanjkljajev omrežnin iz preteklih let. Če je regulativno obdobje daljše od enega leta, regulativni okvir, z namenom preprečitve skokovitega spreminjanja tarifnih postavk omrežnine po posameznih letih regulativnega obdobja, lahko določa tudi izravnavo tarifnih postavk.

(2) Regulativni okvir, tarifne postavke omrežnine in tarifne postavke za ostale storitve določi operater sistema v skladu s splošnima aktoma iz 250. in 256. člena tega zakona s soglasjem agencije.

(3) Operater sistema določi regulativni okvir tako, da prihodki iz omrežnine skupaj z drugimi prihodki iz opravljanja dejavnosti operaterja sistema in upoštevaje ugotovljen presežek oziroma primanjkljaj omrežnin do vključno predpreteklega leta pred pričetkom regulativnega obdobja pokrijejo načrtovane upravičene stroške operaterja sistema, če ta zakon ne določa drugače.

(4) Najkasneje do 30. aprila v letu pred začetkom regulativnega obdobja agencija z odločbo določi za posameznega operaterja prenosnega ali distribucijskega sistema faktor učinkovitosti, za katerega mora operater sistema v naslednjem regulativnem obdobju znižati upravičene stroške. Pri določitvi faktorja učinkovitosti mora agencija upoštevati načrtovano splošno produktivnost gospodarstva in učinkovitost operaterja sistema, ki izhaja iz primerjalnih analiz učinkovitosti po strokovnih metodah.

254. člen
(postopek za pridobitev soglasja agencije)

(1) Zahtevo za izdajo soglasja k regulativnemu okviru, tarifnim postavkam omrežnine in tarifnim postavkam za ostale storitve operater sistema vloži pri agenciji najkasneje do 15. julija v letu pred prvim letom regulativnega obdobja, na katero se nanaša. Če v tem roku operater sistema ne vloži zahteve za izdajo soglasja, mu agencija s sklepom naloži, naj jo predloži v roku, ki ni daljši od 30 dni.

(2) V zahtevi iz prejšnjega odstavka mora operater sistema predložiti agenciji tudi naložbeni načrt iz 252. člena tega zakona.

(3) Če operater sistema tudi po podaljšanem roku ne vloži zahteve za izdajo soglasja, določi regulativni okvir in tarifne postavke omrežnine agencija z odločbo o regulativnem okviru, ki jo izda najkasneje do 30. novembra v letu pred prvim letom regulativnega obdobja, na katero se nanaša, ob upoštevanju meril iz 250. in 253. člena tega zakona.

(4) Če na pravočasno zahtevo za izdajo soglasja agencija ne izda soglasja do 15. novembra v letu pred prvim letom regulativnega obdobja, na katero se nanaša, lahko agencija izda odločbo, s katero zavrne izdajo soglasja in začasno podaljša regulativni okvir ali začasno določi novi regulativni okvir in tarifne postavke omrežnine (nadaljnjem besedilu: začasna odločba), in sicer:

- nesporni elementi regulativnega okvira se določijo v višini, kot so ugotovljeni v zahtevi za izdajo soglasja;
- v primeru spornih elementov regulativnega okvira, se upoštevajo istovrstni parametri iz prejšnjega regulativnega obdobja, pri čemer se pri določitvi upravičenih stroškov upošteva faktor učinkovitosti iz četrtega odstavka 253. člena tega zakona.

(5) Začasna odločba velja do izdaje soglasja na zahtevo operaterja sistema. Z začasno odločbo agencija lahko določi rok, v katerem mora operater dati novo zahtevo za soglasje, ki ni daljši od šest mesecev. Če je začasno odločbo v delu, kjer je z njo določen rok za predložitev zahteve za izdajo soglasja, treba prisilno izvršiti, ne glede na pravila zakona, ki ureja splošni upravni postopek, posamična denarna kazen v postopku izvršbe s prisilitvijo ne sme presegati 100.000 eurov.

255. člen
(odstopanja od regulativnega okvira)

(1) Operater sistema je dolžan ugotavljati odstopanja od regulativnega okvira za posamezno leto, ki se odražajo v presežku ali primanjkljaju omrežnin, in ugotovljena odstopanja razkriti v pojasnilih k računovodskim izkazom.

(2) Presežek omrežnin je presežek reguliranega letnega prihodka nad dejanskimi letnimi upravičenimi stroški operaterja sistema, ki niso zmanjšani za prihranek pri upravičenih stroških, ki jih je operater sistema dosegel z večjo stroškovno učinkovitostjo poslovanja. Ugotovi se kot presežek celotnega letnega zneska zaračunanih omrežnin (zmanjšanega za primanjkljaj omrežnin iz preteklih let ali povečanega za presežek omrežnin iz preteklih let) in zneska drugih letnih prihodkov iz dejavnosti operaterja sistema nad zneskom dejanskih letnih upravičenih stroškov.

(3) Primanjkljaj omrežnin je presežek dejanskih letnih upravičenih stroškov nad reguliranim letnim prihodkom operaterja sistema. Ugotovi se kot presežek dejanskih letnih upravičenih stroškov nad celotnim letnim zneskom zaračunanih omrežnin (povečanim za primanjkljaj omrežnin iz preteklih let ali zmanjšanim za presežek omrežnin iz preteklih let) in drugimi letnimi prihodki iz dejavnosti operaterja sistema.

(4) Presežek omrežnin je dolžan operater sistema uporabiti kot plačilo za storitve gospodarske javne službe dejavnost operaterja sistema naslednjega ali naslednjih let. Presežek omrežnin se izkaže kot preplačilo tistega leta regulativnega obdobja za katerega je presežek ugotovljen. Operater sistema znesek presežka omrežnin upošteva pri določitvi omrežnin v naslednjem regulativnem obdobju kot že zaračunano omrežnino v preteklih obdobjih.

(5) Primanjkljaj omrežnin ima operater sistema pravico prejeti v naslednjem letu oziroma zaradi preprečitve skokovitega spreminjanja tarifnih postavk omrežnin v naslednjih

letih kot plačilo za storitve gospodarske javne službe dejavnost operaterja sistema tistega leta, za katero je primanjkljaj ugotovljen. Operater sistema primanjkljaj omrežnin izkaže kot terjatev tistega leta regulativnega obdobja, za katerega je primanjkljaj omrežnin ugotovljen, če zanesljivo pričakuje, da bo primanjkljaj omrežnine zaračunan in plačan v naslednjih obdobjih. Operater sistema znesek primanjkljaja omrežnin upošteva pri določitvi omrežnin v naslednjem regulativnem ali naslednjih regulativnih obdobjih.

(6) Operater sistema je dolžan agenciji posredovati izračun presežka oziroma primanjkljaja omrežnin posameznega leta regulativnega obdobja v 15 dneh od prejema revizorjevega poročila oziroma najkasneje v šestih mesecih po izteku koledarskega leta. Če agencija v postopku ugotavljanja odstopanj ugotovi drugačne presežke oziroma primanjkljaje omrežnin, kot jih je ugotovil operater sistema, o tem izda posebno odločbo, s katero v skladu s četrtim in petim odstavkom tega člena ugotovi višino presežka oziroma primanjkljaja.

(7) Operater sistema lahko izjemoma med regulativnim obdobjem vloži zahtevo za izdajo soglasja k regulativnemu okviru, če je zaradi nepričakovanih sprememb v obsegu uporabe sistema ali drugih nepričakovanih okoliščin nastal tolikšen presežek ali primanjkljaj omrežnin, v primerjavi z načrtovanim primanjkljajem iz 251. člena tega zakona, da ga brez te spremembe ne bo mogoče izravnati pri določitvi regulativnega okvira v naslednjih regulativnih obdobjih. V postopku odločanja o tej zahtevi se ne uporabljajo določbe četrtega in petega odstavka prejšnjega člena o začasni odločbi.

(8) Določbe o poračunavanju presežka oziroma primanjkljaja omrežnin se uporabljajo tudi, če dejavnost operaterja sistema na zadevnem sistemu začne izvajati drug izvajalec. Dosedanji izvajalec je dolžan morebitni presežek plačati novemu izvajalcu, morebitni primanjkljaj pa lahko zahteva od novega izvajalca, oboje najkasneje do konca regulativnega obdobja, v katerem bo novi drug izvajalec pri ugotavljanju odstopanj od regulativnega okvira ugotovil realizacijo teh postavk.

2. pododdelek: Tarifa za uporabo sistema zemeljskega plina

256. člen
(metodologija za obračunavanje omrežnine)

(1) Uporabniki sistema plačujejo omrežnino, ki predstavlja plačilo za storitve operaterja sistema, ki jih je ta dolžan izvajati skladno s tem zakonom.

(2) Agencija s splošnim aktom podrobneje predpiše metodologijo obračunavanja omrežnine, in sicer ločeno za:
- uporabo prenosnega sistema (ločeno za vstopne in izstopne točke),
- uporabo distribucijskega sistema,
- sistemske storitve (lastna raba za zagotavljanje delovanja sistema, izravnava odstopanj),
- meritve,
- druge storitve.

(3) Agencija predpiše metodologijo iz prejšnjega odstavka na način, ki spodbuja učinkovitost operaterjev sistema in uporabe sistema.

(4) V splošnem aktu iz drugega odstavka tega člena agencija določi:
- tarife in tarifne elemente, ki predstavljajo kategorije uporabnikov sistema glede na značilnost njihove uporabe sistema v določenih največjih razponih teh značilnosti;
- storitve, ki jih lahko operater sistema zaračunava v okviru izvajanja gospodarske javne službe dejavnost operaterja sistema uporabnikom sistema poleg omrežnine;

- način izračuna omrežnin;
- način zaračunavanja omrežnine in cene storitev iz druge alineje tega odstavka.

(5) Tarife in tarifne postavke omrežnine so objektivne, pregledne in nediskriminatorne ter morajo spodbujati uporabo plina iz obnovljivih virov.

257. člen
(določitev tarifnih postavk)

(1) Tarifne postavke mora operater sistema določiti v skladu z metodologijo iz prejšnjega člena tako, da ob načrtovani uporabi sistema prihodki iz omrežnin dosežejo znesek reguliranega prihodka iz omrežnin v regulativnem obdobju, pri čemer ne sme diskriminirati oddaljenih območij.

(2) Cene za ostale storitve, ki niso vsebovane v omrežnini in jih operater sistema zaračunava uporabnikom sistema, določi operater sistema v soglasju z agencijo tako, da upošteva dejanske stroške teh storitev.

(3) Tarifne postavke operater sistema objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in na svoji spletni strani.

3. pododdelek: Posebne določbe o zagotavljanju kakovosti na prenosnem in distribucijskem sistemu zemeljskega plina

258. člen
(kakovost storitev operaterjev sistema)

(1) Kakovost storitev operaterja sistema se ugotavlja glede na posamezne dimenzije kakovosti izvajanja storitev operaterjev sistema, ki vplivajo na dostopnost uporabnikov do storitev in njihovo zadovoljstvo s storitvami, in sicer:
- trajanje in pogostost prekinitev delovanja sistema;
- čas, potreben za popravila sistema;
- čas za obravnavanje pritožb in posredovanje informacij;
- čas, potreben za priključitev na sistem;
- druge dimenzije kakovosti storitev, določene v splošnem aktu agencije.

(2) Za posamezne dimenzije kakovosti agencija za vsakega operaterja sistema zemeljskega plina oziroma za območje sistema zemeljskega plina določi referenčne vrednosti kakovosti storitev, ki glede na stanje sistema, dosedanje izvajanje dejavnosti in poslovanje na sistemu predstavljajo realen cilj zagotavljanja kakovosti storitev.

(3) Operater sistema je odgovoren za kakovost oskrbe tudi v primeru, če sam ne opravlja vseh storitev, glede katerih se ugotavljajo dosežene vrednosti parametrov posameznih dimenzij kakovosti.

259. člen
(monitoring kakovosti storitev in nadzor monitoringa)

(1) Operater sistema je dolžan izvajati meritve ugotavljanja parametrov dimenzij kakovosti storitev, izračunavati te parametre in jih sporočati agenciji na predpisan način in v predpisanih rokih.

(2) Operater sistema lahko za izvajanje monitoringa iz prejšnjega odstavka pooblasti drugo osebo, pri čemer je odgovoren za pravilno in pravočasno izvajanje monitoringa in pošiljanje podatkov agenciji.

(3) Agencija lahko opravi nadzor monitoringa kakovosti pri operaterju sistema zemeljskega plina ali pri osebi, ki opravlja monitoring.

(4) Postopek nadzora mora biti voden tako, da ne ovira poslovanja operaterja sistema zemeljskega plina in izvajanja dejavnosti operaterja sistema ter da ne nalaga operaterju sistema nesorazmernih bremen v zvezi s presojo monitoringa.

(5) Pooblaščena oseba agencije po opravljenem nadzoru sestavi poročilo, v katerem oceni ustreznost monitoringa.

(6) Agencija s splošnim aktom predpiše pravila monitoringa kakovosti oskrbe, s katerim določi:
- postopke in načine monitoringa kakovosti;
- način in roke posredovanja podatkov agenciji in
- postopek in način presoje monitoringa kakovosti ter ukrepe za njegovo izboljšanje.

260. člen
(zajamčeni standardi kakovosti storitev)

(1) Minimalni standardi kakovosti storitev operaterja sistema zemeljskega plina v obliki zajamčenih standardov, ki jih mora zagotavljati operater sistema, so določeni z minimalnimi vrednostmi parametrov kakovosti storitev, ki jih mora operater sistema zagotavljati za vsako prevzemno-predajno mesto.

(2) Če operater sistema zemeljskega plina posameznemu uporabniku sistema krši zajamčeni standard kakovosti, in je kršitev nastala iz razlogov na njegovi strani, je dolžan uporabniku sistema na njegovo pisno zahtevo plačati nadomestilo.

(3) Višino nadomestila ter način in roke plačila nadomestila za posamezno vrsto kršitve določi agencija s splošnim aktom tako, da odvrača operaterje sistema od ponavljanja kršitev.

(4) Če uporabniku sistema operater ne plača nadomestila v predpisanem roku po vložitvi pisne zahteve, odloči o pravici do nadomestila na zahtevo uporabnika sistema agencija. Postopka določitve nadomestila agencija ne more uvesti po uradni dolžnosti.

(5) Ne glede na plačilo nadomestila, lahko uporabnik sistema od operaterja sistema po splošnih predpisih o odškodninski odgovornosti zahteva povrnitev škode zaradi kršitve zajamčenega standarda kakovosti, če škoda presega plačano nadomestilo.

3. oddelek: Izvzetje za novo infrastrukturo

261. člen
(obseg in pogoji izvzetja)

(1) Nova infrastruktura večjega obsega, in sicer povezovalni plinovod, obrat za UZP in skladišče, se lahko za določeno obdobje na zahtevo izvzame iz obsega uporabe 182. do 186. člena, 238., 242., 246. ter 250. do 257. člena tega zakona.

(2) Izvzetje iz prejšnjega odstavka se lahko dovoli, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

a) z investicijo se povečuje konkurenca pri oskrbi z zemeljskim plinom in zanesljivost oskrbe;
b) raven tveganja, povezana z investicijo, dopušča izvedbo investicije samo v primeru odobritve izvzetja;
c) lastnik infrastrukture je pravna ali fizična oseba, ki je vsaj glede svoje pravne oblike ločena od operaterjev sistemov, v okviru katerih bo infrastruktura zgrajena;
č) stroški se zaračunajo uporabnikom infrastrukture in
d) izvzetje ne ovira konkurence na zadevnih trgih, na katere bodo investicije najverjetneje vplivale, učinkovitega delovanja notranjega trga z zemeljskim plinom, učinkovitega obratovanja plinovodnih sistemov, na katere je infrastruktura priključena, ali zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom v Evropski uniji.

(3) Izvzetje iz prvega odstavka tega člena se lahko dovoli tudi za znatna povečanja zmogljivosti obstoječe infrastrukture in za spremembe infrastrukture, ki omogoča razvoj novih virov oskrbe z zemeljskim plinom.

262. člen
(odločanje o izvzetju)

(1) O dovolitvi izvzetja iz 261. člena tega zakona odloči agencija na zahtevo lastnika infrastrukture ali investitorja. Agencija se pred sprejetjem odločitve o izvzetju posvetuje z nacionalnimi regulativnimi organi držav članic Evropske unije, na katerih trge bo nova infrastruktura verjetno vplivala. Če je nova infrastruktura povezana s plinovodnim sistemom Republike Slovenije in izvira iz ene ali več tretjih držav ali se tam konča, se agencija pred sprejetjem odločitve o izvzetju posvetuje tudi s pristojnimi organi tretjih držav. Če se organi iz prejšnjega stavka ne odzovejo na posvetovanje v roku, ki ga določi agencija, in ne presega treh mesecev od prejema poziva agencije k posvetovanju, lahko agencija sprejme odločitev.

(2) Izvzetje lahko zajema celotno zmogljivost, del zmogljivosti nove infrastrukture ali obstoječe infrastrukture z znatno povečano zmogljivostjo.

(3) Pri odločanju o odobritvi izvzetja se upošteva potreba po uvedbi pogojev glede trajanja izvzetja in nediskriminatornega dostopa do infrastrukture. Pri tem agencija upošteva dodatne zmogljivosti, ki bodo zgrajene, ali spremembo obstoječih zmogljivosti, časovni rok projekta in stanje na področju oskrbe z zemeljskim plinom v državi.

(4) Agencija določi pravila in mehanizme za upravljanje in dodeljevanje prenosnih zmogljivosti, s katerimi določi tudi postopek zbiranja interesa uporabe zmogljivosti vseh potencialnih uporabnikov infrastrukture, vključno z lastno rabo, še preden se zmogljivosti dodelijo.

(5) Agencija mora v splošnem aktu iz prejšnjega odstavka določiti obvezno ponudbo neuporabljene prenosne zmogljivosti nove infrastrukture na trgu, pravico uporabnikov te infrastrukture do trgovanja s pridobljenimi zmogljivostmi na sekundarnem trgu.

(6) Agencija pri ocenjevanju izpolnjevanja pogojev iz a), b) in d) točke drugega odstavka 261. člena tega zakona upošteva rezultate postopka dodeljevanja prenosnih zmogljivosti iz četrtega in petega odstavka tega člena.

(7) Agencija mora o zahtevi za izvzetje odločiti v šestih mesecih od prejema zahteve, razen v primeru odločanja o novi infrastrukturi v več državah članicah.

(8) Odločbo o izvzetju agencija objavi na svoji spletni strani najkasneje v enem mesecu po odobritvi s strani Evropske komisije.

263. člen
(ravnanje agencije po prejemu zahteve)

(1) Agencija Evropski komisiji po prejemu zahteve za izvzetje iz 261. člena tega zakona posreduje kopije zahteve.

(2) Agencija Evropsko komisijo nemudoma seznani z odločbo iz prejšnjega člena in z informacijami, ki se nanašajo na:

a) podroben opis razlogov, na podlagi katerih je agencija odobrila ali zavrnila izvzetje vključno s finančnimi informacijami, ki utemeljujejo potrebo po izvzetju;
b) opravljene analize o vplivu odobritve izvzetja na konkurenco in na učinkovito delovanje notranjega trga z zemeljskim plinom;
c) razloge za časovno obdobje in delež celotne zmogljivosti zadevne plinske infrastrukture, za katero se izvzetje odobri;
č) rezultat posvetovanja z regulativnimi organi sosednjih držav v primeru izvzetja za povezovalne plinovode;
d) prispevek infrastrukture k raznolikosti oskrbe z zemeljskim plinom.

(3) Agencija mora na zahtevo Evropske komisije dopolniti obvestilo iz prejšnjega odstavka. Če zahtevani podatki niso predloženi v roku, določenem v zahtevi Evropske komisije, se šteje, da je obvestilo preklicano, razen če se pred iztekom tega obdobja rok podaljša po privolitvi Evropske komisije ali če agencija Evropsko komisijo z utemeljeno izjavo obvesti, da je obvestilo popolno.

264. člen
(postopek agencije po odločitvi Evropske komisije)

(1) Ne glede na zakon, ki ureja splošni upravni postopek, agencija po uradni dolžnosti uvede obnovo postopka izdaje odločbe o dovolitvi izvzetja po prejemu zahteve Evropske komisije o spremembi ali odpravi odločbe o odobritvi izvzetja.

(2) V obnovljenem postopku agencija odloča brez posebnega ugotovitvenega postopka, mora pa omogočiti stranki, da se izjavi o dejstvih in okoliščinah, pomembnih za odločitev.

(3) Na podlagi podatkov, ki so bili zbrani v obnovljenem postopku, agencija razveljavi ali odpravi odločbo o dovolitvi izvzetja v skladu z odločitvijo Evropske komisije najkasneje v enem mesecu po prejemu zahteve Evropske komisije in o tem obvesti Evropsko komisijo.

(4) Odločba o dovolitvi izvzetja, ki jo je odobrila Evropska komisija, preneha veljati dve leti po sprejemu odločitve Evropske komisije o odobritvi odločbe, če se gradnja infrastrukture še ni začela, in pet let po njenem sprejetju, če infrastruktura še ni začela obratovati, razen če Evropska komisija odloči, da je do zaostanka prišlo zaradi ovir, na katere oseba, ki ji je bilo izvzetje odobreno, ni mogla vplivati.

265. člen

(nova infrastruktura v več državah članicah Evropske unije)

(1) Kadar se vsi regulativni organi držav članic Evropske unije, na ozemlju katerih je nova infrastruktura, ki je predmet izvzetja, strinjajo glede zahteve o izvzetju, o svoji odločitvi obvestijo ACER v šestih mesecih od dne, ko je zahtevo za izvzetje prejel zadnji med njimi.

(2) Kadar je infrastruktura iz prejšnjega odstavka prenosni plinovod med Republiko Slovenijo in tretjo državo, se lahko agencija pred sprejetjem odločitve o izvzetju posvetuje s pristojnim organom tretje države. Če se organ iz prejšnjega stavka ne odzove na posvetovanje v roku, ki ga določi agencija, in ne presega treh mesecev od prejema poziva agencije k posvetovanju, lahko agencija sprejme odločitev.

(3) Agencija ne izvaja nalog v zvezi z dovolitvijo izvzetja, kadar:

a) se regulativni organi iz prejšnjega odstavka ne dogovorijo v šestih mesecih od dneva, ko zahtevo za izvzetje prejme zadnji od regulativnih organov, ali
b) je podana skupna zahteva regulativnih organov iz prejšnjega odstavka za izvajanje nalog v zvezi z dovolitvijo izvzetja s strani ACER.

(4) Regulativni organi iz prvega odstavka tega člena lahko skupaj zahtevajo podaljšanje roka iz a) točke prejšnjega odstavka za največ tri mesece.

VI. poglavje: DRUGE DOLOČBE

1. oddelek: Neposredni plinovodi

266. člen
(dopustnost neposrednega plinovoda)

Podjetja plinskega gospodarstva s sedežem na območju Republike Slovenije oskrbujejo odjemalce na območju Republike Slovenije po neposrednih plinovodih.

267. člen
(dovoljenje za gradnjo neposrednega plinovoda)

(1) Neposreden plinovod zgradi podjetje plinskega gospodarstva, če pridobi dovoljenje agencije.

(2) Agencija izda dovoljenje za zgraditev neposrednega plinovoda, če je za oskrbo iz prejšnjega člena pravnomočno zavrnjen dostop do sistema po 239. členu tega zakona ali če potrebni sistem ne obstaja.

(3) Agencija izda dovoljenje iz prvega odstavka tega člena, če so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka in če agencija ne odloči, da se povečajo zmogljivosti sistema po šestem odstavku 239. člena.

2. oddelek: Sistemska obratovalna navodila in tehnična varnost obratovanja

268. člen
(sistemska obratovalna navodila)

(1) Sistemska obratovalna navodila, ki urejajo obratovanje in način vodenja prenosnih in distribucijskih sistemov morajo biti pregledna, objektivna in nediskriminatorna.

(2) S sistemskimi obratovalnimi navodili se zlasti uredijo:
- tehnični in drugi pogoji za varno obratovanje sistemov z namenom zanesljive in kvalitetne oskrbe z zemeljskim plinom;
- način izvajanja dostopa do sistema;
- način zagotavljanja sistemskih storitev;
- postopki za obratovanje sistemov v kriznih stanjih;
- pogoji za priključitev na sistem in način priključitve na sistem;
- splošni pogoji za dobavo in odjem zemeljskega plina;
- tehnični pogoji za medsebojno priključitev in delovanje sistemov različnih operaterjev sistemov;
- pravila za izvajanje Uredbe (ES) št. 715/2009.

(3) V sistemskih obratovalnih navodilih morajo biti vloge in odgovornosti operaterjev sistemov, dobaviteljev, odjemalcev in po potrebi drugih udeležencev na trgu opredeljene glede na pogodbene dogovore, obveznosti do odjemalcev, izmenjavo podatkov ter pravil glede poravnave, lastništvo podatkov in odgovornost za merjenje porabe.

(4) Sistemska obratovalna navodila za posamezen prenosni ali distribucijski sistem izda po javnem pooblastilu operater sistema, ki na tem sistemu opravlja dejavnost operaterja sistema, in jih objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(5) Agencija s splošnim aktom podrobneje predpiše obvezno vsebino sistemskih obratovalnih navodil.

(6) Pred objavo sistemskih obratovalnih navodil mora operater sistema pridobiti soglasje agencije.

269. člen
(tehnična varnost obratovanja)

Tehnični predpisi iz 32. člena tega zakona, ki se nanašajo na področje zemeljskega plina morajo zagotavljati tehnično varnost obratovanja, interoperabilnost sistemov ter morajo biti objektivni in nediskriminatorni.

3. oddelek: Priključevanje na sistem in možnost odklopa uporabnika sistema

270. člen
(priključitev na sistem)

(1) Za priključitev na sistem ali njeno spremembo mora uporabnik sistema pridobiti soglasje za priključitev. Operater sistema v soglasju za priključitev določi priključno mesto na omrežju. Podrobnejše pogoje za soglasje za priključitev določajo sistemska obratovalna navodila.

(2) Dokončno soglasje za priključitev velja dve leti. V tem času mora imetnik soglasja za priključitev objekta izpolniti vse pogoje, predpisane v soglasju za priključitev, in operaterju naročiti izvedbo priključitve. Veljavnost soglasja za priključitev lahko operater sistema na zahtevo imetnika soglasja za priključitev podaljša največ dvakrat, vendar vsakič največ za eno leto. Zahtevo za podaljšanje mora imetnik soglasja za priključitev podati 30 dni pred iztekom veljavnosti soglasja za priključitev. V primeru zamud na strani operaterja

sistema se šteje, da se soglasje avtomatično podaljša, kar je operater dolžan sporočiti imetniku soglasja, ki še ni izvedel priključitve na sistem.

(3) O izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev odloča po javnem pooblastilu operater sistema z odločbo v upravnem postopku.

(4) Uporabnik sistema nima pravice do priključitve, če:
- ne izpolnjuje predpisanih pogojev za priključitev,
- bi zaradi priključitve prišlo do večjih motenj v delovanju sistema ali
- bi priključitev operaterju sistema povzročila nastanek nesorazmernih stroškov.

(5) V primeru iz tretje alineje prejšnjega odstavka ima uporabnik sistema pravico do priključitve v skladu s sistemskimi obratovalnimi navodili, če sam krije nesorazmerno visoke stroške, ki pomenijo nesorazmerni del stroškov gradnje priključka do točke v sistemu, kjer je priključitev možna, ali nesorazmerni del stroškov, ki so potrebni za povečanje zmogljivosti ali obsega obstoječega omrežja, ali kombinacijo obojega, pri čemer ni pričakovati, da bi v razumnem času prišlo do povečanja uporabe sistema na novem priključku oziroma obstoječem omrežju v tolikšnem obsegu, ki bi omogočal normalno amortizacijo naložbe.

(6) Pri določitvi nesorazmerno visokih stroškov mora operater sistema upoštevati predvsem:
- obseg potrebne investicije;
- predvidene dodatne prihodke operaterja sistema, glede na predvideni obseg uporabe priključka s strani uporabnika sistema;
- predvidene dodatne stroške operaterja sistema, kot na primer stroške za vzdrževanje in obratovanje novega priključka oziroma povečanja zmogljivosti sistema;
- predviden reguliran donos na sredstva operaterja sistema.

(7) Nesorazmerne stroške izračuna operater sistema tako, da so ob predvidenem obsegu uporabe priključka v ekonomski dobi uporabe priključka in ob pokritju nesorazmernih stroškov s strani uporabnika sistema pokriti vsi stroški operaterja sistema, vključno s predvidenim reguliranim donosom na sredstva. Izračun mora temeljiti na metodah, ki se uporabljajo za ocenjevanje investicij, in mora upoštevati časovno vrednost denarja. Če v času amortizacije dela sistema ali priključka, za katerega je uporabnik sistema plačal nesorazmerne stroške, pride do priključitve dodatnih uporabnikov, je operater sistema dolžan povrniti uporabniku ustrezen del nesorazmernih stroškov, ki jih kot nove nesorazmerne stroške zaračuna novim uporabnikom sistema na tem delu sistema ali priključka.

(8) Podrobnejši način in postopek določitve nesorazmernih stroškov predpiše operater sistema v sistemskih obratovalnih navodilih.

(9) O pritožbi zoper odločbo o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev odloča agencija.

(10) Po dokončnosti odločbe o soglasju za priključitev skleneta operater sistema in uporabnik sistema, v korist katerega je bilo izdano soglasje za priključitev (v nadaljnjem besedilu: imetnik soglasja za priključitev), pisno pogodbo o priključitvi, s katero pogodbeni stranki uredita medsebojna razmerja, ki se nanašajo na izvedbo priključka in priključitev, ter medsebojna razmerja v zvezi z vzdrževanjem priključka.

(11) Uporabnik sistema mora zaprositi za novo soglasje za priključitev, če se spremenijo osnovni parametri priključka, za katerega je bilo izdano soglasje.

(12) Uporabnika omrežja zemeljskega plina, ki se nahaja na območju posebne ali izključne pravice izvajanja gospodarske javne službe distribucije zemeljskega plina lahko priključi operater prenosnega sistema le v primeru, če operater distribucijskega sistema zemeljskega plina zavrne priključitev tega uporabnika zaradi premajhne zmogljivosti distribucijskega sistema.

(13) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za priključitev na skladiščni sistem, sistem za UZP in pridobivalno plinovodno omrežje.

271. člen
(prenos soglasja za priključitev)

(1) Če imetnik soglasja za priključitev umre (fizična oseba) ali preneha obstajati (pravna oseba), če gre za spremembo gradbenega dovoljenja zaradi spremembe investitorja ali zaradi pravnega prometa z objektom, se soglasje za priključitev lahko prenese na pravno ali fizično osebo, ki pridobi te objekte, naprave ali napeljave.

(2) Pravna ali fizična oseba, ki na podlagi sprememb iz prejšnjega odstavka pridobi objekte, naprave ali napeljave, mora najkasneje v 30 dneh po prejemu sodne oziroma upravne odločbe ali sklenitve pogodbe o nastali spremembi obvestiti operaterja sistema in o tem predložiti dokazila, sicer mora zaprositi za novo soglasje za priključitev.

272. člen
(tehnične zahteve za naprave uporabnika sistema)

(1) Postroji, naprave in napeljave uporabnika sistema morajo izpolnjevati predpisane tehnične zahteve, s katerimi se zagotavljata njihovo nemoteno delovanje ter varnost ljudi in premoženja. Za izpolnjevanje tehničnih zahtev za objekt, napravo ali napeljavo je odgovoren lastnik.

(2) Operater sistema sme začasno odkloniti priključitev novih objektov, naprav in napeljav na svoj sistem oziroma sme odklopiti uporabnika sistema, če ugotovi, da objekti, naprave ali omrežje uporabnika sistema ne izpolnjujejo predpisanih tehničnih zahtev, ali če ugotovi, da gre za nedovoljeno gradnjo po zakonu o graditvi objektov.

(3) Priključitev na sistem ali nadaljevanje prenosa oziroma distribucije zemeljskega plina izvede operater sistema po odpravi pomanjkljivosti.

(4) Energetski inšpektor nadzira skladnost postrojev, naprav in napeljav uporabnika.

273. člen
(začasni odklop)

(1) Operater sistema sme začasno odklopiti uporabnika sistema zaradi:
- rednega ali izrednega vzdrževanja,
- pregledov ali remontov,
- preizkusov ali kontrolnih meritev,
- razširitev omrežja.

(2) Za predvideni odklop mora operater sistema izbrati čas, ki čim manj prizadene uporabnika sistema.

(3) Operater sistema mora o predvidenem odklopu pravočasno obvestiti uporabnika sistema v pisni obliki ali na drug oseben način. V primeru večjega števila odjemalcev in v primeru, da osebno obveščanje ni stroškovno učinkovito, pa v sredstvih javnega obveščanja in na spletu vsaj 48 ur pred odklopom.

274. člen
(odklop po predhodnem obvestilu)

(1) Operater sistema odklopi uporabnika sistema na posameznem odjemnem mestu po predhodnem obvestilu, če ta v roku, določenem v obvestilu, ne izpolni svoje obveznosti, če uporabnik sistema:

a) moti dobavo zemeljskega plina drugim uporabnikom sistema;
b) odreče ali onemogoči osebam, ki imajo pooblastilo operaterja sistema, dostop do vseh delov priključka, do zaščitnih in merilnih naprav in do energetskih objektov, naprav ali napeljav, kadar obstaja sum, da te naprave povzročajo motnje;
c) omogoči prek svojih energetskih naprav priključitev energetskih naprav drugih uporabnikov sistema;
č) na opomin operaterja sistema ne zniža odjema oziroma oddaje količine zemeljskega plina na dogovorjeno vrednost v zahtevanem roku;
d) onemogoča pravilno registriranje obračunskih količin zemeljskega plina;
e) uporablja zemeljski plin brez zahtevanih oziroma dogovorjenih merilnih naprav ali mimo njih;
f) ne plača odstopanj ali omrežnine za uporabo sistema v roku, določenem v skladu s sistemskimi obratovalnimi navodili;
g) v roku, ki ga določi operater sistema oziroma pristojni inšpekcijski organ, ne odstrani oziroma ne zniža do dovoljene meje motenj, ki jih povzročajo njegovi objekti, naprave ali napeljave ali odjemalci, ali ne izpolni predpisanih tehničnih zahtev;
h) nima veljavne pogodbe o dobavi zemeljskega plina na določenem odjemnem mestu ali dobavitelj pisno obvesti operaterja, da je dobavitelj ali končni odjemalec odstopil od pogodbe o dobavi zemeljskega plina na določenem odjemnem mestu uporabnika sistema;
i) nima pogodbeno urejene odgovornosti za izravnavo odstopanj.

(2) Operater distribucijskega sistema ne sme odklopiti ranljivega odjemalca iz razloga iz f), h) ali i) točke prejšnjega odstavka, če so izpolnjeni pogoji za nujno oskrbo iz 176. člena tega zakona.

(3) Dobavitelj, ki je odstopil od pogodbe o dobavi, ali dobavitelj, kateremu je končni odjemalec sporočil, da odstopa od pogodbe o dobavi, je dolžan operaterja distribucijskega sistema obvestiti o odstopu najkasneje zadnji delovni dan tekom odpovednega roka.

(4) V primeru, ko dobavitelj odstopi od pogodbe o dobavi iz razlogov na strani končnega odjemalca, je zavezanec za plačilo vseh stroškov, ki iz tega naslova nastanejo operaterju distribucijskega sistema, končni odjemalec.

(5) V primeru odstopa od pogodbe o dobavi s strani dobavitelja ali uporabnika sistema, ki je končni odjemalec, operater distribucijskega sistema odjemno mesto, ki je predmet te pogodbe o dobavi, izključi iz bilančne skupine dosedanjega dobavitelja z dnem odčitka zaključnega stanja merilne naprave, ne glede na to, ali je operater distribucijskega sistema dejansko izvedel odklop skladno s tem členom. Operater distribucijskega sistema je dolžan zaključni odčitek merilne naprave opraviti najkasneje v petih delovnih dneh pred ali po zadnjem dnevu v mesecu, ki sledi mesecu v katerem je bil distribucijski operater obveščen o odstopu, oziroma zadnjem dnevu dobave, če je že prej urejena zamenjava dobavitelja ali sklenjena nova pogodba o dobavi z obstoječim dobaviteljem.

(6) Dobavitelj, ki je odstopil od pogodbe o dobavi zaradi neplačila stroškov dobavljenega zemeljskega plina, lahko do izvedbe odčitka zaključnega stanja merilne naprave s strani operaterja distribucijskega sistema, z enostransko izjavo odstop prekliče.

(7) Distribucijski operater v sistemskih obratovalnih navodilih iz 268. člena tega zakona podrobneje določi obveznosti in postopek ravnanja operaterja distribucijskega sistema in dobavitelja v primeru odstopa od pogodbe o dobavi s strani dobavitelja ali končnega odjemalca, ter vrste stroškov iz četrtega odstavka tega člena.

(8) Operater sistema mora gospodinjskega odjemalca o odklopu obvestiti vsaj 15 dni vnaprej, poslovnega odjemalca pa vsaj osem dni vnaprej.

275. člen
(odklop brez predhodnega obvestila)

Operater sistema odklopi uporabnika sistema brez predhodnega obvestila, če:
- uporabnik sistema z obratovanjem svojih energetskih objektov, naprav ali napeljav ogroža življenje ali zdravje ljudi ali ogroža premoženje;
- uporabnik sistema ob pomanjkanju zemeljskega plina ne upošteva ukrepov o omejevanju odjema zemeljskega plina iz sistema;
- uporabnik sistema brez soglasja operaterja sistema priključi na omrežje svoje energetske naprave ali napeljave.

276. člen
(ponovna priključitev)

(1) Operater sistema je dolžan uporabnika sistema, ki je bil odklopljen, na njegove stroške ponovno priključiti na sistem, po odpravi razlogov za odklop in ob izpolnjevanju pogojev iz tega oddelka tega zakona.

(2) Če uporabnik sistema v primeru odklopa iz 274. in 275. člena tega zakona v roku treh let ne odpravi razlogov za odklop, ga operater sistema trajno odklopi.

(3) Priključitev uporabnika sistema na priključku, kjer je bil izveden trajni odklop, je mogoča kot nova priključitev na sistem.

(4) Operater sistema, ki je uporabnika sistema neutemeljeno odklopil ali mu prekinil prenos ali distribucijo zemeljskega plina, mora v 24 urah od ugotovitve neutemeljenega odklopa ali prekinitve na svoje stroške znova priključiti objekte, naprave ali napeljave uporabnika sistema na svoj sistem in uporabniku sistema nemudoma povrniti stroške, ki so povezani z neutemeljenim odklopom.

(5) Operater sistema ima pravico do povračila škode, ki je nastala zaradi ravnanj uporabnika sistema, zaradi katerih ga je odklopil po predhodnem obvestilu oziroma brez predhodnega obvestila.

(6) Uporabnik sistema ima pravico do povračila škode, ki mu je bila povzročena zaradi neutemeljenega odklopa operaterja sistema.

(7) V primeru, da se uporabnik ponovno priključi na sistem v roku, ki je krajši od enega leta, mora ob priklopu plačati fiksne stroške omrežnine v času odklopa.

277. člen

(odklop na zahtevo uporabnika)

(1) Uporabnik sistema, ki je imetnik soglasja za priključitev na sistem, lahko zahteva od operaterja sistema, da njegovo odjemno mesto odklopi od omrežja.

(2) Operater sistema je dolžan uporabnika sistema na njegove stroške ponovno priklopiti na sistem, če izpolnjuje pogoje za priklop. Če traja odklop iz prejšnjega odstavka dlje kot tri leta, mora uporabnik sistema pred ponovnim priklopom pridobiti novo soglasje za priključitev na sistem iz 270. člena tega zakona in skleniti novo pogodbo o priključitvi.

(3) Operater sistema lahko uporabniku sistema, ki je zahteval odklop, zavrne ponovno priključitev na sistem ali izdajo novega soglasja za priključitev, dokler uporabnik sistema ne poravna vseh obveznosti iz pogodbe o prenosu oziroma dostopu in pogodbe o priključitvi na sistem, ki izvirajo iz časa pred odklopom.

(4) Operater sistema v sistemskih obratovalnih navodilih podrobneje uredi medsebojna razmerja in plačilo stroškov v primeru ponovnega priklopa, če je bil odklop izveden na zahtevo uporabnika sistema.

(5) V primeru, da se uporabnik ponovno priključi na sistem v roku, ki je krajši od enega leta, mora ob priklopu plačati fiksne stroške omrežnine v času odklopa.

4. oddelek: Odstopanja v zvezi z obveznostmi »vzemi ali plačaj«

278. člen
(možnost odstopanja od pogodb tipa »vzemi ali plačaj«)

(1) Agencija lahko podjetju plinskega gospodarstva dovoli začasno odstopanje od zahtev v zvezi z dostopom do sistema iz 238., 239. in 242. člena tega zakona, če se podjetje sooča ali meni, da se bo soočalo z resnimi gospodarskimi in finančnimi težavami zaradi svojih obveznosti tipa »vzemi ali plačaj«, sprejetih z eno ali več pogodbami o nakupu zemeljskega plina.

(2) Za odobritev odstopanja mora podjetje plinskega gospodarstva vložiti zahtevo pred zavrnitvijo dostopa do sistema ali po njej. Če podjetje plinskega gospodarstva zavrne dostop do sistema, mora zahtevo vložiti nemudoma.

(3) Zahtevi iz prejšnjega odstavka mora podjetje plinskega gospodarstva priložiti informacije o naravi in obsegu težav iz prvega odstavka tega člena in o prizadevanjih podjetja plinskega gospodarstva za rešitev.

(4) Pri odločanju o odstopanju iz prvega odstavka tega člena agencija upošteva zlasti naslednja merila:

a) zagotovitev konkurenčnega trga z zemeljskim plinom;
b) izpolnitev obveznosti javnih storitev in zagotovitev zanesljivosti oskrbe;
c) položaj podjetja plinskega gospodarstva na trgu z zemeljskim plinom in stanje konkurence na tem trgu;
č) resnost gospodarskih in finančnih težav, s katerimi se soočajo podjetja plinskega gospodarstva in podjetja za prenos ali upravičeni odjemalci;
d) datume podpisov in pogoje takšne pogodbe ali pogodb, vključno z obsegom, v katerem ti pogoji omogočajo upoštevanje sprememb na trgu;
e) prizadevanja pri iskanju rešitev problema;
f) obseg resnih verjetnih težav, ki bi jih podjetje ob prevzemu obveznosti »vzemi ali plačaj«, ob upoštevanju določb te direktive, lahko razumno predvidelo;

g) raven povezanosti sistema z drugimi sistemi in stopnjo usklajenosti obratovanja teh sistemov;
h) učinke dovolitve odstopanja na nemoteno delovanje notranjega trga z zemeljskim plinom.

(5) Šteje se, da resne težave obstajajo, če se prodaja zemeljskega plina zniža pod raven minimalnih zajamčenih količin odjema, ki jih vsebujejo pogodbe za nakup zemeljskega plina, če se pogodba za nakup zemeljskega plina ne more prilagoditi novim količinam, ali če podjetje plinskega gospodarstva ne najde alternativne možnosti.

(6) Šteje se, da obstojijo ekonomsko upravičene alternativne možnosti, če gre za pogodbe, sklenjene pred 4. avgustom 2003.

(7) Podjetje plinskega gospodarstva, ki ni dobilo dovoljenja za odstopanje iz prvega odstavka tega člena, ne sme zavrniti dostopa do sistema zaradi obveznosti »vzemi ali plačaj«, sprejetih s pogodbo za nakup zemeljskega plina.

279. člen
(obveščanje Evropske komisije v zvezi s pogodbo tipa »vzemi ali plačaj«)

(1) Agencija seznani Evropsko komisijo o sprejemu odločbe o dovolitvi odstopanja iz prejšnjega člena tega zakona ter ji posreduje vse informacije glede odstopanja v zbirni obliki.

(2) Ne glede na zakon, ki ureja splošni upravni postopek, agencija po uradni dolžnosti uvede obnovo postopka izdaje odločbe o dovolitvi odstopanja po prejemu zahteve Evropske komisije o spremembi ali odpravi odločbe o dovolitvi odstopanja.

(3) V obnovljenem postopku odloča agencija brez posebnega ugotovitvenega postopka, mora pa omogočiti stranki, da se izjavi o dejstvih in okoliščinah, pomembnih za odločitev.

(4) Na podlagi podatkov, ki so bili zbrani v obnovljenem postopku, agencija razveljavi ali odpravi odločbo o dovolitvi odstopanja v skladu z odločitvijo Evropske komisije najkasneje v štirih tednih po prejemu zahteve Evropske komisije in o tem obvesti Evropsko komisijo.

(5) Če agencija ne izpolni zahteve Evropske komisije v štirih tednih, se dokončna odločitev sprejme hitro v skladu s postopkom iz 51(2) člena Direktive 2009/73/ES.

5. oddelek: Evidence

280. člen
(hramba in posredovanje podatkov)

(1) Dobavitelji so dolžni najmanj pet let hraniti podatke v zvezi z pravnimi posli o oskrbi z zemeljskim plinom in v zvezi z izvedenimi finančnimi instrumenti za trgovanje z zemeljskim plinom, ki so jih imeli s trgovci na debelo in operaterji prenosnih sistemov ter operaterji skladiščnih sistemov in sistemov za UZP, in omogočiti dostop do teh podatkov agenciji, državnim organom, organom, pristojnim za varstvo konkurence in Evropski komisiji, za opravljanje njihovih nalog.

(2) Podatki iz prejšnjega odstavka vključujejo podrobnosti o transakcijah, kot so trajanje, pravila za dobavo in poravnavo, količina, datum in ura izvedbe, cene transakcij in način identifikacije trgovca na debelo, pa tudi podrobnosti o neporavnanih pogodbah o dobavi zemeljskega plina in izvedenih finančnih instrumentih za trgovanje z zemeljskim plinom.

(3) Agencija s splošnim aktom za izvrševanje javnih pooblastil določi vrste informacij, ki se lahko posredujejo udeležencem na trgu pod pogojem, da se ne razkrijejo poslovno občutljivi podatki o posameznih akterjih na trgu ali posameznih transakcijah. Ta odstavek se ne uporablja za podatke o finančnih instrumentih, ki spadajo na področje uporabe zakona, ki ureja trg finančnih instrumentov.

281. člen
(izvedeni finančni instrumenti)

(1) Hramba in dostop do podatkov v zvezi s izvedenimi finančnimi instrumenti za trgovanje z zemeljskim plinom iz prejšnjega člena se zagotovi po sprejemu smernice iz četrtega odstavka 44. člena Direktive 2009/73/ES.

(2) Določbi prejšnjega in tega člena subjektom, za katere se uporablja zakon, ki ureja trg finančnih instrumentov, ne nalagata dodatnih obveznosti do organov iz prvega odstavka 280. člena tega zakona.

(3) Če organi iz prvega odstavka 280. člena tega zakona potrebujejo dostop do podatkov, ki jih hranijo subjekti, za katere se uporablja zakon, ki ureja trg finančnih instrumentov, organ, pristojen za regulacijo trga finančnih instrumentov, organom iz prvega odstavka 280. člena tega zakona pošlje zahtevane podatke.

6. oddelek: Mednarodne pogodbe na področju zemeljskega plina

281.a člen
(postopek odobritve mednarodne pogodbe o prenosnem plinovodu s tretjo državo)

(1) Mednarodne pogodbe na področju zemeljskega plina, na katere se nanaša ta člen, se sklepajo skladno z Zakonom o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš, v nadaljnjem besedilu: ZZZ-1) in skladno s tem členom.

(2) Ministrstvo, pristojno za energijo, o nameri za začetek pogajanj s tretjo državo zaradi spremembe ali sklenitve mednarodne pogodbe o prenosnem plinovodu, obvesti Evropsko komisijo vsaj pet mesecev pred predvidenim začetkom pogajanj in jo prosi za odobritev, če se vsebina mednarodne pogodbe v celoti ali deloma nanaša na naslednja področja:
- skupna pravila za prenos, distribucijo, dobavo in skladiščenje zemeljskega plina,
- organizacijo in delovanje sektorja zemeljskega plina,
- dostop do trga ali
- merila in postopke, ki se uporabljajo pri izdaji dovoljenj za prenos, distribucijo, dobavo in skladiščenje zemeljskega plina in obratovanje sistemov.

(3) Obvestilo iz prejšnjega odstavka mora vključevati ustrezno dokumentacijo in navedbo vsebin, ki bodo obravnavane v pogajanjih ali o katerih se bo ponovno pogajalo, cilje pogajanj in vse druge ustrezne informacije.

(4) Po prejemu odločitve Evropske komisije o odobritvi začetka pogajanj iz drugega odstavka tega člena za del, ki lahko vpliva na skupna pravila Evropske unije, lahko ministrstvo, pristojno za energijo, vloži pobudo za začetek postopka za sklenitev mednarodne pogodbe skladno z ZZZ-1.

(5) Ministrstvo, pristojno za energijo, upošteva smernice ali zahteve Evropska komisije o vključitvi določenih določb v načrtovano mednarodno pogodbo iz drugega odstavka tega člena.

(6) Ministrstvo, pristojno za energijo, obvešča Evropsko komisijo o napredku in vmesnih izidih pogajanj iz drugega odstavka tega člena v vseh fazah pogajanj. Ministrstvo, pristojno za energijo, Evropsko komisijo vključi v pogajanja med Republiko Slovenijo in tretjo državo v skladu s Sklepom (EU) 2017/684 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o vzpostavitvi mehanizma za izmenjavo informacij v zvezi z medvladnimi sporazumi in nezavezujočimi instrumenti med državami članicami in tretjimi državami na področju energije ter o razveljavitvi Sklepa št. 994/2012/EU (UL L št. 99 z dne 12. 4. 2017, str. 1).

(7) Ministrstvo, pristojno za energijo, Evropsko komisijo obvesti o končnem izidu pogajanj in ji pred podpisom mednarodne pogodbe s tretjo državo pošlje besedilo izpogajane mednarodne pogodbe v odobritev.

(8) Po prejemu odobritve Evropske komisije za podpis in sklenitev mednarodne pogodbe, Republika Slovenija nadaljuje postopek podpisa in ratifikacije mednarodne pogodbe s tretjo državo v skladu z ZZZ-1.

(9) Ministrstvo, pristojno za energijo, obvesti Evropsko komisijo o ratifikaciji in začetku veljavnosti mednarodne pogodbe ter o vseh naknadnih spremembah statusa te mednarodne pogodbe.

Četrti del
TOPLOTA IN DRUGI ENERGETSKI PLINI IZ ZAKLJUČENIH DISTRIBUCIJSKIH SISTEMOV

I. poglavje: SPLOŠNE DOLOČBE

282. člen
(uporaba določb tega dela)

(1) Določbe tega dela zakona urejajo pogoje za zagotavljanje oskrbe s toploto in drugimi energetskimi plini iz distribucijskih sistemov (v nadaljnjem besedilu: distribucijski sistem).

(2) Določbe tega dela zakona ne veljajo za distribucijske sisteme, ki imajo skupno nazivno moč priključenih naprav odjemalcev na omrežju manjšo od 500 kW, razen 288. in 311. člena tega zakona.

(3) Določbe tega dela zakona tudi ne veljajo za lastniške distribucijske sisteme, razen 310. in 311. člena tega zakona.

283. člen
(pomen izrazov)

V tem delu zakona imajo posamezni izrazi naslednji pomen:

1. »drug energetski plin« pomeni energetski plin, ki se uporablja kot energent, razen zemeljskega plina;
2. »distribucija« pomeni prenos toplote ali drugih energetskih plinov po distribucijskem sistemu in vključuje tudi dobavo končnim odjemalcem;
3. »distribucijski sistem« pomeni sistem naprav in napeljav, ki ni povezan z drugimi distribucijskimi ali prenosnimi sistemi in ki omogoča prenos toplote ali drugega energetskega plina po omrežju od enega ali več virov do končnih odjemalcev v več stavbah ali lokacijah;
4. »distributer« pomeni pravno ali fizično osebo, ki izvaja dejavnost distribucije;
5. »lastniški distribucijski sistem« pomeni distribucijski sistem v solasti ali skupni lasti končnih odjemalcev in lahko vključuje tudi proizvodni vir;
6. »odjemno mesto« pomeni mesto, na katerem se izvajajo meritve ali drug način ugotavljanja količin toplote ali drugih energetskih plinov za končnega odjemalca;
7. »priključek« pomeni vod, ki poteka od glavnega voda do toplotne postaje pri distribuciji toplote oziroma do požarne pipe pri distribuciji ostalih energetskih plinov;
8. »reguliran proizvajalec toplote« je pravna ali fizična oseba, ki dobavlja toploto distributerju toplote, ki izvaja gospodarsko javno službo in je z njim lastniško povezan ali mu proda več kot 30 % celotne predvidene distribuirane toplote v naslednjem letu;
9. »tarifna postavka toplote« je znesek za distribucijo toplote na obračunsko enoto;
10. »tržna distribucija« pomeni obliko izvajanja distribucije toplote ali drugih energetskih plinov brez podelitve izključne pravice ali določitve obveznega priključevanja na sistem in brez regulacije cene toplote za ogrevanje.

284. člen
(način opravljanja dejavnosti distribucije toplote in distribucije drugih energetskih plinov)

(1) Dejavnost distribucije toplote in dejavnost distribucije drugih energetskih plinov se lahko opravlja kot:

- izbirna lokalna gospodarska javna služba (v nadaljnjem besedilu: gospodarska javna služba) ali
- tržna distribucija.

(2) Če distributer oskrbuje ali namerava oskrbovati več kot sto gospodinjskih odjemalcev se distribucija toplote opravlja kot gospodarska javna služba.

(3) Dejavnost distribucije toplote in dejavnost distribucije drugih energetskih plinov se opravlja kot gospodarska javna služba, kadar je trajna in nemotena oskrba s toploto in drugimi energetskimi plini v javnem interesu zaradi zagotavljanja javnih potreb. Z odlokom iz 285. člena tega zakona se določi tudi natančen prostorski obseg distribucijskega območja za opravljanje gospodarske javne službe.

285. člen
(izključna pravica)

(1) Lokalna skupnost določi pogoje in način opravljanja gospodarske javne službe v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe in javno-zasebno partnerstvo.

(2) Za zagotavljanje javnih potreb iz tretjega odstavka 284. člena tega zakona s potrebnim obsegom investicij v nov ali obstoječ distribucijski sistem, lahko lokalna skupnost z odlokom podeli distributerju izključno pravico opravljanja gospodarske javne službe

distribucije toplote ali drugih energetskih plinov na območju lokalne skupnosti ali njenem delu.

(3) Lokalna skupnost obvesti agencijo o sprejetju odloka o določitvi gospodarske javne službe iz prejšnjega odstavka.

286. člen
(postopek odločitve lokalne skupnosti glede tržne distribucije)

(1) Za izvajanje dejavnosti distribucije toplote in distribucije drugih energetskih plinov kot tržne distribucije mora distributer predhodno pridobiti soglasje lokalne skupnosti, na območju katere se bo izvajala tržna distribucija. K vlogi za izvajanje tržne distribucije distributer priloži idejno zasnovo investicije, prostorsko opredelitev območja distribucije ter opredeli predvideno število in vrsto uporabnikov ter njihovo skupno porabo.

(2) Lokalna skupnost odloči o izdaji soglasja za izvajanje tržne distribucije v treh mesecih od prejema vloge iz prejšnjega odstavka.

(3) Lokalna skupnost zavrne soglasje za izvajanje tržne distribucije, če:
a) se lokalna skupnost na predlaganem območju odloči izvajati gospodarsko javno službo iz 284. člena ali 216. člena tega zakona ali
b) je predlagana energetska oskrba v nasprotju s smernicami iz sprejetega LEK.

(4) V primeru zavrnitve soglasja iz a) točke prejšnjega odstavka, mora lokalna skupnost v roku treh mesecev po zavrnitvi soglasja začeti postopek za pripravo koncesijskega akta za uvedbo gospodarske javne službe.

(5) Lokalna skupnost mora v soglasju iz drugega odstavka tega člena določiti natančno prostorsko opredelitev distribucijskega sistema.

(6) Če investitor ne prične z gradnjo distribucijskega sistema v dveh letih po izdaji soglasja, lahko lokalna skupnost soglasje prekliče.

287. člen
(priglasitev dejavnosti agenciji)

(1) Distributer mora pred pričetkom in po prenehanju opravljanja dejavnosti distribucije toplote ali drugih energetskih plinov na določenem distribucijskem sistemu o tem obvestiti agencijo.

(2) Za namen vodenja evidenc izvajalcev dejavnosti distribucije toplote ali drugih energetskih plinov lahko agencija, skladno z zakonom, ki ureja varovanje osebnih podatkov, zbira, vodi in obdeluje naslednje osebne podatke distributerja, ki je fizična oseba: ime, priimek, naslov stalnega prebivališča in naslov opravljanja dejavnosti.

II. poglavje: VARSTVO ODJEMALCEV

288. člen
(pogodba o dobavi in splošni pogodbeni pogoji)

(1) Pogodba o dobavi toplote ali drugega energetskega plina med odjemalcem in distributerjem mora biti sklenjena v pisni ali elektronski obliki skladno s predpisi o elektronskem poslovanju.

(2) Pogodba iz prejšnjega odstavka mora določati najmanj naslednje:
- ime in naslov distributerja,
- opravljene storitve, ponujeno raven kakovosti storitev,
- pravice in obveznosti pogodbenih strank v zvezi z neizpolnjevanjem pogodbe,
- vrste vzdrževalnih storitev,
- načine pridobivanja podatkov o vseh veljavnih tarifah in stroških vzdrževanja,
- trajanje pogodbe, pogoje za podaljšanje in prenehanje vzdrževalnih storitev in pogodbe,
- dogovore o nadomestilu in povračilu v primeru, če ni dosežena raven kakovosti storitev iz pogodbe, vključno z nenatančnim ali zapoznelim obračunavanjem toplote ali drugega energetskega plina,
- informacije o pravicah odjemalcev.

(3) Sestavni del pogodbe o dobavi so tudi splošni pogodbeni pogoji, ki morajo biti pravični in znani vnaprej, distributer pa jih mora odjemalcu zagotoviti pred sklenitvijo pogodbe, tudi če se pogodbe sklepajo po posrednikih. Splošni pogodbeni pogoji distributerja, ki izvaja gospodarsko javno službo, morajo biti skladni s sistemskimi obratovalnimi navodili iz 297. člena tega zakona. Distributer ne sme uporabljati nepoštenih in zavajajočih načinov prodaje toplote ali drugega energetskega plina.

(4) Spremembo splošnih pogodbenih pogojev mora distributer neposredno ter na pregleden in razumljiv način sporočiti odjemalcu najmanj mesec dni pred njihovo uveljavitvijo, če se sprememba nanaša na pogodbo odjemalca.

289. člen
(kontaktna točka za odjemalce)

(1) Distributer mora odjemalcem na enem mestu zagotoviti potrebne informacije glede njihovih pravic, veljavnih predpisov in metod za reševanje sporov, ki so jim na voljo v primeru spora z distributerjem (v nadaljnjem besedilu: kontaktna točka).

(2) V kontaktni točki mora distributer zagotoviti najmanj informacije o:
- načinih reševanja sporov;
- veljavnih cenah toplote ali drugega energetskega plina ter splošno veljavnih pogojih v zvezi z dostopom do teh storitev in v zvezi njihovo uporabo;
- načinu pridobitve podatkov o njihovi porabi;
- pravicah do oskrbe s toploto ali drugim energetskim plinom določene kakovosti po razumni ceni v skladu predpisi in splošnimi akti.

290. člen
(obveščanje odjemalcev)

(1) Distributer mora najmanj enkrat letno svojim končnim odjemalcem v jasni in razumljivi obliki podati informacije o:
- veljavni ceni in porabi energije;
- primerjavi porabe energije odjemalca s porabo energije v istem obdobju prejšnjega leta;
- primerjavi s povprečnim normaliziranim ali referenčnim porabnikom energije iz iste porabniške kategorije, kadar je to mogoče.

(2) Poleg informacij iz prejšnjega odstavka mora distributer svojim končnim odjemalcem posredovati tudi podatke o pravnih in fizičnih osebah, ki nudijo informacije o učinkoviti rabi energije, vključno z naslovi spletnih strani, na katerih je mogoče dobiti informacije o razpoložljivih ukrepih za izboljšanje energetske učinkovitosti.

III. poglavje: MERJENJE PORABE

291. člen
(merjenje porabe in oddaje)

(1) Distributer mora zagotoviti merjenje porabe na odjemnem mestu posameznega odjemalca ali skupnem odjemnem mestu več odjemalcev ali stavb. Distributer toplote mora zagotoviti tudi meritev kvalitete dobavljene toplote.

(2) Proizvajalec toplote za nadaljnjo prodajo mora meriti količino predane toplote v omrežje. Proizvajalec toplote v skupni kotlovnici mora meriti količino proizvedene toplote na pragu kotlovnice, ne glede na vrsto naprave za proizvodnjo toplote.

292. člen
(obveščanje distributerja)

(1) Odjemalec, ki odjema toploto v delu stavbe ali v stavbi iz skupnega odjemnega mesta več odjemalcev ali več stavb, je dolžan najkasneje v 15 dneh po začetku odjemanja toplote ali po njegovem prenehanju sporočiti distributerju naslednje podatke: ime in priimek ali firmo odjemalca, naslov in podatke o delu stavbe, v katerem odjema toploto, oziroma o stavbi, v kateri odjema to energijo, davčno številko in datum začetka ali prenehanja odjema toplote. Za začetek ali prenehanje odjema toplote se šteje začetek ali prenehanje uporabe dela stavbe oziroma stavbe iz prejšnjega stavka.

(2) Če distributer nima pravilnih podatkov o odjemalcu iz prejšnjega odstavka, neposredno ali s posredovanjem upravnika stavbe pozove osebo, ki uporablja zadevni del stavbe oziroma stavbo, da nemudoma sporoči podatke.

(3) Inšpektor, ki v inšpekcijskem postopku zaradi kršitve prvega in drugega odstavka tega člena ugotovi podatke o odjemalcu iz prvega odstavka tega člena, je te podatke dolžan sporočiti distributerju.

IV. poglavje: OBVEZNOSTI DISTRIBUTERJEV V JAVNEM INTERESU

293. člen
(obveznosti v javnem interesu)

(1) Distributerji morajo v javnem interesu zagotavljati:
- zanesljivo oskrbo s toploto in drugimi energetskimi plini;
- nediskriminatorno obravnavo odjemalcev;
- nujno oskrbo odjemalcev daljinskega ogrevanja.

(2) Distributerji, ki izvajajo gospodarsko javno službo distribucije toplote, zagotavljajo dobavo toplote končnim odjemalcem daljinskega ogrevanja po reguliranih cenah, skladno z 299. do 302. členom tega zakona.

294. člen
(zanesljivost oskrbe)

(1) Distributerji morajo s primernimi ukrepi zagotoviti zanesljivost obratovanja distribucijskega sistema z zagotavljanjem zadostne zmogljivosti in zanesljivosti sistema ter zanesljivost dobave v sistem.

(2) Minister, pristojen za energijo, lahko predpiše distributerjem obvezne minimalne zaloge primarnih goriv, obveznost sklenitve dolgoročnih pogodb s proizvajalci toplote ali dobavitelji goriv ter druge primerne ukrepe ali kriterije, da se zagotovi zanesljivost oskrbe.

(3) Distributerji morajo zagotoviti sprejemanje informacij odjemalcev o motnjah na sistemu pri dobavi energije in na zahtevo odjemalca odpravijo motnjo, ki onemogoča odjem toplote ali drugih energetskih plinov v dogovorjeni količini in kvaliteti.

295. člen
(nediskriminatorno obravnavanje odjemalcev)

(1) Distributer ne sme diskriminirati odjemalcev sistema glede pogojev uporabe sistema. Razlike v pogojih uporabe sistema morajo temeljiti na objektivnih in preglednih merilih ter biti opredeljene v sistemskih obratovalnih navodilih oziroma splošnih pogodbenih pogojih izvajalcev tržne distribucije.

(2) Odjemalec, ki s količino odjema ali prilagajanjem svojega odjema prispeva k ugodnejši obremenitvi distribucijskega sistema, je upravičen do ugodnejših pogojev oskrbe, če so razlogi in kriteriji za ugodnejšo obravnavo določeni v sistemskih obratovalnih navodilih oziroma splošnih pogodbenih pogojih izvajalcev tržne distribucije.

296. člen
(nujna oskrba gospodinjskega odjemalca)

(1) Do nujne oskrbe je upravičen gospodinjski odjemalec, ki si zaradi svojih premoženjskih razmer, dohodkov in drugih socialnih okoliščin ter bivalnih razmer ne more zagotoviti drugega vira energije za ogrevanje, ki bi mu povzročil enake ali manjše stroške za ogrevanje stanovanjskih prostorov.

(2) Distributer ne sme odjemalca iz prejšnjega odstavka odklopiti oziroma mu omejiti odjem toplote ali drugega energetskega plina pod količino, ki je glede na okoliščine (letni čas, temperaturne razmere, kraj prebivanja, zdravstveno stanje in druge podobne okoliščine) nujno potrebna, da ne pride do ogrožanja življenja in zdravja odjemalca in oseb, ki z njim prebivajo.

(3) Stroške odjema toplote odjemalcev iz prvega odstavka tega člena nosi distributer do takrat, ko jih plača odjemalec. Stroški, ki jih distributer, ki izvaja gospodarsko javno službo distribucijo toplote, ne more izterjati od odjemalca iz prvega odstavka tega člena, so upravičeni stroški tega distributerja in se upoštevajo pri regulaciji cene.

V. poglavje: DRUGE OBVEZNOSTI DISTRIBUTERJEV

297. člen
(sistemska obratovalna navodila)

(1) Distributer, ki dejavnost distribucije toplote in dejavnost distribucije drugih energetskih plinov opravlja kot gospodarsko javno službo, mora izdati sistemska obratovalna navodila, ki urejajo obratovanje in način vodenja distribucijskega sistema. Sistemska obratovalna navodila morajo biti pregledna, objektivna in nediskriminatorna. S sistemskimi obratovalnimi navodili se zlasti uredijo:

- splošni pogoji za dobavo in odjem, ki urejajo pravice in obveznosti odjemalcev glede dobave toplote ali drugih energetskih plinov;
- obratovanje omrežja, tehnični in drugi pogoji za varno obratovanje sistema, pogoji in način izvajanja priključitev na sistem ter druga vprašanja v zvezi z zanesljivo in kvalitetno oskrbo s toploto ali drugimi energetskimi plini;
- tarifni sistem, ki določa način zaračunavanja dobave in tarifne elemente za dobavo toplote ali drugih energetskih plinov različnim kategorijam odjemalcem glede na moč, vrsto in karakteristiko odjema, kvaliteto in druge elemente.

(2) Sistemska obratovalna navodila iz prejšnjega odstavka morajo biti zakonita in pripravljena skladno s splošnim aktom agencije, s katerim agencija podrobneje predpiše vsebino tega akta.

(3) Pred objavo sistemskih obratovalnih navodil mora distributer pridobiti soglasje agencije.

(4) Sistemska obratovalna navodila se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije.

(5) Distributer, ki opravlja tržno distribucijo, mora pripraviti splošne pogodbene pogoje, ki urejajo pravice in obveznosti odjemalcev glede dobave toplote ali drugih energetskih plinov in s katerimi se opredelijo obratovanje omrežja, tehnični in drugi pogoji za varno obratovanje sistema, pogoji in način izvajanja priključitev na sistem in druga vprašanja v zvezi z zanesljivo in kvalitetno oskrbo, ter seznaniti odjemalce s temi pogoji.

298. člen
(obratovanje sistema za daljinsko ogrevanje ali hlajenje)

Distributerji toplote z močjo sistema nad 10 MW morajo zagotoviti:

- sistem nadzora obratovanja sistema daljinskega ogrevanja ali hlajenja, ki omogoča optimalno termično in hidravlično obratovanje sistema;
- izvedbo ukrepov za optimiranje obratovanja sistema daljinskega ogrevanja ali hlajenja.

VI. poglavje: REGULACIJA CENE OSKRBE S TOPLOTO ZA DALJINSKO OGREVANJE

299. člen
(metoda reguliranja cene)

(1) Cena toplote za daljinsko ogrevanje iz distribucijskih sistemov, katerih distributerji izvajajo gospodarsko javno službo, in cena, ki jo zaračunava regulirani proizvajalec toplote, je regulirana v skladu z določbami tega poglavja.

(2) Regulacija cene toplote iz prejšnjega odstavka se izvaja na podlagi metodologije za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje (v nadaljnjem besedilu: metodologija), ki jo s splošnim aktom predpiše agencija. Z metodologijo se določi način oblikovanja izhodiščne cene kot najvišje povprečne cene, na podlagi katere distributer in regulirani proizvajalec toplote v skladu z merili in mehanizmom iz metodologije oblikujeta cene toplote za daljinsko ogrevanje. Z metodologijo se določijo:

- vrste in merila za določitev upravičenih stroškov;
- elementi izhodiščne cene, ki vključujejo fiksni in variabilni del;
- način oblikovanja izhodiščne cene in razlogi za njeno spremembo;
- merila oziroma mehanizem za prilagajanje posameznih elementov izhodiščne cene spremembam upravičenih stroškov;
- vrste podatkov, oblika in način posredovanja podatkov, potrebnih za določitev upravičenih stroškov in izhodiščne cene.

(3) Metodologija mora biti oblikovna tako, da spodbuja energetsko in stroškovno učinkovito izvajanje distribucije in proizvodnje toplote ter uravnoteženo spodbuja investicije in koristi odjemalcev.

300. člen
(oblikovanje izhodiščne cene toplote)

(1) Izhodiščna cena toplote se določi na podlagi upravičenih stroškov in je sestavljena iz fiksnega in variabilnega dela.

(2) Oblikovanje izhodiščne cene mora upoštevati in podpirati izvajanje ciljev in nalog določenih v petem delu tega zakona.

301. člen
(upravičeni stroški)

(1) Upravičeni stroški distributerja oziroma reguliranega proizvajalca toplote so stroški, ki so nujni za opravljanje dejavnosti distribucije. Kadar distributer oziroma regulirani proizvajalec toplote poleg dejavnosti distribucije opravlja tudi druge dejavnosti, mora tem dejavnostim pripisati sorazmerni del skupnih stroškov. Upravičeni stroški vsebujejo stroške energentov, energije, stroške delovanja in vzdrževanja, amortizacijo in druge upravičene stroške, ki so nujno potrebni za izvajanje dejavnosti.

(2) Pri ugotavljanju upravičenih stroškov za najem distribucijskega sistema, vira ali njegovega dela od lastnika lahko agencija v postopku odločanja o soglasju k izhodiščni ceni izvede analizo upravičenih stroškov tudi za najemodajalca distribucijskega sistema, pri čemer mora najemojemalec zagotoviti, da so agenciji na razpolago vsi potrebni podatki najemodajalca. V tem primeru agencija upošteva višino najemnine na podlagi gibanja primerljivih cen v preteklih letih.

302. člen
(postopek za pridobitev soglasja agencije na izhodiščno ceno)

(1) Distributer toplote oziroma regulirani proizvajalec toplote mora pred pričetkom opravljanja dejavnosti distribucije toplote agenciji vložiti zahtevo za izdajo soglasja k izhodiščni ceni in obrazložitev predloga. Distributer mora pridobiti soglasje agencije tudi za vsako spremembo izhodiščne cene.

(2) Distributer toplote kopijo zahteve posreduje lokalni skupnosti, na območju katere opravlja dejavnost distribucije toplote. Lokalna skupnost lahko agenciji v 15 dneh od prejema kopije zahteve posreduje mnenje o zahtevi.

(3) Distributer toplote in regulirani proizvajalec toplote sta dolžna na zahtevo agencije posredovati vse podatke, ki jih agencija zahteva za odločanje o zahtevi.

(4) V primeru spremembe metodologije določitve izhodiščne cene, mora distributer toplote oziroma regulirani proizvajalec toplote podati zahtevo za novo soglasje k izhodiščni ceni toplote.

303. člen
(obračunavanje tarifnih postavk toplote)

(1) Distributer toplote določi objektivne, pregledne in nediskriminatorne tarifne postavke toplote za posamezne končne odjemalce v skladu z izhodiščno ceno, določeno na podlagi metodologije in tarifnim sistemom.

(2) Tarifni sistem in tarifne postavke morajo spodbujati odjemalce, da bodo s količino odjema, s prilagajanjem svojega odjema ali na drug način prispevali k učinkovitejšem delovanju distribucijskega sistema.

(3) Pred začetkom zaračunavanja tarifnih postavk mora distributer toplote tarifne postavke javno objaviti ter vsaj tri dni pred objavo pisno obvestiti agencijo.

304. člen
(obračunavanje dobavljene energije)

(1) Dobavljeno toploto in njeno kvaliteto ter dobavljene druge energetske pline iz distribucijskih sistemov plačujejo končni odjemalci na podlagi pogodb o dobavi, ki jo sklenejo z distributerjem.

(2) Dobavljena toplota ali drugi energetski plini se obračunavajo najmanj enkrat letno. V vmesnem času med dvema obračunoma končni odjemalec plačuje akontacije.

(3) Distributer mora omogočiti končnemu odjemalcu plačevanje mesečnega zneska na osnovi akontacije ali na podlagi dejanske porabe.

(4) Na zahtevo končnega odjemalca je distributer tudi med obračunskim obdobjem dolžan izdelati obračun za dobavljeno toploto ali druge energetske pline. Distributer lahko za storitev dodatnega obračuna zaračuna stroške po ceniku, ki ne smejo presegati dejanskih stroškov distributerja in ga potrdi agencija.

305. člen
(ločene računovodske evidence)

(1) Distributerji, ki izvajajo gospodarsko javno službo in ki poleg dejavnosti distribucije opravljajo tudi druge dejavnosti, morajo skladno z računovodskimi standardi voditi ločene računovodske evidence in v pojasnilih k računovodskim izkazom razkriti ločene računovodske izkaze za dejavnost distribucije toplote, proizvodnjo toplote in ostale dejavnosti, kot bi se to od njih zahtevalo, če bi te dejavnosti opravljala ločena podjetja.

(2) Za ločene računovodske izkaze iz prejšnjega odstavka se štejejo bilanca stanja, izkaz poslovnega izida in izkaz denarnih tokov.

(3) Distributerji toplote, ki poleg dejavnosti distribucije toplote opravljajo tudi druge dejavnosti, morajo skladno z računovodskimi standardi v svojih notranjih aktih opredeliti sodila za razporejanje sredstev in obveznosti, stroškov in odhodkov ter prihodkov, ki jih upoštevajo pri vodenju računovodskih evidenc in pripravi ločenih računovodskih izkazov iz prejšnjega odstavka.

(4) Za določanje sodil iz prejšnjega odstavka se uporablja zakon, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje dejavnosti.

(5) Letni računovodski izkazi morajo v pojasnilih prikazati vse posle, opravljene s povezanimi podjetji, katerih posamična vrednost presega 20.000 eurov.

(6) Distributerji toplote, ki izvajajo gospodarsko javno službo morajo v pojasnilih k računovodskim izkazom skupaj z ločenimi računovodskimi izkazi za energetske dejavnosti, za katere se zahteva ločeno razkrivanje, v celoti razkriti tudi sodila iz tretjega odstavka tega člena. Ustreznost in pravilnost njihove uporabe mora biti letno revidirano s strani revizorja, ki mora o tem podati posebno poročilo.

VII. poglavje: PRIKLJUČITEV NA SISTEM

306. člen
(priključitev na sistem)

(1) Za priključitev na distribucijski sistem ali spremembo parametrov priključitve mora odjemalec sistema, v čigar korist bo izdano soglasje za priključitev (v nadaljnjem besedilu: imetnik soglasja za priključitev) od distributerja pridobiti soglasje za priključitev. Pogoji za priključitev so določeni v splošnih pogodbenih pogojih oziroma v sistemskih obratovalnih navodilih.

(2) Dokončno soglasje za priključitev velja dve leti. V tem času mora imetnik soglasja za priključitev objekta izpolniti vse pogoje, predpisane v soglasju za priključitev, in operaterju naročiti izvedbo priključitve. Veljavnost soglasja za priključitev lahko operater sistema na zahtevo imetnika soglasja za priključitev podaljša največ dvakrat, vendar vsakič največ za eno leto. Zahtevo za podaljšanje mora imetnik soglasja za priključitev podati 30 dni pred iztekom veljavnosti soglasja za priključitev. V primeru zamud na strani operaterja sistema se šteje, da je soglasje podaljšano, kar je operater dolžan sporočiti imetniku soglasja za priključitev, ki še ni izvedel priključitve na sistem.

(3) Distributer, ki izvaja gospodarsko javno službo, odloča o soglasju za priključitev po javnem pooblastilu v upravnem postopku. O pritožbi zoper odločbo o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev odloča župan. O številu pritožb zoper odločbe o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev, mora lokalna skupnost enkrat letno obvestiti agencijo.

(4) Distributer, ki izvaja gospodarsko javno službo, zavrne zahtevo za priključitev, če:

- odjemalec sistema ne izpolnjuje pogojev za priključitev;
- bi zaradi priključitve prišlo do večjih motenj v oskrbi;
- bi priključitev distributerju povzročila nastanek nesorazmernih stroškov. Nesorazmerni stroški pomenijo stroške gradnje priključka do točke v sistemu, kjer je priključitev možna, ali stroške, ki so potrebni zaradi ojačitve obstoječega sistema, ali kombinacijo obojega, pri čemer ni pričakovati, da bi v razumnem času prišlo do povečanja odjema iz sistema na novem priključku oziroma obstoječem distribucijskem sistemu v tolikšnem obsegu, ki bi omogočal normalno amortizacijo naložbe.

(5) V primeru ugotovitve nastanka nesorazmernih stroškov ima odjemalec pravico do priključitve v skladu s sistemskimi obratovalnimi navodili, če sam krije nesorazmerno visoke stroške.

(6) Po dokončnosti odločbe o soglasju za priključitev na sistem skleneta distributer in imetnik soglasja za priključitev pogodbo, s katero uredita medsebojna razmerja v zvezi s priključkom, vzdrževanjem priključka, dobavo toplote ali drugih energetskih plinov in druga medsebojna razmerja, ki se nanašajo na izvedbo priključka, priključitev in dobavo.

(7) Pogodbo o dobavi toplote ali drugih energetskih plinov je dolžan distributer, ki izvaja gospodarsko javno službo, skleniti tudi z osebo, ki ni imetnik soglasja za priključitev, če ta oseba pridobi dovoljenje imetnika soglasja za priključitev, da preko njegovega priključka odjema toploto ali druge energetske pline.

(8) V primeru spremembe lastništva objekta na katerega se nanaša soglasje za priključitev je novi lastnik o tem dolžan v 15 dneh obvestiti distributerja in predložiti ustrezna dokazila.

307. člen
(začasni odklop)

(1) Distributer sme začasno odklopiti odjemalca zaradi:
- rednega ali izrednega vzdrževanja,
- pregledov ali remontov,
- preizkusov ali kontrolnih meritev,
- razširitev omrežja.

(2) Za predvideni odklop mora distributer izbrati čas, ki čim manj prizadene odjemalce.

(3) Distributer mora o predvidenem odklopu pravočasno obvestiti uporabnika sistema v pisni obliki ali na drug oseben način. V primeru večjega števila odjemalcev in v primeru, da osebno obveščanje ni stroškovno učinkovito, pa v sredstvih javnega obveščanja in na spletu vsaj 48 ur pred odklopom.

308. člen
(odklop odjemalca)

(1) Distributer odklopi odjemalca po predhodnem obvestilu, če ta v roku, določenem v obvestilu, ne izpolni svoje obveznosti, in sicer:
- na opomin distributerja ne poravna pogodbenih obveznosti;
- moti dobavo toplote ali drugih energetskih plinov drugim odjemalcem;
- odreče ali onemogoči osebam, ki imajo pooblastilo distributerja, dostop do vseh delov priključka, do zaščitnih in merilnih naprav in do energetskih objektov, naprav ali napeljav, kadar obstaja sum, da te naprave povzročajo motnje;
- brez soglasja distributerja priključi na omrežje svoje energetske naprave ali napeljave ali omogoči prek svojih energetskih naprav priključitev energetskih naprav drugih odjemalcev;
- na opomin distributerja skladno s sistemskimi obratovalnimi navodili oziroma pogodbo o dobavi ne zniža odjema oziroma količine na dogovorjeno vrednost v zahtevanem roku;
- onemogoča pravilno registriranje obračunskih količin ali porablja toploto ali druge energetske pline brez zahtevanih oziroma dogovorjenih merilnih naprav ali mimo njih;
- v roku, ki ga določi distributer oziroma pristojni inšpekcijski organ, ne odstrani oziroma ne zniža do dovoljene meje motenj, ki jih povzročajo njegovi objekti, naprave ali napeljave.

(2) Distributer lahko odklopi odjemalca brez predhodnega obvestila, če odjemalec z obratovanjem svojih energetskih objektov, naprav ali napeljav ogroža življenje ali zdravje ljudi ali premoženje.

309. člen
(ponovna priključitev in povrnitev škode)

(1) Distributer je dolžan odjemalca, ki je bil odklopljen, na njegovo zahtevo in na njegove stroške ponovno priključiti na sistem, po odpravi razlogov za odklop in izpolnjevanju pogojev iz tega poglavja.

(2) Distributer, ki je odjemalca neutemeljeno odklopil, mora v 24 urah od ugotovitve neutemeljenega odklopa na svoje stroške znova priključiti objekte, naprave ali napeljave odjemalca omrežja na svoj sistem.

(3) Distributer ima pravico do povračila škode, ki je nastala zaradi ravnanj odjemalca, zaradi katerih ga je odklopil po predhodnem obvestilu oziroma brez predhodnega obvestila.

(4) Odjemalec ima pravico do povračila škode zaradi neutemeljenega odklopa.

VIII. poglavje: POSEBNE DOLOČBE

310. člen
(priključitev na lastniški distribucijski sistem)

(1) Na lastniški distribucijski sistem se lahko priključi odjemalec, ki po predpisih, ki urejajo pravice na delih stavb, ni solastnik ali skupni lastnik tega sistema, če pridobi soglasje lokalne skupnosti.

(2) Lokalna skupnost izda soglasje skladno z 286. členom tega zakona, če na območju priključitve ni zagotovljena izbirna gospodarska javna služba dejavnost distribucije iz 216. ali 285. člena tega zakona ali če je izvajalec javne službe odjemalcu zavrnil priključitev na sistem.

311. člen
(poročanje in analiza cen toplote)

(1) Distributerji, upravljavci lastniških distribucijskih sistemov in proizvajalci toplote ali drugih energetskih plinov za prodajo morajo sporočati agenciji naslednje podatke o:
- distribucijskem omrežju in napravah,
- soglasjih za priključitev in priključevanju odjemalcev,
- proizvedenih in distribuiranih količinah toplote ali drugega energetskega plina,
- doseženi ravni kakovosti,
- pritožbah odjemalcev,
- tarifah in cenah ločeno po kategorijah odjemalcev,
- številu končnih odjemalcev po posameznih kategorijah, vključno s podatki o deležu dobavljene energije po posamezni kategoriji.

(2) Za namen izvajanja tega člena agencija, skladno z zakonom, ki ureja varovanje osebnih podatkov, zbira, vodi in obdeluje naslednje osebne podatke distributerja, upravljavca lastniškega distribucijskega sistema in proizvajalca toplote ali drugih energetskih plinov za

prodajo, ki je fizična oseba: ime, priimek, naslov stalnega prebivališča in naslov opravljanja dejavnosti.

(3) Agencija s splošnim aktom določi obseg in periodiko sporočanja podatkov iz prvega odstavka tega člena ter pripravi analizo cen toplote na osnovi poročil distributerjev in ostalih pridobljenih podatkov. Agencija objavi rezultate analize enkrat letno do 1. julija za preteklo leto.

Peti del
ENERGETSKA UČINKOVITOST IN OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE

I. poglavje: SPLOŠNE DOLOČBE

312. člen
(uporaba določb tega dela)

Ta del zakona ureja izvajanje politike države in lokalnih skupnosti na področju energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije.

313. člen
(pomen izrazov)

(1) V tem delu zakona imajo posamezni izrazi naslednji pomen:

1. »aerotermalna energija« je energija, ki je shranjena v obliki toplote v zraku okolice;
2. »biomasa« je biološko razgradljiva frakcija proizvodov, ostankov in odpadkov biološkega izvora iz kmetijstva (vključujoč rastlinske in živalske substance), gozdarstva in z njim povezanih proizvodnih dejavnosti, vključno z ribištvom in ribogojstvom, kot tudi biološko razgradljiva frakcija industrijskih in komunalnih odpadkov;
3. »dati na trg« pomeni prvič ponuditi proizvod, povezan z energijo, na trgu Evropske unije z namenom distribucije ali uporabe v Evropski uniji, za plačilo ali brezplačno, ne glede na vrsto prodaje (prodajno tehniko);
4. »dati v uporabo« pomeni prvo uporabo proizvoda, povezanega z energijo, za predviden namen s strani končnega uporabnika v Evropski uniji;
5. »dobava« pomeni prodajo, vključno z nadaljnjo prodajo, energije odjemalcem;
6. »dobavitelj energije« pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnost dobave;
7. »distributer proizvoda, povezanega z energijo« je vsaka pravna oseba, podjetnik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost v dobavni verigi, ki ni proizvajalec ali uvoznik in ki omogoči dostopnost proizvoda, povezanega z energijo, na trgu ali v uporabi;
8. »dobavitelj proizvoda, povezanega z energijo« je proizvajalec s sedežem v Evropski uniji, pooblaščeni zastopnik proizvajalca, ki nima sedeža v Evropski uniji, ali uvoznik, ki da proizvod, povezan z energijo, na trg ali v uporabo v Evropski uniji. Če teh ni, se za dobavitelja šteje druga fizična ali pravna oseba, ki da proizvode, povezane z energijo, na trg, ali v uporabo;
9. »dostopnost proizvoda na trgu« pomeni vsako dobavo proizvoda, povezanega z energijo, za distribucijo, porabo ali uporabo na trgu Evropske unije v okviru gospodarske dejavnosti, bodisi odplačno ali brezplačno;
10. »drugi bistveni viri« pomeni vodo, kemikalije ali katero koli drugo snov, ki jo proizvod, povezan z energijo, porabi pri normalnem delovanju;
11. »Eko sklad« je Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, ustanovljen z Zakonom o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD,

66/06 – odločba US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12 in 92/13);

12. »električna energija iz obnovljivih virov energije« je električna energija, ki jo proizvedejo proizvodne naprave, ki uporabljajo samo obnovljive vire energije, kot tudi del električne energije, ki jo iz obnovljivih virov energije proizvedejo kombinirane proizvodne naprave, ki uporabljajo tudi neobnovljive vire energije, vendar brez električne energije iz črpalnih hidroelektrarn in drugih sistemov za skladiščenje energije;
13. »energetska izkaznica stavbe« je javna listina s podatki o energetski učinkovitosti stavbe s priporočili za povečanje energetske učinkovitosti;
14. »energetska storitev« pomeni fizikalni učinek, korist ali ugodnost, ki izhaja iz kombinacije energije in energetsko učinkovite tehnologije ali ukrepa, ki lahko vključuje potrebno obratovanje, vzdrževanje in nadzor za opravljanje storitve, in se opravi na podlagi pogodbe ter za katero se je izkazalo, da v običajnih okoliščinah preverljivo in merljivo oziroma ocenljivo izboljša energetsko učinkovitost ali prihrani primarno energijo;
15. »energetska učinkovitost stavbe« pomeni izračunano ali izmerjeno količino energije, potrebno za zadovoljevanje potreb po energiji, povezanih z običajno uporabo stavbe, ki med drugim vključuje energijo za ogrevanje, hlajenje, prezračevanje, toplo vodo in razsvetljavo;
16. »energetska učinkovitost« je razmerje med doseženim učinkom, storitvijo, blagom ali energijo ter vloženo energijo;
17. »distributer energije« pomeni fizično ali pravno osebo, tudi operaterja distribucijskega sistema, ki je odgovorna za prenos energije zaradi dobave končnim odjemalcem ali distribucijskim postajam, ki energijo prodajajo končnim odjemalcem;
18. »geotermalna energija« je energija, ki je shranjena v obliki toplote pod trdnim zemeljskim površjem;
19. »hidrotermalna energija« pomeni energijo, ki je shranjena v obliki toplote v površinski vodi;

19.a »informacijski list proizvoda« je standardni dokument z informacijami o proizvodu, povezanem z energijo, v natisnjeni ali elektronski obliki;

20. »indeks pozidanosti« pomeni razmerje med tlorisno površino stavb in površino zemljišč na določenem ozemlju;
21. »izboljšanje energetske učinkovitosti« pomeni povečanje energetske učinkovitosti zaradi tehnoloških, vedenjskih ali gospodarskih sprememb;

21.a »končni uporabnik« je stranka, ki pomeni fizično ali pravno osebo, ki kupi, najame ali prejme izdelek za lastno uporabo, ne glede na to, ali deluje za namene, ki ne spadajo v njeno trgovsko, poslovno, obrtno ali poklicno dejavnost;

22. »koristna toplota« je toplota, proizvedena v postopku soproizvodnje za zadovoljitev ekonomsko opravičljivega povpraševanja po toploti oziroma hlajenju. Ekonomsko opravičljivo povpraševanje je povpraševanje, ki ne presega potreb po toploti ali hladu in ki bi ga bilo treba sicer zadovoljiti po pogojih na trgu s postopki za proizvodnjo toplote ali hladu, različnimi od soproizvodnje;
23. »mala soproizvodnja« je proizvodna naprava za soproizvodnjo z instalirano močjo, manjšo od 1 MWe;
24. »mikro soproizvodnja« je proizvodna naprava za soproizvodnjo z maksimalno močjo, manjšo od 50 kWe;

24.a »naprava za samooskrbo« je proizvodna naprava, ki proizvaja električno energijo z izrabo obnovljivih virov energije, razen proizvodnih naprav, ki so ali so bile vključene v podporno shemo za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom na podlagi 372. člena tega zakona ali 64.n člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08, 22/10, 10/12 in 94/12 – ZDoh-2L);

25. »nazivna električna moč« je najvišja trajna električna moč (brez časovnih omejitev) proizvodne naprave, za katero je ta izdelana in je navedena na napisni ploščici na proizvodni napravi oziroma jo je mogoče razbrati iz proizvajalčevih specifikacij ali pa je določena na podlagi prevzemnih meritev;

26. »nedovoljena raba nalepke« pomeni rabo nalepke, s katero se označuje energijski razred, v katerega se proizvod uvršča, ki je v nasprotju s predpisi;
26.a »neto prevzeta električna energija« je razlika med prevzeto električno energijo iz omrežja in oddano električno energijo v omrežje (v kWh), proizvedeno v napravi za samooskrbo, ob zaključku obračunskega obdobja, in se upošteva pri obračunu električne energije ter omrežnine in drugih prispevkov in dajatev, kot je določeno v 315.a členu tega zakona;
27. »neto proizvedena električna energija« je proizvedena električna energija v proizvodni napravi, zmanjšana za električno energijo, porabljeno za delovanje same naprave;
28. »nazivna izhodna moč klimatskega sistema« je največja toplotna moč, za katero proizvajalec navede in zagotavlja, da jo je mogoče dosegati ob podani učinkovitosti pri neprekinjenem delovanju;
29. »nova proizvodna naprava« pomeni napravo za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije oziroma s soproizvodnjo z visokim izkoristkom, pri kateri od njenega prvega obratovanja do vložitve popolne vloge za dodelitev podpore po tem zakonu še ni preteklo več kot eno leto. Za prvo obratovanje proizvodne naprave se šteje datum izdaje uporabnega dovoljenja za obratovanje proizvodne naprave oziroma datum prvega priklopa na omrežje, če pridobitev uporabnega dovoljenja za proizvodno napravo ni predpisana. Če je proizvodna naprava dejansko obratovala že pred tem datumom, agencija za določitev starosti proizvodne naprave ugotovi datum začetka obratovanja v ugotovitvenem postopku;
30. »nova stavba« je novozgrajena stavba, kot jo določajo predpisi s področja graditve objektov;
30.a »obračunsko obdobje za samooskrbo« je koledarsko leto, razen v primerih, ko se merilno mesto s samooskrbo sredi koledarskega leta vključi v bilančno skupino ali izključi iz bilančne skupine določenega dobavitelja;
31. »obsežna prenova« pomeni prenovo, katere stroški presegajo 50 % vrednosti naložbe za novo primerljivo proizvodno napravo;
32. »okoljsko primerna zasnova« pomeni sistematično integracijo okoljskih vidikov v zasnovo proizvoda, da bi se izboljšala okoljska učinkovitost proizvoda v njegovi življenjski dobi;
33. »osebe javnega sektorja« so državni organi, uprava samoupravnih lokalnih skupnosti, javni zavodi, javni gospodarski zavodi, javni skladi, javne agencije in ustanove, katerih ustanovitelj je država ali občina;
34. **(črtana)**;
34.a »pogodba o samooskrbi« je pogodba med dobaviteljem in končnim odjemalcem s samooskrbo o kompenzaciji oddane električne energije (v kWh) s prevzeto električno energijo (v kWh) v obračunskem obdobju ter o predaji presežka električne energije dobavitelju, kadar je v obračunskem obdobju količina oddane električne energije večja od količine prevzete električne energije;
35. »pooblaščeni zastopnik« pomeni vsako fizično ali pravno osebo s sedežem v Evropski uniji, ki je pridobila pisno pooblastilo proizvajalca za opravljanje vseh ali dela obveznosti in formalnosti v zvezi s proizvodi, povezanimi z energijo, v njegovem imenu;
36. »posamezni ukrep« pomeni ukrep, ki zagotovi preverljivo in merljivo ali ocenljivo izboljšanje energetske učinkovitosti ter je sprejet kot rezultat ukrepa politike;
37. »potrdilo o izvoru« je javna listina v elektronski obliki, ki dokazuje, da je določena količina električne energije proizvedena v soproizvodnji z visokim izkoristkom ali iz obnovljivih virov energije ali iz neobnovljivih virov energije;
38. **(črtana)**;
38.a »promotor« je pravna ali fizična oseba, ki na razpis agencije za vstop v podporno shemo prijavi projekt zasnovan kot posamezni projekt ali skupino projektov, za katere bo naknadno pridobil investitorje, ki bodo pod promotorjevimi pogoji pristopili k izvedbi teh projektov in bodo po postavitvi proizvodnih naprav v primeru izpolnjevanja pogojev iz sklepa agencije o potrditvi promotorjevega projekta upravičeni do dodelitve podpore;

39. »prihranek primarne energije« je prihranek energije, dovedene z gorivom, ki ga ustvari proizvodna naprava s soproizvodnjo, v primerjavi z ločeno proizvodnjo električne energije in toplote;
40. »priključitev na omrežje« je fizična priključitev ali priklop na energetsko omrežje pod pogoji, določenimi s tem zakonom;
41. »program podpore« pomeni vsak instrument, program ali mehanizem, ki spodbuja energetsko učinkovitost ali uporabo energije iz obnovljivih virov z zmanjševanjem stroškov te energije, povečanjem cene, po kateri se lahko prodaja, ali povečanjem količine nabavljene energije na podlagi obveznosti glede obnovljive energije ali drugače. Sem med drugim spadajo naložbena pomoč, davčne oprostitve ali olajšave, vračilo davkov, programi podpore, ki zavezujejo k uporabi obnovljive energije, vključno s programi, ki uporabljajo zelene certifikate, in neposredni programi zaščite cen, vključno s tarifami za dovajanje toka in plačili premij;
42. »proizvajalec proizvodov, povezanih z energijo« pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki izdeluje proizvode, povezane z energijo, ali se zanj načrtujejo ali izdelujejo in ki jih trži pod svojim imenom ali blagovno znamko;
43. »proizvod, povezan z energijo« pomeni izdelek ali sistem, ki med uporabo vpliva na porabo energije in je dan na trg ali v uporabo, vključno z deli, ki med uporabo vplivajo na porabo energije, ki so dani na trg ali v uporabo končnim uporabnikom ter so namenjeni za vgradnjo v proizvode, in za katere se lahko naredi samostojna ocena okoljske učinkovitosti;
44. »proizvodna naprava« je sklop opreme in instalacij, ki pretvarjajo druge vrste energije v električno energijo in lahko samostojno obratuje;
45. »sistem upravljanja energije« pomeni sklop medsebojno povezanih ali medsebojno delujočih elementov načrta, ki določa cilj energetske učinkovitosti in strategijo za doseganje tega cilja;
46. »skoraj nič-energijska stavba« pomeni stavbo z zelo visoko energetsko učinkovitostjo oziroma zelo majhno količino potrebne energije za delovanje, pri čemer je potrebna energija v veliki meri proizvedena iz obnovljivih virov na kraju samem ali v bližini;

46.a »skupnostna samooskrba« je proizvajanje električne energije iz obnovljivih virov energije za celotno ali delno pokrivanje potreb končnih odjemalcev, povezanih v skupnostno samooskrbo, po električni energiji z napravo za samooskrbo;

47. »stavbe oseb javnega sektorja« so vse stavbe, ki so v lasti oseb javnega sektorja in se uporabljajo za opravljanje njihove dejavnosti, na podlagi zakonitega pravnega naslova;
48. »stroškovno optimalna raven« raven energetske učinkovitosti, ki vodi v najnižje stroške med ocenjenim ekonomskim življenjskim ciklom, pri čemer se najnižji stroški določijo ob upoštevanju stroškov naložb, povezanih z energijo, stroškov vzdrževanja in operativnih stroškov (vključno s stroški energije, energijskimi prihranki, kategorijo zadevne stavbe in zaslužki od proizvedene energije), kjer je to primerno, in stroškov odstranjevanja, kjer je to primerno. Stroškovno optimalna raven se nahaja v območju ravni učinkovitosti, kjer je analiza stroškov in koristi, izračunana med ocenjenim ekonomskim življenjskim ciklom, pozitivna;
49. »toplotna črpalka« pomeni stroj, napravo ali sistem, ki prenaša toploto iz naravnega okolja (zrak, voda ali zemlja) v stavbo ali za uporabo v industriji, in sicer s preusmeritvijo naravnega toka toplote, tako da ta potuje od nižje temperature k višji. Pri povratnih toplotnih črpalkah je možno tudi prehajanje toplote iz stavbe v naravno okolje;
50. »trgovec proizvodov, povezanih z energijo« pomeni trgovca na drobno ali drugo osebo, ki proizvode, povezane z energijo, končnemu uporabniku prodaja, oddaja v najem, ponuja na obroke ali razstavlja (daje na ogled);

50.a »učinkovito ogrevanje in hlajenje« pomeni sistem ogrevanja in hlajenja, ki v primerjavi z izhodiščnim scenarijem za nespremenjeno stanje znatno in glede na oceno iz analize stroškov in koristi stroškovno učinkovito zmanjša vnos potrebne primarne energije za dobavo enote energije znotraj ustrezne sistemske meje, pri čemer se upošteva energija, potrebna za ekstrakcijo, pretvorbo, prevoz in distribucijo;

51. »uvoznik proizvoda, povezanega z energijo« je pravna oseba ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost s sedežem v Evropski uniji in proizvode, povezane z energijo, daje na trg Evropske unije iz tretjih držav;
52. »varčevalni potencial« je delež energije v skupnem obsegu rabe energije pri končnem porabniku, ki ga je možno znižati z ekonomsko utemeljenimi vlaganji;
53. »večja prenova« je rekonstrukcija ali vzdrževanje stavbe, pri kateri se prenavlja več kot 25 % površine ovoja stavbe;
54. »zasnova proizvoda« pomeni vrsto postopkov, ki pretvarjajo pravne, tehnične, varnostne, funkcionalne, tržne ali druge zahteve v tehnične lastnosti proizvoda, katerim mora proizvod, povezan z energijo, ustrezati;
55. »zavezana stran« pomeni distributerja energije ali podjetje za maloprodajo energije, ki ga zavezuje sistem obveznosti energetske učinkovitosti.

(2) Izrazi, ki urejajo področje graditve objektov, in ki niso opredeljeni s tem zakonom, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi, ki urejajo graditev objektov.

II. poglavje: ENERGETSKA UČINKOVITOST IN RABA OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE

314. člen
(spodbujanje energetske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov energije)

(1) Spodbujanje ukrepov energetske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov energije izvaja država s programi izobraževanja, informiranja in ozaveščanja javnosti, z energetskim svetovanjem, spodbujanjem energetskih pregledov, pripravo predpisov, finančnimi spodbudami in drugimi programi podpore.

(2) Eko sklad na nacionalni ravni pripravlja in izvaja program za izboljšanje energetske učinkovitosti. Eko sklad dodeljuje finančne spodbude po tem zakonu na podlagi potrjenega programa za izboljšanje energetske učinkovitosti in po postopku, določenem z zakonom, ki ureja varstvo okolja, za dodeljevanje namenskega premoženja Eko sklada, če ta zakon ne določa drugače.

(3) Ukrepi in mehanizmi za spodbujanje povečanja energetske učinkovitosti in uporabe obnovljivih virov so podrobno določeni v akcijskih načrtih.

(4) Za postavitev naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali s soproizvodnjo z visokim izkoristkom, ki se montirajo na, v ali ob obstoječi stavbi ali gradbenem inženirskem objektu, zgrajenem skladno s predpisi, ki urejajo graditev objektov, ni potrebno gradbeno dovoljenje.

(5) Vlada z uredbo določi vrste, velikost ter pogoje za montažo in priključitev naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ali s soproizvodnjo z visokim izkoristkom, za katere ni potrebno gradbeno dovoljenje.

315. člen
(namen spodbujanja učinkovite rabe in obnovljivih virov energije)

(1) Spodbujanje ukrepov učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije se izvaja z namenom zmanjšanja porabe energije, povečanja količine in deleža obnovljivih virov energije, povečanja zanesljivosti oskrbe z energijo, zmanjšanja uvozne odvisnosti pri oskrbi z energijo in drugih energetskih razlogov, ki so določeni v EKS.

(2) Višina spodbud je z energetskega vidika oblikovana stroškovno učinkovito in mora zagotavljati izvedbo ukrepov. Pogoji in merila za dodelitev spodbud in upravičence do spodbud so določeni v predpisu iz prvega odstavka 316. člena tega zakona.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek, je višina spodbud v primeru celovite energetske sanacije obstoječih objektov, ki vključuje sanacijo ovoja stavbe, sanacijo stavbnih tehničnih sistemov in vgradnjo naprav za rabo obnovljivih virov, relativno višja, tako da investitorje spodbuja k celoviti sanaciji.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena, se pri določitvi načinov spodbujanja in višine spodbud lahko upošteva tudi socialni vidik.

(5) Ne glede na drugi odstavek tega člena, se lahko pri določitvi načinov spodbujanja in višine spodbud upoštevajo tudi drugi vidiki, kot so varovanje okolja, predvsem zmanjševanje emisij, ohranjanje kulturne dediščine, ohranjanje narave, uporaba naravnih materialov, spodbujanje zaposlovanja, spodbujanje tehnologij, spodbujanje regionalnega razvoja.

(6) Ne glede na drugi odstavek tega člena, je lahko spodbuda za demonstracijske projekte višja.

315.a člen
(samooskrba z električno energijo iz obnovljivih virov energije)

(1) Samooskrba z električno energijo iz obnovljivih virov energije je proizvajanje električne energije iz obnovljivih virov energije za celotno ali delno pokrivanje potreb končnega odjemalca z napravo za samooskrbo.

(2) Električna energija, proizvedena v napravah za samooskrbo, se uporabi za individualno samooskrbo ali za skupnostno samooskrbo.

(3) Skupnostna samooskrba se omogoči vsem končnim odjemalcem, ki odjemajo električno energijo prek merilnih mest:
- iste večstanovanjske, poslovno-stanovanjske, stanovanjsko-poslovne ali poslovne stavbe s poslovnimi prostori, ki imajo lastna merilna mesta, ali druge stavbe z več merilnimi mesti, priključenimi na skupno notranjo nizkonapetostno inštalacijo te stavbe ali
- ki so priključena na nizkonapetostno omrežje iste transformatorske postaje kot naprava za samooskrbo.

(4) Končni odjemalci se v skupnostno samooskrbo povežejo na podlagi pogodbe, s katero uredijo medsebojna razmerja, zlasti se dogovorijo o ključu delitve proizvedene električne energije v napravi za samooskrbo, ki pripada posameznemu končnemu odjemalcu v skupnostni samooskrbi.

(5) Končni odjemalec z individualno ali skupnostno samooskrbo z dobaviteljem sklene pogodbo o samooskrbi.

(6) Pogodba o samooskrbi in ključ delitve proizvedene električne energije se registrirata pri distribucijskem operaterju.

(7) Ne glede na določbo drugega odstavka 98. člena tega zakona se prispevek za delovanje operaterja trga obračuna na neto prevzeto električno energijo v obračunskem obdobju.

(8) Ne glede na določbi 133. in 134. člena tega zakona se omrežnina, vezana na prevzeto delovno električno energijo, obračuna na neto prevzeto električno energijo v obračunskem obdobju.

(9) Ne glede na določbo 317. člena tega zakona se prispevek za učinkovito rabo energije, obračuna na neto prevzeto električno energijo v obračunskem obdobju.

(10) Naprava za samooskrbo ni upravičena do potrdil o izvoru električne energije.

(11) Pred priključitvijo naprave za samooskrbo je treba pri distribucijskem operaterju pridobiti soglasje za priključitev v primeru novega merilnega mesta, prek katerega je priključena naprava za samooskrbo, oziroma spremembo soglasja za priključitev v primeru obstoječega merilnega mesta. Izdaja spremembe soglasja za priključitev poteka po skrajšanem ugotovitvenem postopku, ki je hiter in mora biti končan najpozneje v 15 dneh, če je potreben poseben ugotovitveni postopek, pa najkasneje v 30 dneh od dneva prejema popolne vloge. V postopku iz prejšnjega stavka distribucijski operater vlagatelja pozove k dopolnitvi vloge najkasneje pet dni po prejemu vloge.

(12) Končni odjemalec z individualno ali skupnostno samooskrbo se za namene tega zakona ne šteje za proizvajalca električne energije.

(13) Vlada z uredbo določi podrobnejše pogoje in vrste samooskrbe, način obračuna električne energije in dajatev za odjemalce s samooskrbo, pogoje za priključitev naprave za samooskrbo ter način poročanja in spremljanja izvajanja ukrepa.

(14) Minister, pristojen za energijo, predpiše tehnične zahteve za varno in pravilno delovanje naprav za samooskrbo.

316. člen
(upravičenci in vrste finančnih spodbud)

(1) Upravičenci do finančnih spodbud za energetsko učinkovitost, daljinsko ogrevanje in rabo obnovljivih virov energije so fizične osebe in pravne osebe, vključno z osebami javnega sektorja, razen neposrednih uporabnikov državnega proračuna. Minister, pristojen za energijo, določi vrste finančnih spodbud za energetsko učinkovitost, daljinsko ogrevanje in rabo obnovljivih virov energije, pogoje in merila za njihovo dodelitev, vrste upravičencev do spodbud, ter spodbude, ki se dodeljujejo kot državne pomoči, spodbude, ki se dodeljujejo po pravilu »de minimis«, in druge finančne spodbude (v nadaljnjem besedilu: subvencije).

(2) Organ, ki dodeljuje finančne spodbude iz prejšnjega odstavka na svoji spletni strani objavi vse prejemnike finančnih spodbud, njihov naslov ter vrsto in velikost financiranega projekta.

(3) V predpisu iz prvega odstavka tega člena minister določi tehnične specifikacije, ki jih morajo izpolnjevati naprave in sistemi za proizvodnjo energije iz obnovljive energije, da so upravičeni do finančnih spodbud.

317. člen
(sredstva za izvajanje programa Eko sklada)

(1) Sredstva za izvajanje programa Eko sklada iz drugega odstavka 314. člena tega zakona se zagotavljajo s prispevkom na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti (v nadaljnjem besedilu: prispevek za energetsko učinkovitost). Prispevek za

energetsko učinkovitost bremeni daljinsko toploto, električno energijo ter trda, tekoča in plinasta goriva. Prispevek za energetsko učinkovitost plačuje vsak končni odjemalec elektrike in zemeljskega plina iz omrežja operaterju, vsak končni odjemalec toplote iz omrežja, ter trdih, tekočih in drugih plinastih goriv pa dobavitelju energije.

(2) Operaterji in dobavitelji toplote iz omrežja ter trdih, tekočih in drugih plinastih goriv zbrana sredstva iz prejšnjega odstavka nakazujejo Eko skladu.

(3) Vlada določi višino prispevka za energetsko učinkovitost iz prvega odstavka tega člena in sicer tako, da je vsa energija, ne glede na vrsto, enakomerno obremenjena.

(4) Vlada ob potrditvi programa, ki je sestavni del Poslovnega načrta Eko sklada določi del zbranih sredstev, ki so prihodek Eko sklada in se porabijo za izvajanje programa za izboljšanje energetske učinkovitosti.

(5) Vlada lahko določi, da nastane obveznost zaračunavanja prispevka za energetsko učinkovitost za goriva tudi preden se ta dobavijo končnim odjemalcem.

(6) Eko sklad enkrat letno na svoji spletni strani objavi poročilo o izvedenem programu, doseženih prihrankih energije, višini porabljenih sredstev za izvajanje programa in specifičnih stroških doseganja prihrankov.

318. člen
(prihranki energije pri končnih odjemalcih)

(1) Dobavitelji elektrike, toplote, plina ter tekočih in trdnih goriv končnim odjemalcem so zavezanci za doseganje prihrankov (v nadaljnjem besedilu: zavezanci), ki morajo zagotoviti prihranke energije pri končnih odjemalcih.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko zavezanci namesto zagotavljanja prihrankov energije pri končnih odjemalcih, izpolnijo svojo obveznost iz prejšnjega odstavka z nakazilom finančnih sredstev Eko skladu. Znesek, ki ga morajo nakazati, je enak zmnožku prihrankov, ki bi jih morali doseči pri končnih odjemalcih in specifičnega stroška doseganja prihrankov iz šestega odstavka 317. člena tega zakona.

(3) Vlada z uredbo določi:
- obdobje in višino prihrankov končne energije, ki jih zavezanci morajo doseči v tem obdobju;
- način izračuna višine prihrankov;
- porazdelitev prihrankov po posameznih letih določenega obdobja in;
- način in roke za izpolnjevanje obveznosti zavezancev po določbah prejšnjega odstavka.

(4) Vlada v uredbi iz prejšnjega odstavka lahko določi izjeme, in sicer na način, da se prihranek primarne energije, dosežen v sektorjih pretvorbe, distribucije in prenosa energije, vključno z infrastrukturami za učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje, upošteva pri prihranku končne energije.

319. člen
(vrste energetskih storitev in ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti)

(1) Vrste energetskih storitev in ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti za doseganje prihrankov energije, ki jih v svoje programe lahko vključijo zavezanci iz prejšnjega člena, so predvsem:

- ukrepi učinkovite rabe in večje rabe obnovljivih virov energije pri proizvodnji toplote v javnem in storitvenem sektorju ter industriji in gospodinjstvih,
- ukrepi učinkovite rabe energije v stavbah,
- ukrepi učinkovite rabe energije v prometu,
- ukrepi za povečanje učinkovitosti sistemov daljinskega ogrevanja,
- programi izvajanja energetskih pregledov.

(2) Vlada v uredbi iz tretjega odstavka 318. člena tega zakona podrobno določi vrste energetskih storitev in ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti.

320. člen
(vrednotenje ukrepov in programov)

Pri pripravi, izvajanju in vrednotenju ukrepov in programov za izboljšanje energijske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov se za določanje prihrankov energije in količine energije iz obnovljivih virov energije, doseženih s posameznimi ukrepi za izboljšanje energijske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov, upoštevajo metode, ki jih predpiše minister za energijo.

321. člen
(poročanje in preverjanje doseganja prihrankov)

(1) Zavezanci iz 318. člena tega zakona agenciji do 31. marca pošljejo poročilo o doseganju ciljev za preteklo leto.

(2) Agencija do 30. aprila za preteklo leto objavi vse prihranke energije, ki jih je dosegel vsak zavezanec.

(3) Agencija preveri vsaj statistično pomemben delež in reprezentativen vzorec ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti, ki jih izvedejo zavezanci.

(4) Na zahtevo agencije zavezanci največ enkrat na leto predložijo:
- zbirne statistične podatke o svojih končnih odjemalcih (in opredelijo bistvene spremembe v primerjavi s predhodnimi podatki) in
- trenutne podatke o porabi končnih odjemalcev, po potrebi vključno z diagrami porabe, delitvijo odjemalcev in njihovo geografsko lokacijo, pri tem pa zagotovijo nedotakljivost in zaupnost zasebnih ali poslovno občutljivih podatkov.

(5) Agencija določi obliko in vsebino poročila iz prvega odstavka tega člena.

322. člen
(obvezna uporaba obnovljivih virov energije, soproizvodnje in odvečne toplote v sistemih daljinskega ogrevanja)

(1) Sistemi daljinskega ogrevanja in hlajenja morajo biti učinkoviti tako, da distributerji toplote na letni ravni zagotovijo toploto iz vsaj enega od naslednjih virov:
- vsaj 50 % toplote proizvedene posredno ali neposredno iz obnovljivih virov energije,
- vsaj 50 % odvečne toplote,
- vsaj 75 % toplote iz soproizvodnje ali
- vsaj 50 % kombinacije toplote iz najmanj dveh virov iz prejšnjih alinej.

(2) Preverjanje obveznosti iz prejšnjega odstavka na podlagi poročil iz 311. člena tega zakona izvaja agencija. Agencija do 1. maja za preteklo leto objavi, kateri sistemi daljinskega ogrevanja so energetsko učinkoviti.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena, se vrednosti iz prvega odstavka tega člena lahko dosežejo tudi v več omrežjih na območju iste lokalne skupnosti, če tako določa lokalni energetski koncept.

323. člen
(plačilo prispevka za proizvodnjo toplote iz obnovljivih virov energije)

(1) Končni odjemalci toplote in goriv plačujejo prispevek za proizvodnjo toplote iz obnovljivih virov.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek, se prispevek za proizvodnjo toplote iz obnovljivih virov energije ne plačuje za obnovljive vire in za toploto iz učinkovitih sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja.

(3) Višino prispevka in način plačevanja določi vlada in sicer tako, da je vsa energija, ne glede na vrsto, enakomerno obremenjena.

(4) Zbrana sredstva iz prvega odstavka tega člena distributerji toplote in goriv nakazujejo Eko skladu. Vlada v predpisu iz prejšnjega odstavka določi način porabe sredstev iz prvega odstavka tega člena, in sicer na način, da se sredstva porabijo kot spodbude ali subvencije za gradnjo naprav za proizvodnjo toplote in sistemov daljinskega ogrevanja iz obnovljivih virov ter za plačilo stroškov Eko sklada pri upravljanju teh sredstev.

324. člen
(sistem upravljanja z energijo)

(1) Osebe javnega sektorja vzpostavijo sistem upravljanja z energijo.

(2) Vlada z uredbo določi zavezance in minimalne vsebine sistema upravljanja z energijo, ki vključujejo cilje s področja energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije, ukrepe za doseganje ciljev, odgovorne osebe in način preverjanja doseganja ciljev.

(3) Vlada v uredbi iz prejšnjega odstavka določi tudi obvezne deleže obnovljivih virov in zahteve glede energetske učinkovitosti stavb oseb javnega sektorja ter ukrepe za povečanje energetske učinkovitosti in uporabo obnovljivih virov energije v stavbah, ki jih uporabljajo osebe javnega sektorja.

325. člen
(lokalne energetske organizacije)

(1) Ena ali več lokalnih skupnosti lahko za izvajanje nalog iz tega zakona, ki so v pristojnosti lokalnih skupnosti, ustanovi oziroma pooblasti lokalno energetsko organizacijo.

(2) Naloge, ki jih lokalne energetske organizacije izvajajo v javnem interesu, so:
- priprava in izvajanje lokalnih energetskih konceptov,
- naloge povezane z vzpostavitvijo in izvajanjem sistema upravljanja z energijo,
- izvajanje in vodenje mednarodnih projektov s področja učinkovite rabe in obnovljivih virov energije.

(3) Lokalne energetske organizacije vodijo ločene računovodske evidence za sredstva, namenjena opravljanju nalog v javnem interesu iz prejšnjega odstavka.

326. člen
(podatki za pripravo lokalnih energetskih konceptov)

(1) Končni odjemalci energije, ki niso gospodinjski odjemalci in so locirani na območju posamezne lokalne skupnosti, morajo tej lokalni skupnosti na zahtevo posredovati podatke o porabi energije, ki so potrebni za pripravo in izvajanje lokalnega energetskega koncepta.

(2) Podatki iz prejšnjega odstavka so podatki o porabi energentov za proizvodnjo toplote, o proizvedeni toploti, o potrebni toploti in o odvečni toploti ter ocene za prihodnje pet letno obdobje.

III. poglavje: ENERGETSKA UČINKOVITOST

1. oddelek: Zahteve za okoljsko primerno zasnovo proizvodov, povezanih z energijo

327. člen
(okoljske zahteve za proizvode na trgu in v uporabi)

(1) Proizvod, povezan z energijo (v nadaljnjem besedilu: proizvod), se sme dati na trg, v uporabo oziroma je lahko dostopen na trgu, ko:
- je skladen s predpisanimi tehničnimi zahtevami za okoljsko primerno zasnovo proizvodov,
- je narejena ocena skladnosti proizvoda,
- je izdana izjava Evropske unije o skladnosti,
- je izdelana tehnična dokumentacija v enem izmed uradnih jezikov držav članic Evropske unije,
- je označen z znakom skladnosti CE ter
- so zagotovljene informacije za končne uporabnike v slovenskem jeziku.

(2) Proizvajalec ali njegov pooblaščeni zastopnik mora hraniti tehnično dokumentacijo, ki omogoča oceno skladnosti proizvoda, in izjavo Evropske unije o skladnosti, še deset let po tem, ko je bil izdelan zadnji proizvod.

(3) Če proizvajalec nima sedeža v Evropski uniji in v Evropski uniji nima pooblaščenega zastopnika, je izpolnjevanje zahtev iz prvega in drugega odstavka tega člena dolžan zagotoviti uvoznik.

(4) Dobavitelj ali distributer proizvodov na poziv nadzornega organa zagotovi tehnično dokumentacijo proizvoda, iz katere je razvidna ustreznost proizvoda zahtevam za okoljsko primerno zasnovo.

(5) Prepovedano je označevanje proizvoda z znaki, ki bi lahko zavajali uporabnike glede pomena ali oblike znaka skladnosti CE.

(6) Proizvod, ki ne izpolnjujejo vseh zahtev glede okoljsko primerne zasnove, se lahko prikazuje na sejmih, razstavah, demonstracijah in drugih dogodkih, če je vidno označeno, da ne bo dan na trg oziroma v uporabo pred zagotovitvijo skladnosti.

(7) Vlada z uredbo podrobneje določi tehnične zahteve za okoljsko primerno zasnovo proizvodov.

2. oddelek: Energijsko označevanje proizvodov

328. člen
(energijsko označevanje proizvodov na trgu)

(1) Proizvodi smejo biti dani na trg, v uporabo oziroma so lahko dostopni na trgu, ko:
- so zanje izvedeni merilni postopki v skladu z Uredbo 2017/1369/EU in delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi Uredbe 2017/1369/EU,
- so opremljeni z nalepko o energijski učinkovitosti (v nadaljnjem besedilu: nalepka) in z informacijskim listom proizvoda,
- je zanje izdelana tehnična dokumentacija, ki zadostuje za oceno točnosti podatkov, ki jih vsebujeta nalepka in informacijski list proizvoda.

(2) Energijsko označevanje proizvodov na trgu se zagotavlja in izvaja v skladu z Uredbo 2017/1369/EU in delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi Uredbe 2017/1369/EU.

(3) Oblika in vsebina nalepke ter informacijski list proizvoda morajo biti pravilni in navedeni v slovenskem jeziku.

329. člen
(poročanje o proizvodih)

(1) Proizvajalec ali njegov pooblaščeni zastopnik ali uvoznik, ki daje na trg proizvode iz 328. člena tega zakona oziroma naprave za proizvodnjo toplote iz obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: naprave), poroča ministrstvu, pristojnemu za energijo, o količini proizvodov danih na trg v Republiki Sloveniji in o njihovem energijskem razredu, ki je zapisan na energijski nalepki oziroma v tehnični dokumentaciji proizvoda oziroma naprave. Prav tako morajo podatke o količini in energijskem razredu proizvodov oziroma naprav dobavljenih na tržišče Republike Slovenije podati tudi distributerji.

(2) Minister, pristojen za energijo, v predpisu določi vrsto podatkov in način poročanja iz prejšnjega odstavka.

3. oddelek: Energetska učinkovitost stavb

330. člen
(skoraj nič-energijske stavbe)

Vse nove stavbe morajo biti skoraj nič-energijske.

331. člen
(akcijski načrt za skoraj nič-energijske stavbe)

(1) Vlada na predlog ministrstva, pristojnega za energijo sprejme in vsaka tri leta obnovi akcijski načrt za skoraj nič-energijske stavbe za obdobje do leta 2020.

(2) Akcijski načrt za skoraj nič-energijske stavbe vključuje cilje ter programe in ukrepe za doseganje teh ciljev, pa tudi kadrovske in finančne vire za izvedbo teh programov in ukrepov. Vlada v tem načrtu oblikuje tudi politiko in ukrepe za spodbuditev energetske sanacije obstoječih stavb v skoraj nič-energijske.

(3) Ministrstvo, pristojno za energijo, vsake tri leta pripravi poročilo o napredku pri povečanju števila skoraj nič-energijskih stavb in o tem obvesti Evropsko komisijo.

332. člen
(študija izvedljivosti alternativnih sistemov za oskrbo z energijo)

(1) Pri graditvi nove stavbe in večji prenovi stavbe ali njenega posameznega dela, ki po predpisih o graditvi objektov pomeni rekonstrukcijo, je treba izdelati študijo izvedljivosti alternativnih sistemov za oskrbo z energijo (v nadaljnjem besedilu: študija), pri čemer se upošteva tehnična, funkcionalna, okoljska in ekonomska izvedljivost teh sistemov. Za alternativne štejejo naslednji sistemi:
- decentralizirani sistemi na podlagi obnovljivih virov energije;
- soproizvodnja z visokim izkoristkom;
- daljinsko ali skupinsko ogrevanje ali hlajenje, če je na voljo;
- toplotne črpalke.

(2) Študija iz prejšnjega odstavka je obvezna sestavina projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja v skladu s predpisi o graditvi objektov.

(3) Študije iz prvega odstavka tega člena ni treba izdelati za stavbe:
- za katere je način oskrbe z energijo določen v lokalnem energetskem konceptu iz 29. člena tega zakona;
- za katere je način oskrbe z energijo določen s predpisom;
- iz šestega odstavka 334. člena tega zakona;
- če je v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja določeno, da bosta več kot dve tretjini potrebne končne energije za delovanje stavbe zagotovljeni iz enega ali več alternativnih sistemov, se šteje, da je zahteva za izdelavo študije izpolnjena;
- do velikosti 1000 m2, če za območje, na katerem stoji ali bo postavljena, obstaja lokalni energetski koncept ali analiza zaokrožene prostorske enote z opredeljenimi možnosti in zmogljivostmi uporabe obnovljivih virov energije.

(4) Minister, pristojen za energijo, predpiše metodologijo izdelave in obvezno vsebino pri izdelavi študije.

333. člen
(energetska izkaznica)

(1) Energetska izkaznica stavbe mora vsebovati referenčne vrednosti, ki omogočajo primerjavo in oceno energetske učinkovitosti stavbe. Sestavni del energetske izkaznice so priporočila za stroškovno učinkovite izboljšave energetske učinkovitosti, razen pri novih stavbah in pri najemu.

(2) Veljavnost energetske izkaznice je deset let. Stranka lahko pridobi novo energetsko izkaznico pred potekom desetih let.

(3) Posamezna stavba ali posamezni del stavbe ne more imeti dveh ali več veljavnih energetskih izkaznic. Nova energetska izkaznica za posamezno stavbo ali posamezni del stavbe razveljavi prejšnjo.

(4) Ko lastnik posameznega dela stavbe v večstanovanjski stavbi, za katero se lahko izda energetska izkaznica le za celotno stavbo, naroči izdajo energetske izkaznice, izdana energetska izkaznica velja za celotno stavbo.

(5) Energetsko izkaznico stavb izdaja pooblaščena pravna ali fizična oseba iz 339. člena tega zakona na zahtevo stranke.

(6) Vsako izdajo energetske izkaznice mora neodvisni strokovnjak za izdelavo energetske izkaznice sočasno z njeno izdajo prijaviti za vpis v register energetskih izkaznic. Energetska izkaznica se izroči lastniku posamezne stavbe ali posameznega dela stavbe.

(7) Register energetskih izkaznic vodi ministrstvo, pristojno za energijo. V register se vpišejo podatki o stavbi oziroma delu stavbe, podatki o energetski izkaznici, podatki o neodvisnem strokovnjaku, ki je izdelovalec izkaznice: ime in priimek ter številka in datum izdaje licence. Register energetskih izkaznic je javen. Podatki iz registra energetskih izkaznic so del skupne prostorske podatkovne infrastrukture.

(8) Podrobnejšo vsebino, obliko in metodologijo za izdajo energetske izkaznice ter vsebino podatkov, način vodenja registra energetskih izkaznic in način prijave izdane energetske izkaznice za vpis v register energetskih izkaznic predpiše minister, pristojen za energijo.

334. člen
(dolžnosti, povezane z energetsko izkaznico)

(1) Energetsko izkaznico morajo zagotoviti lastniki stavb ali posameznih delov stavb, za stavbe ali posamezne dele stavb, ki se zgradijo, prodajo ali oddajo najemniku, ki pred najemom v stavbi ali njenemu posameznem delu ni imel prijavljenega stalnega ali začasnega prebivališča. Za stavbe, ki se zgradijo na podlagi predpisov s področja graditve objektov in se ne prodajo ali oddajo v najem se šteje, da je obveznost iz prejšnjega stavka izpolnjena z izkazom o energetskih lastnostih stavbe. Lastnik stavbe ali njenega posameznega dela mora pri njeni prodaji ali oddaji v najem kupcu oziroma najemniku najpozneje pred sklenitvijo pogodbe predložiti veljavno energetsko izkaznico stavbe ali njenega posameznega dela. Namesto energetske izkaznice posameznega dela stavbe se lahko predloži energetska izkaznica za celotno stavbo.

(2) Izkaznice za stavbo ali njen posamezni del ni potrebno predložiti pri:
- oddaji v najem za obdobje, krajše od enega leta,
- prodaji v primeru izkazane javne koristi za razlastitev,
- prodaji v postopku izvršbe ali v stečajnem postopku,
- prodaji ali oddaji nepremičnine, ki je v last Republike Slovenije ali lokalne skupnosti prešla na podlagi sklepa o dedovanju.

(3) Energetska izkaznica je obvezna sestavina projekta izvedenih del. Energetska izkaznica nove stavbe mora izkazovati izpolnjevanje zahtev predpisa, ki ureja učinkovito rabo energije v stavbah.

(4) Če se stavba ali njen del prodaja ali oddaja v najem še pred pridobitvijo uporabnega dovoljenja, mora investitor kupcu oziroma najemniku predložiti izkaz o energijskih lastnostih stavbe, ki je izdelan v skladu s predpisom, ki ureja učinkovito rabo energije v stavbah in je sestavni del projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja. Po pridobitvi uporabnega dovoljenja mora investitor kupcu oziroma najemniku predložiti energetsko izkaznico.

(5) Pri prodaji in oddaji stavbe ali njenega posameznega dela v najem mora lastnik zagotoviti, da se pri oglaševanju navedejo energijski kazalniki energetske učinkovitosti stavbe ali njenega posameznega dela iz energetske izkaznice.

(6) Zahteve glede energetske izkaznice ter izkaza o energijskih lastnostih stavbe iz tega člena se ne nanašajo na:
- stavbe, ki so varovane v skladu s predpisi o varstvu kulturne dediščine,
- stavbe, ki se uporabljajo za obredne namene ali verske dejavnosti,
- industrijske stavbe in skladišča,
- nestanovanjske kmetijske stavbe, če se v njih ne uporablja energija za zagotavljanje notranjih klimatskih pogojev,
- enostavne in nezahtevne objekte ter
- samostojne stavbe s celotno uporabno tlorisno površino, manjšo od 50 m^2.

335. člen
(stroški izdelave energetske izkaznice)

(1) Strošek izdelave energetske izkaznice mora plačati lastnik oziroma lastniki stavbe.

(2) Strošek za izdelavo izkaznice se šteje kot strošek rednega upravljanja, vezanega na učinkovitejšo rabo energije.

336. člen
(obveznost izdaje in namestitve energetske izkaznice na vidno mesto)

(1) Energetska izkaznica se izda za stavbe ali posamezne dele stavb skladno s 334. členom tega zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se energetska izkaznica izda za vse stavbe s celotno uporabno tlorisno površino nad 250 m^2, ki so v lasti ali uporabi javnega sektorja, veljavna energetska izkaznica pa se namesti na vidno mesto.

(3) V stavbah s celotno uporabno tlorisno površino nad 500 m^2, kjer se pogosto zadržuje javnost in za njih velja obveznost izdaje energetske izkaznice iz 334. člena tega zakona ter niso v lasti ali uporabi javnega sektorja, se veljavna energetska izkaznica namesti na vidno mesto.

(4) Vrste stavb iz tega člena, za katere velja obveznost izdaje in namestitve energetske izkaznice na vidno mesto, podrobneje predpiše minister, pristojen za energijo.

337. člen
(pregled klimatskih sistemov)

(1) Lastnik stavbe ali dela stavbe, v katerem je vgrajen klimatski sistem z izhodno močjo nad 12 kW, mora zagotoviti učinkovito delovanje in redne preglede klimatskih sistemov.

(2) Preglede klimatskih sistemov izvajajo neodvisni strokovnjaki, ki pridobijo licenco iz 341. člena tega zakona.

(3) Pregledi vključujejo oceno učinkovitosti klimatskih sistemov in njihove primernosti glede na uporabo stavbe.

(4) Na podlagi pregleda neodvisni strokovnjak uporabnikom svetuje tehnično mogoče in stroškovno učinkovite izboljšave ali zamenjavo klimatskega sistema in alternativne rešitve.

(5) Vsako izdajo poročila o pregledu klimatskega sistema mora neodvisni strokovnjak prijaviti za vpis v register poročil pregledov klimatskih sistemov. Poročilo o pregledu klimatskega sistema se izroči lastniku posamezne stavbe ali posameznega dela stavbe.

(6) Register poročil pregledov klimatskih sistemov vodi ministrstvo, pristojno za energijo. V register se vpišejo podatki o stavbi oziroma delu stavbe, podatki o poročilu klimatske naprave, podatki o neodvisnem strokovnjaku, ki je izdelovalec poročila: ime in priimek ter številka in datum izdaje licence. Podatki iz registra poročil pregledov klimatskih sistemov so del skupne prostorske podatkovne infrastrukture.

(7) Podrobnejšo vsebino, način izvedbe, roke rednih pregledov in merila za določitev cene poročila o pregledu klimatskega sistema ter način vodenja registra poročil pregledov klimatskih sistemov predpiše minister, pristojen za energijo.

338. člen
(pregled ogrevalnih sistemov)

(1) Lastnik stavbe ali dela stavbe mora zagotoviti redne preglede dostopnih delov sistemov za ogrevanje, kot so kurilne naprave, nadzorni sistemi in obtočne črpalke, s kotli z nazivno močjo za ogrevanje prostorov nad določeno močjo, ki jo predpiše minister.

(2) Preglede ogrevalnih sistemov izvajajo neodvisni strokovnjaki, ki pridobijo licenco iz 341. člena tega zakona.

(3) Pregledi med drugim vključujejo oceno učinkovitosti ogrevalnega sistema in primernosti glede na uporabo stavbe.

(4) Na podlagi pregleda neodvisni strokovnjak za izdelavo poročila o pregledu ogrevalnega sistema uporabnikom svetuje mogoče izboljšave ali zamenjavo delov sistema za ogrevanje.

(5) Vsako izdajo poročila o pregledu ogrevalnega sistema mora neodvisni strokovnjak prijaviti za vpis v register poročil o pregledu ogrevalnega sistema. Poročilo o pregledu ogrevalnega sistema se izroči lastniku posamezne stavbe ali posameznega dela stavbe.

(6) Pri pregledu morajo neodvisni strokovnjaki pooblaščenih pravnih ali fizičnih oseb upoštevati metodologijo, določeno s predpisom, ki predpisuje redne preglede dostopnih delov sistemov za ogrevanje.

(7) Register poročil pregledov ogrevalnih sistemov vodi ministrstvo, pristojno za energijo. V register se vpišejo podatki o stavbi oziroma delu stavbe, podatki o poročilu o pregledu ogrevalnega sistema, podatki o neodvisnem strokovnjaku, ki je izdelovalec poročila: ime in priimek ter številka in datum izdaje licence. Podatki iz registra poročil pregledov ogrevalnih sistemov so del skupne prostorske podatkovne infrastrukture.

(8) Podrobnejšo vsebino, obliko in roke za redne preglede dostopnih delov sistemov za ogrevanje, vsebino podatkov, način vodenja registra, način poročanja v register in način usposabljanja ter merila za določitev cene poročila o pregledu ogrevalnega sistema predpiše minister, pristojen za energijo, v soglasju z ministrom, pristojnim za okolje.

339. člen
(pooblastilo za izdajanje energetskih izkaznic)

Energetske izkaznice izdajajo pooblaščene pravne ali fizične osebe (v nadaljnjem besedilu: izdajatelji). Minister, pristojen za energijo, z odločbo podeli pooblastilo osebi, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- ima v sodni register oziroma v Poslovni register Slovenije vpisano dejavnost projektiranja ali tehničnega svetovanja, in
- ima za izvajanje nalog iz prejšnje alineje s pogodbo o zaposlitvi, s pogodbo o delu v skladu z obligacijskimi razmerji, preko kooperacije ali na drug zakonit način zagotovljeno sodelovanje vsaj enega neodvisnega strokovnjaka za izdelavo energetskih izkaznic.

340. člen
(izdajanje energetskih izkaznic in poročil o pregledih klimatskih in ogrevalnih sistemov)

(1) Izdajatelj mora na zahtevo stranke izvesti postopek izdaje energetske izkaznice, postopek izdaje poročila o pregledu klimatskega ali ogrevalnega sistema. Naročnik energetske izkaznice, pregleda klimatskega ali ogrevalnega sistema mora neodvisnemu strokovnjaku dati na voljo vse potrebne podatke ter projektno dokumentacijo v skladu s predpisi o graditvi objektov, zaradi potrebnega preverjanja podatkov pa mu omogočiti tudi vstop v prostore ter ogled relevantnih predmetov, naprav in sistemov.

(2) Pri opravljanju svojih nalog morajo neodvisni strokovnjaki ravnati v skladu s predpisi v zvezi z izdajanjem energetskih izkaznic, pregledi klimatskih sistemov ali pregledi ogrevalnih sistemov in jih opravljati v skladu s pravili stroke ter neodvisno od vpliva naročnika ali drugih oseb ali navodil delodajalca.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena, neodvisni strokovnjak ne sme izdelati energetske izkaznice ali pregleda klimatskega ali ogrevalnega sistema, če:

- obstaja kateri od razlogov za njegovo izločitev v skladu s predpisi, ki urejajo splošni upravni postopek;
- je v zadnjih treh letih bil zaposlen pri stranki oziroma naročniku energetske izkaznice oziroma pregleda ali je v zadnjih treh letih bil z njim v kakršnem koli drugem razmerju, na podlagi katerega je zanj proti plačilu izvajal storitve ali delo v odvisnem razmerju v skladu s predpisi o dohodnini;
- ne dela na neodvisen način, tako da to vpliva na nepristransko izdelavo energetske izkaznice, poročila o pregledu klimatskega ali ogrevalnega sistema;
- pri oblikovanju priporočenih ukrepov daje prednost konkretni opremi ali storitvam določenega ponudnika in zaradi interesov ponudnikov opreme ali storitev predlaga ukrepe, ki strokovno niso utemeljeni.

(4) Neodvisni strokovnjak mora naročniku izročiti pisno izjavo, da ne obstaja nobena od okoliščin iz prejšnjega odstavka, ki bi mu preprečevala izdelavo energetske izkaznice, izvedbo pregleda klimatskega ali ogrevalnega sistema.

(5) Cena energetske izkaznice, poročila o pregledu klimatskega sistema ali poročila o pregledu ogrevalnega sistema je sestavljena iz stroška izdaje energetske izkaznice oziroma stroška izdaje poročila in pristojbine.

(6) Osnova pristojbine za izdajo energetske izkaznice oziroma poročila je odvisna od namembnosti stavbe, velikosti stavbe, števila posameznih enot stavbe in vgrajenega sistema za ogrevanje in hlajenje. Osnovo in višino pristojbine za izdajo energetske izkaznice in poročil o pregledih klimatskih in ogrevalnih sistemov podrobneje določi vlada, upoštevajoč

stroške nadzora in stroške vodenja registrov, povezanih z energetskimi izkaznicami, in poročil o pregledih klimatskih in ogrevalnih sistemov.

341. člen
(licenca neodvisnega strokovnjaka)

(1) Licenco neodvisnega strokovnjaka za izdelavo energetskih izkaznic lahko dobi posameznik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
- ima najmanj visoko strokovno izobrazbo ali izobrazbo po študijskem programu prve stopnje s študijskih področij, ki spadajo v ožje področje Tehnika ali v ožje področje Arhitektura, urbanizem in gradbeništvo ali v podrobno področje Lesarska, papirniška, plastična, steklarska in podobna tehnologija, skladno s predpisi o visokem šolstvu;
- ima najmanj dve leti ustreznih delovnih izkušenj od pridobitve izobrazbe iz prejšnje alineje na strokovnem področju učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije v stavbah;
- je v zadnjih petih letih pred vložitvijo zahteve za izdajo licence uspešno opravil usposabljanje za neodvisne strokovnjake za izdelavo energetskih izkaznic skladno s tem zakonom.

(2) Licenco neodvisnega strokovnjaka za preglede klimatskih sistemov lahko dobi posameznik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
- ima najmanj visoko strokovno izobrazbo ali izobrazbo po študijskem programu prve stopnje s študijskih področij, ki spadajo v ožje področje Tehnika (razen v podrobno področje Kemijska tehnologija in procesno inženirstvo ali v Motorna vozila, ladje in letala), skladno s predpisi o visokem šolstvu;
- ima najmanj dve leti ustreznih delovnih izkušenj od pridobitve izobrazbe iz prejšnje alineje na strokovnem področju klimatskih sistemov;
- je v zadnjih petih letih pred vložitvijo zahteve za izdajo licence uspešno opravil usposabljanje po programu usposabljanja za neodvisne strokovnjake za pregled klimatskih sistemov.

(3) Licenco neodvisnega strokovnjaka za preglede ogrevalnih sistemov lahko dobi posameznik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
- ima najmanj visoko strokovno izobrazbo ali izobrazbo po študijskem programu prve stopnje s študijskih področij, ki spadajo v ožje področje Tehnika (razen v podrobno področje Kemijska tehnologija in procesno inženirstvo ali v Motorna vozila, ladje in letala), skladno s predpisi o visokem šolstvu;
- ima najmanj dve leti ustreznih delovnih izkušenj od pridobitve izobrazbe iz prejšnje alineje na strokovnem področju ogrevalnih sistemov;
- je v zadnjih petih letih pred vložitvijo zahteve za izdajo licence uspešno opravil usposabljanje po programu usposabljanja za neodvisne strokovnjake za pregled ogrevalnih sistemov.

(4) Licenco neodvisnega strokovnjaka na podlagi dokazila o uspešno opravljenem usposabljanju izda ministrstvo, pristojno za energijo, na zahtevo stranke.

(5) Ministrstvo, pristojno za energijo, upravlja register licenc neodvisnih strokovnjakov iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena. V registru se za namene upravnega odločanja in delovanja strokovnjakov po tem zakonu obdelujejo osebni podatki o neodvisnem strokovnjaku (osebno ime, naslov prebivališča, strokovni ali znanstveni naslov, enotna matična številka občana, po potrebi vrsta specializacije in podatki o objavah, telefonska številka, številka telefaksa, naslov elektronske pošte), datumu izdaje licence in datumu njenega prenehanja. Javni niso naslednji osebni podatki: naslov prebivališča, enotna matična številka občana, telefonska številka, številka telefaksa, naslov elektronske pošte. Ne

glede na prejšnji stavek, se posamezniku v vlogi za izdajo licence omogoči, da lahko da privolitev za javno objavo svojih podatkov za stike (telefonska številka, številka telefaksa, naslov elektronske pošte).

(6) Neodvisni strokovnjaki iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena spadajo med regulirane poklice v Republiki Sloveniji.

(7) Minister, pristojen za energijo, predpiše programe usposabljanja za neodvisne strokovnjake za izdelavo energetskih izkaznic in za redne preglede klimatskih ter ogrevalnih sistemov po tem zakonu, podrobnejše pogoje iz 345. člena tega zakona, obliko in vsebino licence neodvisnega strokovnjaka ter podrobnejšo vsebino in način vodenja registra licenc neodvisnih strokovnjakov.

342. člen
(pristojni organ)

(1) Naloge pristojnega organa v skladu s predpisi, ki urejajo postopek priznavanja poklicnih kvalifikacij državljanom držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije za opravljanje reguliranih poklicev oziroma dejavnosti v Republiki Sloveniji, izvaja ministrstvo, pristojno za energijo.

(2) Ministrstvo, pristojno za energijo, ima vse pravice in obveznosti, ki jih določajo predpisi o priznavanju poklicih kvalifikacij. Če s tem zakonom ni določeno drugače, se za izvajanje teh nalog uporabljajo določbe predpisov o priznavanju poklicih kvalifikacij.

(3) Državljani držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarske konfederacije ali držav, s katero je sklenjen ustrezen mednarodni sporazum (v nadaljnjem besedilu: države pogodbenice), lahko v Republiki Sloveniji opravljajo regulirane poklice po tem zakonu pod enakimi pogoji kot slovenski državljani, razen če s tem zakonom ni določeno drugače. Pri tem morajo uporabljati metodologijo in standarde, ki jih predpisujejo slovenski predpisi.

343. člen
(stalno opravljanje reguliranih poklicev za državljane držav pogodbenic)

(1) Državljani držav pogodbenic, ki želijo stalno opravljati regulirani poklic po tem zakonu, morajo pri ministrstvu, pristojnemu za energijo, pridobiti odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije.

(2) Vloga za priznanje poklicne kvalifikacije se vloži v skladu z zakonom, ki ureja priznavanje poklicnih kvalifikacij. Poleg dokazil, ki jih za postopek priznavanja določa zakon, ki ureja priznavanje poklicnih kvalifikacij, mora vloga za priznanje poklicne kvalifikacije po tem zakonu vsebovati tudi dokazila o izpolnjevanju pogojev, ki so primerljivi pogojem iz tega zakona.

(3) Zoper odločbo o priznanju poklicne kvalifikacije, ki jo izda organ, pristojen za energijo, ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

344. člen
(občasno opravljanje reguliranih poklicev za državljane držav pogodbenic)

(1) Državljani držav pogodbenic, ki želijo občasno opravljati regulirani poklic po tem zakonu, morajo pri ministrstvu, pristojnemu za energijo, vložiti pisno prijavo. Poleg

dokazil, ki jih za prijavo določa zakon, ki ureja priznavanje poklicnih kvalifikacij, mora prijava za občasno opravljanje reguliranih poklicev po tem zakonu vsebovati tudi dokazila o izpolnjevanju pogojev, ki so primerljivi pogojem iz tega zakona.

(2) Pri reguliranih poklicih ministrstvo, pristojno za energijo, pred prvim opravljanjem storitev preveri izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega odstavka in poklicno kvalifikacijo ponudnika po določbah zakona, ki ureja priznavanje poklicnih kvalifikacij.

(3) Ob izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka tega člena ministrstvo, pristojno za energijo, ponudnika storitev začasno vpiše v register licenc neodvisnih strokovnjakov, ki občasno opravljajo poklic v Republiki Sloveniji. Register licenc neodvisnih strokovnjakov je javno dostopen na spletni strani ministrstva, pristojnega za energijo. Za ponudnika storitev vpis v register licenc neodvisnih strokovnjakov ne pomeni dodatnih stroškov.

(4) Posameznik, ki storitev opravlja več kot eno leto, svojo prijavo podaljša enkrat v koledarskem letu pri ministrstvu, pristojnem za energijo, in v njej obvesti o morebitni spremembi podatkov.

345. člen
(izvajalci usposabljanja)

Usposabljanje za neodvisne strokovnjake za izdelavo energetskih izkaznic oziroma za redne preglede klimatskih in ogrevalnih sistemov po tem zakonu lahko opravljajo organizacije, ki jih po predhodno opravljenem javnem razpisu z odločbo za največ pet let pooblasti minister, pristojen za energijo. Pogoji za pridobitev pooblastila se nanašajo na:
- usposobljenost predavateljev in drugega pedagoškega kadra, ki ga angažira ta organizacija;
- kader, ki je potreben za uspešno usposabljanje, in druge s tem povezane naloge (sprejemanje prijav, vodenje potrebnih evidenc in podobno);
- opremo in prostore, ki so potrebni za usposabljanje in druge s tem povezane naloge.

346. člen
(opomin ali odvzem pooblastila oziroma licence)

(1) Minister, pristojen za energijo, lahko z odločbo izreče opomin izdajatelju ali odvzame pooblastilo iz 339. člena tega zakona.

(2) Opomin se izdajatelju izreče v primeru ugotovljenih najmanj dvakrat ponavljajočih se pomanjkljivosti pri izdani energetski izkaznici.

(3) Pooblastilo se lahko odvzame v primerih, če izdajatelj:
- ne izpolnjuje katerega izmed pogojev iz 339. člena tega zakona;
- ali neodvisni strokovnjak, angažiran pri izdajatelju, pri opravljanju nalog več kot trikrat prekrši določbe tega zakona ali določbe podzakonskega predpisa.

(4) Minister, pristojen za energijo, lahko z odločbo izreče opomin ali odvzame licenco neodvisnemu strokovnjaku.

(5) Opomin se imetniku licence izreče v primeru ugotovljenih najmanj dvakrat ponavljajočih se pomanjkljivosti pri izdelavi energetske izkaznice.

(6) Licenca se odvzame v primerih, če imetnik:
- ne izpolnjuje katerega od pogojev iz 341. člena tega zakona;
- po izdanem opominu ponovi napako;

- pri opravljanju nalog več kot enkrat prekrši določbo tega zakona ali določbo podzakonskega predpisa;
- krši tretji odstavek 340. člena tega zakona.

(7) Licenca ali pooblastilo se lahko ponovno pridobita po poteku treh let od pravnomočnosti odločbe o odvzemu.

347. člen
(strokovni nadzor nad izdanimi energetskimi izkaznicami in poročili o pregledu klimatskih in ogrevalnih sistemov)

(1) Strokovni nadzor energetskih izkaznic in poročil o pregledih izvaja ministrstvo, pristojno za energijo.

(2) Ministrstvo je dolžno vsako leto opraviti nadzor nad vsaj statistično pomembnim deležem letno izdanih izkaznic in poročil o pregledu.

(3) Strokovni nadzor obsega preverjanje:
- podatkov o stavbi oziroma sistemu,
- vhodnih podatkov in rezultatov energetske izkaznice oziroma poročila o pregledu ter
- priporočil.

(4) Za preverjanje iz prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za energijo, za vsako posamezno energetsko izkaznico ali poročilo o pregledu, ki se preverja, naroči strokovno analizo, s katero se preveri pravilnost izdane energetske izkaznice ali poročila o pregledu. V primeru ugotovljenih nepravilnosti, ministrstvo, pristojno za energijo, na podlagi strokovne analize izdajatelju energetske izkaznice ali poročila o pregledu izda odločbo, s katero odredi odpravo nepravilnosti.

(5) Za namene strokovnega nadzora lahko ministrstvo ali oseba, ki izdeluje strokovne analize in pridobi izrecno pooblastilo ministrstva, pridobiva podatke iz uradnih evidenc. Pridobivanje podatkov vključuje tudi osebne podatke iz uradnih evidenc, in sicer ime, priimek in naslov lastnika stavbe oziroma sistema.

(6) Podrobnejšo vsebino, obliko, metodologijo in roke za nadzor nad izdanimi energetskimi izkaznicami in poročili o pregledu klimatskih in ogrevalnih sistemov predpiše minister, pristojen za energijo.

(7) Nadzor se financira iz pristojbine iz 340. člena tega zakona.

(8) Če v postopku strokovnega nadzora ministrstvo podvomi v pravilnost energetske izkaznice ali poročila o pregledu, o ugotovitvah obvesti pristojni inšpektorat.

348. člen
(dolgoročna strategija za spodbujanje naložb prenove stavb)

(1) Vlada na predlog ministrstva, pristojnega za energijo in ministrstva, pristojnega za sistem ravnanja s stvarnim premoženjem, sprejme dolgoročno strategijo za spodbujanje naložb v prenovo nacionalnega fonda javnih ter zasebnih stanovanjskih in poslovnih stavb. Strategija vključuje določitev oseb ožjega in širšega javnega sektorja za potrebe prenove, površine stavb v lasti in v uporabi oseb javnega sektorja, določitev deleža prenove skupne tlorisne površine stavb v lasti in rabi oseb ožjega javnega sektorja, pregled nacionalnega stavbnega fonda, opredelitev stroškovno učinkovitih pristopov prenove za različne vrste stavb, ukrepe za spodbujanje stroškovno učinkovite temeljite prenove stavb, ukrepe za

usmerjanje naložbenih odločitev posameznikov, gradbene industrije in finančnih institucij. Stavbe, ki so varovane v skladu s predpisi o varstvu kulturne dediščine, so v strategiji obravnavane posebej. Strategija mora upoštevati vse programe in akcijske načrte, povezane s tem področjem. Vsake tri leta se strategija posodobi.

(2) Pri izvajanju ukrepov za večjo prenovo stavb se upošteva stavba kot celota, vključno z ovojem stavbe, opremo, obratovanjem in vzdrževanjem. Prednost pri prenovi morajo imeti stavbe z najnižjo energetsko učinkovitostjo, če je to stroškovno in tehnično izvedljivo.

(3) Iz teh ukrepov so izvzete stavbe, ki se uporabljajo za:

- namene nacionalne obrambe, vendar brez posameznih bivalnih prostorov ali poslovnih delov stavb,
- obredne namene ali verske dejavnosti.

349. člen
(metodologija izračuna deleža prenove)

(1) Za namen izračuna deleža prenove, ki ga določa dolgoročna strategija iz prejšnjega člena, se za izračun skupne tlorisne površine stavb v lasti oseb javnega sektorja, upošteva uporabna tlorisna površina stavb, ki je večja kot 250 m2.

(2) Pri preseganju letnega cilja prenove skupne tlorisne površine, ki ga določa dolgoročna strategija iz prejšnjega člena, se ta lahko upošteva pri ciljih v naslednjih letih. V okvir letne stopnje prenove stavb oseb ožjega javnega sektorja štejejo nove stavbe, ki so v uporabi in lasti kot nadomestilo za določene stavbe oseb ožjega javnega sektorja, porušene v enem od predhodnih dveh let, ali stavbe, ki so bile prodane, porušene ali so prenehale biti v uporabi v enem od predhodnih dveh let zaradi intenzivnejše uporabe drugih stavb.

(3) Ministrstvo, pristojno za energijo, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za sistem ravnanja s stvarnim premoženjem, pripravi popis stavb oseb javnega sektorja, ki vključuje podatke o uporabni tlorisni površini in kazalnike energijske učinkovitosti.

350. člen
(metodologija za izračun energetske učinkovitosti stavb)

(1) Minister, pristojen za energijo, predpiše metodologijo za izračunavanje energetske učinkovitosti stavb na nacionalni ravni z upoštevanjem stroškovno optimalne ravni, ki morajo biti določene za minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti elementov stavb. Metodologija se upošteva pri določitvi zahtev minimalnih zahtev glede energetske učinkovitosti elementov stavb.

(2) Minister, pristojen za graditev, predpiše metodologijo za izračunavanje energetske učinkovitosti stavb z upoštevanjem stroškovno optimalne ravni in določi minimalne zahteve glede energetske učinkovitosti stavb in njenih elementov. Metodologija se upošteva pri določitvi zahtev minimalnih zahtev glede energetske učinkovitosti elementov stavb.

(3) Zahteve glede energetske učinkovitosti stavb se vsakih pet let preverijo in po potrebi spremenijo.

IV. poglavje: INFORMIRANJE, OZAVEŠČANJE, USPOSABLJANJE

351. člen
(splošno informiranje, ozaveščanje in usposabljanje)

(1) Center za podpore pripravlja in izvaja programe za informiranje, ozaveščanje in usposabljanje različnih ciljnih skupin o koristih in praktičnih vidikih razvoja in uporabe tehnologij za učinkovito rabo energije in za uporabo obnovljivih virov.

(2) Pri pripravi in izvedbi programov iz prejšnjega odstavka, ki se nanašajo na lokalne skupnosti, center za podpore sodeluje z organi lokalne skupnosti, ki so pristojni za učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije.

(3) Center za podpore na spletu objavi informacije o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije za različne kategorije oseb, in sicer:
- informacije o neto koristih, stroških ter energetski učinkovitosti naprav in sistemov za ogrevanje, hlajenje in proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov,
- informacije o programih podpore za ukrepe energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije,
- informacije o sistemih certificiranja oziroma inštalaterjih energetskih naprav za uporabo obnovljivih virov iz 359. člena tega zakona in seznam certificiranih inštalaterjev, ki vključujejo ime, priimek in kontaktne podatke,
- smernice za najboljšo kombinacijo obnovljivih virov energije, tehnologije z visokim izkoristkom ter daljinskega ogrevanja in hlajenja pri načrtovanju, projektiranju, gradnji in prenovi poslovnih, industrijskih in stanovanjskih območij,
- informacije o razpoložljivosti in okoljskih prednostih različnih obnovljivih virov energije, namenjenih uporabi v prometu,
- informacije o razpoložljivih mehanizmih za povečanje energetske učinkovitosti,
- informacije o finančnih in pravnih okvirih za izvajanje ukrepov za povečanje energetske učinkovitosti.

(4) Center za podpore objavi geografski prikaz potencialov za uporabo obnovljivih virov energije in podatke o prejemnikih subvencij za projekte za povečanje učinkovitosti rabe energije in za uporabo obnovljivih virov energije, ki vključujejo ime oziroma firmo prejemnika, naslov prejemnika ter vrsto in velikost financiranega projekta.

(5) Sredstva za izvajanje programov iz tega člena, ki jih izvaja center za podpore, se zagotovijo iz sredstev za izvajanje programa za povečanje energetske učinkovitosti Eko sklada iz 317. člena tega zakona.

(6) Ne glede na določbe tega člena, lahko informacije o ukrepih za povečanje energetske učinkovitosti in uporabe obnovljivih virov energije porabnikom energije nudijo vsi udeleženci na trgu energetskih storitev, vključno z dobavitelji energije in izvajalci energetskih storitev.

352. člen
(energetsko svetovanje za občane)

(1) Energetsko svetovanje za učinkovito rabo energije v široki rabi se organizira z mrežo energetsko svetovalnih pisarn.

(2) Eko sklad organizira in vodi svetovanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Eko sklad organizira mrežo energetsko svetovalnih pisarn v sodelovanju z zainteresiranimi lokalnimi skupnostmi.

(4) Program dejavnosti izobraževanja, informiranja in svetovanja za področje stavb in gospodinjstev poleg podajanja nasvetov lahko vsebuje pripravo in uporabo promocijskih, informacijskih gradiv ter drugih navodil, pripomočkov in orodij za ta namen.

(5) Energetsko svetovanje za občane se financira iz sredstev za izvajanje programa za povečanje energetske učinkovitosti Eko sklada.

353. člen
(izvajalci energetskega svetovanja za občane)

(1) Dejavnost informiranja in svetovanja za področje stavb in gospodinjstev opravljajo neodvisni strokovnjaki posamezniki, ki
- so opravili usposabljanje za neodvisne strokovnjake za izdelavo energetskih izkaznic iz 345. člena tega zakona in
- imajo veljavno licenco neodvisnega strokovnjaka za izdelavo energetskih izkaznic iz 341. člena tega zakona.

(2) V okviru izvajanja energetskega svetovanja iz prejšnjega člena se organizira tudi redno dodatno strokovno usposabljanje za izvajalce energetskega svetovanja.

354. člen
(energetski pregledi)

(1) Ministrstvo, pristojno za energijo, spodbuja izdelavo in izvajanje energetskih pregledov.

(2) Minister, pristojen za energijo, predpiše podrobno metodologijo za izdelavo in obvezno vsebino energetskih pregledov.

(3) Velike družbe, kot so določene v predpisih s področja gospodarskih družb, izvedejo energetski pregled na vsaka štiri leta in o izvedenem energetskem pregledu poročajo agenciji.

(4) Šteje se, da je zahteva iz prejšnjega odstavka izpolnjena, če:
- podjetje izvaja sistem upravljanja energije ali okolja, ki ga je potrdil neodvisni organ v skladu z evropskimi ali mednarodnimi standardi, če sistem upravljanja energije ali okolja vključuje pregled rabe energije v skladu s smernicami iz drugega odstavka tega člena, ali
- je izvedena širša okoljska presoja, ki vključuje pregled rabe energije v skladu s smernicami iz drugega odstavka tega člena.

(5) Na zahtevo upravičenca agencija z odločbo prizna oprostitev dolžnosti energetskega pregleda podjetju, ki izkaže, da v svojem poslovanju dosega namen energetskih pregledov na enega izmed načinov iz četrtega odstavka tega člena.

(6) Agencija vodi evidenco velikih družb in izvaja nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti iz tretjega odstavka tega člena ter nad kakovostjo energetskih pregledov, skladno z metodologijo iz drugega odstavka tega člena.

(7) Agencija vsako leto do 31. marca ministrstvu, pristojnemu za energijo, posreduje poročilo o izpolnitvi obveznosti izvedbe energetskih pregledov v preteklem letu in o morebitnih neskladnostih izvedenih pregledov z metodologijo iz drugega odstavka tega člena.

355. člen
(obvezno merjenje energije in obračun)

(1) Operater oziroma distributer energije iz omrežja mora meriti dobavljeno energijo za vsakega odjemalca.

(2) Dobavitelj energije iz omrežja izvaja obračun dejanske porabe energije v jasni in razumljivi obliki. Dobavitelj energije iz omrežja izvaja obračun dovolj pogosto, da odjemalci lahko uravnavajo svojo porabo energije, oziroma vsaj enkrat letno.

(3) Dobavitelj mora na zahtevo odjemalca v vsakem trenutku obračunati dobavljeno energijo po dejanski porabi.

356. člen
(obvezno merjenje toplote za posamezno stavbo)

(1) Če stavba prejema toploto iz daljinskega ogrevanja ali hlajenja ali se s toploto oskrbuje iz skupne kotlovnice, kot jo določajo predpisi s področja večstanovanjskih stavb, lastniki vsake stavbe zagotovijo, da se toplotni števec namesti za vsako stavbo posebej, posebej za ogrevanje in za pripravo tople sanitarne vode.

(2) Stroški za porabo toplote posamezne stavbe se določijo na podlagi stroškov za toploto oziroma stroškov za gorivo v skupni kotlovnici, na podlagi meritev iz prejšnjega odstavka, in sicer v razmerju izmerjenih porab toplote posameznih stavb.

357. člen
(obvezno merjenje toplote v posameznih delih stavb)

(1) V večstanovanjskih stavbah in drugih stavbah z najmanj štirimi posameznimi deli, ki se oskrbujejo s toploto iz skupnega sistema za ogrevanje, se stroški za ogrevanje in toplo vodo obračunavajo v pretežnem delu na osnovi dejanske porabe toplote. V ta namen lastniki posameznih delov stavbe vgradijo merilne naprave, ki omogočajo indikacijo dejanske porabe toplote posameznega dela stavbe. Podlaga za obračun so stroški, ki so določeni na podlagi merjenja porabe toplote celotne stavbe skladno s prejšnjim členom.

(2) Lastniki posameznih delov stavbe, za katere niso na razpolago odčitki z merilnih naprav, ker te niso pravilno nameščene ali ker lastniki ne omogočajo njihovega odčitavanja, plačajo energijo po ključu delitve ogrevane površine oziroma ogrevane prostornine, povečano na način, določen s predpisom iz tretjega odstavka tega člena, tako da se tem lastnikom onemogoči udeležba pri prihrankih energije celotne stavbe, doseženih z namestitvijo naprav in obračunom stroškov po dejanski porabi toplote.

(3) Minister, pristojen za energijo, v soglasju z ministrom, pristojnim za stanovanjsko politiko, določi način merjenja, delitve ter obračuna stroškov za toploto v večstanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli.

358. člen
(obveščanje končnih odjemalcev o porabi energije)

(1) Dobavitelji energije in goriv iz omrežij morajo končnim odjemalcem v jasni in razumljivi obliki najmanj dvakrat letno dati na voljo informacije o obračunu.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek morajo dobavitelji informacije o obračunu dati na voljo najmanj štirikrat letno:
- na zahtevo odjemalca ali
- če je odjemalec izbral možnost elektronskega prejemanja obračuna.

(3) Informacije o obračunu iz prvega in drugega odstavka tega člena vključujejo:
- veljavne dejanske cene;
- dejansko porabo energije in dejanske stroške v obračunskem obdobju;
- primerjave porabe energije odjemalca s porabo energije v istem obdobju prejšnjega leta, kadar je to mogoče;
- primerjave s povprečnim normaliziranim ali referenčnim porabnikom energije iz iste porabniške kategorije vedno, kadar je to mogoče in koristno.

(4) Obveznost dajanja na voljo informacij iz druge alineje prejšnjega odstavka se lahko izpolni z uporabo podatkov, pridobljenih na podlagi rednega samoodčitavanja končnih odjemalcev, ki odčitane podatke s števca sporočajo dobavitelju energije. Le če končni odjemalec ne sporoči odčitanih podatkov s števca za zadevno obračunsko obdobje, se informacije iz druge alineje prejšnjega odstavka pripravijo na podlagi ocenjene porabe ali pavšalnega zneska.

(5) Če imajo odjemalci nameščene napredne merilne sisteme, jim mora biti omogočen enostaven dostop do dodatnih informacij o pretekli porabi, ki omogočajo podrobno samopreverjanje. Te informacije vključujejo:
- kumulativne podatke za obdobje najmanj treh predhodnih let ali, če je krajše, obdobje od začetka veljavnosti pogodbe o dobavi. Podatki ustrezajo obdobjem, za katera so na voljo informacije o vmesnih obračunih; in
- podrobne podatke o času porabe za vsak dan, teden, mesec in leto. Taki podatki so dani na voljo končnemu odjemalcu na spletu ali vmesniku števca za obdobje najmanj zadnjih 24 mesecev, ali če je krajše, obdobje od začetka veljavnosti pogodbe o dobavi.

(6) Dobavitelj in operater morata na zahtevo končnega odjemalca dati vse informacije o obračunu električne energije in pretekli porabi ponudniku energetskih storitev, ki ga imenuje končni odjemalec.

(7) Dobavitelj in operater zagotovita, da imajo končni odjemalci možnost elektronskega prejemanja informacij o obračunu in obračunov ter da odjemalci na zahtevo prejmejo jasno in razumljivo pojasnilo o tem, kako je bil pripravljen njihov obračun, zlasti če obračuni ne temeljijo na dejanski porabi.

(8) Dobavitelj mora dati končnim odjemalcem na zahtevo informacije o stroških energije in predračun v lahko razumljivi obliki, ki porabnikom omogoča primerjavo ponudb na enaki osnovi.

(9) Dobavitelj in operater dajeta končnim odjemalcem obračune za porabo energije in informacije o njih ter dostop do informacij o njihovi porabi brezplačno.

(10) Poleg informacij iz tretjega odstavka tega člena morata dobavitelj in operater končnim odjemalcem posredovati tudi podatke o pravnih in fizičnih osebah, ki nudijo informacije o učinkoviti rabi in obnovljivih virih energije, vključno z naslovi spletnih strani, na katerih je mogoče dobiti informacije o razpoložljivih ukrepih za izboljšanje energetske učinkovitosti, rabi obnovljivih virov energije, sistemih za soproizvodnjo toplote in električne energije, primerjalnih diagramih porabe končnih porabnikov in nepristranskih tehničnih specifikacijah za opremo in proizvode, ki rabijo energijo. Dobavitelj in operater lahko obveznost iz tega odstavka izpolnita z objavo teh podatkov na spletnih straneh.

359. člen
(usposabljanje inštalaterjev naprav na obnovljive vire energije)

(1) Za zagotavljanje pravilnega in učinkovitega delovanja naprav in sistemov na obnovljive vire energije lahko inštalaterji sončnih kolektorjev, toplotnih črpalk, plitvih geotermalnih sistemov, kotlov na lesno biomaso in proizvodnih naprav na sončno energijo opravijo strokovno usposabljanje.

(2) Program usposabljanja izvajajo fizične ali pravne osebe, ki jih pooblasti ministrstvo, pristojno za energijo (v nadaljnjem besedilu: izvajalec usposabljanja). Pooblastilo za izvajanje usposabljanja podeli minister, pristojen za energijo, po izvedenem javnem natečaju kot javno pooblastilo.

(3) Certifikati in druga primerljiva potrdila o strokovni usposobljenosti inštalaterjev malih naprav na obnovljive vire, ki so izdani v državah članicah Evropske unije v skladu z Direktivo 2009/28/ES, so enakovredni potrdilom, izdanim skladno s tem zakonom.

(4) Minister, pristojen za energijo, v soglasju z ministrom, pristojnim za okolje, s predpisom podrobneje določi:
- pogoje, ki jih morajo izpolnjevati inštalaterji, da se lahko udeležijo usposabljanja,
- vsebino programa usposabljanja,
- pogoje za izvajalca usposabljanja,
- evidence o izvedenih programih usposabljanja,
- način preverjanja znanja in
- vsebino, obliko in veljavnost potrdila o usposobljenosti.

V. poglavje: ELEKTRIČNA ENERGIJA IZ OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE IN IZ SOPROIZVODNJE TOPLOTE IN ELEKTRIČNE ENERGIJE Z VISOKIM IZKORISTKOM

1. oddelek: Soproizvodnja toplote in električne energije z visokim izkoristkom ter učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje

360. člen
(celovita ocena možnosti za uporabo soproizvodnje z visokim izkoristkom ter učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje ter analiza stroškov in koristi)

(1) Ministrstvo, pristojno za energijo, vsakih pet let pripravi celovito oceno možnosti za uporabo soproizvodnje z visokim izkoristkom ter učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje, ki vključuje opis potreb po ogrevanju in hlajenju ter napoved spreminjanja teh potreb v naslednjih desetih letih, opredelitev potreb po ogrevanju in hlajenju, ki jih je mogoče zadovoljiti s soproizvodnjo z visokim izkoristkom, delež soproizvodnje z visokim izkoristkom ter oceno pričakovanega prihranka primarne energije, ukrepe za povečanje energetske učinkovitosti infrastrukture za daljinsko ogrevanje in hlajenje ter povečanje deleža soproizvodnje.

(2) Celovita ocena iz prejšnjega odstavka mora vključevati analizo stroškov in koristi.

(3) Analiza stroškov in koristi mora vsebovati določitev izhodiščnega scenarija in izvedljive alternativne scenarije, v katerih se morajo upoštevati samo soproizvodnja z visokim izkoristkom, učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje ali možnosti za učinkovito individualno ogrevanje in hlajenje ter ekonomsko analizo z vsemi ekonomskimi učinki.

(4) Minister, pristojen za energijo, s pravilnikom predpiše podrobnejšo vsebino analize stroškov in koristi iz drugega odstavka tega člena.

361. člen
(poročilo agencije)

(1) Agencija na vsaki dve leti objavi poročilo, v katerem analizira uspeh pri doseganju sprejetih nacionalnih okvirnih ciljev za električno energijo, proizvedeno v soproizvodnji z visokim izkoristkom, in iz obnovljivih virov energije. V poročilu se morajo upoštevati tudi podnebni dejavniki, ki lahko vplivajo na doseganje sprejetih ciljev, in mora biti ugotovljeno, v kolikšni meri so sprejeti ukrepi skladni z nacionalnimi zavezami v zvezi s podnebnimi spremembami.

(2) V poročilu morajo biti zajeti vsi ukrepi, ki so bili sprejeti, da bi se zagotovila zanesljivost sistema jamstev, da so potrdila o izvoru natančna in zanesljiva.

362. člen
(zagotavljanje statističnih podatkov o učinkovitosti pri soproizvodnji)

Državni organ, pristojen za statistiko predloži Evropski komisiji vsako leto do 30. aprila statistične podatke o:
- nacionalni proizvodnji električne energije in toplote iz soproizvodnje z visokim in nizkim izkoristkom v primerjavi s skupnimi zmogljivostmi za proizvodnjo toplote in električne energije,
- letne statistične podatke o zmogljivostih za proizvodnjo toplote in električne energije iz soproizvodnje,
- gorivih, porabljenih za soproizvodnjo,
- proizvodnji in zmogljivostih daljinskega ogrevanja in hlajenja v primerjavi s skupnimi zmogljivostmi za proizvodnjo toplote in električne energije,
- prihrankih primarne energije.

363. člen
(način določanja izkoristka soproizvodnje z visokim izkoristkom)

Za posamezne vrste tehnologij proizvodnih naprav s soproizvodnjo minister, pristojen za energijo, predpiše način določanja izkoristka soproizvodnje z visokim izkoristkom, način izračunavanja količine električne energije iz soproizvodnje, ki se šteje za električno energijo, proizvedeno v soproizvodnji z visokim izkoristkom, ter način izračunavanja prihranka primarne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom.

364. člen
(ocena možnosti za učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje)

(1) Investitor mora pri načrtovanju novih gradenj in obsežne prenove v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja, ob upoštevanju celovite ocene možnosti iz 360. člena tega zakona zagotoviti analizo stroškov in koristi za možnosti za uporabo soproizvodnje z visokim izkoristkom ter učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje v primeru:
- termoelektrarne, katere skupna vhodna toplotna moč presega 20 MW, oceno stroškov in koristi obratovanja elektrarne kot obrata za soproizvodnjo z visokim izkoristkom;
- obsežno prenovljene termoelektrarne s skupno vhodno toplotno močjo nad 20 MW, oceno stroškov in koristi pretvorbe elektrarne v obrat za soproizvodnjo z visokim izkoristkom;

- načrtovanega ali obsežno prenovljenega industrijskega obrata, katerega skupna vhodna toplotna moč presega 20 MW in ki proizvaja odvečno toploto pri koristni ravni temperature, oceno stroškov in koristi uporabe odvečne toplote za zadovoljevanje ekonomsko upravičenega povpraševanja, tudi za soproizvodnjo in priključitev na omrežje za daljinsko ogrevanje in hlajenje;
- načrtovanega novega omrežja za daljinsko ogrevanje ali obstoječega omrežja pri načrtovanju novega kotla ali elektrarne, katere skupna moč presega 20 MW, ali temeljite prenove tega obrata, oceno stroškov in koristi rabe odvečne toplote iz bližnjih industrijskih obratov.

(2) Minister, pristojen za energijo, s pravilnikom določi metodologijo, predpostavke in časovni okvir za ekonomsko analizo ter načela, ki jih je potrebno spoštovati pri izvedbi analize stroškov in koristi iz prejšnjega odstavka.

2. oddelek: Potrdila o izvoru električne energije

365. člen
(potrdilo o izvoru, register deklaracij)

(1) Potrdilo o izvoru električne energije (v nadaljnjem besedilu: potrdilo o izvoru) je dokument v elektronski obliki, ki omogoča proizvajalcem in dobaviteljem, da dokažejo, da je električna energija, ki so jo proizvedli oziroma dobavili, proizvedena v soproizvodnji z visokim izkoristkom oziroma iz obnovljivih virov energije oziroma iz določenega neobnovljivega vira energije. Potrdilo o izvoru se lahko prenese na drugo osebo oziroma se z njim izkazuje proizvodnja električne energije iz soproizvodnje z visokim izkoristkom ali iz obnovljivih virov energije pri pridobitvi podpor za tekoče poslovanje ali za zagotovljeni odkup električne energije.

(2) Potrdilo o izvoru lahko pridobi proizvajalec za električno energijo, proizvedeno v napravi za proizvodnjo električne energije, ki ima veljavno deklaracijo in ki izkaže, da je v obdobju, na katero se nanaša potrdilo, proizvodna naprava obratovala tako, da je dosegala pogoje in zahteve, predpisane za soproizvodnjo z visokim izkoristkom oziroma za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov oziroma za proizvodnjo iz neobnovljivih virov.

(3) Agencija izda na zahtevo proizvajalca električne energije za napravo za proizvodnjo električne energije deklaracijo, če proizvodna naprava izpolnjuje predpisane pogoje za soproizvodnjo z visokim izkoristkom ali za proizvodnjo iz obnovljivih virov ali za proizvodnjo iz neobnovljivih virov ali za soproizvodnjo z visokim izkoristkom, ki izkorišča poleg fosilnega goriva tudi gorivo iz obnovljivih virov (v nadaljnjem besedilu: deklaracija). Deklaracija se izda za določen čas.

(4) Pooblaščene osebe agencije iz 425. člena tega zakona nadzirajo imetnike deklaracij ter izpolnjevanje pogojev in zahtev iz deklaracije. Pooblaščene osebe agencije izvajajo nadzor nad imetniki deklaracij in potrdil o izvoru v skladu z določbami tega zakona o nadzoru agencije.

(5) Proizvajalec električne energije je dolžan obveščati agencijo o vseh spremembah na proizvodni napravi, ki lahko vplivajo na veljavnost deklaracije. Agencija z odločbo odvzame deklaracijo, če naprava za proizvodnjo električne energije ne obratuje ali ni vzdrževana in obnavljana tako, da izpolnjuje pogoje iz deklaracije, ter v primeru, da je bila spremenjena tako, da to vpliva na pogoje in zahteve iz deklaracije.

(6) Agencija vodi register deklaracij za proizvodne naprave električne energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom ter proizvodne naprave iz neobnovljivih virov. V registru se vodijo podatki o proizvodnih napravah z veljavno deklaracijo in proizvajalcih, ki so imetniki deklaracij. Če je proizvajalec električne energije fizična oseba, se v register vpišejo tudi naslednji osebni podatki:

- ime in priimek proizvajalca električne energije,
- stalno prebivališče.

(7) Podatki iz registra, razen osebnih podatkov iz prejšnjega odstavka, so javni.

(8) Osebni podatki se lahko uporabljajo samo za namene vodenja registra deklaracij za proizvodne naprave in vodenje registra potrdil o izvoru.

(9) Vlada predpiše vsebino in obrazec vloge za pridobitev deklaracije, podrobneje uredi način izdajanja deklaracije, čas veljavnosti deklaracij glede na vrsto oziroma tehnologijo proizvodne naprave ter pogoje za soproizvodnjo z visokim izkoristkom, prijavo sprememb podatkov iz deklaracije, pogoje za merilno-registrirne naprave ter za meritve, registracijo in sporočanje merilnih rezultatov, ki jih morajo proizvajalci imeti pri oziroma v napravah za proizvodnjo električne energije, ter vsebino in način vodenja registra deklaracij za proizvodne naprave električne energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom.

366. člen
(potrdilo o izvoru)

(1) Potrdilo o izvoru izda agencija na zahtevo proizvajalca električne energije, ki je imetnik deklaracije. Potrdilo o izvoru se izda v elektronski obliki. Tako potrdilo velja za javno listino.

(2) Potrdilo o izvoru je izdano proizvajalcu z vpisom potrdila na račun tega proizvajalca v registru potrdil o izvoru. Potrdilo o izvoru se lahko prenese s prenosom na račun novega imetnika v registru potrdil o izvoru ali z izvozom potrdil na imetnika v tujini.

(3) Če agencija zavrne zahtevo za izdajo potrdila o izvoru, mora o tem izdati zavrnilno odločbo.

(4) Elektrooperaterji sistema, na katerega so priključene naprave za proizvodnjo električne energije, so dolžni sporočati agenciji vse podatke v zvezi s proizvedeno električno energijo, za katero agencija izdaja potrdila o izvoru.

(5) Standardna enota za izdajanja potrdil o izvoru je 1 MWh. Posamezno potrdilo o izvoru se lahko uporabi le v 12 mesecih od zadnjega dneva proizvodnje zadevne enote energije, za katero je bilo potrdilo izdano. Za vsako enoto proizvedene električne energije iz določene naprave za proizvodnjo električne energije je mogoče izdati največ eno potrdilo o izvoru.

(6) Če je za električno energijo iz proizvodne naprave pridobljena podpora v obliki zagotovljenega odkupa proizvedene električne energije, se vsa potrdila o izvoru ob njihovi izdaji prenesejo na center za podpore. Center za podpore prenesena potrdila v skladu s kriteriji, ki jih agencija določi s splošnim aktom iz četrtega odstavka 42. člena tega zakona, razveljavi na ime dobaviteljev v razmerju njihove dobave končnim odjemalcem v Republiki Sloveniji za potrebe dokazovanja izvora električne energije. Kadar se podpora za električno energijo iz proizvodne naprave izvaja kot finančna pomoč za tekoče poslovanje, center za podpore prizna dobavitelju električne energije, ki ima sklenjeno pogodbo o odkupu električne

energije, proizvedene v tej proizvodni napravi, delež tako pridobljene energije za namen prikazovanja deleža energije iz obnovljivih virov v njegovem naboru energetskih virov, če so bila potrdila o izvoru prenesena na dobaviteljev račun v registru potrdil o izvoru.

(7) Količina energije iz obnovljivih virov, ki ustreza potrdilom o izvoru in jo dobavitelj energije prenese na tretjo stranko, se odšteje od deleža energije iz obnovljivih virov v njegovem naboru energetskih virov za namene obveščanja potrošnikov o deležu energije iz obnovljivih virov oziroma prispevka posameznega vira energije k skupni sestavi goriv, ki jih je dobavitelj izkoristil v predhodnem letu. Enako velja za navedbo sklicevanja na obstoječe referenčne vire, kot so spletne strani, na katerih so javnosti na voljo podatki o vplivih na okolje, ki so izraženi vsaj z emisijami ogljikovega dioksida, ki so rezultat proizvodnje električne energije iz skupne sestave goriv, ki jih je dobavitelj izkoristil v predhodnem letu.

(8) Potrdila o izvoru se ne uporabljajo za izračunavanje končne bruto porabe energije iz obnovljivih virov in dokazovanje doseganja ciljev iz 28. člena tega zakona. S strani dobaviteljev izvedeni prenosi potrdil o izvoru, ločeno ali skupaj s fizičnim prenosom energije, ne vpliva na odločanje Republike Slovenije, da za doseganje svojih ciljev za obnovljivo energijo uporabi statistične prenose, sodeluje z drugimi državami v skupnih projektih ali oblikuje skupne programe podpor obnovljivim virom energije za izpolnjevanje ciljev ali na izračun končne bruto porabe energije iz obnovljivih virov skladno s 5. do 11. členom Direktive 2009/28/ES.

(9) Vlada z uredbo podrobneje uredi pogoje, način in postopek izdaje potrdil o izvoru, podrobneje določi najdaljše obdobje veljavnosti potrdila in načine prenehanja veljavnosti potrdil ter podrobneje uredi način sporočanja podatkov iz četrtega odstavka tega člena.

367. člen
(vsebina potrdila o izvoru)

(1) Potrdilo o izvoru električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, mora vsebovati najmanj podatke o:
- energetskem viru, iz katerega je bila električna energija proizvedena, ter datum začetka in konca njene proizvodnje;
- identiteti, lokaciji, vrsti in zmogljivosti proizvodne naprave, v kateri je bila energija proizvedena;
- tem, v kolikšni meri je proizvodna naprava prejemala podporo za naložbe, ali in v kolikšni meri je imela enota energije koristi od nacionalnih programov podpore ter vrsti programa podpore;
- datumu začetka obratovanja proizvodne naprave in
- datumu in državi izdaje potrdila ter enotni identifikacijski številki potrdila.

(2) Potrdilo o izvoru električne energije iz soproizvodnje z visokim izkoristkom mora poleg podatkov iz prejšnjega odstavka vsebovati še:
- toplotno in električno zmogljivost proizvodne naprave, v kateri je bila električna energija proizvedena,
- spodnjo kurilno vrednost goriva, iz katerega je bila električna energija proizvedena, uporabo toplote, proizvedene skupaj z električno energijo, in natančno navedbo datumov in krajev proizvodnje,
- podrobno navedbo količine električne energije, proizvedene v soproizvodnji z visokim izkoristkom, skladno s predpisom iz 363. člena tega zakona,
- podrobno navedbo prihrankov primarne energije, izračunane v skladu predpisom iz 363. člena tega zakona,

- nazivni električni in toplotni izkoristek naprave za soproizvodnjo.

(3) Potrdilo o izvoru električne energije, proizvedene iz neobnovljivih virov energije, mora vsebovati najmanj podatke o:
- energetskem viru, iz katerega je bila električna energija proizvedena, ter datum začetka in konca njene proizvodnje;
- identiteti, lokaciji, vrsti in zmogljivosti proizvodne naprave, v kateri je bila energija proizvedena;
- datumu začetka obratovanja proizvodne naprave in
- datumu in državi izdaje potrdila ter enotni identifikacijski številki potrdila.

(4) Potrdilo o izvoru, ki ga izda pristojni izdajatelj v drugi državi članici Evropske unije na način in pod pogoji iz Direktive 2009/28/ES in Direktive 20012/27/ EU, ima v Republiki Sloveniji enako dokazno moč o podatkih iz prvega in drugega odstavka tega člena kot potrdila o izvoru, ki jih izda agencija. V Republiki Sloveniji se priznavajo potrdila o izvoru, ki jih izda druga država članica, izključno za dokazovanje deleža oziroma količine energije iz obnovljivih virov v naboru energetskih virov lastnika potrdil o izvoru.

(5) Agencija zavrne priznanje potrdila o izvoru, če upravičeno dvomi o točnosti, zanesljivosti ali verodostojnosti potrdila. Zavrnitev priznanja potrdila o izvoru kot dokaza mora temeljiti na objektivnih, preglednih in nediskriminatornih merilih. Agencija obvesti Evropsko komisijo o zavrnitvi potrdila o izvoru z utemeljitvijo zavrnitve.

(6) V primeru, ko agencija zavrne priznanje potrdila o izvoru, ki ga je izdal pristojni izdajatelj v drugi državi članici Evropske unije, je dolžna na zahtevo Evropske komisije priznati potrdilo o izvoru.

(7) Vlada lahko predpiše tudi druge podatke, ki jih mora vsebovati potrdilo o izvoru, vrsto podatkov, ki jih morajo za pridobitev potrdila o izvoru zagotavljati proizvajalci, in način uporabe potrdil o izvoru.

368. člen
(register potrdil o izvoru)

(1) Agencija vodi elektronski register potrdil o izvoru. Organizator trga z električno energijo v okviru dejavnosti centra za podpore iz 376. člena tega zakona zagotavlja tehnično upravljanje in vzdrževanje registra potrdil o izvoru.

(2) Register iz prejšnjega odstavka mora vsebovati najmanj podatke o:
- proizvedeni električni energiji po posameznih napravah za proizvodnjo električne energije,
- potrdilih o izvoru, ki jih ima posamezen imetnik, vključno s podatkom o državi, v kateri je bilo posamezno potrdilo izdano,
- vseh prenosih posameznega potrdila o izvoru,
- uporabi potrdil o izvoru za dokazovanje, da je bila določena količina električne energije proizvedena v soproizvodnji z visokim izkoristkom ali iz obnovljivih virov ali iz neobnovljivih virov (razveljavitev potrdila) z vsemi podatki o razveljavljenem potrdilu in podatki o lastniku razveljavljenega potrdila,
- potrdilih o izvoru, ki so bila izvožena iz Republike Slovenije in uvožena v Republiko Slovenijo.

(3) Če je imetnik potrdila fizična oseba, se v registru potrdil vodijo tudi naslednji osebni podatki:
- ime in priimek imetnika;

- stalno prebivališče imetnika.

(4) Osebni podatki iz registra se lahko uporabljajo samo za namene vodenja registra deklaracij za proizvodne naprave in registra potrdil o izvoru.

(5) Del registra potrdil o izvoru je tudi račun v registru, v katerega so vneseni podatki o posameznem imetniku potrdil o izvoru in podatki o vseh potrdilih o izvoru, s katerimi je imetnik opravljal prenose ali razveljavitve (v nadaljnjem besedilu: transakcije). Račun proizvajalca se lahko odpre le za proizvajalca električne energije, ki ima za napravo za proizvodnjo električne energije veljavno deklaracijo, račun trgovca pa tudi za vsako drugo osebo, ki pridobi ali opravlja transakcije s potrdili o izvoru.

(6) Posamezni imetnik računa ima vpogled le v podatke, ki so v njegovem računu ali računih.

(7) Agencija s splošnim aktom podrobneje določi način in pravila za vodenje registra potrdil o izvoru, pogoje za odprtje računa v registru, vodenje računa in zaprtje računa v registru ter način in obliko sporočanja upravičencev do potrdil o proizvodnji električne energije.

3. oddelek: Priključevanje na omrežje ter prenos električne energije iz obnovljivih virov in iz soproizvodnje

369. člen
(soglasje za priključitev)

(1) Elektrooperater ne sme zavrniti soglasja za priključitev na omrežje investitorju naprave za proizvodnjo električne energije na obnovljive vire oziroma s soproizvodnjo z visokim izkoristkom iz razloga po tretji alineji osmega odstavka 147. člena tega zakona. Stroške vseh analiz za izdajo soglasja za priključitev na omrežje nosi elektrooperater.

(2) Stroške izdelave priključnega voda od proizvodne naprave do omrežja elektrooperaterja nosi investitor naprave za proizvodnjo električne energije na obnovljive vire oziroma s soproizvodnjo z visokim izkoristkom.

(3) Investitor proizvodne naprave za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov oziroma s soproizvodnjo z visokim izkoristkom ne nosi stroškov morebitnih okrepitev obstoječega prenosnega ali distribucijskega omrežja, ki so potrebne zaradi priključitve proizvodne naprave.

(4) Če je za del električnega omrežja, kjer investitor želi priključiti proizvodno napravo za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov oziroma s soproizvodnjo z visokim izkoristkom, v razvojnem načrtu elektrooperaterja že predvidena okrepitev omrežja v naslednjih dveh letih, mora biti zagotovljena izdaja soglasja za priključitev proizvodne naprave najkasneje v dveh letih. Sicer je potrebno zadevno okrepitev omrežja prednostno upoštevati pri pripravi naslednjega razvojnega načrta, izdaja soglasja za priključitev proizvodne naprave pa mora biti zagotovljena prej kot v petih letih od prve investitorjeve vloge za soglasje za priključitev.

(5) Če investitor proizvodne naprave v sporazumu z elektrooperaterjem prevzame stroške okrepitve in razširitve omrežja, mora elektrooperater takoj začeti izvajati potrebne aktivnosti za okrepitev in razširitev omrežja. Način povrnitve vloženih sredstev se uredi s posebno pogodbo, ki se sklene po sprejetju naložbenega načrta elektrooperaterja in po izdaji odločbe regulativne agencije o regulativnem okviru za ta naložbeni načrt.

(6) Ne glede na drugi odstavek tega člena je investitor proizvodne naprave za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov oziroma s soproizvodnjo z visokim izkoristkom dolžan povrniti elektrooperaterju stroške okrepitve omrežja ter ostale stroške, ki jih je ta imel z okrepitvijo omrežja, če v primernem roku, o katerem se dogovori z elektrooperaterjem, ne zagotovi priključitve proizvodne naprave, ali če v roku šestih mesecev od priključitve proizvodne naprave na sistem zaradi neizpolnjevanja predpisanih pogojev za pridobitev deklaracije ne pridobi deklaracije za proizvodno napravo.

(7) Pred izdajo soglasja za priključitev proizvodne naprave, zaradi katere bo treba okrepiti prenosno ali distribucijsko omrežje, mora investitor na zahtevo elektrooperaterja zagotoviti ustrezno zavarovanje, ki ga elektrooperater lahko unovči, če investitor v primernem roku, o katerem se dogovori z elektrooperaterjem, ne zagotovi priključitve proizvodne naprave ali če v roku šestih mesecev od priključitve proizvodne naprave na sistem zaradi neizpolnjevanja predpisanih pogojev za pridobitev deklaracije ne pridobi deklaracije za proizvodno napravo.

(8) Če so stroški, ki jih je imel elektrooperater zaradi ojačitve omrežja, večji od unovčenega zneska ustreznega zavarovanja, ima elektrooperater pravico zahtevati razliko do popolne povrnitve stroškov.

(9) Elektrooperater mora vsaki dve leti posredovati ministrstvu, pristojnemu za energijo, poročilo o priključevanju proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in za soproizvodnjo toplote in električne energije na omrežje. V poročilu morajo biti obrazložitve konkretnih primerov, za katere ni bilo mogoče zagotoviti priklopa proizvodne naprave v roku dveh let, in izvedenih ukrepov za pripravo naslednjega razvojnega načrta, analiza stroškov razvoja omrežja zaradi priključevanja proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in za soproizvodnjo toplote in električne energije ter predlogi potrebnih ukrepov za izboljšanje obstoječih okvirov in pravil za prevzemanje in delitev stroškov priključevanja novih proizvajalcev v omrežje.

370. člen
(prenos in distribucija električne energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom)

(1) Elektrooperater mora zagotavljati prenos in distribucijo električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije ter v soproizvodnji z visokim izkoristkom.

(2) Elektrooperater mora pri svojih aktivnostih uravnavanja delovanja omrežja na podlagi preglednih in nediskriminatornih pravil dajati prednost proizvodnim napravam na obnovljive vire in soproizvodnji z visokim izkoristkom, če to omogoča varno delovanje elektroenergetskega sistema.

(3) Če elektrooperater zaradi zagotavljanja stabilnosti elektroenergetskega sistema in zanesljivosti oskrbe z električno energijo sprejme ukrepe, ki bistveno zmanjšajo uporabo obnovljivih virov energije, mora o teh ukrepih poročati agenciji. V poročilu mora navesti tudi katere popravne ukrepe namerava sprejeti za preprečitev bistvenega zmanjšanja porabe energije iz obnovljivih virov.

371. člen
(določanje priključnih mest in pogojev za proizvodne naprave električne energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom)

(1) Elektrooperater mora investitorjem v proizvodne naprave za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov oziroma v proizvodne naprave s soproizvodnjo z visokim izkoristkom, ki se želijo priključiti na omrežje, priskrbeti zahtevane celovite in potrebne informacije, med drugim:

- celovito in podrobno oceno stroškov, povezanih s priključitvijo na omrežje;
- razumen in točen časovni razpored za prejemanje in obdelavo vlog za priključitev na omrežje;
- razumen okvirni časovni razpored za vsako predlagano priključitev na omrežje.

(2) V sistemskih obratovalnih navodilih iz 144. člena tega zakona mora elektrooperater za priključitev proizvodnih naprav za proizvodnjo električne energije iz soproizvodnje z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov, katerih nazivna električna moč ne presega 10 MW, določiti načine določanja priključnih mest ter na podlagi operaterjevih obvez za zagotavljanje zanesljivega delovanja omrežja določiti zahteve za tehnično opremljenost naprav, na podlagi katerih jim bo izdano soglasje za priključitev na omrežje. Za proizvodne naprave, večje od 10 MW, se zahteve po tehnični opremljenosti proizvodnih naprav za zagotovitev zanesljivega delovanja omrežja določijo v državnem prostorskem načrtu za posamezno proizvodno napravo.

(3) V okviru sistemskih obratovalnih navodil iz 144. člena tega zakona mora elektrooperater določiti standardna pravila za določanje stroškov tehnične izvedbe priključka od proizvodne naprave, ki oddaja električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov energije, ali iz soproizvodnje z visokim izkoristkom v omrežje, do priključitve na omrežje. Ta pravila morajo biti objektivna, pregledna in nediskriminatorna ter morajo za proizvodne naprave z močjo do 10 MW temeljiti na enakih izhodiščih, kot se uporabljajo za priključevanje odjemalcev električne energije. Za proizvodne naprave z močjo do 1 MW se sistemskih obratovalnih navodilih, določijo normirani faktorji stroška priključitve na omrežje.

(4) Na zahtevo investitorja proizvodne naprave električne energije iz obnovljivih virov ali iz soproizvodnje z visokim izkoristkom, katere nazivna električna moč presega 10 MW in za katero je bil sprejet državni prostorski načrt, je elektrooperater, na katerega omrežje naj bi se izvedla priključitev, dolžan v 60 dneh od prejema vloge, pripraviti celovito in podrobno oceno stroškov priključitve ter terminski plan za izvedbo priključitve na omrežje.

(5) Oceno stroškov za priključke iz prejšnjega odstavka je treba pripraviti z upoštevanjem objavljenih standardnih pravil elektrooperaterja za določanje stroškov tehnične izvedbe priključka, ki morajo biti objektivna, pregledna in nediskriminatorna.

(6) Če se investitor iz prejšnjega odstavka z oceno stroškov in terminskim planom ne strinja, lahko pripravi svoj predlog za priključitev. Če elektrooperater predloga investitorja ne sprejme, o oceni stroškov in o terminskem planu odloči agencija.

4. oddelek: Podpore proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom

372. člen
(podpora za električno energijo iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom)

(1) Če stroški proizvodnje električne energije, vključno z normalnim tržnim donosom na vložena sredstva, v napravah z veljavno deklaracijo za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije ter s soproizvodnjo z visokim izkoristkom presegajo ceno

električne energije, ki jo je za tovrstno električno energijo mogoče doseči na trgu, se proizvajalcem za to električno energijo lahko dodelijo podpore.

(2) Podpore se namenjajo za proizvodne naprave na obnovljive vire energije, ki ne presegajo 10 MW nazivne električne moči, razen za proizvodne naprave za izrabo vetrne energije, kjer je ta meja 50 MW, ter za proizvodne naprave s soproizvodnjo z visokim izkoristkom, ki ne presegajo 20 MW nazivne električne moči in ki so bile izbrane na podlagi odprtega javnega poziva agencije za energijo iz 373. člena tega zakona.

(3) Vrste energetskih tehnologij za proizvodne naprave na obnovljive vire energije in proizvodne naprave za soproizvodnjo, ki so lahko ob upoštevanju prejšnjega odstavka upravičene do podpor, določi vlada z uredbo.

(4) Če tako določi vlada, so lahko do podpor upravičene tudi proizvodne naprave iz tehnologij, ki niso zajete v uredbi iz prejšnjega odstavka, če izkoriščajo energetske vire, ki ustrezajo opredelitvi obnovljivih virov energije, ali energetske tehnologije in njihove kombinacije, ki ustrezajo opredelitvi soproizvodnje z visokim izkoristkom. V tem primeru lahko vlada določi letne kvote za dodeljevanje teh podpor ali druge pogoje za pridobitev podpore.

(5) Podpora ne sme omogočati prejemniku, da so prihodki v zvezi z obratovanjem naprave za proizvodnjo električne energije, za katero prejema podporo, večji od stroškov iz prvega odstavka tega člena. Če prejemnik podpore prejme tudi drugo državno pomoč, se podpora električni energiji iz te naprave, v odvisnosti od zneska prejete pomoči, zmanjša.

(6) Podpora se izvaja kot:
- zagotovljen odkup proizvedene električne energije, dobavljene v javno omrežje električne energije, po ceni, ki jo določi vlada, za proizvodne naprave z nazivno električno močjo manjšo od 500 kW;
- finančna pomoč za tekoče poslovanje za ostale proizvajalce.

(7) Če proizvajalec iz prve alineje prejšnjega odstavka namesto zagotovljenega odkupa samostojno proda proizvedeno električno energijo, je upravičen do finančne pomoči za tekoče poslovanje. V tem primeru je za ureditev izravnave razlik med napovedano in realizirano proizvodnjo odgovoren član bilančne sheme, ki mu proizvodna naprava pripada. Vlada določi največje število dovoljenih menjav glede načinov izvajanja podpor in minimalno trajanje. V primeru samostojne prodaje so stranke pogodbe o dobavi dolžne pogodbeno ceno samostojno prodane električne energije razkriti agenciji, ki pridobljene podatke uporablja za analizo podporne sheme ter jih lahko objavlja in posreduje centru za podpore v agregirani obliki, iz katere ni razvidna vrednost posamezne pogodbe.

(8) Podpora se lahko podeli obnovljenim proizvodnim napravam, pri katerih investicija predstavlja več kot 50 % investicije v enako novo napravo. Pri napravah za soproizvodnjo z visokim izkoristkom se podpora zagotavlja deset let po obnovi ter za proizvodne naprave na obnovljive vire energije 15 let po obnovi.

(9) Podporo je mogoče pridobiti le za proizvedeno električno energijo, za katero je predloženo veljavno potrdilo o izvoru.

(10) Posamezna podpora se lahko izvaja za:
- nove proizvodne naprave električne energije s soproizvodnjo z visokim izkoristkom deset let;
- nove proizvodne naprave električne energije iz obnovljivih virov energije 15 let;
- za starejše naprave tudi za krajši čas, ki predstavlja razliko med dejansko starostjo proizvodne naprave, računano od začetka prvega obratovanja naprave, in zgoraj

določenim najdaljšim rokom za izvajanje podpore. Trajanje zagotavljanja podpore se določi z odločbo o dodelitvi podpore.

(11) Vlada podrobneje predpiše vrste energetskih tehnologij, način določanja višine podpor, trajanje posamezne vrste podpore, pogoje za pridobitev podpore, način pridobitve podpore, postopek za znižanje ali odvzem podpore in druga vprašanja podeljevanja in koriščenja podpore. Pri tem mora upoštevati naslednja merila:

- višino in trajanje potrebne pomoči glede na velikost in tehnologijo proizvodnje električne energije, upoštevajoč pri tem vse že pridobljene koristi;
- trajnostno naravo proizvodnje električne energije s poudarkom na trajnostnem načinu proizvodnje in rabe biomase;
- pozitivne učinke pri doseganju zastavljenih ciljev, zlasti pri zniževanju izpustov toplogrednih plinov pri proizvodnji električne energije;
- pogoje in omejitve za podpiranje novih proizvodnih naprav z vidika odobrenega obsega sredstev, potrebnih za izvajanje podporne sheme;
- skladnost s cilji okoljske, prostorske, kmetijske in drugih politik;
- velikost družbe, ki za proizvodno napravo prejema podporo, in tržni delež, ki ga ima na trgu z električno energijo oziroma ga bo imela.

(12) Vlada lahko določi, da so do obratovalne podpore upravičene tudi proizvodne naprave na lesno biomaso, ki zaradi starosti ne izpolnjujejo več pogojev za vstop v podporno shemo, če zaradi stroškov lesne biomase ni mogoče proizvajati električne energije po ceni, ki je nižja od cene, ki jo je za električno energijo iz teh proizvodnih naprav mogoče doseči na trgu. Obratovalna podpora mora biti v tem primeru določena po enakih principih, kot veljajo za določanje spremenljivega dela referenčnih stroškov za nove proizvodne naprave na lesno biomaso.

(13) Za proizvajalce električne energije v proizvodnih napravah na obnovljive vire energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom, ki imajo sklenjene pogodbe o zagotovljenem odkupu, se šteje, da imajo sklenjeno odprto pogodbo o dobavi s centrom za podpore.

(14) Proizvajalci električne energije iz proizvodnih naprav, katerih nazivna električna moč ne presega 1 MW, ki prejemajo potrdila o izvoru, vendar zaradi starosti proizvodnih naprav ne prejemajo podpor, lahko s centrom za podpore sklenejo odprto pogodbo o odkupu vse električne energije, ki je ne porabijo sami. Cena, ki jo za posamezno leto določi agencija, se določi v pogodbi kot referenčna cena električne energije, znižana za deset odstotkov. Proizvajalci v napravah z nazivno močjo nad 50 kW, so dolžni na zahtevo centra za podpore posredovati urne napovedi proizvodnje. Potrdila o izvoru za električno energijo, ki jo center za podpore odkupi na podlagi tega odstavka, se prenesejo na center za podpore.

(15) Proizvajalci električne energije iz novih proizvodnih naprav z nazivno močjo do 500 kW, ki še niso samostojno sklenili odprte pogodbe za prodajo električne energije, lahko od začetka obratovanja nove proizvodne naprave do začetka zagotavljanja podpore na podlagi pogodbe o zagotovljenem odkupu, vendar ne dlje kot 12 mesecev, proizvedeno električno energijo na podlagi pogodbe prodajajo centru za podpore po referenčni tržni ceni, ki jo za posamezno leto določi agencija, znižani za deset odstotkov. Proizvajalci morajo pisno vlogo za odkup podati centru za podpore vsaj en mesec pred predvidenim začetkom proizvodnje. Proizvajalec, ki zahteva sklenitev take pogodbe, je dolžan za prvo izbiro vrste podpore izbrati zagotovljen odkup. Če center za podpore ugotovi, da je proizvajalec, ki je sklenil tako pogodbo, predhodno ali naknadno sklenil tržno odprto pogodbo za prodajo električne energije z dobaviteljem ali pridobil odločbo o dodelitvi podpore kot obratovalno podporo, to sporoči agenciji, ta pa mora razveljaviti odločbo o dodelitvi podpore.

(16) Agencija pripravi vsako leto do 31. oktobra napoved položaja proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in s soproizvodnjo z visokim izkoristkom na trgu z električno energijo. Ta napoved se uporabi za določitev cene električne energije iz prvega odstavka tega člena in služi kot podlaga za določanje potrebne višine obratovalnih podpor v prihodnjem letu. Vlada podrobneje predpiše pravila za pripravo napovedi.

(17) Vlada lahko zaradi potrebe po ohranitvi vzdržnosti financiranja podporne sheme določi, da se omeji letna instalirana moč proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in za soproizvodnjo z visokim izkoristkom po posamezni tehnologiji in viru energije, ki ji je lahko podeljena podpora, če delež tovrstnih instaliranih proizvodnih naprav presega za tisto leto načrtovani obseg instaliranih naprav v sprejetem akcijskem načrtu za obnovljivo energijo ali učinkovito rabo energije.

373. člen
(izbor projektov za vstop v podporno shemo)

(1) Agencija v skladu z letnim načrtom za izvajanje podporne sheme objavi javni poziv za vstop v podporno shemo, ki mora biti odprt najmanj en mesec, s katerim povabi investitorje in promotorje k prijavi projektov za proizvodne naprave na obnovljive vire energije in za soproizvodnjo z visokim izkoristkom, ki se na javnem pozivu potegujejo za dodelitev pravice za prejem podpore. Prijavi za projekte ali za skupine projektov morajo investitorji oziroma promotorji priložiti podrobno obrazložitev, iz katere so razvidne vse predpostavke, na podlagi katerih je bila oblikovana ponujena cena. Odpiranje vlog na javni poziv je javno. Agencija na svoji spletni strani vodi javno evidenco prejetih vlog urejeno po datumih prejema vloge, izbrani tehnologiji in viru, o predvideni električni moči proizvodnih naprav ter o predvidenem zaključku projektov.

(2) Agencija izbere projekte na podlagi naslednjih meril:
- dovoljenega povečanja obsega sredstev za podpore v naslednjem letu, ki ga je na podlagi 25. člena tega zakona predhodno določila vlada ob sprejemu letnih energetskih bilanc,
- skladnosti projekta z načrtom delovanja podporne sheme iz 25. člena tega zakona za doseganje ciljev iz akcijskega načrta za izrabo obnovljive energije in akcijskega načrta za energetsko učinkovitost pri razvrščanju tehnologij,
- zagotovljenosti dela potrebnih sredstev iz razpisov za podeljevanje evropskih sredstev,
- ponujene cene za proizvedeno električno energijo.

(3) Agencija po opravljenem izbirnem postopku s sklepom odloči o potrditvi ali zavrnitvi projekta. Na spletni strani javno objavi podatke o izbranih projektih z navedbo investitorja ali promotorja, izbrane tehnologije, moči proizvodne naprave in ponujene cene električne energije za izbrane projekte, ki bo podlaga za določitev višine podpore ob vstopu v podporno shemo.

(4) Investitor, ki prejme sklep o potrditvi projekta, ali investitor, ki se vključi v izvedbo projekta oziroma posamičnega projekta iz skupine projektov, za katere je promotor prejel sklep o potrditvi projekta, mora pridobiti deklaracijo za proizvodno napravo v treh letih od vročitve sklepa investitorju ali promotorju, v nasprotnem primeru ni upravičen do podpore za potrjen projekt. Za projekte, ki se po predpisih o graditvi objektov uvrščajo med zahtevne objekte, lahko investitor ali promotor agencijo že v vlogi za razpis zaprosi za daljši rok, ki pa ne sme biti daljši od petih let. Za izvedbo projekta oziroma posamičnega projekta iz skupine projektov, za katere je promotor prejme sklep o potrditvi projekta, je lahko investitor tudi promotor. Investitor ali promotor, ki prejme sklep o zavrnitvi projekta, lahko z istim projektom ponovno kandidira v naslednjem letu.

(5) Agencija lahko od promotorjev zahteva predložitev ustreznega zavarovanja za izvedbo projektov, ki se unovči v primeru zamude roka za pridobitev deklaracije iz prejšnjega odstavka. V primeru unovčitve je upravičenec do sredstev iz unovčenega zavarovanja center za podpore. Vlada z uredbo iz enajstega odstavka 372. člena tega zakona podrobneje predpiše merila za zagotavljanje ustreznega zavarovanja, vrste oblik zavarovanj in merila za določitev njihove višine.

374. člen
(odločanje o podpori)

(1) O upravičenosti do podpore odloča agencija v upravnem postopku na zahtevo vlagatelja.

(2) Če vlagatelj ni lastnik oziroma ni edini lastnik proizvodne naprave, mora zahtevi priložiti pooblastilo lastnika oziroma vseh ostalih solastnikov ali skupnih lastnikov za vložitev vloge za dodelitev podpore in sklenitev pogodbe o zagotavljanju podpore za proizvodno napravo kot celoto.

(3) Agencija lahko po uradni dolžnosti ali na pobudo centra za podpore izda odločbo, s katero odpravi, razveljavi ali spremeni odločbo o dodelitvi podpore, če zaradi spremenjenih okoliščin prejemnik ni upravičen do podpore ali je upravičen v drugačni višini ali drugačnem trajanju.

(4) Agencija z odločbo ugotovi, da odločba o dodelitvi podpore preneha veljati, če preneha veljati deklaracija za proizvodno napravo.

375. člen
(sprememba okoliščin in neupravičeno priznana podpora)

(1) Prejemnik podpore sporoči agenciji vsa dejstva, ki nastanejo po izdaji odločbe in vplivajo na upravičenost do podpore, njeno višino ali obdobje prejemanja. Dejstva mora prejemnik sporočiti v osmih dneh od dne, ko je zanje zvedel.

(2) Če po izdaji odločbe prejemnik podpore prejme drugo državno pomoč za proizvodno napravo oziroma proizvodnjo električne energije iz te naprave, zaradi katere ni upravičen do podpore ali ne v priznani višini, agencija odpravi odločbo o dodelitvi podpore in jo nadomesti z novo, s katero določi drugačno višino podpore in obseg neupravičeno prejetih sredstev, ki jih je potrebno vrniti.

(3) Če so po izdaji odločbe o dodelitvi podpore nastopile okoliščine, zaradi katerih bi bilo treba izdati drugačno odločbo o dodelitvi podpore, agencija razveljavi odločbo in jo nadomesti z novo, s katero določi drugo višino podpore in obseg neupravičeno prejetih sredstev, ki jih je potrebno vrniti, ali določi drugo obdobje prejemanja podpore.

(4) Če je bila odločba o dodelitvi podpore izdana na podlagi neresničnih navedb in podatkov prejemnika ali na podlagi ponarejene listine ali krive izpovedbe priče ali izvedenca ali kot posledica kakšnega dejanja, ki je kaznivo po Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo), mora agencija izvesti obnovo postopka po uradni dolžnosti.

(5) Neupravičeno prejeta sredstva je prejemnik dolžan vrniti v 30 dneh od dokončnosti odločbe. Če so bila sredstva neupravičeno pridobljena v dobri veri, se v času od neupravičeno prejetih sredstev do izdaje odločbe obračunajo obresti po evropski medbančni obrestni meri za ročnost enega leta, in sicer v višini, ki je veljala na dan neupravičeno

pridobljenih sredstev. Prejemnik, ki je vedel ali bi mogel vedeti, da ni upravičen do prejemanja sredstev, je dolžan vrniti neupravičeno pridobljena sredstva z zakonitimi zamudnimi obrestmi. Po preteku roka od dokončnosti odločbe se obračunajo zakonite zamudne obresti.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek lahko center za podpore in prejemnik podpore skleneta dogovor o načinu in času vračila neupravičeno prejetih sredstev tako, da se obveznost prejemnika poračuna pri izplačilu podpore.

376. člen
(center za podpore)

(1) Dejavnost centra za podpore obsega naslednje naloge:
- upravljanje s sredstvi prispevkov iz 377. člena tega zakona;
- sklepanje pogodb o podporah in izplačevanje podpor;
- odkup električne energije po prvi alineji šestega odstavka 372. člena tega zakona po ceni, ki jo določi vlada;
- odkup električne energije od proizvajalcev iz štirinajstega in petnajstega odstavka 372. člena tega zakona;
- izplačevanje finančnih podpor za tekoče poslovanje;
- prodaja odkupljene električne energije na trgu na dražbi ali z razpisom oziroma na energetski borzi.

(2) Poleg nalog iz prejšnjega odstavka, ki so povezane s podporami proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom, izvaja center tudi druge dejavnosti, povezane z informiranjem, ozaveščanjem in usposabljanjem iz 351. člena tega zakona.

(3) Izvajalec dejavnosti centra za podpore ne sme izvajati dejavnosti elektrooperaterja.

(4) Center za podpore je dolžan najkasneje v 30 dneh, ko je obveščen o vročitvi odločbe o dodelitvi podpore, upravičencu posredovati v podpis pogodbo, s katero uredita zagotavljanje podpore in druga vprašanja medsebojnih razmerij v zvezi s tem (v nadaljnjem besedilu: pogodba o zagotavljanju podpore). S pogodbo o zagotavljanju podpore se urejajo pravice in obveznosti prejemnika podpore glede upoštevanja pravil za delovanje centra za podpore, usklajevanja spremenljivega dela podpore, predvidenega obsega odkupljene električne energije in medsebojnega obveščanje. Če pogodba o zagotavljanju podpore ni v skladu z odločbo, se glede neusklajenih vprašanj neposredno uporablja odločba. Če se zaradi spremenjenih okoliščin ali obnove postopka spremeni odločba o dodelitvi podpore, center za podpore pozove prejemnika k sklenitvi nove pogodbe o zagotavljanju podpore. Če prejemnik podpore v enem mesecu, ko je pozvan k sklenitvi pogodbe o zagotavljanju podpore ne sklene pogodbe in tega ne stori niti v dodatnem roku, ki ne sme biti krajši od 15 dni, ni več upravičen do podpore.

(5) Če agencija prejemniku podpore z odločbo iz prejšnjega člena ukine podporo, mora center za podpore prenehati izplačevati podporo z dnem, ko je obveščen o opravljeni vročitvi odločbe, s katero je bila podpora ukinjena. Pogodba o zagotavljanju podpore preneha veljati z dnem, ko preneha veljati odločba o dodelitvi podpore.

(6) Center za podpore mora voditi ločene računovodske obračune in evidence o sredstvih, zbranih s prispevki za soproizvodnjo in obnovljive vire, ki jih plačujejo odjemalci električne energije po tem zakonu, in uporabi teh sredstev za različne vrste podpor, delovanje centra za podpore in druge predpisane namene. Vlada podrobneje predpiše način

izvajanja nalog iz prvega odstavka tega člena ter ločenega vodenja računovodskih evidenc in obračunov.

(7) Osebe, ki od centra za podpore prejemajo podporo ali prodajajo električno energijo preko centra za podpore, elektrooperaterji, na katerih omrežje so prej navedene osebe priključene, so centru za podpore na njegovo zahtevo dolžni posredovati podatke, ki jih center potrebuje za izvajanje svojih nalog v okviru gospodarske javne službe po tem zakonu.

(8) Center za podpore vodi register prejemnikov podpor. Podatke o prejetih podporah lahko center za podpore posreduje pristojnim organom v okviru poročanj, ki jih je dolžan izvajati. Center za podpore podatke o višini in prejemnikih podpor objavi na svoji spletni strani.

377. člen
(zagotavljanje sredstev za podpore električni energiji iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom)

Sredstva za izvajanje programov podpor se centru za podpore zagotovijo s:

- prispevkom za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije, ki ga mora plačevati vsak končni odjemalec električne energije, zemeljskega plina in drugih energetskih plinov iz omrežja in daljinske toplote, za posamezno prevzemno-predajno mesto,
- prispevkom za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije, ki bremeni trda in tekoča fosilna goriva, utekočinjen naftni plin ter utekočinjen zemeljski plin, katerega plačuje vsak končni odjemalec dobavitelju,
- prodajo električne energije, ki jo center za podpore odkupi po zagotovljeni odkupni ceni,
- proračunskimi viri, če se za podpiranje električne energije iz soproizvodnje z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije oblikujejo posebna namenska proračunska postavka in določijo namenski proračunski prihodki,
- sredstvi Sklada za podnebne spremembe, ustanovljenega na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odločba US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12 in 92/13).

378. člen
(določanje prispevkov za spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom in njihova poraba)

(1) Vlada podrobneje predpiše način določanja in obračunavanja prispevkov iz prejšnjega člena, pri čemer lahko pri določanju deleža posameznih skupin končnih odjemalcev upošteva tudi vpliv višine prispevkov na konkurenčnost gospodarstva, če takšna olajšava gospodarstvu ni v nasprotju s pravili za državne pomoči.

(2) Višina prispevka iz prejšnjega člena, ki ga plačujejo končni odjemalci, je odvisna od moči in napetostne ravni prevzemno-predajnega mesta, kategorije odjemalca in namena uporabe energije. Za dobavljeno fosilno trdno, tekoče in plinasto gorivo in toploto se prispevek obračuna kupcem na MWh dobavljene energije.

(3) Višino prispevkov iz prejšnjega člena določi agencija z aktom ter jo po predhodnem soglasju vlade objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, in sicer na podlagi ocene centra za podpore o obsegu potrebnih sredstev za izvajanje programov podpor in za

druge namene, za katere se ta sredstva po zakonu uporabljajo in razpoložljivih sredstev za podpore iz preostalih virov določenih v prejšnjem členu. Dokler vlada ne da soglasja k novi višini prispevkov, se uporablja njihova višina iz prejšnjega obdobja.

(4) Končni odjemalec plačuje prispevek kot posebno postavko na mesečnem računu za omrežnino oziroma računu za dobavljeno gorivo ali toploto. Oseba, ki prejme prispevek skupaj s plačilom računa, ga mora nemudoma in brezplačno prenesti v korist centra za podpore.

(5) Dobavitelji fosilnih trdnih, tekočih in plinastih goriv in toplote plačujejo prispevek mesečno na podlagi prodaje, v korist centra za podpore.

(6) Sredstva za izvajanje podpor se uporabljajo za:
- delovanje centra za podpore;
- zagotavljanje podpor;
- odkup električne energije od proizvajalcev v podporni shemi, ki so upravičeni do zagotovljenega odkupa;
- ureditev izravnave razlik med napovedano in realizirano proizvodnjo električne energije;
- druge z zakonom določene namene.

(7) Višino sredstev za delovanje centra za podpore iz dela prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije, določi vlada na podlagi obrazloženega predloga centra za podpore. Center za podpore pri pripravi predloga upošteva vse prihodke in stroške, ki jih ima s svojim delovanjem. Dokler vlada ne da soglasja za povečanje sredstev za delovanje centra za podpore, se uporabljajo sredstva v obsegu iz zadnjega potrjenega obdobja.

5. oddelek: Izjeme za fizične osebe, ki proizvajajo električno energijo v proizvodnih napravah do 50 kW

379. člen
(opravljanje dejavnosti)

(1) Ne glede na določbe tega zakona lahko dejavnost proizvodnje električne energije z eno proizvodno napravo na obnovljive vire energije ali za soproizvodnjo z visokim izkoristkom z nazivno močjo do 50 kW opravlja tudi fizična oseba (v nadaljnjem besedilu: proizvajalec fizična oseba), ki je vpisana v Register fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost proizvodnje električne energije (v nadaljnjem besedilu: register) pri Agenciji za javno pravne evidence in storitve (v nadaljevanju: AJPES).

(2) V register se vpisujejo podatki o fizičnih osebah, ki opravljajo dejavnost proizvodnje električne energije (osebno ime, prebivališče in EMŠO), podatki o nepremičnini in podatki o proizvodni napravi iz registra deklaracij o proizvodnih napravah električne energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom.

(3) AJPES po uradni dolžnosti pridobi podatke iz prejšnjega odstavka iz obstoječih uradnih evidenc, ki jih vodijo za to pooblaščeni organi.

(4) Podatki iz drugega odstavka tega člena so, razen osebnih podatkov o fizični osebi, javni.

(5) Register vzpostavi, vodi in upravlja AJPES.

(6) O vpisu proizvajalca fizične osebe iz prvega odstavka AJPES izda potrdilo o vpisu, ki se posreduje proizvajalcu fizični osebi in pristojnemu davčnemu uradu.

(7) AJPES v soglasju z agencijo predpiše podrobnejša navodila za vodenje in upravljanje registra.

VI. poglavje: OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE V PROMETU

380. člen
(obvezni delež biogoriv)

(1) Distributerji plinastih in tekočih goriv za promet morajo dati v posameznem letu na trg biogoriva ali druge obnovljive vire energije za promet v deležu, kot je določen v akcijskem načrtu iz 28. člena tega zakona glede na količino goriv, ki jih dajo na trg v tem letu.

(2) Vlada z uredbo določi mehanizme in ukrepe za izpolnjevanje in preverjanje izpolnjevanja obveznosti iz prejšnjega odstavka.

(3) Za izpolnjevanje obveznosti se štejejo le biogoriva, ki izpolnjujejo trajnostna merila skladno s predpisi s področja varstva okolja, ki urejajo trajnostna merila za biogoriva.

(4) Pri izpolnjevanju obveznosti se količina na podlagi biogoriv, proizvedenih iz odpadkov, ostankov, neživilske celuloze in lesne celuloze, upošteva kot dvakratnik prispevka drugih biogoriv.

381. člen
(označevanje biogoriv na prodajnih mestih)

Trgovci z gorivi morajo na prodajnih mestih označiti gorivo, ki vsebuje več kot 10 % delež biogoriv v mešanici z mineralnimi gorivi.

382. člen
(poročanje o prodaji goriv in električne energije v prometu)

(1) Prodajalci tekočih goriv, ki se uporabljajo v cestnem prometu, poročajo ministrstvu, pristojnemu za energijo, o količini prodanih goriv. V poročilu morajo biti podatki ločeni za posamezne vrste goriv oziroma njihovih mešanic in strukturirani glede na kupce goriv.

(2) Upravljavci oziroma lastniki javnih parkirišč in parkirišč, ki so dostopna javnosti, ter parkirišč stavb organov javnega sektorja, ministrstvu, pristojnemu za energijo, poročajo o številu priključnih mest za električna vozila in o količini električne energije, ki je bila porabljena na teh polnilnih mestih.

(3) Minister, pristojen za energijo, določi vrsto podatkov in način poročanja iz prvega in drugega odstavka tega člena.

VII. poglavje: STATISTIČNI PRENOSI ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE

382.a člen

(statistični prenos energije)

(1) Vlada lahko sklene z državami članicami Evropske unije dogovore o statističnih prenosih določene količine energije iz obnovljivih virov energije za obdobje enega ali več let, če sprejeti cilji za rabo obnovljivih virov energije ne bodo doseženi.

(2) Statistično prenesena količina energije iz obnovljivih virov se doda količini energije iz obnovljivih virov, proizvedeni v Republiki Sloveniji, tudi če se ne uvozi v Republiko Slovenijo.

(3) Republika Slovenija o dogovorih iz prvega odstavka tega člena obvesti Evropsko komisijo, in sicer najpozneje v treh mesecih po koncu vsakega leta, v katerem ti dogovori veljajo. Podatki, poslani Evropski komisiji, vključujejo količino in ceno energije, ki je predmet dogovorov.

(4) Za zagotovitev statističnega prenosa se sredstva zagotavljajo v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za energijo, in v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za okolje.

Šesti del
AGENCIJA ZA ENERGIJO

I. poglavje: SPLOŠNE DOLOČBE

383. člen
(ustanovitev agencije)

(1) S tem zakonom se ustanovi Agencija za energijo (v nadaljnjem besedilu: agencija) kot nacionalni regulativni organ Republike Slovenije na področju trga z energijo.

(2) Za agencijo se ne uporablja zakon, ki ureja javne agencije. Agencija je pravna oseba javnega prava.

(3) Agencija spremlja, usmerja in nadzira izvajalce energetskih dejavnosti na področju elektrike in zemeljskega plina ter opravlja z zakonom določene naloge reguliranja izvajalcev energetskih dejavnosti na področju toplote in drugih energetskih plinov.

384. člen
(samostojnost in neodvisnost agencije)

(1) Pri izvrševanju nalog in pristojnosti je agencija samostojna in neodvisna.

(2) Direktor agencije, zaposleni v agenciji ter člani sveta agencije pri svojem delu niso vezani na sklepe, stališča, navodila ali usmeritve državnih organov, organov lokalne skupnosti ali drugih organov, pravnih oseb ali posameznikov, niti jih ne smejo zahtevati.

(3) Agencija samostojno določa svojo notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest.

(4) Agencija samostojno odloča o potrebnem številu zaposlenih in finančnih virih za učinkovito izvajanje svojih nalog in pristojnosti, ki jih opredeli v programu dela in finančnem načrtu.

385. člen
(temeljni cilji delovanja agencije)

Agencija mora pri svojem delovanju zasledovati naslednje temeljne cilje:

- spodbujanje konkurenčnega, zanesljivega in okoljsko trajnostnega trga z elektriko in zemeljskim plinom ter učinkovito odpiranje trga za vse odjemalce in dobavitelje;
- razvoj konkurenčnih in pravilno delujočih regionalnih trgov z elektriko in zemeljskim plinom;
- odprava omejitev pri trgovanju z elektriko in zemeljskim plinom;
- stroškovno učinkovito spodbujati razvoj varnih, zanesljivih in učinkovitih nediskriminatornih sistemov, usmerjenih k odjemalcem, ki spodbujajo zadostno zmogljivost sistema ter, v skladu s splošnimi cilji energetske politike, energetsko učinkovitost in vključevanje proizvodnje elektrike in plina v manjšem in večjem obsegu iz obnovljivih virov energije ter porazdeljene proizvodnje v prenosnih in distribucijskih omrežjih;
- omogočanje lažjega vključevanja v omrežje novih proizvodnih zmogljivosti, zlasti z odpravljanjem ovir, ki bi lahko novim udeležencem preprečile vstop na trg elektrike in plina iz obnovljivih virov energije;
- zagotavljanje ustreznih spodbud za operaterje in za uporabnike sistemov, kratkoročno in dolgoročno, da bi povečali učinkovitost omrežij in spodbudili povezovanje trgov;
- zagotavljanje koristi odjemalcev elektrike in zemeljskega plina preko učinkovitega delovanja trga, spodbujanjem učinkovite konkurence in pomoči pri zagotavljanju varstva potrošnikov;
- pomoč pri doseganju visokih standardov storitev za odjemalce elektrike in zemeljskega plina ter pri zaščiti ranljivih odjemalcev in skladnosti potrebnih postopkov izmenjave podatkov za vse odjemalce.

386. člen
(mednarodno sodelovanje agencije)

(1) Agencija je dolžna sodelovati z ACER.

(2) Visokega predstavnika agencije v odboru regulatorjev ACER po prvem odstavku 14. člena Uredbe (ES) št. 713/2009 in njegovega namestnika imenuje svet agencije izmed zaposlenih na agenciji za dobo pet let in je po preteku te dobe lahko ponovno imenovan. Visoki predstavnik in njegov namestnik morata izpolnjevati pogoje iz prvega odstavka 393. člena tega zakona.

(3) Visokemu predstavniku agencije in njegovemu namestniku predčasno preneha mandat iz razlogov, ki veljajo za člana sveta agencije in so navedeni v prvem odstavku 394. člena tega zakona ter z dnem prenehanja delovnega razmerja v agenciji.

(4) Agencija sodeluje, se posvetuje in zagotavlja podatke, ki so potrebni za izpolnjevanje nalog ACER, drugih nacionalnih regulativnih organov, sistemskih operaterjev in operaterjev prenosnih sistemov drugih držav članic Evropske unije neposredno in v okviru regionalnega sodelovanja, po potrebi pa tudi z ustreznimi organi drugih držav.

(5) Agencija spodbuja in omogoča sodelovanje sistemskih operaterjev na regionalni ravni, vključno s čezmejnimi vprašanji, da se ustvari konkurenčen notranji trg za elektriko in plin in spodbuja usklajenost pravnega in regulativnega ter tehničnega okvira na geografskih območjih, ki so opredeljena v skladu s tretjim odstavkom 12. člena Uredbe (ES) št. 714/2009 ali na drugih geografskih območjih.

(6) Agencija sodeluje z regulativnimi organi v drugih državah članicah Evropske unije pri izvajanju ukrepov, s katerimi:

- spodbuja uvajanje obratovalnih dogovorov, da bi omogočili optimalno upravljanje omrežja, spodbudili skupne borze elektrike in plina in dodeljevanje čezmejnih zmogljivosti ter – vključno z novimi povezavami – omogočili ustrezno raven zmogljivosti za medsebojno povezovanje v regiji in med regijami, da se omogoči razvoj učinkovite konkurence in izboljša zanesljivost dobave brez razlikovanja med dobavitelji v različnih državah članicah;
- uskladi vse omrežne kodekse za operaterje prenosnih sistemov in druge udeležence na trgu;
- uskladi pravila za upravljanje omrežij in
- izvaja svoje pristojnosti skladno z Uredbo (EU) št. 1227/2011.

(7) Agencija lahko sklepa sporazume z drugimi regulativnimi organi za pospešitev regulativnega sodelovanja. Pri izvajanju ukrepov iz prejšnjega odstavka se agencija, če je to potrebno, posvetuje z ministrstvom, pristojnim za energijo, sistemskim operaterjem in operaterjem trga.

(8) Agencija pri čezmejnih zadevah sodeluje z regulativnim organom ali organi zadevnih držav članic Evropske unije in ACER. Glede plinske infrastrukture, ki poteka v tretjo državo ali iz nje se lahko agencija posvetuje in sodeluje s pristojnimi organi tretje države v zvezi z delovanjem infrastrukture. Kadar je v Republiki Sloveniji prva povezovalna točka plinske infrastrukture v tretjo državo ali iz nje, se agencija pred sodelovanjem s pristojnimi organi tretje države posvetuje z regulativnimi organi drugih držav članic, ki jih ta infrastruktura zadeva.

387. člen
(sodelovanje agencije z organoma, pristojnima za varstvo konkurence in regulacijo trga finančnih instrumentov)

(1) Agencija, organ, pristojen za varstvo konkurence, in organ, pristojen za regulacijo trga finančnih instrumentov, si izmenjujejo podatke in informacije, ki jih potrebujejo za izvrševanje svojih pristojnosti. Pri tem morajo ohraniti stopnjo zaupnosti teh podatkov, vključno s poslovno občutljivimi podatki.

(2) Podatki in informacije iz prejšnjega odstavka morajo biti omejeni in sorazmerni glede na namen njihove izmenjave.

II. poglavje: STATUSNE DOLOČBE O AGENCIJI

1. oddelek: Splošno

388. člen
(status agencije)

(1) Ustanovitelj agencije je Republika Slovenija.

(2) Agencija letno poroča Državnemu zboru Republike Slovenije o svojem delu. Letno poročilo o delu agencije za preteklo leto mora agencija predložiti Državnemu zboru do 30. junija tekočega leta.

389. člen
(poslovnik agencije)

(1) Agencija ima poslovnik, ki določa podrobnejšo notranjo organizacijo in poslovanje agencije in njenih organov.

(2) Poslovnik agencije sprejme svet agencije z večino glasov vseh članov.

2. oddelek: Organa agencije

390. člen
(organa agencije)

Organa agencije sta:
- svet agencije;
- direktor agencije.

391. člen
(pristojnosti sveta agencije)

(1) Svet agencije je organ upravljanja agencije.

(2) Svet agencije:
- sprejema splošne akte agencije za izvrševanje javnih pooblastil;
- izdaja soglasja k splošnim aktom izvajalcev energetskih dejavnosti h katerim na podlagi tega zakona daje soglasja agencija;
- sprejema program dela agencije, finančni načrt in poslovno poročilo agencije;
- sprejema poročilo agencije o stanju na področju energetike;
- nadzira direktorja agencije glede zakonitosti njegovega dela in doseganja rezultatov dela agencije in njenega poslovanja;
- imenuje in razrešuje direktorja agencije;
- opravlja druge naloge, določene s tem zakonom ali splošnim aktom agencije.

392. člen
(sestava in delovanje sveta agencije)

(1) Svet agencije sestavlja predsednik in pet članov.

(2) Predsednika in člane sveta imenuje in razrešuje Državni zbor na predlog vlade.

(3) Minister, pristojen za energijo, obvesti vlado in Državni zbor o izteku mandata predsednika oziroma člana sveta agencije najpozneje šest mesecev pred iztekom mandata.

(4) Minister, pristojen za energijo, objavi v 30 dneh po posredovanju obvestila iz prejšnjega odstavka v Uradnem listu Republike Slovenije poziv za zbiranje predlogov kandidatov za predsednika oziroma člana sveta agencije. Rok za oddajo predlogov ne sme biti krajši od 30 dni, v primeru predčasnega prenehanja mandata pa ne krajši od 15 dni po objavi poziva. Predlog mora biti obrazložen, priloženo pa mu mora biti pisno soglasje kandidata, da je kandidaturo pripravljen sprejeti.

(5) Izmed kandidatov za predsednika oziroma člana sveta agencije minister, pristojen za energijo, sestavi listo kandidatov in jo posreduje vladi. Vlada na podlagi liste

kandidatov oblikuje predlog kandidatov, o katerih bo odločal Državni zbor. Kandidata za predsednika oziroma člana sveta lahko predlaga tudi vlada sama. Predlog vlade mora biti obrazložen, s priloženim pisnim soglasjem kandidata, da kandidaturo sprejema. Rok za oddajo predloga vlade je 30 dni po izteku roka iz prejšnjega odstavka.

(6) Državni zbor glasuje o predlaganem kandidatu za predsednika oziroma člana sveta v 30 dneh po prejemu predloga vlade.

(7) Če predlagani kandidat za predsednika oziroma člana sveta agencije ne dobi potrebne večine poslanskih glasov, predsednik Državnega zbora o tem takoj obvesti vlado, ki v 14 dneh sporoči predsedniku Državnega zbora svojo odločitev o nadaljnjem postopku za imenovanje predsednika oziroma člana sveta agencije.

(8) Predsednik ali član sveta se imenuje za dobo šest let. Član sveta je lahko še enkrat ponovno imenovan, pri čemer se imenovanje za predsednika šteje tudi za imenovanje za člana sveta.

(9) Vsaka tri leta se imenuje polovica članov sveta. Če je zaradi predčasnega prenehanja funkcije predsednika ali člana sveta treba imenovati novega predsednika ali člana sveta, se ta imenuje za preostanek trajanja funkcije.

(10) Predsednik in člani sveta niso zaposleni v agenciji.

(11) Svet agencije veljavno odloča, če so na seji navzoči predsednik in vsaj trije člani sveta.

(12) Svet agencije odloča z večino vseh glasov. V primeru enakega števila glasov odloči glas predsedujočega.

(13) Predsednik in člani sveta agencije so upravičeni do sejnin in povračil stroškov, za katere se uporabljajo predpisi, ki urejajo sejnine in povračila stroškov v pravnih osebah javnega prava.

393. člen
(imenovanje predsednika in članov sveta agencije)

(1) Za predsednika ali člana sveta agencije je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
- je državljan Republike Slovenije;
- ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje ali raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustrezajo izobrazbi druge stopnje ustrezne smeri;
- je strokovnjak za elektrotehniška, strojnotehniška, ekonomska ali pravna vprašanja s področja energetike, pri čemer mora biti iz vsakega od navedenih strokovnih področij imenovan v svet agencije vsaj en član, oziroma predsednik;
- ni bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje na kazen zapora šest mesecev ali več, pa obsodba še ni bila izbrisana;
- ni poslanec Državnega zbora, član Vlade Republike Slovenije, državni sekretar ali član organa politične stranke;
- ne opravlja funkcije župana ali podžupana v občini.

(2) Predsednik ali član sveta ne sme biti:
- funkcionar v državnem organu;
- javni uslužbenec v državnem organu;

- zaposlen pri izvajalcu energetskih dejavnosti;
- član organa vodenja ali organa nadzora pri izvajalcu energetskih dejavnosti.

(3) Predsednik ali član sveta ali z njim povezana oseba ne sme:
- imeti lastniškega deleža pri izvajalcu energetskih dejavnosti; z lastniškim deležem v smislu te alineje so izenačene druge pravice, na podlagi katerih ima navedena oseba pravico do udeležbe pri dobičku, glasovalne pravice ali lahko prejme plačilo od takega izvajalca energetskih dejavnosti, ali
- opravljati kakršno koli delo, storitve ali dobave blaga za izvajalca energetskih dejavnosti, če bi to lahko vplivalo na neodvisno odločanje predsednika ali člana sveta v okviru njegove funkcije.

(4) Povezana oseba v smislu prejšnjega odstavka je:
- zakonec predsednika ali člana sveta, njegov zunajzakonski partner ali partner v registrirani istospolni partnerski skupnosti ali sorodnik v ravni vrsti do vključno drugega kolena;
- pravna oseba, ki jo predsednik ali član sveta v svetu neposredno ali posredno obvladuje na način, da ima on ali oseba iz prejšnje alineje ali pravna oseba, ki jo obvladuje, večinski delež v kapitalu te pravne osebe ali večino glasovalnih pravic v organu upravljanja ali nadzora te pravne osebe.

(5) Če pri predsedniku, članu sveta ali pri povezani osebi ob imenovanju obstaja kateri od razlogov iz drugega ali tretjega odstavka tega člena ali če ta razlog nastane v času opravljanja funkcije, mora predsednik oziroma član sveta najkasneje v dveh mesecih od imenovanja oziroma nastanka razloga uskladiti svoj položaj. Predsednik ali član sveta je prost te obveznosti, če je razlog iz tretjega odstavka tega člena tak, da to ne vpliva na neodvisnost njegovega odločanja.

394. člen
(razrešitev predsednika ali člana sveta agencije)

Državni zbor razreši predsednika ali člana sveta agencije na predlog vlade, če:
- to sam zahteva;
- pri opravljanju funkcije huje krši ta zakon, predpis Evropske unije ali splošni akt agencije, ki ureja izvajanje nalog sveta;
- se ugotovi, da ob imenovanju ni izpolnjeval katerega od pogojev iz prvega odstavka 393. člena tega zakona;
- je pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje na kazen zapora šest mesecev ali več;
- ne izpolnjuje pogoja iz prve ali pete alineje prvega odstavka 393. člena tega zakona;
- je pri njem podan kateri od razlogov iz drugega odstavka prejšnjega člena, pa ga v roku iz petega odstavka prejšnjega člena ne odpravi;
- je pri njem podan kateri od razlogov iz tretjega odstavka prejšnjega člena, pa ga v roku iz petega odstavka prejšnjega člena ne odpravi, razen če je mogoče pričakovati, da to ne vpliva na neodvisnost njegovega odločanja;
- iz zdravstvenih razlogov ni več sposoben opravljati svoje funkcije.

395. člen
(direktor agencije)

(1) Direktor je poslovodni organ agencije.

(2) Direktor ima naslednje naloge:
- predstavlja agencijo in jo zastopa v pravnem prometu;

- izdaja posamične akte agencije;
- vodi agencijo in njeno poslovanje;
- odloča o pravicah iz delovnega razmerja zaposlenih na agenciji;
- določi notranjo organizacijo agencije in sistemizacijo delovnih mest;
- imenuje vodilne delavce agencije.

(3) Direktor odgovarja za zakonitost dela agencije.

(4) Glede odškodninske odgovornosti direktorja za poslovanje agencije se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, o odškodninski odgovornosti člana uprave.

396. člen
(imenovanje direktorja)

(1) Za direktorja je lahko imenovan, kdor izpolnjuje naslednje pogoje:
- je državljan Republike Slovenije;
- ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje ali raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustrezajo izobrazbi druge stopnje ustrezne smeri;
- je strokovnjak za tehnična, ekonomska ali pravna vprašanja s področja energetike, ki ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju trga z elektriko ali zemeljskim plinom;
- ima najmanj deset let delovnih izkušenj, od tega pet let na vodilnih delovnih mestih;
- obvlada angleški jezik;
- ni bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje na kazen zapora šest mesecev ali več, pa obsodba še ni bila izbrisana;
- ni poslanec Državnega zbora, član Vlade Republike Slovenije, državni sekretar ali član organa politične stranke.

(2) Direktorja imenuje svet agencije po opravljenem javnem natečaju za dobo šest let in je lahko enkrat ponovno imenovan.

(3) Direktor za čas opravljanja funkcije sklene pogodbo o zaposlitvi. Doba imenovanja se šteje od dneva nastopa funkcije v skladu s pogodbo o zaposlitvi.

397. člen
(nezdružljivost)

(1) Funkcija direktorja agencije ni združljiva s funkcijo predsednika ali člana sveta agencije. Če je za direktorja imenovana oseba, ki opravlja funkcijo, s katero je njegova funkcija nezdružljiva, mora pred nastopom funkcije direktorja uskladiti svoj položaj.

(2) Direktor agencije ne sme:
- biti funkcionar v državnem organu ali organu lokalne skupnosti, ki opravlja funkcijo nepoklicno;
- biti zaposlen pri katerem koli drugem delodajalcu, razen pri agenciji;
- biti član organa vodenja ali član organa nadzora v izvajalcu energetskih dejavnosti;
- imeti lastniškega deleža v izvajalcu energetskih dejavnosti; z lastniškim deležem v smislu te alineje so izenačene druge pravice, na podlagi katerih ima navedena oseba pravico do udeležbe pri dobičku, glasovalne pravice v katerem koli organu takega izvajalca ali lahko prejme kakršno koli plačilo od takega izvajalca, ali
- za izvajalca energetskih dejavnosti opravljati delo, storitve ali dobave blaga.

(3) Prepoved iz četrte in pete alineje prejšnjega odstavka velja tudi za z direktorjem povezano osebo v smislu četrtega odstavka 393. člena tega zakona, če bi to lahko vplivalo na neodvisno odločanje direktorja v okviru njegove funkcije.

(4) Če pri direktorju kot tudi pri povezani osebi ob imenovanju obstaja kateri od razlogov iz drugega ali tretjega odstavka tega člena ali če ta razlog nastane v času opravljanja funkcije, mora najkasneje v dveh mesecih od imenovanja oziroma nastanka razloga direktor storiti vse potrebno, da razlog preneha. Direktor je prost te obveznosti, če je razlog iz prejšnjega odstavka, ki se nanaša na povezano osebo tak, da to ne vpliva na neodvisnost njegovega odločanja.

398. člen
(razrešitev direktorja)

Svet agencije razreši direktorja, če:
- ugotovi, da ob imenovanju ni izpolnjeval katerega od pogojev iz drugega odstavka prejšnjega člena;
- je pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje na kazen zapora šest mesecev ali več;
- pri opravljanju funkcije huje krši ta zakon, predpis Evropske unije ali splošni akt agencije, ki ureja izvajanje njegovih nalog;
- svojo funkcijo opravlja nevestno;
- ne izpolnjuje pogoja iz prve ali sedme alineje prvega odstavka 396. člena tega zakona;
- je pri njem podan kateri od razlogov iz prve, druge in tretje alineje drugega odstavka prejšnjega člena, pa ga v roku iz četrtega odstavka prejšnjega člena ne odpravi;
- je pri njem podan kateri od razlogov iz četrte in pete alineje drugega odstavka prejšnjega člena, pa ga v roku iz četrtega odstavka prejšnjega člena ne odpravi, razen če je mogoče pričakovati, da to ne bo vplivalo na neodvisnost njegovega odločanja;
- iz zdravstvenih razlogov ni več sposoben opravljati svoje funkcije.

3. oddelek: Poslovanje agencije

399. člen
(letno poročilo, program dela in finančni načrt agencije)

(1) Agencija vodi poslovne knjige ter izdeluje letno poročilo v skladu z zakonom, ki ureja računovodstvo pravnih oseb javnega prava.

(2) Ne glede na zakon iz prejšnjega odstavka, mora svet agencije do 31. marca vsakega leta sprejeti letno poročilo za prejšnje leto. O sprejetju odloča svet agencije z večino glasov vseh članov.

(3) Letno poročilo agencije mora pregledati pooblaščeni revizor.

(4) Svet agencije mora do 30. septembra tekočega leta sprejeti program dela in finančni načrt agencije za prihodnje leto. Program dela in finančni načrt agencije vključuje program nalog, ki jih je potrebno izvesti v prihodnjem letu, načrt finančnih sredstev, potrebnih za njihovo izvajanje, kadrovski načrt agencije ter višino nadomestila sistemskega operaterja in nadomestila operaterja prenosnega sistema. O sprejemu programa dela in finančnega načrta agencije odloča svet agencije z večino glasov vseh članov.

(5) K programu dela in finančnemu načrtu agencije mora dati soglasje Državni zbor. Šteje se, da sta program dela in finančni načrt agencije potrjena, če Državni zbor v treh mesecih po njunem prejemu ne odloči drugače.

(6) Do poteka roka iz prejšnjega odstavka, oziroma če program dela in finančni načrt nista potrjena, se financiranje agencije izvaja po sklepu o začasnem financiranju, ki ga sprejme svet agencije.

400. člen
(financiranje agencije)

(1) Agencija se financira izključno iz:
- nadomestil operaterjev prenosnih sistemov in sistemskih operaterjev za izvajanje regulativnih nalog agencije;
- drugih prihodkov, ki jih ustvari agencija s svojim poslovanjem.

(2) Agencija v zvezi s svojimi nalogami ne sme sprejemati donacij in drugih plačil, razen plačil iz prejšnjega odstavka.

401. člen
(nadomestilo operaterjev)

(1) Operaterji prenosnih sistemov in sistemski operater plačujejo agenciji letno nadomestilo v višini, določeni skladno s tretjim odstavkom tega člena.

(2) Nadomestilo je prihodek agencije.

(3) Nadomestilo iz prvega odstavka tega člena določi svet agencije v programu dela in finančnem načrtu agencije za posamezno leto na enoto prenesene električne energije oziroma zemeljskega plina tako, da skupaj z drugimi predvidenimi prihodki agencije ter višino rezerv iz preteklih let nad zneskom rezerve agencije, ki mora biti trajno zagotovljena, zadošča za pokritje načrtovanih odhodkov agencije v zvezi z izvrševanjem njenih nalog.

(4) Državni zbor da soglasje k višini nadomestila operaterjev prenosnih sistemov in sistemskemu operaterju za posamezno leto ob odločanju o soglasju k programu dela in finančnemu načrtu agencije. Sklep o soglasju se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

402. člen
(presežek in primanjkljaj agencije)

(1) Presežek prihodkov nad odhodki agencije v zvezi z izvrševanjem njenih nalog se izloči v rezerve agencije.

(2) Svet agencije določi minimalno višino rezerv agencije, ki mora biti trajno zagotovljena, razen v primeru začasnega pokritja razlike. Če v določenem koledarskem letu sredstva rezerv presežejo višino minimalnih trajnih rezerv, se presežek uporabi za financiranje agencije v naslednjem letu.

(3) Če v posameznem koledarskem letu agencija iz prihodkov, skupaj s presežkom rezerv, ki se uporabi za financiranje agencije po prejšnjem odstavku, ne pokrije vseh odhodkov agencije, se razlika začasno pokrije iz sredstev minimalne rezerve agencije.

403. člen
(zaposleni v agenciji)

(1) Za položaj, pravice in obveznosti zaposlenih v agenciji se uporablja zakon, ki ureja delovna razmerja.

(2) Za plače zaposlenih se uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo sistem plač v javnem sektorju, pri čemer obseg sredstev za posebne projekte, ki terjajo povečan obseg dela, in plačilo za tako povečan obseg dela določi agencija sama v okviru namenskih sredstev projekta znotraj finančnega načrta tekočega leta.

(3) Akt, s katerim se določi sistemizacija delovnim mest v agenciji, sprejme direktor agencije.

4. oddelek: Poročanje agencije in nadzor nad uporabo sredstev agencije

404. člen
(poročilo o stanju na področju energetike)

(1) Agencija najmanj enkrat letno najkasneje do 30. junija za preteklo leto vladi in Državnemu zboru Republike Slovenije predloži poročilo o stanju na področju energetike.

(2) Poročilo iz prejšnjega odstavka mora obsegati tudi:
- podatke o alokaciji čezmejnih zmogljivosti;
- podatke o mehanizmih za odpravljanje prenatrpanosti v prenosnem in distribucijskih omrežjih;
- čas, ki ga potrebujejo operaterji za priključitev in popravila;
- podatke o dostopu do omrežij in do skladišča zemeljskega plina oziroma terminala za utekočinjen zemeljski plin;
- podatke o priključitvi novih proizvajalcev elektrike na omrežje;
- podatke o ločenih obračunih izvajalcev energetskih dejavnosti po tem zakonu;
- podatke o izvajanju nalog operaterjev;
- oceno stopnje preglednosti in konkurenčnosti na trgu elektrike in zemeljskega plina;
- podatke o deležu posameznih proizvodnih virov v celotni strukturi elektrike posameznega dobavitelja v preteklem letu;
- podatke o predvidenem povpraševanju po električni energiji in zemeljskem plinu ter ravnotežju med ponudbo in povpraševanjem;
- podatke o predvidenih dodatnih zmogljivostih, ki se načrtujejo ali gradijo;
- podatke o kakovosti in ravni vzdrževanja sistemov elektrike in zemeljskega plina;
- podatke o ukrepih ob konični obremenitvi in izpadu enega ali več dobaviteljev elektrike oziroma zemeljskega plina;
- podatke o morebitnem prevladujočem položaju na trgu z elektriko in zemeljskim plinom ter o dejanjih omejevanja konkurence;
- pregled spremembe lastništva podjetij in ukrepov na državni ravni, s katerimi država zagotavlja zadostno število udeležencev trga, ali ukrepov, s katerimi država spodbuja povečevanje čezmejne izmenjave in konkurenco;
- oceno naložbenih načrtov operaterjev prenosnega sistema glede njihove skladnosti z razvojnim načrtom omrežja za celotno Skupnost iz člena 8(3)(b) Uredbe (ES) št. 714/2009; takšna ocena lahko vključuje priporočila za spremembo teh naložbenih načrtov;
- podatke o dejavnostih in ukrepih, ki jih je agencija izvedla v zvezi z izpolnjevanjem svojih nalog.

(3) Poročilo iz prvega odstavka agencija objavi na javnosti dostopen način. Pred objavo se iz poročila izločijo podatki, do katerih se po predpisih o dostopu do informacij javnega značaja dostop zavrne.

(4) Poročilo iz prvega odstavka tega člena agencija najkasneje do 31. julija za preteklo leto posreduje Evropski komisiji in ACER.

405. člen
(nadzor nad uporabo sredstev)

Nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo, gospodarno in učinkovito rabo sredstev agencije opravlja Računsko sodišče Republike Slovenije.

III. poglavje: NALOGE AGENCIJE

406. člen
(naloge agencije)

(1) Agencija kot javno pooblastilo izvaja upravne in druge naloge, določene s tem zakonom, uredbami Evropske unije, ki določajo pristojnost nacionalnih regulatorjev na področju energije, ali na podlagi zakona sprejetega splošnega akta agencije.

(2) Agencija z izvajanjem svojih nalog zagotavlja, da:
- elektrooperaterji in po potrebi tudi lastniki sistema ter elektroenergetska podjetja izpolnjujejo obveznosti, ki jim jih nalagajo ta zakon, predpisi Evropske unije in splošni akti agencije, vključno s čezmejnimi zadevami;
- operaterji prenosnih in distribucijskih sistemov zemeljskega plina in po potrebi tudi lastniki sistema ter podjetja plinskega gospodarstva izpolnjujejo obveznosti, ki jim jih nalagajo ta zakon, uredbe Evropske unije in splošni akti agencije, vključno s čezmejnimi zadevami.

(3) Agencija izpolnjuje in izvaja vse pravno zavezujoče odločitve ACER in Evropske komisije.

(4) Agencija preprečuje navzkrižno subvencioniranje med dejavnostmi prenosa, distribucije in dobave.

407. člen
(zahteva za posredovanje podatkov)

(1) Za potrebe izvajanja upravnih in drugih nalog agencije morajo izvajalci energetskih dejavnosti, ne glede na to, ali se zoper njih vodi postopek nadzora ali ne, agenciji na njeno zahtevo nemudoma posredovati podatke, dokumente in druge dokaze, s katerimi razpolagajo, vključno s podatki, ki so skladno s predpisi s področja gospodarskih družb določeni kot poslovna skrivnost.

(2) Če na zahtevo agencije iz prejšnjega odstavka izvajalec ne posreduje zahtevanih podatkov, agencija naloži posredovanje podatkov s posebnim sklepom, ki vsebuje pravno podlago, namen zahteve, opredelitev zahtevanih podatkov, določitev primernega roka za njihovo posredovanje in opozorilo o zagroženi denarni kazni zaradi posredovanja nepravilnih, nepopolnih ali zavajajočih podatkov ali zaradi neposredovanja podatkov v določenem roku. Zoper navedeni sklep ni pritožbe, je pa dovoljen upravni spor.

(3) Če izvajalec energetskih dejavnosti posreduje agenciji nepravilne, nepopolne ali zavajajoče podatke ali če jih ne posreduje v določenem roku, lahko agencija ne glede na 38. člen Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno

besedilo, v nadaljnjem besedilu: ZIN) izda sklep o plačilu denarne kazni do 50.000 eurov. Rok za plačilo denarne kazni ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od enega meseca.

(4) Hkrati z izdajo sklepa iz prejšnjega odstavka izda agencija sklep, s katerim določi nov rok za posredovanje podatkov. Zoper sklep ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor. Zoper izvajalca energetskih dejavnosti, ki zavrača sodelovanje, agencija izdaja sklepe o plačilu denarne kazni dokler seštevek denarnih kazni iz posameznih sklepov ne doseže 1 % letnega prometa osebe iz prvega odstavka tega člena v predhodnem poslovnem letu.

(5) Sklepi po tretjem in četrtem odstavku tega člena so izvršilni naslov. Izvršbo opravi davčni organ po postopku, predpisanem za izvršbo davčnih obveznosti.

(6) Način posredovanja podatkov in dokumentov izvajalcev energetskih dejavnosti, agencija določi s splošnim aktom.

IV. poglavje: SPLOŠNI AKTI AGENCIJE

408. člen
(splošne določbe)

(1) Agencija izdaja splošne akte, kadar je za to pooblaščena s tem zakonom ali uredbo Evropske unije.

(2) Splošni akt za izvrševanje javnih pooblastil agencija objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

409. člen
(izdajanje splošnih aktov o omrežnini in tarifi za uporabo sistema)

(1) Pred sprejemom splošnega akta za izvrševanje javnih pooblastil, s katerim se urejata metodologija za ugotavljanje upravičenih stroškov operaterjev in za določanje višine omrežnine ter metodologija za obračun tarife za uporabo sistema, mora agencija predlog akta objaviti na svojih spletnih straneh.

(2) Agencija mora omogočiti javno obravnavo predloga splošnega akta iz prejšnjega odstavka v trajanju najmanj en mesec po njegovi objavi. V okviru javne obravnave mora agencija omogočiti sprejemanje pripomb in predlogov.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena agencija sprejme splošni akt brez postopka javne obravnave, če gre za:
- manjše spremembe splošnega akta, ki nimajo bistvenih posledic za operaterje in za uporabnike sistemov;
- spremembe splošnega akta, ki jih je nujno uveljaviti čim prej, da se odvrne nevarnost za zdravje in življenje ljudi ali za premoženje večje vrednosti.

410. člen
(zahteva za pregled)

(1) Oseba, ki izkaže, da je zaradi splošnega akta iz prejšnjega člena utrpela škodo, lahko v dveh mesecih po njegovi objavi vloži pri agenciji zahtevo za pregled splošnega akta, s katero zahteva od agencije ponovni pregled vsebine ali posameznega dela.

(2) V zahtevi za pregled mora oseba iz prejšnjega odstavka izkazati nastanek škode in jasno navesti razloge, zaradi katerih zahteva ponovni preizkus splošnega akta in obseg tega preizkusa.

(3) Zahteva za pregled ne zadrži uveljavitve splošnega akta za izvrševanje javnih pooblastil.

(4) Agencija v dveh mesecih od prejema zahteve za pregled opravi ponovni pregled splošnega akta v izpodbijanem delu in vlagatelja obvesti o svojih odločitvah v zvezi s tem. Če je vlagatelj zahtevo za pregled vložil prepozno, ni izkazal nastanka škode ali v zahtevi navaja neutemeljene razloge, agencija zahtevo v enem mesecu od prejema zavrže.

411. člen
(odprava ali razveljavitev splošnega akta)

(1) Če Evropska komisija odloči, da mora agencija delno ali v celoti spremeniti, razveljaviti ali odpraviti splošni akt za izvrševanje javnih pooblastil, ker ni skladen s smernicami iz Direktive 2009/72/ES, Direktive 2009/73/ES ali z uredbo Evropske unije, je agencija dolžna v dveh mesecih po prejemu odločitve Evropske komisije izdati splošni akt, s katerim spremeni, deloma ali v celoti razveljavi ali odpravi neskladni splošni akt, in o tem nemudoma obvestiti Evropsko komisijo.

(2) Odprava splošnega akta učinkuje od dneva uveljavitve odpravljenega splošnega akta agencije.

(3) Agencija najkasneje v enem mesecu od uveljavitve splošnega akta, s katerim je neskladen splošni akt odpravljen, po uradni dolžnosti začne obnovo postopka odločanja o posamičnih aktih, ki jih je izdala na podlagi odpravljenega splošnega akta.

412. člen
(pooblastilo agencije za urejanje vprašanj namesto operaterja)

(1) Če operater oziroma druga oseba, ki izvaja energetsko dejavnost, nima s tem zakonom in splošnimi akti agencije usklajenega splošnega akta, h kateremu daje po tem zakonu soglasje agencija, lahko agencija s svojim splošnim aktom za izvrševanje javnih pooblastil uredi vprašanja, ki jih ta oseba ni uredila skladno s tem zakonom in splošnimi akti agencije. V delu, v katerem je agencija drugače uredila vprašanja, ki jih ureja splošni akt operaterja ali druge osebe, se ta splošni akt operaterja oziroma druge osebe ne uporablja. Agencija lahko objavi splošni akt osebe, h kateremu je dala soglasje, pa ga ta oseba ni objavila v roku, določenem v soglasju.

(2) Agencija z odločbo naloži osebi iz prejšnjega odstavka plačilo stroškov objave splošnega akta in stroškov dela agencije v zvezi s tem.

V. poglavje: ODLOČANJE AGENCIJE V POSAMIČNIH ZADEVAH

413. člen
(reševanje sporov)

(1) Če se spor nanaša na obveznosti, ki izvirajo iz uredbe Evropske unije, tega zakona ali na njegovi podlagi izdanega podzakonskega akta ali akta za izvrševanje javnih pooblastil, je agencija pristojna za odločanje v naslednjih sporih iz razmerij med uporabniki

sistema elektrike iz 42. točke 36. člena tega zakona, uporabniki sistema zemeljskega plina iz 56. točke 159. člena tega zakona, dobavitelji elektrike oziroma dobavitelji zemeljskega plina na eni strani in operaterji oziroma operaterjem trga z elektriko na drugi strani:

- o dostopu do sistema;
- v zvezi z obračunanim zneskom za uporabo sistema;
- v zvezi s kršitvami sistemskih obratovalnih navodil;
- v zvezi z ugotovljenimi odstopanji in zneski za pokrivanje stroškov izravnave odstopanj ter v zvezi s kršitvami splošnih aktov, ki urejajo odstopanja in njihovo izravnavo;
- v zvezi s kršitvami predpisov s področja samooskrbe;
- za katere tako določa ta zakon.

(2) V primeru sporov iz prve alineje prejšnjega odstavka se za uporabnika sistema šteje tudi potencialni uporabnik, ki želi skladno s tem zakonom pridobiti dostop do sistema.

414. člen
(izločitev uradne osebe)

O izločitvi uradne osebe agencije odloča direktor, o izločitvi direktorja pa predsednik sveta agencije.

415. člen
(postopek odločanja v sporu)

(1) Kadar stranka zahteva, da agencija odloči o sporu z drugo stranko, je vložitev zahteve dopustna le, če prva stranka izkaže, da je od stranke, zoper katero vlaga zahtevo (v nadaljnjem besedilu: nasprotna stranka), pisno zahtevala, naj ugodi njeni zahtevi, ki je predmet spora, in ji dala primeren rok, ki teče od prejema te zahteve, da na zahtevo odgovori. Ta rok ne sme biti krajši od 15 dni.

(2) Zahtevo, da agencija odloči o sporu z nasprotno stranko, sme stranka vložiti v 15 dneh od vročitve pisnega odgovora nasprotne stranke, s katerim je ta v celoti ali deloma zvrnila pisno zahtevo stranke, oziroma v 15 dneh od poteka roka za odgovor, če nasprotna stranka na pisno zahtevo ni odgovorila.

(3) Nasprotna stranka lahko v 15 dneh po vročitvi zahteve stranke za odločitev agencije v sporu vloži nasprotni zahtevek, če je ta zahtevek v zvezi z zahtevkom stranke ali če se zahtevek prve stranke in nasprotni zahtevek lahko pobotata.

416. člen
(usklajevalni narok)

(1) Agencija lahko v postopku, v katerem niso udeležene stranke z nasprotujočimi si interesi, izvede enega ali več usklajevalnih narokov.

(2) Na usklajevalnem naroku lahko poleg uradne osebe agencije sodelujejo tudi drugi javni uslužbenci in strokovni pomočniki agencije.

(3) Na usklajevalnem naroku je javnost izključena. Izključitev javnosti ne velja za stranke, zakonite zastopnike, njihove pooblaščence in strokovne pomočnike.

(4) Na usklajevalnem naroku si morata agencija in stranka prizadevati, da se sporazumeta o dejstvih, pomembnih za odločitev o zadevi.

(5) Na usklajevalnem naroku agencija in stranka lahko skleneta dogovor o posameznih vprašanjih v postopku določitve regulativnega okvira.

(6) Na usklajevalnem naroku se vodi zapisnik. Ne glede na zakon, ki ureja splošni upravni postopek, obsega zapisnik le usklajene ugotovitve glede dejstev, pomembnih za odločanje v zadevi, morebitne dogovore med agencijo in stranko ter izjave stranke, za katere stranka zahteva, da se vpišejo v zapisnik.

417. člen
(dokazovanje)

(1) Agencija lahko zahteva od stranke, ki je izvajalec energetske dejavnosti, lastnik omrežja ali izvajalec storitev na omrežju, naj predloži listine in druge dokumente ali podatke, vključno s potrebnimi izračuni, skladno z določbami tega zakona o pošiljanju podatkov agenciji v postopku poročanja in nadzora.

(2) Agencija lahko v postopku odločanja o posamični zadevi uporabi dejstva, ki jih je ugotovila v postopku poročanja in nadzora nad stranko.

418. člen
(pravna sredstva v upravnem postopku)

(1) Zoper odločbo in sklep agencije ni pritožbe.

(2) Odločbe agencije ni mogoče odpraviti ali razveljaviti po nadzorstveni pravici.

(3) Odločbo agencije lahko izreče za nično le agencija pod pogoji in po postopku, določenem v zakonu, ki ureja splošni upravni postopek.

419. člen
(odločba)

(1) Rok za izdajo odločbe v postopku, začetem na zahtevo stranke, je dva meseca od vložitve popolne vloge, če ta zakon ne določa drugače. Agencija lahko s sklepom, izdanim pred potekom tega roka, ta rok enkrat podaljša za največ dva meseca, če je to potrebno zaradi obsežnega ugotavljanja dejanskega stanja ali drugih okoliščin, za katere ni odgovorna agencija. Ta rok lahko agencija podaljša s soglasjem vlagatelja zahteve.

(2) Kadar se začne postopek po uradni dolžnosti, če je to v interesu stranke, pa pred odločitvijo ni potreben poseben ugotovitveni postopek, mora agencija izdati odločbo v dveh mesecih od začetka postopka oziroma štirih mesecih, če je treba izvesti poseben ugotovitveni postopek.

(3) Z odločbo agencija:
- odloči o zahtevku stranke ali drugem predmetu postopka;
- naloži stranki ravnanje, skladno s tem zakonom in splošnim aktom agencije za izvrševanje javnih pooblastil, vključno s sklenitvijo ustreznih pogodb;
- prepove stranki ravnanje, ki ni skladno s tem zakonom in splošnim aktom agencije za izvrševanje javnih pooblastil;
- delno ali v celoti razveljavi pogodbo ali drug akt, sklenjen v nasprotju s tem zakonom, splošnim aktom agencije za izvrševanje javnih pooblastil in splošnim aktom operaterja, izdanim za izvrševanje javnih pooblastil;

- odloči o zahtevku zaradi preveč ali premalo plačanega zneska omrežnine ali cene za ostale storitve operaterja;
- odloči o drugih vprašanjih, če tako določa ta zakon.

(4) Agencija lahko za določen čas do izdaje pravnomočne odločbe zadrži sklepanje pogodb, ki so povezane s postopkom, ki ga vodi, če je to nujno potrebno za varstvo pravic prizadete stranke in drugih oseb na trgu in sorazmerno glede na potrebe delovanja trga in oskrbe z energijo.

(5) Pogodbe, sklenjene v nasprotju z odločbo agencije, so nične.

420. člen
(upravni spor)

(1) Postopek odločanja v upravnem sporu zoper odločbo ali sklep agencije, izdano v postopku odločanja o določitvi omrežnine oziroma soglasju k omrežnini, tarife za uporabo omrežja ali dostopa do omrežja, je nujen.

(2) Če sodišče odpravi odločbo ali sklep izdan v postopku odločanja o določitvi omrežnine oziroma o soglasju k omrežnini, tarife za uporabo omrežja ali dostopa do omrežja in agencija v ponovljenem postopku z odločbo ugotovi to drugačno omrežnino oziroma da soglasje k drugačni omrežnini v zadevnem regulativnem obdobju se v tem regulativnem obdobju uporablja omrežnina, kot je bila določena v skladu z odpravljeno odločbo. Razlika med to omrežnino in omrežnino, ki jo je v ponovljenem postopku ugotovila agencija, se poračuna v naslednjem regulativnem obdobju. Pri ponovljenem odločanju se uporabljajo predpisi in splošni akti agencije, veljavni v času izdaje odpravljene odločbe.

VI. poglavje: NADZOR AGENCIJE

1. oddelek: Splošne določbe o postopku nadzora

421. člen
(pristojnost nadzora)

(1) Agencija nadzira izvajanje določb tega zakona s področja trga z elektriko in zemeljskim plinom ter na njegovi podlagi izdanih predpisov in splošnih aktov, razen v primerih, ki po tem zakonu spadajo v pristojnost posameznih pristojnih inšpekcij.

(2) Agencija nadzira tudi izvajanje določb uredb Evropske unije s področja notranjega trga z elektriko in zemeljskim plinom.

(3) Agencija vodi postopek nadzora in izreka nadzorne ukrepe po uradni dolžnosti.

422. člen
(uporaba predpisov, ki urejajo inšpekcijski nadzor)

(1) Glede vprašanj postopka nadzora se uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor.

(2) Ne glede na 40. člen Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo) se izrekajo kazni za prekrške v skladu s tem zakonom.

423. člen
(stranka postopka nadzora)

(1) Stranka postopka nadzora je oseba, nad katero agencija opravlja nadzor (v nadaljnjem besedilu: zavezanec za nadzor).

(2) Vlagatelj pobude, prijave, sporočila ali druge vloge nima položaja stranke.

424. člen
(varovanje tajnosti vira)

(1) Agencija mora na zahtevo osebe, ki je vir prijave ali drugih informacij, ki jih agencija uporablja pri izvajanju svojih pristojnosti, varovati tajnost njene identitete, če ta izkaže za verjetno, da bi ji razkritje povzročilo občutno škodo.

(2) Oseba, ki zahteva varstvo svoje identitete, mora agenciji ob predložitvi dokumentov predložiti tudi različico dokumentov, ki ne vsebuje podatkov, ki bi pomenili razkritje vira.

425. člen
(pooblaščene osebe agencije)

(1) Naloge nadzora agencije opravljajo osebe, ki so zaposlene na agenciji in imajo za to pooblastilo direktorja agencije.

(2) Pooblaščena oseba agencije pri opravljanju nalog nadzora samostojno vodi postopek ter izdaja odločbe in sklepe v upravnem in prekrškovnem postopku.

(3) Pooblaščene osebe agencije morajo izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor, za inšpektorje.

(4) Posamezna strokovna dela v postopku nadzora lahko na podlagi pooblastila direktorja, kadar to ni v nasprotju z javnim interesom ali interesom strank, opravljajo tudi strokovno usposobljene pravne ali fizične osebe.

426. člen
(ustna obravnava)

V postopku nadzora agencija odloči brez ustne obravnave, razen če uradna oseba, ki vodi postopek, presodi, da je treba zaradi razjasnitve ali ugotovitve odločilnih dejstev opraviti ustno obravnavo.

427. člen
(prekrškovni organ)

(1) Agencija odloča o prekrških za kršitve tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, katerih izvajanje nadzira kot prekrškovni organ v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

(2) Za nadzor pooblaščene osebe agencije so hkrati tudi pooblaščene uradne osebe, ki vodijo postopek prekrškovnega organa in v njem odločajo, vse pod pogoji in skladno z zakonom, ki ureja prekrške.

2. oddelek: Pooblastila agencije

428. člen
(pooblastila agencije)

(1) Pooblaščene osebe agencije imajo v postopku nadzora naslednja pooblastila:

- zahtevati posredovanje podatkov od izvajalcev energetske dejavnosti v skladu s 407. členom tega zakona;
- vstopiti in pregledati prosto dostopne prostore, zemljišča, postroje, naprave, napeljave, predmete, blago, snovi, delovna in prevozna sredstva na sedežu podjetij in na drugem kraju, kjer podjetje samo ali drugo podjetje po njegovem pooblastilu opravlja dejavnost in posle;
- pregledovati poslovne knjige, pogodbe, listine, poslovno korespondenco, poslovne evidence in druge podatke v zvezi s poslovanjem podjetja, ne glede na nosilec, na katerem so zapisani ali shranjeni (v nadaljnjem besedilu: poslovne knjige in druga dokumentacija);
- odvzeti ali pridobiti kopije ali izvlečke iz poslovnih knjig in druge dokumentacije z uporabo fotokopirnih sredstev ter računalniške opreme podjetja ali agencije. Če zaradi tehničnih razlogov ni mogoče narediti kopij z uporabo fotokopirnih sredstev ter računalniške opreme podjetja ali agencije, se lahko poslovne knjige in drugo dokumentacijo odnese za čas, potreben za izdelavo kopij. O tem se naredi uradni zaznamek;
- zapečatiti vse poslovne prostore ter poslovne knjige in drugo dokumentacijo za čas trajanja nadzora in v obsegu, potrebnem za njegovo izvedbo;
- zaseči predmete ter poslovne knjige in drugo dokumentacijo za največ 20 delovnih dni, če je to pogojeno z obstojem utemeljenega suma kršitve zakonov ali drugih predpisov, pri tem pa ne sme ovirati izvajanja dejavnosti fizične ali pravne osebe;
- zaslišati stranke in priče, če je to pogojeno z obstojem utemeljenega suma kršitve zakonov ali drugih predpisov, pri tem pa se ne sme ovirati izvajanja dejavnosti fizične ali pravne osebe;
- zahtevati od osebe, zaposlene v podjetju, da predloži v pregled poslovne knjige in drugo dokumentacijo, če se zahteva nanaša na dokumentacijo oziroma zbirko podatkov, ki jo je zavezanec za nadzor dolžan voditi na podlagi tega zakona ali drugega predpisa. Če se predpisana dokumentacija nahaja na elektronskem mediju, ima pooblaščena oseba pravico zahtevati, da se ji omogoči dostop do predpisane zbirke podatkov;
- zahtevati od osebe, zaposlene v podjetju, ali druge pravne ali fizične osebe, ki je navedena v pregledani ali zaseženi dokumentaciji, ustno ali pisno pojasnilo dejstev ali dokumentov, ki se nanašajo na predmet ali namen nadzora, ter o tem sestaviti zapisnik. Če pooblaščena oseba zahteva pisno pojasnilo, določi rok, v katerem mora biti posredovano;
- iz uradnih evidenc in drugih zbirk podatkov, ki se nanašajo na zavezanca in ki so potrebni za izvedbo nadzora, brezplačno pridobiti naslednje osebne podatke: ime, priimek, naslov in davčno številko, ter druge podatke, ki jih potrebuje za postopek nadzora;
- pregledati listine, s katerimi lahko ugotovijo istovetnost oseb;
- opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom nadzora.

(2) O zasegu predmetov se sestavi zapisnik o nadzoru, razen v primeru iz četrte alineje prvega odstavka tega člena, v katerem se opišejo predmeti, navede, kje so bili predmeti najdeni, ter se izda potrdilo o njihovem zasegu.

(3) Pooblaščene osebe morajo opravljati nadzor tako, da čim manj ovirajo poslovanje podjetja.

(4) Kadar se v kazenskem postopku, preiskovalnem postopku organa, pristojnega za varstvo konkurence, ali drugem sodnem ali uradnem postopku ob izvedbi preiskave prostorov ali kako drugače pridobijo poslovne knjige ali druga dokumentacija, ki bi bile lahko pomembne za odločitev agencije po tem zakonu, lahko agencija od sodišča, organa, pristojnega za varstvo konkurence, ali drugega organa zaprosi za izročitev kopij dokumentacije ali vpogled v njo, razen če bi bilo to v nasprotju z interesi kazenskega ali drugega postopka, tajnostjo takega postopka ali bi očitno oviralo njegovo izvedbo.

429. člen
(odločba sodišča za podroben pregled poslovnih prostorov in elektronskih nosilcev podatkov)

(1) Pri izvajanju nadzora v poslovnih prostorih podjetja, ki niso prosto dostopni javnosti, se lahko proti volji zavezanca za nadzor opravi podroben pregled prostorov in predmetov v njem na podlagi odločbe sodišča ob navzočnosti dveh polnoletnih prič. Podroben pregled poslovnih prostorov in predmetov pomeni pregled vseh zaprtih delov prostora, vključno s pisno dokumentacijo ter drugimi stvarmi v njem. Pri preiskavi imata pravico biti navzoča tudi predstavnik podjetja, katerega prostori se pregledujejo, in njegov zastopnik.

(2) Sodišče izda odločbo iz prejšnjega odstavka na zahtevo agencije, če obstaja utemeljen sum, da je zavezanec za nadzor kršil ali krši predpise, in je verjetno, da se bodo pri pregledu prostorov in stvari v njem našli dokazi, ki so pomembni za postopek nadzora ali prekrškovni postopek.

(3) Pooblaščene osebe agencije lahko proti volji zavezanca za nadzor pregledajo vsebino elektronskih in z njo povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov (v nadaljnjem besedilu tega člena: elektronska naprava), kot so telefon, telefaks, računalnik, disketa, optični mediji in spominske kartice, na podlagi predhodne odločbe sodišča, če obstaja utemeljen sum, da je zavezanec za nadzor kršil ali krši predpise, za kršitev katerih je po tem zakonu zagrožena kazen do 10 % letnega prometa ali 100.000 eurov in če je verjetno, da elektronska naprava vsebuje elektronske podatke, ki so pomembni za postopek nadzora oziroma prekrškovni postopek.

(4) Oseba, ki je uporabnik elektronske naprave, ki se pregleduje, mora pooblaščeni osebi agencije omogočiti dostop do naprave, predložiti šifrirne ključe oziroma gesla in dati pojasnila o uporabi naprave.

(5) Pregled elektronskih naprav mora biti opravljen na način, s katerim se v najmanjši možni meri posega v pravice oseb, ki niso zavezanci za nadzor, in varuje tajnost oziroma zaupnost podatkov ter ne povzroča nesorazmerna škoda. Če elektronsko napravo uporablja oseba, ki upravičeno pričakuje zasebnost na njej, ima pravico biti navzoča ob pregledu vsebine elektronske naprave.

(6) Odločbo po prvem in tretjem odstavku tega člena izda sodišče najpozneje v 24 urah od popolne zahteve za izvedbo nadzora, ki mora vsebovati:
- opredelitev prostorov oziroma elektronskih naprav, ki jih je treba pregledati;
- opredelitev razlogov za preiskavo;
- opredelitev dokazov oziroma vsebine podatkov, ki se iščejo;
- navedbo okoliščin za uporabo preiskovalnega dejanja in način njegove izvršitve.

430. člen
(oviranje nadzora)

(1) Če podjetje ne dovoli vstopa v prostore ali ga ovira ali ne dovoli dostopa do poslovnih knjig ali druge dokumentacije ali ga ovira ali kako drugače ovira nadzor ali če se to utemeljeno pričakuje, lahko pooblaščena oseba agencije vstopi v prostore ali dostopi do poslovnih knjig ali druge dokumentacije ob pomoči policije.

(2) Če podjetje ovira pooblaščene osebe pri izvajanju pooblastil iz 428. in 429. člena tega zakona, lahko agencija izda sklep, s katerim mu naloži denarno kazen v višini do 1 % njegovega letnega prometa v predhodnem poslovnem letu. Rok za plačilo denarne kazni ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od enega meseca.

(3) Če fizična oseba ovira pooblaščene osebe pri izvajanju pooblastil iz 428. in 429. člena tega zakona in se v skladu s petim odstavkom tega člena ne šteje, da nadzor ovira podjetje, lahko agencija izda sklep, s katerim ji naloži denarno kazen v višini do 50.000 eurov. Rok za plačilo denarne kazni ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od enega meseca.

(4) Sklep iz drugega in tretjega odstavka tega člena je izvršilni naslov. Izvršbo opravi davčni organ po postopku, predpisanem za izvršbo davčnih obveznosti.

(5) Šteje se, da podjetje ovira preiskavo, če jo ovirajo člani organov vodenja ali nadzora podjetja, zaposleni v podjetju, ali pogodbeni sodelavci podjetja.

3. oddelek: Nadzorni ukrepi

431. člen
(ukrepi agencije)

(1) Če pooblaščena oseba agencije pri opravljanju nalog nadzora ugotovi, da so kršeni ta zakon ali drugi predpisi oziroma drug akt, katerega izvajanje nadzoruje, ima pravico in dolžnost:
- izvesti preventivne ukrepe in izreči opozorilo;
- izvesti ukrepe za varovanje pravic drugih oseb;
- predlagati drugemu pristojnemu organu sprejetje ukrepov;
- odrediti druge ukrepe, za katere je pooblaščena agencija s tem zakonom ali drugim predpisom.

(2) V primeru, da pooblaščena oseba agencije pri opravljanju nalog nadzora ugotovi kršitev tega zakona ali drugega predpisa oziroma akta, katerega izvajanje nadzoruje drug organ ali inšpekcija, sama ugotovi dejansko stanje ter o svojih ugotovitvah sestavi zapisnik, ki ga posreduje pristojnemu organu oziroma inšpekciji.

432. člen
(odprava in prenehanje kršitev)

(1) Če agencija pri nadzoru ugotovi kršitve pri izvajanju določb tega zakona ali uredbe ter na njuni podlagi izdanih predpisov in drugih splošnih aktov, zavezance za nadzor obvesti o ugotovljenih kršitvah z možnostjo pojasnitve ali odprave posledic kršitve v roku, ki ga določi agencija, in ki je lahko krajši od 30 dni, če gre za ponavljajoče se kršitve ali če se zavezanec za nadzor s tem strinja, razen če ni s tem zakonom ali uredbo Evropske unije drugače določeno. Agencija lahko zavezancu za nadzor naloži tudi takojšnje prenehanje ugotovljenih kršitev.

(2) Če zavezanec za nadzor ne odpravi kršitev v postavljenem roku iz prejšnjega odstavka, pooblaščena oseba agencije z odločbo sprejme primerne in sorazmerne ukrepe iz prvega odstavka 431. člena tega zakona za zagotovitev odprave kršitve in njenih posledic v roku, ki ga sama določi. Za zahtevo za odpravo kršitev se v smislu tega zakona šteje tudi prepoved nadaljnjih kršitev, če je taka narava kršitve.

(3) Če so za odpravo kršitev zakona ali drugih predpisov, ki jih nadzira agencija, ukrepi drugače določeni, pooblaščena oseba agencije lahko izreče ukrep po prejšnjem odstavku šele potem, ko s posebnimi ukrepi ni bilo mogoče odpraviti ugotovljene kršitve.

(4) Če zavezanec za nadzor v roku, ki ga določi agencija, ne odpravi ugotovljene kršitve, lahko pooblaščena oseba agencije z odločbo, če je to potrebno, do odprave kršitve oziroma dokler je to potrebno, prepove opravljanje dejavnosti oziroma zaseže predmete ali dokumentacijo, ki jih zavezanec za nadzor uporablja za kršitve ali so s kršitvami nastali. Pooblaščena oseba agencije ima pravico odrediti tudi druge ukrepe iz 35. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo), ki so povezani s prepovedjo opravljanja dejavnosti.

(5) Ne glede na prejšnje odstavke lahko pooblaščena oseba agencije v primeru neposredne in resne grožnje za javni red, javno varnost ali življenje in zdravje ljudi ali v primeru možnosti povzročitve resnih gospodarskih ali obratovalnih težav drugim izvajalcem energetske dejavnosti oziroma odjemalcem sprejme nujne začasne ukrepe iz prvega odstavka 431. člena tega zakona za odpravo tega stanja, vključno s prepovedjo opravljanja dejavnosti brez predhodne določitve roka za odpravo nepravilnosti.

433. člen
(vsebina odločbe o ukrepih za odpravo kršitev)

(1) Odločba o ukrepih za odpravo kršitev mora v izreku vsebovati:
1. določen opis kršitev in njihovih posledic, katerih odprava je z odločbo naložena;
2. primeren rok, v katerem mora zavezanec odpraviti kršitve in njihove posledice ter predložiti poročilo o odpravi kršitev;
3. način odprave kršitev in njihovih posledic, kadar agencija zavezancu naloži, naj kršitve in njihove posledice odpravi na določen način;
4. listine oziroma druge dokaze, kadar agencija zavezancu naloži, naj o odpravi kršitev predloži določene listine oziroma druge dokaze.

(2) Odločba se izda kot odločba po zakonu, ki ureja splošni upravni postopek.

4. oddelek: Monitoring delovanja trga z električno energijo in zemeljskim plinom

434. člen
(monitoring delovanja trga)

(1) Agencija po tem zakonu izvaja monitoring delovanja trgov na področju reguliranih in tržnih energetskih dejavnosti.

(2) Izvajanje monitoringa iz prejšnjega odstavka obsega spremljanje dejavnikov, ki vplivajo na učinkovito konkurenco na trgu elektrike in zemeljskega plina, zlasti pa na:
1. zagotavljanje nediskriminatornega dostopa do omrežij, zagotavljanje predpisane razpoložljivosti in zanesljivosti omrežja, zagotavljanje učinkovitega izvajanja ključnih procesov za delovanje trga (priključevanje uporabnikov sistema, merjenje, obračunavanje, menjava dobavitelja, zagotavljanje univerzalnih storitev ipd.);

2. raven preglednosti upoštevnega trga, vključno z veleprodajnimi cenami in cenami za končne odjemalce;
3. raven in učinkovitost odprtosti trga ter stopnjo konkurenčnosti na veleprodajni in maloprodajni ravni, vključno z borzami elektrike in borzami zemeljskega plina, deležev odklopov, deležev odjemalcev, ki zamenjajo dobavitelja, stroškov vzdrževanja in pritožb gospodinjskih odjemalcev;
4. zadovoljstvo in dobrobit odjemalcev iz vidika učinkov delovanja trga (zahteve, pritožbe, razpoložljivost in zadostnost informacij ipd.);
5. pojav omejevalnih pogodbenih praks, zlasti določb o ekskluzivnosti dobave, ki lahko velikim poslovnim odjemalcem preprečijo sklenitev pogodb z več kot enim dobaviteljem hkrati ali jih pri tem omejujejo;
6. spremljanje trgovanja z veleprodajnimi energetskimi proizvodi skladno z Uredbo (EU) št. 1227/2011 z namenom odkrivanja in preprečevanja trgovanja na podlagi notranjih informacij in tržnih manipulacij;
7. pojav drugih omejevalnih ravnanj udeležencev na trgu, ki preprečujejo, omejujejo ali izkrivljajo konkurenco na trgu, vključno z vidika ravnanja podjetij s prevladujočim položajem in vidika koncentracij;
8. spremljanje zanesljivosti oskrbe, od katere so odvisni ravnotežje med ponudbo in povpraševanjem na nacionalnem trgu, raven predvidenega prihodnjega povpraševanja in predvidene dodatne zmogljivosti, ki se načrtujejo ali gradijo;
9. izdelavo in vzdrževanje primerjalnika cen za gospodinjske in male poslovne odjemalce;
10. preprečevanje navzkrižnega subvencioniranja med dejavnostmi prenosa, distribucije in proizvodnje.

(3) Agencija o izvajanju monitoringa sestavi poročilo, ki obsega oceno o stopnji preglednosti in konkurenčnosti na trgu elektrike in zemeljskega plina. Vsebina poročila je sestavni del letnega poročila o stanju na področju energetike iz 404. člena tega zakona.

435. člen
(zbiranje podatkov in register udeležencev na trgu)

(1) Za namene izvajanja monitoringa delovanja trga so operaterji, proizvajalci električne energije in trgovci na debelo, dobavitelji končnim odjemalcem, operater trga z elektriko, borze in druge oblike organiziranih trgov, center za podpore in končni odjemalci (v nadaljevanju: zavezanci za poročanje), dolžni na način, ki ga določi agencija skladno s 407. členom tega zakona, sporočati zlasti naslednje sklope podatkov:

a) operaterji:
   - podatke o priključevanju uporabnikov na omrežje,
   - podatke o doseženi ravni kakovosti oskrbe in zagotavljanju kakovosti oskrbe z elektriko (ki zajema neprekinjenost napajanja, komercialno kakovost, kakovost napetosti), vključno s podatki o pogodbah o nestandardni kakovosti oskrbe,
   - podatke o zahtevah za uveljavitev dostopa do omrežja, ločenih po tipih (potrebe po zmogljivostih, ipd.),
   - podatke o menjavah dobavitelja, ločeno po različnih kategorijah uporabnikov, vključno s podatki o količinah energije,
   - podatke o izvajanju univerzalnih storitev (zasilna oskrba, ranljivi odjemalci),
   - podatke o izvajanju in stopnji učinkovitosti ključnih procesov na trgu z elektriko in zemeljskim plinom (procesi menjave dobavitelja, merjenje, obračunavanje, ipd.) in podatke o zagotavljanju učinkovite in standardizirane izmenjave podatkov med posameznimi udeleženci na trgu,
   - podatke o pritožbah gospodinjskih odjemalcev ločenih po tipih (priključevanje, obračun, kakovost oskrbe itd.),
   - podatke o načrtovanju ali izvajanju del na omrežju, ki so potrebna za zagotavljanje zanesljivosti omrežja,

- podatke o prenesenih in distribuiranih količinah elektrike in zemeljskega plina, podatke o čezmejnih prenosnih zmogljivostih,
- podatke o načrtovanju in izvajanju sistemskih storitev,
- druge podatke, od katerih je odvisno ugotavljanje obstoja nediskriminatornega in preglednega dostopa do omrežja ter stanja največje mogoče zmogljivosti omrežja;

b) proizvajalci elektrike in trgovci na debelo:
- podatke o zmogljivostih, razpoložljivosti ter vzdrževanju proizvodnih enot,
- podatke o načrtovani vključitvi novih proizvodnih zmogljivostih in njihovih lastnosti in načrtovani ustavitvi obstoječih proizvodnih enot,
- podatke o sklenjenih sporazumih o skupnih prodajah električne energije, identiteti pogodbenih strank in količinah energije,
- podatke o veleprodajnih cenah in količinah elektrike in zemeljskega plina za vsako transakcijo, vključno s podatki o trajanju pogodbe, identiteti pogodbenih strank, pogodbenih klavzulah o »vzemi ali plačaj«, rabatih, ekskluzivnosti, klavzulah o prilagajanju cen in pogodbenih kazni,
- podatke o internih obračunskih cenah vertikalno integriranega podjetja,
- druge podatke, od katerih je odvisno ugotavljanje stopnje konkurenčnosti in odprtosti veleprodajnega trga;

c) dobavitelji končnim odjemalcem:
- podatke o količinah in maloprodajnih cenah elektrike in zemeljskega plina, ločeno po kategorijah uporabnikov, vključno s popusti,
- število končnih odjemalcev po posameznih kategorijah, vključno s podatki o deležu dobavljene energije po posamezni kategoriji,
- podatke o pritožbah ločeno po tipih (obračun stroškov storitev, preglednost računov itd.),
- pritožbe zoper delovanje operaterja (dostop do podatkov itd.),
- podatke o izvajanju procesov za zagotavljanje univerzalnih storitev (zasilna oskrba, ranljivi odjemalci),
- druge podatke, od katerih je odvisno ugotavljanje stopnje konkurenčnosti in odprtosti maloprodajnega trga;

č) operater trga:
- podatke o evidentiranju zaprtih pogodb ter bilančnemu obračunu,
- podatke o upravljanju bilančne sheme (podatki o članih, kršitvah, izključitvah ipd.),
- podatke o ročnosti zaprtih pogodb,
- podatke o zagotavljanju učinkovite in standardizirane izmenjave podatkov med posameznimi udeleženci na trgu,
- druge podatke, od katerih je odvisno delovanje bilančne sheme in ima vpliv na delovanje trga;

d) borze in druge oblike organiziranih trgov:
- podatke o udeležencih v trgovanju na borzi,
- podatke o cenah, količinah in produktih na borzi,
- podatke o cenah in količinah energije, s katerimi se trguje na podlagi 442. člena tega zakona,
- druge podatke, od katerih je odvisno ugotavljanje stopnje konkurenčnosti in odprtosti maloprodajnega trga;

e) center za podpore:
- podatke o prevzemu in prodaji odkupljene električne energije na organiziranem trgu,
- druge podatke, od katerih je odvisno ugotavljanje stopnje konkurenčnosti in odprtosti maloprodajnega trga;

f) končni odjemalci:
- podatke o aktivni vključitvi v upravljanje porabe,
- podatke o restriktivnih pogodbenih praksah,
- druge podatke, od katerih je odvisno ugotavljanje stopnje konkurenčnosti in odprtosti maloprodajnega trga.

(2) Agencija lahko zahteva podatke, o katerih je treba poročati na podlagi 8. člena Uredbe (EU) št. 1227/2011, tudi od drugih oseb, ki vstopajo v posle na veleprodajnem energetskem trgu, vključno z osebami, ki izdajajo naročila za trgovanje z veleprodajnimi energetskimi proizvodi.

(3) Po navodilu ACER lahko agencija od oseb iz prvega in drugega odstavka tega člena zahteva evidenco transakcij na veleprodajnem energetskem trgu, vključno z evidenco naročil za trgovanje z veleprodajnimi energetskimi proizvodi.

(4) V zahtevi za posredovanje podatkov agencija podrobneje določi vrsto podatkov in njihovo vsebino ter trajanje obveznosti poročanja, rok za posredovanje podatkov, periodičnost poročanja in druge okoliščine, od katerih je odvisna obveznost posredovanja podatkov glede na namen njihovega zbiranja. Osebe posredujejo podatke brezplačno ter na način in v obliki, kot to določi agencija.

(5) Podatke iz prvega odstavka tega člena so agenciji dolžni posredovati tudi podjetja in podružnice podjetij iz držav članic Evropske unije ali tretjih držav, ki v Republiki Sloveniji opravljajo energetsko dejavnost. Poleg teh so zavezanci za poročanje iz tega člena tudi tretje osebe, ki ravnajo za račun oseb iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(6) V okviru zbiranja podatkov iz prvega odstavka tega člena agencija za namen izvajanja monitoringa delovanja trga zbira, vodi in obdeluje, v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, naslednje osebne podatke: ime in priimek, naslov stalnega prebivališča in naslov opravljanja dejavnosti.

(7) Agencija vzpostavi in vodi register udeležencev na trgu, ki sklepajo posle, o katerih je treba poročati ACER v skladu s prvim odstavkom 8. člena Uredbe (EU) št. 1227/2011.

436. člen
(obdelava in posredovanje podatkov)

(1) Agencija sme uporabljati pridobljene podatke iz 435. člena za izdelavo poročil, ki jih je dolžna pripraviti na podlagi tega zakona, in za statistične analize monitoringa ter za izvajanje drugih obveznosti po tem zakonu.

(2) Agencija lahko za potrebe povečanja preglednosti trgov javno objavi le tiste pridobljene podatke, ki niso označeni kot zaupni in so javnega značaja (na primer cene).

(3) Agencija je na utemeljeno zahtevo dolžna posredovati in izmenjevati podatke z drugimi organi Republike Slovenije, regulativnimi organi in drugimi organi držav članic ter organi Evropske unije, ki jih potrebujejo za izvrševanje svojih pristojnosti. Pri tem mora agencija zagotoviti stopnjo njihove zaupnosti.

437. člen
(zaupnost podatkov)

(1) Osebe, zaposlene v agenciji, in osebe, ki občasno opravljajo določene naloge za agencijo, so dolžne kot uradno tajnost varovati vsebino podatkov iz 435. člena tega zakona, če imajo podatki lastnost osebnih podatkov, poslovne skrivnosti ali tajnih podatkov.

(2) Dolžnost varovanja uradne tajnosti iz prejšnjega odstavka traja tudi po prenehanju delovnega razmerja v agenciji oziroma po prenehanju opravljanja določenih nalog za agencijo.

438. člen
(raziskava posameznih trgov)

(1) Če agencija pri izvajanju monitoringa ugotovi, da obstajajo ovire za vstop novih udeležencev na trg, da togost cen ali druge okoliščine kažejo na to, da trg ni dovolj konkurenčen, lahko izvede raziskavo na posameznem delu trga. Pri tem agencija sodeluje z organom, pristojnim za varstvo konkurence, in organom, pristojnim za varstvo potrošnikov.

(2) Analizo meddržavnih trgov izvede agencija skupaj s pristojnimi organi urejanja iz drugih držav članic Evropske unije, ki jih ta meddržavni trg obsega.

439. člen
(poročilo o raziskavi)

(1) O opravljeni raziskavi agencija pripravi poročilo.

(2) Če agencija v raziskavi ugotovi, da se na določenem trgu električne energije ali zemeljskega plina preprečuje, omejuje ali izkrivlja učinkovita konkurenca na tem trgu, da to ima ali bi lahko imelo škodljiv učinek za potrošnike, mora v poročilu navesti:
- vrsto ukrepov za preprečitev, odpravo ali zmanjšanje škodljivih učinkov za konkurenco oziroma potrošnike;
- predlog pristojnim organom za ukrepanje v skladu z njihovimi pristojnostmi;
- predloge potrebnih sprememb ali dopolnitev predpisov, ki urejajo področje trga z elektriko in zemeljskim plinom.

(3) Agencija lahko objavi poročilo o izsledkih raziskave brez zaupnih podatkov.

440. člen
(sodelovanje agencije pri preiskavah drugih organov)

Pooblaščene osebe agencije na zaprosilo sodelujejo z organom, pristojnim za varstvo konkurence, organom, pristojnim za regulacijo trga finančnih instrumentov, ali Evropsko komisijo, v preiskavah, ki jih vodijo ti organi v zvezi s kršitvami pravil o konkurenci.

5. oddelek: Posebne določbe o zagotavljanju učinkovite konkurence na veleprodajnem trgu električne energije in zemeljskega plina

441. člen
(zagotavljanje konkurenčnosti veleprodajnega trga elektrike in zemeljskega plina)

(1) Kadar agencija z raziskavo posameznega trga ugotovi, da na veleprodajnem trgu elektrike ali zemeljskega plina obstajajo resne in trajne ovire za dostop do proizvodnih virov elektrike ali zemeljskega plina, zaradi česar trg na maloprodajni ravni ni dovolj konkurenčen in ima to škodljive učinke za končne odjemalce, lahko z odločbo naloži proizvajalcu elektrike oziroma dobavitelju zemeljskega plina, naj sprosti določene količine elektrike ali zemeljskega plina oziroma naj pogodbene pravice do uvoza zemeljskega plina pregledno in nediskriminatorno ponudi zainteresiranim kupcem.

(2) Po posvetovanju z organom, pristojnim za varstvo konkurence, agencija začne postopek za izrek ukrepa po 442. ali 443. členu tega zakona.

442. člen
(sprostitev obveznih količin elektrike ali zemeljskega plina)

(1) Agencija proizvajalcu naloži sprostitev količin elektrike ali zemeljskega plina na način, da je mogoče razumno pričakovati znatno povečanje konkurenčnosti trga na maloprodajni ravni. Agencija pri tem upošteva načelo sorazmernosti.

(2) Agencija pri določitvi ukrepa iz prejšnjega odstavka določi:
- obvezno skupno količino energije, na katero se ta ukrep nanaša, vključno z določitvijo različnih produktov energije glede na količine in časovno trajanje dobave;
- trajanje ukrepa;
- izhodiščno ceno ali metodologijo za določitev izhodiščne cene, po kateri je zavezanec dolžan sprostiti obvezne količine;
- plačilne in druge elemente pogodbe o dobavi;
- vrsto postopka, po katerem je zavezanec dolžan sprostiti obvezne količine;
- pogoje dostopa do prenosnega omrežja;
- pogoje dostopa do končnih odjemalcev;
- druge pogoje, ki so potrebni, da se doseže namen ukrepa.

(3) Pri določitvi obvezne skupne količine energije mora agencija upoštevati velikost in strukturo trga, stopnjo vertikalne integriranosti trga, prisotnost vertikalno integriranega podjetja na maloprodajnem trgu in proste zmogljivosti na prenosnem omrežju. Pri določitvi različnih produktov energije mora agencija upoštevati razumne zahteve zainteresiranih kupcev po prilagoditvi strukture obveznih količin lastnim potrebam.

(4) Trajanje ukrepa mora biti določeno dovolj dolgo, da se bistveno in trajno spremenijo pogoji konkurence na trgu.

(5) Izhodiščna cena, po kateri je zavezanec dolžan prodati obvezne količine energije, mora omogočiti razvoj konkurence na maloprodajnem trgu.

(6) Plačilni in drugi elementi pogodbe o dobavi, ki jih zavezanec ponudi zainteresiranim kupcem, ne smejo odvračati kupcev od nakupa obveznih količin energije.

(7) Dodeljevanje obveznih količin energije lahko poteka preko operaterja trga ali energetske borze, obveznih količin plina pa tudi preko avkcij, ki jih organizira zavezanec. Postopek avkcije mora biti zasnovan tako, da omogoča vsem zainteresiranim kupcem sodelovanje pod enakimi in nediskriminatornimi pogoji.

(8) Kadar ima vertikalno integrirano podjetje zakupljene zmogljivosti na prenosnem omrežju, lahko agencija določi, da mora v razmerju do operaterja sprostiti zmogljivosti v obsegu, ki ustreza obvezni sprostitvi količin, če to za kupce teh količin predstavlja oviro za dostop do prenosnega omrežja.

(9) Agencija lahko določi, da mora vertikalno integrirano podjetje svojim končnim odjemalcem na maloprodajnem trgu omogočiti, da zamenjajo dobavitelja brez nesorazmernih stroškov, če pogodbena razmerja o dobavi predstavljajo oviro za dostop do končnih odjemalcev.

443. člen
(obvezna dodelitev pogodbenih pravic do uvoza zemeljskega plina)

(1) Če agencija oceni, da z ukrepom iz prejšnjega člena ne bi bilo mogoče znatno povečati konkurenčnosti na maloprodajnem trgu zemeljskega plina, lahko dobavitelju

zemeljskega plina naloži ukrep obveznega prenosa pogodbenih pravic in obveznosti do uvoza določenih količin zemeljskega plina.

(2) Prenos pogodbenih pravic in obveznosti na zainteresirane kupce je trajen in se izvede na podlagi avkcije, ki jo organizira dobavitelj zemeljskega plina.

(3) Agencija pri določitvi ukrepa iz tega člena smiselno upošteva pogoje iz drugega odstavka 442. člena tega zakona.

444. člen
(izdaja odločbe)

(1) Agencija ukrepe iz 442. in 443. člena tega zakona izreče z odločbo, v kateri določi:
- vsebino in obseg ukrepa,
- obveznosti, s katerimi zagotovi izpolnjevanje ukrepa in nadzor nad njim, in
- rok za izpolnitev ukrepa.

(2) Kadar je izpolnitev ukrepov vezana na soglasje ali drugo dejanje agencije, agencija o tem odloči s sklepom.

(3) Agencija lahko z zahtevo za posredovanje podatkov od proizvajalca elektrike oziroma dobavitelja zemeljskega plina zahteva poročilo o izpolnjevanju ukrepov in obveznosti, ki so bili naloženi z odločbo.

445. člen
(odprava ali razveljavitev odločbe)

Agencija lahko po uradni dolžnosti odpravi ali razveljavi odločbo o obvezni sprostitvi proizvodnih zmogljivosti električne energije ali zemeljskega plina tako, da z novo odločbo staro v celoti odpravi ali razveljavi ter določi novo vsebino in obseg ukrepa, obveznosti, s katerima zagotovi njihovo izpolnjevanje in nadzor nad njimi ter rok izpolnitve obveznosti, če:
- se po izdaji odločbe bistveno spremenijo okoliščine na trgu, na katerih je temeljila odločba;
- se pri izpolnjevanju obveznosti iz odločbe brez krivde zavezanca pojavijo resne težave, zaradi katerih ni mogoče doseči namena iz odločbe.

446. člen
(sodelovanje agencije z drugimi regulativnimi organi)

Agencija se je dolžna posvetovati z regulativnimi organi drugih držav članic Evropske unije pred sprejetjem ukrepa, njegovo spremembo ali preklicem, če to vpliva na trgovinsko menjavo med državami članicami Evropske unije.

447. člen
(vpliv javnosti)

(1) Agencija je dolžna pred sprejetjem ukrepa iz 442. in 443. člena tega zakona pridobiti in primerno upoštevati mnenje zainteresirane javnosti.

(2) Agencija je dolžna pred sprejetjem ukrepa njegov predlog objaviti in zbirati mnenja v objavljenem roku, ki ne sme biti krajši od 30 dni.

(3) Po preteku roka iz prejšnjega odstavka in pred sprejetjem ukrepov iz prvega odstavka tega člena mora agencija na spletnih straneh objaviti pridobljena mnenja in pripombe ter v objavi navesti način, kako so bili upoštevani, ali razloge, zaradi katerih niso bili upoštevani. Pri tem se ne objavijo informacije in podatki, ki so zaupne narave.

6. oddelek: Izmenjava podatkov med udeleženci na trgu z električno energijo in zemeljskim plinom

448. člen
(določitev entitet v izmenjavi podatkov)

(1) Izvajalci energetskih dejavnosti so dolžni za potrebe elektronske izmenjave podatkov označiti virtualne in fizične objekte, storitve ter produkte (v nadaljnjem besedilu: entitete), ki se uporabljajo v elektronski izmenjavi podatkov na trgu z energijo.

(2) Za določitev entitet morajo izvajalci energetskih dejavnosti uporabiti odprte standarde, ki določajo ustrezne standardizirane sisteme identificiranja in obliko identifikatorjev. Izvajalci energetskih dejavnosti morajo v procesih izmenjave podatkov na slovenskem trgu z energijo uporabiti vse obstoječe standardizirane identifikatorje entitet, ki so v uporabi na ravni Evropske unije.

(3) Za dodeljevanje identifikatorjev so odgovorni izvajalci energetskih dejavnosti, pri katerih nastajajo podatki, ki so predmet določitve, ki vodijo registre entitet ali nadzorujejo procese izmenjave omenjenih podatkov. Če izvajalci energetskih dejavnosti nastopajo v vlogi izdajanja oziroma dodeljevanja identifikatorjev, morajo zagotoviti integriteto in trajnost storitve izdajanja oziroma dodeljevanja identifikatorjev ter upoštevati pravila dodeljevanja glede na izbran sistem identificiranja.

(4) Agencija s splošnim aktom podrobneje predpiše vrsto uporabljenih sistemov za identifikacijo entitet, pravila in obveznosti izvajanja storitve dodeljevanja identifikatorjev posameznih entitet, ter prehodno obdobje uvajanja novih sistemov identificiranja entitet.

449. člen
(zavezanci za izmenjavo podatkov)

(1) Izvajalci energetskih dejavnosti morajo omogočiti izmenjavo podatkov, s katerimi razpolagajo v okviru opravljanja svoje dejavnosti, z drugimi udeležencem na trgu elektrike in zemeljskega plina, ki te podatke potrebuje za nemoteno poslovanje na trgu.

(2) Izvajalci energetskih dejavnosti so dolžni uporabnikom na enak način omogočiti dostop do podatkov, ki nastanejo pri izvajanju njihove dejavnosti. Pri določitvi vrste in strukture podatkov ter načina izmenjave podatkov so udeleženci na trgu elektrike in zemeljskega plina dolžni uporabljati razpoložljive odprte standarde.

(3) Vrsto in strukturo podatkov ter način izmenjave podatkov, na katere se nanaša obveznost iz prejšnjega odstavka in niso opredeljeni z razpoložljivimi odprtimi standardi ali s predpisi s tega področja, predpišejo izvajalci energetskih dejavnosti glede na svoje odgovornosti in vlogo na trgu. Pri tem so dolžni upoštevati stanje tehnike in stroškovno učinkovitost.

(4) Podatki se izmenjujejo v agregatni in neosebni obliki. Izvajalci energetskih dejavnosti morajo z uporabo standardiziranih modelov in notacij dokumentirati vse poslovne procese izmenjave podatkov, ki so potrebni za nemoteno delovanje trga oziroma vsebujejo podatke, ki se nanašajo na uporabnike, kot npr. procesi izmenjave matičnih in merilnih podatkov, proces menjave dobavitelja, procesi izmenjave podatkov za potrebe bilančnega obračuna, itd.

(5) Obveznost izmenjave podatkov se ne nanaša na:
- podatke, ki so na podlagi zakona, ki ureja tajne podatke, opredeljeni kot tajni zaradi javne varnosti, obrambe države, zaupnosti mednarodnih odnosov ali zaupnosti obveščevalne in varnostne dejavnosti državnih organov;
- podatke, ki so opredeljeni kot poslovna skrivnost v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe;
- osebne podatke, katerih razkritje bi pomenilo kršitev varstva osebnih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov;
- podatke, ki so bili pridobljeni zaradi upravnega postopka, ki ga vodi izvajalec energetske dejavnosti, in bi njihovo razkritje škodovalo njegovi izvedbi;
- podatke, ki so bili pridobljeni v zvezi z notranjim delovanjem oziroma dejavnostjo izvajalcev energetskih dejavnosti, če bi njihovo razkritje povzročilo motnje pri delovanju oziroma dejavnosti izvajalca.

(6) Obveznosti izvajalcev energetske dejavnosti iz tega člena ne posegajo v obveznosti teh oseb iz drugih določb tega zakona, ki jim nalagajo dolžnost omogočanja dostopa do podatkov ali posredovanja podatkov agenciji in drugim osebam, ki so po tem zakonu upravičene do pridobitve določenih podatkov od izvajalcev elektroenergetskih dejavnosti.

450. člen
(dolžnosti zavezancev za izmenjavo podatkov)

(1) Zavezanci za izmenjavo podatkov odgovarjajo za formalno pravilnost svojih podatkov in njihovo pravočasno razpoložljivost za izmenjavo v standardizirani obliki.

(2) V zvezi z obveznostjo iz prejšnjega odstavka morajo zavezanci za izmenjavo podatkov zagotoviti hrambo podatkov, kakovost podatkov, avtenticiran in avtoriziran dostop do podatkov ter varnost in zaupnost podatkov.

(3) Ob upoštevanju pogojev iz prejšnjega člena zavezanci za izmenjavo podatkov v svojih aktih določijo osebe, ki so odgovorne za izmenjavo podatkov, ter predpišejo postopke in ukrepe za učinkovito izmenjavo podatkov, ki obsegajo:
- nabor, vrsto in strukturo podatkov;
- pravila za dostopanje do podatkov;
- časovno razpoložljivost podatkov in
- način zajemanja podatkov.

(4) Agencija s splošnim aktom predpiše obvezne vsebine aktov iz prejšnjega odstavka, če je to potrebno, da se poenotijo pristopi v informatizaciji procesov izmenjave podatkov.

Sedmi del
INŠPEKCIJSKI NADZOR

451. člen
(inšpekcijski nadzor)

(1) Inšpektorat, pristojen za energijo (v nadaljnjem besedilu: energetska inšpekcija) izvaja nadzor nad določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov, razen tistih določb, nad katerimi v skladu s 421. členom tega zakona izvaja nadzor agencija oziroma pristojni inšpekciji iz drugega ali tretjega odstavka tega člena.

(2) Inšpektorat, pristojen za nadzor trga, izvaja nadzor nad okoljsko primerno zasnovo proizvodov, povezanih z energijo iz 327. člena tega zakona ter energijskim označevanjem in oglaševanjem iz 328. člena tega zakona ter nad izvajanjem 3. do 6. člena, drugega in četrtega odstavka 9. člena, trinajstega odstavka 11. člena ter tretjega odstavka 20. člena Uredbe 2017/1369/EU in delegiranih aktov, sprejetih na podlagi Uredbe 2017/1369/EU, na trgu.

(3) Inšpektorat, pristojen za graditev, izvaja inšpekcijski nadzor nad energetskimi izkaznicami.

(4) Organ, pristojen za javnopravne evidence in storitve, je pristojen za nadzor nad izvajanjem prvega in drugega odstavka 108. člena in 234. člena tega zakona.

452. člen
(nadzor energetskega inšpektorja)

(1) Energetska inšpekcija izvaja nadzor nad izvajanjem tehničnih zahtev iz tega zakona ter na njegovi podlagi izdanih predpisov in splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil pri gradnji, vzdrževanju, obratovanju in uporabi energetskih objektov, naprav in omrežij, ki obsega zlasti:

1. nadzor nad upoštevanjem tehničnih zahtev tega zakona, tehničnih in drugih predpisov ter obveznih standardov, ki veljajo za področje učinkovite rabe energije, elektroenergetike in strojne energetike;
2. nadzor tehničnih zahtev pri gradnji, obratovanju in uporabi objektov, postrojev, vodov, naprav in napeljav, ki so namenjeni proizvodnji, prenosu, distribuciji, merjenju, zaščiti, vodenju, lastni porabi in porabi elektrike, in sicer:
   - pri napravah za proizvodnjo elektrike v elektrarnah in toplarnah, pri napravah za prenos in distribucijo elektrike v okviru razdelilnih postaj, transformatorskih postaj, centrov vodenja ter elektroenergetskih omrežij in napeljav v objektih,
   - pri izpolnjevanju tehničnih pogojev za dobavo elektrike, posebno glede prekinitev, omejitev v dobavi in kakovosti napetosti,
   - pri učinkoviti rabi električne energije v objektih in postrojih iz inšpekcijske pristojnosti,
   - nad upoštevanjem določb obratovalnih navodil omrežij, objektov, postrojev ter posameznih sklopov in sistemskih obratovalnih navodil,
   - nad izvajanjem predpisov, ki urejajo omejevanje obtežb in porabo elektrike,
   - nad tehničnimi pogoji iz izdanih soglasij za priključitev elektroenergetskih objektov;
3. nadzor tehničnih zahtev pri gradnji, obratovanju in uporabi objektov, postrojev, napeljav in naprav, ki so namenjeni za proizvodnjo, prenos, shranjevanje, distribucijo, merjenje in indikacijo ter porabo toplote, plinov, ki obsega zlasti:
   - pri postrojih in napravah, ki so namenjeni za proizvodnjo toplote oziroma hladu,
   - pri toplotnih postrojih in napravah, ki so namenjeni za proizvodnjo elektrike in toplote za daljinsko ogrevanje ali neposredno porabo v tehnološke namene,
   - pri opremi pod tlakom in premični tlačni opremi v uporabi,
   - pri postrojih in napravah, ki uporabljajo toploto, tehnične pline, zemeljski plin oziroma druge energetske pline,

- pri prenosnih in distribucijskih plinovodih, parovodih in vročevodih ter pripadajočih napravah in opremi,
- pri polnilnicah in skladiščih utekočinjenega naftnega plina (v nadaljnjem besedilu: UNP), tehničnih plinov in polnilnicah komprimiranega zemeljskega plina (v nadaljnjem besedilu: CNG),
- pri napeljavah v objektih, in sicer napeljave za toploto, hlad, tehnične pline, zemeljski plin oziroma druge energetske pline,
- pri učinkoviti rabi toplote in goriv pri napravah in postrojih,
- pri sistemih za prezračevanje in klimatizacijo stavb,
- nad upoštevanjem določil sistemskih obratovalnih navodil prenosnih in distribucijskih omrežij za zemeljski plin in distribucijskih omrežij za oskrbo s toploto oziroma drugimi energetskimi plini.

(2) Energetska inšpekcija opravlja tudi nadzor nad strokovnostjo in usposobljenostjo delavcev, ki upravljajo z energetskimi napravami, v okviru zagotovitve varnosti in zanesljivosti obratovanja ter učinkovite rabe energije.

(3) Posamezna strokovna dela v postopku nadzora lahko na podlagi pooblastila predstojnika inšpektorata, kadar to ni v nasprotju z javnim interesom ali interesom strank, opravljajo tudi strokovno usposobljene pravne ali fizične osebe.

453. člen
(pogoji za energetskega inšpektorja)

Za energetskega inšpektorja je lahko imenovana oseba, ki ima najmanj izobrazbo pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje s področja strojništva in obdelave kovin ali področja elektrotehnike in energetike ali raven izobrazbe pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustrezajo izobrazbi druge stopnje s področja strojništva in obdelave kovin ali področja elektrotehnike in energetike, pet let delovnih izkušenj in opravljen strokovni izpit za inšpektorja ter izpolnjuje druge splošne pogoje za delo v državni upravi.

454. člen
(ukrepi inšpektorja)

Poleg pooblastil, ki jih ima po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor, ima energetski inšpektor pravico:
- odrediti, da se ugotovljene nepravilnosti ali pomanjkljivosti odpravijo v roku, ki ga določi;
- odrediti, da se ustavi nadaljnja uporaba objekta, naprav, postrojev, napeljav oziroma prekine dobava energije;
- prepovedati nadaljnjo uporabo energetskih sistemov, objektov, postrojev, napeljav in omrežij oziroma nadaljnje izvajanje takih del, ki ne ustrezajo tehničnim ali drugim predpisom, in zaradi tega obstaja nevarnost za življenje in zdravje ljudi ali nevarnost, da utegne nastati večja materialna škoda;
- prepovedati nadaljnje upravljanje energetske naprave delavcu, ki ni strokovno usposobljen v skladu s predpisi o strokovnem usposabljanju.

455. člen
(dolžnost zavezancev)

Pravne ali fizične osebe ali posameznik morajo energetskemu inšpektorju omogočiti oziroma zagotoviti nemoteno izvrševanje inšpekcijskega nadzorstva, mu omogočiti

vstop v objekt ter dostop do energetskih naprav, omrežij, postrojev in napeljav ter mu dati na razpolago vse zahtevane podatke, tehnično dokumentacijo in druge listine in poročila.

456. člen
(obvestilo o izvršenem ukrepu)

Odgovorna oseba pravne ali fizične osebe ter posameznik so dolžni energetsko inšpekcijo obvestiti o izvršitvi naloženih ukrepov iz odločbe najkasneje v osmih dneh po preteku roka, določenega za odpravo pomanjkljivosti.

457. člen
(obvestilo o nastopu okoliščin)

Odgovorna oseba pravne ali fizične osebe ter posameznik, ki upravlja energetske objekte, naprave, postroje ali napeljave, za katere je predpisan inšpekcijski nadzor po tem zakonu, mora takoj obvestiti energetsko inšpekcijo o poškodbah in okvarah, ki imajo za posledico prekinitev oziroma omejitev dobave energije ali če obstaja nevarnost za življenje in zdravje ljudi ali nevarnost, da utegne nastati večja materialna škoda.

458. člen
(obvestilo o začetku gradnje in preizkusov)

Odgovorna oseba pravne ali fizične osebe ter posameznik, ki izvaja dela na energetskem objektu, napravi, napeljavi oziroma postroju, mora energetski inšpekciji sporočiti datum začetka gradnje, rekonstrukcije ali obnove ter datum začetka funkcionalnih in zagonskih preizkusov na energetskih napravah, napeljavah, postrojih in objektih.

459. člen
(periodični pregledi)

Odgovorna oseba pravne ali fizične osebe ter posameznik, ki upravlja energetske objekte, naprave, postroje ali napeljave, mora zagotoviti izvedbo predpisanih periodičnih pregledov in preizkusov skladno s predpisi iz tretjega odstavka 32. člena tega zakona, ki urejajo periodične preglede za posamezno vrsto objekta, naprave, instalacij in omrežja.

460. člen
(pooblastila inšpektorjev pri nadzoru nad proizvodi, povezanimi z energijo)

(1) Pri nadzoru izpolnjevanja zahtev okoljsko primerne zasnove in energijskega označevanja proizvodov, povezanih z energijo (v nadaljnjem besedilu: proizvod), imata energetski inšpektor in inšpektor, pristojen za trg, poleg pooblastil po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor, in zakonu, ki ureja tržno inšpekcijo, še naslednja pooblastila:

- izvesti ustrezne preglede in preskuse proizvodov glede skladnosti;
- v primeru dvoma o točnosti podatkov od dobavitelja ali distributerja zahtevati, da se zagotovijo dokazila o točnosti podatkov, ki jih vsebujejo nalepke in informacijski listi proizvodov;
- odrediti odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti;
- zahtevati potrebne informacije in vpogled v izdane listine o skladnosti ter tehnično dokumentacijo;
- brezplačno odvzemati vzorce proizvodov;
- prepovedati uporabo listin o skladnosti za neskladne proizvode;

- zahtevati, da so proizvodi pravilno označeni;
- odrediti odstranitev nedovoljenih oznak in prepovedati nedovoljeno rabo nalepke;
- do predložitve dokazil o skladnosti proizvoda ali izpolnjevanja zahtev iz prvega odstavka 327. člena ali prvega odstavka 328. člena tega zakona prepovedati dajanje proizvoda na trg, omejiti njegovo dostopnost na trgu ali prepovedati njegovo uporabo;
- prepovedati prikazovanje neskladnega proizvoda, dokler se ne označi z vidno navedbo, da proizvod ne bo dan v promet ali uporabo, dokler se ne zagotovi njegova skladnost;
- odrediti odpravo ugotovljenih neskladnosti v primernem časovnem obdobju, če se neskladnost nadaljuje, pa prepovedati dajanje proizvoda na trg, omejiti dostopnost proizvoda na trgu ali prepovedati uporabo proizvoda;
- zahtevati, da se proizvodi opremijo s predpisanimi nalepkami in podatki, odrediti odstranitev nedovoljenih nalepk, znakov, simbolov ali napisov;
- v času, ki je potreben za izvedbo pregledov in preskusov, začasno prepovedati dobavo, ponudbo dobave ali razstavljanje proizvodov, če obstaja utemeljen sum, da so ti proizvodi neskladni s predpisi;
- zahtevati, da se nalepka, tudi prevrednotena, vidno prikaže, tudi pri spletni prodaji na daljavo;
- zahtevati podatke v skladu s šestim odstavkom 12. člena Uredbe 2017/1369/EU;
- v primeru neskladnosti zahtevati povračilo stroškov za pregled dokumentacije in fizične preskuse proizvodov;
- zahtevati elektronsko različico tehnične dokumentacije;
- zahtevati od dobavitelja podatek, ali je od končnega uporabnika pridobil izrecno soglasje za vse spremembe, ki jih je na proizvodu, povezanem z energijo, izvedel s posodobitvami.

(2) Pri nadzoru izpolnjevanja zahtev okoljsko primerne zasnove iz 327. člena tega zakona in energijskega označevanja proizvodov iz 328. člena tega zakona ima inšpektor, pristojen za trg, poleg pooblastil po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor, in zakonu, ki ureja tržno inšpekcijo, še pooblastilo za izrek prepovedi zavajajočega oglaševanja.

(3) Če pristojni inšpekcijski organ ne razpolaga s potrebnim strokovnim znanjem ali opremo za odvzem in pregled ali preskus vzorca, za izvedbo teh dejanj določi strokovnjaka ali organizacijo, ki ima potrebno strokovno znanje. Šteje se, da ima akreditirana organizacija potrebno strokovno znanje.

(4) Kadar pristojni inšpekcijski organ sprejme odločitev o prepovedi ali omejitvi trgovanja ali uporabe proizvoda, ali odloči, da se proizvod umakne s trga, se priglasi zaščitna klavzula skladno s predpisom, ki določa način mednarodne izmenjave informacij o ukrepih in dejanjih, ki omejujejo trgovanje s proizvodi. V obvestilu se navedejo razlogi za odločitev, in sicer:
- neizpolnjevanje zahtev izvedbenega predpisa;
- nepravilna uporaba harmoniziranih standardov;
- pomanjkljivosti v harmoniziranih standardih.

Te odločitve morajo biti dostopne javnosti.

(5) Ob prijavi fizične ali pravne osebe, v kateri je izkazana verjetnost, da je proizvod na trgu ali v uporabi neskladen, je inšpektor dolžan ukrepati skladno z ZIN.

461. člen
(posebnosti nadzora nad energetskimi izkaznicami ter poročili o pregledu klimatskih in ogrevalnih naprav)

(1) Pristojni inšpektorat iz 451. člena tega zakona, je dolžan inšpekcijski nadzor nad energetskimi izkaznicami ter poročili o pregledu klimatskih in ogrevalnih naprav izvesti najkasneje v roku petih mesecev od prejema zahteve.

(2) Inšpektorat, pristojen za graditev, v primeru ugotovljenih nepravilnosti osebi, ki je izdala energetsko izkaznico, odredi odpravo nepravilnosti ali izdajo nove energetske izkaznice.

(3) Kopijo zapisnika in odločbe pristojni inšpektorat iz 451. člena tega zakona posreduje ministrstvu, pristojnem za energijo, ki lahko začne postopek iz 346. člena tega zakona.

(4) Pristojni inšpektorat iz 451. člena tega zakona ministrstvu dvakrat letno poroča o izvajanju inšpekcijskega nadzora in predlaga ustrezne ukrepe za izboljšanje stanja.

Osmi del
ENERGETSKA INFRASTRUKTURA

I. poglavje: SPLOŠNE DOLOČBE

462. člen
(opredelitev infrastrukture)

(1) Energetsko infrastrukturo sestavljajo naslednji objekti, naprave in omrežja:
- prenosno omrežje elektrike in prenosni sistem zemeljskega plina,
- distribucijski omrežje elektrike in distribucijski sistem zemeljskega plina,
- sistem za UNP,
- sistem za proizvodnjo in skladiščenje zemeljskega plina,
- sistem za proizvodnjo in distribucijo toplote za daljinsko ogrevanje,
- sistem za distribucijo drugih energetskih plinov,
- sistem za proizvodnjo elektrike skupaj s priključkom na prenosni ali distribucijski sistem.

(2) Objekti, naprave in omrežja iz prejšnjega odstavka se štejejo za energetsko infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: infrastruktura) za oskrbo z elektriko, zemeljskim plinom in toploto.

(3) Določbe tega zakona o infrastrukturi se uporabljajo tudi za stvarne in druge pravice na nepremičninah, potrebne za gradnjo, rekonstrukcijo, obratovanje, nadzor in vzdrževanje objektov, naprav in omrežij iz prvega odstavka tega člena.

(4) Infrastruktura za prenosno omrežje elektrike in prenosni sistem zemeljskega plina, distribucijsko omrežje elektrike in distribucijski sistem zemeljskega plina, sistem za UNP in sistem za distribucijo drugih energetskih plinov je gospodarska javna infrastruktura skladno z zakonom, ki ureja področje graditve objektov.

(5) Podrobneje predpiše vrste objektov, naprav, omrežij in sistemov, ki sestavljajo infrastrukturo, ter način vodenja evidence infrastrukture vlada, na predlog ministra, pristojnega za energijo.

463. člen
(gradnja in vzdrževanje)

(1) Infrastruktura mora biti načrtovana in grajena tako, da ustreza zadnjemu stanju tehnike in je ekonomsko učinkovita, vzdrževana pa mora biti tako, da zagotavlja optimalno tehnično delovanje in je ekonomsko učinkovita.

(2) Lastnik objekta, naprave ali omrežja, ki sestavlja infrastrukturo, je dolžan stvari, ki sestavljajo to infrastrukturo, tekoče in investicijsko vzdrževati in ustrezno škodno zavarovati.

(3) Z namenom zagotavljanja gospodarskih javnih služb na področju energetike vlada z uredbo določi vrste vzdrževalnih del v javno korist na objektih, napravah in omrežjih, ki so potrebni za prenos in distribucijo električne energije, zemeljskega plina, distribucijo toplote in oskrbo z drugimi energetskimi plini, ter način njihovega izvajanja, skladno z zakonom, ki ureja področje graditve objektov.

464. člen
(izvajanje del na infrastrukturi v primeru izrednih dogodkov)

(1) Če je zaradi nesreče, poškodbe in drugih izrednih dogodkov ali okoliščin potrebno izvesti nujna dela in druge ukrepe v zvezi z zavarovanjem ali zagotovitvijo obratovanja infrastrukture, pa njihovo hitro in učinkovito izvedbo ni mogoče zagotoviti v okviru pridobljenih služnosti v javno korist in drugih pravic na nepremičninah, mora lastnik ali posestnik nepremičnine, preko katere je potreben nujen začasni dostop do infrastrukture oziroma na kateri se nahaja infrastruktura, ki je potrebna za izvedbo nujnih del in ukrepov, proti pravični odškodnini dovoliti nujen začasni dostop do nepremičnine in izvajanje potrebnih del ter ukrepov. Nujno potreben začasni dostop je glede na potrebe zavarovanja ali zagotovitve obratovanja infrastrukture potrebno izvesti na način, ki čim manj obremenjuje lastnika ali posestnika nepremičnine in povzroča najmanjšo škodo. Pravična odškodnina pripada lastniku ali posestniku nepremičnine za čas od dejanske uporabe nepremičnine zaradi izvedbe del na energetski infrastrukturi v primeru izrednih dogodkov oziroma okoliščin, do prenehanja nujnega začasnega dostopa do nepremičnine.

(2) Prejšnji odstavek ne daje investitorju v infrastrukturo pravice graditi na tuji nepremičnini v smislu predpisov, ki urejajo področje graditve objektov.

(3) Za izredne okoliščine iz prvega odstavka tega člena se štejejo dogodki ali ukrepi, ki bi ogrozili delovanje energetske infrastrukture in s tem oskrbo širše skupnosti z energijo oziroma bi nedelovanje energetske infrastrukture ogrozilo delovanje druge državne ali občinske javne infrastrukture ali ji povzročilo nesorazmerne stroške.

(4) Če lastnik ali posestnik ne dovoli začasnega dostopa po prvem odstavku, mu energetski inšpektor z odločbo naloži, naj začasni dostop dovoli, ter tudi določi trajanje, obseg in način izvedbe tega dostopa.

(5) Če se lastnik ali posestnik in investitor ne dogovorita o odškodnini, je investitor še pred odločitvijo o sporu dolžan lastniku ali posestniku plačati nesporni del odškodnine v višini, kot jo določi sodno zapriseženi cenilec.

465. člen
(smernice in soglasja pri poseganju v prostor)

(1) Operaterji prenosnih sistemov zemeljskega plina in elektrooperater:

- sodelujejo z ministrstvom, pristojnim za energijo, pri pripravi smernic in mnenj v postopku priprave prostorskih aktov v skladu s predpisi, ki urejajo urejanje prostora in tem zakonom,
- če investitorji zaprosijo zanje, določajo projektne pogoje pred začetkom izdelave projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja in dajejo soglasja k projektnim rešitvam za načrtovane posege na območju varovalnih pasov prenosnih in distribucijskih omrežij, skladno z zakonom, ki ureja graditev objektov, in tem zakonom.

(2) Smernice, mnenja, projektni pogoji in soglasja k projektnim rešitvam se izdajo za načrtovanje in gradnjo v varovalnih in varstvenih pasovih sistemov elektrike in sistemov zemeljskega plina.

(3) Operaterji prenosnih sistemov zemeljskega plina in elektrooperater obveščajo ministrstvo, pristojno za energijo, o projektnih pogojih iz druge alineje prvega odstavka tega člena, če so ti določeni za objekte s priključno električno močjo, večjo od 10 MW ali letno porabo zemeljskega plina večjo od 5 milijonov Sm^3.

466. člen
(smernice za občinske prostorske načrte)

Minister, pristojen za energijo, podrobneje predpiše obvezno vsebino smernic za občinske prostorske načrte in v njih določi:
- pogoje in zahteve, ki se nanašajo na načrtovanje učinkovitega ogrevanja in hlajenja v naseljih,
- območja naselij, glede na faktor pozidanosti, kjer je načrtovanje daljinskega ogrevanja in hlajenja obvezno.

467. člen
(javno pooblastilo za izdajanje smernic in soglasij pri poseganju v prostor)

(1) Lokalna skupnost lahko z odlokom podeli javno pooblastilu distributerju, ki opravlja lokalno gospodarsko javno službo na področju distribucije zemeljskega plina, toplote in drugih energetskih plinov, da:
- daje v postopku priprave prostorskih aktov smernice in mnenja na načrtovane prostorske ureditve skladno s predpisi o urejanju prostora in s tem zakonom,
- če je zanje zaprošen, določa projektne pogoje pred začetkom izdelave projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja in daje soglasja k projektnim rešitvam za načrtovane posege v območje varovalnih pasov omrežij, skladno z zakonom, ki ureja graditev objektov, in tem zakonom.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek v postopkih priprave državnih prostorskih načrtov zastopa interese distributerja, ki opravlja lokalno gospodarsko javno službo na področju distribucije zemeljskega plina, toplote in drugih energetskih plinov, lokalna skupnost, ki je lokalni nosilec urejanja prostora na območju, ki je zajeto v državnem prostorskem načrtu.

468. člen
(varovalni pas sistemov elektrike)

(1) Varovalni pas sistemov elektrike je zemljiški pas ob elektroenergetskih vodih in objektih, v katerem se smejo graditi drugi objekti in naprave ter izvajati dela, ki bi lahko

vplivala na obratovanje omrežja, le ob določenih pogojih in na določeni oddaljenosti od vodov in objektov tega omrežja.

(2) Širina varovalnega pasu elektroenergetskega omrežja poteka na vsako stran od osi elektroenergetskega voda oziroma od zunanje ograje razdelilne ali transformatorske postaje in znaša:

- za nadzemni večsistemski daljnovod in razdelilne transformatorske postaje nazivne napetosti 400 kV in 220 kV 40 m;
- za podzemni kabelski sistem nazivne napetosti 400 kV in 220 kV 10 m;
- za nadzemni večsistemski daljnovod in razdelilne transformatorske postaje nazivne napetosti 110 kV in 35 kV 15 m;
- za podzemni kabelski sistem nazivne napetosti 110 kV in 35 kV 3 m;
- za nadzemni večsistemski daljnovod nazivnih napetosti od 1 kV do vključno 20 kV 10 m;
- za podzemni kabelski sistem nazivne napetosti do vključno 20 kV 1 m;
- za nadzemni vod nazivne napetosti do vključno 1 kV 1,5 m;
- za razdelilno postajo srednje napetosti, transformatorsko postajo srednje napetosti 2 m.

(3) Pogoje, pod katerimi se smejo graditi drugi objekti, naprave v varovalnem pasu sistemov elektrike, in pogoje, pod katerimi se smejo izvajati dela na območju varovalnih pasov sistemov elektrike, predpiše minister, pristojen za energijo.

469. člen
(varovalni in varnostni pas sistemov zemeljskega plina)

(1) Varovalni pas prenosnega sistema zemeljskega plina je zemljiški pas, ki v širini 65 m poteka na vsaki strani plinovoda prenosnega sistema, merjeno od njegove osi, ter zemljiški pas 65 m od ograje merilno-regulacijske postaje in ostalih objektov prenosnega sistema, razen kompresorskih postaj. Varovalni pas prenosnega sistema zemeljskega plina je tudi pas 100 m od ograje kompresorske postaje. Varovalni pas distribucijskega sistema zemeljskega plina pa je zemljiški pas, ki v širini 5 m poteka na vsaki strani plinovoda, merjeno od njegove osi.

(2) V varovalnem pasu sistema zemeljskega plina se smejo načrtovati in graditi drugi objekti, naprave in napeljave ter izvajati dela, ki bi lahko vplivala na varnost obratovanja omrežja, le ob določenih pogojih in na določeni oddaljenosti od plinovodov in objektov tega omrežja glede na njihovo vrsto in namen.

(3) Če je zaradi graditve objekta, naprave ali napeljave oziroma izvajanja drugih del v večji oddaljenosti od prenosnega sistema zemeljskega plina, kot je meja varovalnega pasu prenosnega sistema iz prvega odstavka tega člena, potrebno za zagotovitev sprejemljive stopnje tveganja na plinovodu ali drugih delih prenosnega sistema izvesti dodatne varovalne posege oziroma ukrepe, jih je operater prenosnega sistema dolžan izvesti v okviru nalog izvajanja gospodarske javne službe dejavnost operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina, stroški teh posegov oziroma ukrepov pa so upravičeni stroški izvajanja te javne službe.

(4) Varnostni pas prenosnega sistema zemeljskega plina je zemljiški pas, ki v širini 5 m poteka na vsaki strani plinovoda prenosnega sistema, merjeno od njegove osi.

(5) V varnostnem pasu prenosnega sistema zemeljskega plina se ne smejo načrtovati in graditi drugi objekti, naprave in napeljave ter izvajati dela, razen če je to nujno potrebno za gradnjo, rekonstrukcijo, obratovanje, nadzor ali vzdrževanje infrastrukture oziroma gospodarske javne infrastrukture po predpisih o graditvi objektov, če investitor

oziroma izvajalec del pridobi soglasje operaterja tega prenosnega sistema pred začetkom izvajanja del.

(6) Pogoje za posege na območju varovalnega pasu iz prvega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za energijo, upoštevaje nazivni tlak omrežja in premer plinovoda.

(7) Pogoje za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov in objektov sistema zemeljskega plina ter posebne varnostne ukrepe, s katerimi se zagotovi povečana stopnja varnosti obratovanja tega omrežja, predpiše minister, pristojen za energijo.

470. člen
(evidentiranje infrastrukture za distribucijo zemeljskega plina, toplote in drugih energetskih plinov)

(1) Operaterji ter distributer zemeljskega plina, toplote in drugih energetskih plinov morajo zagotavljati evidenco infrastrukture, ki obsega geodetski kataster vodov in priključkov, ter seznam evidence vgrajenih elementov in naprav v sistemu. S tem je zagotovljena podpora varnemu in zanesljivemu obratovanju sistema. Operaterji in distributerji zemeljskega plina, toplote in drugih energetskih plinov morajo poročati tudi v zbirni kataster komunalne infrastrukture.

(2) Operaterji ter distributer zemeljskega plina, toplote in drugih energetskih plinov so dolžni poročati o obsegu in lokaciji infrastrukture koncedentu in v zbirni kataster komunalne infrastrukture na način, ki je določen s predpisom, ki ureja zbirni kataster komunalne infrastrukture.

II. poglavje: RAZLASTITEV IN USTANOVITEV SLUŽNOSTI V JAVNO KORIST

471. člen
(črtan)

472. člen
(javna korist in razlastitveni namen)

(1) Gradnja in prevzem objektov in zemljišč, ki so potrebni za:
- prenos in distribucijo elektrike, zemeljskega plina, distribucijo toplote in oskrbo z drugimi energetskimi plini, ali
- proizvodnjo elektrike, skladišča zemeljskega plina, terminal za utekočinjen zemeljski plin ali transport tekočih goriv po vodih,

sta v javno korist in se zanju nepremičnine lahko razlastijo, omejijo s pravico uporabe za določen čas ali obremenijo z začasno ali trajno služnostjo.

(2) Za vprašanja glede razlastitve in omejitve lastninske pravice, ki niso posebej urejena s tem zakonom, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja razlastitev in omejitev lastninske pravice.

473. člen
(posebne določbe o razlastitvi in ustanovitvi služnosti v javno korist)

(1) Če investitor v 30 dneh po vročitvi ponudbe za sklenitev pogodbe o pridobitvi lastninske pravice na nepremičninah iz prejšnjega člena te pogodbe ne uspe skleniti, vloži država oziroma lokalna skupnost oziroma operater, ki je izvajalec obvezne gospodarske javne službe po tem zakonu, kot razlastitveni upravičenec na predlog investitorja nemudoma predlog za razlastitev. Ponudba za sklenitev pogodbe mora vsebovati cenitev sodno zapriseženega cenilca.

(2) Če je razlastitveni upravičenec operater, ki je izvajalec obvezne gospodarske javne službe po tem zakonu, je pogodba o odsvojitvi, obremenitvi ali najemu razlaščene nepremičnine, ki je v nasprotju z namenom razlastitve, nična. Zaznamba te prepovedi se vpiše v zemljiško knjigo po uradni dolžnosti.

(3) Če investitor v 30 dneh po vročitvi ponudbe za sklenitev pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist na nepremičninah iz tega člena te pogodbe ne uspe skleniti, lahko nemudoma vloži predlog za omejitev lastninske pravice. Ponudba za sklenitev pogodbe mora vsebovati cenitev sodno zapriseženega cenilca.

(4) Ne glede na določbe drugih zakonov se pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist sklepajo za čas obratovanja infrastrukture in v korist vsakokratnega investitorja ali lastnika posamezne infrastrukture ali v korist gospodujočega zemljišča, katerega lastnik je investitor ali lastnik infrastrukture.

(5) Ne glede na določbe o pridobitvi lastninske pravice in posesti v nujnem postopku v zakonu, ki ureja razlastitev in omejitev lastninske pravice, so postopki za omejitev lastninske pravice in za razlastitev po tem zakonu nujni, če je javna korist izkazana skladno z določbami zakona, ki ureja razlastitev in omejitev lastninske pravice in če razlastitveni upravičenec pri sodišču ali notarju da v hrambo znesek v višini ocenjene odškodnine za nepremičnino, ki je predmet postopka razlastitve ali omejitve lastninske pravice, in varščino v višini ene polovice ocenjene odškodnine za morebitno drugo škodo po predpisih o razlastitvi, s čimer se šteje, da je izpolnjen pogoj za prevzem posesti na razlaščeni nepremičnini. Nujnosti postopkov ni treba posebej obrazložiti in utemeljiti.

(6) V notarskem zapisu ali zapisniku o prevzemu denarja v hrambo mora biti določen rok hrambe zneska iz prejšnjega odstavka do izpolnitve pogoja za izplačilo odškodnine ali najmanj 10 let, kar nastopi prej. Kot pogoj za izplačilo razlastitvenemu zavezancu ali drugi upravičeni osebi mora biti določena predložitev sporazuma o odškodnini ali pravnomočne odločbe o razlastitvi.

(7) Ne glede na določbe o javni koristi v zakonu, ki ureja razlastitev in omejitev lastninske pravice, se v postopku razlastitve ali omejitve lastninske pravice na nepremičninah na območju prostorskega akta za prostorske ureditve državnega pomena ne ugotavlja, ali država razpolaga z drugo ustrezno nepremičnino za dosego razlastitvenega namena ali namena omejitve lastninske pravice.

(8) Ne glede na določbe zakona, ki ureja razlastitev in omejitev lastninske pravice, se postopek razlastitve ali omejitve lastninske pravice na nepremičninah, ki so potrebne za namene iz 472. člena tega zakona, ne uvede z odločbo, temveč po prejemu popolne zahteve za razlastitev ali omejitev lastninske pravice pristojni organ izda sklep o začetku razlastitvenega postopka. Zoper ta sklep ni pritožbe. Sklep o začetku postopka razlastitve se po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi.

(9) Za prenos lastninske pravice ali služnosti na razlaščeni nepremičnini na investitorja se ne uporabljajo predpisi, ki urejajo prodajo stvarnega premoženja države.

474. člen
(lastninska pravica ali služnost v javno korist po samem zakonu)

(1) Z dnem uveljavitve prostorskega akta v skladu s predpisi, ki urejajo urejanje prostora, je na nepremičninah, katerih lastnik je Republika Slovenija ali lokalna skupnost in na katerih je za namen iz prvega odstavka 472. člena tega zakona predvidena omejitev lastninske pravice s služnostjo v javno korist, vzpostavljena brezplačna služnost v javno korist za namen iz prostorskega akta, razen za služnost na vodnih in priobalnih zemljiščih v upravljanju ministrstva, pristojnega za vode, katere plačilo se določi skladno z zakonom, ki ureja vode in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

(2) Če pridobi lastninsko pravico na nepremičnini iz prejšnjega odstavka Republika Slovenija ali lokalna skupnost po uveljavitvi načrta iz prejšnjega odstavka, je služnost iz prejšnjega odstavka vzpostavljena z dnem pridobitve lastninske pravice.

(3) Služnost iz prvega odstavka tega člena je vzpostavljena za vode elektrike največ v širini varovalnega pasu za določeno vrsto voda elektrike, kot je določen z 468. členom tega zakona oziroma največ v obsegu območja sprejetega prostorskega akta. Za sisteme zemeljskega plina in distribucijske vode toplote ali drugega energetskega plina je služnost iz prvega odstavka tega člena vzpostavljena največ v naslednjem obsegu:
- za prenosni vod zemeljskega plina 5 m od osi voda na vsako stran;
- za distribucijski vod zemeljskega plina 2,5 m od osi voda na vsako stran;
- za distribucijski vod toplote ali drugega energetskega plina 1,5 m od osi voda na vsako stran.

(4) V času gradnje vodov iz prejšnjega odstavka je služnost iz prvega odstavka tega člena vzpostavljena v naslednjem obsegu:
- za vode elektrike največ v širini varovalnega pasu za določeno vrsto voda elektrike ter obligacijska pravica za gradnjo oziroma izvajanje del na takšni nepremičnini v širini delovnega pasu;
- za prenosni vod zemeljskega plina 12 m od osi voda na vsako stran;
- za distribucijski vod zemeljskega plina 6 m od osi voda na vsako stran;
- za distribucijski vod toplote ali drugega energetskega plina 5 m od osi voda na vsako stran.

(5) Upravljavec nepremičnine v lasti Republike Slovenije ali lokalne skupnosti in upravičenec služnosti v javno korist iz prvega odstavka tega člena sta dolžna skleniti pogodbo, s katero ugotovita obseg služnosti iz prvega odstavka na določeni nepremičnini oziroma nepremičninah, na vodnih in priobalnih zemljiščih pa tudi plačilo za služnost, najkasneje do poteka 6 mesecev od pravnomočnosti gradbenega dovoljenja za objekt infrastrukture, za katerega je služnost v javno korist vzpostavljena. Če v tem roku pogodba ni sklenjena, lahko upravljavec nepremičnine ali upravičenec služnosti zahteva, da sodišče s sodbo nadomesti pogodbo.

(6) Ne glede na šesti odstavek 3. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10 in 48/12), prvega odstavka 16.d člena Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/10 – uradno prečiščeno besedilo in 56/10 – ORZSKZ16) in četrtega odstavka 13. člena Zakona o Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 97/10 in 40/12 – ZUJF) se odškodnina za služnost v javno korist za namen iz prvega odstavka 472. člena tega zakona na zemljiščih v lasti države ali lokalne skupnosti ne plačuje.

(7) Investitor je dolžan vložiti predlog za vpis služnosti iz prvega odstavka tega člena v zemljiško knjigo najkasneje v 24 mesecih od uveljavitve načrta iz prvega odstavka

tega člena ali od pridobitve lastninske pravice v smislu drugega odstavka tega člena. Vpis v zemljiško knjigo nima oblikovalnega učinka.

(8) Določbe tega zakona o obsegu ustanovitve služnosti v javno korist na zemljiščih v lasti Republike Slovenije ali lokalne skupnosti se uporabljajo ne glede na določbe drugih zakonov in predpisov, ki ta vprašanja za posamezne vrste zemljišč urejajo drugače.

(9) Ne glede na peti odstavek tega člena se pogodba, s katero se ugotovi obseg služnosti, ter določi znesek nadomestila za služnost na vodnih in priobalnih zemljiščih v upravljanju ministrstva, pristojnega za vode, sklene neposredno po dokončnosti vodnega soglasja, po zakonu, ki ureja vode.

(10) Ne glede na sedmi odstavek tega člena in peti odstavek 475. člena tega zakona je investitor predlog za vpis služnosti na vodnih in priobalnih zemljiščih v upravljanju ministrstva, pristojnega za vode, dolžan vložiti po sklenitvi pogodbe iz prejšnjega odstavka. Pravica graditi na vodnih in priobalnih zemljiščih v upravljanju ministrstva, pristojnega za vode, je izkazana z vknjiženo služnostjo v javno korist v zemljiški knjigi oziroma s predložitvijo sklenjene in notarsko overjene pogodbe o služnosti ter kopije predloga za vpis pogodbe v zemljiško knjigo, s podatkom o zemljiškoknjižni plombi, pod katero se vodi predlog.

475. člen
(gradnja infrastrukture)

(1) Kot dokazilo pravice graditi sisteme električne energije z nazivno napetostjo 110 kV in več ali prenosne sisteme zemeljskega plina se poleg dokazil po zakonu, ki ureja graditev objektov štejejo tudi naslednje listine:

- notarsko overjena pogodba in zemljiškoknjižno dovolilo o pridobitvi lastninske ali kakšne druge stvarne pravice na določeni nepremičnini, in sicer največ do širine varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij iz drugega odstavka 468. člena tega zakona ali nepremičnini, ki je v območju državnega prostorskega načrta oziroma varnostnega pasu prenosnega sistema zemeljskega plina iz tretjega odstavka 469. člena tega zakona;
- potrdilo pristojnega organa, da niso dokončani postopki po Zakonu o denacionalizaciji (Uradni list RS, št. 27/91, 56/92 – odločba US, 13/93 – odločba US, 31/93, 24/95 – odločba US, 20/97 – odločba US, 23/97 – odločba US, 65/98, 76/98 – odločba US, 66/00 – obvezna razlaga, 66/00, 11/01 – odločba US, 54/04 – ZDoh in 18/05 – odločba US);
- potrdilo pristojnega sodišča, da niso dokončani zapuščinski postopki po Zakonu o dedovanju (Uradni list SRS, št. 15/76 in 23/78, Uradni list RS, št. 13/94 – ZN, 40/94 – odločba US, 117/00 – odločba US, 67/01, 83/01 – OZ in 73/04 – ZN) oziroma po Zakonu o dedovanju kmetijskih gospodarstev (Uradni list RS, št. 70/95 in 54/99 – odločba US);
- historični izpisek iz zemljiške knjige, da je bila nepremičnina vknjižena na agrarne skupnosti, oziroma potrdilo pristojnega organa, da niso dokončani postopki vračanja premoženja po Zakonu o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic (Uradni list RS, št. 5/94, 38/94, 69/95, 22/97, 97/98 – odločba US, 56/99, 72/00 in 51/04 – odločba US), ali zemljiškoknjižni izpisek, da je nepremičnina v lasti agrarne skupnosti ali vaške skupnosti;
- potrdilo pristojnega organa, da niso dokončani postopki vračanja premoženja po Zakonu o zadrugah (Uradni list RS, št. 62/07 – uradno prečiščeno besedilo);
- zemljiškoknjižni izpisek, da je nepremičnina vknjižena kot javno dobro;
- potrdilo pristojnega organa, da je vložen predlog za razglasitev lastnika nepremičnine za mrtvega ali da je začet postopek za dokazovanje smrti na podlagi predpisov, ki urejajo nepravdni postopek;

- sklep pristojnega upravnega organa iz osmega odstavka 473. člena tega zakona o uvedbi postopka razlastitve oziroma potrdilo, da je začet postopek za pridobitev služnosti v javno korist.

(2) Po končanju vsakega izmed postopkov iz prejšnjega odstavka, izvede investitor infrastrukture z lastniki nepremičnin postopek za pridobitev služnosti v javno korist ali lastninske oziroma stavbne pravice v javno korist v skladu s tem zakonom in s predpisi, ki urejajo razlastitev.

(3) Če investitor pridobi gradbeno dovoljenje za gradnjo na določeni nepremičnini na podlagi osme alineje prvega odstavka tega člena in začne z gradnjo na tej nepremičnini pred pridobitvijo pravice do prevzema posesti na podlagi tega zakona ali zakona, ki ureja razlastitev, pripada lastniku nepremičnine odškodnina za uporabo nepremičnine za čas od začetka dejanske uporabe nepremičnine zaradi gradnje energetske infrastrukture do izdaje odločbe o razlastitvi ali do ustanovitve služnosti v javno korist oziroma do pridobitve pravice do posesti v razlastitvenem postopku. O začetku dejanske uporabe nepremičnine na podlagi te določbe investitor obvesti organ, pristojen za razlastitev, in lastnika nepremičnine.

(4) Odškodnina iz prejšnjega odstavka se določi v višini tržne vrednosti najema take ali primerljive nepremičnine glede na obseg njene uporabe za gradnjo. Višino odškodnine oceni sodno zapriseženi cenilec ustrezne stroke, določi pa se v postopku določitve višine odškodnine po predpisih o razlastitvi kot njen posebni del.

(5) V primerih iz prvega odstavka 474. člena tega zakona se v postopkih izdaje gradbenega dovoljenja šteje, da je pravica graditi izkazana že s samo uveljavitvijo državnega prostorskega načrta oziroma občinskega podrobnega prostorskega načrta, v primerih iz drugega odstavka 474. člena tega zakona pa z dnem pridobitve lastninske pravice države oziroma lokalne skupnosti.

476. člen
(agrarne operacije)

(1) Investitor ali lastnik infrastrukture pa tudi operater, kadar ni lastnik infrastrukture, je stranka v postopku agrarnih operacij (na primer komasacije, melioracije ali arondacije), če se kateri izmed teh postopkov začne izvajati na območju, ki je s prostorskim aktom, v skladu s predpisi, ki urejajo načrtovanje prostorskih ureditev državnega pomena, predvideno kot območje gradnje infrastrukture, ali je na tem območju zgrajena infrastruktura.

(2) Če investitor infrastrukture pred začetkom postopka ene izmed agrarnih operacij z lastniki zemljišč še nima sklenjene ustrezne pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist ali pogodbe o pridobitvi lastninske pravice, pridobi to pravico z upravno odločbo, ki se izda pri izvajanju agrarne operacije.

(3) Obstoječe služnosti v javno korist se z odločbo iz prejšnjega odstavka določijo na istem mestu in v enakem obsegu na morebitnih novo oblikovanih zemljiških parcelah, pri čemer imetniku te služnosti ni treba plačati odškodnine za novo določeno služnost.

(4) Organ, ki vodi agrarno operacijo, mora upoštevati državni prostorski načrt in izvesti agrarno operacijo tako, da bo zagotovil investitorju infrastrukture pridobitev ustrezne pravice graditi.

(5) Kot dokazilo o pravici graditi po 56. členu ZGO-1 se na območju, kjer se izvajajo agrarne operacije, šteje tudi odločba upravnega organa iz drugega odstavka tega

člena, ki vsebuje zemljiškoknjižno dovolilo, ali potrdilo upravnega organa, da je uveden postopek ene izmed agrarnih operacij.

(6) Investitor infrastrukture lahko začne, nadaljuje ali dokonča gradnjo infrastrukture ne glede na to, da je uveden in še ni pravnomočno končan postopek ene izmed agrarnih operacij.

477. člen
(skrbnik za poseben primer)

(1) Če investitor infrastrukture za namen sklenitve pogodbe o služnosti v javno korist ali o pridobitvi lastninske ali stavbne pravice v javno korist ne uspe pridobiti podatkov iz javnih evidenc, ker ti podatki ne obstajajo oziroma organi, ki vodijo javne evidence s podatkom ne razpolagajo, centru za socialno delo posreduje predlog za postavitev skrbnika za poseben primer.

(2) Center za socialno delo v 60 dneh imenuje skrbnika za poseben primer, ki z investitorjem infrastrukture sklene ustrezno pogodbo o ustanovitvi služnosti v javno korist ali pogodbo o pridobitvi lastninske ali stavbne pravice v javno korist.

Deveti del
DRUGE SKUPNE DOLOČBE

I. poglavje: POSEBNE DOLOČBE O IZVRŠBI IN STEČAJU NAD IZVAJALCI ENERGETSKIH DEJAVNOSTI

1. oddelek: Izvršba

478. člen
(predmeti, izvzeti iz izvršbe)

(1) Objekti, naprave in omrežja energetske infrastrukture, ki so nujno potrebni za opravljanje gospodarske javne službe po tem zakonu, razen objektov za proizvodnjo elektrike ali zemeljskega plina v lasti fizičnih oseb in pravnih oseb, v katerih Republika Slovenija nima neposrednega ali posrednega lastniškega deleža, ne morejo biti predmet izvršbe.

(2) Izvzetje iz prejšnjega odstavka ne velja v primeru, če se vodi izvršba zaradi poplačila terjatve iz naslova posojila, s katerim je bil predmet kupljen, oziroma posojila, danega za razvoj dejavnosti javne službe, ter v primeru, kadar se vodi izvršba zaradi poplačila terjatve, ki je bila zavarovana s pogodbeno zastavno pravico na tem predmetu.

2. oddelek: Stečaj

479. člen
(izvzetje iz stečajnih postopkov za koncesionarje in javna podjetja)

(1) Nad družbami v 100 % lasti Republike Slovenije ali lokalne skupnosti, ki imajo v skladu s tem zakonom podeljeno koncesijo za izvajanje gospodarske javne službe, ter nad

javnimi podjetji v lasti države ali lokalne skupnosti, ki opravljajo gospodarsko javno službo po tem zakonu, ni mogoče uvesti stečajnega postopka v skladu z Zakonom o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 126/07, 40/09, 59/09, 52/10, 106/10 – ORZFPPIPP21, 26/11, 47/11 – ORFZPPIPP21-1, 87/11, 23/12 – odločba US in 47/13).

(2) Za obveznosti pravnih oseb iz prejšnjega odstavka odgovarjajo subsidiarno njihovi ustanovitelji.

480. člen
(posebna pravila o prodaji premoženja v stečaju)

Energetska infrastruktura in premoženjske pravice, ki so kot celota nujno potrebne za opravljanje gospodarske javne službe po tem zakonu, se v stečaju lahko prodajo samo kot poslovna celota.

481. člen
(predkupna pravica v stečaju)

(1) Če je stečajni dolžnik pravna ali fizična oseba, ki ne opravlja gospodarske javne službe, ima izvajalec gospodarske javne službe predkupno pravico pri prodaji premoženja kot poslovne celote v stečajnem postopku ter pri prodaji v stečaju energetska infrastrukture in premoženjske pravice, ki sestavlja infrastrukturo po tem zakonu.

(2) Predkupna pravica izvajalca gospodarske javne službe se nanaša tudi na zemljišča, ki so del stečajne mase in na njih stojijo objekti, naprave ali napeljave izvajalca gospodarske javne službe.

(3) Kadar je stečajni dolžnik izvajalec gospodarske javne službe po tem zakonu na temelju koncesije gradnje ali koncesije storitev, način prodaje premoženja iz prejšnjega člena in predkupna pravica po tem členu ne posegata v izločitveno pravico koncedenta po zakonu, ki ureja javno-zasebno partnerstvo.

(4) Predkupna pravica izvajalca gospodarske javne službe iz prvega in drugega odstavka tega člena se uveljavi v skladu s predpisi, ki urejajo uveljavljanje zakonitih predkupnih pravic v stečajnem postopku.

482. člen
(posebna pravila o nadaljevanju poslovanja stečajnega dolžnika)

(1) Ne glede na predpise, ki urejajo poslovanje stečajnega dolžnika po začetku stečajnega postopka, je stečajnemu dolžniku, ki je izvajalec gospodarske javne službe ali ki po pooblastilu izvajalca gospodarske javne službe opravlja naloge gospodarske javne službe, dovoljeno nadaljevanje opravljanja dejavnosti javne službene ali opravljanje drugih poslov, ki so nujno potrebni za nemoteno opravljanje gospodarske javne službe v skladu s 317. členom Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 126/07, 40/09, 59/09, 52/10, 106/10 – ORZFPPIPP21, 26/11, 47/11 – ORZFPPIPP21-1, 87/11, 23/12 – odločba US in 47/13).

(2) Stečajni upravitelj mora v primeru iz prejšnjega odstavka poskrbeti, da se opravljanje nalog gospodarske javne službe zagotovi v neokrnjenem obsegu.

II. poglavje: POSEBNE DOLOČBE O STAVKI PRI IZVAJALCIH ENERGETSKIH DEJAVNOSTI

483. člen
(določba o omejitvi pravice do stavke v energetskih dejavnostih)

Pravica do stavke delavcev pri delodajalcih iz 484. in 485. člena tega zakona se lahko uveljavi pod pogojem, da se zagotovi minimum delovnega procesa, v skladu s 484. in 485. členom tega zakona.

484. člen
(omejitev stavke pri izvajalcih gospodarske javne službe)

(1) Delavci so pri delodajalcih, ki opravljajo gospodarsko javno službo po tem zakonu, dolžni med stavko opravljati dela in naloge, ki so nujno potrebni za to, da je zagotovljena obratovalna pripravljenost objektov, omrežij in naprav, kot je predpisana za nedelje, praznike in druge dela proste dneve. Dela in naloge ter način njihovega opravljanja med stavko podrobneje določi vlada z uredbo.

(2) Naloge iz prejšnjega odstavka so delavci dolžni opravljati pravočasno, učinkovito in v skladu z navodili poslovodnega organa. Če o tem ni doseženo soglasje med delavci, ki sodelujejo v stavki, poslovodni organ s sklepom določi delavce, ki so med stavko dolžni opravljati naloge v skladu s prejšnjim odstavkom.

(3) Obveznosti iz prvega in drugega odstavka tega člena veljajo tudi za delavce pri delodajalcu, na katerega je izvajalec gospodarske javne službe prenesel opravljanje nalog s področja gospodarske javne službe.

485. člen
(omejitev stavke pri dobaviteljih sistemskih storitev)

Delavci pri delodajalcu, ki operaterju dobavlja sistemske storitve, so dolžni med stavko zagotavljati stalno pripravljenost ter opravljati dela in naloge, ki so nujno potrebne za to, da je v okviru prevzetih pogodbenih obveznosti delodajalca zagotovljena zanesljiva in pravočasna izvedba ustreznih sistemskih storitev, ki jih za vodenje sistema potrebuje operater.

III. poglavje: UPRAVLJANJE KAPITALSKIH NALOŽB S PODROČJA ENERGETIKE

485.a člen
(upravljanje kapitalskih naložb s področja energetike)

(1) Vlada v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, izvršuje pravice Republike Slovenije kot delničarke oziroma družbenice v gospodarskih družbah v večinski ali 100-odstotni lasti Republike Slovenije, ki opravljajo gospodarsko javno službo dejavnost operaterja prenosnega sistema, dejavnost sistemskega operaterja in dejavnost distribucijskega operaterja ter dejavnost operaterja trga z elektriko v Republiki Sloveniji. Za spremljanje teh naložb je pristojno ministrstvo, pristojno za energijo.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka vlada izvršuje pravice iz prejšnjega odstavka v družbi, ki izvaja gospodarsko javno službo dejavnost operaterja prenosnega

sistema, če ta družba na podlagi certifikata iz 204. člena tega zakona izvaja dejavnost v lastniško ločeni obliki v skladu s 182. do 188. členom tega zakona.

Deseti del
TRANSPORT OGLJIKOVEGA DIOKSIDA

486. člen
(transport ogljikovega dioksida)

Na območju Republike Slovenije je omogočen transport zajetega ogljikovega dioksida po cevnih prenosnih transportnih omrežjih (v nadaljevanju: transportno omrežje).

487. člen
(pogoji za transport ogljikovega dioksida)

(1) Transport zajetega ogljikovega dioksida po transportnem omrežju na območju Republike Slovenije je mogoč pod naslednjimi pogoji:

a) podjetje pred izvajanjem prenosa ali predelave ogljikovega dioksida za transport prijavi svojo dejavnost agenciji;
b) dostop do prenosnega transportnega omrežja ali predelave ogljikovega dioksida se mora izvajati transparentno in nediskriminatorno. Pri tem je treba upoštevati:
   - tehnične in druge zmogljivosti transportnih omrežij in postrojenj, ki so ali bodo na voljo,
   - usklajenost tehničnih specifikacij,
   - delež s predpisi določenega obveznega zmanjšanja ogljikovega dioksida uporabnika transportnega omrežja,
   - potrebo po upoštevanju potreb lastnika, upravljavca in ostalih uporabnikov transportnega omrežja, skladišča ali predelave ogljikovega dioksida, ki jih to zadeva.

(2) Pravna ali fizična oseba, ki upravlja transportno omrežje (v nadaljnjem besedilu: upravljavec transportnega omrežja) lahko zavrne transport ogljikovega dioksida po transportnih omrežij na podlagi utemeljenih razlogov v primeru pomanjkanja zmogljivosti transportnega omrežja. V tem primeru izvede analizo možnih ukrepov za zagotovitev zmogljivosti. V primeru ekonomske upravičenosti ukrepa ali financiranja s strani zavrnjenega uporabnika upravljavec transportnega omrežja poveča zmogljivost transportnega omrežja.

488. člen
(spori glede dostopa do omrežja ogljikovega dioksida)

(1) V primeru spora glede dostopa do omrežja odloča agencija, pri čemer upošteva število zainteresiranih odjemalcev za transport. Pri tem lahko od strank zahteva vse podatke, ki so nujno potrebni za rešitev spora.

(2) V primeru čezmejnih sporov glede dostopa do omrežja ogljikovega dioksida agencija sodeluje s pristojnimi organi v drugih državah.

(3) Agencija enkrat letno do 1. julija poroča vladi o zahtevah za dostop in sporih s področja dostopa do transportnega omrežja.

Enajsti del
KAZENSKE DOLOČBE

489. člen
(prekrški za prvi del zakona)

(1) Z globo od 5.000 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če ne posreduje podatkov, zahtevanih s predpisom iz drugega odstavka 32. člena tega zakona.

(2) Z globo od 5.000 do 125.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik.

(3) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

490. člen
(prekrški za drugi del zakona)

(1) Z globo do 10 % letnega prometa v predhodnem poslovnem letu se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki je operater ali vertikalno integrirano podjetje, če:
- ravna v nasprotju z 61. členom tega zakona;
- ne ravna v skladu s 66. členom tega zakona.

(2) Z globo od 5.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka odgovorna oseba pravne osebe.

(3) Z globo od 15.000 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:
- sama ali preko posrednikov oziroma zastopnikov pri prodaji elektrike uporablja zavajajoče ali nepoštene poslovne prakse (enajsti odstavek 48. člena tega zakona);
- uporabnikom sistema ne zagotovi dostopa do prenosnega sistema elektrike pod nediskriminatornimi pogoji (8. točka drugega odstavka 54. člena tega zakona);
- ne obvesti agencije v skladu s prvim, drugim in tretjim odstavkom 65. člena tega zakona;
- ravna v nasprotju z izvršljivo odločbo agencije o odpravi kršitev iz tretjega odstavka 66. člena tega zakona;
- za opravljanje dejavnosti, ki je po tem zakonu gospodarska javna služba, ne pridobi pravice njenega opravljanja (55., 81. in 99. člen tega zakona);
- distribucijskemu operaterju ne omogoči neposrednega in stalnega dostopa do vseh podatkov, ki jih uporablja in jih pridobiva za potrebe izvajanja prenesenih nalog, kot določa četrti odstavek 78. člena tega zakona;
- pri vodenju računovodskih izkazov ravna v nasprotju s 109. členom tega zakona;
- nima sprejetih in objavljenih aktov v skladu s 144. členom tega zakona;
- ne obvesti agencije v skladu s prvim, drugim in tretjim odstavkom 187. člena tega zakona.

(4) Z globo od 15.000 do 150.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik.

(5) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz tretjega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

(6) Z globo od 5.000 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:
- ne zagotovi zasilne dobave elektrike na zahtevo odjemalca v skladu z drugim odstavkom 44. člena tega zakona;
- ne posreduje podatkov o spremenjeni ceni v skladu z tretjim odstavkom 46. člena tega zakona;

- končnim odjemalcem elektrike ne pošlje energetskega kontrolnega seznama v skladu s predpisom iz drugega odstavka 47. člena tega zakona;
- sprejme splošne pogodbene pogoje, katerih vsebina je v nasprotju s tretjim ali četrtim odstavkom 48. člena tega zakona;
- na svoji spletni strani ne objavi splošnih pogodbenih pogojev in informacij o veljavnih cenah in tarifah za gospodinjske odjemalce ter za male poslovne odjemalce v skladu s petim odstavkom 48. člena tega zakona;
- določi ali spremeni splošne pogodbene pogoje o dobavi elektrike gospodinjskim odjemalcem ali malim poslovnim odjemalcem v nasprotju s petim oziroma šestim odstavkom 48. člena tega zakona;
- zaračunava pavšalne stroške poslovanja dobavitelja v nasprotju z desetim odstavkom 48. člena tega zakona;
- ne zagotovi sam ali skupaj z drugimi dobavitelji v okviru združenja postopka izvensodnega reševanja sporov s potrošniki v zvezi z dobavo elektrike gospodinjskim odjemalcem po tem zakonu pred neodvisnim izvajalcem izvensodnega reševanja sporov, skladno z drugim, tretjim in četrtim odstavkom 50. člena tega zakona;
- ne sodeluje na izravnalnem trgu na način, kot je to določeno s predpisom iz druge alineje četrtega odstavka 97. člena tega zakona;
- ne predloži letnega poročila zaradi javne objave na način, ki ga določa zakon, ki ureja gospodarske družbe (prvi in drugi odstavek 108. člena tega zakona);
- ne predloži agenciji letnega poročila v rokih iz tretjega odstavka 108. člena tega zakona;
- energetski objekti, naprave in napeljave pravne osebe ne izpolnjujejo predpisanih tehničnih normativov in standardov ter drugih pogojev, s katerimi se zagotavlja tehnična varnost obratovanja energetskih postrojev (145. člen tega zakona);
- brez soglasja operaterja na njegovo omrežje priključi svoje objekte, naprave in napeljave oziroma omogoči priključitev drugih objektov, naprav in napeljav (147. člen tega zakona);
- o začasnem odklopu ne obvesti odjemalca (tretji odstavek 150. člena tega zakona);
- prevzemno-predajnega mesta ne izključi iz bilančne skupine dosedanjega dobavitelja (peti odstavek 151. člena tega zakona);
- ne priključi v roku 24 ur na svoje stroške odjemalca energije iz omrežja, kadar se ugotovi, da je bil neutemeljeno odklopljen (drugi odstavek 154. člena tega zakona);
- ravna v nasprotju s prvim odstavkom 156. člena tega zakona;
- drugim udeležencem na trgu z elektriko skladno z drugim odstavkom 78. člena tega zakona ne da na razpolago podatkov v skladu s splošnim aktom agencije iz tretjega odstavka 156. člena tega zakona.

(7) Z globo od 5.000 do 125.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik.

(8) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz šestega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

(9) Z globo od 400 do 2.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz šestnajste alineje šestega odstavka tega člena.

(10) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:
- ob priključitvi na sistem ne obvesti odjemalca o njegovih pravicah iz tretjega odstavka 39. člena tega zakona;
- ne omogoči končnemu odjemalcu elektrike, da zamenja dobavitelja v roku iz drugega odstavka 40. člena tega zakona;
- v roku ne pošlje zaključnega računa končnemu odjemalcu elektrike, ki je zamenjal dobavitelja (četrti odstavek 40. člena tega zakona);
- ne obvešča končnih odjemalcev elektrike periodično o njihovi porabi (prvi odstavek 41. člena tega zakona);

- dostop do podatkov o porabi elektrike zaračuna v nasprotju s tretjim odstavkom 41. člena tega zakona;
- končnim odjemalcem elektrike ali drugim osebam, ki zahtevi za dostop do podatkov o porabi energije predložijo pooblastilo končnega odjemalca, ne omogoči dostopa do podatkov o porabi v skladu z 41. členom tega zakona;
- na izdanih računih za dobavljeno elektriko končnim odjemalcem ne prikaže podatkov iz prvega odstavka 42. člena tega zakona;
- pogodba o dobavi elektrike ne vsebuje vseh minimalnih sestavin iz drugega odstavka 48. člena tega zakona.

(11) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(12) Z globo od 100 do 500 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ter odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz desetega odstavka tega člena.

491. člen
(prekrški za tretji del zakona)

(1) Z globo do 10 % letnega prometa v predhodnem poslovnem letu se kaznuje za prekršek podjetje plinskega gospodarstva, ki je pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:
- ravna v nasprotju s 183. členom tega zakona;
- ne ravna v skladu s 188. členom tega zakona;
- ravna v nasprotju s 194. členom tega zakona;
- pri zagotavljanju dostopa do prenosnega sistema zemeljskega plina diskriminira v korist povezanega podjetja, v nasprotju s c) točko drugega odstavka 190. člena.

(2) Z globo od 5.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 15.000 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:
- sama ali preko posrednikov oziroma zastopnikov pri prodaji zemeljskega plina uporablja zavajajoče ali nepoštene poslovne prakse (enajsti odstavek 172. člena tega zakona);
- za opravljanje dejavnosti, ki je po tem zakonu gospodarska javna služba, ne pridobi pravice opravljanja te dejavnosti (177., 216. člen tega zakona);
- pri vodenju računovodskih izkazov ravna v nasprotju s 235. členom tega zakona;
- uporabnikom sistema ne zagotovi dostopa do prenosnega sistema zemeljskega plina pod objektivnimi in nediskriminatornimi pogoji (četrti odstavek 238. člena tega zakona).

(4) Z globo od 15.000 do 150.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(5) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz tretjega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(6) Z globo od 5.000 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:
- energetski objekti, naprave in napeljave pravne osebe ne izpolnjujejo predpisanih tehničnih normativov in standardov ter drugih pogojev, s katerimi se zagotavlja tehnična

varnost obratovanja energetskih postrojev (tretji in četrti odstavek 32. člena in 269. člen tega zakona);
- končnim odjemalcem zemeljskega plina ne pošlje energetskega kontrolnega seznama v skladu s predpisom iz drugega odstavka 165. člena tega zakona;
- ne posreduje podatkov za delovanje skupne kontaktne točke v skladu s tretjim odstavkom 171. člena tega zakona;
- sprejme splošne pogodbene pogoje, katerih vsebina je v nasprotju s tretjim ali četrtim odstavkom 172. člena tega zakona;
- na svoji spletni strani ne objavi splošnih pogodbenih pogojev in informacij o veljavnih cenah in tarifah za gospodinjske odjemalce in za male poslovne odjemalce zemeljskega plina v skladu s petim odstavkom 172. člena tega zakona;
- določi ali spremeni splošne pogodbene pogoje o dobavi zemeljskega plina gospodinjskim odjemalcem oziroma malim poslovnim odjemalcem v nasprotju s petim oziroma šestim odstavkom 172. člena tega zakona;
- zaračunava pavšalne stroške poslovanja dobavitelja v nasprotju z desetim odstavkom 172. člena tega zakona;
- ne zagotovi sam ali skupaj z drugimi dobavitelji v okviru združenja postopka izvensodnega reševanja sporov s potrošniki v zvezi z dobavo zemeljskega plina gospodinjskim odjemalcem po tem zakonu pred neodvisnim izvajalcem izvensodnega reševanja sporov, skladno z drugim, tretjim in četrtim odstavkom 175. člena tega zakona;
- ne predloži letnega poročila zaradi javne objave na način, ki ga določa zakon, ki ureja gospodarske družbe (prvi in drugi odstavek 234. člena tega zakona);
- ne predloži agenciji letnega poročila v rokih iz tretjega odstavka 234. člena tega zakona;
- nima sprejetih in objavljenih aktov v skladu z 268. členom tega zakona;
- o začasnem odklopu ne obvesti odjemalca (tretji odstavek 273. člena tega zakona);
- ne omogoči izdaje enotnega računa v skladu s prvim odstavkom 249. člena tega zakona;
- brez soglasja operaterja na njegovo omrežje priključi svoje objekte, naprave in napeljave oziroma omogoči priključitev drugih objektov, naprav in napeljav (270. člen tega zakona);
- odjemnega mesta ne izključi iz bilančne skupine dosedanjega dobavitelja (peti odstavek 274. člena tega zakona);
- ne priključi v roku 24 ur na svoje stroške odjemalca energije iz omrežja, kadar se ugotovi, da je bil neutemeljeno odklopljen (četrti odstavek 276. člena tega zakona);
- ravna v nasprotju s prvim odstavkom 280. člena tega zakona;
- drugim udeležencem na trgu z zemeljskim plinom skladno z drugim odstavkom 216. člena tega zakona ne da na razpolago podatkov v skladu s splošnim aktom agencije iz tretjega odstavka 280. člena tega zakona.

(7) Z globo od 5.000 do 125.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(8) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz šestega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(9) Z globo od 400 do 2.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz sedemnajste alineje sedmega odstavka tega člena.

(10) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:
- ne omogoči končnemu odjemalcu zemeljskega plina, da zamenja dobavitelja v roku iz tretjega odstavka 162. člena tega zakona;
- stroške za menjavo dobavitelja zemeljskega plina zaračuna v nasprotju s tretjim odstavkom 162. člena tega zakona;

- v roku ne pošlje zaključnega računa končnemu odjemalcu, ki je zamenjal dobavitelja (šesti odstavek 162. člena tega zakona);
- ne obvešča odjemalcev periodično o njihovi porabi (prvi odstavek 163. člena tega zakona);
- ne obvesti končnega odjemalca o njegovi porabi in o značilnostih te porabe, če je odjemalec to zahteval (prvi odstavek 163. člena tega zakona);
- končnemu odjemalcu zemeljskega plina ali drugi osebi, ki zahtevi za dostop do podatkov o porabi energije predloži soglasje tega odjemalca, ne omogoči dostopa do podatkov o porabi (drugi odstavek 163. člena tega zakona;
- stroške obvestila o porabi zemeljskega plina in o značilnostih te porabe zaračuna v nasprotju s tretjim odstavkom 163. člena tega zakona;
- pogodba o dobavi zemeljskega plina ne vsebuje vseh minimalnih sestavin iz drugega odstavka 172. člena tega zakona.

(11) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(12) Z globo od 100 do 500 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz desetega odstavka tega člena.

492. člen
(prekrški za četrti del zakona)

(1) Z globo od 15.000 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če pri vodenju računovodskih izkazov ravna v nasprotju s 305. členom tega zakona.

(2) Z globo od 15.000 do 150.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 5.000 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:
- ne zagotovi meritev iz 291. člena tega zakona;
- v roku ne izvrši predpisanega ukrepa zaradi zagotavljanja zanesljive oskrbe s toploto in drugimi energetskimi plini, ki ga določi predpis iz drugega odstavka 294. člena tega zakona;
- nima sprejetih, potrjenih in objavljenih aktov v skladu z 297. členom tega zakona;
- nima vzpostavljenega sistema za nadzor obratovanja distribucijskega sistema skladno z 298. členom tega zakona;
- cene za dobavo toplote za daljinsko ogrevanje ne določi v skladu z metodologijo agencije iz drugega odstavka 299. člena tega zakona;
- predhodno ne pridobi soglasja agencije na izhodiščno ceno ali na spremembo izhodiščne cene za dobavo toplote za daljinsko ogrevanje (302. člen tega zakona);
- brez soglasja distributerja na njegov zaključeni distribucijski sistem priključi svoje objekte, naprave in napeljave oziroma omogoči priključitev drugih objektov, naprav in napeljav (306. člen tega zakona);
- začasnem odklopu ne obvesti odjemalca (tretji odstavek 307. člena tega zakona);
- ne priključi v roku 24 ur na svoje stroške odjemalca energije iz omrežja, kadar se ugotovi, da je bil neutemeljeno odklopljen (drugi odstavek 309. člena tega zakona);

- ne posreduje podatkov, zahtevanih s predpisom iz 311. člena tega zakona.

(5) Z globo od 5.000 do 125.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(6) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz četrtega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(7) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:
- kot odjemalec, ki odjema toploto v delu stavbe ali v stavbi preko skupnega odjemnega mesta več odjemalcev ali več stavb, ne sporoči distributerjem podatkov po 292. členu tega zakona;
- ne pripravi ali seznani odjemalcev s splošnimi pogodbenimi pogoji v skladu s petim odstavkom 297. člena tega zakona;
- v roku ne obvesti agencije o spremembi cene za dobavo toplote za daljinsko ogrevanje (četrti odstavek 299. člena tega zakona).

(8) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(9) Z globo od 100 do 500 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz sedmega odstavka tega člena ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(10) Z globo od 50 do 400 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prve alineje sedmega odstavka tega člena.

493. člen
(prekrški za peti del zakona)

(1) Z globo od 15.000 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:
- ne zbira sredstev in jih ne nakazuje Eko skladu skladno s 317. in 323. členom tega zakona;
- ne dosega prihrankov energije pri končnih odjemalcih skladno s 318. členom tega zakona.

(2) Z globo od 15.000 do 150.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 5.000 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:
- ne poroča agenciji skladno s 321. členom tega zakona;
- izdeluje energetske preglede, ki niso skladni z metodologijo iz drugega odstavka 354. člena tega zakona;
- ne izvede energetskega pregleda skladno s tretjim odstavkom 354. člena tega zakona;
- ne meri in obračunava energije skladno s 355. členom tega zakona;
- ne obvešča končnih odjemalcev skladno s 358. členom tega zakona;
- na prodajnem mestu ne označi goriva skladno s 381. členom tega zakona;

- ne obvesti agencije o vseh spremembah na proizvodni napravi, ki lahko vplivajo na veljavnost deklaracije (peti odstavek 365. člena tega zakona);
- pri pripravi razvojnega načrta ne upošteva prednostno potrebne krepitve omrežja, da bi bilo mogoče izvesti priključek proizvodne naprave na obnovljive vire ali priključek, ki proizvaja električno energijo v soproizvodnji z visokim izkoristkom prej kot v petih letih od prve investitorjeve vloge za soglasje za priključitev (369. člen tega zakona);
- investitorjem v proizvodne naprave za proizvodnjo elektrike iz obnovljivih virov oziroma s soproizvodnjo z visokim izkoristkom, ki se želijo vključiti v omrežje, ne priskrbi zahtevane celovite in potrebne informacije (prvi odstavek 371. člena tega zakona).

(5) Z globo od 5.000 do 125.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(6) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz četrtega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(7) Z globo od 400 do 2.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz druge ali sedme alineje četrtega odstavka tega člena.

(8) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:
- ne namesti energetske izkaznice na vidno mesto skladno z drugim in tretjim odstavkom 336. člena tega zakona;
- ne zagotovi rednega pregleda klimatskega sistema (337. člen tega zakona);
- ne zagotovi rednega pregleda ogrevalnega sistema (338. člen tega zakona).

(9) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(10) Z globo od 100 do 500 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz osmega odstavka tega člena.

(11) Z globo v višini 1.000 eurov se za prekršek kaznuje izdajatelj, ki ravna v nasprotju s 340. členom tega zakona.

(12) Z globo v višini 300 eurov se za prekršek kaznuje lastnik stavbe ali posameznega dela stavbe, če pri njeni prodaji ali oddaji v najem kupcu oziroma najemniku najpozneje pred sklenitvijo pogodbe ne predloži originala ali kopije veljavne energetske izkaznice stavbe ali njenega posameznega dela skladno s 334. členom tega zakona.

(13) Z globo v višini 1.000 eurov se za prekršek kaznuje upravljavec stavbe ali posameznega dela stavbe, če ne namesti veljavne energetske izkaznice na vidno mesto skladno z drugim odstavkom 336. člena tega zakona.

(14) Z globo v višini 300 eurov se za prekršek kaznuje lastnik stavbe ali posameznega dela stavbe, če:
- v stavbi ali delu stavbe, v katerem je vgrajen klimatski sistem z izhodno močjo nad 12 kW, ne zagotovi rednih pregledov klimatskih sistemov skladno s 337. členom tega zakona;
- v stavbi ali delu stavbe, v katerem je vgrajen ogrevalni sistem z določeno močjo, ki jo je predpisal minister, ne zagotovi rednih pregledov ogrevalnih sistemov skladno s 338. členom tega zakona.

(15) Z globo v višini 250 eurov se za prekršek kaznuje lastnik stavbe ali posameznega dela stavbe, če pri prodajanju in oddajanju stavbe ali posameznega dela stavbe v najem ne zagotovi, da se pri oglaševanju navedejo energijski kazalniki energetske učinkovitosti stavbe ali posameznega dela stavbe iz energetske izkaznice skladno s 334. členom tega zakona.

(16) Z globo 200 eurov se kaznuje lastnik stavbe ali posameznega dela stavbe, ki ne zagotovi merjenja porabe toplote posamezne stavb (prvi odstavek 356. člena tega zakona).

(17) Z globo 1.200 eurov se kaznuje za prekršek dobavitelj toplote iz omrežja ali upravljavec skupne kotlovnice, če:

- stroškov za porabo toplote posamezne stavbe ne obračunava na podlagi meritev porabe toplote posameznih stavb (tretji odstavek 357. člena tega zakona);
- v večstanovanjskih stavbah in drugih stavbah z najmanj štirimi posameznimi deli ne obračunava stroškov toplote po dejanski porabi za vsak njen posamezni del skladno s predpisom iz tretjega odstavka 357. člena tega zakona.

(18) Z globo 1.200 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec delitve stroškov za toploto v večstanovanjskih stavbah in drugih stavbah z najmanj štirimi posameznimi deli, ki ravna v nasprotju s predpisom iz tretjega odstavka 357. člena tega zakona.

(19) Z globo 1.200 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec obračuna stroškov za toploto v večstanovanjskih stavbah in drugih stavbah z najmanj štirimi posameznimi deli, ki ravna v nasprotju s predpisom iz tretjega odstavka 357. člena tega zakona.

(20) Z globo 100 do 500 eurov se za prekršek iz šestnajstega do devetnajstega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(21) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek lastnik posameznega dela stavbe, če ne vgradi merilnih naprav v skladu s prvim odstavkom 357. člena tega zakona.

493.a člen
(prekrški za peti del zakona s področja obnovljivih virov energije v prometu)

(1) Z globo od 50.000 eurov do 2 % letnega prometa od prodaje goriv končnim odjemalcem v Republiki Sloveniji namenjenih uporabi v prometu, v predhodnem poslovnem letu, se za prekršek kaznuje pravna oseba, če ne da na trg biogoriv ali drugih obnovljivih virov energije v skladu s 380. členom tega zakona.

(2) Z globo od 150.000 eurov do 2 % letnega prometa od prodaje goriv končnim odjemalcem v Republiki Sloveniji namenjenih uporabi v prometu, v predhodnem poslovnem letu, se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 15.000 eurov do 2 % letnega prometa od prodaje goriv končnim odjemalcem v Republiki Sloveniji namenjenih uporabi v prometu, v predhodnem poslovnem letu, se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma

posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

494. člen
(prekrški za peti del zakona, s področja energijskih nalepk in okoljsko primerne zasnove proizvodov)

(1) Z globo od 5.000 do 20.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, z globo od 3.000 do 10.000 eurov pa se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če je v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot dobavitelj dal na trg oziroma začel uporabljati proizvod, povezan z energijo, in:

- proizvod ni skladen s predpisanimi tehničnimi zahtevami za okoljsko primerno zasnovo proizvodov (prva alineja prvega odstavka 327. člena tega zakona);
- ne naredi ocene skladnosti proizvoda (druga alineja prvega odstavka 327. člena tega zakona);
- ne izda izjave Evropske unije o skladnosti (tretja alineja prvega odstavka 327. člena tega zakona);
- ne izdela oziroma ne hrani tehnične dokumentacije na predpisan način (četrta alineja prvega odstavka in drugi odstavek 327. člena tega zakona);
- ne zagotovi informacij za končne uporabnike v slovenskem jeziku (šesta alineja prvega odstavka 327. člena tega zakona);
- ne zagotovi tehnične dokumentacije nadzornemu organu (četrti odstavek 327. člena tega zakona);
- označi proizvod z znakom, ki uporabnike zavaja glede skladnosti (peti odstavek 327. člena tega zakona).

(2) Z globo od 500 do 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot dobavitelj ne označi proizvoda z znakom skladnosti CE (peta alineja prvega odstavka 327. člena tega zakona).

(3) Z globo od 250 do 500 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot dobavitelj stori prekršek iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 2.000 do 5.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, z globo od 1.000 do 3.000 eurov pa se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot distributer ali uporabnik proizvoda:

- ne zagotovi informacij za končne uporabnike v slovenskem jeziku (šesta alineja prvega odstavka 327. člena tega zakona);
- ne zagotovi tehnične dokumentacije nadzornemu organu (četrti odstavek 327. člena tega zakona).

(5) Z globo od 200 do 400 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot distributer ali uporabnik stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(6) Z globo od 3.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba oziroma z globo od 2.000 do 5.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če je v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot dobavitelj dal na trg oziroma začel uporabljati proizvod in:

- ne zagotovi izvedbe merilnih postopkov (prva alineja prvega odstavka 328. člena tega zakona);
- ne opremi proizvodov z nalepko in informacijskim listom proizvoda (druga alineja prvega odstavka 328. člena tega zakona);
- ne zagotovi pravilne oblike in vsebine nalepke ter informacijskega lista proizvoda (tretji odstavek 328. člena tega zakona);
- ne izdela ali ne hrani tehnične dokumentacije, ki zadostuje za oceno točnosti podatkov na nalepki in informacijskem listu proizvoda v skladu s tretjo alinejo prvega odstavka 328. člena tega zakona, tretjim odstavkom 3. člena in šestim odstavkom 4. člena Uredbe 2017/1369/EU in delegiranimi akti, sprejetimi na podlagi Uredbe 2017/1369/EU;
- ne zagotovi elektronske različice tehnične dokumentacije za proizvode dane na trg ali v uporabo v skladu s tretjim odstavkom 20. člena Uredbe 2017/1369/EU;
- ne vnese proizvoda v zbirko podatkov o izdelkih in v predpisanem roku ne zagotovi elektronske različice tehnične dokumentacije v skladu s 4. členom Uredbe 2017/1369/EU.

(7) Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba oziroma samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot dobavitelj oziroma distributer:
- trgovcem brezplačno ne zagotovi potrebne nalepke, tudi prevrednotene nalepke, in informacijskega lista proizvoda v skladu s prvim in drugim odstavkom 3. člena Uredbe 2017/1369/EU;
- ne pridobi soglasja končnega uporabnika proizvoda za izvedbo posodobitev proizvoda v skladu s četrtim odstavkom 3. člena Uredbe 2017/1369/EU;
- na poziv nadzornega organa ne priskrbi potrebne tehnične dokumentacije, iz katere je razvidna pravilnost podatkov na nalepki in informacijskem listu proizvoda, v skladu s tretjim odstavkom 3. člena Uredbe 2017/1369/EU.

(8) Z globo od 200 do 400 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot dobavitelj oziroma distributer stori prekršek iz šestega ali sedmega odstavka tega člena.

(9) Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba oziroma z globo od 800 do 1.500 eurov samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot dobavitelj, distributer ali trgovec:
- ne zagotovi pravilne nalepke, pravilne vsebine nalepke in pravilnega informacijskega lista proizvoda, v slovenskem jeziku (tretji odstavek 328. člena tega zakona);
- vidno ne prikaže nalepke, tudi pri spletni prodaji na daljavo, v skladu s točko a) prvega odstavka 5. člena Uredbe 2017/1369/EU;
- končnim uporabnikom ne izroči informacijskega lista proizvoda tudi v fizični obliki na prodajnih mestih v skladu s točko b) prvega odstavka 5. člena Uredbe 2017/1369/EU;
- v vizualnih oglasih ali tehničnem promocijskem gradivu za določen model ne navede razreda energijske učinkovitosti izdelka in razpona razredov energijske učinkovitosti na nalepki v skladu z ustreznim delegiranim aktom v skladu s točko a) 6. člena Uredbe 2017/1369/EU;
- ne sodeluje z organi za nadzor trga in na lastno pobudo ali na zahtevo organov za nadzor trga nemudoma ne ukrepa za odpravo primerov neskladnosti z zahtevami iz Uredbe 2017/1369/EU in ustreznih delegiranih aktov, ki so v njihovi pristojnosti v skladu s točko b) 6. člena Uredbe 2017/1369/EU;
- za proizvode, zajete v delegiranih aktih, daje na voljo ali prikazuje druge nalepke, znake, simbole ali napise, ki niso v skladu z zahtevami iz Uredbe 2017/1369/EU in ustreznih delegiranih aktov v skladu s točko c) 6. člena Uredbe 2017/1369/EU;

- za proizvode, ki niso zajeti v delegiranih aktih ali ki niso povezani z energijo, zagotovi ali prikazuje nalepke, ki posnemajo nalepko, določeno Uredbi 2017/1369/EU in ustreznih delegiranih aktih v skladu s točkama d) in e) 6. člena Uredbe 2017/1369/EU;
- ne izvede pravilnega postopka za uvedbo in prevrednotenje nalepk v skladu z 11. členom Uredbe 2017/1369/EU;
- ne izvede vseh ustreznih popravljalnih ali omejevalnih ukrepov v skladu z drugim odstavkom 9. člena Uredbe 2017/1369/EU glede vseh zadevnih izdelkov, katerih dostopnost je omogočil na trgu po vsej Evropski Uniji v skladu s četrtim odstavkom 9. člena Uredbe 2017/1369/EU.

(10) Z globo od 200 do 400 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot dobavitelj, distributer ali trgovec stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

495. člen
(prekrški za šesti del zakona)

(1) Z globo do 0,1 % letnega prometa v predhodnem poslovnem letu se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če ne ravna v skladu z izvršljivo odločbo agencije o ukrepih za odpravo kršitev iz drugega odstavka 432. člena tega zakona.

(2) Z globo od 15.000 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če ravna v nasprotju s 444. členom tega zakona.

(3) Z globo od 15.000 do 150.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz prvega in drugega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

496. člen
(prekrški za sedmi del zakona)

(1) Z globo od 15.000 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:
- prepreči energetskemu inšpektorju opraviti naloge inšpekcijskega nadzora ali mu jih ne omogoči opraviti ali mu noče dati potrebnih podatkov (455. člen tega zakona);
- ne obvesti energetske inšpekcije o nastalih poškodbah in okvarah (457. člen tega zakona);
- ne opravi predpisanega periodičnega pregleda oziroma preizkusa (459. člen tega zakona).

(2) Z globo od 15.000 do 150.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 400 do 2.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Z globo od 5.000 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:
- energetske inšpekcije ne obvesti pravočasno o izvedbi ukrepov (456. člen tega zakona);
- ne obvesti energetske inšpekcije o datumu začetka gradnje, rekonstrukcije ali obnove ter datumu začetka funkcionalnih in zagonskih preskusov na energetskih napravah, napeljavah in postrojih (458. člen tega zakona).

(6) Z globo od 5.000 do 125.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(7) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz petega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(8) Z globo od 50 do 400 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz petega odstavka tega člena.

497. člen
(prekrški za deseti del zakona)

(1) Z globo od 5.000 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če ne prijavi izvajanja prenosa ali predelave ogljikovega dioksida skladno z a) točko prvega odstavka 487. člena tega zakona.

(2) Z globo od 3.000 do 100.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

498. člen
(prekrški za kršitve določb Uredbe (ES) št. 714/2009)

(1) Z globo od 30.000 do 100.000 eurov se kaznuje za prekršek sistemski operater električne energije oziroma operater prenosnega sistema zemeljskega plina, če:
- ne določi transparentnih cen v skladu s prvim odstavkom 14. člena Uredbe (ES) št. 714/2009;
- ne obravnava enakopravno udeležencev na trgu pri odpravljanju težav s prezasedenostjo omrežja v skladu s prvim odstavkom 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009;
- če ne omejuje transakcij le v izrednih okoliščinah v skladu z drugim odstavkom 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009.

(2) Z globo od 2.000 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba operaterja prenosnega sistema oziroma sistemskega operaterja, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 20.000 do 50.000 eurov se kaznuje za prekršek sistemski operater električne energije oziroma operater prenosnega sistema zemeljskega plina, če:

- ne vzpostavi načina za usklajevanje in izmenjavo in formacij v skladu s prvim odstavkom 15. člena Uredbe (ES) št. 714/2009;
- ne objavi informacij v skladu z drugim odstavkom 15. člena Uredbe (ES) št. 714/2009;
- ne objavi ocene razpoložljivih zmogljivosti v skladu s tretjim odstavkom 15. člena Uredbe (ES) št. 714/2009;
- ne da na voljo najvišje možne zmogljivosti povezovalnih daljnovodov v skladu s tretjim odstavkom 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009;
- ne da na trg dodeljene zmogljivosti, ki ni bila uporabljena v skladu s četrtim odstavkom 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009;
- ne združi vseh zahtev po prenosni zmogljivosti v nasprotni smeri v skladu s petim odstavkom 16. člena Uredbe (ES) št. 714/2009.

(4) Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba operaterja prenosnega sistema oziroma sistemskega operaterja, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

499. člen
(prekrški za kršitve določb Uredbe (ES) št. 715/2009)

(1) Z globo od 30.000 do 100.000 eurov se kaznuje za prekršek operater prenosnega sistema, ki:
- ne uporablja tarif, ki jih je potrdila agencija v skladu s prvim odstavkom 13. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;
- ne nudi storitve vsem uporabnikom omrežja brez diskriminacije v skladu z a) točko prvega odstavka 14. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;
- ne upošteva tržne vrednosti storitve v pogodbah o prenosu v skladu z drugim odstavkom 14. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;
- zahteva jamstva, ki predstavljajo neupravičeno oviro za vstop na trg ali so diskriminatorna, nepregledna ali nesorazmerna v skladu s tretjim odstavkom 14. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;
- udeležencem na trgu ne zagotovi največje možne zmogljivosti v skladu s prvim odstavkom 16. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;
- ne objavi in ne izvaja nediskriminatornih in preglednih postopkov upravljanja prezasedenosti v skladu s tretjim odstavkom 16. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;
- ne uporabi nediskriminatornih in preglednih mehanizmov za dodeljevanje zmogljivosti v primeru fizične prezasedenosti v skladu s četrtim odstavkom 16. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;
- ne oblikuje pravil za izravnavo odstopanj na pošten, nediskriminatoren in pregleden način na podlagi objektivnih meril v skladu s prvim odstavkom 21. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;
- ne obračunava odstopanja v skladu s tretjim odstavkom 21. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;
- ne pripravi usklajene pogodbe o prenosu ter ne razvije postopkov na primernem trgu za spodbujanje sekundarnega trgovanja z zmogljivostmi ter ne prizna prenosa primarnih pravic do zmogljivosti v skladu z 22. členom Uredbe (ES) št. 715/2009.

(2) Z globo od 2.000 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba operaterja prenosnega sistema, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 20.000 do 50.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka operater prenosnega sistema, če:
- določa tarife, ki ovirajo trgovanje (drugi odstavek 13. člena Uredbe (ES) št. 715/2009);
- ne nudi zagotovljene in prekinljive storitve dostopa do omrežja v skladu z b) točko prvega odstavka 14. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;

- ne nudi uporabnikom omrežja dolgoročne in kratkoročne storitve dostopa do omrežja v skladu s c) točko prvega odstavka 14. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;
- ne objavi ali ne izvaja nediskriminatornih in preglednih mehanizmov za dodeljevanje zmogljivosti v skladu z drugim odstavkom 16. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;
- ne objavi podrobnih informacij glede storitev in pogojev za pridobitev dejanskega dostopa do omrežja v skladu s prvim odstavkom 18. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;
- ne objavi primerne in podrobne informacije o oblikovanju in strukturi tarif v skladu z drugim odstavkom 18. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;
- ne objavi informacije o tehničnih, pogodbenih in razpoložljivih zmogljivostih za relevantne točke sistema v skladu s tretjim odstavkom 18. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;
- ne razkrije zahtevanih informacij na smiseln, količinsko jasen, dostopen in nediskriminatoren način v skladu s petim odstavkom 18. člena Uredbe (ES) št. 715/2009;
- ne objavi podrobnih predhodnih in naknadnih informacij o ponudbi in povpraševanju v skladu s šestim odstavkom 18. člena Uredbe (ES) št. 715/2009.

(4) Z globo od 2.000 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba operaterja prenosnega sistema oziroma sistemskega operaterja, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

500. člen
(prekrški za kršitve določb Uredbe 2017/1938/EU)

(1) Z globo od 5.000 do 125.000 eurov se kaznuje za prekršek podjetje plinskega gospodarstva, ki je pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:
- v rokih ali po vsebini ne izvede ukrepov, ki jih nalaga veljavni načrt preventivnih ukrepov, ki ga v skladu z 9. členom Uredbe 2017/1938/EU sprejme pristojni organ iz 167. člena tega zakona;
- ne izpolni obveznosti iz četrtega odstavka 5. člena Uredbe 2017/1938/ES;
- ne zagotovi standarda oskrbe z zemeljskim plinom zaščitenim odjemalcem v skladu s prvim odstavkom 6. člena Uredbe 2017/1938/EU;
- v rokih ali po vsebini ne izvede ukrepov, ki jih nalaga veljavni načrt za izredne razmere, ki ga v skladu z 10. členom Uredbe 2017/1938/EU sprejme pristojni organ iz 167. člena tega zakona;
- ob razglasitvi ene izmed kriznih stopenj pristojnemu organu iz 167. člena tega zakona ne zagotavlja informacij v skladu s prvim in četrtim odstavkom 14. člena Uredbe 2017/1938/EU;
- pristojnemu organu iz 167. člena tega zakona ne priglasijo podrobnosti glede pogodb o dobavi plina v skladu s šestim in sedmim odstavkom 14. člena Uredbe 2017/1938/EU.

(2) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

501. člen
(prekrški za kršitve določb Uredbe 1227/2011/EU)

(1) Z globo od 25.000 do 125.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:
- ACER ne predloži evidence o transakcijah, povezanih z veleprodajnimi energetskimi trgi, v skladu s prvim odstavkom 8. člena Uredbe 1227/2011/EU;

- pred sklepanjem transakcij, o katerih mora poročati, transakcij ne prijavi agenciji v skladu z 9. členom Uredbe 1227/2011/EU ali nemudoma ne obvesti agencije o spremembah podatkov, ki jih vsebuje prijava za vpis v register udeležencev iz sedmega odstavka 435. člena tega zakona;
- nemudoma uradno ne obvesti agencije o utemeljenem sumu, da bi transakcija lahko pomenila kršitev 3. ali 5. člena Uredbe 1227/2011/EU v skladu s 15. členom Uredbe 1227/2011/EU.

(2) Z globo od 2.000 do 4.000 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 0,1 % do 10 % letnega prometa v predhodnem poslovnem letu se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:
- uporabi notranje informacije o veleprodajnem energetskem proizvodu v nasprotju s točko a) prvega odstavka 3. člena Uredbe 1227/2011/EU;
- razkrije notranje informacije kateri koli drugi osebi v nasprotju s točko b) prvega odstavka 3. člena Uredbe 1227/2011/EU;
- na podlagi notranje informacije kateri koli drugi osebi priporoči sklenitev posla v nasprotju s točko c) prvega odstavka 3. člena Uredbe 1227/2011/EU ali jo k temu napelje;
- ne objavi notranjih informacij, ki se nanašajo nanj ali na z njim povezane osebe v skladu s 4. členom Uredbe 1227/2011/EU;
- sklene kakršen koli posel ali izda kakršna koli naročila za trgovanje ali razširja informacije na način, ki pomeni ali bi lahko pomenil tržno manipulacijo v nasprotju s 5. členom Uredbe 1227/2011/EU.

(4) Če se letni promet v predhodnem poslovnem letu iz prejšnjega odstavka ne da določiti, se za prekršek iz prejšnjega odstavka pravna oseba kaznuje z globo od 15.000 do 250.000 eurov, pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, se kaznuje z globo od 30.000 do 500.000 eurov, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, pa se kaznuje z globo od 5.000 do 150.000 eurov.

(5) Z globo od 4.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prve, druge in tretje alineje tretjega odstavka tega člena.

502. člen
(globa, izrečena v hitrem postopku)

Za prekrške iz tega zakona, kjer je globa določena v razponu, se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

Energetski zakon – EZ-1 (Uradni list RS, št. 17/14) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»Dvanajsti del
PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

503. člen
(usklajenost LEK)

LEK, ki so bili sprejeti do uveljavitve tega zakona, predstavljajo LEK v skladu s tem zakonom in jih ni potrebno spreminjati.

504. člen
(rok za uskladitev prostorskih aktov in skladnost projektne dokumentacije glede načina ogrevanja)

(1) Lokalne skupnosti uskladijo svoje prostorske akte z LEK v dveh letih po sprejetju LEK.

(2) Do uskladitve občinskih prostorskih aktov z LEK se šteje, da je projektna dokumentacija glede načina ogrevanja skladna z določbami občinskih prostorskih aktov:
- če objekt leži znotraj območja odločitve lokalne skupnosti iz osmega odstavka 29. člena tega zakona in je predviden način ogrevanja objekta skladen s to odločitvijo,
- če objekt leži zunaj območja odločitve lokalne skupnosti iz osmega odstavka 29. člena tega zakona oziroma območje ni določeno in je predviden način ogrevanja skladen s predpisom o učinkoviti rabi energije v stavbah.

505. člen
(akcijski načrt energetske učinkovitosti)

Vlada akcijski načrt energetske učinkovitosti za obdobje do leta 2020 iz 27. člena tega zakona sprejme do 30. aprila 2014.

506. člen
(akcijski načrt za obnovljive vire energije)

(1) Akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010–2020, ki je bil sprejet pred uveljavitvijo tega zakona se šteje za akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje do leta 2020 iz 28. člena tega zakona.

(2) Vlada prvo poročilo iz sedmega odstavka 28. člena tega zakona pripravi do 31. decembra 2015.

507. člen
(pogodba o dobavi elektrike)

(1) Če gospodinjski ali mali poslovni odjemalec ob uveljavitvi tega zakona nima sklenjene pogodbe o dobavi elektrike v pisni ali elektronski obliki, se šteje, da ima sklenjeno pogodbo o dobavi za nedoločen čas skladno z 48. členom tega zakona, dobavitelj elektrike pa jo je dolžan skleniti v pisni ali elektronski obliki na zahtevo gospodinjskega ali malega poslovnega odjemalca oziroma ob prvi spremembi pogodbe.

(2) Dobavitelj je dolžan na zahtevo gospodinjskega ali malega poslovnega odjemalca, ki ob uveljavitvi tega zakona že imajo sklenjeno pogodbo o dobavi elektrike v pisni ali elektronski obliki, uskladiti vsebino pogodbe z 48. členom tega zakona.

508. člen
(pogodba o uporabi sistema)

Če končni odjemalec ob uveljavitvi tega zakona nima sklenjene pogodbe o dostopu do distribucijskega sistema elektrike v pisni ali elektronski obliki, se šteje, da ima sklenjeno pogodbo o uporabi sistema za nedoločen čas, skladno s 114. členom tega zakona, distribucijski operater pa jo je dolžan skleniti v pisni ali elektronski obliki na zahtevo končnega odjemalca ali ob prvi spremembi pogodbe.

509. člen
(izvajalci gospodarske javne službe)

(1) Elektroenergetsko podjetje, ki na dan uveljavitve tega zakona opravlja dejavnost sistemskega operaterja prenosnega omrežja električne energije, nadaljuje opravljanje dejavnosti sistemskega operaterja v skladu s tem zakonom.

(2) Elektroenergetsko podjetje, ki na dan uveljavitve tega zakona opravlja dejavnost sistemskega operaterja distribucijskega omrežja z električno energijo, nadaljuje opravljanje dejavnosti distribucijskega operaterja v skladu s tem zakonom.

(3) Podjetje, ki na dan uveljavitve tega zakona opravlja dejavnost organizatorja trga z električno energijo, nadaljuje opravljanje dejavnosti operaterja trga z elektriko v skladu s tem zakonom.

510. člen
(uskladitev sistemskega operaterja električne energije)

(1) Vlada mora v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona sprejeti koncesijski akt in na podlagi izdane odločbe o podelitvi koncesije z družbo ELES, d. o. o., kot koncesionarjem, skleniti koncesijsko pogodbo za opravljanje gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja električne energije.

(2) Do sklenitve koncesijske pogodbe gospodarska družba iz prejšnjega odstavka izvaja gospodarsko javno službo na način, kot jo je izvajala do uveljavitve tega zakona.

511. člen
(ukrepi za zagotovitev lastniške ločitve)

Z dnem uveljavitve tega zakona se za kapitalsko naložbo države v družbah ELES, d. o. o., SODO, d. o. o., in Borzen, d. o. o., preneha uporabljati Zakon o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 105/12 in 39/13). Pravice in dolžnosti, ki pripadajo Republiki Sloveniji na podlagi kapitalske naložbe v teh družbah, z dnem uveljavitve tega zakona izvršuje vlada. Za spremljanje naložb je pristojno ministrstvo, pristojno za energijo.

512. člen
(prenos 110 kilovoltnega operaterja)

Gospodarske družbe, ki imajo v lasti visokonapetostno 110 kilovoltno prenosno omrežje, so dolžne v treh letih od uveljavitve tega zakona s pogodbo odplačno prenesti lastnino in druge obligacijske ali stvarne pravice na omrežju, določenem z uredbo iz četrtega odstavka 35. člena tega zakona.

513. člen
(začetek uporabe določb o omrežnini za elektriko)

(1) Določbe 116. do 119. člena in 132. do 138. člena tega zakona se začnejo uporabljati za določitev omrežnine in določitev tarife ter tarifnih postavk prvega regulativnega obdobja po izteku regulativnega obdobja, ki teče na dan uveljavitve tega zakona.

(2) Če je ob uveljavitvi tega zakona do konca regulativnega obdobja, ki teče na dan uveljavitve tega zakona, manj kot eno leto, se to regulativno obdobje podaljša za eno leto tako, da se za to leto podaljšanja uporabljajo upravičeni stroški, omrežnina in tarifne postavke, kot so bili določeni za zadnje leto tega regulativnega obdobja.

(3) Do začetka uporabe določb iz prvega odstavka tega člena se glede omrežnine in odločanja o upravičenih stroških uporablja Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine (Uradni list RS, št. 81/12 in 47/13).

(4) Agencija mora najkasneje do 31. avgusta 2015 sprejeti metodologijo za določitev regulativnega okvira iz 116. člena tega zakona in metodologijo za obračunavanje omrežnine iz 132. člena tega zakona.

514. člen
(ureditev statusa zaprtega distribucijskega sistema)

Lastniki distribucijskih omrežij morajo za pridobitev statusa zaprtega distribucijskega sistema po 90. členu tega zakona, podati vlogo agenciji v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona. Agencija mora o vlogah odločiti v treh mesecih od njihovega prejema.

515. člen
(ureditev najemnih razmerij z lastniki distribucijskih omrežij)

Distribucijski operater je dolžan v enem letu od dneva uveljavitve tega zakona z lastniki distribucijskih omrežij z javnim značajem, ki niso vložili vloge za pridobitev statusa zaprtega distribucijskega sistema iz 90. člena tega zakona, skleniti pogodbe iz prvega odstavka 82. člena tega zakona.

516. člen
(financiranje gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko)

Vlada sprejme uredbo iz četrtega odstavka 98. člena tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

517. člen
(vzpostavitev skupne kontaktne točke na področju elektrike in zemeljskega plina)

Agencija mora najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona vzpostaviti skupno kontaktno točko na področju elektrike iz 46. člena tega zakona in na področju zemeljskega plina iz 171. člena tega zakona.

518. člen
(razveljavitev in podaljšanje uporabe splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil na področju elektrike)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji splošni akti za izvrševanje javnih pooblastil:
- Sistemska obratovalna navodila za prenosno omrežje električne energije (Uradni list RS, št. 71/12),
- Splošni pogoji za dobavo in odjem električne energije iz prenosnega omrežja Slovenije (Uradni list RS, št. 18/13),
- Sistemska obratovalna navodila za distribucijsko omrežje električne energije (Uradni list RS, št. 41/11),
- Splošni pogoji za dobavo in odjem električne energije iz distribucijskega omrežja električne energije (Uradni list RS, št. 126/07 in 1/08 – popr.),
- Pravila o načinu in pogojih dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti z dne 28. 5. 2013, sprejeta s strani sistemskega operaterja in objavljena na njegovi spletni strani,
- Pravila za delovanje organiziranega trga z električno energijo (Uradni list RS, št. 98/09 in 97/11),
- Pravila za izvajanje izravnalnega trga z električno energijo (Uradni list RS, št. 73/12),
- Pravila za delovanje centra za podpore (Uradni list RS, št. 86/09).

(2) Splošni akti za izvrševanje javnih pooblastil iz prejšnjega odstavka se uporabljajo do uveljavitve splošni aktov za izvrševanje javnih pooblastil, izdanih na podlagi tega zakona.

519. člen
(razveljavitev in podaljšanje uporabe splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil na področju zemeljskega plina in toplote)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji splošni akti za izvrševanje javnih pooblastil, ki se uporabljajo do uveljavitve splošni aktov za izvrševanje javnih pooblastil, izdanih na podlagi tega zakona:
- Sistemska obratovalna navodila za prenos zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 89/05);
- Splošni pogoji za dobavo in odjem zemeljskega plina iz prenosnega omrežja (Uradni list RS, št. 89/05);
- Pravila za evidentiranje sklenjenih pogodb za oskrbo z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 49/09);
- Pravila za delovanje izravnalnega trga z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 23/11 in 31/11 – popr.);
- Pravila za obračun odstopanj prevzema in predaje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 23/11);
- Pravila o postopku za izvajanje Uredbe (ES) št. 715/2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005 (Uradni list RS, št. 68/12 in 80/13).

(2) Splošni akti, izdani s strani sistemskih operaterjev distribucijskega omrežja zemeljskega plina ali sistemskih operaterjev distribucijskega omrežja toplote na podlagi drugega odstavka 32. člena, četrtega odstavka 40. člena, tretjega in petega odstavka 70. člena ter 97. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno

besedilo, 70/08, 22/10, 37/11 – odločba US, 10/12 in 94/12 – ZDoh-2L) z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati, uporabljajo pa se do uveljavitve novih splošnih aktov, izdanih na podlagi tega zakona.

520. člen
(pogodba o dobavi zemeljskega plina)

(1) Če gospodinjski ali mali poslovni odjemalec ob uveljavitvi tega zakona nima sklenjene pogodbe o dobavi zemeljskega plina v pisni ali elektronski obliki, se šteje, da ima pod pogoji iz 172. člena tega zakona sklenjeno pogodbo o dobavi zemeljskega plina za nedoločen čas.

(2) Dobavitelj zemeljskega plina je dolžan skleniti pogodbo o dobavi zemeljskega plina z gospodinjskim ali malim poslovnim odjemalcem v pisni ali elektronski obliki na zahtevo gospodinjskega ali malega poslovnega odjemalca ali ob prvi spremembi pogodbe iz prejšnjega odstavka.

(3) Dobavitelj je dolžan na zahtevo gospodinjskega ali malega poslovnega odjemalca, ki ob uveljavitvi tega zakona že imajo sklenjeno pogodbo o dobavi zemeljskega plina v pisni ali elektronski obliki, uskladiti vsebino pogodbe s 172. členom tega zakona.

521. člen
(postopek dodeljevanja zmogljivosti in pogodbe o dostopu)

(1) Do uveljavitve postopkov dodeljevanja zmogljivosti v skladu z Uredbo (ES) št. 715/2009, mora operater prenosnega sistema za letne in večletne zmogljivosti na vstopnih točkah v Republiko Slovenijo in izstopnih točkah iz Republike Slovenije uvesti način razdelitve prenosnih zmogljivosti z dražbo. Operater prenosnega sistema na pravila za razdelitev zmogljivosti pridobi soglasje agencije.

(2) Šteje se, da imajo uporabniki prenosnega sistema, ki imajo z dnem uveljavitve tega zakona z operaterjem prenosnega sistema sklenjeno pogodbo o dostopu, sklenjene pogodbe o prenosu za vsako vstopno točko in za vsako izstopno točko iz prenosnega sistema v obsegu in pod pogoji sklenjene pogodbe o dostopu. Če ima oseba, ki hkrati opravlja dejavnost dobave zemeljskega plina in dejavnost operaterja distribucijskega sistema, sklenjeno pogodbo o dostopu do prenosnega sistema po prejšnjem stavku, se šteje, da ima sklenjeno pogodbo o prenosu na vstopni točki kot dobavitelj in na izstopni točki, kjer je priključen distribucijski sistem, kot operater distribucijskega sistema.

522. člen
(stanje prenosnih in distribucijskih sistemov)

Plinovodi in drugi deli prenosnega ali distribucijskega sistema, ne glede na njihovo tlačno stopnjo in namen, za katere je bilo izdano gradbeno dovoljenje pred uveljavitvijo tega zakona, se štejejo za sestavni del prenosnega ali distribucijskega sistema, katerega del so ob uveljavitvi tega zakona.

523. člen
(ekonomska ocena uvajanja naprednih merilnih sistemov)

Ekonomsko oceno uvajanja naprednih merilnih sistemov iz 174. člena tega zakona mora agencija izvesti v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

524. člen
(povezani distribucijski sistemi zemeljskega plina in določitev tarifnih postavk omrežnine)

(1) Obstoječi distribucijski sistemi zemeljskega plina, ki so priključeni na drug distribucijski sistem zemeljskega plina morajo pridobiti soglasje agencije v skladu z šestim odstavkom 216. člena tega zakona v 18 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Operater distribucijskega sistema sprejme enoten akt o določitvi tarifnih postavk omrežnine iz sedmega odstavka 216. člena tega zakona za regulativno obdobje, ki sledi regulativnemu obdobju, ki teče na dan uveljavitve tega zakona.

525. člen
(uskladitev statusa obstoječih zaokroženih gospodarskih kompleksov)

Obstoječi zaokroženi gospodarski kompleksi iz 73. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08, 22/10, 37/11 – odločba US, 10/12 in 94/12 – ZDoh-2L) se morajo uskladiti z 226. do 233. členom tega zakona najkasneje v 18 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

526. člen
(rok za izdajo splošnih aktov agencije na področju zemeljskega plina)

(1) Določbe 250. do 254. člena ter 256. in 257. člena tega zakona se začnejo uporabljati za določitev regulativnega okvira in določitev tarife ter tarifnih postavk prvega regulativnega obdobja po izteku regulativnega obdobja, ki teče na dan uveljavitve tega zakona.

(2) Če je ob uveljavitvi tega zakona do konca regulativnega obdobja, ki teče na dan uveljavitve tega zakona, manj kot eno leto in operater sistema ni podal zahteve za izdajo soglasja k regulativnemu okviru, se to regulativno obdobje podaljša za eno leto tako, da se za to leto podaljšanja uporabljajo upravičeni stroški in omrežnina, kot so bili določeni za zadnje leto tega regulativnega obdobja.

(3) Če je ob uveljavitvi tega zakona do konca regulativnega obdobja, ki teče na dan uveljavitve tega zakona, manj kot eno leto in je operater sistema podal zahtevo za izdajo soglasja k regulativnemu okviru, se za to regulativno obdobje za določitev regulativnega okvira in določitev tarife ter tarifnih postavk uporabljajo predpisi, določeni v četrtem odstavku tega člena.

(4) Do začetka uporabe določb iz prvega odstavka tega člena se glede omrežnine in odločanja o upravičenih stroških uporabljajo:
- Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 59/10, 109/10 in 7/11);
- Akt o metodologiji za obračunavanje omrežnine za prenosni sistem zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 61/12, 64/12 in 47/13);
- Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 61/12 in 64/12);
- Akt o metodologiji za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 61/12, 64/12 in 66/13).

(5) Agencija mora najkasneje do 31. marca 2015 sprejeti metodologijo za določitev regulativnega okvira iz 250. člena tega zakona in metodologijo za obračunavanje omrežnine

iz 256. člena tega zakona, ki se nanašata na operaterja distribucijskega sistema z zemeljskim plinom. Splošna akta iz tega odstavka, ki se nanašata na operaterja prenosnega sistema z zemeljskim plinom mora agencija sprejeti najkasneje do 31. marca 2016.

527. člen
(prehodne določbe za zanesljivo oskrbo z zemeljskim plinom)

Do uveljavitve Načrta preventivnih ukrepov in Načrta za izredne razmere iz Uredbe (EU) 994/2010 se uporabljajo četrti in peti odstavek 32.č člena, 32.d člen, 32.e člen, 32.f člen ter tretja do osma alineja prvega odstavka 112. člena in drugi odstavek 112. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08, 22/10, 37/11 – odločba US, 10/12 in 94/12 – ZDoh-2L) in Uredba o zagotavljanju zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 8/07).

528. člen
(opravljanje tržne distribucije)

(1) Distributerji, ki ob uveljavitvi tega zakona opravljajo dejavnost daljinskega ogrevanja ali oskrbo z drugimi energetskimi plini iz distribucijskega omrežja kot tržno dejavnost na podlagi drugega odstavka 33. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08, 22/10, 37/11 – odločba US, 10/12 in 94/12 – ZDoh-2L), nadaljujejo opravljanje te dejavnosti kot tržne distribucije skladno s tem zakonom.

(2) Distributerji, ki izvajajo distribucijo toplote ali drugih energetskih plinov ob uveljavitvi tega zakona in ne izvajajo gospodarske javne službe ali dejavnost daljinskega ogrevanja ali oskrbo z drugimi energetskimi plini iz distribucijskega omrežja po prejšnjem odstavku, nadaljujejo opravljanje distribucije kot tržne distribucije skladno s tem zakonom, če pridobijo soglasje lokalne skupnosti v 12 mesecih od uveljavitve tega zakona.

(3) Distributerji prilagodijo izvajanje distribucije v 12 mesecih od uveljavitve tega zakona in v 30 dneh od uveljavitve tega zakona poročajo v skladu z 287. členom tega zakona.

529. člen
(metodologija za oblikovanje cen za dobavo toplote)

(1) Za oblikovanje cen toplote za daljinsko ogrevanje se do uveljavitve splošnega akta agencije iz drugega odstavka 299. člena tega zakona uporablja Uredba o oblikovanju cen proizvodnje in distribucije pare in tople vode za namene daljinskega ogrevanja za tarifne odjemalce (Uradni list RS, št. 33/13).

(2) Če agencija v treh mesecih pred iztekom veljavnosti Uredbe o oblikovanju cen proizvodnje in distribucije pare in tople vode za namene daljinskega ogrevanja za tarifne odjemalce (Uradni list RS, št. 33/13) ne sprejme splošnega akta iz drugega odstavka 299. člena tega zakona, vlada regulira cene daljinskega ogrevanja na podlagi zakona, ki ureja kontrolo cen.

530. člen
(pogodba o dobavi in odjemu toplote in drugih energetskih plinov)

(1) Če pogodba o dobavi in odjemu toplote ali drugih energetskih plinov ni sklenjena v pisni obliki in odjemalec odjema toploto ali druge energetske pline, se šteje, da je

pogodbeno razmerje med distributerjem toplote in odjemalcem nastalo z dnem dobave, oziroma z dnem, ko je odjemalec postal lastnik stavbe ali dela stavbe.

(2) Distributer in odjemalec morata urediti pogodbeno razmerje skladno z 288. členom tega zakona v enem letu po njegovi uveljavitvi.

531. člen
(uporaba Pravilnika o načinu ogrevanja na območju Mestne občine Ljubljana)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Pravilnik o načinu ogrevanja na območju Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 131/03 in 84/05), uporablja pa se do uveljavitve odloka lokalne skupnosti skladno z osmim odstavkom 29. člena tega zakona, vendar ne dalj kot 2 leti po uveljavitvi tega zakona.

532. člen
(celovita ocena možnosti za uporabo soproizvodnje z visokim izkoristkom ter učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje)

Ministrstvo, pristojno za energijo, mora do 31. decembra 2015 pripraviti celovito oceno možnosti za uporabo soproizvodnje z visokim izkoristkom ter učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje iz 360. člena tega zakona ter o njej obvestiti Evropsko komisijo.

533. člen
(določitev normiranih faktorjev stroška priključitve na omrežje)

(1) Distribucijski operater mora v 12 mesecih po uveljavitvi tega zakona sprejeti splošni akt iz tretjega odstavka 371. člena tega zakona.

(2) Sistemski operater mora v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona sprejeti splošni akt iz petega odstavka 371. člena tega zakona.

534. člen
(sprejetje načrta za delovanje podporne sheme in prvi poziv k prijavi projektov za proizvodnjo elektrike iz obnovljivih virov in iz soproizvodnje z visokim izkoristkom za vstop v podporno shemo)

(1) Vlada sprejme načrt za delovanje podporne sheme za električno energijo iz obnovljivih virov in iz soproizvodnje z visokim izkoristkom in odločitev o dovoljenem povečanju obsega sredstev za zagotovitev podpor za leto 2014 iz 25. člena tega zakona v dveh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Agencija izvede prvi javni poziv za povabilo investitorjev k prijavi projektov proizvodnih naprav za proizvodnjo elektrike iz obnovljivih virov in iz soproizvodnje z visokim izkoristkom za leto 2014 v roku petih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

535. člen
(vstop po dosedanji ureditvi in prehod pod nove pogoje za vstop v podporno shemo)

(1) Za proizvodne naprave, za katere je bila sklenjena pogodba o dostopu do elektroenergetskega omrežja v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona, izdaja agencija odločbe o dodelitvi podpore na način, ki je veljal pred uveljavitvijo tega zakona, in z

upoštevanjem praga moči za zagotovljeni odkup električne energije, ki je veljal pred uveljavitvijo tega zakona.

(2) Za načrtovane proizvodne naprave na obnovljive vire energije, ki ne presegajo 125 MW nazivne električne moči, ter za proizvodne naprave s soproizvodnjo, ki ne presegajo 200 MW nazivne električne moči, za katere je bilo pred uveljavitvijo tega zakona že izdano energetsko dovoljenje in za katere bo pridobljeno pravnomočno gradbeno dovoljenje najkasneje do 31. decembra 2015, se do 31. decembra 2015 na ministrstvo, pristojno za energijo, posreduje izjava investitorja z navedbo, v katerem letu bo izvedena prijava projekta na javni poziv agencije za vstop v podporno shemo.

(3) Prijavitelj proizvodne naprave iz prejšnjega odstavka, ki prejme sklep o potrditvi projekta, mora pridobiti deklaracijo za proizvodno napravo v petih letih po prejemu sklepa o potrditvi projekta, sicer ni upravičen do podpore za potrjen projekt.

536. člen
(sprejem uredbe za plačevanje prispevkov za spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom in povečanje učinkovite rabe energije)

Vlada sprejme uredbo na podlagi prvega odstavka 378. člena tega zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

537. člen
(vpis v Register fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost proizvodnje električne energije)

(1) AJPES v soglasju z agencijo izda navodilo iz 379. člena tega zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona. Fizične osebe, ki so bile do uveljavitve tega zakona vpisane v Poslovni register Slovenije na podlagi 5.a člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08, 22/10, 37/11 – odločba US, 10/12 in 94/12 – ZDoh-2L), se po uradni dolžnosti in na podlagi podatkov agencije, vpišejo v register pri AJPES.

(2) Določbe 379. člena tega zakona se začnejo uporabljati po izdaji navodila iz prejšnjega odstavka.

538. člen
(izdelava študije izvedljivosti alternativnih sistemov za oskrbo z energijo)

Ne glede na 332. člen tega zakona se za projekte, za katere je bila zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja vložena pred uveljavitvijo tega zakona, za obveznost in način izdelave študije izvedljivosti alternativnih sistemov za oskrbo z energijo uporabljajo dosedanji predpisi.

539. člen
(energetska izkaznica, pregledi klimatskih in ogrevalnih sistemov)

Odločbe o izbiri za izvajalca usposabljanja ter odločbe o usposobljenosti za izdelavo in izdajo energetskih izkaznic ter preglede klimatskih in ogrevalnih sistemov, ki so bile izdane izvajalcem usposabljanja, neodvisnim strokovnjakom in izdajateljem na podlagi Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08, 22/10, 37/11 – odločba US, 10/12 in 94/12 – ZDoh-2L), se štejejo za skladne s tem zakonom.

540. člen
(pridobitev in namestitev energetske izkaznice)

(1) Do 9. julija 2015 je meja uporabne tlorisne površine iz prvega odstavka 336. člena tega zakona, nad katero mora upravljavec stavbe veljavno energetsko izkaznico namestiti na vidno mesto, 500 m2.

(2) Lastniki morajo najkasneje do 31. decembra 2014 zagotoviti izvajanje petega odstavka 334. člena tega zakona.

(3) Dvanajsti odstavek 493. člena tega zakona se začne uporabljati v 12 mesecih po sprejemu tega zakona.

541. člen
(obvezna uporaba obnovljivih virov energije, soproizvodnje in odvečne toplote v sistemih daljinskega ogrevanja)

Distributerji toplote iz prvega odstavka 284. člena tega zakona morajo obveznost iz prvega odstavka 322. člena tega zakona izpolniti do 31. decembra 2020.

542. člen
(uporaba določb glede zahtev za skoraj nič energijske stavbe)

Določba 330. člena tega zakona se začne uporabljati 31. decembra 2020. Za nove stavbe, ki so v lasti Republike Slovenije ali samoupravnih lokalnih skupnosti in jih uporabljajo osebe javnega sektorja, se 330. člen tega zakona začne uporabljati 31. decembra 2018.

543. člen
(uporaba določb glede ocene možnosti za učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje)

Prvi odstavek 364. člena tega zakona se začne uporabljati 5. junija 2014.

544. člen
(sprejem dolgoročne strategije za spodbujanje naložb prenove stavb)

Vlada Republike Slovenije v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona sprejme dolgoročno strategijo iz 348. člena tega zakona.

545. člen
(zahteve glede metodologije izračuna deleža prenove)

Do 9. julija 2015 je meja uporabne tlorisne površine za izračun skupne tlorisne površine stavb v lasti oseb javnega sektorja iz prvega odstavka 349. člena tega zakona 500 m2.

546. člen
(obvezno merjenje toplote za posamezno stavbo)

Lastniki večstanovanjske stavbe zagotovijo, da se toplotna števca iz prvega odstavka 356. člena tega zakona namestita najkasneje do 1. oktobra 2015.

547. člen
(izvajalci energetskega svetovanja za občane)

Izvajalci energetskega svetovanja, ki na dan uveljavitve tega zakona izvajajo svetovanje za občane, morajo opraviti usposabljanje za neodvisne strokovnjake iz prve alineje prvega odstavka 353. člena tega zakona do 1. januarja 2016 ter pridobiti licenco neodvisnega strokovnjaka iz druge alineje prvega odstavka 353. člena tega zakona do 1. januarja 2024.

548. člen
(nadaljevanje dela agencije)

(1) Javna agencija Republike Slovenije za energijo, ki je bila ustanovljena s Sklepom o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za energijo (Uradni list RS, št. 63/04, 95/04 in 63/13) se preoblikuje v agencijo po tem zakonu. Do vpisa preoblikovanja v sodni register nadaljuje z delom na podlagi Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08, 22/10, 37/11 – odločba US, 10/12 in 94/12 – ZDoh-2L).

(2) Svet Javne agencije Republike Slovenije za energijo opravlja naloge sveta do imenovanja predsednika in članov sveta po tem zakonu.

(3) Državni zbor imenuje predsednika in člane sveta agencije skladno s tem zakonom v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi. Predsednik in dva člana sveta se imenujejo za šest let, trije člani sveta pa za tri leta.

(4) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Sklep o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za energijo (Uradni list RS, št. 63/04, 95/04 in 63/13), ki se uporablja do uveljavitve poslovnika agencije, ki ga sprejme svet agencije v treh mesecih po konstituiranju.

(5) Direktorica Javne agencije Republike Slovenije za energijo nadaljuje delo kot direktorica agencije po tem zakonu do izteka mandatne dobe, za katero je bila imenovana.

(6) Osmi odstavek 392. člena tega zakona, ki določa prepoved več kot enkratnega ponovnega imenovanja predsednika oziroma člana sveta agencije, in drugi odstavek 396. člena tega zakona, ki določa prepoved več kot enkratnega ponovnega imenovanja direktorja agencije, se začneta uporabljati s prvim imenovanjem predsednika oziroma člana sveta ali direktorja agencije po uveljavitvi tega zakona in se nanašata na mandate predsednika oziroma člana sveta ali direktorja agencije, ki tečejo po tem imenovanju.

(7) Sredstva za delo agencije iz nadomestil operaterjev prenosnih sistemov in sistemskih operaterjev iz prve alineje prvega odstavka 400. člena tega zakona se začnejo zagotavljati s prvim letom regulativnega obdobja, ki sledi regulativnemu obdobju, ki je v teku v času pričetka veljavnosti tega zakona, do takrat pa agencija pridobiva sredstva za delo po 82. členu Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08, 22/10, 37/11 – odločba US, 10/12 in 94/12 – ZDoh-2L) in tretjem odstavku 28. člena Sklepa o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za energijo (Uradni list RS, št. 63/04, 95/04 in 63/13).

(8) Upravni postopki agencije, ki so bili uvedeni pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po dosedanjih predpisih.

549. člen
(prenehanje veljavnosti in ustavitev postopkov za izdajo licence)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Uredba o pogojih in postopku za izdajo ter odvzem licence za opravljanje energetske dejavnosti (Uradni list RS, št. 21/01, 31/01 in 66/05).

(2) Postopki za pridobitev licence, uvedeni do uveljavitve tega zakona, se ustavijo.

550. člen
(prekrškovni, inšpekcijski in upravni postopki v teku)

Prekrškovni, inšpekcijski in upravni postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

551. člen
(služnost v javno korist na podlagi obstoječih prostorskih aktov in plačilo za služnost, ki do uveljavitve zakona še ni bilo določeno)

(1) Če je ob uveljavitvi tega zakona že uveljavljen podroben občinski prostorski načrt, državni prostorski načrt ali načrt iz zakona, ki ureja umeščanje prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, je na nepremičninah v lasti Republike Slovenije ali lokalne skupnosti in na katerih je za namen iz prvega odstavka 472. člena tega zakona predvidena omejitev lastninske pravice s služnostjo v javno korist, pa ta služnost še ni bila ustanovljena z drugim pravnim aktom do uveljavitve tega zakona, se šteje, da je ustanovljena brezplačna služnost v javno korist za namen iz prvega odstavka 472. člena tega zakona na podlagi tega zakona z dnem njegove uveljavitve, razen za služnost na vodnih in priobalnih zemljiščih v upravljanju ministrstva, pristojnega za vode, katere plačilo se določi skladno z določbami zakona, ki ureja vode in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

(2) Na vodnih in priobalnih zemljiščih v upravljanju ministrstva, pristojnega za vode, se služnost iz prejšnjega odstavka pridobi na način in pod pogoji iz devetega odstavka 474. člena tega zakona, pravica graditi pa se izkazuje na način in pod pogoji iz desetega odstavka 474. člena tega zakona.

552. člen
(pridobitev služnosti v javno korist s priposestvovanjem)

(1) Izvajalec gospodarske javne službe po tem zakonu, na nepremičninah, na katerih se na dan uveljavitve tega zakona že nahaja infrastruktura, kot je opredeljena v 462. členu tega zakona, pridobi z uveljavitvijo tega zakona služnost v javno korist, če so za to izpolnjeni vsi pogoji za priposestvovanje služnosti skladno z zakonom in če je za pridobitev take služnosti izkazana javna korist skladno s 472. členom tega zakona.

(2) Izvajalec gospodarske javne službe iz prejšnjega odstavka lahko lastnikom nepremičnin iz prejšnjega odstavka posreduje ponudbo za sklenitev pogodbe o priznanju pridobitve služnosti (posadna listina). Če operater ali distributer v 30 dneh po vročitvi ponudbe za sklenitev pogodbe o priznanju pridobitve služnosti take pogodbe ne uspe skleniti, lahko zoper lastnika nepremičnine vloži tožbo na ugotovitev obstoja služnosti v javno korist.

(3) Ne glede na 474. člen tega zakona se določbe tega člena uporabljajo tudi za pridobitev služnosti v javno korist na nepremičninah v lasti države ali lokalne skupnosti, na katerih se na dan uveljavitve tega zakona nahaja infrastruktura.

553. člen
(rok za izdajo predpisov in drugih splošnih aktov)

(1) Vlada in pristojni ministri v 12 mesecih po uveljavitvi tega zakona izdajo podzakonske predpise na podlagi določb tega zakona, če ni v določbah tega dela zakona drugače določeno.

(2) Agencija mora najkasneje v 12 mesecih po uveljavitvi tega zakona sprejeti splošne akte za izvrševanje javnih pooblastil iz tega zakona, če ni v določbah tega dela zakona drugače določeno.

(3) Operaterji sistema, elektrooperaterji, operater trga in distributerji toplote morajo najkasneje v dveh letih po uveljavitvi tega zakona sprejeti splošne akte skladno s tem zakonom in splošnimi akti agencije.

554. člen
(razveljavitev predpisov in začasna uporaba)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Energetski zakon (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08, 22/10, 37/11 – odločba US, 10/12 in 94/12 – ZDoh-2L).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji predpisi, ki pa se uporabljajo do uveljavitve novih podzakonskih predpisov, izdanih na podlagi tega zakona:
- Uredba o zagotavljanju prihrankov energije pri končnih odjemalcih (Uradni list RS, št. 114/09 in 75/11);
- Uredba o načinu določanja in obračunavanja prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 2/09, 49/10, 61/13 in 64/13);
- Uredba o izdaji deklaracij za proizvodne naprave in potrdil o izvoru električne energije (Uradni list RS, št. 8/09, 22/10 – EZ-D in 45/12);
- Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 37/09, 53/09, 68/09, 76/09, 17/10, 94/10, 43/11, 105/11, 43/12 in 90/12);
- Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni v soproizvodnji toplote in električne energije z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 37/09, 53/09, 68/09, 76/09, 17/10 in 81/10);
- Uredba o pravilih za pripravo napovedi položaja proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in s soproizvodnjo z visokim izkoristkom na trgu z električno energijo (Uradni list RS, št. 83/09 in 94/11);
- Uredba o določanju količine električne energije, ki je proizvedena v soproizvodnji toplote in električne energije z visokim izkoristkom ter določanju izkoristka pretvorbe energije biomase (Uradni list RS, št. 37/09);
- Uredba o obveznih meritvah na proizvodnih napravah, ki prejemajo za proizvedeno električno energijo potrdila o izvoru in podpore (Uradni list RS, št. 21/09, 33/10 in 45/12);
- Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe organiziranje trga z električno energijo (Uradni list RS, št. 8/09);
- Uredba o omejevanju obtežb in porabe električne energije v elektroenergetskem sistemu (Uradni list RS, št. 42/95, 64/95 in 22/10 – EZ-D);
- Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja prenosnega omrežja električne energije (Uradni list RS, št. 114/4, 52/06, 31/07 in 37/11 – odločba US);
- Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja distribucijskega omrežja električne energije in gospodarske javne službe dobava električne energije tarifnim odjemalcem (Uradni list RS, št. 117/04 in 23/07);

- Uredba o koncesiji gospodarske javne službe dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja električne energije (Uradni list RS, št. 39/07);
- Uredba o navajanju porabe energije in drugih virov z energijskimi nalepkami in standardiziranimi podatki za proizvode, povezane z energijo (Uradni list RS, št. 50/12);
- Uredba o energetski infrastrukturi (Uradni list RS, št. 62/03, 88/03, 75/10 in 53/11);
- Uredba o vzdrževalnih delih v javno korist na področju energetike (Uradni list RS, št. 125/04, 71/09 in 22/10 – EZ-D);
- Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 97/04 in 8/05);
- Uredba o koncesiji za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 109/04, 73/08, 111/08);
- Uredba o zagotavljanju zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 8/07);
- Uredba o izvajanju Uredbe (EU) o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom (Uradni list RS, št. 78/12);
- Uredba o delovanju trga z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 95/07);
- Pravilnik o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo proizvodov, povezanih z energijo (Uradni list RS, št. 50/12 in 69/13);
- Pravilnik o metodah za določanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih (Uradni list RS, št. 4/10 in 62/13);
- Pravilnik o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja za inštalaterje naprav na obnovljive vire energije (Uradni list RS, št. 20/13);
- Pravilnik o spodbujanju učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 89/08, 25/09 in 58/12);
- Pravilnik o načinu delitve in obračunu stroškov za toploto v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli (Uradni list RS, št. 7/10);
- Pravilnik o metodologiji izdelave in vsebini študije izvedljivosti alternativnih sistemov za oskrbo stavb z energijo (Uradni list RS, št. 35/08);
- Pravilnik o usposabljanju, licencah in registru licenc neodvisnih strokovnjakov za redne preglede klimatskih sistemov (Uradni list RS, št. 6/10);
- Pravilnik o usposabljanju, licencah in registru licenc neodvisnih strokovnjakov za izdelavo energetskih izkaznic (Uradni list RS, št. 6/10 in 23/13);
- Pravilnik o rednih pregledih klimatskih sistemov (Uradni list RS, št. 26/08);
- Pravilnik o metodologiji izdelave in izdaji energetskih izkaznic stavb (Uradni list RS, št. 77/09 in 93/12);
- Pravilnik o metodologiji in obveznih vsebinah lokalnih energetskih konceptov (Uradni list RS, št. 74/09 in 3/11);
- Pravilnik o vrstah podatkov, ki jih zagotavljajo izvajalci energetskih dejavnosti (Uradni list RS, št. 4/12);
- Pravilnik o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja za upravljanje energetskih naprav (Uradni list RS, št. 41/09, 49/10 in 3/11);
- Pravilnik o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z delovnim tlakom nad 16 barov ter o pogojih za posege v območjih njihovih varovalnih pasov (Uradni list RS, št. 12/10 in 45/11);
- Pravilnik o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z največjim delovnim tlakom do vključno 16 barov (Uradni list RS, št. 26/02 in 54/02);
- Pravilnik o utekočinjenem naftnem plinu (Uradni list RS, št. 22/91 in 114/04);
- Pravilnik o tehničnih zahtevah za gradnjo in obratovanje postaj za preskrbo motornih vozil z gorivi (Uradni list RS, št. 114/04);
- Pravilnik o tehničnih normativih za postavitev, nadzor in obratovanje parnih kotlov in naprav (Uradni list RS, št. 114/04);
- Pravilnik o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij (Uradni list RS, št. 101/10).

(3) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji predpisi:

- Pravilnik za energijsko označevanje gospodinjskih električnih sušilnih strojev (Uradni list RS, št. 104/01 in 100/06);
- Pravilnik za energijsko označevanje gospodinjskih pralno-sušilnih strojev (Uradni list RS, št. 104/01 in 100/06);
- Pravilnik o energijskem označevanju gospodinjskih klimatskih naprav (Uradni list RS, št. 5/04);
- Pravilnik o energijskem označevanju gospodinjskih električnih pečic (Uradni list RS, št. 89/03);
- Odredba za energijsko označevanje žarnic in sijalk za uporabo v gospodinjstvu (Uradni list RS, št. 104/01);
- Pravilnik o zahtevanih izkoristkih za nove toplovodne ogrevalne kotle na tekoče in plinasto gorivo (Uradni list RS, št. 107/01, 20/02 in 63/07).

(4) Predpisi iz prejšnjega odstavka se uporabljajo do uveljavitve uredb Evropske komisije, ki urejajo energijsko označevanje in okoljsko primerno zasnovo za posamezne skupine proizvodov.

(5) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

- Uredba o določitvi prekrškov in sankcij zanje za kršitve določb Uredbe 1228/2003/ES (Uradni list RS, št. 105/07);
- Uredba o načinu določanja in obračunavanja prispevka za zagotavljanje zanesljive oskrbe z električno energijo z uporabo domačih virov primarne energije (Uradni list RS, št. 8/09);
- Uredba o izvedbi javnega razpisa za zagotavljanje zanesljive oskrbe z električno energijo z uporabo domačih virov primarne energije (Uradni list RS. št. 19/09 in 49/09).

(6) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji splošni akti za izvrševanje javnih pooblastil, ki pa se uporabljajo do uveljavitve novih splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil, izdanih na podlagi tega zakona:

- Akt o posredovanju podatkov o kakovosti oskrbe z električno energijo (Uradni list RS, št. 73/12);
- Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine (Uradni list RS, št. 81/12 in 47/13);
- Akt o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov električne energije in načinu njihovega prikazovanja (Uradni list RS, št. 76/13);
- Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 59/10, 109/10, 7/11 in 47/13);
- Akt o metodologiji za obračunavanje omrežnine za prenosni sistem zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 61/12, 64/12 in 47/13);
- Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 61/12 in 64/12);
- Akt o metodologiji za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 61/12, 64/12 in 66/13);
- Akt o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja (Uradni list RS, št. 87/05 in 102/05);
- Akt o določitvi metodologije za pripravo tarifnih sistemov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 87/05 in 102/05);
- Akt o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja (Uradni list RS, št. 74/05 in 42/11);
- Akt o določitvi metodologije za pripravo tarifnih sistemov za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja (Uradni list RS, št. 74/05);

- Akt o uporabi registra potrdil o izvoru električne energije in načinu sporočanja podatkov o proizvodnji električne energije (Uradni list RS, št. 33/09).

555. člen
(ustavitev postopkov za pridobitev energetskega dovoljenja)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Pravilnik o izdaji energetskega dovoljenja (Uradni list RS, št. 5/07 in 67/09).

(2) Postopki za pridobitev energetskega dovoljenja, uvedeni do uveljavitve tega zakona, se ustavijo.

(3) Minister, pristojen za energijo, izda predpis iz četrtega odstavka 52. člena tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

556. člen
(prenehanje uporabe)

Z dnem uveljavitve tega zakona se preneha uporabljati Pravilnik o racionalni rabi pri gretju in prezračevanju objektov ter pripravi tople vode (Uradni list SRS, št. 31/84 in 35/84).

557. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah Energetskega zakona – EZ-1A (Uradni list RS, št. 81/15) vsebuje naslednji prehodni in končno določbo:

»PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

5. člen

(1) Dobavitelj sam ali skupaj z drugimi dobavitelji v okviru združenja uskladi način izvajanja izvensodnega reševanja sporov v zvezi z dobavo elektrike gospodinjskim odjemalcem z zahtevami spremenjenega 50. člena zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Do uskladitve iz prejšnjega odstavka se izvensodno reševanje sporov zagotavlja v skladu s 50. členom Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14). Postopki, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

6. člen

(1) Dobavitelj sam ali skupaj z drugimi dobavitelji v okviru združenja uskladi način izvajanja izvensodnega reševanja sporov v zvezi z dobavo zemeljskega plina gospodinjskim odjemalcem z zahtevami spremenjenega 175. člena zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Do uskladitve iz prejšnjega odstavka se izvensodno reševanje sporov zagotavlja v skladu s 175. členom Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14). Postopki, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

7. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona – EZ-1B (Uradni list RS, št. 43/19) spreminja 512. člen zakona tako, da se glasi:

»512. člen
(prenos 110 kilovoltnega prenosnega omrežja)

(1) Gospodarske družbe, ki imajo v lasti visokonapetostno 110 kilovoltno prenosno omrežje, so dolžne v treh letih od uveljavitve tega zakona s pogodbo odplačno prenesti lastnino in druge obligacijske ali stvarne pravice na omrežju, določenem z uredbo iz četrtega odstavka 35. člena tega zakona.

(2) Odplačni prenos iz prejšnjega odstavka se izvede po vrednosti, ki jo oceni pooblaščeni ocenjevalec nepremičnin in opreme, ki ga skupaj izbereta sistemski operater in lastnik omrežja. Ocena mora upoštevati metodologijo agencije iz drugega odstavka 116. člena tega zakona in zlasti način določitve vrednosti sredstev, ki jih za določitev priznane amortizacije in donosa upošteva agencija. Postopek in način določitve ocene vrednosti iz prejšnjega stavka se uporabita tudi za sredstva, ki do uveljavitve tega zakona pri omrežnini niso bila upoštevana.«;

spreminja 554. člen zakona tako, da se glasi:

»554. člen
(razveljavitev predpisov in začasna uporaba)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Energetski zakon (Uradni list RS, št. 27/07 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08, 22/10, 37/11 – odločba US, 10/12 in 94/12 – ZDoh-2L).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji predpisi, ki pa se uporabljajo do uveljavitve novih podzakonskih predpisov, izdanih na podlagi tega zakona:

- Uredba o zagotavljanju prihrankov energije pri končnih odjemalcih (Uradni list RS, št. 114/09 in 75/11);

- Uredba o načinu določanja in obračunavanja prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 2/09, 49/10, 61/13 in 64/13);
- Uredba o izdaji deklaracij za proizvodne naprave in potrdil o izvoru električne energije (Uradni list RS, št. 8/09, 22/10 – EZ-D in 45/12);
- Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 37/09, 53/09, 68/09, 76/09, 17/10, 94/10, 43/11, 105/11, 43/12 in 90/12);
- Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni v soproizvodnji toplote in električne energije z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 37/09, 53/09, 68/09, 76/09, 17/10 in 81/10);
- Uredba o pravilih za pripravo napovedi položaja proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in s soproizvodnjo z visokim izkoristkom na trgu z električno energijo (Uradni list RS, št. 83/09 in 94/11);
- Uredba o določanju količine električne energije, ki je proizvedena v soproizvodnji toplote in električne energije z visokim izkoristkom ter določanju izkoristka pretvorbe energije biomase (Uradni list RS, št. 37/09);
- Uredba o obveznih meritvah na proizvodnih napravah, ki prejemajo za proizvedeno električno energijo potrdila o izvoru in podpore (Uradni list RS, št. 21/09, 33/10 in 45/12);
- Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe organiziranje trga z električno energijo (Uradni list RS, št. 8/09);
- Uredba o omejevanju obtežb in porabe električne energije v elektroenergetskem sistemu (Uradni list RS, št. 42/95, 64/95 in 22/10 – EZ-D);
- Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja prenosnega omrežja električne energije (Uradni list RS, št. 114/4, 52/06, 31/07 in 37/11 – odločba US);
- Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja distribucijskega omrežja električne energije in gospodarske javne službe dobava električne energije tarifnim odjemalcem (Uradni list RS, št. 117/04 in 23/07);
- Uredba o koncesiji gospodarske javne službe dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja električne energije (Uradni list RS, št. 39/07);
- Uredba o navajanju porabe energije in drugih virov z energijskimi nalepkami in standardiziranimi podatki za proizvode, povezane z energijo (Uradni list RS, št. 50/12);
- Uredba o energetski infrastrukturi (Uradni list RS, št. 62/03, 88/03, 75/10 in 53/11);
- Uredba o vzdrževalnih delih v javno korist na področju energetike (Uradni list RS, št. 125/04, 71/09 in 22/10 – EZ-D);
- Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 97/04 in 8/05);
- Uredba o koncesiji za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 109/04, 73/08, 111/08);
- Uredba o zagotavljanju zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 8/07);
- Uredba o izvajanju Uredbe (EU) o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom (Uradni list RS, št. 78/12);
- Uredba o delovanju trga z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 95/07);
- Pravilnik o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo proizvodov, povezanih z energijo (Uradni list RS, št. 50/12 in 69/13);
- Pravilnik o metodah za določanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih (Uradni list RS, št. 4/10 in 62/13);
- Pravilnik o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja za inštalaterje naprav na obnovljive vire energije (Uradni list RS, št. 20/13);
- Pravilnik o spodbujanju učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 89/08, 25/09 in 58/12);
- Pravilnik o načinu delitve in obračunu stroškov za toploto v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli (Uradni list RS, št. 7/10);

- Pravilnik o metodologiji izdelave in vsebini študije izvedljivosti alternativnih sistemov za oskrbo stavb z energijo (Uradni list RS, št. 35/08);
- Pravilnik o usposabljanju, licencah in registru licenc neodvisnih strokovnjakov za redne preglede klimatskih sistemov (Uradni list RS, št. 6/10);
- Pravilnik o usposabljanju, licencah in registru licenc neodvisnih strokovnjakov za izdelavo energetskih izkaznic (Uradni list RS, št. 6/10 in 23/13);
- Pravilnik o rednih pregledih klimatskih sistemov (Uradni list RS, št. 26/08);
- Pravilnik o metodologiji izdelave in izdaji energetskih izkaznic stavb (Uradni list RS, št. 77/09 in 93/12);
- Pravilnik o metodologiji in obveznih vsebinah lokalnih energetskih konceptov (Uradni list RS, št. 74/09 in 3/11);
- Pravilnik o vrstah podatkov, ki jih zagotavljajo izvajalci energetskih dejavnosti (Uradni list RS, št. 4/12);
- Pravilnik o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja za upravljanje energetskih naprav (Uradni list RS, št. 41/09, 49/10 in 3/11);
- Pravilnik o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z delovnim tlakom nad 16 barov ter o pogojih za posege v območjih njihovih varovalnih pasov (Uradni list RS, št. 12/10 in 45/11);
- Pravilnik o tehničnih pogojih za graditev, obratovanje in vzdrževanje plinovodov z največjim delovnim tlakom do vključno 16 barov (Uradni list RS, št. 26/02 in 54/02);
- Pravilnik o utekočinjenem naftnem plinu (Uradni list RS, št. 22/91 in 114/04);
- Pravilnik o tehničnih zahtevah za gradnjo in obratovanje postaj za preskrbo motornih vozil z gorivi (Uradni list RS, št. 114/04);
- Pravilnik o tehničnih normativih za postavitev, nadzor in obratovanje parnih kotlov in naprav (Uradni list RS, št. 114/04);
- Pravilnik o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij (Uradni list RS, št. 101/10).

(3) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji predpisi:

- Pravilnik za energijsko označevanje gospodinjskih električnih sušilnih strojev (Uradni list RS, št. 104/01 in 100/06);
- Pravilnik za energijsko označevanje gospodinjskih pralno-sušilnih strojev (Uradni list RS, št. 104/01 in 100/06);
- Pravilnik o energijskem označevanju gospodinjskih klimatskih naprav (Uradni list RS, št. 5/04);
- Pravilnik o energijskem označevanju gospodinjskih električnih pečic (Uradni list RS, št. 89/03);
- Odredba za energijsko označevanje žarnic in sijalk za uporabo v gospodinjstvu (Uradni list RS, št. 104/01);
- Pravilnik o zahtevanih izkoristkih za nove toplovodne ogrevalne kotle na tekoče in plinasto gorivo (Uradni list RS, št. 107/01, 20/02 in 63/07).

(4) Predpisi iz prejšnjega odstavka se uporabljajo do uveljavitve uredb Evropske komisije, ki urejajo energijsko označevanje in okoljsko primerno zasnovo za posamezne skupine proizvodov.

(5) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

- Uredba o določitvi prekrškov in sankcij zanje za kršitve določb Uredbe 1228/2003/ES (Uradni list RS, št. 105/07);
- Uredba o načinu določanja in obračunavanja prispevka za zagotavljanje zanesljive oskrbe z električno energijo z uporabo domačih virov primarne energije (Uradni list RS, št. 8/09);
- Uredba o izvedbi javnega razpisa za zagotavljanje zanesljive oskrbe z električno energijo z uporabo domačih virov primarne energije (Uradni list RS. št. 19/09 in 49/09).

(6) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji splošni akti za izvrševanje javnih pooblastil, ki pa se uporabljajo do uveljavitve novih splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil, izdanih na podlagi tega zakona:

- Akt o posredovanju podatkov o kakovosti oskrbe z električno energijo (Uradni list RS, št. 73/12);
- Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine (Uradni list RS, št. 81/12 in 47/13);
- Akt o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov električne energije in načinu njihovega prikazovanja (Uradni list RS, št. 76/13);
- Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 59/10, 109/10, 7/11 in 47/13);
- Akt o metodologiji za obračunavanje omrežnine za prenosni sistem zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 61/12, 64/12 in 47/13);
- Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 61/12 in 64/12);
- Akt o metodologiji za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 61/12, 64/12 in 66/13);
- Akt o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja (Uradni list RS, št. 87/05 in 102/05);
- Akt o določitvi metodologije za pripravo tarifnih sistemov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 87/05 in 102/05);
- Akt o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja (Uradni list RS, št. 74/05 in 42/11);
- Akt o določitvi metodologije za pripravo tarifnih sistemov za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja (Uradni list RS, št. 74/05);
- Akt o uporabi registra potrdil o izvoru električne energije in načinu sporočanja podatkov o proizvodnji električne energije (Uradni list RS, št. 33/09).

(7) Ne glede na določbe drugega odstavka tega člena se za določanje višine podpor proizvodnim napravam OVE in SPTE, ki so vstopile v podporno shemo pred 22. septembrom 2014, do konca veljavnosti pogodb o zagotavljanju podpore uporabljajo določbe 7., 8., 12. in 13. člena ter prilog I, II in III Uredbe o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 37/09, 53/09, 68/09, 76/09, 17/10, 94/10, 43/11, 105/11, 43/12, 90/12 in 17/14 – EZ-1) ter 5., 9., 10. in 12. člena in prilog I, II in III Uredbe o podporah električni energiji, proizvedeni v soproizvodnji toplote in električne energije z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 37/09, 53/09, 68/09, 76/09, 17/10, 81/10 in 17/14 – EZ-1).«;

ter vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

67. člen
(uskladitev sporazuma o izdajanju enotnega računa)

(1) Agencija vzorec sporazuma o izdajanju enotnega računa iz drugega odstavka 249. člena zakona uskladi s spremenjenim tretjim odstavkom 249. člena zakona najpozneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Sporazumi o izdajanju enotnega računa, sklenjeni pred uskladitvijo vzorca sporazuma iz prejšnjega odstavka, se morajo z vzorcem uskladiti v enem mesecu po prejemu dobaviteljeve zahteve za uskladitev.

68. člen
(odškodnina za uporabo nepremičnine)

Če je investitor začel z gradnjo na podlagi tretjega odstavka 475. člena zakona pred uveljavitvijo tega zakona, pripada lastniku odškodnina iz četrtega odstavka 475. člena zakona za čas od dejanske uporabe nepremičnine zaradi gradnje energetske infrastrukture do izdaje odločbe o razlastitvi ali do ustanovitve služnosti v javno korist oziroma do pridobitve pravice do posesti v razlastitvenem postopku.

69. člen
(začetek uporabe določb o izdaji in namestitvi energetske izkaznice)

Tretji odstavek 336. člena zakona se za upravljavce ali lastnike stavb začne uporabljati tri mesece po uveljavitvi tega zakona.

70. člen
(dokončanje začetih postopkov)

Postopki glede zavajajočih ali nepoštenih poslovnih praks začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po dosedanjih predpisih.

71. člen
(uporaba določb o prekrških)

Do sprememb določb o višinah in razponih glob, ki jih določa zakon, ki ureja prekrške, se višina in razpon globe, ki je določena v prvem, drugem in tretjem odstavku 493.a člena zakona, uporablja ne glede na določbe zakona, ki ureja prekrške.

72. člen
(rok za izdajo predpisov in drugih splošnih aktov)

(1) Vlada izda uredbo iz novega petega odstavka 314. člena zakona v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Vlada, minister, pristojen za energijo, sistemski operater in agencija v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona uskladijo naslednje predpise z določbami tega zakona:
- Uredbo o podporah elektriki, proizvedeni iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji toplote in elektrike z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 74/16),
- Pravilnik o metodologiji izdelave in izdaji energetskih izkaznic stavb (Uradni list RS, št. 92/14),
- Pravilnik o finančnih spodbudah za energetsko učinkovitost, daljinsko ogrevanje in rabo obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 52/16 in 59/16 – popr.),
- Sistemska obratovalna navodila za prenosni sistem električne energije Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 29/16),
- Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (Uradni list RS, št. 46/18).

73. člen
(razveljavitev predpisa in prenehanje uporabe)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Uredba o označevanju proizvodov, povezanih z energijo, glede rabe energije in drugih virov (Uradni list RS, št. 65/14).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona se prenehata uporabljati:
- Uredba o zagotavljanju zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 8/07);
- Uredba o izvajanju Uredbe (EU) o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom (Uradni list RS, št. 78/12).

74. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona – EZ-1C (Uradni list RS, št. 65/20) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

10. člen
(postopek za spremembo sporazuma)

Sporazum med Vlado Republike Slovenije in Vlado Ruske federacije o sodelovanju pri gradnji in delovanju plinovoda na ozemlju Republike Slovenije (Zakon o ratifikaciji sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Ruske federacije o sodelovanju pri gradnji in delovanju plinovoda na ozemlju Republike Slovenije (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 4/10 in 14/12)) se spreminja v skladu s postopkom iz 8. člena tega zakona.

11. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.